תְּפַתַּח, תְּפַתֵּחַ *2 impf.* Ex 28,11‖Job 38,31.

יְפַתַּח *3 impf.* Jes 28,24.

וַיְפַתַּח Gn 24,32‖1R 7,36.

וַיְפַתְּחֵהוּ *suff.* Ps 105,20.

פִּתַּח] מְפֻתָּחֹת *Pu. pt. pl. f.* Ex 39,6.

הִתְפַּתַּח] הִתְפַּתְּחִי Q. *Hith. imper. f.* (K. *pl. m.* הִתְפַּתְּחוּ) Jes 52,2.

פֶּתַח, פָּתַח (Job 31,34)

ostium, introitus, ianua, porta.

השבעים קורין ביחזקאל מ״ב ב׳ פְּאַת ת׳ פֶּתַח, וי״ג בדה״ב ד׳ כ״ב: וּפֶתַח הבית לְדלתותיו... לְדלתות הבית (ע׳ מ״א ז׳ נ׳).

Gn 18,1.10.19,11.43,19‖Ex 29,4.*11.32.42.38,8.30.40,12.* 33,8.9.10^2.39,38.40,6.*29* ‖ Lev 1,3.*5.3,2.4,4.7.18.8,3.4.31.12,6.14,11.23.15,14.29.16,7.17,4.5.6.9.19,21.*14,38 ‖ Nu 3,25.*4,25.6,10.13.18.10,3.16,18.19.17,15.20,6.25,6.27,2.*26.4,26.12,5.16,27 ‖ Dt 22,21.31,15‖Jos 8,29.19,51.20,4 ‖ Jud 4,20.9,35.*44.*40.52.18,16.17.19,26.27‖1S 2,22‖2S 10,8.11,9.23 ‖ 1R 6,8.31.14,27.17,10.19,13.22,10 ‖ 2R 5,9.7,3.10,8.33,8 ‖ Jer 1,15.19,2.36,10 ‖ Ez 8,3.7.8.14.*10,19.*16.40,11.13.41,11.42,2.12.46,3.47,1 ‖ Prv 5,8 ‖ Job 31,9.34 ‖ Esth 5,1 ‖ Neh 3,20 ‖ 1Ch 9,21.19,9‖2Ch 12,10.18,9.

וּפֶתַח Gn 6,16‖Lev 8,35 ‖ Ez 41,11‖2Ch 4,22.

הַפֶּתַח, הַפָּתַח Gn 19,11‖Ex 12,23.35,15.40,5.*28*.41,2^2.3^2.17.20.

וְהַפֶּתַח Ez 41,3.

הַפֶּתְחָה Gn 19,6.

בְּפֶתַח Gn 38,14‖Jer 26,10.43,9‖Ez 11,1.

בַּפֶּתַח, בַּפָּתַח 1R 14,6 ‖ 2R 4,15.

לְפֶתַח Ex 26,36.*36,37*.35,15‖Nu 11,10‖1R 6,33‖Ez 40,40‖Hos 2,17‖Prv 9,14.

לַפֶּתַח Gn 4,7.

מִפֶּתַח Gn 18,2 ‖ Ex 12,22 ‖ Neh 3,21.

וּמִפֶּתַח Lev 8,33.*10,7*.

פִּתְחוֹ *suff.* Prv 17,19.

וּפִתְחָהּ Ez 40,38.

פְּתָחִים *pl.* Prv 8,3.

הַפְּתָחִים 1R 7,5.

פִּתְחֵי *cs.* Jes 13,2‖Mich 7,5‖ Ps 24,7.9.

בְּפִתְחֵי Prv 1,21.

וּבְפִתְחֵי Ez 33,30.

וּכְפִתְחֵי Ez 42,12.

פְּתָחַי] פְּתָחָי *suff.* Prv 8,34.

פְּתָחֵינוּ Cant 7,14.

פְּתָחֶיהָ Jes 3,26.

בִּפְתָחֶיהָ Mich 5,5.

וּפִתְחֵיהֶם Ez 42,4.

וּכְפִתְחֵיהֶן Ez 42,11.

פֵּתַח

declaratio, institutio aperta et perspicua.

Ps 119,30.

פִּתְחוֹן cs. [פִּתָּחוֹן?

apertio.

יתכן שגם הנפרד פִּתְחוֹן ע״מ שִׁלְטוֹן, ולא פִּתָּחוֹן.

Ez 16,63.29,21.

פִּתּוּחַ

sculptura, caelatura, opus caelatum.

השבעים והסורי קורין בתהלים ע״ד ו׳ פְּתָחֶיהָ, וע׳ רש״י.

2Ch 2,13.

פִּתֻּחָהּ *suff.* Zach 3,9.

פִּתּוּחִים *pl.* 2Ch 2,6.

פִּתּוּחֵי *cs.* Ex 28,11.21.36.39,6.14.30‖1R 6,29.

פִּתּוּחֶיהָ *suff.* Ps 74,6.

פְּתִחוֹת pl. [פְּתִחָה]

strictus (gladius), ensis.

חרב שהורקה מתערה, והמה פתחות כטעם חרבות בשפתותיהם, ובמיכה בא נרדף אל שבט, כחרב ביחזקאל.

Ps 55,22.

בִּפְתָחֶיהָ (= בִּפְתָחוֹתֶיהָ?) *suff.* Mich 5,5.

וּמִפְתַּח cs. [מִפְתָּח]

apertio.

Prv 8,6.

מַפְתֵּחַ

clavis.

Jes 22,22.

הַמַּפְתֵּחַ Jud 3,25‖1Ch 9,27.

v. n. pr.

פְּתִיגִיל

vestimenti pretiosi genus, pallium amplum, LXX χιτὼν μεσοπόρφυρος, *Vulg.* fascia pectoralis.

לר״ק מורכב מן פתה (רחב) וגיל (כמו גולא וגולתא בדרו״ל), מעיל רחב, וכ״ת השבעים.

Jes 3,24.

פָּתַל°

luctari; *pt.* contorsus; *Hith.* versutum se gerere.

כמוהו בסורית, ערבית וכושית במובן שזירה וקליעה (דרעהען, פלעכטען), ובא כענין הפכפך ותהפכות ובמובן התאבקות.

נִפְתַּל] נִפְתַּלְתִּי *Ni. 1 perf.* Gn 30,8.

נִפְתָּל *pt.* Prv 8,8.

נִפְתָּלִים *pl.* Job 5,13.

תִּתְפַּתַּל] תִּתְפַּתָּל *Hith. 2 impf.* Ps 18,27.

תִּתַּפָּל (= תִּתְפַּתָּל) 2S 22,27.

פָּתִיל

filum, funiculus.

לדעת ר״ד ראָזין פתילים שנאמרו ביהודה הוא צ״ור פתילים שנשאו בימי קדם לחבר בהם את הלוחות שכתבו עליהם ולחתמם, וכן יזכירו תמיד סופרי רומי lineum ביחד עם signum.

Nu 19,15.

פְּתִיל *cs.* Ex 28,37.39,31‖Nu 15,38‖Jud 16,9.

וּפְתִיל־ Ez 40,3.

בְּפְתִיל Ex 28,28.39,21.
וּפְתִילְךָ [פְּתִילֶךָ *suff.* Gn 38,18.
פְּתִילִם *pl.* Ex 39,3.
וְהַפְּתִילִים Gn 38,25.

פְּתַלְתֹּל] וּפְתַלְתֹּל

perversus, dolosus.

בקצת נוסחאות פ״א רבתי.

Dt 32,5.

נַפְתּוּלִים] *pl. t. cs.* **נַפְתּוּלֵי**

luctationes.

Gn 30,8.

——v. n. pr. נַפְתָּלִי——

פֶּתֶן, פֶּתֶן

aspis (venerosa), vipera.

יש מהברין אותו עם פתל כטעם לויתן, נחש בריח נחש עקלתון, וי״פ מן הערבית במובן בוער ושורף, וכטעם שָׂרָף.

Jes 11,8 ‖ Ps 58,5.

וָפֶתֶן Ps 91,13.
פְּתָנִים *pl.* Dt 32,33 ‖ Job 20,14. 16.

מִפְתָּן] הַמִּפְתָּן

limen inferius.

פתין בארמית ענינו קורה (קווערבאלקען), ואולי גם זה קרוב אל פתל, שמחבר את שתי המזוזות.

1S 5,4 ‖ Zeph 1,9.

מִפְתַּן *cs.* 1S 5,5 ‖ Ez 9,3.10,4.18. 46,2.47,1.

פֶּתַע

temporis momentum; subito, repente, fortuito.

ע׳ הערה אל פתאם.

Hab 2,7 ‖ Prv 6,15.*29,1*.

בְּפֶתַע Nu 6,9.35,22.
לְפֶתַע Jes 29,5.30,13.

——cf. פִּתְאֹם——

פָּתַר, פָּתַר

explicare, interpretari (somnia).

אח אל פשר, וקרוב אל בתר (בדר בארמית), בזר ופזר (ואולי גם אל פתח).

Gn 40,16.22.41,12.13.

פּוֹתֵר *pt.* Gn 41,8.
וּפֹתֵר Gn 40,8.41,15.
לִפְתֹּר *inf. cs.* Gn 41,15.
וַיִּפְתָּר־[יִפְתֹּר *3 impf.* Gn 41,12.

?פִּתָּרוֹן] *cs.* **כְּפִתְרוֹן**

interpretatio (somnii), significatio (eius).

יתכן שבא ע״מ שִׁלְטוֹן ולא זִכָּרוֹן, וגם הנפרד פִּתְרוֹן.

Gn 40,5.41,11.

פִּתְרֹנוֹ *suff.* Gn 40,12.*18*.
פִּתְרֹנִים *pl.* Gn 40,8.

——cf. פֵּשֶׁר——

פַּתְשֶׁגֶן

exemplum, apographum.

כפרשגן בארמית, העתקה מן הטופס, ומקורו בסנסקריט.

Esth 3,14.*8,13*.4,8.

——cf. chal. פַּרְשֶׁגֶן——

פָּתַת] *inf. abs.* **פָּתוֹת**

frangere, comminuere.

ענינו שבירה, פריסה ופרירה לחלקים קטנים, וכמוהו בסורית, ערבית וכושית (קרוב אל פוץ ופצץ?).

Lev 2,6.

פַּת

frustum, frustulum panis.

ע׳ הערה אל פתה.

Gn 18,5 ‖ Jud 19,5 ‖ 1S 2,36.28,22 ‖ 1R 17,11 ‖ Prv 17,1.28,31.

פִּתִּי *suff.* Job 31,17.
פִּתְּךָ־ Prv 23,8.
פִּתֵּךְ Ruth 2,14.
מִפִּתּוֹ 2S 12,3.
פִּתִּים *pl.* Lev 2,6.6,14.
כְּפִתִּים Ps 147,17.

פָּתוֹת] *pl. cs.* (נס״א) **וּבִפְתוֹתֵי**

bucella, frustum.

Ez 13,19.

—פַּת־בַּג v. פַּתְבָּג v. p. 600^{b}—

פֵּרַשְׂתִּי כַפַּי אֵלֶיךָ, אֵל מָעוּזִּי עֹשֵׂה־פֶלֶא,
פָּנֶיךָ הָאֵר לְעַבְדֶּךָ, בָּרֵךְ מַעֲשֵׂי יָדַי אֱלֹהַּ!

צ

צֹאִי, צֹאָה, צֵאָה v. p. 302, rad. **יָצָא**.

?צֶאֱלָה] *pl.* **צֶאֱלִים**

locus silvestris (Zizyphus); *al.* umbrae, loca umbrosa.

כמוהו בערבית והוא מין אטד מדברי, וי״פ מענין צל.

Job 40,21.22.

——cf. צֵל (צָלַל III)——

צֹאן

pecus (caprinum et ovillum), $\mu\tilde{\eta}\lambda\alpha$; grex.

כמוהו בערבית ובאשורית; בארמית וסורית בעי״ן ת׳ צד״י. יש מחברין אותו עם שרש יצא, כטעם צֶאֱצָאִים (וכמו שיֵּאָמר ביונית προβαίνειν מן πρόβατον).

Gn 4,2. 12,16. 13,5. 20,14. 21,27. 24,35.26,14.29,2.10^{2}.30,36.40.43. 32,6.37,12.46,37.34.47,3 ‖ Ex 2,16.3,1.12,21.21,37 ‖ Nu 31,32.32,16.36 ‖ Dt 16,2.32,14 ‖ 1S 14,32.15,21.17,15.25,2.18.27,9 ‖ 2S 12,2 ‖ 1R 1,9.5,3.8,5 ‖ Jes 7,21.22,13.60,7.65,10 ‖ Jer 13,20.23,1.31,12 (11).33,12.50,6.8 ‖ Ez 25,3.34,10.31.36,38 ‖ Mich 5,7.7,14 ‖ Hab 3,17 ‖ Zeph 2,6 ‖ Zach 10,2.11,4.7 ‖ Ps 78,70.114,*4.6* ‖ Job 1,3.42,12 ‖ Esr 10,19 ‖ Neh 5,18 ‖ 2Ch 5,6.14,14.17,11.18,2.30,24.32,29.35,7.

וְצֹאן Ex 12,38 ‖ 2S 17,29 ‖ 1R 1,19.*25*.3,63.5,26 ‖ 2R 5,26 ‖ Ps 79,13.95,7. 100,3 ‖ 1Ch 5,21. 12,40 (41) ‖ 2Ch 7,5.15,11.29,33.30,24.
וָצֹאן Lev 27,32 ‖ Nu 22,40 ‖ Eccl 2,7 ‖ 2Ch 31,6.
הַצֹּאן *interrog.* Nu 11,22.
הַצֹּאן Gn 21,28. 27,9.29,3.6.7.8.9. 30,38^{2}. 39^{2}. 40. 41^{2}.42. 31,8^{2}.10^{2}. *12*.32,8.33,13.37,14.38,17.47,17 ‖ Ex 2,19.3,1.34,3 ‖ Lev 1,2.10.*3,6*. 5,6.15.*18.25* ‖ Nu 15,3. 31,28.30. 36.37.43 ‖ 1S 15,9.*15*.14.17,20.28.

לביתי מַצָּבָה, ור׳ יוסף הלוי גורס וְהָיִיתִי לביתי מִצַּפָּה (כלומר עומד על־מצפה לראות היבוא איש) מפני עובר ושב.

Nu 1,3.*45.26*,*2*.20.*22.24.26.28.30.32.34.36.38.40.42*.4,23.8,24.31,5.32,27 ‖ 2S 2,8.19,14 ‖ 1R 16,16 ‖ Jer 52,25 ‖ Ps 68,12 ‖ Job 7,1 ‖ 1Ch 5,18.7,11.12,8(9).24(25).33(34).36(37).19,8.27,34 ‖ 2Ch 17,18.25,5.26,11.13.

וְצָבָא Job 10,17 ‖ Dan 8,12.13.10,1.

הַצָּבָא Nu 31,21.32.48.53 ‖ Jos 4,13 ‖ 1S 17,55 ‖ 2S 3,23.8,16.10,7.17,25.20,23 ‖ 1R 1,19.25.2,35.4,4.11,15.21 ‖ 2R 4,13.25,19 ‖ Jer 52,25 ‖ Dan 8,10.11 ‖ 1Ch 12,14(15).18,15.19,18.20,1.25,1.26,26.27,5 ‖ 2Ch 26,14.28,9.12.33,11.

בַּצָּבָא Nu 31,36 ‖ Dt 24,5 ‖ 1Ch 7,40.12,21(22).

לַצָּבָא Nu 4,3.30.*35.39.43*.31,3.4.6^{2}.27.28 ‖ Jos 22,12.*33* ‖ 1S 28,1 ‖ 1Ch 12,23(24).25(26).

מִצָּבָה (?) Zach 9,8.

צְבָא *cs.* Nu 10,15.*16,19.20.23.24.26.27* ‖ Dt 4,19.17,3 ‖ Jos 5,14.15 ‖ Jud 4,7 ‖ 1S 12,9 ‖ 2S 10,16 ‖ 1R 2,32^{2}.22,19 ‖ 2R 5,1.17,16.21,3.5.23,4.*5* ‖ Jes 13,4.24,21.34,4 ‖ Jer 8,2.19,13.33,22 ‖ Dan 8,10 ‖ 1Ch 7,4.12,37(38).19,16 ‖ 2Ch 18,18.25,7.33,3.5.

וּצְבָא Neh 9,6.

לִצְבָא Zeph 1,5.

מִצְּבָא Nu 8,25.31,14.

צְבָאִי *suff.* Job 14,14.

צְבָאֲךָ Jud 9,29.

לִצְבָאֲךָ Jud 8,6.

צְבָאוֹ, K. Gn 21,22.*32.26,26* ‖ Nu 10,14.*18.22.25* ‖ Jud 4,2 ‖ 1S 14,50.26,5 ‖ 2S 10,18 ‖ Ps 148,2.

וּצְבָאוֹ Nu 2,4.*13.15.19.21.23.26.28.30*.6.8.*11*.

צְבָאָהּ Jes 40,2 ‖ Jer 51,3.

צְבָאָם Gn 2,1 ‖ Jes 34,2.4.40,26.45,12 ‖ Ps 33,6 ‖ Neh 9,6.

Jos 7,24 ‖ 1S 25,2.4 ‖ Jes 63,11 ‖ Ez 34,12.

מִצֹּאנוֹ 2S 12,4.

צֹאנָם Gn 34,28 ‖ Ex 2,17 ‖ Jer 3,24.

וְצֹאנָם Gn 46,32.47,1.50,8 ‖ Jer 49,29.

בְּצֹאנָם Hos 5,6.

לְצֹאנָם 1Ch 4,39.41.

[צֹנֶא], צֹנֶה

(מקיף וכולל יותר מן צאן, וכטעם דנה)

Ps 8,8.

לְצֹנַאֲכֶם *suff.* Nu 32,24.

—v. n. pr. (?)—

צֶאֱצָאִים v. **יָצָא**; **צָב** rad. **צבב**.

[צָבָא] צָבְאוּ *3 perf. pl.*

procedere, prodire in bellum, pugnare, militare; per vices militares convenire ad ministeria sacra obeunda.

כדוגמתו בכושית ואשורית, ונראה שעיקר הוראתו עריכה בסדר מתוקן (כצביון בדרז״ל) וע״כ על זמן מיועד ועל גזרת המערכה (הלא צבא לאנוש); י״פ מן הערבית במובן אֹרֵב, ולא נהירא לי (ואולי יש לפתרו מן צְבָא בארמית במובן רצון, וכטעם בהתנדב עם, עמך נדבות ביום חילך).

Ex 38,8 ‖ Zach 14,12.

[צֹבֵא] הַצֹּבְאִים *pt. pl.* Nu 31,42 ‖ Jes 29,7.8.

צֹבֶיהָ (= **צֹבְאֶיהָ**?) Jes 29,7.

[צֹבְאָה] הַצֹּבְאֹת, הַצֹּבְאוֹת *pl. f.* Ex 38,8 ‖ 1S 2,22.

לִצְבֹּא, לִצְבֹא (Jes) *inf. cs.* Nu 4,23.8,24 ‖ Jes 31,4.

וַיִּצְבְּאוּ *3 impf. pl.* Nu 31,7.

[הִצְבִּיא] הַמַּצְבִּא *Hi. pt.* 2R 25,19 ‖ Jer 52,25.

[צָבָה] צָבָא

militia, bellum; vita gravis et molesta; exercitus, agmen.

י״נ בישעיה ה׳ ט׳: בְּאָזְנָי י״י צבאות; לדעת שד״ל צבאות גוים דירמיה הוא הרבוי מן צבאות נקבה של צבי, והטעם כמו שיר השירים, קדש קדשים; י״נ בזכריה ט׳ ח׳ מַצָּבָה, כמו מַצָּב, כלומר אתן מחנה לשמור עליו (שוטצוואכע), וי״נ: מִצָּבָה (וואלל), השבעים קורין וַהֲקִמֹתִי

24,4.25,16.30,20 ‖ 2S 7,8.24,17 ‖ Jer 25,34.35.36.33,13.49,20.*50*,*45* ‖ Ez 24,5.34,2.3.43,23.*25*.45,15 ‖ Joel 1,18 ‖ Am 7,15 ‖ Zach 11,7^{2}.11.17.13,7 ‖ Ps 65,14 ‖ Cant 1,8 ‖ Neh 3,1.32.12,39 ‖ 1Ch 17,7.21,17.27,31.

וְהַצֹּאן Gn 31,43.33,13 ‖ Jon 3,7.

בְּצֹאן Gn 30,40 ‖ Ps 74,1.

בַּצֹּאן Gn 37,2 ‖ Lev 22,21 ‖ 1S 16,11.19.17,34 ‖ Job 1,16.

וּבַצֹּאן Ex 9,3 ‖ Dt 14,26.

כְּצֹאן Jer 12,3 ‖ Ez 36,38^{2} ‖ Mich 2,12 ‖ Zach 9,16 ‖ Ps 44,12.23.

כַּצֹּאן Nu 27,17 ‖ 1R 22,17 ‖ Jes 53,6 ‖ Ez 36,37 ‖ Ps 49,15.77,21.78,52.80,2.107,41 ‖ Job 21,11 ‖ 2Ch 18,16.

וּכְצֹאן Jes 13,14.

לַצֹּאן Gn 47,4.

מִצֹּאן Am 6,4.

צֹאנִי *suff.* Gn 31,43 ‖ Jer 23,2.3 ‖ Ez 34,6^{2}.8^{4}.10^{2}.11.12.15.17.31 ‖ Job 30,1.

וְצֹאנִי Ez 34,19.

לְצֹאנִי Ez 34,22.

צֹאונֵנוּ (יתיר ו׳) Ps 144,13.

וְצֹאנֵנוּ Neh 10,37.

בְּצֹאנֵנוּ Ex 10,9.

צֹאנְךָ, צֹאנֶךָ Gn 30,31.32.31,38 ‖ Ex 20,24 ‖ Dt 7,13.15,19.18,4.28,4.28,4.18.*51*.31 ‖ Jer 5,17 ‖ Prv 27,23.

וְצֹאנְךָ, וְצֹאנֶךָ Gn 45,10 ‖ Dt 8,13.12,17.

בְּצֹאנֶךָ Gn 31,41.

וּבְצֹאנְךָ Dt 15,19.

לְצֹאנֶךָ Ex 22,29.

מִצֹּאנְךָ Dt 15,14.

וּמִצֹּאנְךָ Dt 12,21.

צֹאנְכֶם Ex 10,24.12,32 ‖ 1S 8,17 ‖ Jes 61,5.

וְצֹאנְכֶם Dt 12,6.

צֹאנוֹ Gn 4,4.31,4.19.38,12.13 ‖

Jer 3,19 || Ez 20,6.15.25,9.26,20 || Dan 11,45.

וּצְבִי Ez 7,20.

הַצְּבִי, הַצְּבִי 2S 1,19 || Dan 8,9. 11,16.41.

לִצְבִי Jes 4,2.

צְבִי] II וּצְבִי

caprea, gazella, dorcas.

כדוגמתו בסורית וערבית (בטי״ת ת׳ צד״י) ובאשורית, ולד״ק נקרא כן ע״ש תפארת רום קרניו או חמדת מראהו, ובמליצת המשוררים הספרדים צביה תאר לאשה חשוקה ויעלת חן. ר״י הלוי מחבר לזה גם הַצְּבִי דש״ב א׳ י״ט ומפרש: הוי ישראל! הצבי שוכב חלל על במותיך.

Dt 14,5 || 1R 5,3.

הַצְּבִי Dt 12,22.

כַּצְּבִי Dt 12,15.15,22.

כִּצְבִי Jes 13,14 || Prv 6,5.

לִצְבִי Cant 2,9.17.8,14.

הַצְּבָיִם *pl. I* 2S 2,18.

וְכִצְבָאִים *pl. II* 1Ch 12,8(9).

בִּצְבָאוֹת *pl. III* Cant 2,7.3,5.

צְבִיָּה

caprea femina.

Cant 4,5.7,4.

——v. ch. et n. pr.——

צָבַט

porrigere.

בערבית ובכושית הוראתו תפישה ואחיזה, ובדרז״ל בית הצביטה (גריפף, הענקעל), והוא קרוב אל צבת; יונתן תרגם ואושיט לה, וכן להשבעים (ואולי הוא כמו ויחבט?).

וַיִּצְבָּט־ [יִצְבֹּט 3 *impf.* Ruth 2,14.

——צבה rad. צְבִיָּה, צְבִי——

צֶבַע

tinctura, vestis tincta, colorata.

בסורית, ערבית, כושית ואשורית ענינו טבילה, כבארמית ובדרז״ל (קרוב אל טבע, טבל, ואולי גם אל טמע ודמע בתרגומים ובדרז״ל), ומזה ההשאלה על המטוה הצבוע בגונים שונים (בטעם השם אֶצְבַּע נ״ל ששרשו עָצַב בהפך אתון, במובן ידיך עצבוני או כטעם עמל, וכבר הובא בסדר הא״ב).

Jud 5,30.

צִבְאֹתָם Ex 6,26.12,51.

לְצִבְאֹתָם Nu 1,3.52.2,3.9.16.24. 10.18.25.25,32.10,14.18.22.25. 28.33,1.

—II צְבִי v. צְבָאוֹת, צְבָאִים—

צבב rad.] I צָב

lectica, sella gestatoria; *al.* cameratum.

אונקלוס והשבעים תרגמו עגלות מכוסות (ע׳ לקמן) ובאשורית בא בתמונת צָמְבּוּ; ויש מתרגמין „זאָנפטע״, מין אפריון, שמשתמשין בו בארץ הקדם (לרשב״ם עגלות עשויות להלוך בצבא ובדרכים רחוקים, ולראב״ע ממיני השוָרים).

Nu 7,3.

וּבַצַּבִּים *pl.* Jes 66,20.

צָב] II וְהַצָּב

lacertae species; *al.* testudo.

שרץ ממין „אידעכסען״, וכמוהו בסורית ובערבית, ויש מתרגמין „שילדקראָטע״, הוא השרץ המכוסה בקליפת עצם כעין שריון (ומזה בהשאלה על עגלה מכוסה, קוטשע).

Lev 11,29.

——v. n. pr. צֹבֵבָה——

צָבָה] 3 *perf. f.* וְצָבְתָה

intumescere.

ענינו נפיחה (אנשוועללען) כתרגומו; אמנם יתכן לפתרו מן צבת בדרז״ל בהפך הענין (צוזאממענשרומפפען).

Nu 5,27.

לַצְבּוֹת (= לְהַצְבּוֹת) *Hi. inf.* Nu 5,22.

צָבֶה] *f.*

tumens, tumidus.

Nu 5,21.

צבה rad.] I צְבִי

splendor, decus.

שרשו מורה בארמית, סורית, ערבית ואשורית על הרצון, החשק, האהבה וההמדה. השבעים קורין בש״ב א׳ י״ט הַצְּבִי (מַצֵּבָה) (ובא ישראל נקבה כבישעיה י״ט כ״ד) וכן לת״י פעל מן נצב, ונראה יותר פי׳ הרד״ק שהוא מן צבי תפארת בה״א הקריאה, וכ״ת הירונימוס (י״ג הָעֶצְבִּי); השבעים קורין ביחזקאל כ״ו כ׳: וְתִתְיַצְּבִי ת׳ וְנָתַתִּי צְבִי, ומקביל אל תֵּשֵׁבִי שבפסוק זה. ע׳ לקמן והערה אל צבא.

Jes 13,19.23,9.24,16.28,1.4.5 ||

צְבָאָיו Q., **צְבָאָו** Ps 103,21.148,2.

צְבָאוֹת, Q. *pl.* Dt 20,9 || 1S 1,3.11.4,4.15,2.17,45 || 2S 5,10.6,2.18.7,8.26.27 || 1R 18,15.19,10.14 || 2R 3,14.19,31 || Jes 1,9.24.3,1.10,16.33.19,4.2,12.3,15.10,23.24.22,12.14.15.28,22.5,7.9.16.24.6,3.5.8,13.18.9,6.37,32.12.18.13,13.10,26.13,4.14,22.23.17,3.22,25.24.27.18,7^2.19,12.16.17.18.20.25.21,10.22,5.14.23,9.24,23.25,6.28,5.29.29,6.31,4.5.37,16.39,5.44,6.45,13.47,4.48,2.51,15.54,5 || Jer 2,19.49,5.50,31.5,14.15,16.6,6.9.9,6.16.11,22.19,11.23,15.16.25,8.28.32.26,18.27,19.29,17.33,12.49,7.35.50,33.51,58.7,3.21.9,14.16,9.19,3.15.25,27.27,4.21.28,2.14.29,4.8.21.25.31,23(22).32,14.15.35,13.18.19.39,16.42,15.18.43,10.44,2.11.25.46,25.48,1.50,18.51,33.8,3.25,29.30,8.49,26.10,16.31,35(34).32,18.46,18.48,15.50,34.51,19.57.11,17.20.20,12.23,36.27,18.33,11.35,17.38,17.44,7.46,10^2.50,25.51,5.14 || Am 4,13.5,27.5,14.15.16.6,8 || Mich 4,4 || Nah 2,14.3,5 || Hab 2,13 || Zeph 2,9.10 || Hag 1,2.5.7.2,6.11.9.2,4.8.9.23^2.14.2,7.9 || Zach 1,3.4.14.17.2,12.3,7.6,12.7,9.8,2.4.6.7.9.14.19.20.23.3.4,6.7,13.8,14.3.16.3,9.10.5,4.8,6.11.13,2.7.6.12.13.15.4,9.6,15.7,3.4.8,18.12^2.8,1.3.9.21.22.9,15.10,3.12,5.14,16.17.21^2 || Mal 1,4.6.8.9.10.11.13.14.2,2.4.8.16.3,1.5.7.10.11.12.17.19.21.2,7.12.3,14 || Ps 24,10.46,8.12.48,9.59,6.68,13.69,7.80,5.8.15.20.84,2.4.9.13.89,9 || 1Ch 11,9.17,7.24.

הַצְּבָאוֹת Hos 12,6 || Am 3,13.6,14.9,5 || 1Ch 27,3.

צִבְאוֹת *cs.* Ex 12,41 || 1R 2,5 || Jer 3,19.

צִבְאֹתַי *suff.* Ex 7,4.

בְּצִבְאוֹתֵינוּ, בְּצִבְאֹתֵינוּ Ps 44,10.60,12.108,12.

צִבְאֹתֵיכֶם Ex 12,17.

צְבָעִים *pl.* Jud 5,30².

צָבוּעַ

LXX hyaena; *Vulg.* versicolor.

רש״י ורד״ק פי׳ מגואל בדם, הירונימוס תרגם בעל גונים שונים (שדרך העופות הטורפים לרדוף את המצטין בגונים), וי״מ מן האשורית אחוּז, תָּפוּשׂ ונלכד (ומזה השם אצבע?); השבעים קורין הַמְּעָרַת צבוּעַ, והוא ההיה החופרת מתים, היענע (ואולי מפני שעורה מנומר), ומזה השם גֵּי הַצְּבֹעִים (ש״א י״ג י״ח), שת״י הילת אפעיא (הַצְּפָעִים?).

Jer 12,9.

—v. ch. et n. pr.—

אֶצְבַּע v. p. 64[b].

[צָבַר] יִצְבֹּר 3 *impf.*

congerere, coacervare.

כמוהו בסורית, ואולי הוא קרוב אל טבר בשמרונית הר (טור בארמית) ומזה השם טַבּוּר.

Ps 39,7 ‖ Job 27,16.

וַיִּצְבֹּר Gn 41,49 ‖ Hab 1,10.

[תִּצְבֹּר] וַתִּצְבָּר־ 3 *impf. f.* Zach 9,3.

וְיִצְבְּרוּ־ 3 *impf. pl.* Gn 41,35.

וַיִּצְבְּרוּ Ex 8,10.

[צִבּוּר] צִבֻּרִים *pl.*

acervus.

בדרז״ל שגור הרבה במובן קהל ועדה: שליח צבור, תענית צבור, אימתא דצבורא.

2R 10,8.

[צֶבֶת] הַצְּבָתִים *pl.*

manipulus.

קרוב אל צבט ובדרז״ל צְבָת (מלקחים), ובמובן קשר, צמד וזוג, במשנה דעירובין (י׳ ה׳) צאן צבתים, וגם בוא״ו צוותא חדא.

Ruth 2,16.

[rad. צדד] צַד

latus rei; *pl.* adversarii, hostes.

בערבית נמצא גם הפעל, וכן בדרז״ל (מצדדין בזכותו) עם הרבים צְדָדִים. י״ג בשופטים ב׳ ג׳: והיה לכם לְצָרִים או לְצִנִּים (= לְצְנִינִים) או לְצֹעִים (מן צָדָה וארב), וריה״ל פותרו מן הערבית במובן מתנגדים ואויבים; השבעים קורין בישעיה ס״ו י״ב: וְיוֹנַקְתֶּם עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ (ואולי יש לגרוס עַל־שַׁד); י״ג בתהלים צ״א ז׳: יפל מִיָּדְךָ, ומתאים עם מִימִינֶךָ.

Jes 60,4.66,12.

בְּצַד 2S 2,16 ‖ Ez 34,21.

מִצַּד Dt 31,26 ‖ Jos 3,16.12,9 ‖ 1S 20,25.23,26² ‖ 2S 13,34 ‖ Ruth 2,14.

צִדָּה 1S 20,20.

צִדְּךָ, צִדֶּךָ *suff.* Ez 4,4.6.8.9.

מִצִּדְּךָ Ez 4,8 ‖ Ps 91,7.

מִצִּדּוֹ 1S 6,8.

בְּצִדָּהּ Gn 6,16.

מִצִּדָּהּ Ex 25,32.*37,18*².

לְצִדִּים (?) *pl.* Jud 2,3.

צִדֵּי *cs.* Ex 26,13.

בְּצִדֵּיכֶם *suff.* Nu 33,55 ‖ Jos 23,13.

צִדָּיו Ex 30,4.*37,27*.

מִצִּדֶּיהָ Ex 25,32.*37,18*.

—v. ch. et n. pr.—

צָדָה I

intendere animum ad aliquid, spectare, quaerere, insidiari.

קרוב אל זדה וצוד, י״פ מן צד שלפניו, לפי שהאורב פונה מחשבתו לצד הנאות לו, או מפני שעושה מעשיו בצדידה, שלא תתגלה תחבולתו. יש מחברין צָדוּ צעדינו עם צוד שלא כהלכה, לפי שהנגינה מלרע, וי״ג צָרוּ (ע׳ משלי ד׳ י״ג ואיוב י״ח ז׳).

Ex 21,13.

צֹדֶה *pt.* 1S 24,12.

צָדוּ 3 *perf. pl.* Thr 4,18.

צְדִיָּה

consilium, industria, insidiae.

Nu 35,22.

בִּצְדִיָּה Nu 35,20.

צָדָה° II

vastare.

מלשון ארמית, שממה ת״א צדיא, וי״ג נִצְּתוּ או נִתְּצוּ.

[נִצְדָּה] נִצְדּוּ *Ni.* 3 *perf. pl.* Zeph 3,6.

[צָדַק°] צָדְקָה 3 *perf. f.*

iustum esse, iustam causam habere; causam obtinere, iustificari; rectum, probum, integrum esse; vere dicere; *Ni.* ab iniuriis vindicari; *Hith.* se purgare (a suspicione).

מעין הוראותיו בצורית, תדמורית, נבטית שבאית, סורית (גם בז׳ ת׳ צ׳), ערבית וכושית.

Gn 38,26.

צָדַקְתָּ 2 *perf.* Job 33,12.35,7.

צָדַקְתִּי, ־דָ 1 *perf.* Job 9,15.34,5.

וְצָדַקְתִּי Job 10,15.

צָדְקוּ 3 *perf. pl.* Ps 19,10.

אֶצְדָּק, אֶצְדַּק 1 *impf.* Job 9,20.13,18.

תִּצְדָּק, תִּצְדַּק 2 *impf.* Jes 43,26 ‖ Ps 51,6 ‖ Job 22,3.40,8.

יִצְדָּק, יִצְדַּק 3 *impf.* Ps 143,2 ‖ Job 4,17.9,2.*25,4*.11,2.15,14.

יִצְדְּקוּ 3 *impf. pl.* Jes 45,25.

וְיִצְדָּקוּ Jes 43,9.

תִּצְדַּקְנָה 3 *impf. pl. f.* Ez 16,52.

וְנִצְדַּק *Ni.* 3 *perf.* Dan 8,14.

[צִדֵּק] צִדְּקָה *Pi.* 3 *perf. f.* Jer 3,11.

[צַדֵּק] צַדְּקֶךָ *inf. suff.* Job 33,32.

צַדְּקוֹ Job 32,2.

בְּצַדֶּקְתֵּךְ Ez 16,52.

וַתְּצַדְּקִי 2 *impf. f.* Ez 16,51.

[הִצְדִּיק] וְהִצְדַּקְתִּיו *Hi.* 1 *perf. suff.* 2S 15,4.

וְהִצְדִּיקוּ 3 *perf. pl.* Dt 25,1.

מַצְדִּיק *pt.* Prv 17,15.

מַצְדִּיקִי *suff.* Jes 50,8.

[מַצְדִּיקִים] מַצְדִּיקֵי *pl. cs.* Jes 5,23.

וּמַצְדִּיקֵי Dan 12,3.

וּלְהַצְדִּיק *inf. cs.* 1R 8,32 ‖ 2Ch 6,23.

[הַצְדֵּק] הַצְדִּיקוּ *imper. pl.* Ps 82,3.

אַצְדִּיק 1 *impf.* Ex 23,7 ‖ Job 27,5.

יַצְדִּיק 3 *impf.* Jes 53,11.

[הִצְטַדֵּק] נִצְטַדָּק *Hith.* 1 *impf. pl.* Gn 44,16.

צֶדֶק

rectitudo; rectum, ius fasque; iustitia, probitas, integritas; liberatio, salus, felicitas.

השבעים קורין בתהלים י״ז א׳ צִדְקָתִי, ואולי יש לגרוס צַעֲקָתִי. בקצת ספרים במשלי ח׳ ט״ז שפטי אָרֶץ, ע׳ מ״ש.

Lev 19,36⁴ ‖ Dt 1,16. 16,18. 20². 33,19 ‖ Jes 1,21.11,5.16,5.26,9.10. 41,2.45,8.19.51,1.7.58,2.64,4 ‖ Jer 11,20.22,13. 31,23(22). 50,7 ‖ Ez 45,10³ ‖ Hos 10,12 ‖ Zeph 2,3 ‖ Ps 4,6.9,5.15,2.17,1.23,3.40,10.45,5. 8.48,11.51,21.52,5.58,2. 85,11.14. 89,15. 94,15. 97,2. 110,4. 118,19. 119,75.138.142.144. 172.132,9 ‖ Prv 1,3.2,9. 8,15.16. 12,17. 16,13. 31,9 ‖ Job 8,3.29,14. 31,6. 36,3 ‖ Dan 9,24.

וָצֶדֶק Ps 85,12.

וָצֶדֶק Dt 25,15² ‖ Ps 119,121 ‖ Eccl 5,7.

הַצֶּדֶק Jes 1,26.6,13 ‖ Eccl 3,16.

בְּצֶדֶק Lev 19,15 ‖ Jes 11,4. 42,6. 45,13.59,4 ‖ Hos 2,21 ‖ Ps 9,9.17, 15.65,6.72,2.96,13.*98,9* ‖ Prv 8,8.

בַּצֶּדֶק Prv 25,5.

לְצֶדֶק Jes 32,1.

צִדְקִי *suff.* Jes 41,10.51,5 ‖ Ps 4, 2.35,27 ‖ Job 6,29.35,2.

כְּצִדְקִי Ps 7,9.18,21.25.

צִדְקֵנוּ Jer 23,6.33,16.

צִדְקֶךָ [צִדְקְךָ, Jes 58,8 ‖ Ps 38,28. 37,6.119,7.69. 106.123. 160. 164 ‖ Job 8,6.

צִדְקֵךְ Jes 62,2.

כְּצִדְקְךָ Ps 35,24.

צִדְקוֹ Jes 42,21 ‖ Ps 50,6.97,6.

בְּצִדְקוֹ Eccl 7,15.

כְּצִדְקוֹ Ps 7,18.

מִצִּדְקוֹ Ez 3,20.

צִדְקָהּ Jes 62,1.

צְדָקָה

rectum, ius; iustitia; probitas, innocentia, pietas, virtus; salus.

השבעים מוסיפין וקורין בש״א י״ב ז׳: וְאַגִּידָה לָכֶם את כל־צדקות יי׳ (אולי יש לגרוס אַתְנֶה?), ובישעיה מ״ה כ״נ: צֶדֶק הַדבר ולא ישוב ת׳ צְדָקָה דבר.

Gn 15,6.18,19 ‖ Dt 24,13 ‖ 2S 19, 29 ‖ Jes 10,22.45,23.56,1. 58,2.59, 9.17.60,17.61,10.11 ‖ Jer 33,15 ‖ Am 6,12 ‖ Mal 3,20 ‖ Ps 33,5.106, 3 ‖ Prv 8,20.11,18.19.12,28.13,6. 14,34. 15,9. 16,31. 21,3.21² ‖ Job 37,23.

וּצְדָקָה Dt 6,25 ‖ 2S 8,15 ‖ 1R 10, 9 ‖ Jes 18,17.32,16. 33,5. 45,8. 59, 14 ‖ Jer 9,23.22,3.15.23,5.*33,15* ‖ Ez 18,5.*21.33,14.19*.19.*33,16*. 27. 45,9 ‖ Am 5,7.24 ‖ Ps 24,5.94,4 ‖ Prv 8,18.10,2.*11,4* ‖ Neh 2,20 ‖ 1Ch 18,14 ‖ 2Ch 9,8.

הַצְּדָקָה Jes 32,17² ‖ Dan 9,7.

בִּצְדָקָה Jes 1,27.5,16.48,1. 54,14. 63,1 ‖ Mal 3,3 ‖ Ps 72,3 ‖ Prv 16,8. 12.

וּבִצְדָקָה 1R 3,6 ‖ Jes 9,6 ‖ Jer 4, 2 ‖ Zach 8,8.

לִצְדָקָה Jes 5,7 ‖ Hos 10,12 ‖ Joel 2,23 ‖ Ps 106,31.

מִצְּדָקָה Jes 46,12.

צִדְקַת *cs.* Dt 33,21 ‖ Ez 18,20.33, 12 ‖ Prv 11,5.6.

וְצִדְקַת Jes 5,23.

צִדְקָתִי *suff.* Gn 30,33 ‖ Jes 46, 13.

וְצִדְקָתִי Jes 51,6.8.56,1.

בְּצִדְקָתִי Dt 9,4 ‖ Job 27,6.

כְּצִדְקָתִי 2S 22,21.25.

צִדְקָתְךָ, צִדְקָתֶךָ Ps 36,7.40,11. 51,16.71,15.16.24.119,142 ‖ Job 35,8.

צִדְקָתֵךְ Jes 57,12.

וְצִדְקָתְךָ Jer 48,18 ‖ Ps 36,11.71, 19.72,1.88,13.145,7.

בְּצִדְקָתְךָ, בְּצִדְקָתֶךָ Dt 9,5.6 ‖ Ps 5,9.31,2.69,28.71,2. 119,40.143,1. 11.

וּבְצִדְקָתְךָ Ps 89,17.

צִדְקָתוֹ 1S 26,23 ‖ Ez 33,13 ‖ Ps 22,32.98,2.112,9 ‖ Job 33,26.

וְצִדְקָתוֹ Jes 59,16 ‖ Ps 103,17.111, 3.*112,3*.

בְּצִדְקָתוֹ Ez 18,22 ‖ Mich 7,9.

כְּצִדְקָתוֹ 1R 8,32 ‖ 2Ch 6,23.

מִצִּדְקָתוֹ Ez 18,24.26.*33,18*.

וְצִדְקָתָם Jes 54,17.

בְּצִדְקָתָם Ez 14,14.20.

צְדָקוֹת *pl.* Jes 33,15.45,24 ‖ Ps 11,7.103,6.

צִדְקוֹת, צִדְקַת *cs.* Jud 5,11² ‖ 1S 12,7 ‖ Mich 6,5.

צִדְקֹתֵינוּ *suff.* Jes 64,5 ‖ Jer 51, 10 ‖ Dan 9,18.

צִדְקֹתֶיךָ Dan 9,16.

צִדְקֹתָיו, Q. Ez 3,20.18,24.33,13

צַדִּיק

iustus; qui iustam causam habet; recte, vere; iustitiam exercens, probus, honestus, pius, integer.

הסורי קורא בישעיה מ״ט כ״ד: שבי עָרִיץ, והשבעים והסורי קורין בתהלים ע״ב ז׳: יִפרח־ בימיו צֶדֶק.

Gn 6,9.7,1.18,23.25. 20,4 ‖ Dt 32, 4 ‖ 1S 24,18 ‖ 2S 4,11.23,3 ‖ 1R 8, 32 ‖ Jes 3,10.26,2.7. 29,21.41,26. 45,21.49,24. 53,11 ‖ Jer 12,1.20, 12.23,5 ‖ Ez 3,20.21². 13,22. 18,5. 9.24.26.*33,18*. 21,8.9 ‖ Am 2,6.5, 12 ‖ Hab 1,13 ‖ Zeph 3,5 ‖ Zach 9, 9 ‖ Mal 3,18 ‖ Ps 5,13.7,10².12.11, 3.5.7.14,5.31,19.34,20. 22.37,25. 30.58,11.64,11.72,7.75,11.92,13. 94,21.112,6.119,137. 129,4.141,5. 145,17 ‖ Prv 10,3.6.7.11.16.20.21. 30.31.32. 11,8.30.31. 12,10.13.26. 13,5.25.14,19.32.15,6.28. 17,15. 18,5.10.17.20,7.21,12.23,24.24, 15.16.24.25,26.29,7 ‖ Job 12,4. 17,9.32,1.34,17 ‖ Thr 1,18 ‖ Eccl 7,15.16.20 ‖ Dan 9,14 ‖ Esr 9,15 ‖ Neh 9,8.33 ‖ 2Ch 6,23.12,6.

וְצַדִּיק Ex 23,7 ‖ Ez 33,12 ‖ Hab 2, 4 ‖ Ps 37,21.112,4.116,5 ‖ Prv 10, 25.21,26.29,6 ‖ Job 27,17.

הַצַּדִּיק Ex 9,27 ‖ Dt 25,1 ‖ Jes 57, 1² ‖ Ez 18,20.33,12 ‖ Hab 1,4 ‖ Eccl 3,17.

כַּצַּדִּיק Gn 18,25.

לְצַדִּיק Prv 9,9.

בַּצָּהֳרַיִם, בַּצָּהֳרָיִם Gn 43,16.25 ‖ Dt 28,29 ‖ 1R 18,27.20,16 ‖ Jes 59,10 ‖ Jer 6,4.15,8 ‖ Am 8,9 ‖ Zeph 2,4 ‖ Job 5,14 ‖ Cant 1,7.

כַּצָּהֳרָיִם Jes 58,10 ‖ Ps 37,6.

וּמִצָּהֳרַיִם Job 11,17.

צוֹר v. צַוָּאר; יָצָא v. צוֹאִי; צָוָה v. צָו

צָיַד°, צוּד

venari; aucupari; insidiari; *Hith.* (ex צַיִד) commeatu se instruere.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית ואשורית, וקרוב אל זָדָה ואל צדה, מפני שהצַּיָּד יארב לטרפו (ע׳ הערה אל צַיִד).

וְצָדוּם [צָד] 3 *perf. pl. suff.* Jer 16,16.

צָדוּנִי Thr 3,52.

הַצָּד־ *pt.* Gn 27,33.

צוֹד *inf. abs.* Thr 3,52.

לָצוּד *cs.* Gn 27,5.

וְצוּדָה *imper.* Gn 27,3.

יָצוּד 3 *impf.* Lev 17,13.

יְצוּדֶנּוּ *suff.* Ps 140,12.

הֲתָצוּד 2 *impf. interrog.* Job 38,39.

תְּצוּדֵנִי *suff.* Job 10,16.

תָּצוּד 3 *impf. f.* Prv 6,26.

מְצֹדְדוֹת [צוֹדֵד] (al. דְ) *Pol. pt. pl. f.* Ez 13,20².

לְצוֹדֵד *inf. cs.* Ez 13,18.

תְּצוֹדֵדְנָה 3 *impf. pl. f.* Ez 13,18.

הִצְטַיָּדְנוּ [הִצְטַיֵּד] *Hith. 1 perf. pl.* Jos 9,12.

צַיִד, צֵיד Q.

venatio; fera venando capta, caro ferina; praeda; cibus; commeatus.

כמוהו בשפת צור ובאשורית; בארמית, סורית וערבית בז׳ ת׳ צ׳, וכן בדרז״ל (זודין קלילין וארחא רחיקא). ולפי שבימי קדם היו לרב על ציד היה ועוף הָשאל למזון בכלל, ע״ד טֶרֶף.

Gn 10,9². 25,27. 28. 27,3.5. 7.33 ‖ Neh 13,15.

צֵיד *cs.* Lev 17,13.

יִצְהָלוּ [יִצְהֲלוּ] 3 *impf. pl.* Jer 5,8.

לְהַצְהִיל [הִצְהִיל] *Hi. inf. cs.* Ps 104,15.

מִצְהָלוֹת [מִצְהָלָה] *pl. cs.*

hinnitus, exsultatio.

Jer 8,16.

וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ *suff.* Jer 13,27.

צָהַר°

Hi. denom. (ex יִצְהָר) oleum facere (*Vulg.* „meridiantur" (ex צָהֳרַיִם) i. e. aestui meridiano expositi sudant).

לרב המבארים פעל נגזר מן יצהר, וכת״י.

יַצְהִירוּ [הִצְהִיר] *Hi. 3 impf. pl.* Job 24,11.

יִצְהָר

oleum, olea, oliva.

קרוב אל זהר, וכטעם להצהיל פנים משמן.

Nu 18,12 ‖ 2R 18,32 ‖ Jer 31,12 (11) ‖ Joel 1,10.

וְיִצְהָר Dt 28,51 ‖ Joel 2,24 ‖ Neh 10,38 ‖ 2Ch 31,5.32,28.

הַיִּצְהָר Hos 2,24 ‖ Hag 1,11 ‖ Zach 4,14.

וְהַיִּצְהָר Hos 2,10 ‖ Joel 2,19 ‖ Neh 5,11.10,40.13,5.12.

וְיִצְהָרֶךָ [יִצְהָרְךָ] Dt 7,13.11,14.12,17.*14,23*.18,4.

צֹהַר

lumen, Vulg. fenestram.

הלון שיכנס בו האור, וי״פ מן הערבית גב או גג (כבדרז״ל טהרו של מזבח), ולא נהירא לי.

Gn 6,16.

צָהֳרַיִם [צָהֳרָיִם] *du.*

meridies; *trop.* summa felicitas.

כמוהו במואבית, ובערבית גם הפעל; טעם רבוי זוגי לרד״ק לפי שהיום נחלק לשנים, מהבקר עד הצי היום הולך ואור, ומחצי היום הולך וערב (ע׳ הערה אל עַרְבַּיִם).

Jes 16,3 ‖ Jer 20,16 ‖ Ps 91,6.

וְצָהֳרַיִם Ps 55,18.

הַצָּהֳרָיִם, הַצָּהֳרַיִם 2S 4,5 ‖ 1R 18,26.29 ‖ 2R 4,20.

לַצַּדִּיק Jes 24,16.26,7 ‖ Ez 33,13 ‖ Ps 37,12. 16. 32. 55,23. 58,12. 97,11 ‖ Prv 12,21.13,22. 17,26. 21,15. 18 ‖ Eccl 9,2.

מִצַּדִּיק Job 36,7.

צַדִּיקִים, צַדִּקִים, צַדִּיקִם *pl.* Gn 18,24.*26* ‖ Ex 23,8 ‖ Dt 4,8.16,19 ‖ 1R 2,32 ‖ 2R 10,9 ‖ Jes 5,23.60,21 ‖ Ez 23,45 ‖ Ps 1,5.6.32,11.33,1. 34,16.37,17.29.39. 52,8. 69,29. 97,12. 118,15. 20. 140,14. 142,8. 146,8 ‖ Prv 2,20. 3,33. 4,18. 10,24.28. 11,9.10.21.23.28.12,3.5.7.12.13,9. 21.15,29. 28,12.28. 29,2.27 ‖ Job 22,19 ‖ Thr 4,13 ‖ Eccl 8,14.

וְצַדִּיקִים, וְצַדִּקִים Hos 14,10 ‖ Ps 68,4 ‖ Prv 28,1.29,16.

הַצַּדִּיקִים, הַצַּדִּיקִם (Gn) Gn 18,24.28 ‖ Ps 125,3 ‖ Eccl 8,14.9,1.

———v. ch. et n. pr.———

צָהַב°

fulgere, splendere.

כמוהו בערבית, ואח אל זהב, בדרז״ל נמצא גם בקל (צהבו פניו), בבינוני פעול (פנים צהובים), בהפעיל (משיצהיבו) והשם ציהוב (במשנה דחולין א׳ ה׳).

מֻצְהָב [הֻצְהַב] *Ho. pt.* Esr 8,27.

צָהֹב

rufus, flavus.

Lev 13,30.32.

הַצָּהֹב Lev 13,36.

צָהַל° [צָהֲלָה] 3 *perf. f.*

hinnire; iubilare, clamorem tollere; *Hi.* splendere facere.

כמוהו בסורית, ובערבית על צהלת הסוס ונחרתו, והוא קרוב אל זהר וצהר, וכדרך שיאמר הגרמני „הייטער" על הבהירות ועל השמחה יחד.

Esth 8,15.

צָהֲלוּ 3 *perf. pl.* Jes 24,14.

צַהֲלִי *imper. f.* Jes 10,30.12,6.

וְצַהֲלִי Jes 54,1.

וְצַהֲלוּ *pl. m.* Jer 31,7(6).

וְתִצְהֲלוּ Q. (וְתִצְהֲלִי K. 2 *impf. f. sg.*) 2 *impf. pl.* Jer 50,11.

מְצֵיד Gn 27,25.31.

מְצֵידִי *suff.* Gn 27,19.

צֵידוֹ Prv 12,27‖Job 38,41.

מְצֵידוֹ Gn 27,30.

צֵידָהּ Ps 132,15.

צֵידָם Jos 9,5.

מְצֵידָם Jos 9,14.

צֵידָה, צֵדָה K.

commeatus, spec. itineris.

Gn 27,3.42,25.45,21 ‖ Ex 12,39‖ Jos 1,11.9,11‖Jud 7,8.20,10 ‖ Ps 78,25.

וְצֵידָה 1S 22,10.

צַיָּד] צַיָּדִים *pl.*

venator.

ע״מ גַּנָּב, טַבָּח ודומיהם.

Jer 16,16.

מְצָד] בַּמְּצָד

arx, castellum montanum, locus insidiarum.

כמוהו בערבית مَصَاد, שממנו היו אורבים לאויב (ואולי יש בו ממשמעות צידה, וכטעם ערי מסכנות)

1Ch 11,7.

לַמְּצָד 1Ch 12,16(17).

לַמְּצָד *cs.* 1Ch 12,8(9).

מְצָדוֹת *pl.* Jes 33,16.

הַמְּצָדוֹת Jud 6,2.

וְהַמְּצָדוֹת Jer 48,41.

בַּמְּצָדוֹת 1S 23,14.19‖Jer 51,30‖ Ez 19,9.33,27.

בַּמְּצָדוֹת 1S 24,1.

מָצוֹד] מָצוֹד et מְצוּד *cs.* **מְצוֹד**

captura, praeda; rete venatoris; arx, munimentum.

י״מ מְצוֹד דמשלי מענין משגב, שהרשע יהמוד להתלונן בצל רעים, ולד״א רשת ומכמורת (ואולי יש לגרוס מצוד רָעִים, שכל כונת הרשע בהתרועעו עם אנשים כדי לתפשם ברשתו, ומקביל אל ושרש צדיקים יתן, ע״ד לוה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן).

Prv 12,12.

וּמְצוֹדוֹ *suff.* Job 19,6.

מְצוֹדִים *pl.* Eccl 7,26.9,14.

מְצוּדָה] בִּמְצוּדָה

rete, arx.

Eccl 9,12.

וּמְצֻדָתָהּ *suff.* Jes 29,7.

מְצוּדָה] וּמְצוּדָה

captura, praeda; rete; arx, castellum montanum.

Job 39,28.

הַמְּצוּדָה 1S 24,22‖2S 5,17.

לַמְּצוּדָה Ez 13,21.

בַּמְּצוּדָה, בַּמְּצָדָה 1S 22,4.5 ‖ 2S 5,9.23,14‖Ps 66,11‖1Ch 11,16.

מְצֻדַת *cs.* 2S 5,7‖1Ch 11,5.

וּמְצוּדָתִי, וּמְצֻדָתִי *suff.* 2S 22,2‖Ps 18,3.31,4.*71,3*.91,2.144,2.

בִּמְצוּדָתִי Ez 12,13.*17,20*.

מְצוּדוֹת *pl.* Ps 31,3.

---

v. n. pr. צִידוֹן

צָוָה°] צִוָּה *Pi. 3 perf.*

constituere, instituere, condere; iubere, praecipere, mandare, cum mandatis mittere, testamentum facere.

הוראתו ידועה, וכמוהו בערבית בהפך אתון وصى. השמרוני והשבעים קורין בויקרא ח׳ ל״א צֻוֵּיתִי, וכן ת״א (בנוסחאות מדויקות אתפקדית); השבעים קורין בש״א כ׳ כ״ט: וַיְצַוּוּ לִי אַחַי, כלומר אָחיו צוו לו לבוא אל זבח המשפחה; בתהלים ס״ח כ״ט צִוָּה ת׳ צַוֵּה, וכ״ת יונתן והסורי; י״ג בע״א ג׳ לָבֵית מְצוּדוֹת להושיעני (ע׳ ל״א ג׳); השבעים תרגמו ואצוה דעזרא ח׳ י״ז לפי הכתיב ואוציאה.

Gn 6,22.7,9.16.*21,4*.47,11.50,16 ‖ Ex 7,6.10.20.12,28. 50. 16,16.*32*. *35,4*.24.34.34,4.35,1.10.*38,22*.29. 36,1.5.39,1.*5.7.21.26.29.31.40*, *19.21.23.25.27.29.32*.32.*42*.43. 40,16‖ Lev 7,36.38.8,4.5.9.*13.17*. *21.29.9,10.16,34.24,23*.34.36. 9,5. 6.7.*10,15*.21.10,1.17,2.27,34‖ Nu 1,19.*2,33.3,51.8,3.22.15,36.26,4*. *27,11.31,7.31.41.47.36,10*.54.*2*, *34.9,5.30,1*.3,42.*17,26.27,22*.4,49. *30,17.31,21*.8,20.22. 15,23².19,2. 20,27.26,4.30,2.*36,6*. 34,13.29.36, 2.13‖Dt 1,3.19.2,37.4,13.14.5,29. 30.6,1.20. 9,16. 28,69. 33,4. 34,9 ‖ Jos 1,13. *22,5*.4,8.10². 6,10. 8,27. 29.31.*33.11,12*.35. 9,24. 10,27.40. 11,15³.20.*14,5*.14,2.*21,8*. 17,4.21, 2.22,2.23,16‖ Jud 3,4.4,6 ‖ 1S 20, 29 ‖ 2S 13,29.17,14.18,12.21,14. 24,19‖1R 8,58.11,10.13,9.22,31‖ 2R 11,9.14,6.16,16.17,15.34.18, 6.12.21,8 ‖ Jes 23,11.34,16 ‖ Jer 13,5.26,8.35,6.14.18.38,27.47,7. 51,59 ‖ Ps 33,9.68,29.78,5.105,8. 111,9.133,3.148,5‖Thr 1,17.2,17. 3,37 ‖ Esth 2,10.20.3,2.12.8,9 ‖ Neh 5,14.8,1.14‖1Ch 6,34.15,15. 16,15.40.22,13 (12) ‖ 2Ch 18,30. 23,8.25,4.

וְצִוָּה Lev 13,54.14,4.5.36.40 ‖ 1R 11,10‖Nah 1,14.

צִוַּנִי, צִוָּנִי *suff.* Dt 4,5.10,5 ‖ 1S 21,3‖2S 14,19‖Ez 37,10.

צִוָּנוּ Dt 1,41.6,25 ‖ Jer 35,8.10 ‖ Esr 4,3.

צִוְּךָ, צִוָּךְ Dt 4,23.5,12.*16.20,17*. 15.6,17.13,6.28,45 ‖ Jos 1,7 ‖ 1S 13,13.14‖1R 13,21.

וְצִוְּךָ Ex 18,23‖1S 25,30.

צִוָּהוּ Gn 7,5 ‖ Ex 4,28.19,7 ‖ Nu 20,9‖ 1S 17,20 ‖ 2S 5,25 ‖ 1R 15, 5‖Jer 36,8‖1Ch 14,16.24,19.

צִוָּם Gn 50,12 ‖ Jes 48,5 ‖ Jer 35, 16.

צִוְּתָה *3 perf. f.* Esth 4,17.

צִוַּתָּה *suff.* Ruth 3,6.

צִוִּיתָ *2 perf.* Ps 7,7. 71,3. 119, 138‖Job 38,12‖Esr 9,11‖Neh 1, 7.8.9,14.

צִוִּיתָה Jer 32,33‖ Ps 119,4 ‖ Thr 1,10.

וְצִוִּיתָ Jer 27,4.

וְצִוִּיתָה Nu 27,19.

צִוִּיתָנִי] צִוִּיתָנִי *suff.* Dt 26,13. 14‖Ez 9,11.

צִוִּיתָנוּ Jos 1,16.

צִוֵּיתִי *1 perf.* Lev 8,31.10,18 ‖ Dt 3,21‖Jes 13,3.45,12.

צִוִּיתִי Ex 29,35‖Dt 17,3.31,5.29‖ Jos 7,11.8,8.22,2 ‖ Jud 2,20 ‖ 1S

2,29‖2S 7,7.11.13,28 ‖ 1R 1,35.2, 43.11,11.17,4.9‖2R 17,13‖Jer 7, 23.31.11,4.8.17,22.19,5 ‖ Zach 1, 6‖Mal 3,22‖Ruth 2,9‖1Ch 17,6. 10.

וְצִוִּיתִי Lev 25,21.

צִוִּיתִיךָ , צִוִּיתִךָ *suff.* Gn 3,11. 17 ‖ Ex 23,15.31,6.11.34,18 ‖ Dt 12,21‖Jos 1,9.13,6‖1S 21,3 ‖ 1R 9,4 ‖ Jer 13,6.26,2.50,21 ‖ 2Ch 7, 17.

צִוִּיתִיו Dt 18,20.

צִוִּיתִיהָ Jud 13,14.

צִוִּיתִם (Ex, Dt), צִוִּיתִים Ex 32,8‖ Dt 9,12.24,8‖ 2R 21,8 ‖ Jer 7,22. 14,14. *23,32.* 29,23.32,35 ‖ 2Ch 33,8.

צִוִּיתֶם *2 perf. pl.* Am 2,12.

מְצַוֶּה *pt.* Nu 32,25 ‖ Dt 4,2². *11, 13.22.27.28.12,11.13,1.27,1.4.28, 14*‖Jer 34,22‖Am 6,11.9,9.

וּמְצַוֵּה *cs.* Jes 55,4.

מְצַוְּךָ , מְצַוֶּךָ , מְצַוְּךָ *suff.* Ex 34,11 ‖ Dt 4,40. *6,6.7,11.8,1.11. 10,13.11,8.13,19.15,5.19,9.27,10. 28,1.13.15.30,8.11.16.* 6,2.12,14. *28.*15,11.*19,7.*15. 24,18.*22.* 26,16. 30,2.

מְצַוָּה *f.* Gn 27,8.

בְּצַוּוֹת *inf. cs.* 2S 18,5.

לְצַוּוֹת Gn 49,33‖2S 6,21.

וּלְצַוּוֹת Esth 4,8.

צַוֹּתוֹ *suff.* Lev 7,38.

בְּצַוֹּתוֹ Ez 10,6.

צַוֵּה *imper.* Jes 4,16 ‖ 1R 5,20 ‖ Ps 44,5.

צַו Lev 6,2.24,2 ‖ Nu 5,2.*28,2.34, 2.35,2*‖Dt 2,4‖2R 20,1‖Jes 38,1.

וְצַו Dt 3,28.

וְצַוּוּ *pl.* Jos 1,11.4,3.

אֲצַוֶּה *1 impf.* Ex 25,22 ‖ 2S 14, 8‖Jes 5,6 ‖ Jer 7,23.11,4 ‖ Am 9, 3.4‖2Ch 7,13.

וָאֲצַוֶּה Dt 1,16.18 ‖ Jer 32,13 ‖ Neh 7,2.

וָאֲצַוֶּה Q. (וָאוֹצְאָה K.) Esr 8,17.

וָאֲצַו Dt 3,18.

אֲצַוְּךָ , אֲצַוְּךָ , אֲצַוְּךָ *suff.* Ex 7, 2‖1R 11,38‖Jer 1,7.17.

אֲצַוֶּנּוּ Dt 18,18‖Jes 10,6.

וַאֲצַוֶּנּוּ Dt 31,14.

תְּצַוֶּה *2 impf.* Ex 27,20‖Jos 3,8.

תְּצַוֶּנּוּ *suff.* Jos 1,18.

יְצַוֶּה *3 impf.* Gn 18,19 ‖ Nu 9, 8‖2S 9,11‖Ps 42,9.91,11.

וַיְצַוֶּה Q. 2R 16,15‖Jer 36,5.26. 37,21.38,10.

יְצַו Dt 28,8.

וַיְצַו K. Gn 2,16.12,20.26,11.28, 6.32,5.18.20.25.44,1.49,29.50,2 ‖ Ex 1,22.5,6.36,6 ‖ Nu 32,28. 34, 13.36,5‖Dt 27,1.11.31,10.23.25 ‖ Jos 1,10.4,17.8,4.18,8 ‖ Jud 20, 20 ‖ 1S 18,22 ‖ 2S 4,12.11,19.13, 28.17,23.18,5 ‖ 1R 2,1.46.5,31 ‖ 2R 11,15. 17,27. 22,12. 23,4.21 ‖ Jer 39,11‖Ps 78,23 ‖ Job 36,32‖ Ruth 2,15 ‖ 1Ch 22,17(16) ‖ 2Ch 19,9.34,20.

וַיְצַוֵּנוּ *suff.* Dt 6,24.

וִיצַוְּךָ 1Ch 22,12(11).

וַיְצַוֵּהוּ K. Gn 28,1 ‖ Nu 27,23 ‖ 1S 13,14‖2R 16,15‖1Ch 22,6(5).

יְצַוֵּם Job 37,2.

וַיְצַוֵּם Ex 6,13.34,32‖ 2R 11,5.*17, 35.*

וַתְּצַוֵּהוּ *3 impf. f. suff.* Esth 4,5.10.

תְּצַוֻּנִי *2 impf. pl. suff.* Jes 45, 11.

תְּצַוֻּם Dt 32,46.

וַיְצַוּוּ Q. *3 impf. pl.* Gn 50,16‖ Jos 3,3‖Jud 21,10.20.

צֻוָּה *Pu. 3 perf.* Nu 3,16.36,2.

צֻוֵּיתָה *2 perf.* Gn 45,19.

צֻוֵּיתִי *1 perf.* Lev 8,35.*10,30* ‖ Ez 12,7.24,18.37,7.

יְצֻוֶּה *3 impf.* Ex 34,34.

צָו , צַו

mandatum, praeceptum (?).

י״מ צו לצו וקו לקו מענין קיא צואה, והוא תק״ס (ע׳ פסוק ח׳), ולד״ק הוא חקוי הברת שכורים ושפת עלגים; השבעים והסורי קורין בהושע: הָלוֹךְ אחרי שָׁו (= שָׁוְא), וכן משמע מת״י (ממון דִשְׁקָר), והירונימוס מתרגם צוֹאָה, במובן גלולים.

Jes 28,10.*13*²‖Hos 5,11.

לָצָו Jes 28,10.*13*².

מִצְוָה

praeceptum, lex.

המצוה והחקים דירמיה ל״ב י״א נשמט בתרגום השבעים, וי״ג כמצוה וכחקים; ריה״ל גורס בנחמיה י׳ ל״ג מְנָיוֹת ת׳ מִצְוֹת, וכן נ״ל בי״ג ה׳ (אמנם גם חֹק בא במובן מזון וטרף).

Prv 6,23.13,13.19,16‖Eccl 8,5.

הַמִּצְוָה Dt 5,28. 6,1.25. 7,11. 8,1. *11,8.*11,22.*15,5.19,9.*17,20. 27,1. 30,11.31,5‖Jos 22,5‖1R 2,43.13, 21 ‖ Jer 32,11 ‖ Mal 2,1.4 ‖ 2Ch 29,25.

וְהַמִּצְוָה Ex 24,12 ‖ 2R 17,37 ‖ 2Ch 14,3.

וּבַמִּצְוָה 2Ch 31,21.

וְכַמִּצְוָה 2R 17,34.

לְמִצְוָה 2Ch 19,10.

מִצְוַת *cs.* Jos 22,3‖1S 13,13‖2R 18,36 ‖ Jes 29,13.36,21 ‖ Jer 35, 14.16.18‖Ps 19,9‖Prv 6,20‖ Job 23,12 ‖ Esth 3,3 ‖ Neh 11,23.13, 5‖2Ch 8,14.15.30,12.

בְּמִצְוַת Esr 10,3 ‖ Neh 12,24 ‖ 2Ch 24,21.29,25.

כְּמִצְוַת Neh 12,45 ‖ 2Ch 8,13.29, 15.35,10.15.16.

וּכְמִצְוַת 2Ch 30,6.

מִצְוָתֶךָ *suff.* Dt 26,13 ‖ Ps 119, 96.

מִצְוָתוֹ Nu 15,31.

מִצְוֹת *pl.* Lev 4,2.*13. 5,17.* 22 ‖ Nu 15,39 ‖ Dt 4,2.6,17.8,6. 10,13. 11,27.28.28,9.13 ‖ Jud 2,17.3,4 ‖ 1R 18,18 ‖ 2R 17,16.19 ‖ Ps 119, 115 ‖ Prv 10,8 ‖ Esr 7,11 ‖ Neh 10,30.33 ‖ 1Ch 28,8 ‖ 2Ch 24, 20.

וּמִצְוֹת , וּמִצְוֹת Neh 9,13.14.

הַמִּצְוֹת Lev 26,14.27,34 ‖ Nu 15, 22.36,13‖Neh 1,7.

מִמְּצְוֹת Lev 4,27.

מִצְוֹתַי ,מִצְוֹתָי Q. *suff.* Gn 26,5‖Ex 16,28.20,6 ‖ Lev 22,31.26,3.15 ‖ Nu 15,40 ‖ Dt 5,10.26.11,13 ‖ 1R 6,12.9,6.11,34.14,8 ‖ 2R 17,13‖Prv 4,4.*7,2*‖Neh 1,9‖1Ch 28,7.

וּמִצְוֹתַי 1R 3,14.11,38‖Ps 89,32‖Prv 2,1.*7,1*.3,1‖2Ch 7,19.

לְמִצְוֹתָי Jes 48,18.

מִצְוֹתֶךָ ,(Ps 119,98) מִצְוֹתֶיךָ Ps 119,6.19.32.35.48.60.73.86.98.127.143.151.172.176 ‖ Esr 9,10.14‖Neh 9,16.34‖1Ch 29,19.

וּמִצְוֹתֶיךָ Ps 119,166.

בְּמִצְוֹתֶיךָ Ps 119,47.66.

לְמִצְוֹתֶיךָ Neh 9,29‖Ps 119,131.

מִמִּצְוֹתֶךָ (Dan), מִמִּצְוֹתֶיךָ Dt 26,13‖Ps 119,10.21‖Dan 9,5.

מִצְוֹתוֹ Q., מִצְוֹתָיו Dt 4,40.7,9.8,2.11.13,5.19.26,18.27,10.28,1.15.45.30,8.10.16 ‖ Jos 22,5 ‖ 1R 2,3.8,58.61 ‖ 2R 18,6.23,3 ‖ Jer 35,18‖Eccl 12,13 ‖ Dan 9,4‖Neh 1,5‖2Ch 34,31.

וּמִצְוֹתָיו Dt 6,2.11,1.26,17 ‖ Ps 78,7.

בְּמִצְוֹתָיו Ps 112,1.

וּבְמִצְוֹתָיו 2Ch 17,4.

לְמִצְוֹתָיו Ex 15,26.

צָוַח°

clamare, vociferari.

כדוגמתו בארמית, סורית, ערבית וכושית (קרוב אל צעק, זעק, שאג, ואולי גם אל שוה ושוע).

יִצְוַח] יִצְוָחוּ (וְחָ) 3 *impf. pl.* Jes 42,11.

צְוָחָה

clamor.

Jes 24,11‖Ps 144,14.

וְצִוְחַת *cs.* Jer 14,2.

וְצִוְחָתֵךְ *suff.* Jer 46,12.

צוּלָה] לַצּוּלָה

gurges, vorago (rad. צול).

אח אל צלל, במובן השמעת קול וצלצול ע"ש רעש המים, ע"ד תהום מן הָמָה (מתהלים פ"ה ז' משמע שהוא מן צַל והשכת מים).

Jes 44,27.

מְצוּלָה] ,מְצֻלָה

לד"ק בַּמְּצֻלָה דזכריה שם מקום.

Jon 2,4‖Ps 69,3.16‖Job 41,23.

בִּמְצוּלָה Ps 107,24.

בַּמְּצֻלָה Zach 1,8.

מְצוּלוֹת *pl. I* Zach 10,11.

בִּמְצֻלוֹת Mich 7,19.

מִמְּצֻלוֹת Ps 68,23.

בִּמְצוּלֹת ,בִּמְצֻלוֹת *pl. II* Ex 15,5‖Ps 88,7‖Neh 9,11.

צוּם] צַמְתָּ 2 *perf.*

ieiunare.

כמודו בארמית, סורית, ערבית וכושית (יש מחברין אותו עם צמא, ונראה שהוא קרוב אל צמם וצמת, לפי שגידי הגוף צומתין והוא מצטמק ורע לו).

2S 12,21.

צַמְתִּי *1 perf.* 2S 12,22.

צַמְתֶּם *2 perf. pl.* Zach 7,5.

צַמְתֻּנִי *suff.* Zach 7,5.

צַמְנוּ *1 perf. pl.* Jes 58,3.

צָם *pt.* 2S 12,23‖Neh 1,4.

הֲצוֹם *inf. interrog.* Zach 7,5.

צוּם] וְצוּמוּ *imper. pl.* Esth 4,16.

אָצוּם *1 impf.* Esth 4,16.

יָצוּם] וַיָּצָם ,וַיָּצוּם *3 impf.* 2S 12,16‖1R 21,27.

וַנָּצוּמָה *1 impf. pl.* Esr 8,23.

תָּצוּמוּ *2 impf. pl.* Jes 58,4².

יָצֻמוּ *3 impf. pl.* Jer 14,12.

וַיָּצֻמוּ ,וַיָּצוּמוּ Jud 20,26‖1S 7,6.31,13‖2S 1,12‖1Ch 10,12.

צוֹם

ieiunium.

לדעת ר"מ זקש הצום האמור בישעיה נ"ח אינו צום שעשו בני הדור מרצונם ומנפשם, אלא יום המיועד לכך מן התורה, והוא יוה"כ של יובל, והנביא הוכיחם על הרמת קול בתפלה ובעינוי נפש, ומאונם בכ"ז לשלוח העבדים הרצוצים הפשי ולנתק מוטות עֻלם.

2S 12,16‖ 1R 21,9.12 ‖ Jes 58,5².6 ‖ Jer 36,6.9 ‖ Joel 1,14.*2,15* ‖ Jon 3,5 ‖ Zach 8,19 ‖ Esr 8,21 ‖ 2Ch 20,3.

וְצוֹם Zach 8,19² ‖ Esth 4,3.

בְּצוֹם Dan 9,3‖Neh 9,1.

בַּצּוֹם Ps 35,13.69,11.

וּבְצוֹם Joel 2,12.

מִצּוֹם Ps 109,24.

צֹמְכֶם *suff.* Jes 58,3.

הַצּוֹמוֹת *pl.* Esth 9,31.

—rad. צוּעַ (?) v. צָעָה—

צוּף] צָפוּ 3 *perf. pl.*

fluere, redundare; *Hi.* redundare, natare facere.

קרוב אל זוב (דוב בארמית, סורית וערבית בט' ת' צ', ואולי יש לו אחוה גם עם שֶׁצֶף מבנין שפעל?).

Thr 3,54.

הֵצִיף *Hi. 3 perf.* Dt 11,4.

וַיָּצֶף *3 impf.* 2R 6,6.

צוּף

favus (mellis).

Prv 16,24.

צוּפִים *pl.* Ps 19,11.

צָפָה] צָפְתֶךָ, *suff.*

inundatio (rad. צוף).

לד"ק הוא מן צפה ב' במובן כסוי.

Ez 32,6.

צַפְצָפָה

salix (rad. צוף).

מין ערבי נחל (ווידע), וכן בערבית صفصاف, ונמצא במשנה דסוכה ג' ג'.

Ez 17,5.

—v. n. pr.—

צוּץ] צָץ

florere; *Hi.* micare, splendere; furtim prospicere; florere.

קרוב אל זיז ואל נצץ (נוץ) ונסס, וכולל נ"כ מושגי ההברקה והפריחה יחד; ובא בהפעיל גם על ההשקפה וההסתכלות, ובדרז"ל "הציץ ונפגע"; ויש מיחדין אל בנין זה שרש אחר, ומוצאים לו חבר בערבית.

Ez 7,10.

הֵצִיץ] מֵצִיץ *Hi. pt.* Cant 2,9.

הסימה והקפה; יש מחברין לו ויצר אתו בחרט דשמות ל״ב ד׳ וצר דישעיה מ״ט כ׳.

Dt 14,25.20,12 ‖ Ez 4,3.5,3.

צַרְתָּנִי [צַרְתַּנִי *suff.* Ps 139,5.

וְצַרְתִּי *1 perf.* Jes 29,3.

צָרִים [צָר *pt. pl.* 1R 15,27 ‖ 2R 6,25.24,11 ‖ Jer 32,2.

הַצָּרִים Jer 21,4.9.37,5.

לָצוּר *inf. cs.* 1S 23,8.

צוּרִי *imper. f.* Jes 21,2.

תָּצוּר *2 impf.* Dt 20,19.

וַיָּצַר *3 impf.* 1R 20,1 ‖ 2R 5,23. 6,24.17,5.18,9 ‖ Dan 1,1 ‖ 1Ch 20,1.

נָצוּר *1 impf. pl.* Cant 8,9.

וַיָּצֻרוּ *3 impf. pl.* 2S 11,1.20,15 ‖ 1R 16,17 ‖ 2R 12,11.16,5 ‖ Jer 39,1.

מָצוֹר

angustiae; obsidio; agger s. vallum obsidentium, circumvallatio; munimentum, arx.

מצור דמ״ב י״ט כ״ד, ישעיה י״ט ו׳, ל״ז כ״ה ומיכה ז׳ י״ב = מִצְרַיִם (ע׳ חלק השמות); י״ג בחבקוק ב׳ א׳ מָצֹד ת׳ מצור, ואולי יש לגרוס מִצְפֶּה.

Dt 20,20 ‖ Ez 4,2 ‖ Mich 4,14 ‖ Nah 3,14 ‖ Hab 2,1 ‖ Zach 9,3 ‖ Ps 31,22.60,11 ‖ 2Ch 8,5.

הַמָּצוֹר Ez 5,2.

בְּמָצוֹר Dt 28,53.*55.57* ‖ Jer 19,9 ‖ 2Ch 32,10.

בַּמָּצוֹר Dt 20,19 ‖ 2R 24,10.*25,2* ‖ Jer 10,17.52,5 ‖ Ez 4,3 ‖ Zach 12,2.

לְמָצוֹר 2Ch 11,5.

מְצוֹר *cs.* Ez 4,7.

מְצוּרַיִךְ [מְצוּרִים *pl. t. suff.* Ez 4,8.

מְצוּרָה Neh 2,2 ‖ 2Ch 14,5.

מְצֻרֹת, מְצֻרֹת *pl.* Jes 29,3 ‖ 2Ch 11,10.21,3.

הַמְּצוּרוֹת, הַמְּצֻרוֹת 2Ch 11,11.23.12,4.

——cf. צָרַר I; v. n. pr.——

צוּקָה Jes 8,22.

וְצוּקָה Jes 30,6 ‖ Prv 1,27.

מוּצָק

coarctatum, angustum, angustiae.

יש מחברים לו גם כראי מוצק, מפני שאמר הזקים, וכן בצקת עפר למוצק, והעד ורגבים יְדֻבָּקוּ.

Jes 8,23 ‖ Job 36,16.

בְּמוּצָק (al. rad. יָצַק) Job 37,10.

מָצוֹק 1S 22,2.

וּמָצוֹק Ps 119,143.

וּבְמָצוֹק Dt 28,53.*55.57* ‖ Jer 19,9.

וּמְצוּקָה [מְצוּקָה Zeph 1,15 ‖ Job 15,24.

מִמְּצוּקוֹתַי [מְצוּקוֹת *pl. suff.* Ps 25,17.

מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם, מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם Ps 107,6.13.*19*.

וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם Ps 107,28.

צָקוּן (= צָקוֹן?)

ליונתן והשבעים ענינו צרה ומצוקה, ומהראוי צָקוֹן ע״מ לָצוֹן שָׂשׂוֹן; ע׳ לקמן והערה אל לַחַשׁ.

Jes 26,16.

צָקוּן (= צָקוּ?) *3 perf. pl.*

II צוּק]

fundere.

אח אל יָצַק; לרש״י, ראב״ע ורד״ק נו״ן של צקון נוספת כמו יֵדְעוּן, וענינו שפכו שיח, ורי״ה״ל גורם צְדָקוֹת רָחַשׁ מוסרך למו; לרד״ק יָצוּק בינוני פעול מן יָצַק, וכבר הובאו שם.

Jes 26,16.

יָצוּק *3 impf.* Job 28,2.29,6.

מָצוּק

columna (*Vulg.* cardo), rupes praerupta.

1S 14,5.

מְצֻקֵי [מְצֻקִים (נס״א) מְצֻקֵי *pl. cs.* 1S 2,8.

—— conf. יָצַק ——

I צוּר] וְצַרְתָּ *2 perf.*

colligare; circumligare; premere, comprimere; concludere.

קרוב אל זור ואל צרר א׳, וכולל צרירה,

יָצִיץ *3 impf.* Jer 27,6 ‖ Ps 90,6.103,15.132,18.

וַיָּצֵץ (נס״א) Nu 17,23.

וְיָצִיצוּ *3 impf. pl.* Ps 72,16.

וַיָּצִיצוּ Ps 92,8.

צִיץ

flos; lamina micans (in fronte summi sacerdotis).

השבעים קורין בירמיה מ״ח ט׳ צִיּוֹן ת׳ ציץ (ציץ הזהב יתכן שהיה בדמות נזר של ציצים ופרחים, ואולי התעה זאת את טאציטוס האומר על כהני ישראל שיענדו נזרי עלי זית לראשם).

Ex 28,36.39,30 ‖ Lev 8,9 ‖ Nu 17,23 ‖ Jes 40,7.*8* ‖ Jer 48,9.

וְצִיץ Jes 28,1.

כְּצִיץ Jes 40,6 ‖ Ps 103,15 ‖ Job 14,2.

צִצִּים (= צִיצִים) *pl.* 1R 6,18.29.*32.35*.

צִיצַת [צִיצָה *cs.* Jes 28,4.

צִיצִת

antiae, capillus anterior.

ע׳ הערה אל גְּדִלִים, צד רנ״ד.

Nu 15,38[2].

בְּצִיצִת Ez 8,3.

לְצִיצִת Nu 15,39.

I צוּק

arctare, premere, obsidione premere; urgere, instare (cf. עוּק).

כדוגמתו בערבית ובכושית, ובארמית וסורית בע׳ ת׳ צ׳ כהוראת עוק בעברית.

הֵצִיקָה [הֵצִיק *Hi. 3 perf. f.* Jud 16,16.

הֱצִיקַתְנִי *suff.* Job 32,18.

הֱצִיקַתְהוּ Jud 14,17.

וַהֲצִיקוֹתִי *1 perf.* Jes 29,2.

הַמֵּצִיק *pt.* Jes 51,13[2].

וְהַמְּצִיקִים *pl.* Jes 29,7.

יָצִיק *3 impf.* Dt 28,53.55.57.

יָצִיקוּ *3 impf. pl.* Jer 19,9.

צוֹק] וּבְצוֹק

angustiae.

השבעים קורין וּבְקֵץ העתים.

Dan 9,25.

II [צוּר°] *1 perf.* וְצַרְתִּי

urgere, persequi; alqm concitare adversum alqm, incitare in alqm.

כמוהו בערבית, וקרוב אל צרר ב׳; וטעם צרים את העיר עליך, מעירים שנאה בעיר כדי שיתקוממו עליך.

Ex 23,22.

צָרִים *pt. pl.* Jud 9,31.

הַצָּרִים Esth 8,11.

תָּצַר *2 impf.* Dt 2,9.

תְּצֻרֵם *suff.* Dt 2,19.

——cf. צָרַר II——

צוּר° III

fingere, formare.

קרוב אל יָצַר. לד״ק ויצר אותו בחרט מן צור א׳ (ע׳ מ״ב ה׳ כ״ג); השבעים קורין במ״א ז׳ ט״ו וַיִּצֹק ת׳ וַיָּצַר.

[אָצוּר] אֲצוּרְךָ K. (אֶצָּרְךָ Q. ex יָצַר) *1 impf. suff.* Jer 1,5.

וַיָּצַר *3 impf.* Ex 32,4 ‖ 1R 7,15.

[צוּרָה] צוּרַת *cs.*

forma.

השבעים קורין: וְצַרְתָּ הבית ... וכל־צוּרָתוֹ (כל־צוּרֹתָו השני נשמט)... וישמרו את־כל מִצְוֹתָיו ואת־כל־חקתיו; וצורם בא ת׳ וצורתם ע״ד כתבונם ת׳ כתבונתם).

Ez 43,11.

צוּרָתוֹ *suff.* Ez 43,11.

צוּרֹתָיו K., צוּרֹתָו Q. Ez 43,11[2].

וְצוּרָם Q., (= וְצוּרָתָם) Ps 49,15.

[צִיר] וְצִירָם K. *suff.*

imago, simulacrum.

Ps 49,15.

צִירִים *pl.* Jes 45,16.

——conf. יָצַר——

צוּר IV

rupes; *trop.* praesidium; saxum, lapis; *acies* (cf. צֹר, צָרַר III).

בארמית וסורית טור, טוּרָא (טנרא); יש מחברין צור חרבו דתהלים, ובצור נחלים דאיוב, והרבות צָרים דיהושע אל צֹר במובן חדידה (שרש צרר ג׳), ע״כ הובאו שם שנית. השבעים קורין בירמיה כ״א י״ג: ישבת צוֹר העמק המישר; י״ג בחבקוק ה׳ י״ב וְצִיר, וטעם יְסַדְתּוֹ כמו יְעַדְתּוֹ, ובתהלים פ״א י״ז ומצוף דבש; יונתן, השבעים והסורי קורין באיוב כ״ב כ״ד וּכְצוּר נחלים, וכן בקצת נוסחאות.

Dt 32,13.15.18.37 ‖ 1S 2,2 ‖ 2S 22,32.47.23,3 ‖ Jes 26,4.30,29.44,8.48,21.51,1 ‖ Jer 21,13 ‖ Ps 18,32.62,8.73,26.78,20.89,44.105,41 ‖ Prv 30,19 ‖ Job 18,4.24,8.

וְצוּר Jes 17,10 ‖ Hab 1,12 ‖ Ps 89,27 ‖ Job 14,18.29,6.

הַצּוּר, הַצֻּר (1Ch), Ex 17,6.33,21.22 ‖ Dt 32,4 ‖ Jud 6,21.13,19 ‖ 2S 21,10 ‖ Ps 114,8 ‖ 1Ch 11,15.

בְּצוּר Ps 27,5.61,3.

בַּצּוּר Ex 17,6 ‖ Jer 2,10 ‖ Job 19,24.

וּבְצוּר Job 22,24.

לְצוּר Ps 31,3.71,3.94,22.95,1.

וּלְצוּר Jes 8,14.

מִצּוּר Dt 8,15. ‖ Jes 48,21 ‖ Jer 18,14.

וּמִצּוּר Ps 81,17.

צוּרִי *suff.* 2S 22,3.47 ‖ Ps 18,3.47.19,15.28,1.62,3.7.92,16.144,1.

כְּצוּרֵנוּ Dt 32,31.

צוּרָם Dt 32,30.31 ‖ Ps 78,35.

צֻרִים *pl. I* Nu 23,9 ‖ Jos 5,2.3 ‖ Jes 2,18 ‖ Ps 78,15.

הַצֻּרִים Jes 2,21.

וְהַצֻּרִים Nah 1,6.

צוּרִי (n. pr.?) *cs.* 1S 24,3.

בַּצּוּרוֹת *pl. II* Job 28,10.

——v. n. pr.; cf. צָרַר III——

[צַוָּר] ,צַוָּאר

cervix cum collo; *τράχηλος*, collum.

יש מחברין אותו עם ציר הדלת, שהראש סובב על הצואר לכאן ולכאן, וכן גם ביונית στροφεύς מורה ציר הדלת וחוליות הצואר יחד. השבעים קורין בתהלים ע״ה ו׳ בַּצּוּר (כלומר בי״י) ת׳ בצואר (ע׳ ש״א ב׳ ג׳).

Jes 8,8.30,28 ‖ Hab 3,13.

בְּצַוָּאר Ps 75,6 ‖ Job 15,26.

צַוַּאר *cs.* Jer 28,10.*12*.11.14.

צַוָּארִי *suff.* Thr 1,14.

צַוָּארֵנוּ Thr 5,5.

[צַוָּארְךָ] צַוָּארֶךָ Gn 27,40 ‖ Dt 28,48 ‖ Jes 10,27 ‖ Jer 27,2.30,8.

צַוָּארֵךְ Jes 52,2 ‖ Cant 1,10.4,4.7,5.

צַוָּארוֹ, K, Gn 33,4.41,42 ‖ Jer 27,8.11 ‖ Job 39,19.

בְּצַוָּארוֹ Job 41,14.

צַוָּארָהּ Hos 10,11.

צַוָּרָם (חסר א׳) Neh 3,5.

[צַוָּארִים] צַוְּארֵי *pl. I cs.* Gn 45,14 ‖ Jos 10,24 ‖ Ez 21,34.

בְּצַוְּארֵי Jud 8,21.26.

לְצַוְּארֵי Jud 5,30.

צַוְּארֵיכֶם *suff.* Jer 27,12.

צַוָּארָיו, Q. Gn 27,16.33,4.45,14.46,29[2].

צַוְּארֵיהֶם Jos 10,24.

[צַוָּארוֹת] צַוְּארֹתֵיכֶם *pl. II suff.* Mich 4,3.

[צַוְּרֹן] (נַ) מִצַּוְּרֹנָיִךְ *pl. suff.*

dim. collula.

Cant 4,9.

——v. chald.——

צוּת v. יָצַת p. 304[b].

צִחֶה

aridus.

קרוב אל צהה, וכמוהו בערבית וכושית, ובסורית צהה, במובן יובש, וכטעם נפשנו יבשה.

Jes 5,13.

[צָחַח°] *3 perf. pl.* צַחוּ

nitidum, candidum esse.

נאמר על הבהירות וההברקה כבסורית, ופעל צחצח שגור בתרגומים.

Thr 4,7.

צַח

nitidus, candidus; sole collustratus, serenus; clarus, perspicuus.

Jes 18,4 ‖ Jer 4,11 ‖ Cant 5,10.

[צִחֶה] צְחֵה (al. צִ) *pl. f.* Jes 32,4.

צְחִיחַ

apricum et prae ariditate nitens; *f.* regio aprica, arida.

בַּצִּיּוֹת *pl.* Ps 105,41.

צָיוֹן] בְּצָיוֹן

solum aridum, terra arida.

Jes 25,5.32,2.

——v. n. pr. (?)——

צִיּוּן

cippus, monumentum (rad. צין).

הג"ן שרשית, ובדרז"ל מצינין את הקברות, מצוין, מצוינים.

Ez 39,15.

הַצִּיּוּן 2R 23,17.

צִיֻּנִים *pl.* Jer 31,21(20).

——v. n. pr. (?)——

צוץ v. צִיצִת, צִיצָה, צִיץ.

צִיר

Hith. in viam se dare (Jon. et LXX = וַיִּצְטַיָּדוּ).

בערבית صار (נע"י) הוראתו הליכה, ומזה ציר מלאך ושליח, וציר הדלת (ע' הערה אל צואר), וטעם ויצטירו עשאו עצמם כהולכים בשליחות, וי"מ מן צורה וציור, כלומר התחפשו, אמנם יונתן והשבעים קורין וַיִּצְטַיָּדוּ.

וַיִּצְטַיָּרוּ (ן) [הִצְטַיֵּר *Hith.* 3 *impf. pl.* Jos 9,4.

I צִיר

nuntius.

י"נ בישעיה מ"ז ט' ותשלחי צִרַיִךְ, לפי שאמר ותרבי רקוחיך, ובס"ג ט': לא צִר (= ציר) ומלאך פניו וגו', כלומר לא ע"י שליח אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו גאלם.

Prv 25,13.

וְצִיר Jer 49,14 ‖ Ob 1 ‖ Prv 13,17.

צִירִים *pl.* Jes 18,2.

צִירַיִךְ *suff.* Jes 57,9.

II צִיר] צִירָהּ *suff.*

cardo ianuae.

Prv 26,14.

III צִיר] צִירִים *pl. t.*

tormenta, dolores (parturientis).

יתכן להברו עם שלפניו, וע"ב נופל עליו הפעל הפך.

Jes 13,8.21,3.

כְּצִירֵי *cs.* Jes 21,3.

לִצְחֹק Ez 23,32.

—v. n. pr. יִצְחָק; cf. שָׂחַק—

צָחַר] צַחַר

candor, albitudo splendida.

כמוהו בערבית ובמנדעית וקרוב אל צהר, טהר וזהר (צֹחַר דבראשית מ"ו י' ושמות ו' ט"ו נקרא בחומש הפקודים כ"ו י"ג זֶרַח); ולד"ק שם מקום.

Ez 27,18.

צָחֹר] צְחֹרוֹת *pl. f.*

candidus, splendidus, albus.

Jud 5,10.

——v. n. pr.——

I צִי] וְצִי

navis.

אנית מלחמה. טעם השם לא התברר כל צרכו (אולי הוא מענין צווי והכוה, לפי שצי אדיר למלחמה, פלאטמע, מחובר מאניות הרבה), ולד"ק מקורו בשפת מצרים. השבעים קורין ביחזקאל צִצִּים או צִיִּם ת' בַּצִּים. לראב"ע גם ציים דתהלים ע"ב ט' וע"ד י"ד אנשי ספינות.

Jes 33,21.

צִיִּים *pl.* Dan 11,30.

וְצִים (= וְצִיִּם) Nu 24,24.

בַּצִּים (= בַּצִּיִּים) Ez 30,9.

—צוד v. צֵידָה, צַיִד, צָיִד—

II צִי] צִיִּים *pl.*

bestiae deserticolae, homines deserticolae (ex צִיָּה).

י"מ צִיִּים חיות מדבריות, או מין חתול פראי, כשמו בערבית, ולד"ק נקרא כן ע"ש צוחתו וצעקתו (כהוראת صوى בערבית). יונתן קורא בישעיה יסדה לאִיִּים (נַגְוָן); י"נ בתהלים ע"ב ט' צִיִּים.

Jes 13,21.34,14 ‖ Jer 50,39 ‖ Ps 72,9.

לְצִיִּים Jes 23,13 ‖ Ps 74,14.

צִיָּה

ariditas; locus aridus et sterilis.

יש קרובים לו בסורית ובערבית.

Jes 41,18.53,2 ‖ Jer 2,6.50,12.51,43 ‖ Ez 19,13 ‖ Hos 2,5 ‖ Joel 2,20 ‖ Zeph 2,13 ‖ Ps 63,2.107,35 ‖ Job 24,19.30,3.

וְצִיָּה Jes 35,1.

בְּצִיָּה Ps 78,17.

יתכן ששרשו צחה ובא ע"מ הגיג (אולי יש לגרוס בנחמיה בַּצְּחִיחִים).

Ez 24,7.8.

לִצְחִיחַ Ez 26,4.14.

צְחִיחָה *f.* Ps 68,7.

בַּצְּחִיחִים Q. (בַּצְּחִחַיִים K. ex צְחִיחִי) *pl. m.* Neh 4,7.

צַחְצָחָה] בְּצַחְצָחוֹת *pl.*

loca aprica, arida; *vulg.* splendores.

לראב"ע ולד"ק מענין צחה צמא, וכן ת"י בצורתא, לד"ק בארץ צחיחה וחרבה (בערבית صحصحان); י"מ מן צחצוח ועדנה, ור' יוסף הלוי מפרשו מן הערבית במובן תעלות משקות גן.

Jes 58,11.

——v. n. pr.——

צַחֲנָה] צַחֲנָתוֹ *suff.*

foetor.

כמוהו בסורית, ובערבית בהפך אתון, וגם בשי"ן ובזי"ן ת' צד"י (ואולי הוא קרוב אל שחין).

Joel 2,20.

צָחַק] צָחֲקָה 3 *perf. f.*

ridere; *Pi.* ludere, iocari; saltare; ludibrio habere, contumelia afficere.

כמוהו בערבית, ובסורית, ובדרז"ל נחך; לד"ק שרשו קחק, וכן יאמרו בערבית על צחוק בקול גדול قهقهة או قهقهة, והוא חקוי הברת הקול, כבגרמנית קיכערן, געקיכער, וברוסית хихиканіе, хихикать.

Gn 18,13.

צָחַקְתְּ [צָחָקְתְּ] 2 *perf. f.* Gn 18,15.

צָחַקְתִּי 1 *perf.* Gn 18,15.

יִצְחַק־ 3 *impf.* Gn 21,6.

וַיִּצְחָק Gn 17,17.

וַתִּצְחַק 3 *impf. f.* Gn 18,12.

מְצַחֵק, מְצַחֵק [צִחֵק] *Pi. pt.* Gn 21,9.26,8.

כִּמְצַחֵק Gn 19,14.

לִצְחֹק, לְצַחֶק (נס"א) *inf. cs.* Gn 39,14.17 ‖ Ex 32,6.

וַיְצַחֵק 3 *impf.* Jud 16,25.

צְחֹק

risus, ludibrium.

Gn 21,6.

צִירַי *suff.* Dan 10,16.

צִירֶיהָ 1S 4,19.

——צִיר imago v. צוּר III——

צִית v. יָצַת ; צַל v. צָלַל III.

לִצְלוֹת *inf. cs.* [צָלָה]

assare.

כמוהו בערבית וכושית, ושגור בדרז"ל (קרוב אל קָלָה וְקָלִיא?).

1S 2,15.

אֶצְלֶה *1 impf.* Jes 44,19.

יִצְלֶה *3 impf.* Jes 44,16.

צָלִי

assatum.

ע׳ הערה אל צְלִיל.

Jes 44,16.

צְלִי *cs.* Ex 12,8.9.

——cf. צְלִיל——

צָלַח

transire fluvium; pervadere aliquem; bene procedere, successum habere; prodesse, aptum esse ad rem; *Hi.* prosperare; prospere perficere negotium; prosperum successum habere.

בערבית בא במובן היות במצב טוב, ובסורית וארמית במובן בקיעה (ויבקע עצי עולה ת"א וצלח), וזה טעם וצלחו הירדן, כלומר עברו, ומזה והצליח דרכך. י"ג ביחזקאל י"ז ט׳ הֲתִצְלָה בהמשך ה"א של השם, ובעמוס ה׳ ו׳: פן יִשְׁלַח אש בְּבֵית יוסף.

צָלְחָה [צָלְחָה] *3 perf. f.* Jer 12,1.

וְצָלְחָה 1S 10,6.

וְצָלְחוּ *3 perf. pl.* 2S 19,18.

צְלַח *imper.* Ps 45,5.

וַתִּצְלְחִי *2 impf. f.* Ez 16,13.

יִצְלַח ,יִצְלָח *3 impf.* Jes 53,10. 54,17 ‖ Jer 13,7.10.22,30² ‖ Am 5,6.

הֲיִצְלַח ,הֲיִצְלָח *interrog.* Ez 15,4.17,15.

תִּצְלָח *3 impf. f.* Nu 14,41 ‖ Ez 17,9 ‖ Dan 11,27.

הֲתִצְלָח *interrog.* Ez 17,10.

וַתִּצְלַח Jud 14,6.*19.15,14* ‖ 1S 10, 10.11,6.16,13.18,10.

הִצְלִיחַ *Hi. 3 perf.* Gn 24,56 ‖ 2Ch 7,11.

וְהִצְלִיחַ Gn 24,40 ‖ Jes 48,15.55, 11 ‖ Dan 8,24.25.11,36 ‖ 2Ch 31, 21.

הֲהִצְלִיחַ *interrog.* Gn 24,21.

הִצְלִיחוֹ *suff.* 2Ch 26,5.

וְהִצְלִיחָה *3 perf. f.* Dan 8,12.

וְהִצְלַחְתָּ *2 perf.* 1Ch 22,11(10).

מַצְלִיחַ *pt.* Gn 24,42.39,2.3.23.

בְּמַצְלִיחַ Ps 37,7.

וְהַצְלַח *imper.* 1R 22,12.15 ‖ 2Ch 18,11.

הַצְלִיחָה Ps 118,25.

וְהַצְלִיחָה־ Neh 1,11.

וְהַצְלִיחוּ *pl.* 2Ch 18,14.20,20.

תַּצְלִיחַ *2 impf.* Dt 28,29 ‖ Jos 1,8 ‖ 1Ch 12,13(12).

תַּצְלִיחִי *2 impf. f.* Jer 2,37.

יַצְלִיחַ *3 impf.* Ps 1,3 ‖ Prv 38, 13 ‖ Neh 2,20.

וַיַּצְלַח (לְ) 1Ch 29,23 ‖ 2Ch 32,30.

הֲתַצְלִחַ *3 impf. f. interrog.* Jud 18,5.

תַּצְלִיחוּ *2 impf. pl.* Jer 32,5 ‖ 2Ch 13,12.24,20.

וְיַצְלִיחוּ *3 impf. pl.* Jer 5,28.

וַיַּצְלִיחוּ 2Ch 14,6.

——v. chald.——

וּבַצְּלָחוֹת *pl.* [צַלַּחַת]

patina.

יש לחבר אותו ואת חבריו עם קלחת בחלוף ק׳ בצ׳ (ע׳ הערה אל קלחת).

2Ch 35,13.

צְלֹחִית 2R 2,20.

צַלַּחַת [הַצַּלַּחַת] 2R 21,13.

בַּצַּלָּחַת Prv 19,24.*26,15.*

——cf. קַלַּחַת——

צָלֲלוּ (al. לְ) *3 perf. pl.* [צָלַל] I

deorsum volvi, demergi.

ענינו שקיעה וטביעה (קרוב אל דלל וזלל?) ובדרז"ל בא על שקיעת שמרים שבמשקה, או העפרוריות שבמים („צלולים"); וי"פ מן צלל השני שנפלו תוך המים בקול צלצל ורעש (ואולי הוא פעל נגזר מן צולה, מְצֻלָה).

Ex 15,10.

צָלֲלוּ (al. לְ) *3 perf. pl.* [צָלַל] II

tinnire, crepitare, tremere.

ענינו השמעות קול, וכמוהו בסורית וערבית (קרוב אל צהל?). ע׳ הערה אל דָּנַר.

Hab 3,16.

תְּצִלֶּינָה *3 impf. pl. f.* 1S 3,11.

תְּצַלֶּנָה 2R 21,12 ‖ Jer 19,3.

צְלוּל K., צְלִיל Q.

strepitus, crepitus.

להרד"ק והרלב"ג ענינו רעש וצלצול (ואולי פתרו החלום בשנוי מעט „צִלְצַל לָהֶם שְׁעָרִים", כלומר קול תרועת מלחמה בשערים), אמנם יונתן תרגמו מענין צלי, הרדה צלוית אש.

Jud 7,13.

הַצְּלָצַל (al. צְ) [צְלָצַל]

cicada, gryllus isque stridulus; instrumentum tinniens, hasta vel iaculum piscatorum; *pl.* cymbala.

טעם הצלצל לפי שמשמיע קול רעש (בסורית, ערבית ואשורית בר׳ ת׳ הל׳), וכן צלצל כנפים (ולד"ק מענין צל, והכונה על מפרשי האניות, וע׳ באור רוו"מ). וטעם צלצל דגים עוד לא התבאר כל צרכו.

Dt 28,42.

צִלְצַל *cs.* Jes 18,1.

וּבְצִלְצַל Job 40,31.

וּבְצֶלְצְלִים *pl.* 2S 6,5.

בְּצִלְצְלֵי *cs.* Ps 150,5².

מְצִלּוֹת *pl.* [מְצִלָּה]

tintinabula; *du.* cymbala.

ע"מ מְגִלָּה, מְחִתָּה, מן הלל, התת וכדומה.

Zach 14,20.

מְצִלְתַּיִם *du.* Neh 12,27.

וּמְצִלְתַּיִם ,וּמְצִלְתָּיִם 1Ch 15,16. 16,42.

בִּמְצִלְתַּיִם 1Ch 15,19.25,6 ‖ 2Ch 5,12.29,25.

בַּמְצִלְתַּיִם Esr 3,10 ‖ 1Ch 16,5.

וּבִמְצִלְתַּיִם ,וּבִמְצִלְתָּיִם 1Ch 13, 8.15,28.25,1 ‖ 2Ch 5,13.

III צָלַל] 3 *perf. pl.* צָלֲלוּ (al. לְ) tenebris tegi; obumbrari; *al.* cum tonitu claudere (ex צָלַל II).

כדוגמתו בארמית, סורית וערבית (בט׳ ת׳ צ׳), כושית ואשורית. י״מ צללו מענין השמעות קול שבא ע״י הגפת השערים; השבעים קורין ביונה ד׳ ו׳ לְהָצֵל לו (מֵהֲמָתוֹ?).

Neh 13,19.

הֵצֵל] מֵצַל *Hi. pt.* Ez 31,4.

צֵל

umbra.

כַּצֵּל דקהלת ו׳ י״ב מוסב אל ימי־חיי הבלו.

Jud 9,36 ‖ Jes 25,4.38,8 ‖ Jon 4,6 ‖ Job 7,2.8,9.

הַצֵּל 2R 20,9.10.11.

בְּצֵל Gn 19,8 ‖ Jes 25,5.30,2.3.49,2 ‖ Jer 48,45 ‖ Ez 17,23 ‖ Ps 17,8.36,8.91,1 ‖ Eccl 7,12.

בַּצֵּל Jon 4,5.

וּבְצֵל Jes 51,16 ‖ Ps 57,2.63,8.

כְּצֵל Jes 32,2 ‖ Ps 102,12.109,23.144,4.

כַּצֵּל Job 14,2.17,7 ‖ Eccl 6,12.8,13 ‖ 1Ch 29,15.

לְצֵל Jes 4,6.

לַצֵּל 2R 20,10.

בְּצִלִּי *suff.* Jud 9,15.

צִלְּךָ Ps 121,5.

צִלֵּךְ Jes 16,3.

צִלְלוֹ Job 40,22.

בְּצִלּוֹ Ez 31,17 ‖ Hos 14,8 ‖ Cant 2,3 ‖ Thr 4,20.

וּבְצִלּוֹ Ez 31,6.

מִצִּלּוֹ Ez 31,12.

צִלָּהּ Hos 4,13 ‖ Ps 80,11.

בְּצִלָּהּ Jes 34,15.

צִלָּם Nu 14,9.

הַצְּלָלִים *pl.* Cant 2,17.4,6.

צִלְלֵי־ *cs.* Jer 6,4.

v. ch. טְלַל et n. pr. בְּצַלְאֵל, הַצְלֶלְפּוֹנִי

צֶלֶם] בְּצֶלֶם

umbra, *trop.* res vana; imago, simulacrum, idolum.

הוראתו ידועה, לד״ק המ״ם לסימן הבנין, ועיקר שרשו צֵל (שאַטטענבילד).

Gn 1,27.9,6 ‖ Ps 39,7.

בְּצַלְמֵנוּ *suff.* Gn 1,26.

בְּצַלְמוֹ Gn 1,27.

כְּצַלְמוֹ Gn 5,3.

צַלְמָם Ps 73,20.

צַלְמֵי [צְלָמִים *pl. cs.* Nu 33,52 ‖ 1S 6,5.11 ‖ Ez 16,17.23,14.

וְצַלְמֵי 1S 6,5 ‖ Ez 7,20.

צַלְמֵיכֶם *suff.* Am 5,26.

צְלָמָיו 2R 11,18 ‖ 2Ch 23,17.

צַלְמָוֶת

= צֵל־מָוֶת tenebrae mortis, i. e. t. densissimae; *met.* de malo et calamitate, afflictio; *al.* = צַלְמוּת caligo.

לדעת האחרונים אינו מרכב מן צל ומות, כ״א שרשו צלם אח אל טלם בסורית במובן חשך, ומשקלו צַלְמוּת, יש מהברין לו צַלְמוֹן דתהלים ס״ח ט״ו, ונראה יותר שהוא שעצ״פ (ע׳ חלק השמות).

Jes 9,1 ‖ Am 5,8 ‖ Ps 23,4 ‖ Job 10,22.12,22.16,16.24,17².34,22.38,17.

וְצַלְמָוֶת Jer 2,6 ‖ Ps 107,10.14 ‖ Job 3,5.10,21.28,3.

בְּצַלְמָוֶת Ps 44,20.

לְצַלְמָוֶת Jer 13,16.

v. chald. et n. pr.

צָלַע] צֹלֵעַ *pt.*

claudicare.

בערבית הוראתו עקימה ועקישה. ע׳ לקמן.

Gn 32,32.

הַצֹּלֵעָה *f.* Mich 4,6.7 ‖ Zeph 3,19.

צֶלַע] לְצֶלַע

claudicatio, casus, calamitas.

נאמר על פיד ושבר כטעם למועדי רגל, ואולי הוא קרוב אל קלע במובן השלכה. לד״ק שמרי צלעי מן צֵלָע, כלומר העומדים אצלי וקרובים לי.

Ps 38,18.

צַלְעִי *suff.* Jer 20,10.

וּבְצַלְעִי Ps 35,15.

לְצַלְעוֹ Job 18,12.

צֵלָע

costa, *pl.* trabes, asseres; latus; conclave laterale templi; צְלָעִים latera ianuae, valvae.

בהוראת צד ודופן, בגוף האדם או בבנין; במ״א ו׳ ה׳ בא גם קלעים ת׳ צלעים.

Ez 41,6².

הַצֵּלָע Gn 2,22 ‖ 1R 6,8 ‖ Ez 41,5.11.

לַצֵּלָע Ez 41,9.

צֶלַע *cs.* Ex 26,26.27.*36,32*.27.35².36,31.

בְּצֶלַע 2S 16,13.

וּלְצֶלַע Ex 26,20.*36,25*.

צַלְעוֹ *suff.* Ex 25,12.*37,3*².

צְלָעִים *pl. I* 1R 6,34.

צְלָעוֹת *pl. II* 1R 6,5 ‖ Ez 41,9.

הַצְּלָעוֹת, הַצְּלָעֹת 1R 7,3 ‖ Ez 41,8.

וְהַצְּלָעוֹת Ez 41,6.

לַצְּלָעוֹת Ez 41,6.7.

צַלְעֹת *cs.* Ex 25,14.*37,5*.27,7.38,7.

וְצַלְעוֹת Ez 41,26.

בְּצַלְעוֹת 1R 6,15.*16*.15.

צַלְעֹתָיו *suff.* Ex 30,4.37,27.

מִצַּלְעֹתָיו Gn 2,21.

v. n. pr.

צָמֵא] 3 *perf. f.* צָמְאָה

sitire; *trop.* ardenter cupere, desiderio ferri.

כדוגמתו בערבית, כושית ואשורית (ואולי הוא קרוב אל צמת וצמק). בקצת נוסחאות וְצָמִית מלא יו״ד.

Ps 42,3.63,2.

וְצָמִת (al. תְ) 2 *perf. f.* Ruth 2,9.

צָמֵתִי 1 *perf.* Jud 4,19.

צָמְאוּ 3 *perf. pl.* Jes 48,21.

וַיִּצְמָא 3 *impf.* Ex 17,3 ‖ Jud 15,18.

תִּצְמָאוּ [תִּצְמְאוּ 2 *impf. pl.* Jes 65,13.

יִצְמָאוּ [יִצְמְאוּ 3 *impf. pl.* Jes 49,10.

צָמַח [צִמַּח Pi. 3 perf. Ez 16,7.
לְצַמֵּחַ inf. cs. Jud 16,22.
יְצַמַּח 3 impf. 2S 10,5‖1Ch 19,5.
וְהִצְמִיחָהּ [הִצְמִיחַ Hi. 3 perf. suff. Jes 55,10.
מַצְמִיחַ pt. Ps 104,14.
הַמַּצְמִיחַ Ps 147,8.
וּלְהַצְמִיחַ inf. cs. Job 38,27.
אַצְמִיחַ 1 impf. Jer 33,15 ‖ Ez 29,21‖Ps 132,17.
יַצְמִיחַ 3 impf. 2S 23,5 ‖ Jes 61, 11.
וַיַּצְמַח Gn 2,9.
תַּצְמִיחַ, תַּצְמַח 3 impf. f. Gn 3,18‖Dt 29,22‖Jes 45,8.61,11.

צֶמַח

germinatio; germen, proventus terrae, fruges; *met.* soboles.

Jes 4,2‖Jer 23,5.33,15‖Hos 8,7.

וְצֶמַח Gn 19,25.
כְּצֶמַח Ez 16,7.
צִמְחָהּ suff. Jes 61,11 ‖ Ez 17,9. 10‖Ps 65,11.

v. n. pr.

צַמִּים [rad. צמם
laqueus, *trop.* exitium (LXX et Vulg. = צְמֵאִים).

יחיד ע״מ פַּטִּישׁ מן פעל צָמַם, הקרוב בהוראתו אל צִמְצֵם בדרז״ל לפי שהפח אוחז וסוגר רגלי הנלכד ובערבית נקרא פקק של צלוחית (שטאָפּסעל) صمام; וי״פ מן צָמֵא דלקמן לסטים פראים מגדלי פרע, והשבעים והירונימוס קורין צְמֵאִים.

Job 5,5.18,9.

צַמָּה [צַמָּתֵךְ suff.
crines plexi, *al.* velum muliebre.

י״פ קליעת השער המקשר ומצומצם כמעשה עבות, ולד״א צעיף, המכסה ומאחז פני האשה (או מפני שהוא כמעשה רשת ופח).

Jes 47,2.

לְצַמָּתֵךְ Cant 4,1.3.6,7.

צָמַק

exarescere.

תַּצְמִיד [הִצְמִיד Hi. 2 impf. Ps 50,19.

צָמִיד

armilla; operculum vasis s. alligatio.

צמיד דבמדבר ת״א מְגוּפָה וכן בערבית صمام (שטאָפּסעל, דעקקעל).

Nu 19,15.

וְצָמִיד Nu 31,50.
צְמִידִים pl. Gn 24,22‖Ez 16,11. 23,42.
הַצְּמִדִים Gn 24,30.
וְהַצְּמִידִים Gn 24,47.

צֶמֶד

iugum, par iumentorum copulatorum; iugerum agri.

בדרז״ל בא גם על העול שאוסרין בו זוג פרדים לחרישה (מכר את הצמד לא מכר את הבקר).

Jud 19,10‖1S 11,7.14,14‖1R 19, 21‖2R 5,17‖Jes 21,7.9‖Job 1,3. 42,12.

וְצֶמֶד Jud 19,3‖2S 16,1.
וְצִמְדּוֹ suff. Jer 51,23.
צְמָדִים pl. 1R 19,19‖2R 9,25.
צִמְדֵּי־ cs. Jes 5,10.

צָמָה rad. צמם

צָמַח [צֶמַח

progerminare, provenire, producere.

בסורית הוראתו הברקה והתנוצצות, וע׳ הערה אל צוץ ע״ד קורבת מושג ההברקה והפריחה יחד.

Lev 13,37.

וְצָמְחוּ 3 perf. pl. Jes 44,4.
צוֹמֵחַ pt. Eccl 2,6.
הַצֹּמֵחַ Ex 10,5.
צֹמְחוֹת pl. f. Gn 41,6.23.
יִצְמַח, יִצְמָח 3 impf. Gn 2,5 ‖ Zach 6,12‖Job 5,6.
וַיִּצְמַח Ez 17,6.
תִּצְמַח [תִּצְמָח 3 impf. f. Jes 43,19.58,8‖Ps 85,12.
יִצְמְחוּ [יִצְמָחוּ 3 impf. pl. Job 8,19.
תִּצְמַחְנָה 3 impf. pl. f. Jes 42,9.

וַיִּצְמָאוּ Job 24,11.

צָמֵא

adj. siticus, siticolorus.

להשבעים והירונימוס יְחֻבַּר לזה גם צַמִּים דאיוב, וכמו צְמֵאִים.

Jes 21,14.32,6.44,3.55,1‖Prv 25, 21.

וְצָמֵא 2S 17,29.
הַצָּמֵא Jes 29,8.
הַצְּמֵאָה (coll.) *f.* Dt 29,18.
צְמֵאִים *pl. m.* Ps 107,5.

צָמָא

sitis.

השבעים קורין בירמיה מ״ח י״ח בַּצָּמָא ת׳ בַּצָּמָא (ואולי יהיה טעם מִכָּבוֹד מענין נכבדי מים).

Jes 5,13‖Am 8,11.

וְצָמָא Ez 19,13.
בַּצָּמָא Ex 17,3 ‖ Jud 15,18 ‖ Jes 41,17.50,2‖Jer 48,18 ‖ Hos 2,5 ‖ Am 8,13‖Thr 4,4.
וּבְצָמָא Dt 28,48‖2Ch 32,11.
וְלִצְמָאִי *suff.* Ps 69,22.
צְמָאָם Ps 104,11.
לִצְמָאָם Neh 9,15.20.
מִצִּמְאָה [צִמְאָה Jer 2,25.

צִמָּאוֹן [וְצִמָּאוֹן

regio sitiens, terra exusta.

Dt 8,15‖Jes 35,7.

לְצִמָּאוֹן Ps 107,33.

cnf. צַמִּים (rad. צמם)

צָמַד

Ni. alligare, adhaerere; servire, colere; *Hi.* nectere (frondem).

כהוראתו בסורית, ערבית, כושית ואשורית (קרוב אל צפד, קמט, קבץ וקמץ).

הַנִּצְמָדִים [נִצְמַד *Ni. pt. pl.* Nu 25,5.
וַיִּצָּמֶד [יִצָּמֵד *3 impf.* Nu 25,3.
וַיִּצָּמְדוּ *3 impf. pl.* Ps 106,28.
מְצֻמֶּדֶת [צֻמַּד *Pu. pt. f.* 2S 20,8.

עניני התכווצות ויבשות, ובדרז״ל בהתפעל (מצטמק ויפה לו מצטמק ורע לו).

צָמַק] צֹמְקִים pt. pl. Hos 9,14.

צִמּוּק] pl. צִמּוּקִים, צִמֻּקִים

uvae arefactae, passae.

ענבים יבשים, וע׳ הערה אל אשישה.

1S 25,18.30,12‖2S 16,1.

וְצִמּוּקִים 1Ch 12,40(41).

צֶמֶר, צָמֶר

lana.

כמוהו בארמית, סורית וכושית בע׳ ת׳ צ׳; יש מהברין אותו עם סמר, ואפשר להברו עם צמת, שכן בסורית קורין לעשב עמירא.

Lev 13,47‖Dt 22,11‖2R 3,4‖Ez 44,17‖Prv 31,13.

וְצֶמֶר Ez 27,18.

הַצֶּמֶר Lev 13,59 ‖ Jud 6,37 ‖ Ez 34,3.

בַּצֶּמֶר Lev 13,52.

כַּצֶּמֶר, כַּצָּמֶר Jes 1,18 ‖ Ps 147,16.

וְכַצֶּמֶר Jes 51,8.

וְלַצָּמֶר Lev 13,48.

צַמְרִי suff. Hos 2,7.11.

צַמֶּרֶת

frons, coma arboris.

ע׳ לעיל. בי״ז כ״ב יש לגרוס וְנָטַעְתִּי ת׳ וְנָתַתִּי.

Ez 17,3.

מִצַּמֶּרֶת Ez 17,22.

צַמַּרְתּוֹ suff. Ez 31,3.10.

צַמַּרְתָּם Ez 31,14.

——v. ch. עֲמַר et n. pr.——

צָמַת°] צָמְתוּ 3 perf. pl.

excidere, perdere; *Ni.* extingui.

בערבית (לרב בהפך אתון) ענינו היות כליל, תמים ושלם, והעברי יאמר מן כלל כָּלוּ מן הארץ, ומן תָּמַם תַּמּוּ נכרתו; בסורית הוראתו החרש ושתוק, והעברי יאמר מן דָּמַם וְנִדְמוּ נאות השלום (בדרז״ל נמצא צומת הגידים, ולפ״ז הוא קרוב אל צָמַם, צָפַד וכנותהון, ויהיה טעם בעותיך צמתתוני „אין ערשטאררונג פערזעטצען"). י״נ בתהלים ס״ט ה׳ עצמו מְצַמְּתַי, ומקביל אל משערות ראשי (הסורי קורא מַעַצְמֹתַי), ובאיוב כ״ג י״ז: לא נִצְמַתִּי מפני־חשך.

Thr 3,53.

נִצְמַת] נִצְמַתִּי Ni. 1 perf. Job 23,17.

נִצְמְתוּ] נִצְמָתוּ 3 perf. pl. Job 6,17.

צִמֵּת] צִמְּתַתְנִי Pi. 3 perf. f. suff. Ps 119,139.

צִמְּתוּתוּנִי (= צִמְּתוּנִי) 3 perf. pl. suff. Ps 88,17.

הִצְמִית] הִצְמַתָּה Hi. 2 perf. Ps 73,27.

מַצְמִית] מַצְמִיתַי pt. pl. suff. Ps 69,5.

הַצְמִית] הַצְמִיתֵם imper. suff. Ps 54,7.

אַצְמִית 1 impf. Ps 101,5.8.

אַצְמִיתֵם suff. Ps 18,41.

וְאַצְמִיתֵם 2S 22,41.

תַּצְמִית 2 impf. Ps 143,12.

יַצְמִיתֵם 3 impf. suff. Ps 94,23[2].

צְמִיתֻת] לִצְמִתֻת

excisio, לצ׳ ad praecisionem, absolute, prorsus, in perpetuum.

כתרגומו לחלוטין, וכטעם כָּלָה.

Lev 25,23.

לַצְּמִיתֻת Lev 25,30.

——צֹאן v. צֹנֶה, צֹנֶא——

צָנַח°] וַתִּצְנַח 3 impf. f.

descendere, se demittere.

ענינו ירידה (יש מהברין אותו עם זנק, ואהרים עם נוע), השבעים קורין וַתִּצְרַח מעל החמור.

Jos 15,18‖Jud 1,14.4,21.

צָנַם°

durum, sterilem esse.

ענינו היות יבש נקשה כסלע וכן הוראתו בשמרונית, ובדרז״ל (ב״ב פ״ט) משקולת של צונמא (ואולי שרש צנן קרוב לו, ונאמר על הקיץ הקשה, על המנן החזק ועל הקור שמקפיא ומסמר).

צָנוּם] צְנֻמוֹת pt. pass. pl. f. Gn 41,23.

צֵן] צִנִּים pl. I

spina; hamus s. uncus piscium (rad. צנן).

יש מהברין אותו עם שן, וע׳ לעיל. לד״ק צִנּוֹת דעמום ענינו אניות קטנות (אולי ע״ש שהיו מכוסות במגנים של רקועי פחים בכדי שלא ירקבו); רי״א כהן מפרש מִצְּנִּים דאיוב כמו מַצָּנִים, כלומר סלים, כהוראת ميضنة בערבית (ע׳ הערה אל צנצנת).

Prv 22,5.

מִצְּנִּים Job 5,5.

בְּצִנּוֹת pl. II Am 4,2.

צְנִין] pl. וְלִצְנִנִים, וְלִצְנִינִם

spinae, aculei.

Nu 33,55‖Jos 23,13.

צִנְצֶנֶת

vasculum, corbis.

ענינו טנא או סל שנעשה מקליעת שבטים וצנים, וא״ת צלחית.

Ex 16,33.

צִנָּה I

scutum magnum.

יש לו קרובים בערבית וכושית במובן סביבה ושמירה, מפני שמקיף את כל הגוף סחור סחור כסֹהֲרָה ושומר ומגין עליו (וע׳ הערה אל צנם).

1R 10,16‖Ez 23,24.26,8.38,4‖Ps 91,4‖1Ch 12,8(9).24(25)‖2Ch 9,15.14,7.

וְצִנָּה Jer 46,3‖Ez 39,9‖Ps 35,2‖2Ch 25,5.

הַצִּנָּה 1S 17,7.41‖1R 10,16‖2Ch 9,15.

בְּצִנָּה 1Ch 12,34(35).

כַּצִּנָּה Ps 5,13.

צִנּוֹת pl. 2Ch 11,12.

צִנָּה] כְּצִנַּת cs. II

frigus.

בערבית בא ברי״ש ת׳ הנו״ן, ושגור הרבה בדרז״ל עם הפעל צנן בבנינים שונים.

Prv 25,13.

——v. n. pr.——

צָנַע°

submissum, modestum esse.

י״פ מן הערבית ضنأ בהוראת התבושש, ויש מאהין אותו עם כנע (או צנח), ושגור הרבה בדרז״ל עם השם צניעות; י״נ במשלי ואת נוֹעָצִים הכמה (ע׳ י״ג י׳).

צָנוּעַ] צְנוּעִים pt. pass. pl. Prv 11,2.

י״א שרשרת שנשאו הנשים על צעדיהן, כדי שתלכנה בפסיעות קטנות, או ליפי, כטעם עכסים, ואח״כ הֻשאל גם לצמידים על הזרוע, וי״פ מן צדע בערבית, זרוע העליון, בהפך אתון.

Nu 31,50.

וְאֶצְעָדָה 2S 1,10.

וְהַצְּעָדוֹת *pl.* Jes 3,20.

צָעָה] צֹעֶה *pt.*

inclinare; inclinari; se inclinare; reclinare caput supinum i. e. superbire.

האחרונים פותרין מן הערבית صَغِىَ במובן נטיה והשפלה, וטעם מהר צעה להפתח מי שהיה כפוף מפני הכבלים, וצעה ברב כח שצוארו כפוף לאחריו, כהולך בגאוה, ופי׳ וצעהו שיטוהו על צדו בכדי להריקו; ויש גם לפתרם מן وضع וקרוב אל יָצַע; סומכוס קורא צֹעֵד ברב כחו (ואולי יש לגרוס סֹעֶה).

Jes 51,14.63,1.

צֹעָה *f.* Jer 2,20.

צֹעִים *pl. m.* Jer 48,12.

צֵעָה] וְצֵעֻהוּ *Pi. 3 perf. pl. suff.* Jer 48,12.

צַעֲצֻעִים *pl. t.*

Vulg. opus statuarium (al. rad. צוע v. צָעַע).

האחרונים פותרים מן הערבית במובן מעשה חרשים (בכסף וזהב), והשבעים קורין מעשה עֲצֵי שֶׁמֶן, או שִׁטִּים (ע׳ מ״א ו׳ כ״ג).

2Ch 3,10.

צָעַן°

migrare.

י״ת דלא מתפרק, להשבעים והסורי כמו לא יָזוּעַ, ונראה שהוא קרוב אל שלפניו, והטעם לא יוצע לארץ; וי״פ מן טען (בערבית בס׳ רפויה), שלא יוכלו לטעון אותו ולא יִנָּשֵׂא להסיעו ממקומו.

יִצְעַן] יִצְעָן 3 *impf.* Jes 33,20.

——v. pr.——

צָעִיף] הַצָּעִיף

velum muliebre.

י״פ מן הסורית, הערבית והכושית בהוראת קפילה וכפילה, ולד״א קרוב אל זעף ע״ש קלות תנודתו, וכטעם יריעה, רעלות (ע׳ הערה אל רשת).

Gn 24,65.

בַּצָּעִיף Gn 38,14.

לד״ק הוספת התי״ו מורה להקטין (קאנאֶלכען) ע״ד שבא הסמ״ך בסורית להקטין, מן ינקא יֵאָמר ינסקא (יונק קטן), או ע״ד עשתרות מן עשר.

Zach 4,12.

צָעַד] צָעֲדָה 3 *perf. f.*

gradi, incedere per gradus, ascendere.

הוראתו הליכה ודריכה, והוא פעל נגזר מן צַעַד, ובערבית בא במובן עָלָה (אויפשטייגען).

Gn 49,22.

צָעֲדוּ 3 *perf. pl.* 2S 6,13.

בְּצַעְדְּךָ *inf. suff.* Jud 5,4 ‖ Ps 68,8.

תִּצְעַד־ 2 *impf.* Hab 3,12.

יִצְעַד] יִצְעָד 3 *impf.* Prv 7,8.

יִצְעֲדוּ] יִצְעָדוּ 3 *impf pl.* Jer 10,5.

הִצְעִיד] וְתַצְעִדֵהוּ *Hi. 3 impf. f. suff.* Job 18,14.

צַעַד] צַעַד

passus, gressus; *trop.* agendi ratio.

Prv 30,29.

צַעֲדִי *suff.* 2S 22,37‖Ps 18,37.

צַעַדְךָ] צַעֲדֶךָ Prv 4,12.

צַעֲדוֹ Jer 10,23‖Prv 16,9.

צְעָדִים *pl.* 2S 6,13.

צַעֲדֵי *cs.* Job 18,7.

צְעָדַי *suff.* Job 14,16.31,4.37.

צְעָדֵינוּ Thr 4,18.

צְעָדָיו Job 34,21.

צְעָדֶיהָ Prv 5,5.

צְעָדָה I

incessus.

2S 5,24.

הַצְּעָדָה 1Ch 14,15.

מִצְעָד] מִצְעֲדֵי־ *pl. cs.*

gressus, vestigium.

Ps 37,23‖Prv 20,24.

בְּמִצְעָדָיו *suff.* Dan 11,43.

II צְעָדָה], אֶצְעָדָה

armilla, *al.* catenula crualis.

הִצְנִיעַ] וְהַצְנֵעַ *Hi. inf. abs.* Mich 6,8.

צָנַף°] צָנוֹף *inf. abs.*

obvolvere, circumvolvere, convolvere.

כמוהו בסורית, ואולי יש לחברו עם כנף, שכן גם הוראת صنف בערבית.

Jes 22,18.

יִצְנֹף 3 *impf.* Lev 16,4.

יִצְנָפְךָ *suff.* Jes 22,18.

צְנֵפָה

res convoluta, glomus.

Jes 22,18.

צָנוֹף K.], צָנִיף

tiara, fascia capitis.

Zach 3,5.

וְצָנִיף Job 29,14.

הַצָּנִיף Zach 3,5.

וּצְנוֹף K., וּצְנִיף Q. Jes 62,3.

וְהַצְּנִיפוֹת *pl.* Jes 3,23.

מִצְנֶפֶת Ex 28,4.39.

הַמִּצְנָפֶת, הַמִּצְנֶפֶת Ex 28,37[2]. 29,6[2].39,28.31 ‖ Lev 8,9[2] ‖ Ez 21,31.

וּבְמִצְנֶפֶת Lev 16,4.

——צִנְצֶנֶת v. צַן (rad. צנן)——

צִינֹק] הַצִּינֹק

carcer, LXX καταράκτα.

הוראתו בשמרונית, ובסורית וערבית (מ׳ ת׳ צ׳) סגירה וקשור (ואולי הוא קרוב אל צמק או אל הנק); השבעים קורין הַצִּנּוֹר.

Jer 29,26.

צִנּוֹר] בַּצִּנּוֹר

cataracta, aquae ductus.

ענינו מרזב לקלוח המים (וואססערלייטונג), וכן בדרז״ל; טעם ויגע בצנור, כדי שתחדל המים מן המצודה (וע׳ רלב״ג). השבעים קורין בַּחֶרֶב או בַּנְּצָב (ואולי יש לגרוס בַּמַּצָּב, אנשי החיל שבמצודה „בעזאטצונג").

2S 5,8.

צִנּוֹרִים] צִנּוֹרֶיךָ *pl. suff.* Ps 42,8.

צַנְתֶּרֶת] צַנְתְּרוֹת *pl. c.*

canalis.

הַצְּעִרָה (1S) הַצְּעִירָה *f.* Gn 19,31.*34*.35.29,26‖1S 9,21.

וְהַצְּעִירָה Gn 19,38.

צְעִירָה] מִצְּעִירָה

aetas natu minor; מִצְּ׳ a parvis initiis.

שם המפשט, צְעִירוּת וַקְּטַנּוּת; י״פ מצעירה כשם התאר מִצְּעִרָה (בלא דגשות הצ׳), וכן משמע מן השבעים אלא שתרגמוהו עצומה.

Dan 8,9.

כִּצְעִרָתוֹ *suff.* Gn 43,33.

מִצְעָר

parvum, exiguum; pauci; breve tempus.

הר מצער דתהלים כנוי לציון, ולר״ק שע״פ; למדנחאי בדה״ב כ״ד בְּמַעֲצַר כתיב, בְּמִצְעַר קרי.

Gn 19,20[2]‖Ps 42,7‖Job 8,7.

לַמִּצְעָר Jes 63,18.

בְּמִצְעָר *cs.* 2Ch 24,24.

———v. זְעֵיר et n. pr.———

צָפַד

adhaerere.

כמוהו בערבית וקרוב אל צמד (צבת, צמת).

Thr 4,8.

צָפָה] צוֹפֶה, צֹפֶה *pt.*

speculari, prospectare; expectare, accurate observare; insidiari; sq. אֶל: eligere s. destinare.

הוראתו ידועה, ובכושית בא ביחיד על היהול והקווי. י״ג בבראשית ל״א מ״ט: וְהַמִּצְפָּה... יִצֶב; בישעיה נ״ב ח׳ קוֹל־צוֹפַיִךְ, או קְהַל־צֹפַיִךְ, ובאיוב ט״ו כ״ב וְצָפוּן הוא אלי חרב.

Ez 3,17.*33,7*‖Hos 9,8‖Ps 37,32‖Cant 7,5.

הַצֹּפֶה 2S 13,34.18,24.25.26[2].27‖2R 9,18.*20*‖Ez 33,6.

וְהַצֹּפֶה 2R 9,17‖Ez 33,6.

לַצֹּפֶה Ez 33,2.

צֹפִים *pl.* Nu 23,14‖Jer 6,17.

הַצֹּפִים 1S 14,16.

צֹפַיִךְ *suff.* Jes 52,8.

צֹפָיו Q. Jes 56,10.

צוֹפִיָּה *f. sg.* Prv 31,27.

צְעָקָה

clamor.

Gn 27,34‖Ex 11,6.12,30‖Jes 5,7‖Jer 48,3.49,21‖Zeph 1,10.

הַצְּעָקָה 1S 4,14.

צַעֲקַת *cs.* Ex 3,9‖Jer 25,36.48,5‖Ps 9,13‖Job 34,28‖Neh 5,1.

וְצַעֲקַת Job 34,28.

צַעֲקָתוֹ *suff.* Ex 22,22‖1S 9,16.

הֲצַעֲקָתוֹ *interrog.* Job 27,9.

הַכְּצַעֲקָתָהּ Gn 18,21.

צַעֲקָתָם Gn 19,13‖Ex 3,7.

———conf. זְעָק———

צָעַר

parvum, vilem, contemptum esse.

אח אל זער, וכמוהו בסורית ובערבית.

יִצְעָרוּ [יִצְעֲרוּ] *3 impf. pl.* Jer 30,19.

וְיִצְעָרוּ Job 14,21.

צֹעַר] הַצְּעִרִים *pl.*

pastoris puer.

ש״ת לנערים צעירים שכל עסקם ומלאכתם לרעות מקנה.

Zach 13,7.

צָעוֹר], צָעִיר

parvus (numero, aetate); ignobilis, vilis, contemptus; pastoris puer.

השבעים קורין בירמיה מ״ח ד׳: השמיעו צְעָרָה, כלומר עד צוער.

Gn 25,23‖Mich 5,1‖Ps 68,28.119,141‖Job 32,6.

הַצָּעִיר Gn 48,14‖Jud 6,15.

וְהַצָּעִיר Gn 43,33‖Jes 60,22.

צְעִירוֹ *suff.* 1R 16,34.

וּבִצְעִירוֹ Jos 6,26.

צְעִירִים *pl.* Job 30,1.

צְעִירֵי *cs.* Jer 49,20.50,45.

צְעוֹרֶיהָ K. צְעִירֶיהָ Q., *suff.* Jer 48,4.

צְעוֹרֵיהֶם K. צְעִירֵיהֶם Q., Jer 14,3.

צְעִיפָהּ *suff.* Gn 38,19.

———צָעָה v. צְעֲצֻעִים———

צָעַק

clamare, acclamare, implorare; *Ni.* convocari, concurrere, se congregare; *Hi.* convocare.

כמוהו בערבית, ואח אל זעק, וכמוהו יֵאָמֵר בנפעל על האסיפה ע״י כריזה.

1R 20,39‖Thr 2,18.

צָעֲקָה *3 perf. f.* Dt 22,24.27‖2R 4,1.6,26.

צָעַקְתִּי *1 perf.* Ps 88,2.

צָעֲקוּ, צָעָקוּ *3 perf. pl.* 2R 4,40‖Jes 33,7‖Ps 34,18.

צֹעֶקֶת [צָעַק *pt. f.* 2R 8,5.

צֹעֲקִים *pl. m.* Gn 4,10‖Ex 5,8.

צָעֹק *inf. abs.* Ex 22,22.

לִצְעוֹק *cs.* 2R 8,3.

וְצַעֲקִי, וְצַעֲקִי [צְעַק *imper. f.* Jer 22,20.

צְעַקְנָה [צַעֲקוּ *pl. f.* Jer 49,3.

אֶצְעַק *1 impf.* Job 19,7.

וָאֶצְעָקָה [אֶצְעֲקָה Ps 77,2.

תִּצְעַק *2 impf.* Ex 14,15.

יִצְעַק *3 impf.* Ex 22,22.26‖Jes 42,2.46,7.

וַיִּצְעַק Gn 27,34.41,55‖Ex 8,8.*17,4*.15,25‖Nu 11,2.12,13‖2R 6,5.

וַנִּצְעַק *1 impf. pl.* Nu 20,16‖Dt 26,7.

תִּצְעֲקוּ *2 impf. pl.* Jes 65,14.

וַתִּצְעֲקוּ Jud 10,12.

יִצְעֲקוּ *3 impf. pl.* Jes 19,20‖Job 35,12‖Neh 9,27.

וַיִּצְעֲקוּ Ex 5,15.14,10‖Jos 24,7‖Jud 4,3‖Ps 107,6.*28*‖2Ch 13,14.

וַיִּצָּעֵק [נִצְעַק *Ni. 3 impf.* Jud 7,23.24.12,1.

וַיִּצָּעֲקוּ *3 impf. pl.* Jud 10,17‖1S 13,4‖2R 3,21.

מְצַעֵק [צִעֵק *Pi. pt.* 2R 2,12.

וַיַּצְעֵק [הִצְעִיק *Hi. 3 impf.* 1S 10,17.

צְפוֹת *pl.* Prv 15,3.

וְצָפוּי Q., וְצָפוּ K. *pt. pass.* Job 15,22.

צָפֹה (?) *inf. abs.* Jes 21,5.

יִצֶף *3 impf.* Gn 31,49.

תִּצְפֶּינָה *3 impf. pl. f.* Ps 66,7.

צִפִּינוּ *Pi. 1 perf. pl.* Thr 4,17.

מְצַפֶּה *pt.* 1S 4,13.

הַמְצַפֶּה Jes 21,6.

מְצַפִּים] מְצַפֶּיךָ *pl. suff.* Mich 7,4.

צַפֵּה־ *imper.* Nah 2,2.

וְצַפִּי *f.* Jer 48,19.

אֲצַפֶּה *1 impf.* Mich 7,7.

וַאֲצַפֶּה Hab 2,1 ‖ Ps 5,4.

צִפִּיָּה] בְּצִפִּיָּתֵנוּ *suff.*

specula.

לד"ק על המצפה, ונראה יותר שהוא כמו בתוחלתנו ובתקותנו.

Thr 4,17.

צָפִית] הַצָּפִית

speculatio, excubiae; *al.* defaecatio (de vino colendo), *al.* tapetes.

לד"ק כמו מצפה, וי"פ מן צפה ב' במובן כסוי, הוא פריסת המפה (צִיפְתָא בארמית וסורית), ור' אבא בר כהנא אמר: אית אתרא דקריין למנרתא צפיתא.

Jes 21,5.

מִצְפֶּה

specula, locus editus unde late circumspici potest.

י"ג ויקרא הָרֹאֶה על מצפה.

Jes 21,8.

הַמִּצְפֶּה 2Ch 20,24.

v. n. pr.; צָפְתֵךְ Ez 32,6 v. צוּף

II צָפָה] צִפָּה *Pi. 3 perf.*

obducere (metallo, ligno, lapidibus).

יש מחברין אותו עם הפה וכפה (כפר) או עם ספן וצפן (ואולי אחד הוא עם שלפניו, ובבנין פִּעֵל מורה על ההפך).

Ex 36,34 ‖ 1R 6,15.22^2.30 ‖ 2R 18,16 ‖ 2Ch 4,9.

וְצִפָּה Ex 36,38.38,28 ‖ 1R 6,32.35.

וְצִפִּיתָ *2 perf.* Ex 25,11.*24.30*,3.13.*28.26*,*37.30*,*5*.26,29.27,2.*6*.

תְּצַפֶּה *2 impf.* Ex 26,29.

תְּצַפֶּנּוּ *suff.* Ex 25,11.

וַיְצַף *3 impf.* Ex 36,34. 37,4.*15.28*.11.*26*.38,2.6 ‖ 1R 6,15.20.21.28 ‖ 2Ch 3,6.

וַיְצַפֵּהוּ *suff.* Ex 37,2 ‖ 1R 6,20.21.10,18 ‖ 2Ch 3,4.9,17.

וַיְצַפֵּם Ex 36,36.

וַיְצַפּוּ *3 impf. pl.* 2Ch 3,10.

צֻפָּה] מְצֻפֶּה *Pu. pt.* Prv 26,23.

מְצֻפִּים *pl.* Ex 26,32.

צִפּוּי

obductio, *concr.* metallum alicui rei inductum.

Nu 17,3.4 ‖ Jes 30,22.

וְצִפּוּי Ex 38,17.*19*.

צֶפֶת] וְהַצֶּפֶת

capitulum columnae.

במ"א כֹּתֶרֶת ע"ש הכסוי, ולדעת המבאר מן צנף, כאֲשֶׁת מן אנש, כלומר צָנִיף ועטרה.

2Ch 3,15.

צַפַּחַת

ampulla, urceus.

הוראתו ידועה, וטעם השם לא התברר כל צרכו. השבעים קורין בש"א כ"ו י"א ואֵי צפחת המים.

1S 26,11.*12.16*.

וְצַפַּחַת 1R 17,14.16.19,6.

בַּצַּפָּחַת 1R 17,12.

צַפִּיחִית] כְּצַפִּיחִת

placenta.

י"מ עוגה, ולד"א מין מאכל, ונזכר במשנה דמכשירין ה' ט'.

Ex 16,31.

צָפַן־

abscondere, occultare; se occultare, insidiari; recondere, asservare, reponere, reservare; *pt. pass. pl.* opes reconditae; cohibere, retinere, denegare.

קרוב אל ספן (אל טמן?) ואל צפה ב', ואולי גם אל צפה א', וזה טעם עיניו לחלכה יצפנו. להשבעים צפניה צפן רוח, רוח צפונית (תרגום פסוק זה משונה מאד וקשה להולמו עם העברית).

Prv 27,16.

וְצָפַן K., (וְצָפַן ?) Prv 2,7.

צָפַנְתָּ *2 perf.* Ps 31,20 ‖ Job 10,13.17,4.

צָפַנְתִּי *1 perf.* Ps 119,11 ‖ Job 23,12 ‖ Cant 7,14.

צָפַן] צֹפְנֶיהָ *pt. pl. suff.* Prv 27,16.

וְצָפוּן *pt. pass.* Prv 13,22.

צְפוּנִי *suff.* Ez 7,22.

וּצְפוּנְךָ Q., וּצְפִינְךָ K. Ps 17,14.

צְפוּנָה *f.* Hos 13,12.

צְפוּנִים] צְפוּנֶיךָ *pl. suff.* Ps 83,4.

לִצְפוּנָיו Job 20,26.

תִּצְפֹּן *2 impf.* Prv 2,1.7,*1*.

תִּצְפְּנֵם *suff.* Ps 31,21.

יִצְפֹּן, Q. *3 impf.* Prv 2,7 ‖ Job 21,19.

יִצְפְּנֵנִי *suff.* Ps 27,5.

וַתִּצְפְּנֵהוּ *3 impf. f. suff.* Ex 2,2.

וַתִּצְפְּנוֹ Jos 2,4.

נִצְפְּנָה *1 impf. pl.* Prv 1,11.

יִצְפְּנוּ, יִצְפֹּנוּ, יִצְפּוֹנוּ Q. *3 impf. pl.* Ps 10,8.56,7 ‖ Prv 1,18.10,14.

נִצְפַּן *Ni. 3 perf.* Jer 16,17.

נִצְפְּנוּ *3 perf. pl.* Job 15,20.24,1.

הִצְפִּין] הַצְפִּינוֹ (al. הַצְּפִינוֹ) *Hi. inf. suff.* Ex 2,3.

תַּצְפִּנֵנִי *2 impf. suff.* Job 14,13.

יַצְפִּינוּ K. *3 impf. pl.* Ps 56,7.

מַצְפּוּן] מַצְפֻּנָיו *pl. suff.*

res vel loca abscondita.

Ob 6.

צָפִין] וּצְפִינְךָ K. *suff.*

thesaurus, deliciae.

כטעם מה רב טובך אשר צפנת ליראיך.

Ps 17,14.

צְפוֹר, וכטעם יהרדו כצפור ממצרים, או מן צְפַרָא בארמית, כלומר ישכים ללכת; השבעים קורין וַיַּעֲבֹר, ויונתן קורא וַיִּצְרֹף, כאמור להלן ואצרפנו לך שם.

Jud 7,3.

צָפִיר] וְהַצָּפִיר

hircus.

נראה דעת הפותרים מן הסורית והערבית במובן קפיצה, דליגה וריצה, שהגדי או השעיר מקפץ ומדלג, מרקד ומכרכר.

Dan 8,5.21.

צְפִיר *cs.* Dan 8,5.

וּצְפִיר Dan 8,8.

צְפִירֵי [צְפִירִים *pl. cs.* Esr 8,35.

וּצְפִירֵי 2Ch 29,21.

צְפִירָה] הַצְּפִירָה, הַצְּפִרָה

corona; ordo fati in gyrum ductus.

לד"ק באה הצפירה מענין סביבה, כטעם תסוב עליך כוס ימין י"י, או מענין צר וסביב ארץ ונקראת כן העטרה שסובבת את הראש, ולד"א מן צפרא בארמית וכטעם בא יומך, ונאמר על הנזר ע"ד ציץ שמורה על האור והתנוצצות.

Ez 7,7.10.

וְלִצְפִירַת *cs.* Jes 28,5.

———v. ch. et v. pr.———

צִפּוֹר

avicula, *spec.* passer; avis.

י"פ מן הערבית והאשורית בהוראת צפצוף, ולד"א ע"ש התנועה והתנודה (ואולי יש לחברו עם צִפֹּרֶן, וזה טעם הוספת כנף, או עם צפרא לפי שמשכים להתעורר).

Gn 7,14 ‖ Dt 4,17. 14,11.22,6 ‖ Ez 17,23.39,4 ‖ Am 3,5 ‖ Ps 8,9.11,1. 84,4 ‖ Prv 7,23.

וְצִפּוֹר Ps 148,10.

הַצִּפּוֹר, הַצִּפֹּר Gn 15,10 ‖ Lev 14,5.6^{3}.7.*53*. 50. 51^{2}. 15,52 ‖ Eccl 12,4.

וּבַצִּפֹּר Lev 14,52.

כְּצִפּוֹר Hos 11,11 ‖ Ps 102,8.124,7 ‖ Prv 27,8.

כַּצִּפּוֹר, כַּצִּפֹּר Prv 26,2 ‖ Job 40,29 ‖ Thr 3,52.

וּכְצִפּוֹר Prv 6,5.

לְצִפּוֹר Ez 39,17.

צְפוֹנִי] הַצְּפוֹנִי

septentrionalis, *al.* tenebricosus.

ליונתן עַם הבא מצפון (מאשור), אך נראה יותר שהוא כנוי לארבה, שכן גם באותו של מצרים נאמר ויתקעהו ימה סוף (ואולי יְחֻבַּר צפוני זה אל צפה ב', וכטעם וכסה את עין הארץ).

Joel 2,20.

——**צָפְנַת** etc. v. n. pr.——

צֶפַע

vipera, basiliscus.

מין אפעה.

Jes 14,29.

צִפְעוֹנִי Jes 11,8.59,5.

וּכְצִפְעֹנִי Prv 23,32.

צִפְעֹנִים *pl.* Jer 8,17.

צְפִיעֵי Q. (צְפוּעֵי K.) *pl. cs.*

צָפוּעַ v. צָפִיעַ]

excrementum, stercora animalium.

בערבית ובכושית גם הפעל משורש זה בהוראת הטלת גללים.

Ez 4,15.

צְפִיעָה] וְהַצְּפִעוֹת *pl.*

proles vilior.

נאמר על היונקות (קרוב לשלפניו כקורבת צאצאים אל צואי; ואולי יש לחברו עם ספיה).

Jes 22,24.

צָפַף°

pipire, exiguam et tenuem vocem edere.

כמוהו בערבית (ג"כ ע"ד הכפולים) ובכושית, והוא חקוי קול הדברה הטבעית.

צִפְצֵף] **וּמְצַפְצֵף** *Pilp. pt.* Jes 10,14.

הַמְצַפְצְפִים *pl.* Jes 8,19.

אֲצַפְצֵף *1 impf.* Jes 38,14.

תְּצַפְצֵף *3 impf. f.* Jes 29,4.

——**צַפְצָפָה** v. **צוּף**——

צָפַר] וַיִּצְפֹּר *3 impf.*

saltare in orbem, vertere, se convertere.

י"פ מן הערבית בהוראת סביבה והקפה, יסוב לאחור, או במובן דָלוג ופסוֹחַ (כמו שיאמר הגרמני אבשפרינגען), ולד"א הוא פעל נגזר מן

צָפוֹן

septentrio, plaga septentrionalis; aquilo; polus asticus.

לד"ק לפי שכמוס ונעלם חלק הצפוני מפני רוב הקור ומעוט אור היום, וכטעם נוטה צפון על תהו. י"ג בירמיה א' י"ג: ופניו מִפְּנֵי צפונה; ביחזקאל מ"ז י"ז: זאת פאת צפון, ובדה"א כ"ו י"ז לצפונה לַיּוֹם ארבעה; השבעים קורין בדה"ב י"ד ט': בְּגֵיא צפוֹנָה למרשה.

Ex 26,20.*36*,*25*.35. 27,11.38,11 ‖ Nu 34,7.9.35,5 ‖ Jes 14,13 ‖ Jer 3,18.6,22.10,22.16,15. 25,9.31,8(7). 46,10.24.50,9 ‖ Ez 21,9.32,30.38,6.15. 39,2. 46,9. 47,17. 48,16. 30 ‖ Zeph 2,13 ‖ Zach 2,10.6,6.8^{2} ‖ Ps 48,3.89,13 ‖ Prv 25,23 ‖ Job 26,7 ‖ Cant 4,16 ‖ Eccl 1,6.

וְצָפוֹן Ez 47,17.

הַצָּפוֹן Jer 25,26 ‖ Ez 1,4. 40,20. 35.44^{2}.46. 41,11.42,1^{2}.2.11.13.17. 44,4 ‖ Dan 11,6.7.8.11.13.15.40.

וְהַצָּפוֹן Ez 40,19.

בַּצָּפוֹן Eccl 11,3.

לַצָּפוֹן Jes 43,6 ‖ Ez 40,23.42,4.

מִצָּפוֹן Jos 16,6. 17,10. 18,5.12.17. 19,14 ‖ Jud 7,1 ‖ 1S 14,5 ‖ Jes 14,31.41,25.49,12 ‖ Jer 1,14.4,6.6,1. 13,20.15,12.46,20. 47,2. 50,3. 41. 51,48 ‖ Ez 8,5.26,7 ‖ Ps 107,3 ‖ Job 37,22.

וּמִצָּפוֹן Am 8,12 ‖ Dan 11,44.

מִצְּפוֹן *cs.* Jos 8,11.13.11,2.15,6. 17,9.24,30 ‖ Jud 2,9.

צָפוֹנָה, צָפֹנָה Gn 13,14 ‖ Ex 40,22 ‖ Lev 1,11 ‖ Nu 2,25.3,35 ‖ Dt 2,3 ‖ Jos 13,3.15,5.8.11. 18,12.16. 18.19^{2}.19,27 ‖ Jud 12,1 ‖ 1R 7,25 ‖ 2R 16,14 ‖ Jer 1,13.15.3,12.23,8. 46,6 ‖ Ez 8,3.5^{2}.9,2.21,3.46,9.19. 47,2.15.17. 48,1^{2}.10.17.31 ‖ Zach 14,4 ‖ 1Ch 9,24.26,14 ‖ 2Ch 4,4.

וְצָפוֹנָה, וְצָפֹנָה Gn 28,14 ‖ Dt 3,27 ‖ Jos 15,7.17,10 ‖ Dan 8,4.

הַצָּפוֹנָה Ez 8,14.40,40.

לַצָּפוֹנָה 1Ch 26,17.

מִצָּפוֹנָה Jos 15,10.

מִצְּפוֹנָה Jud 21,19.

צִפֳּרִים *pl.* Lev 14,4.49 ‖ Ps 104,17.
וְצִפֳּרִים Neh 5,18.
כְּצִפֳּרִים Jes 31,5.
וְכַצִּפֳּרִים Eccl 9,12.
——v. ch. et n. pr.——

צִפֹּרֶן] בְּצִפֹּרֶן
unguis digiti; cuspis stili.
כמוהו באשורית, ובארמית וערבית בט׳ ת׳ צ׳.
Jer 17,1.
צִפָּרְנֶיהָ *pl. suff.* Dt 21,12.
——v. ch. טְפַר et n. pr.——

צְפַרְדֵּעַ] וּצְפַרְדֵּעַ
rana.
הוראתו ידועה, ולפתרוניו אין קץ (בארמית וסורית אורדעא, ובערבית צפדע).
Ps 78,45.
הַצְּפַרְדֵּעַ Ex 8,2.
צְפַרְדְּעִים *pl.* Ex 7,28 ‖ Ps 105,30.
הַצְּפַרְדְּעִים Ex 7,29. 8,1.3.4.5.7.8.9.
בַּצְפַרְדְּעִים Ex 7,27.
—צוּץ v. צִצִּים; II צָפָה v. צֶפֶת—

צִקְלוֹן] ? בְּצִקְלֹנוֹ *suff.*
saccus, pera.
י״מ בקליפתו, ומוסב על כרמל, ולד״א בילקוטו, ומוסב על האיש.
2R 4,42.
——v. n. pr.(?) צַר v. צָרַר——

צָרַב
Ni. aduri.
כמוהו בערבית ואח אל זרב, סרב (סרבים וסלונים) שרב, שרף וצרף.
נִצְרַב] וְנִצְרְבוּ *Ni. 3 perf. pl.* Ez 21,3.

צָרֶבֶת, צָרֶבֶת *(adj.)*
cicatrix; *adj.* urens, adurens.
Lev 13,23.28 ‖ Prv 16,27.
——צָרָה v. צָרַר——

צרה [rad. צְרִי
opobalsamum.
פתרונו מן הערבית, והאשורית (בט׳ ת׳ צ׳ כתריה בעברית) במובן הולה ונטיפה.
Gn 43,11 ‖ Jer 46,11. 51,8.

הַצֳּרִי *interrog.* Jer 8,22.
וּצֳרִי, וָצֳרִי Gn 37,25 ‖ Ez 27,17.
——v. n. pr.(?)——

צָרַח] צֹרֵחַ *pt.*
clamare (alta et clara voce).
כדוגמתו: סורית, ערבית, כושית ואשורית (קרוב אל צוח ושוע); ואולי מורה על הרמת הקול כטעם צְרִיחַ.
Zeph 1,14.
הִצְרִיחַ] יַצְרִיחַ *Hi. 3 impf.* Jes 42,13.

צְרִיחַ
arx, turris, *pl.* speculae.
לד״ק נקרא המגדל כן, לפי שמעל ראשו הצריחו והזעיקו את העת (או ע״ש קול הצופים והשומרים).
Jud 9,46.
הַצְּרִיחַ Jud 9,49[2].
וּבַצְּרִחִים *pl.* 1S 13,6.

צֹרֶךְ] צָרְכֶּךָ (צָרְכָּךְ) *suff.*
necessitas.
בסורית ובערבית הוראת הפעל היות עני ואביון, ושמושו בתרגומים ובדהז״ל רב מאד (צריך, נצרך, הצריך, הוצרך, הצטרך; צרכים).
2Ch 2,15.

צָרַע°] צָרוּעַ *pt. pass.*
leprosus, lepra affectus.
י״פ מן הערבית במובן שטיחה לארץ, ע״ד והוא יושב בתוך האפר, ואולי הוא קרוב אל זרע ע״ד צרעת פרחה.
Lev 13,44. 22,4 ‖ Nu 5,2.
הַצָּרוּעַ Lev 14,3.
וְהַצָּרוּעַ Lev 13,45.
צֹרַע] מְצֹרָע, מְצוֹרָע *Pu. pt.* 2R 5,1.27. 15,5 ‖ 2Ch 26,20.21[2].23.
וּמְצֹרָע 2S 3,29.
הַמְּצֹרָע, הַמְּצוֹרָע Lev 14,2 ‖ 2R 5,11.
מְצֹרַעַת, מְצֹרַעַת *f.* Ex 4,6 ‖ Nu 12,10[2].
מְצֹרָעִים *pl. m.* 2R 7,3.
הַמְּצֹרָעִים 2R 7,8.

צָרַעַת, צָרָעַת
lepra, scabies nitrosa, mucor.
Lev 13,2.3.*49*.8.9.11.15.20.*25*.*27*.25.30.42.43.47.51.52.59. 14,32.34.44.
וְצָרַעַת 2R 5,27.
הַצָּרַעַת, הַצָּרָעַת Lev 13,12[2].13. 14,3.7.54.57 ‖ Dt 24,8.
וְהַצָּרַעַת 2Ch 26,19.
וְלַצָּרַעַת Lev 14,55.
מִצָּרַעְתּוֹ *suff.* 2R 5,3.6.7.

צִרְעָה] הַצִּרְעָה
vespa, crabro (coll.)
מין דבורה, ובדהז״ל דבש של צרעים (להראב״ע לפי שהארס שלה מוליד צרעת).
Ex 23,28 ‖ Dt 7,20 ‖ Jos 24,12.
——v. n. pr.——

צָרַף
liquefacere, a scoriis purgare aurum argentumve; *pt. pass.* purus, sincerus; probare; *pt. Q. et Pi.* aurifex.
אח אל שרף ורעיו. י״ג בישעיה מ׳ י״ט: ורתקות כסף צרוף.
Jer 6,29.
צָרַף] צְרָפַתְהוּ (פְ) צְרָפַתְהוּ *3 perf. f. suff.* Ps 105,19.
צְרַפְתַּנִי (al. תָ) *2 perf. suff.* Ps 17,3.
צְרַפְתָּנוּ Ps 66,10.
צְרַפְתִּיךָ *1 perf. suff.* Jes 48,10.
וּצְרַפְתִּים Zach 13,9.
צֹרֵף, צוֹרֵף *pt.* Jes 40,19. 41,7. 46,6 ‖ Jer 10,9.14. 51,17.
וְצֹרֵף Jes 40,19.
לַצֹּרֵף, לַצּוֹרֵף Jud 17,4 ‖ Prv 25,4.
הַצֹּרְפִי (al. *n. pr.*) Neh 3,31.
צוֹרְפָם *suff.* Jer 9,6.
צוֹרְפִים *pl.* Neh 3,8.
הַצֹּרְפִים Neh 3,32.
צָרוּף *pt. pass.* Ps 12,7.
צְרוּפָה *f.* 2S 22,31 ‖ Ps 18,31. 119,140 ‖ Prv 30,5.
צָרוֹף *inf. abs.* Jer 6,29.

כִּצְרֹף־, כִּצְרֹף *cs.* Zach 13,9 ‖ Ps 66,10.

לִצְרוֹף Dan 11,35.

צְרוֹפָה K., צָרְפָה Q. *imper.* Ps 26,2.

וְאֶצְרֹף *1 impf.* Jes 1,25.

וְאֶצְרְפֶנּוּ *suff.* Jud 7,4.

וְיִצָּרְפוּ [נִצְרַף *Ni. 3 impf. pl.* Dan 12,10.

מְצָרֵף [צֵרֵף *Pi. pt.* Mal 3,2.3.

מַצְרֵף

catinus, conflatorium.

ע״מ מַכְתֵּשׁ, מַשְׁבֵּר וכדומה.

Prv 17,3.*27,21*.

——v. n. pr.——

צָרַר I

colligare, comprimere, constringere; incontentum, sollicitum esse.

כמוהו בערבית במובן צרירה ודחיקה (צוזאממענשנירען, איינעֶנגען).

Hos 4,19 ‖ Prv 30,4.

צַר (cf. infra.) 2R 6,1 ‖ Jes 49,20 ‖ Prv 24,10.

צָרָה *3 perf. f.* Jes 28,20.

צֹרֵר *pt.* Joel 26,8.

צָרוּר *pt. pass.* Hos 13,12.

צְרוּרָה *f.* 1S 25,29.

צְרֻרֹת *pl.* Ex 12,34 ‖ 2S 20,3.

כִּצְרוֹר (al. nom.) *inf. cs.* Prv 26,8.

צוֹר *imper.* Jes 8,16.

יֵצֶר, יֵצַר (נס״א) *3 impf.* Prv 4,12 ‖ Job 20,22.

וַיֵּצֶר Gn 32,7 ‖ Jud 2,15 ‖ 2S 13,2.

תֵּצְרִי *2 impf. f.* Jes 49,19.

וַתֵּצֶר *3 impf. f.* Jud 10,9 ‖ 1S 30,6.

יֵצְרוּ *3 impf. pl.* Job 18,7.

וּמְצֹרָרִים [צֹרַר *Pu. pt. pl.* Jos 9,4.

וְהֵצַר *Hi. 3 perf.* Dt 28,52[2].

וַהֲצֵרֹתִי *1 perf.* Jer 10,18 ‖ Zeph 1,17.

מְצֵרָה *pt. f.* Jer 48,41.*49,22*.

הָצֵר *inf. cs.* 2Ch 28,22.

וּכְהָצֵר 2Ch 33,12.

יָצֵר־ *3 impf.* 1R 8,37 ‖ 2Ch 6,28.

וַיָּצֵרוּ *3 impf. pl.* Neh 9,27.

צַר, צָר (cf. supra)

angustus, sq. ל oppressum esse.
Nu 22,26 ‖ Jud 11,7 ‖ 1S 2,32.13,6.28,15 ‖ 2S 1,26.24,14 ‖ Jes 30,20.63,9 ‖ Ps 31,10. 59,17. 69,18. 102,3.119,143 ‖ Job 15,24.36,16. 38,23.41,7 ‖ Thr 1,20 ‖ 1Ch 21,13.

בְּצָר, בַּצָּר Job 7,11.36,19.

בַּצַּר, בַּצָּר Dt 4,30 ‖ 2S 22,7 ‖ Jes 25,4.26,16 ‖ Hos 5,15 ‖ Ps 4,2.18,7. 66,14. 106,44. 107,6.*28.13.19* ‖ 2Ch 15,4.

מִצָּר Ps 32,7.

צָרָה *f.* Prv 23,27.

צָרָה

miseria, angor.

י״נ בזכריה י׳ י״א: ועבר בים צָרָה, כלומר אל מדינת צֹר (ואולי יש לגרוס סְעָרָה).

1S 26,24 ‖ 2S 4,9 ‖ 1R 1,29 ‖ 2R 19,3 ‖ Jes 8,22. 30,6. 33,2. 37,3 ‖ Jer 4,31. 6,24. 14,8. 15,11. 16,19. 30,7.49,24.50,43 ‖ Ob 12.14 ‖ Nah 1,7.9 ‖ Hab 3,16 ‖ Zeph 1,15 ‖ Zach 10,11 ‖ Ps 20,2.22,12.37,39. 50,15.54,9.116,3.138,7 ‖ Prv 1,27. 24,10.25,19 ‖ Job 27,9 ‖ Dan 12,1 ‖ 2Ch 15,6.

וְצָרָה Ps 78,49.

הַצָּרָה Gn 42,21.

בַּצָּרָה Ps 9,10.10,1.81,8.

בְּצָרָה Ps 91,15.

וּבְצָרָה Neh 9,37.

בַּצָּרָתָה Ps 120,1.

לְצָרָה Prv 17,17.

מִצָּרָה Jon 2,3 ‖ Ps 143,11 ‖ Prv 11,8.12,13.

צָרַת *cs.* Gn 42,21.

צָרָתִי *suff.* Gn 35,3 ‖ Ps 77,3.86,7.142,3.

מִצָּרָתֵנוּ 2Ch 20,9.

צָרַתְכֶם Jud 10,14.

מִצָּרָתוֹ Jes 46,7.

צָרָתָם Jes 63,9 ‖ Neh 9,27.

צָרוֹת *pl.* Ps 25,17.71,20 ‖ Job 5,19.

וְצָרוֹת Dt 31,17.21.

הַצָּרוֹת Jes 65,16.

בְּצָרוֹת Ps 31,8.46,2.

מִצָּרוֹת Prv 21,23.

וְצָרֹתֵיכֶם *suff.* 1S 10,19.

צָרוֹתָיו Ps 25,22.34,7.

צָרוֹתָם Ps 34,18.

צְרוֹר (I)

fasciculus, sacculus, marsupium, crumena.

שגור בדרז״ל.

Gn 42,35 ‖ Hag 1,6 ‖ Prv 7,20 ‖ Cant 1,13.

בִּצְרוֹר 1S 25,29 ‖ Job 14,17.

צְרֹרוֹת *pl.* Gn 42,35.

מֵצַר] הַמֵּצַר

angustiae, conditio adversa.

בין המצרים דאיכה לד״ק מן מצר גבול וגדר בדרז״ל, כלומר גדר מזה וגדר מזה.

Ps 118,5.

הַמְּצָרִים *pl.* Thr 1,3.

וּמְצָרֵי *cs.* Ps 116,3.

——cnf. צוּר I——

וְצָרֲרוּ (al. ךְ) *3 perf. pl.*

צָרַר] II

adversari, persequi; zelotypum esse (max. de duabus uxoribus aemulis).

כמוהו בערבית (צ׳ עם נקודה), באשורית, ובארמית בע׳ ת׳ צ׳ (כטעם ויהי ערך).

Nu 33,55.

צְרָרוּנִי *suff.* Ps 129,1.2.

צֹרֵר *pt.* Esth 3,10.*9,10*.8,1. 9,24.

הַצֹּרֵר Nu 10,9.

צוֹרְרָי (al. ךְ) *suff.* Ps 7,5.

צֹרְרִים (al. ךְ) *pl.* Nu 25,18.

צֹרְרֵי (al. ךְ) *cs.* Am 5,12 ‖ Ps 143,12.

וְצֹרְרַי (al. רָ) Jes 11,13.

צֹרְרַי, צוֹרְרַי, רָ (al. רָ) *suff.* Ps 6,8.7,7.23,5.31,12.42,11.69,20.

צֹרְרֶיךָ, צוֹרְרֶיךָ (al. רָ) Ex 23,22‖Ps 8,3.74,4.23.

צוֹרְרָיו (al. רָ) Ps 10,5.

צָרוֹר *inf. abs.* Nu 25,17.

לִצְרֹר *cs.* Lev 18,18.

יָצֹר *3 impf.* Jes 11,13.

צַר, צָר

adversarius, hostis; *f.* aemula (de altera uxore).

י"ג בישעיה ה' ל': צַר ואור (הירח והשמש) חשך בעריפיה.

1S 2,32 ‖ Jes 5,30. 59,19 ‖ Am 3,11 ‖ Ps 44,12.74,10.78,42.61.107,2‖Job 6,23 ‖ Thr 1,5.7.10.4,12 ‖ Esth 7,6.

הַצָּר, הַצַּר Nu 10,9 ‖ Zach 8,10‖ Esth 7,4.

כְּצָר Thr 2,4.

מִצָּר, מִצַּר Ps 32,7.60,13.*108,13*.

צָרִי *suff.* Job 16,9.

צָרָתָהּ [צָרָה *f. suff.* 1S 1,6.

צָרִים *pl. m.* Thr 1,7.

צָרֵי *cs.* Jes 9,10 ‖ Jer 48,5 ‖ Ez 30,16‖Esr 4,1.

צָרַי, צָרָי *suff.* Ps 3,2. 13,5. 27,2. 12.119,133.

וְצָרָי Ps 119,157.

לְצָרַי, לְצָרָי Dt 32,41 ‖ 1Ch 12,17 (18).

מִצָּרָי Jes 1,24.

צָרֵינוּ Jer 63,18 ‖ Ps 44,6. 60,14. *108,14*‖Neh 4,5.

לְצָרֵינוּ Jos 5,13.

מִצָּרֵינוּ Ps 44,8.136,24.

צָרֶיךָ Gn 14,20‖2S 24,13‖Jes 26,11‖Mich 5,8‖1Ch 21,12.

לְצָרֶיךָ Jes 64,1.

צָרַיִךְ, צָרַיִךְ Jer 30,16‖Thr 2,17.

צָרָיו Nu 24,8‖Ps 78,66.89,24.43. 97,3‖Thr 1,17.

בְּצָרָיו Ps 112,8.

כְּצָרָיו Job 19,11.

לְצָרָיו Dt 32,43 ‖ Jes 59,18 ‖ Nah 1,2.

מִצָּרָיו Dt 33,7 ‖ Jes 46,10 ‖ Ps 105,24.

צָרֶיהָ Thr 1,5.

צָרֵיהֶם Ez 39,23 ‖ Ps 81,15.106,11‖Neh 9,27².

וְצָרֵיהֶם Jer 50,7.

צָרֵימוֹ Dt 32,27.

—cf. צור II—

צֹר, [צֹר, צוּר II, rad. צרר III

(acutum esse), lapis acutus, culter lapideus.

צר בערבית בטי"ת רפויה (ظُرّ) מורה היות חד, והֻשאל השם אל אבן קשה והדה (שהשתמשו בה בימי קדם כסכין ונרזן לכריתה ונזירה), וכן באשורית, ובשבאית, סורית וערבית (בטי"ת). בישעיה ה' כ"ח יתכן לגרום כַּצַּר, ומקביל אל כַּסּוּפָה; וטעם וּבְצוּר נחלים חלוקי אבנים קטנים.

Ex 4,25.

מִצֹּר Ez 3,9.

כַּצָּר [צַר (= כַּצֹּר v. כַּצּוּר) Jes 5,28.

צוּר Ps 89,44.

וּבְצוּר Job 22,24.

צֻרִים *pl.* Jos 5,2.3.

צְרוֹר II

lapillus.

2S 17,13‖Am 9,9.

כִּצְרוֹר (?) Prv 26,8.

—v. n. pr.; cf. צור III—

צְרוּפָה אִמְרַת אֵל־שַׁדַּי, צוּר יִשְׂרָאֵל מַחְסֵהוּ,
צַחָה הִיא כַּצָּהֳרַיִם, טְהוֹרָה זַכָּה וּבָרָה;
צְבִי תִפְאֶרֶת לַצַּדִּיק, לְרֵעוֹ וּלְצֶאֱצָאָיו,
צֹפָה וְסֹחֵרָה אֲמִתָּהּ בְּיוֹם רָעָה צוּקָה וְצָרָה.

ק

קִיא v. קָאוֹ, קָאָה

קָאַת

pelecanus.

מין אוז מדברי ששולה דגים מן הים (פעליקאן); לד"ק משרש קאה או קיא ע"ש שדרכו להקיא את טרפו ממראתו לכלכל את ילדיו, ואולי ע"ש קול הברתו (נאנערן), כת"י קקא, ובדרז"ל קיק, וקאקי חיורי.

Jes 34,11‖Zeph 2,14.

הַקָּאַת Lev 11,18.

וְהַקָּאַת Dt 14,17.

לִקְאַת *cs.* Ps 102,7.

קַב] הַקַּב

mensura aridorum (rad. קָבַב).

ששית הסאה ביבש (ארבעה לונין במדת הלח, שעור כ"ד בצים), ובמשנה הרבים קַבִּים; שרשו קבב ע"ש שמקוער ובעל חלל.

2R 6,25.

קַבֹּה (= קַבּוֹ) *3 perf. suff.*

קָבַב]

maledicere, exsecrari.

קרוב אל נָקַב (ע' הערה) וע"ד שבא הלל בפעל, וכן בערבית נקר מורה על הנקירה ועל חרוף וגדוף יחד (וכבר הובאו מקצת הכתובים שם); רש"א הרבשוב מפרש וָאֶקּוֹב נוהו פתאם, נקבתי וקראתי את נוהו בשם „פתאם" כלומר דבר פתאומי, שמתקיים רק עד ארגיעה; השבעים קורין וַיִּקַּב (ואולי יש לגרום נָוֶה פְּתָאִים).

Nu 23,8.

וְקַבֹּתוֹ (נס"א) *2 perf. suff.* Nu 23,27.

קֹב *inf. abs.* Nu 23,25.

לָקֹב *cs.* Nu 23,11.24,10.

קָבָה־ *imper.* Nu 22,11.17.

וְקָבְנוֹ־ *suff.* Nu 23,13.

אֶקֹּב *1 impf.* Nu 23,8.

וָאֶקּוֹב Job 5,3.

תִקֳּבֶנּוּ *2 impf. suff.* Nu 23,25.

יִקְּבֻהוּ *3 impf. pl. suff.* Prv 11,26‖Job 3,8.

—conf. נָקַב—

קֻבָּה] הַקֻּבָּה

tentorium.

ענינו אהל או חדר המשכב, כמוהו בסורית ובערבית, ומבני שם בא לבני יפת (אַל־קוֹבֶן, קַבִּינָה וכדומה); יש מסרסין וקורין: וידקר את שניהם, את איש ישראל אל הַקֻּבָּה ואת האשה וג'.

Nu 25,8.

יִקְבְּצֶנּוּ *suff.* Prv 28,8.

וַיִּקְבְּצֵם 2Ch 32,6.

וְיִקְבְּצוּ *3 impf. pl.* Gn 41,35 ‖ Esth 2,3.

וַיִּקְבְּצוּ 1S 28,1.29,1‖2Ch 23,2.

נִקְבַּץ] נִקְבְּצוּ *3 perf. pl.* Jos 10,6 ‖ Jes 34,15.43,9.49,18.*60,4* ‖ Esr 10,1.

וְנִקְבְּצוּ ,וְנִקְבְּצוּ Hos 2,2 ‖ Joel 4,11.

הַנִּקְבָּצִים *pt. pl.* Jes 40,15.

לְנִקְבָּצָיו *suff.* Jes 56,8.

בְּהִקָּבֵץ *inf. cs.* Ps 102,23.

וּבְהִקָּבֵץ Esth 2,8.19.

לְהִקָּבֵץ Esr 10,7.

הִקָּבְצוּ *imper. pl.* Gn 49,2‖Jes 45,20.48,14‖Ez 39,17.

תִּקָּבֵץ (al. *3 impf. f.*) *2 impf.* Ez 29,5.

תִּקָּבְצוּ *2 impf. pl.* Neh 4,14.

יִקָּבְצוּ *3 impf. pl.* Jes 60,7.

וְיִקָּבְצוּ 1Ch 13,2.

וַיִּקָּבְצוּ 1S 7,6.25,1.28,4 ‖ Esr 10, 9‖1Ch 11,1 ‖ 2Ch 13,7.15,10.20, 4.32,4.

קִבֵּץ] קִבְּצָה (קִבְּצָה) *Pi. 3 perf. f.* Mich 1,7.

וְקִבֶּצְךָ *3 m. suff.* Dt 30,3.

קִבְּצָם Mich 4,12‖Ps 107,3.

קִבְּצָן Jes 34,16.

וְקִבַּצְתִּי *1 perf.* Jer 29,14 ‖ Ez 11,17. 16,37. 20,34.*41*. 36,24. 37, 21.39,27‖Joel 4,2.

וְקִבַּצְתִּים *suff.* Jer 31,8(7) ‖ Ez 34,13.

קִבְּצוּ *3 perf. pl.* Joel 2,6‖ Nah 2,11.

מְקַבֵּץ *pt.* Jes 13,14. 56,8 ‖ Jer 49,5‖Ez 16,37‖Nah 3,18.

מְקַבְּצָם *suff.* Jer 32,37.

מְקַבְּצִים] וּמְקַבְּצָיו *pl. suff.* Jes 62,9.

קַבֵּץ *inf. abs.* Mich 2,12.

לְקַבֵּץ *cs.* Jes 66,18.

קרוב אל קבץ, קפץ, קמט (לא תקפץ את ידך, אשר קמטו בלא עת). בקצת נוסחאות קדמוניות היה כתוב קבעים אתו, והיה נחשב בין תק״ס.

Prv 22,23.

קְבַעֲנוּ] קְבַעֲנוּךָ *1 perf. pl. suff.* Mal 3,8.

קֹבֵעַ] קֹבְעִים *pt. pl.* Mal 3,8.9.

קֹבְעֵיהֶם *suff.* Prv 22,23.

הֲיִקְבַּע *3 impf. interrog.* Mal 3,8.

(קוֹבַע נס״א) קוֹבַע

galea (cf. כּוֹבַע).

אח אל כובע, מגבעת גבוהה כִּפָּה (העלם).

1S 17,38.

וְקוֹבַע Ez 23,24.

קֻבַּעַת

calix (cf. גָּבִיעַ)

אח אל גביע, כוס גבוהה וכמוהו בסורית, בערבית (גם בהפך אתון קעב) ובאשורית, ובא עם כוס כאדמת עפר, או כוס נוסף לבאור; ולדעת הקדמונים שמרים שנקבצים ונקבעים אל יסוד הכלי (באָדענזאטץ).

Jes 51,17.22.

קָבַץ

כמוהו בערבית, ובסורית בע׳ ת׳ צ׳ (קרוביו קָמַץ, קמט, קפץ, וכוץ בדרז״ל). בקצת נוסחאות בדה״א י״א א׳ וַיִּקָּבְצוּ בקל.

1R 20,1.

קֹבֵץ *pt.* Ez 22,19.

וְקֹבֵץ Prv 13,11.

קָבוּץ] קְבוּצִים *pt. pass. pl.* Neh 5,16.

לְקָבְצִי *inf. suff.* Zeph 3,8.

קְבֹץ *imper.* 1R 18,19.

קִבְצוּ *pl.* 1S 7,5‖Joel 2,16.

וְקִבְצוּ 2Ch 24,5.

אֶקְבֹּץ *1 impf.* Ez 22,20.

וְאֶקְבְּצָה 2S 3,21.

וָאֶקְבְּצָה Esr 7,28‖Neh 7,5.

וָאֶקְבְּצֵם *suff.* Esr 8,15.

תִּקְבֹּץ *2 impf.* Dt 13,16.

יִקְבֹּץ] יִקְבָּץ־ *3 impf.* Ps 41,7.

וַיִּקְבֹּץ Gn 41,48 ‖ Jud 12,4 ‖ 1S 28,4‖2S 2,30‖1R 11,24.18,20.22, 6‖2R 6,24.10,18 ‖ Hab 2,5 ‖ 2Ch 15,9.18,5.24,5.25,5.

קֵבָה] וְהַקֵּבָה

ventriculus, echinus.

איצטומכא, וכמוהו בערבית (לד״ק שרשו יקב, ובא ע״מ חֵמָה, לֵדָה, עֵדָה, עֵצָה, שֵׁנָה, מן יָחַם, יָלַד וכו׳).

Dt 18,3.

קֳבָתָהּ *suff.* Nu 25,8.

קָבַל] קִבֵּל *Pi. 3 perf.*

excipere, admittere ad se venientem; accipere rem oblatam; *Hi.* oppositum esse alterum alteri.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית, שבאית וכושית, ועיקר הוראתו עמידה והליכה לנכח דבר ולקראתו, וע״כ נקרא הלוחם באשורית מֻקְתַּבְּלוּ והמלחמה קַבְלוּ, ומזה בהשאלה אל הקבלה (ענטגעגענעהמען, עמפפאנגען), ושמושו שגור הרבה בדרז״ל גם בבנין פִּעֵל, התפעל ונתפעל עם השמות בית קִבּוּל, קַבָּלַת פנים וכדומה.

Esth 4,4.

וְקִבֵּל, K. Esth 6,23.27.

וְקִבְּלוּ, Q. *3 perf. pl.* Esth 9, 27‖Esr 8,30.

קַבֵּל] קַבֶּל־ *imper.* 1Ch 21,11.

וְקַבֵּל Prv 19,20.

וַיְקַבְּלֵם *3 impf. suff.* 1Ch 12, 18(19).

נְקַבֵּל *1 impf. pl.* Job 2,10².

וַיְקַבְּלוּ *3 impf. pl.* 2Ch 29,16. 22.

הִקְבִּיל] מַקְבִּילֹת *Hi. pt. pl. f.* Ex 26,5.36,12.

קְבֹל v. קֹבֶל] קָבָל־

res opposita, aries; *adverbialiter* ante, coram.

בקצת נוסחאות קבלעם הדא מלה, והשבעים קורין בְּיִבְלְעָם, שם מקום; מחי קבל מין מכונה להכות בחומה, וכן באשורית מֵחֵי קַבְּלִי ״מַפֵּץ מִלְחָמָה״ (ריה״ל), ובדרז״ל מתקטלי כחי קבל.

2R 15,10.

קָבָלוֹ *suff.* Ez 26,9.

——— v. chald. ———

קָבַע] וְקָבַע

decipere, defraudare, spoliare.

י״פ מן עקב בהפך אתון במובן עצירה, עכיבה וכבישה בחמס או בעקבה ובמרמה; ואולי הוא

קִבְּצִי *suff.* Zeph 3,20.

בְּקַבְּצִי Ez 28,25.

[קַבֵּץ] וְקַבְּצֵנוּ *imper. suff.* Ps 106,47 ‖ 1Ch 16,35.

אֲקַבֵּץ *1 impf.* Jes 56,8 ‖ Jer 23,3 ‖ Ez 29,13 ‖ Mich 2,12 ‖ Zeph 3,19.

[אֲקַבְּצָה] אֲקַבְּצָה Mich 4,6.

[אֲקַבְּצֵךְ] אֲקַבְּצֵךְ *suff.* Jes 43,5.

אֲקַבְּצֵךְ Jes 54,7.

אֲקַבְּצֵם Hos 8,10 ‖ Zach 10,10 ‖ Neh 1,9.

וַאֲקַבְּצֵם Zach 10,8.

וָאֲקַבְּצֵם Neh 13,11.

יְקַבֵּץ *3 impf.* Jes 11,12.40,11.

יְקַבֶּצְךָ *suff.* Dt 30,4.

יְקַבְּצֶנּוּ Jer 31,10(9).

תְּקַבְּצֵם *3 impf. f. suff.* Hos 9,6.

וַתְּקַבְּצוּ *2 impf. pl.* Jes 22,9.

[קֻבַּץ] מְקֻבֶּצֶת *Pu. pt. f.* Ez 38,8.

[הִתְקַבֵּץ] הִתְקַבְּצוּ *Hith. 3 perf. pl.* Jud 9,47 ‖ 1S 7,7.

הִתְקַבְּצוּ *imper. pl.* Jer 49,14.

יִתְקַבְּצוּ *3 impf. pl.* Jes 44,11.

וַיִּתְקַבְּצוּ Jos 9,2 ‖ 1S 8,4.22,2 ‖ 2S 2,25.

[קְבֻצָה] *cs.* (נס"א) קְבֻצַת

acervus, collectio.

Ez 22,20.

[קִבּוּץ] *pl. suff.* קִבּוּצַיִךְ

congregatio, caterva.

השבעים קורין: (כִּי) יצילֻךְ בְּמְצוּקָתֵךְ (או מְצָרוֹתַיִךְ), ויי"ג עֲצַבַּיִךְ או שִׁקּוּצַיִךְ.

Jes 57,13.

———v. n. pr.———

קָבַר

sepelire.

כדוגמתו בצורית, ארמית, סורית, ערבית, כושית ואשורית, והשם קבר נמצא גם בשבאית; י"פ מן קבר בכורית, בהוראת עשיית גל (אויפהייפען) וכן בדרז"ל קִבֹּרֶת (קנייעל) ומקום התפוח בזרוע, וקרוב אל צבר בעברית, ולד"א מן קור, במובן כריה (וקרוב אל חור, מערה); ואולי יש להברו עם חפר (אולי יש לגרום בקהלת ח' י': רשעים קְבֻרִים יָבֹאוּ... וַיִּשְׁתַּכְּחוּ וגו', וכטעם צדיק כַּבִּיר, ור' יוסף הלוי גורס קְבֻצִים).

Gn 23,19.

[קָבַרְתָּ] וּקְבַרְתַּנִי *2 perf. suff.* Gn 47,30.

וּקְבַרְתּוֹ 1R 2,31.

קָבַרְתִּי *1 perf.* Gn 49,31.

קָבְרוּ *3 perf. pl.* Gn 49,31² ‖ Nu 11,34 ‖ Jos 24,32 ‖ 2S 2,4 ‖ Ez 39,15.

וְקָבְרוּ 1R 14,13 ‖ Jer 7,32 ‖ Ez 39,11.13.

קְבָרֻהוּ *suff.* 2Ch 24,25.

וּקְבָרוּם Ez 39,12.

וּקְבַרְתֶּם *2 perf. pl.* 1R 13,31.

קֹבֵר, קוֹבֵר *pt.* 2R 9,10 ‖ Ps 79,3.

קֹבְרִים *pl.* 2R 13,21.

קָבוּר *pt. pass.* 1R 13,31.

קְבֻרִים *pl.* Eccl 8,10.

קָבוֹר *inf. abs.* Dt 21,23.

לִקְבֹּר, לִקְבּוֹר *cs.* Gn 23,8.50,7.14 ‖ Jer 19,11.

מִקְּבֹר Gn 23,6.

קָבְרוֹ *suff.* Gn 50,14 ‖ 1R 13,31.

וּלְקָבְרוֹ 1R 13,29.

לְקָבְרָהּ 2R 9,35.

קְבֹר *imper.* Gn 23,6.11.15.

וּקְבֹר Gn 50,6.

קִבְרוּ *pl.* Gn 49,29.

וְקִבְרוּהָ *suff.* 2R 9,34.

[אֶקְבֹּר] וְאֶקְבְּרָה *1 impf.* Gn 23,4.13.50,5.

וָאֶקְבְּרֶהָ *suff.* Gn 48,7.

[תִּקְבֹּר] תִּקְבְּרֵנִי *2 impf. suff.* Gn 47,29.50,5.

תִּקְבְּרֶנּוּ Dt 21,23.

וַיִּקְבֹּר *3 impf.* Dt 34,6 ‖ 2R 21,26.

וַתִּקְבְּרוּ *2 impf. pl.* 2S 2,5.

יִקְבְּרוּ *3 impf. pl.* Jer 19,11.

וַיִּקְבְּרוּ Gn 25,9.35,29.50,13 ‖ Jos 24,30.33 ‖ Jud 2,9.16,31 ‖ 1S 31,13 ‖ 2S 3,32.4,12.21,14 ‖ 1R 14,18.15,8.22,37 ‖ 2R 9,28.10,35.12,22.*15,7* ‖ 1Ch 10,12 ‖ 2Ch 13,23.*27,9*.25,28.*26,23*.

וַיִּקְבְּרֻהוּ *suff.* 1S 25,1.28,3 ‖ 2S 2,32 ‖ 2R 13,9.20.23,30 ‖ 2Ch 9,31.16,14.21,20.22,9.*24,16*.*25*.28,27.32,33.33,20.

[נִקְבַּר] אֶקָּבֵר *Ni. 1 impf.* Ruth 1,17.

תִּקָּבֵר *2 impf.* Gn 15,15 ‖ Jer 20,6.

יִקָּבֵר *3 impf.* Jer 22,19.

וַיִּקָּבֵר Dt 10,6 ‖ Jud 8,32.10,2.5.12,7.10.12.15 ‖ 2S 17,23 ‖ 1R 2,10.34.14,31.15,24.*22,51*.16,6.28 ‖ 2R 8,24.*16,20*.13,13.14,16.20.15,38.21,18 ‖ 2Ch 12,16.21,1.35,24.

וַתִּקָּבֵר *3 impf. f.* Gn 35,8.19 ‖ Nu 20,1.

[יִקָּבְרוּ] יִקָּבֵרוּ *3 impf. pl.* Jer 8,2.16,4.6.25,33 ‖ Job 27,15.

[קִבֵּר] מְקַבֵּר *Pi. pt.* Jer 14,16.

מְקַבְּרִים *pl.* Nu 33,4 ‖ Ez 39,14.

הַמְקַבְּרִים Ez 39,15.

לְקַבֵּר *inf. cs.* 1R 11,15.

תְּקַבְּרֵם *3 impf. f. suff.* Hos 9,6.

קֻבַּר *Pu. 3 perf.* Gn 25,10.

קֶבֶר, קָבֶר

sepulcrum.

השבעים קורין במ"ב כ"ג י"ז: זֶה קבר איש האלהים; באיוב י"ז א' מוסיפין וקורין: קְבָרים אֲבַקֵּשׁ וְלֹא אֶמְצָא; בקצת נוסחאות בדהי"ב ט"ז י"ד בְּקִבְרֹתָיו.

Gn 23,4.9.20.49,30.50,13 ‖ 2S 3,32.19,38 ‖ 1R 13,22.14,13 ‖ 2R 23,6 ‖ Jes 22,16 ‖ Ez 39,11 ‖ Ps 5,10.88,6 ‖ Job 3,22.5,26.

הַקֶּבֶר 2R 23,17.

בְּקֶבֶר, בַּקֶּבֶר Nu 19,16 ‖ Jud 8,32.16,31 ‖ 2S 2,32.4,12.17,23.21,14 ‖ 2R 13,21.

בַּקֶּבֶר, בַּקָּבֶר Nu 19,18 ‖ 1R 13,31 ‖ Ps 88,12.

כְּקֶבֶר Jer 5,16.

לָקֶבֶר Job 10,19.

קִבְרִי *suff.* Jer 20,17.

בְּקִבְרִי Gn 50,5.

קִבְרֶךָ [קִבְרֵךְ] Nah 1,14.

מִקִּבְרְךָ Jes 14,19.

קִבְרוֹ Gn 23,6 ‖ Jes 22,16.53,9.

בְּקִבְרוֹ 1R 13,30.

קְבָרִים *pl. I* Ex 14,11 ‖ Job 17,1.

הַקְּבָרִים 2R 23,16² ‖ 2Ch 34,4.

בַּקְּבָרִים Jes 65,4.

קִבְרֵי *cs.* Jer 26,23 ‖ Neh 3,16 ‖ 2Ch 32,33.

לְקִבְרֵי 2Ch 28,27.

קְבָרֵינוּ *suff.* Gn 23,6.

מִקִּבְרֵיהֶם Jer 8,1.

לִקְבָרוֹת *pl. II* Job 21,32.

קִבְרוֹת *cs.* Neh 2,3.5.

בְּקִבְרוֹת 2Ch 21,20.24,25.35,24.

קִבְרוֹתֶיךָ, קִבְרֹתֶיךָ *suff.* 2R 22,20 ‖ 2Ch 34,28.

קִבְרוֹתֵיכֶם Ez 37,12.13.

מִקִּבְרוֹתֵיכֶם Ez 37,12.13.

קִבְרֹתָיו Ez 32,22.

בְּקִבְרֹתָיו 2Ch 16,14.

קִבְרוֹתֶיהָ, קִבְרֹתֶיהָ, קִבְרֹתֶהָ Ez 32,23.25.26.

קְבוּרָה

sepultura, sepulcrum.

Eccl 6,3.

הַקְּבוּרָה 2Ch 26,23.

בִּקְבוּרָה Jes 14,20.

קְבוּרַת, קְבֻרַת *cs.* Gn 35,20 ‖ 1S 10,2 ‖ Jer 22,19.

קְבֻרָתוֹ *suff.* Dt 34,6.

בִּקְבֻרָתוֹ 2R 9,28.21,26.23,30.

קְבֻרָתָהּ Gn 35,20 ‖ Ez 32,23.24.

בִּקְבֻרָתָם Gn 47,30.

——v. n. pr.——

קָדַד] וָאֶקֹּד *1 impf.*

כמוהו באשורית, בהוראת שחיה וכפיפת קומה. יש מחברין אותו עם שרש קעד בסורית ובכושית ג"כ בהוראת כפיפה; בערבית הוראתו ישיבה (שגם היושב גופו נכפף מחציו ולמטה), ומזה קדקוד, ואפשר שהוא פעל נגזר מן השם.

Gn 24,48.

וַיִּקֹּד *3 impf.* Gn 24,26 ‖ Ex 12,27.34,8 ‖ Nu 22,31 ‖ 1S 24,9.28,14 ‖ 2Ch 20,18.

וַתִּקֹּד *3 impf. f.* 1R 1,16.31.

וַיִּקְּדוּ *3 impf. pl.* Gn 43,28 ‖ Ex 4,31 ‖ Neh 8,6 ‖ 1Ch 29,20 ‖ 2Ch 29,30.

קִדָּה

aromatis genus. *LXX* et *Vulg.* casia.

אונקלוס, השבעים, הסורי והירונימוס מתרגמין קציעה, הוא עץ הבשם הנקרא צימעט, שנבעוליו כפופים כמין קנים הלולים חלולים.

Ex 27,19.

וְקִדָּה Ex 30,24.

קָדְקֹד

vertex capitis.

ע' הערה אל קדד, ובאשורית נאמר על הראש (ויש פותרין מן הערבית במובן גובה). בקצת נוסחאות בש"ב י"ד כ"ה קָדְקֳדוֹ. י"ג במדבר כ"ד י"ז וְקַרְקַר כל־בני־שת, וירמיה מ"ח נ"ד מוכיח, וכ"ת השמרוני.

Dt 33,20 ‖ Jes 3,17 ‖ Jer 2,16 ‖ Ps 68,22.

וְקָדְקֹד Jer 48,45.

וּלְקָדְקֹד Gn 49,26 ‖ Dt 33,16.

קָדְקֳדֶךָ [קָדְקֳדֶךְ] *suff.* Dt 28,35.

קָדְקֳדוֹ 2S 14,25 ‖ Ps 7,17 ‖ Job 2,7.

קָדַח] קָדְחָה *3 perf. f.*

accendere; exardescere.

כמוהו בסורית ובערבית, בהוראת נקיבה (וכן בדרז"ל עם השם מַקְדֵּחַ), והשאל על שרפה והבערה, לפי שבימי קדם הוציאו את האש ע"י גרוד, קדירה וקדיחה במקדח; בדרז"ל בא גם בהפעיל: הקדיחה תבשילו, שהקדיחתו יורה.

Dt 32,22 ‖ Jer 15,14.

קְדַחְתֶּם *2 perf. pl.* Jer 17,4.

קֹדְחֵי [קֹדֵחַ] (נס"א) *pt. pl. cs.* Jes 50,11.

כִּקְדֹחַ *inf. cs.* Jes 64,1.

קַדַּחַת] הַקַּדַּחַת

febris ardens.

כשעם דַּלֶּקֶת וְחַרְחֻר.

Lev 26,16.

וּבַקַּדַּחַת Dt 28,22.

אֶקְדָּח

gemma quaedam, *carbunculus.*

מין אבן יקרה, ע"ש זהרה והתנוצצותה, כאלו כידודי אש מתמלטין ממנה (ע' הערה אל כדכד).

Jes 54,12.

קָדַם

Pi. praecedere, praeire; praevenire, antevenire, praevertere; *sq. inf.* festinanter, mature, mane facere; obviam venire, occurrere, offerre.

כמוהו בארמית, סורית וכושית, ושמות מעין הוראתו גם בצורית ואשורית; שמושו שגור הרבה בדרז"ל, וגם בבינוני הפעל (מוקדם ומאוחר וכדומה).

קִדַּמְתִּי [קִדֵּם] *Pi. 1 perf.* Jon 4,2 ‖ Ps 119,147.

קִדְּמוּ *3 perf. pl.* Dt 23,5 ‖ Jes 21,14 ‖ Ps 68,26.119,148 ‖ Neh 13,2.

קִדְּמוּנִי, קִדְּמֻנִי *suff.* 2S 22,6 ‖ Ps 18,6 ‖ Job 3,12.30,27.

קַדְּמָה *imper.* Ps 17,13.

אֲקַדֵּם *1 impf.* Mich 6,6.

הַאֲקַדְּמֶנּוּ *interrog. suff.* Mich 6,6.

תְּקַדְּמֶנּוּ *2 impf. suff.* Ps 21,4.

יְקַדְּמֵנִי *3 impf. suff.* Ps 59,11.

יְקַדְּמֶנָּה 2R 19,32 ‖ Jes 37,33.

תְּקַדֶּמְךָ [תְּקַדֶּמְךָּ] *3 impf. f. suff.* Ps 88,14.

נְקַדְּמָה *1 impf. pl.* Ps 95,2.

יְקַדְּמוּ *3 impf. pl.* Ps 98,15.

יְקַדְּמוּנִי, יְקַדְּמֻנִי *suff.* 2S 22,19 ‖ Ps 18,19.

יְקַדְּמוּנוּ Ps 79,8.

הִקְדִּימַנִי [הִקְדִּים] *Hi. 3 perf. suff.* Job 41,3.

וְתַקְדִּים *3 impf. f.* Am 9,10.

קֶדֶם

ante, in fronte; oriens, plaga orientalis; priscum tempus, olim, ante; *pl. cs.* primordia.

הוראותיו כשם וכתה״פ ידועות וברורות. אל ארץ קדם דבראשית כ״ה ו׳ הוא באורו של קדמה, או שתי נוסחאות יש כאן; י״נ בישעיה ב׳ כ׳: כי מלאו מִקֶּדֶם, ולא נהירא לי.

Gn 25,6.29,1 ‖ Nu 23,7 ‖ Dt 33,15.27 ‖ Jud 6,3.*33*.7,12.8,10 ‖ 1R 5,10 ‖ 2R 19,25 ‖ Jes 11,14.19,11.23,7. 37,26. 51,9 ‖ Jer 46,26. 49,28 ‖ Ez 25,4.10 ‖ Mich 7,20 ‖ Ps 44,2. 55,20. 68,34. 74,2. 78,2. 119,152 ‖ Prv 8,22 ‖ Job 1,3.23,8.29,2 ‖ Thr 1,7.2,17.

הַקֶּדֶם (al. n. pr.) Gn 10,30.

וָקֶדֶם Ps 139,5.

כְּקֶדֶם Jer 30,20 ‖ Thr 5,21.

מִקֶּדֶם Gn 2,8.3,24. 11,2. 12,8².13,11 ‖ Nu 34,11 ‖ Jos 7,2 ‖ Jud 8,11 ‖ Jes 2,6. 9,11. 45,21 ‖ Ez 11,23 ‖ Jon 4,5 ‖ Mich 5,1 ‖ Hab 1,12 ‖ Zach 14,4 ‖ Ps 74,12. 77,6.12. 143,5 ‖ Neh 12,46.

וּמִקֶּדֶם Jes 46,10.

מִקַּדְמֵי *pl. cs.* Prv 8,23.

קֶדֶם] קֵדְמָה

orientem versus.

Gn 25,6 ‖ Ex 27,13.38,13 ‖ Lev 1,16.16,14 ‖ Nu 2,3.3,38.10,5.34,3.10.11.15.35,5 ‖ Jos 15,5.18,20.19,12.13 ‖ 1R 7,39.17,3 ‖ 2R 13,17 ‖ Ez 8,16².45,7 ‖ 2Ch 4,10.

וָקֵדְמָה Gn 13,14.28,14.

קַדְמָה] שֶׁקַּדְמַת *cs.*

origo, status prior, pristinus; antequam.

Ps 129,6.

לְקַדְמַתְכֶן *suff.* Ez 16,55.

קַדְמָתָהּ Jes 23,7.

לְקַדְמָתָן Ez 16,55².

קַדְמוֹת] כְּקַדְמוֹתֵיכֶם *pl. suff.* Ez 36,11.

קִדְמָה] קִדְמַת *cs.*

ab oriente, LXX κατέναντι; contra, adversus.

Gn 2,14. 4,16 ‖ 1S 13,5 ‖ Ez 39,11.

קַדְמוֹן] הַקַּדְמוֹנָה *f.*

orientalis.

Ez 47,18.

קַדְמֹנִי] הַקַּדְמוֹנִי, הַקַּדְמֹנִי

orientalis; priscus, antiquus; *pl.* maiores natu; antiqua, priora, praeterita.

1S 24,14 ‖ Ez 10,19.11,1.47,18 ‖ Joel 2,20 ‖ Zach 14,8.

קַדְמוֹנִים *pl.* Ez 38,17.

וְקַדְמֹנִים Job 18,20.

קַדְמֹנִיָּה] קַדְמוֹנִיּוֹת Mal 3,4.

וְקַדְמֹנִיּוֹת Jes 43,18.

קָדִים

pars antica, adversa; oriens; (רוּחַ) ק׳ eurus; *metaph.* res inanis.

השבעים קורין ביחזקאל מ״ז י״ח: זאת פאת קדימה.

Gn 41,6.23 ‖ Ex 10,13.14,21 ‖ Jes 27,8 ‖ Jer 18,17 ‖ Ez 43,17.44,1.46,1.12.47,1.2.3.18.48,1.2.*7*.*8*.6.16 ‖ Hos 12,2.13,15 ‖ Jon 4,8 ‖ Ps 48,3.78,26 ‖ Job 15,2.27,21.38,24.

הַקָּדִים Gn 41,27 ‖ Ex 10,13 ‖ Ez 17,10. 19,12. 27,26. 40,10. 19.22. *42,15.43,4*.32.44. 42,10.12.16.43,1.2.

מֵהַקָּדִים Ez 42,9.

לַקָּדִים Ez 41,14.

וְלַקָּדִים Ez 40,23.

קָדִימָה, קָדִמָה Ez 11,1. 45,7².47,1.18. 48,3.4.*5*.*27*.8.*23*.*24*.*25*.*26*.18.21.32 ‖ Hab 1,9.

וְקָדִימָה Ez 48,10.17.

הַקָּדִימָה Ez 40,6.

קָדוּם] קְדוּמִים *pl.*

tempus priscum, antiquum, aeternum (al. n. pr.).

ליונתן והשבעים מענין קדמות, ולד״ק שעצ״פ י״פ מענין מלחמה (כהוראתו באשורית), כלומר הנחל שהתראו שם פנים.

Jud 5,1.

———v. ch. et n. pr.———

קָדַר] וְקָדַר

sordidum, caliginosum esse, sordidis vestibus incedere; colore pullo, subnigro esse; *Hi.* obscurare, lugere facere.

כדוגמתו בערבית בהוראת טנוף וגעול, ובעברית מורה גם על השחרות (ומזה קדרה בדרז״ל ע״ש שחרותה מן העשן), ובהשאלה על יגון ואבל (יש מאחין אותו עם קדה, כקורבת שחר עם חרר); הקדרים מני־קרה דאיוב יש לפרש מן הערבית במובן חזק ועצמה, כלומר הנקפאים והנקרשים.

Mich 3,6.

קָדַרְתִּי *1 perf.* Jer 8,21.

קָדָרוּ, קָדְרוּ *3 perf. pl.* Jer 14,2 ‖ Joel 2,10.*4,15*.

וְקָדְרוּ Jer 4,28.

קֹדֵר *pt.* Ps 35,14. 38,7. 42,10. 43,2 ‖ Job 30,28.

וְקֹדְרִים *pl.* Job 5,11.

הַקֹּדְרִים Job 6,16.

הִקְדִּיר] וְהִקְדַּרְתִּי *Hi. 1 perf.* Ez 32,7.

וְאַקְדִּר *1 impf.* Ez 31,15.

אַקְדִּירֵם *suff.* Ez 32,8.

הִתְקַדֵּר] הִתְקַדְּרוּ *Hith. 3 perf. pl.* 1R 18,45.

קַדְרוּת

obscuritas, tenebrae.

ע״מ ילדות, מלכות וכדומה.

Jes 50,3.

קְדֹרַנִּית

adv. habitu lugubri incedere.

ע״מ אֲחֹרַנִּית.

Mal 3,14.

———v. n. pr.———

קָדַשׁ] וְקָדַשׁ

sanctum, sacrum esse, consecrari; *Ni.* sanctum haberi, se praestare, consecrari; *Pi.* sanctum habere, declarare, rem sacram instituere; consecrare, inaugurare; (bellum) movere; *Hith.* se purgare, mundare, sanctum se praestare; celebrari.

הוראתו ידועה, וכמוהו בצורית, ארמית, ערבית וכושית. בטעם השם נראה דעת הפותרין מן האשורית במובן הברקה וצחצוח, וכטעם טהור (האחוה עם חדש אינה עולה יפה). השבעים קורין ביחזקאל ז׳ כ״ד: ונחלו מְקֻדּוֹשֵׁיהֶם (ול״נ מְקַדְּשֵׁיהֶם), ובמ״ח י״א הַמְקֻדָּשׁ מִבְּנֵי צדוק; י״ג בדה״א כ״ו כ״ח וכל־הַמְקֻדָּשׁ, ובכ״ח י״ב להקדיש, בלא כנוי, (ע׳ שמות כ״ט ל״ז).

Ex 29,21.

קְדַשְׁתִּיךָ [קָדַשְׁתִּי 1 *perf. suff.* Jes 65,5.

קָדֵשׁוּ [קָדְשׁוּ 3 *perf. pl.* Nu 17,2.

יִקְדָּשׁ, יִקְדַּשׁ 3 *impf.* Ex 29,37.30,29 ‖ Lev 6,11.20 ‖ 1S 21,6.

הֲיִקְדָּשׁ *interrog.* Hag 2,12.

תִּקְדַּשׁ 3 *impf. f.* Dt 22,9.

וַיִּקְדָּשׁוּ [יִקְדְּשׁוּ 3 *impf. pl.* Nu 17,3.

נִקְדַּשׁ *Ni. 3 perf.* Jes 5,16.

וְנִקְדַּשׁ Ex 29,43.

וְנִקְדַּשְׁתִּי (דַּ) 1 *perf.* Lev 22,32 ‖ Ez 20,41.28,22.25.39,27.

בְּהִקָּדְשִׁי *inf. suff.* Ez 36,23.38,16.

אֶקָּדֵשׁ 1 *impf.* Lev 10,3.

וַיִּקָּדֵשׁ 3 *impf.* Nu 20,13.

קִדַּשׁ *Pi. 3 perf.* 1R 8,64.

וְקִדַּשׁ Nu 6,11.

וְקִדְּשׁוֹ *suff.* Lev 16,19.

וְקִדַּשְׁתָּ 2 *perf.* Ex 28,41.29,27.37.30,29.30.40,9.10.11.13.

וְקִדַּשְׁתּוֹ *suff.* Ex 19,23 ‖ Lev 21,8.

וְקִדַּשְׁתָּם Ex 19,10.

וְקִדַּשְׁתִּי 1 *perf.* Ex 29,44 ‖ Jer 22,7 ‖ Ez 36,23.

קִדְּשׁוּ 3 *perf. pl.* 1S 7,1.

וְקִדְּשׁוּ Mich 3,5.

קִדְּשׁוּהוּ *suff.* Neh 3,1[2].

קִדַּשְׁתֶּם 2 *perf. pl.* Dt 32,51.

וְקִדַּשְׁתֶּם Lev 25,10 ‖ Jer 17,22.

מְקַדֵּשׁ *pt.* Ez 37,28.

מְקַדִּשְׁכֶם *suff.* Ex 31,13 ‖ Lev 20,8.*21*,8.*22*,*32*.

מְקַדְּשׁוֹ Lev 21,15.

מְקַדְּשָׁם Lev 21,23.*22*,*16*.22,9 ‖ Ez 20,12.

מְקַדְּשֵׁיהֶם Ez 7,24.

לְקַדֵּשׁ *inf. cs.* Ex 29,1.33 ‖ Jer 17,27 ‖ Ez 46,20 ‖ Neh 13,22 ‖ 2Ch 29,17.

וּלְקַדֵּשׁ Jer 17,24.

לְקַדְּשׁוֹ *suff.* Ex 20,8.28,3.29,26 ‖ Lev 8,12 ‖ Dt 5,12.

לְקַדְּשָׁם Lev 8,11.

קַדֶּשׁ־, קַדֵּשׁ *imper.* Ex 13,2 ‖ Jos 7,13.

קַדֵּשׁוּ, קַדְּשׁוּ *pl.* 2R 10,20 ‖ Jer 6,4.51,27.*28* ‖ Ez 20,20 ‖ Joel 1,14.*2*,*15* ‖ Joel 2,16.4,9.

וְקַדְּשׁוּ 2Ch 29,5.

אֲקַדֵּשׁ 1 *impf.* Ex 29,44.

וַיְקַדֵּשׁ 3 *impf.* Gn 2,3 ‖ Ex 19,14 ‖ Lev 8,10.30 ‖ Nu 7,1[2] ‖ 1S 16,5 ‖ 2Ch 7,7.

וַיְקַדְּשֵׁהוּ *suff.* Ex 20,11 ‖ Lev 8,15.

וַיְקַדְּשֵׁם Job 1,5.

יְקַדֵּשׁוּ, יְקַדְּשׁוּ 3 *impf. pl.* Ez 44,19.24.

וַיְקַדְּשׁוּ 2Ch 29,17.

הַמְקֻדָּשׁ [קֻדַּשׁ *Pu. pt.* Ez 48,11.

הַמְקֻדָּשִׁים *pl.* Esr 3,5 ‖ 2Ch 26,18.31,6.

לִמְקֻדָּשָׁי [מְקֻדָּשַׁי *suff.* Jes 13,3.

הִקְדִּישׁ *Hi. 3 perf.* 2S 8,11[2] ‖ Zeph 1,7 ‖ 1Ch 18,11.26,26 ‖ 2Ch 30,8.36,14.

הַהִקְדִּישׁ 1Ch 26,28.

הִקְדַּשְׁתִּי 1 *perf.* Nu 3,13.8,17 ‖ Jud 17,3 ‖ 1R 9,3.7 ‖ 2Ch 7,2.

וְהִקְדַּשְׁתִּי 2Ch 7,16.

הִקְדַּשְׁתִּיךָ *suff.* Jer 1,5.

הִקְדִּישׁוּ 3 *perf. pl.* 2R 12,19 ‖ 1Ch 26,27.

וְהִקְדִּישׁוּ Jes 29,23.

וְהִקְדַּשְׁנוּ [הִקְדַּשְׁנוּ 1 *perf. pl.* 2Ch 29,19.

הַמַּקְדִּישׁ *pt.* Lev 27,15.19 ‖ 1Ch 26,28.

מַקְדִּשִׁים *pl.* Lev 22,2 ‖ Neh 12,47.

וּמַקְדִּשִׁים Neh 12,47.

הַקְדֵּשׁ *inf. abs.* Jud 17,3.

לְהַקְדִּישׁ *cs.* 2Ch 2,3.30,17.

לְהַקְדִּישֵׁנִי *suff.* Nu 20,12.27,14.

לְהַקְדִּישׁוֹ 1Ch 23,13.

וְהַקְדִּשֵׁם *imper. suff.* Jer 12,3.

תַּקְדִּישׁ 2 *impf.* Dt 15,19.

יַקְדִּישׁ, יַקְדִּשׁ 3 *impf.* Lev 27,14.16.17.18.22.26.

תַּקְדִּישׁוּ 2 *impf. pl.* Jes 8,13.

יַקְדִּישׁוּ 3 *impf. pl.* Ex 28,38 ‖ Lev 22,3 ‖ Jes 29,28.

וַיַּקְדִּשׁוּ Jos 20,7.

הִתְקַדֶּשׁ־ [הִתְקַדֵּשׁ (al. *inf.*) *Hith. 3 perf.* Jes 30,29.

וְהִתְקַדִּשְׁתִּי 1 *perf.* Ez 38,23.

וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם 2 *perf. pl.* Lev 11,44.*20*,*7*.

הִתְקַדָּשׁוּ, הִתְקַדְּשׁוּ 3 *perf. pl.* 2Ch 5,11.30,3.17.

מִתְקַדֶּשֶׁת [מִתְקַדֵּשׁ *pt. f.* 2S 11,4.

הַמִּתְקַדְּשִׁים *pl. m.* Jes 66,17.

לְהִתְקַדֵּשׁ *inf. cs.* 2Ch 29,34.

הִתְקַדָּשׁוּ, הִתְקַדְּשׁוּ *imper. pl.* Nu 11,18 ‖ Jos 3,5.7,13 ‖ 1S 16,5 ‖ 1Ch 15,12 ‖ 2Ch 29,5.

וְהִתְקַדְּשׁוּ 2Ch 35,6.

יִתְקַדָּ׳, יִתְקַדְּשׁוּ [יִתְקַדֵּשׁ 3 *impf. pl.* Ex 19,22 ‖ 2Ch 29,34.31,18.

וַיִּתְקַדְּשׁוּ 1Ch 15,14 ‖ 2Ch 29,15.30,15.24.

קֹדֶשׁ

(קֹ׳ הַקֳּ׳, קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים etc. v. קֳדָשִׁים)

sanctitas; sacrum quid, res sacra, Deo consecrata; sacrarium; קֹ׳ קֳדָשִׁים sanctissimum, res sanctissima; adytum tabernaculi et templi sanctissimum.

לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים 1R 6,16.7,50 ‖ 2Ch 14,22.

מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים Nu 18,9 ‖ Esr 2,63 ‖ Neh 7,65.

(קָדְשֵׁי etc. v. קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים)

וְהַקֳּדָשִׁים 2Ch 29,33.31,12.35,13.

בַּקֳּדָשִׁים Lev 22,4.

וְלַקֳּדָשִׁים Neh 10,34.

קָדְשֵׁי cs. Lev 22,15 ‖ Nu 5,9.18, 8.18,32 ‖ 1R 7,51.15,15 ‖ 2Ch 5,1. 15,18.24,7.

קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים Ez 44,13^{2}.

וְקָדְשֵׁי Q., וְקָדְשׁוֹ K. 1R 15,15.

וְקָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים 2Ch 31,14.

מִקָּדְשֵׁי Lev 5,15.22,2.

מִקָּדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים Lev 21,22.

קָדָשַׁי, קֳדָשַׁי suff. Ez 22,8.26. 44,8.13.

קֳדָשֶׁיךָ Dt 12,26.

קָדְשֵׁיכֶם Ez 20,40.

קֳדָשָׁיו Nu 5,10 ‖ 2R 12,19.

וְקֳדָשָׁיו 2Ch 15,18.

קָדְשֵׁיהֶם Ex 28,38 ‖ Lev 22,16.

קָדֹשׁ, קָדוֹשׁ

sanctus, purus, intaminatus, pius dei cultor.

י״ג בהושע י״ב א׳: ועם קְדשִׁים נֶאֱמָן; בקצת ספרים מדויקים בזכריה י״ד ה׳: וכל־קְדֹשָׁיו עִמּוֹ, וכת״י, וגם השבעים והסורי קורין עִמּוֹ; י״ג בתהלים כ״ב ד׳: ואתה קדוש יֹשֵׁב תְּהִלּוֹת ישראל; השבעים קורין במ״ו ה׳: קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עליון; למדנחאי קדושים דדניאל ח׳ כ״ד חסר.

Ex 19,6.29,31 ‖ Lev 6,9.19.20.7, 6.10,13.11,44.45.16,24.19,2.20, 26.21,7.8^{2}.24,9 ‖ Nu 6,5.8 ‖ Dt 7,6. 14,2.21.23,15.26,19.28,9 ‖ 1S 2,2 ‖ 2R 4,9 ‖ Jes 4,3.6,3.40,25 ‖ Ez 39, 7.42,13 ‖ Hos 11,9 ‖ Ps 22,4.99,3. 5.9.111,9 ‖ Job 6,10 ‖ Eccl 8,10 ‖ Dan 8,13^{2} ‖ Neh 8,9.10.11.

וְקָדוֹשׁ Jes 57,15^{2} ‖ Hab 3,3.

הַקָּדוֹשׁ Nu 16,5.7 ‖ 1S 6,20 ‖ Jes 5,16.

קְדוֹשׁ, קְדֹשׁ cs. 2R 19,22 ‖ Jes 1,4.5,19.24.10,20.12,6.17,7.29,23. 30,11.12.15.31,1.37,23.41,14.54,

10,18 ‖ Nu 4,32.28,7 ‖ Ez 44,27 ‖ Ps 63,3.68,18.25.74,3.77,14 ‖ 2Ch 29,7.35,5.

(הַקֳּדָשִׁים v. לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים)

לַקֹּדֶשׁ Ex 31,11.

וְלַקֹּדֶשׁ Ez 41,23.

מִקֹּדֶשׁ (מִק׳ הַקֳּדָשִׁים v. הַקֳּדָשִׁים) Prv 20,3.

קָדְשִׁי suff. Lev 20,3.22,2.32 ‖ Jes 11,9.65,25.56,7.57,13.58,13. 62,9.65,11.66,20 ‖ Ez 20,39.40. 36,20.21.22.39,7^{2}.25.43,7.8 ‖ Joel 2,1.4,17 ‖ Am 2,7 ‖ Ob 16 ‖ Zeph 3,11 ‖ Ps 2,6.89,21.

בְּקָדְשִׁי Ps 89,36.

קָדְשֵׁנוּ Jes 64,10.

קָדְשְׁךָ, קָדְשֶׁךָ Ex 15,13 ‖ Dt 26,15 ‖ Jes 63,15.18.64,9 ‖ Joel 2,5 ‖ Jon 2,8 ‖ Ps 5,8.138,2.15,1.28,2. 43,3.51,13.79,1.106,47 ‖ Dan 9, 16.24 ‖ Neh 9,14 ‖ 1Ch 16,35.29, 16.

קָדְשׁוֹ Jes 52,10.63,10.11.23,9. 25,30 ‖ Mich 1,2 ‖ Hab 2,20 ‖ Zach 2,17 ‖ Ps 3,5.11,4.20,7.24,3. 30,5.97,12.33,21.47,9.48,2.68,6. 78,54.98,1.99,9.102,20.103,1.105, 3.42.145,21 ‖ Esr 9,8 ‖ 1Ch 16,10 ‖ 2Ch 30,27.

וְקָדְשׁוֹ K. 1R 15,15.

בְּקָדְשׁוֹ Am 4,2 ‖ Ps 60,8.108,8. 150,1.

לְקָדְשׁוֹ Ps 114,2.

קֳדָשִׁים pl. Ez 36,38 ‖ 2Ch 31,6.

קֹדֶשׁ קָדָשִׁים Ex 29,37.40,10.30, 10.29.36 ‖ Lev 2,3.10.6,10.18.22. 7,1.6.14,13.10,12.17.24,9.27,28 ‖ Nu 18,9 ‖ Ez 43,12.45,3.48,12 ‖ Dan 9,24 ‖ 1Ch 23,13.

קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים (al. קָ) Ex 28,38 ‖ Lev 21,22.22,3.6.7.12 ‖ Nu 18,19 ‖ 2R 12,5.19 ‖ 1Ch 26,20.28,12.26.

קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים Nu 4,4.19 ‖ 1R 8,6 ‖ Ez 41,4 ‖ 1Ch 6,34 ‖ 2Ch 3,8.10. 5,7.

בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים Ex 26,34 ‖ Nu 18,10.

י״ג שמות ל״ח כ״ו אדני הַקֹּדֶשׁ (או הקדשים); בהדברים ל״ג ב׳: ואתה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ, ובתהלים ס״ח י״ח: אדני בָּא מִסִּינַי בקדש; השבעים קורין בדה״ב ה׳ ט׳: וַיֵּרָאוּ ראשי הבדים מִן־הַקֹּדֶשׁ, כאמור במ״א ח׳ ח׳.

Ex 3,5.12,16^{2}.16,23.22,30.26,33. 28,2.4.36.39,20.29,33.34.30,25^{2}. 30,31.32.35.37.31,14.15.35,2.37, 29.40,9 ‖ Lev 12,4.16,4^{2}.19,8.24. 21,6.22,10^{2}.14.23,2.37.3.4.7.21. 27.36.8.20.24.35.25,12.27,9.10. 33.14.21.23.30.32 ‖ Nu 6,20.18, 10.17.28,18.25.26.29,1.7.12 ‖ Dt 33,2 ‖ Jos 5,15.6,19 ‖ 1S 21,5.6.7 ‖ Jes 6,13.23,18.43,28 ‖ Jer 2,3.11, 15.31,40(39) ‖ Ez 22,26.28,14.42, 14.44,23.45,1^{2}.4.48,14 ‖ Joel 4, 17 ‖ Ob 17 ‖ Zeph 3,4 ‖ Hag 2,12 ‖ Zach 14,20.21 ‖ Mal 2,11 ‖ Ps 29, 96,9.87,1.93,5.110,3.134,2 ‖ Prv 20,25 ‖ Thr 4,1 ‖ Dan 8,14.9,20. 11,28.30^{2}.45.12,7 ‖ Esr 8,28 ‖ Neh 10,32 ‖ 1Ch 16,29.22,19(18).23, 28.24,5 ‖ 2Ch 8,11.23,6.20,21.31, 18.

וְקֹדֶשׁ Dan 8,13.

הַקֹּדֶשׁ Ex 26,33.28,29.35.29,6. 29.30,13.38,26.24.31,10.35,19. 39,41.21.36,1.3.4.6.38,24^{2}.25.27. 39,1.30.40,13 ‖ Lev 4,6.5,15.16.8, 9.10,4.10.17.18.14,13.16,2.3.16. 20.23.32.33.22,14.27,3.25 ‖ Nu 3, 28.32.31.47.50.4,15^{3}.20.7,9.13. 19.25.31.37.43.49.55.61.67.73. 79.85.86.8,19.18,3.5.16.31,6. 35,25 ‖ Dt 26,13 ‖ 1R 8,4.8.10 ‖ Jes 27,13.35,8.48,2.52,1.62,12 ‖ Jer 31,23(22) ‖ Ez 41,21.42,13. 20.44,19.27.45,2.6.48,18^{2}.7^{2}.46, 19.48,10.20.21^{2} ‖ Zach 2,16.8,3 ‖ Esr 9,2 ‖ Neh 11,1.18 ‖ 1Ch 9,29. 23,32.29,3 ‖ 2Ch 5,5.11.29,5.30, 19.35,3.

וְהַקֹּדֶשׁ Dan 9,26.

מֵהַקֹּדֶשׁ Ez 42,14.

בְּקֹדֶשׁ (הַקֹּ׳ v. בְּקֹ׳ הַקֳּדָשִׁים) Nu 4,16.

בַּקֹּדֶשׁ Ex 15,11.28,43.29,30.35, 19.39,1.41 ‖ Lev 6,23.16,17.27.

5.43,3.14.45,11.47,4.48,17.49,7.60,14 ‖ Jer 50,29 ‖ Ps 46,5.65,5.71,22.106,16.

וְקָדוֹשׁ Jes 41,20 ‖ Ps 78,41.

בְּקָדוֹשׁ Jes 29,19.41,16.

לְקָדוֹשׁ Jes 58,13.

וְלִקְדוֹשׁ Jes 55,5.*60,9* ‖ Ps 89,19.

מִקָּדוֹשׁ Jer 5,15.

קְדֹשִׁי *suff.* Hab 1,12.

קְדוֹשְׁכֶם Jes 43,15.

קְדֹשׁוֹ Jes 49,7.

וּקְדוֹשׁוֹ Jes 10,17.

בִּקְדֹשׁוֹ K. Job 15,15.

קְדוֹשִׁים, קְדֹשִׁים *pl.* Lev 11,44. *45*.19,2.20,7.26.21,6 ‖ Nu 5,17.15,40.16,3 ‖ Job 24,19 ‖ Hos 12,1 ‖ Zach 14,5 ‖ Ps 89,6.8 ‖ Prv 9,10.30,3 ‖ Dan 8,24.

הַקְּדוֹשִׁים 2Ch 35,3.

לִקְדוֹשִׁים Ps 16,3.

מִקְּדֹשִׁים Job 5,1.

קְדֹשָׁיו *suff.* Dt 33,3 ‖ Ps 34,10.

בִּקְדֹשָׁ֯יו Q. Job 15,15.

קָדֵשׁ

scortum sacrum, cinaedus, meretrix sacra; effeminatus.

מְקֻדש או מְקֻדשת לזנות, וזה היה אחד ממנהגי עבודת העשתרות בבתי מקדשיה.

Dt 23,18 ‖ 1R 14,24.

הַקָּדֵשׁ 1R 22,47.

הַקְּדֵשִׁים *pl.* 1R 15,12 ‖ 2R 23,7.

בַּקְּדֵשִׁים Job 36,14.

קְדֵשָׁה *f.* Gn 38,21.*22* ‖ Dt 23,18.

הַקְּדֵשָׁה Gn 38,21.

הַקְּדֵשׁוֹת *pl.* Hos 4,14.

מִקְדָּשׁ, מִקְּדָשׁ (Ex 15,17)

res sacra, sacrata; sacrarium, locus sacer; *asylum*.

הדגש של מקדש אדני איננו אלא לתפארת הקריאה. י״ג בישעיה ח׳ י״ד: והיה לְמִקְדָּשׁ לאבן נגף, וביחזקאל מ״ה ד׳: וּמִגְרָשׁ למקדש.

Ex 15,17.25,8 ‖ 2Ch 20,8.

וּמִקְדָּשׁ Ez 45,4.

הַמִּקְדָּשׁ Lev 12,4.21,12 ‖ Nu 3,38.10,21.18,1 ‖ Ez 44,1.5.45,3.4.18.47,12.48,8 ‖ Dan 11,31 ‖ Neh 10,40 ‖ 2Ch 26,18.29,21.

לְמִקְדָּשׁ Jes 8,14 ‖ Ez 11,16.

לַמִּקְדָּשׁ Ez 43,21.45,4 ‖ 1Ch 28,10.

מִקְדַּשׁ *cs.* Lev 16,33.21,12 ‖ Nu 19,20 ‖ Ez 48,10 ‖ Am 7,13 ‖ 1Ch 22,19(18).

וּמִקְדַּשׁ Ez 48,21.

בְּמִקְדַּשׁ Jos 24,26 ‖ Thr 2,20.

מִקְדָּשִׁי *suff.* Lev 20,3 ‖ Jes 60,13 ‖ Ez 5,11.8,6.23,38.39.24,21.25,3.37,36.28.44,9.15.16.

וּמִקְדָּשִׁי Lev 19,30.*26,2*.

בְּמִקְדָּשִׁי Ez 44,7.8.11.

וּמִמִּקְדָּשִׁי Ez 9,6.

מִקְדָּשֵׁנוּ Jer 17,12.

מִקְדָּשֶׁךָ, מִקְדָּשְׁךָ Jes 63,18 ‖ Ps 74,7 ‖ Dan 9,17.

מִקְדָּשׁוֹ Jes 16,12 ‖ Ps 78,69 ‖ Thr 2,7 ‖ Dan 8,11.

מִקְדָּשׁוֹ (al. ex **מִקְדָּשׁ**) Nu 18,29.

בְּמִקְדָּשׁוֹ Ps 96,6.

לְמִקְדָּשׁוֹ 2Ch 30,8.

מִקְדָּשֶׁהָ Thr 1,10.

מִקְדָּשָׁם 2Ch 36,17.

מִקְדָּשִׁים *pl.* Ez 21,7.

מִקְדְּשֵׁי *cs.* Jer 51,51 ‖ Ps 73,17.

וּמִקְדְּשֵׁי Am 7,9.

מִקְדָּשַׁי *suff.* Lev 21,23.

מִקְדָּשֶׁיךָ Ez 28,18.

מִמִּקְדָּשֶׁיךָ Ps 68,36.

מִקְדְּשֵׁיכֶם Lev 26,31.

———v. ch. et n. pr.———

קָהָה

hebetem fieri.

קרוב אל כאה וכהה, ושגור בדרז״ל: ורבי יהושע קיהה (נגעים ד׳ י״א) פקפק בדבר ופריך עליו, הַקהה את שִׁניו, ענבים קהות, וכדומה (ע׳ הערה אל נִקָּיוֹן).

יִקְהֶה] תִּקְהֶינָה 3 *impf. pl. f.* Jer 31,29(28).30(29) ‖ Ez 18,2.

קֵהָה *Pi.* 3 *perf.* Eccl 10,10.

———v. n. pr. **קְהָת** (?)———

קָהַל

Ni. se congregare. *Hi.* convocare, congregare.

אח אל קול. עיקר הוראתו נתינת קול להזעיק ולאסוף את העם, וכן בסורית (ובערבית מורה על נערה בנזיפה), וע״ז מורה גם הקו״כ דש״ב א׳ י״ד והתחלפות קהל וקול (בירמיה נ״א נ״ה קול גדול ת׳ קָהָל גדול [וכת״י מַשִׁרְיָן], ובנחמיה ה׳ ז׳ קהלה גדולה במובן קול גדול בנערה ונזיפה).

נִקְהַל] נִקְהֲלוּ *Ni.* 3 *perf. pl.* Esth 9,2.16.18 ‖ 2Ch 20,26.

נִקְהַל] הַנִּקְהָלִים *pt. pl.* Ez 38,7.

בְּהִקָּהֵל *inf. cs.* Nu 17,7.

לְהִקָּהֵל Esth 8,11.

וַיִּקָּהֵל 3 *impf.* Ex 32,1 ‖ Jer 26,9.

וַתִּקָּהֵל 3 *impf. f.* Lev 8,4 ‖ Jud 20,1.

וַיִּקָּהֲלוּ 3 *impf. pl.* Nu 16,3.*20,2* ‖ Jos 18,1.*22,12* ‖ 1R 8,2 ‖ Esth 9,15 ‖ 2Ch 5,3.

וַיִּקָּלְהוּ K., **וַיִּקָּהֲלוּ** Q. 2S 20,14.

הִקְהִיל] הִקְהַלְתָּ *Hi.* 2 *perf.* Ez 38,13.

וְהִקְהַלְתָּ Nu 8,9.

הִקְהִילוּ 3 *perf. pl.* Nu 1,18.

וּבְהַקְהִיל *inf. cs.* Nu 10,7.

הַקְהֶל־, הַקְהֵל *imper.* Lev 8,3 ‖ Dt 4,10.31,12.

וְהַקְהֵל Nu 20,8.

הַקְהִילוּ *pl.* Dt 31,28.

יַקְהִיל, יַקְהֵל 3 *impf.* 1R 8,1 ‖ 2Ch 5,2.

וְיַקְהִיל Job 10,10.

וַיַּקְהֵל Ex 35,1 ‖ Nu 16,19 ‖ 1R 12,21 ‖ 1Ch 13,5.*15,3*.28,1 ‖ 2Ch 11,1.

וַיַּקְהִלוּ 3 *perf. pl.* Nu 20,10.

קָהָל

congregatio, coetus, concio, multitudo hominum.

1R 8,65 ‖ Jer 31,8(7).44,15 ‖ Ez

16,40.23,46 || Ez 23,47.38,4.15 || Joel 2,16 || Ps 22,23 || Prv 5,14 || Esr 10,1||2Ch 7,8.30,13.31,18.

וְקָהָל Ez 26,7.

הַקָּהָל Ex 16,3 || Lev 4,13.14.21. 16,33 || Nu 10,7.15,15.16,33.17, 12.19,20.20,6.10.12.22,4 || Dt 9, 10.*10*,*4*.18,16 || Jud 21,8 || 1S 17, 47||Esr 2,64.10,12.14|| Neh 5,13. 7,66.8,2.17 || 1Ch 13,4.29,1.10. 20²||2Ch 1,3.20,14.23,3.28,14.29, 28.31.32.30,2.4.23.25.

וְהַקָּהָל 2Ch 1,5.24,6.29,23.

בְּקָהָל Ps 22,26.35,18.40,10 || Prv 26,26.

בַּקָּהָל Jud 21,5||Job 30,28 || Thr 1,10||2Ch 30,17.

וּבְקָהָל Ez 17,17.

לְקָהָל Ps 40,11.

לַקָּהָל 2Ch 30,24².

קְהַל *cs.* Ex 12,6||Lev 16,17|| Nu 14,5.16,3.20,4 || Dt 31,30 || Jos 8, 35 || 1R 8,14.*55*.14.22.12,3 || Jer 26,17.50,9||Ps 26,5||1Ch 13,2.28, 8||2Ch 6,3².12.*13*.30,25.

וּקְהַל Gn 35,11.

בִּקְהַל Dt 23,2.3².4².9 || Jud 20,2|| Ez 32,3|| Mich 2,5 || Ps 89,6.107, 32.149,1 || Prv 21,16|| Neh 13,1|| 2Ch 20,5.

וּבִקְהַל Ez 23,24.

לִקְהַל Gn 28,3.48,4.

מִקְּהַל Esr 10,8.

קְהָלֶךָ [קְהָלֵךְ *suff.* Ez 38,7.13.

קְהָלֵךְ Ez 27,27.34.

קְהַלְכֶם Dt 5,19.

קְהָלָהּ Ez 32,22.23.

בִּקְהָלָם Gn 49,6.

קְהִלָּה

concio.

ע׳ הערה אל קול.

Neh 5,7.

קְהִלַּת *cs.* Dt 33,4.

בְּמַקְהֵלִים *pl.* [מַקְהֵל ?

conciones, coetus, chori.

Ps 26,12.

בְּמַקְהֵלוֹת *pl.* [מַקְהֵלָה Ps 68,27.

קֹהֶלֶת

LXX et Vulg. ecclesiastes; *Ag.* συναθροιστής; *Symm.* παροιμιαστής; *al.* n. pr.

הורשנו לדעת רב המעתיקים, שתרגמו קהלת כשם התאר (כטעם קרא ודרש ברבים, במקהלות, או מאסף דעות שונות); ויותר נראה שהוא כנוי לשלמה (כשם אָגוּר לד״ק), ובא ע״מ סֹפֶרֶת (נחמיה ז׳ נ״ז), שבא ג״כ עם ה״א הידיעה הַסֹּפֶרֶת (עזרא ב׳ נ״ה), והובא שוב שנית בחלק השמות. י״ג בז׳ כ״ז אָמַר הַקֹּהֶלֶת.

Eccl 1,1.2.12.7,27.12,9.10.

הַקּוֹהֶלֶת Eccl 12,8.

—v. n. pr.; cf. לַהֲקָה—

קִיא v. **קוא**.

קָוָה

sperare, confidere. *Pi.* sperare, expectare; insidiari; *Ni.* congregari.

בערבית הוראת הפעל היות מתוח (געשפאננט), מכונן ואמיץ, וזה טעם קוה אל י״י חזק ויאמץ לבך. ובא בנפעל במובן אסיפה. י״ג בישעיה ס׳ ט׳ יְקַוּוּ, ובתהלים נ״ב י״א וַאֲקַוֶּה שמך.

וְקֹוֵי [קֹוֶה *pt. pl. cs.* Ps 37,9.

וְקֹוֵי Jes 40,31.

קֹוָי [קֹוֵי *suff.* Jes 49,23.

קֹוֶיךָ Ps 25,3.69,7.

לְקֹוָו K., **לְקֹוָיו** Q. Thr 3,25.

וְנִקְווּ [נִקְוָה *Ni. 3 perf. pl.* Jer 3,17.

יִקָּווּ *3 impf. pl.* Gn 1,9.

קִוְּתָה [קִוָּה *Pi. 3 perf. f.* Ps 130,5.

קִוִּיתִי ,קִוֵּיתִי (Jes) *1 perf.* Gn 49,18||Jes 5,4|| Ps 25,5.39,8.40,2. 130,5||Job 30,26.

וְקִוֵּיתִי Jer 8,17.

קִוִּיתִיךָ *suff.* Ps 25,21.

קִוּוּ *3 perf. pl.* Ps 56,7.119,95 || Job 6,19.

וְקִוִּיתֶם *2 perf. pl.* Jer 13,16.

קִוִּינוּ *1 perf. pl.* Jes 25,9².33,2.

קִוִּינוּךָ *suff.* Jes 26,8.

שֶׁקִּוִּינֻהוּ Thr 2,16.

קַוֵּה *inf. abs.* Ps 40,2.

קַוֵּה Jer 8,15.*14*,*19*.

קַוֵּה *imper.* Ps 27,14.37,34||Prv 20,22.

וְקַוֵּה Hos 12,7||Ps 27,14.

אֲקַוֶּה *1 impf.* Job 17,13.

וַאֲקַוֶּה ,וַאֲקַוֶּה (secund.) Ps 52, 11.69,21.

יְקַוֶּה *3 impf.* Mich 5,6||Job 7,2.

יְקַו Job 3,9.

וַיְקַו Jes 5,2.7.

נְקַוֶּה *1 impf. pl.* Jes 59,9.11. 64,2.

וּנְקַוֶּה־ Jer 14,22.

יְקַוּוּ *3 impf. pl.* Jes 51,5.60,9.

קָו et קַו

funiculus, funis mensorius; regula, norma; margo vasis; *chorda*, *sonus* (Ps 19,5); robur, vis (Jes 18,2).

י״פ גוי קו־קו מן הערבית חזק ואמיץ, או מענין תוחלת ותקוה, להרד״ק ענינו מעט מעט, לד״א שנוטה קו על ארצות אחרות להכניעם או להשמידם, ולרש״י מענין קיא וסחי (ע׳ הערה אל צו). השבעים קורין בתהלים י״ט ה׳: יצא קוֹלָם.

2R 21,13 || Jes 18,2.*7*.28,10.*13*. 34,11.44,13||Job 38,5||Thr 2,8.

וְקָו ,וְקַו Ez 47,3||2Ch 4,2.

בְּקָו Jes 34,17.

לְקָו Jes 28,17.

לָקָו Jes 28,10.*13*².

קַוָּם *suff.* Ps 19,5.

קָוֶה v. **קָוֶה** K., **קַו** Q. Jer 31, 39(38).

וְקֹוֵה v. **וְקֹוֵה** K., **וְקַו** Q. 1R 7, 23||Zach 1,16.

מִקְוֵא ,מִקְוֵה] ,מִקְוֶה?

spes, fiducia; confluxus, congregatio, *agmen*, *caterva* (al. 1R et 2Ch = מִקְ׳ n. pr.).

לרש״י מקוה (מקוא) דמ״א ודהי״ב אספת סוחרים, ליונתן שם מקום, וכן להשבעים שקראו מִתְּקוֹעַ (ונוסח אחר מוסיף וּמִדַּמֶּשֶׂק), וי״א שהוא מדינת Küe בזיציליא המזרחית, ע״כ הובא שנית בחלק השמות.

Esr 10,2||1Ch 29,15.

מִקְוֵה ,(?)מִקְוֵא (?) 1R 10,28 || 2Ch 1,16.

מִקְוֵה *cs.* Ex 7,19 || Lev 11,36 || Jer 14,8.17,13.

וּמִקְוֵה ,[?וּמִקְוֵא] 1R 10,28 || Jer 50,7 || 2Ch 1,16.

וּלְמִקְוֵה Gn 1,10.

מִקְוָה] וּמִקְוָה

locus quo aqua confluit, lacus. Jes 22,11.

תִּקְוָה

spes; funis.

יש מסרסין באיוב ד׳ ו׳ וקורין: ותם דרכיך תקותך; לד״ק ויכלו באפס תקוה (ז׳ ו׳) מענין תקות חוט השני (ע׳ הערה אל דַּלָּה), ויתכן לפרש מזה וַיַּסַּע כעץ תקותי, כלומר כמנור אורגים; טעם ותקותי (ו׳ ח׳) כמו וְתַאֲוָתִי.

Jer 31,17(16) || Hos 2,17 || Prv 11,7.19,18.26,12.*29,20* || Job 5,16.7,6.11,18.14,7 || Ruth 1,12 || Thr 3,29.

וְתִקְוָה Jer 29,11.

הַתִּקְוָה Zach 9,12.

תִּקְוַת *cs.* Jos 2,18.21 || Ps 9,19 || Prv 11,23 || Job 27,8.

וְתִקְוַת Prv 10,28 || Job 8,13.14,19.

תִּקְוָתִי *suff.* Ps 62,6.71,5 || Job 17,15.19,10.

וְתִקְוָתִי Job 6,8.17,15.

תִּקְוָתֵנוּ Ez 37,11.

תִּקְוָתְךָ Job 4,6.

וְתִקְוָתְךָ Prv 23,18.*24,14.*

תִּקְוָתָהּ Ez 19,5.

וְתִקְוָתָם Job 11,20.

——קוֹחַ v. פְּקַח־קוֹחַ p. 593a——

קָטַט v. קוּט] אָקוּט *1 impf.*

fastidire; praecidi.

קרוב אל קוּץ, במובן נעול נפש ושימת קץ, ובמובן קטטה ומריבה, כבדרז״ל; ובא ע״מ קוט וע״מ קָטַט גם יחד.

Ps 95,10.

יָקוּט *3 impf.* Job 8,14.

נָקֹטָה [נָקוֹט *Ni. 3 perf. f.* Job 10,1.

וְנָקֹטּוּ *3 perf. pl.* Ez 6,9.

וּנְקֹטֹתֶם *2 perf. pl.* Ez 20,43.36,31.

אֶתְקוֹטָט [הִתְקוֹטֵט *Hithpo. 1 impf.* Ps 139,21.

וָאֶתְקוֹטָטָה [אֶתְקוֹטְטָה Ps 119,158.

——cnf. קוּץ et קָט——

קוֹל

vox, sonus, strepitus, tonitru; nuntius, fama.

הוראתו ידועה, הפעל ממנו בכושית מורה על קריאה וזעקה, באשורית קריאה, ובערבית אמירה והגדה, והשם נמצא גם בצורית, ארמית וסורית (ע׳ הערה אל קָהַל). לד״ק בא לפעמים כמלות הקריאה: הַקְשֵׁב וּשְׁמָע! (הארך!), ומזה יבואר קול דבראשית ד׳ י׳ (י״נ קַיִן!), ישעיה נ״ב ח׳ (י״נ כָּל או קְהַל), שה״ש ב׳ ח׳ וה׳ ב׳ וכדומה; במ״א א׳ מ׳ בא בְּקוֹלָם ת׳ לקולם; על מקול זנותה דירמיה ג׳ ט׳ נמסר לית חסר בקלילותא, וכת״י והשבעים משרש קלל; במ״ו י״ב קורין השבעים קוֹלֵךְ ת׳ קלונך, ומקביל אל צְוָחָתֵךְ, ובתהלים קט״ז א׳ קול תחנוני.

Gn 3,8.4,10.21,17².27,22 || Ex 19,19.20,18.24,3.32,17².18³.36,6 || Lev 5,1.26,36 || Dt 1,34.*5,25*.4,12².33.5,19.22.23.25.18,16.27,14.33,7 || Jos 6,5.20 || Jud 18,3 || 1S 4,6².14².15,14.26,17 || 2S 5,23.15,10.23.19,5 || 1R 1,41².8,55.14,6.18,26.*29*.41.19,12.13 || 2R 4,31.6,32.7,6.11,13.19,22 || Jes 6,8.13,2.4².37,23.40,3.6.52,8.66,6³ || Jer 3,21.4,15.19.21.31².8,19.9,9.18.10,22.25,10.36.30,5.31,15(14).33,11.48,3.50,22.28.51,54.55 || Ez 1,24².25.28.3,12.8,18.9,1.11,13.21,27.33,4.5.32.37,7 || Mich 6,9 || Nah 2,14 || Zeph 1,10.14.2,14 || Zach 11,3² || Ps 6,9.28,2.6.29,3.4.5.7.8.9.31,23.66,8.68,34.74,23.77,18.19.104,7.12.118,15.140,7 || Job 3,18.15,21.29,10.37,4.39,24 || Cant 2,8.5,2 || Thr 2,7 || Eccl 12,4 || Dan 8,16.10,9² || Esr 1,1.3,12.13.10,7.12 || Neh 4,14.8,15 || 1Ch 14,15 || 2Ch 5,13².23,12.24,9.30,5.36,22.

קוֹל...וְקוֹל 1S 15,14 || 2R 7,6 || Jes 65,19 || Jer 7,34.*16,9.25,10.33,11²* || Nah 3,2.

וְקֹל (Ex), וְקוֹל Ex 19,16 || 2R 7,10 || Jes 29,6.51,3 || Jer 30,19.42,14 || Ez 3,13³.10,5.23,42.26,13 || Ps 98,5.6 || Job 4,10.33,8 || Cant 2,12 || Eccl 5,2 || Dan 10,6.

וָקוֹל Job 4,16.

הַקֹּל (Gn), הַקּוֹל Gn 27,22 || Nu 7,89 || Dt 5,20 || 1R 1,45 || Eccl 10,20.

וְהַקֹּל, וְהַקּוֹל Gn 45,16 || Esr 3,13.

בְּקוֹל Gn 39,14 || Ex 19,19 || Nu 21,3 || Dt 8,20.13,19.*28,2.30,10*.15,5.21,18.26,14.27,10.28,1.15.45.*62*.30,8 || Jos 5,6.10,14 || Jud 13,9.20,13 || 1S 7,10.8,7.19.12,15.15,19.20.22.19,6.28,12.18.22 || 2S 19,36 || 1R 17,22.18,27.28.20,36 || 2R 18,12.28 || Jes 36,13.48,20.50,10 || Jer 3,25.7,28.26,13.35,8.38,20.42,6².13.21.43,4.7.44,23 || Am 2,2 || Jon 2,10 || Zeph 3,2 || Hag 1,12 || Zach 6,15 || Ps 26,7.42,5.47,2.6.66,19.86,6.103,30.106,25 || Prv 5,13.27,14 || Job 37,4 || Dan 9,10 || Esr 3,12 || Neh 9,4 || 1Ch 15,16 || 2Ch 15,14.20,19.32,18.

וּבְקוֹל Dt 21,18 || 2S 6,15 || Job 40,9 || 1Ch 15,28.

כְּקוֹל Ez 1,24².10,5.43,2 || Joel 2,5² || Nah 2,8 || Eccl 7,6 || Dan 10,6.

לְקֹל (Ex 4,8), לְקוֹל Gn 3,17.16,2 || Ex 4,8².15,26.18,24 || 1S 2,25.15,1 || Jes 30,19 || Jer 6,17.10,13.*51,16*.11,16.18,19 || Ez 27,28 || Hab 3,16 || Ps 5,3.42,8.58,6.130,2 || Job 21,12.30,31.34,16 || Eccl 12,4 || Esr 3,13.

מִקֹּל (?), מִקּוֹל Jud 5,11 || Jes 6,4.24,18.30,31.33,3 || Jer 3,9.4,29.8,16.47,3.49,21.50,46 || Ez 19,7.26,10.15.31,16 || Ps 44,17.55,4.102,6.

קוֹלִי *suff.* Gn 4,23.39,15.18 || 1S 26,17 || 2S 22,7 || Jes 28,23.32,9 || Jon 2,3 || Ps 3,5.5,4.18,7.27,7.55,18.64,2.77,2².116,1.119,149.141,1.142,2 || Job 9,16 || Thr 3,56.

וְקוֹלִי Prv 8,4.

בְּקוֹלִי , בְּקֹלִי Gn 22,18.26,5.27, 8.*43*.13.30,6 ‖ Ex 4,1.18,19.19,5 ‖ Nu 14,22 ‖ Jos 22,2 ‖ Jud 2,2.*6*, *10* ‖ Jer 7,23.*11*,*7*.9,12.11,4.18,10. 22,21 ‖ Ps 130,2.

וּבְקֹלִי Jer 3,13.

לְקוֹלִי Jud 2,20 ‖ Ps 81,12.

וּלְקֹלִי 2R 10,6.

קֹלֵנוּ Nu 20,16 ‖ Dt 26,7.

בְּקוֹלֵנוּ , בְּקֹלֵנוּ Dt 21,20 ‖ 2S 12, 18.

קוֹלֵךְ , קוֹלֵךְ , קֹלֵךְ Gn 3,10 ‖ Jud 18,25 ‖ Jes 58,1 ‖ Mich 6,1 ‖ Prv 2, 3 ‖ Job 38,34 ‖ Eccl 5,5.

קוֹלֵךְ Jes 10,30.29,4.40,9 ‖ Jer 22, 20.31,16(15) ‖ Cant 2,14².

הֲקוֹלְךָ , הֲקֹלְךָ *interrog.* 1S 24, 17.26,17.

בְּקוֹלֶךָ , בְּקֹלֶךָ 1S 28,21 ‖ Jer 32, 23 ‖ Dan 9,11.

בְּקוֹלֵךְ 1S 25,35.

לְקֹלֶךָ Ex 3,18.4,9.

לְקוֹלֵךְ Cant 8,13.

קוֹלְכֶם Jos 6,10 ‖ Jes 58,4.

בְּקֹלְכֶם Dt 1,45 ‖ 1S 12,1.

קוֹלוֹ , קֹלוֹ Gn 27,38.29,11.45,2 ‖ Ex 28,35 ‖ Dt 4,36.5,21 ‖ Jud 9,7 ‖ 1S 24,17 ‖ 2S 3,32.22,14 ‖ Jes 30, 30.42,2 ‖ Jer 25,30 ‖ Ez 19,9 ‖ Joel 2,11.4,16 ‖ Am 1,2.3,4 ‖ Hab 3, 10 ‖ Ps 18,14 ‖ Prv 26,25 ‖ Job 37,2.4.

וְקוֹלוֹ Ez 43,2.

בְּקוֹלוֹ , בְּקֹלוֹ Ex 5,2.23,21.22 ‖ Dt 4,30.*30*,*2*.9,23.26,17.30,20 ‖ 1S 12,14 ‖ Jer 40,3 ‖ Ps 46,7.68, 34.95,7 ‖ Job 37,5 ‖ Dan 9,14.

וּבְקוֹלוֹ , וּבְקֹלוֹ Dt 13,5 ‖ Jos 24, 24.

קוֹלָהּ , קֹלָהּ Gn 21,16 ‖ Jer 46,22. 49,21 ‖ Prv 1,20.8,1.

וְקוֹלָהּ 1S 1,13.

בְּקוֹלָהּ , בְּקֹלָהּ Gn 21,12 ‖ 2S 13, 14 ‖ Jes 12,8.

קוֹלָם Nu 14,1 ‖ Jud 2,4.21,2 ‖ 1S 11,4.30,4 ‖ 2S 13,36 ‖ Jes 15,4.24, 14 ‖ Jer 2,15.4,16.6,23.*50*,*42*.48, 34.51,55 ‖ Ps 19,4.93,3 ‖ Job 2,12.

בְּקוֹלָם 1S 8,9.22.15,24 ‖ 1R 1,40 ‖ Ez 27,30 ‖ 2Ch 30,27.

לְקֹלָם Nu 16,34 ‖ 1S 28,23 ‖ 1R 20,25.

מִקּוֹלָם Jes 31,4.

קוֹלָן Ruth 1,9.14.

קֹלוֹת , קֹלֹת *pl.* Ex 9,23.28.19, 16 ‖ 1S 12,17.18 ‖ Job 28,26.*38*, *25*.

הַקֹּלוֹת , הַקֹּלֹת Ex 9,29.33.20, 18.

וְהַקֹּלֹת Ex 9,34.

מִקֹּלוֹת Ps 93,4.

——v. ch. קַל——

קוּם] קָם

surgere, assurgere; surgere hostiliter contra aliquem; resurgere; oriri, existere; stare, se sistere, persistere, consistere, manere; adsistere, adesse alicui, opem ferre (sq. לְ); ratum fieri, esse, valere; קָמוּ עֵינָיו steterunt eius oculi (quorum pupillae stant nec solis luce contrahuntur); קָם עַל־שֵׁם פ׳ stare super nomine alicuius (in eius possessionem succedere); *Pi.* ratum facere, confirmare, eventu comprobare; sancire, suscipere; praestare; vivum servare; *Pol.* extruere, instaurare; surgere.

כמהו בערבית ובכושית (באשורית בא בכ׳ ת׳ ק׳, ולפ״ז הוא קרוב אל כּוּן?). לד״ק שַׁקַּמְתִּי דשופטים ה׳ ז׳ כמו שַׁקַּמְתְּ, נקבה נוכחת, והם דברי ברק (או המשורר) אל דבורה. י״ג (לפי נוסחא אחרינא להשבעים) בש״א כ׳ כ״ה וַיְקַדֵּם ת׳ וַיָּקָם, כלומר יהונתן ישב ממול פני אביו במקום הפנוי אל השלחן. לַב קָמַי דירמיה נ״א א׳ ליונתן והשבעים כַּשְׂדִּים (כשׁשך ת׳ בבל בא״ת ב״ש), ולהרד״ק כמשמעו. השבעים, הסורי והירונימוס קורין בעמוס ז׳ ב׳ וה׳ יָקִים ת׳ יָקוּם, ובתהלים קי״ט כ״ח קורין השבעים: קָמַי יֵבֹשׁוּ. י״מ אַלְקוּם דמשלי כתרין מלין אין לקום עמו.

Dt 34,10 ‖ Jos 8,19 ‖ 1S 17,48.20, 41.24,8 ‖ 2S 23,10 ‖ 1R 8,54 ‖ 2R 8,21.23,25 ‖ Ez 7,11 ‖ Esth 5,9.7, 7 ‖ 2Ch 21,9.

וְקָם , וְקָאם (Hos), **וָקָם** (Prv) Ex 33,10 ‖ Lev 25,30.27,19 ‖ Nu 24,17 ‖ Dt 19,11.31,16 ‖ Jes 31,2 ‖ Hos 10,14 ‖ Prv 24,16.

קָמָה *3 perf. f.* Gn 37,7 ‖ Jos 2, 11 ‖ 2S 14,7 ‖ Jer 51,29.

וְקָמָה 1S 24,21.

קַמְתָּ *2 perf.* 2S 12,21.

וְקַמְתָּ Dt 17,8 ‖ Jer 1,17.

קַמְתִּי , קָמְתִּי *1 perf.* Mich 7, 8 ‖ Job 30,28 ‖ Cant 5,5 ‖ Esr 9,5.

וְקַמְתִּי Jes 14,22 ‖ Am 7,9.

שַׁקַּמְתִּי Jud 5,7².

קָמוּ *3 perf. pl.* Ex 10,23 ‖ Jos 3,16 ‖ Jud 20,33 ‖ 2S 18,32 ‖ Ps 27,12.54,5.86,14.109,28 ‖ Prv 31, 28 ‖ Job 29,8.

וְקָמוּ , וְקָמוּ (Jes) Gn 41,30 ‖ Nu 30,5.*12*.8 ‖ Jes 49,7.

קַמְתֶּם *2 perf.* Nu 32,14 ‖ Jud 9, 18.

קַמְנוּ *1 perf. pl.* Ps 20,9.

קָמָה [קָם] *pt. f.* Mich 7,6.

קָמִים *pl. m.* Ps 3,2.

הַקָּמִים Dt 28,7 ‖ 2S 18,31.

הַקּוֹמִים 2R 16,7.

בְּקָמִים Ps 92,12.

קָמַי , קָמַי (al. *n. pr.*) *suff.* 2S 22,40 ‖ Jer 51,1 ‖ Ps 18,40.49 ‖ Thr 3,62.

וּמִקָּמַי 2S 22,49.

קָמֵינוּ Ps 44,6.

קָמֶיךָ Ex 15,7 ‖ Ps 74,23.

קָמָיו Dt 33,11.

בְּקָמֵיהֶם Ex 32,25.

קוֹם *inf. abs.* Jer 44,29.

קוּם *cs.* Jes 24,20 ‖ Am 5,2 ‖ Ps 18,39.36,13.127,2 ‖ Thr 1,14.

בְּקוּם Ps 76,10.124,2 ‖ Prv 28,28.

וּבְקוּם Prv 28,12.

לָקוּם Gn 31,35 ‖ Jos 7,12.13 ‖ 1S 22,12.24,8 ‖ 2R 6,15 ‖ Ps 41,9.

קוּמִי *suff.* Zeph 3,8.

וְקוּמִי Ps 139,2.

וּבְקוּמֶךָ [קוּמְךָ Dt 6,7.*11*,*19*.

בְּקוּמוֹ Jes 2,19.*21*.

וּבְקוּמָהּ, וּבְקֻמָהּ Gn 19,33.35.

קֻם (Jos 7,10.13), **קוּם** *imper.* Gn 13,17.19,15.27,19.28,2.31,13.35,1.44,4 ‖ Ex 32,1 ‖ Nu 22,20.23,18 ‖ Dt 9,12.10,11 ‖ Jos 1,2.7,10.13 ‖ Jud 4,14.5,12.7,9.8,20.21.9,32 ‖ 1S 16,12.23,4 ‖ 2S 19,8 ‖ 1R 17,9.19,5.7.21,7.15.18 ‖ 2R 1,3 ‖ Jer 13,6.18,2 ‖ Ez 3,22 ‖ Jon 1,2.*3*,*2*.6 ‖ Mich 6,1 ‖ Esr 10,4 ‖ 1Ch 22,16(15).

וְקוּם Gn 27,43 ‖ Jos 8,1 ‖ 1S 9,3 ‖ Jer 13,4.

קוּמָה, קֻמָה (sq. אלהים ,יי) Nu 10,35 ‖ Jud 18,9 ‖ 1S 9,26 ‖ Jer 2,27.46,16 ‖ Ps 3,8.7,7.9,20.10,12.17,13.44,27.74,22.82,8.132,8 ‖ 2Ch 6,41.

וְקוּמָה Ps 35,2.

קוּמִי *f.* Gn 21,18 ‖ Jud 19,28 ‖ 2S 13,15 ‖ 1R 14,2.12 ‖ 2R 8,1 ‖ Jes 23,12.51,17.52,2.60,1 ‖ Mich 4,13 ‖ Cant 2,10.13 ‖ Thr 2,19.

קֻמוּ (Dt 2,13), **קוּמוּ** *pl. m.* Gn 19,14 ‖ Ex 12,31 ‖ Dt 2,13.24 ‖ Jud 7,15 ‖ 2S 15,14.17,21 ‖ Jes 21,5 ‖ Jer 6,4.5.31,6(5).49,28.31 ‖ Ob 1 ‖ Mich 2,10 ‖ Neh 9,5.

וְקוּמוּ Gn 43,13 ‖ Jer 49,14 ‖ 1Ch 22,19(18).

קֹמְנָה *pl. f.* Jes 32,9.

אָקוּם *1 impf.* Jes 33,10 ‖ Ps 12,6.119,62 ‖ Job 7,4.

וָאָקוּם, וָאָקֻם 1R 3,21.8,20 ‖ Ez 3,23 ‖ Dan 8,27 ‖ Neh 2,12.4,8 ‖ 2Ch 6,10.

אָקוּמָה 2S 3,21 ‖ Job 19,18 ‖ Cant 3,2.

וְאָקוּמָה 2S 17,1.

תָּקוּם *2 impf.* Lev 19,32 ‖ Ps 102,14 ‖ Prv 6,9.

יָקֻם (Gn), **יָקוּם** *3 impf.* Gn 27,31 ‖ Ex 21,19 ‖ Lev 27,14.17 ‖ Nu 23,24.30,5.*12*.6.10.13 ‖ Dt 13,2.19,15².16.22,26.25,6 ‖ Jos 6,26 ‖ 1R 3,12 ‖ Jes 8,10.28,21.32,8.40,8 ‖ Jer 44,28 ‖ Am 7,2.*5* ‖ Nah 1,6 ‖ Ps 24,3.68,2.94,16 ‖ Prv 24,22 ‖ Job 8,15.11,17.14,12.15,29.19,25.24,14.22.25,3.31,14.

וְיָקָם־, וְיָקוּם Job 22,28 ‖ Eccl 12,4.

וַיָּקָם Gn 4,8.19,1.21,32.22,3.23,3.7.17.20.24,10.25,24.31,17.21.32,23.46,5 ‖ Ex 1,8.2,17.12,30.24,13 ‖ Nu 11,32.16,25.22,13.*21*.24,25.25,7 ‖ Jos 8,3.24,9 ‖ Jud 2,10.3,20.8,21.9,34.35.43.10,1.3.13,11.16,3.19,3.5.7.9.10.27.28.20,8 ‖ 1S 3,6.8.9,26.13,15.16,13.17,35.18,27.20,25.34.21,1.11.23,13.16.24,5.9.25,1.29.26,2.5.27,2.28,23 ‖ 2S 6,2.11,2.12,20.13,31.14,23.31.15,9.17,22.23.19,9.24,11 ‖ 1R 1,50.2,19.40.11,40.17,10.19,3.8.21.21,16 ‖ 2R 1,15.4,30.7,12.9,6.10,12.13,21 ‖ Jer 41,2 ‖ Jon 1,3.3,3.6 ‖ Job 1,20.16,8 ‖ Esr 3,2.10,5.6.10 ‖ Neh 3,1.9,4 ‖ 1Ch 28,2 ‖ 2Ch 13,4.6.21,4.

תָּקוּם *3 impf. f.* 1S 13,14 ‖ Jes 7,7.14,24.28,18.46,10.54,17 ‖ Jer 51,64 ‖ Nah 1,9 ‖ Ps 27,3 ‖ Prv 15,22.19,21 ‖ Job 41,18.

וַתָּקָם Gn 19,35.24,61.38,19 ‖ Jud 4,9 ‖ 1S 1,9.25,41.42 ‖ 1R 3,20.14,4.17 ‖ 2R 8,2.11,1 ‖ Prv 31,15 ‖ Ruth 1,6.2,15.3,14 ‖ Esth 8,4 ‖ 2Ch 22,10.

נָקוּם *1 impf. pl.* Neh 2,18.*20*.

וְנָקוּמָה Gn 35,3.43,8 ‖ Ob 1.

תָּקוּמוּ, תָּקֻמוּ *2 impf. pl.* Jos 8,7 ‖ Jer 25,27.

יָקוּמוּ, יָקֻמוּ *3 impf. pl.* Ex 33,8 ‖ Nu 30,8 ‖ Dt 29,21.32,38 ‖ 2S 2,14² ‖ Jes 14,21.26,14.27,9.43,17 ‖ Jer 2,28.8,4.37,10.44,29 ‖ Am 8,14 ‖ Hab 2,7 ‖ Ps 1,5.78,6.88,11.140,11 ‖ Job 30,12.

וַיָּקֻמוּ Jos 18,4.

וַיָּקוּמוּ, וַיָּקֻמוּ Gn 18,16.22,19.24,54.37,35.43,15 ‖ Ex 32,6 ‖ Nu 16,2.22,14 ‖ Jos 18,8 ‖ Jud 20,5.18.19 ‖ 1S 17,52.23,24.28,25.31,12 ‖ 2S 2,15.12,17.13,29 ‖ 1R 1,49.11,18 ‖ 2R 3,24.7,5.7.12,21.25,26 ‖ Jer 26,17 ‖ Esr 1,5 ‖ Neh 9,3 ‖ 1Ch 10,12 ‖ 2Ch 20,19.28,12.15.29,12.30,14.27.

יְקוּמֻן Dt 33,11 ‖ 2S 22,39 ‖ Jes 26,19 ‖ Ps 35,11.

קִיַּם *Pi. 3 perf.* Esth 9,31.32.

קִיְּמוּ *3 perf. pl.* Esth 9,27.31.

לְקַיֵּם *inf. cs.* Ez 13,6 ‖ Ruth 4,7 ‖ Esth 9,21.29.31.

קַיְּמֵנִי *imper. suff.* Ps 119,28.

וָאֲקַיֵּמָה [אֲקַיֵּמָה *1 impf.* Ps 119,106.

אֲקוֹמֵם [קוֹמֵם *Pol. 1 impf.* Jes 44,26.

תְּקוֹמֵם *2 impf.* Jes 58,12.

יְקוֹמֵם *3 impf.* Mich 2,8.

יְקוֹמֵמוּ [יְקוֹמְמוּ *3 impf. pl.* Jes 61,4.

הֵקִים *Hi. 3 perf.* Nu 30,15 ‖ Jos 4,9.20.5,7 ‖ Jud 2,18 ‖ 1S 15,11.22,8 ‖ Jes 14,9 ‖ Jer 29,15 ‖ Prv 30,4.

וְהֵקִים Nu 30,15 ‖ 1R 14,14 ‖ Ez 26,8.

וַהֲקֵמֹתָ *2 perf.* Ex 26,30 ‖ Dt 27,2.

הֲקֵמֹתוֹ *suff.* Ps 86,44.

וַהֲקֵמֹתוֹ 2R 5,2.

הֲקִימֹתִי, הֲקִמֹתִי *1 perf.* Gn 9,17 ‖ Ex 6,4 ‖ 1S 15,13.

וַהֲקִימוֹתִי Gn 6,18.9,11.17,7.19.26,3 ‖ Lev 26,9 ‖ 1S 2,35 ‖ 2S 7,12.1R 6,12.9,5 ‖ Jes 29,3 ‖ Jer 6,17.23,4.5.29,10.33,14 ‖ Ez 16,60.62.34,23.29 ‖ 1Ch 17,11 ‖ 2Ch 7,18.

הֵקִימוּ *3 perf. pl.* Jud 7,19 ‖ Jes 23,13 ‖ Jer 34,18.35,16.

וְהֵקִימוּ Nu 10,21.

וַהֲקֵמֹנוּ *1 perf. pl.* Mich 5,4.

מֵקִים *pt.* Gn 9,9 ‖ 1S 2,8 ‖ 2S 12

11‖Jes 44,26‖Jer 50,32‖Am 6,14‖Hab 1,6‖Zach 11,16.

וּמֵקִים Jer 10,20.

מְקִימִי Ps 113,7.

מְקִימָהּ *suff.* Am 5,2.

הָקֵים, הָקֵם *inf. abs.* Dt 22,4‖Jud 7,19‖Jer 44,25.

הָקִים *cs.* Nu 9,15‖Dt 8,18. 9,5. 29,12‖1R 12,15‖2R 23,24‖Jer 11,5‖2Ch 10,15.

לְהָקִים Nu 7,1‖Dt 25,7‖1R 15,4‖2R 23,3‖Jes 49,6.8‖Ruth 4,5. *10*‖1Ch 21,18.

וּלְהָקִים 2S 3,10.

הֲקִימוֹ *suff.* Jer 23,20.*30,24*.

לַהֲקִימוֹ 2S 12,17‖Eccl 4,10.

הָקֵם *imper.* 2S 7,25.24,18‖Ps 119,38.

וְהָקֵם Gn 38,8.

וַהֲקִימֵנִי *suff.* Ps 41,11.

הָקִימוּ *pl.* Jer 51,12.

אָקִים *1 impf.* Gn 17,21‖Dt 18,18‖1S 3,12‖Jer 30,9‖Am 9,11^2.

וַאָקִים Am 2,11.

תָּקִים *2 impf.* Ex 40,2‖Dt 16,22.22,4.36.

וַתָּקֶם Neh 9,8.

יָקִים *3 impf.* Dt 18,15.27,26‖1R 2,4‖Eccl 4,10‖Neh 5,13.

יָקֵם 1S 1,23‖Jer 28,6‖Ps 107,29.

וַיָּקֶם Ex 40,18^2.33‖Jud 2,16.3,9.15‖1R 7,21^3.8,20. 11,14.23.16,32‖2R 21,3‖Ps 40,3.78,5‖Dan 9,12‖2Ch 3,17.6,10.33,3.

וַיְקִימֵנִי *suff.* Job 16,12.

יְקִמֵנוּ Hos 6,2.

יְקִימְךָ Dt 28,9.

יְקִימֶנּוּ Gn 49,9‖Nu 24,9.30,14.

יְקִימֶנָּה Nu 23,19.

וַיְקִימֶהָ Jos 24,26.

תָּקִימוּ *2 impf. pl.* Lev 26,1‖Dt 27,4.

יָקִימוּ *3 impf. pl.* Nu 1,51.

וַיָּקִימוּ Jos 7,26.*8,29*‖Jud 18,30.

יְקִימוּן Job 4,4.

תְּקִימֶנָה *2 impf. pl. f.* Jer 44,25.

הוּקַם (al. קָ), **הֻקַם** *Ho. 3 perf.* Ex 40,17‖2S 23,1‖Jer 35,14.

וּמִתְקוֹמְמַי [**הִתְקוֹמֵם**] *Hith. pt. suff.* Job 27,7.

מִתְקוֹמָמָה (נס"א) *f.* Job 20,27.

מִמִּתְקוֹמְמִים (al. מְ) *pl. m.* Ps 17,7.

מִמִּתְקוֹמְמַי (al. מְ) *suff.* Ps 59,2.

(**וּבְמִתְקוֹמְמֶיךָ** =) **וּבִתְקוֹמְמֶיךָ** Ps 139,21.

קוֹמָה, K.

altitudo; statura.

1R 7,35‖Jer 52,21‖Ez 13,18.17, 6.31,3.

וְקוֹמָה, וְקֹמָה Ex 27,18. 38,18‖Ez 40,5.

הַקּוֹמָה Jes 10,33.

בְּקוֹמָה Ez 31,10.

קוֹמַת, קֹמַת Q. *cs.* 1R 6,26.7,15.16^2‖2R 19,23.25,17‖Jes 37,24‖Jer 52,21.

וְקוֹמַת 1R 7,32‖2R 25,17‖Jer 52,22.

קוֹמָתֵךְ *suff.* Cant 7,8.

קוֹמָתוֹ, קֹמָתוֹ Ex 25,10.*23.37,1.10*.27,1.*38,1*.30,*2.37,25*‖1S 16,7. 28,20‖1R 6,2.*7,2*.6,10.20.23. 7,23‖Ez 19,11.31,5‖2Ch 4,1.2.6, 13.

קוֹמָתָהּ Gn 6,15‖1R 7,27.

בְּקוֹמָתָם Ez 31,14.

קוֹמְמִיּוּת (al. מְ)

erecto corpore.

בקומה זקופה, וכטעם ביד רמה.

Lev 26,13.

[קִים] קִימָנוּ *suff.*

coll. adversarii.

הסורי קורא קִימָם (נו = ם), כלומר קימתם ומצבתם, וי"נ: אם-לא נכחדו קָמֵינוּ.

Job 22,20.

[קִימָה] וְקִימָתָם *suff.*

surrectio.

Thr 3,63.

[יְקוּם] הַיְקוּם

quidquid vivit in terris, populatio, *domesticum animal*.

כל דבר שחי ונקים (ואולי הוא כמו قوم בערבית במובן עם, ובעברית נופל על כל בע"ח ע"ד כל חיתו גוי).

Gn 7,4.23‖Dt 11,6.

תְּקוּמָה

standi resistendique facultas.

בפלס תרומה, תשובה וכדומה.

Lev 26,37.

קָמָה

culmus segetis, *coll.* culmi, seges in culmis stans.

התבואה בעודה בשבלים על הקרקע. י"ג במ"ב י"ט כ"ו ובישעיה ל"ז כ"ז לפני קָדִים; וי"ג לִפְנֵי קָמָה, ומחברין לפסוק שלאחריו, כטעם אתה ידעת שבתי וקומי.

Jud 15,5‖2R 19,26‖Jes 17,5.37, 27‖Hos 8,7.

הַקָּמָה Ex 22,5.

בַּקָּמָה Dt 16,9.

קָמַת *cs.* Dt 23,26.

בְּקָמַת Dt 23,26.

בְּקָמוֹת Jud 15,5.

מָקוֹם

locus.

אונקלוס קורא בבראשית כ"ב י"ד: ויקרא אברהם שֵׁם בַּמָּקוֹם ההוא, וטעם ויקרא קריאה של תפלה; בש"ב ט"ו י"ט קורין השבעים מִמְּקוֹמֶךָ; הַמָּקוֹם דמ"ב ה' י"א ליונתן מקום המנוגע, ואולי הכונה על ירושלם, כאמור והתפללו אל המקום (ע' רלב"ג); בישעיה ל' ו' ת"י מְקוֹם אפעה; בירמיה ח' ג' יש לסרס ולקרוא: הנשארים בכל המקומות (רד"ק); השבעים קורין בנחום א' ח': כלה יעשה בְּקָמָיו, ובדה"ב ג' א' מסרסין וקורין בַּמָּקוֹם אשר הכין דויד.

Gn 1,9. 24,23. 25‖Ex 21,13. 33, 21‖Lev 4,12.*6,4*.14,40.*41.45*‖Nu 18,31.23,13.27‖Dt 1,33.12,13‖Jos 1,3.20,4‖Jud 18,10.20,36‖1S 9,22.27,5‖2S 7,10‖1R 8,21‖

2R 6,2 || Jes 5,8.7,23.28,8.66,1 || Jer 7,32.19,11 || Ez 12,3.45,4.46,19 || Am 8,3 || Mal 1,11 || Ps 132,5 || Prv 15,3 || Job 16,18 || Eccl 3,20.6,6 || Neh 2,14 || 1Ch 15,1.17,9.

וּמָקוֹם Gn 24,31 || Job 28,1.

הַמָּקוֹם Gn 13,3.14.18,26.19,12.13.14.27.20,13.22,3.*9*.4.14.26,7².28,11.17.19.29,22.32,3.31.33,17.35,15.38,22 || Ex 3,5.17,7.20,24.23,20 || Nu 10,29.11,3.34.14,40.20,5.21,3.32,1 || Dt 1,31.*9,7.11,5.*11,24.12,3.5.*11.26.14,25.16,6.17,8.18,6.26,2*.21.*14,24*.17,10.26,9.29,6 || Jos 5,9.15.7,26.9,27 || Jud 2,5.19,16 || 1S 20,19.25,5².26,13 || 2S 2,23.5,20.11,16 || 1R 5,8.23.8,29².30.35 || 2R 5,11.6,1.6.9.10.18.25.22,16.19.20 || Jes 49,20 || Jer 7,20.13,7.16,9.19,3.4².22,11.24,5.27,22.28,3.*4*.3.6.29,10.14.32,37.40,2.42,18.51,62 || Ez 10,11.42,13.46,20 || Joel 4,7 || Zeph 1,4 || Ruth 1,7.3,4 || Esr 8,17² || Neh 1,9 || 1Ch 14,11 || 2Ch 6,20².21.26.40.*7,15*.20,26.34,24.27.*28*.

בְּמָקוֹם, בְּמָקֹם Ex 29,31 || Lev 6,9.19.20.7,6.10,13.14.16,24.24,9 || Nu 19,9.22,26 || Jes 22,23.25.

בַּמָּקוֹם Gn 20,11.28,11².16.35,13.*14* || Dt 12,14.*18.15,20.16,2.7.11.15*.14,23.16,16.*31,11*.23,17 || Jud 20,22 || 1S 12,8 || 1R 13,8.*16*.22 || 2R 22,17 || Jer 7,3.6.*22,3*.7.14,13.16,2.3.19,7.33,10.12.42,22.44,29 || 1Ch 21,25 || 2Ch 7,12.34,25.

וּבַמָּקוֹם Hag 2,9.

לַמָּקוֹם Gn 18,24.21,31.35,7 || Nu 13,24 || Jud 15,17.18,12 || 1S 23,28 || 2S 2,16.6,8 || Jer 19,6.12 || Neh 4,7 || 1Ch 13,11.

וְלַמָּקוֹם Jer 7,14.

מִמָּקוֹם Esth 4,14.

מְקוֹם *cs.* Gn 12,6.13,4.39,20.40,3 || Ex 3,8 || Lev 1,16.14,28 || Nu 20,5.32,1 || 1S 20,25.*27*.37.21,3 || 1R 8,7.30.10,19 || 2R 6,8 || Jes 18,7.33,21.54,2.60,13 || Jer 17,12 || Ez 6,13.39,11.41,11.43,7² || Zach 14,10 || Ps 104,8 || Job 18,21.28,6.12.*20* || Eccl 1,7.3,16.11,3 || Esth 4,3.*8,17* || 1Ch 21,22 || 2Ch 5,8.9,18.

וּמְקוֹם Jes 60,13 || Ps 26,8 || Eccl 3,16.

בִּמְקוֹם Lev 4,24.*33*.29.6,18.7,2.10,17.13,19.14,13² || 2S 15,21 || 1R 21,19 || Jes 45,19 || Jer 22,12 || Ez 17,16.21,35 || Hos 2,1 || Ps 24,3.44,20 || Job 34,26 || Esr 9,8 || Neh 4,14 || 2Ch 3,1.

וּבִמְקוֹם Nu 9,17 || Prv 25,6.

כִּמְקוֹם Jer 19,13.

מִמְּקוֹם 2Ch 6,21.

וּמִמְּקוֹם 8,10.

מְקוֹמִי *suff.* Gn 30,25 || Jud 11,19 || Jer 7,12 || Hos 5,15.

בִּמְקוֹמֵנוּ Gn 29,26.

מְקוֹמֶךָ, מְקוֹמְךָ Nu 24,11 || Eccl 10,4.

לִמְקוֹמֶךָ 2S 15,19.

מִמְּקוֹמְךָ Ez 12,3.38,15.

מִמְּקוֹמְכֶם Jos 3,3.

מְקוֹמוֹ, מְקֹמוֹ Ex 18,23 || Dt 21,19 || 1S 23,22.29,4 || 1R 8,6 || Nah 3,17 || Ps 37,10.103,16 || Job 7,10.20,9.38,12.19 || Ruth 4,10 || Eccl 1,5 || Esr 1,4 || 1Ch 15,3 || 2Ch 5,7.24,11.

בִּמְקוֹמוֹ, בִּמְקֹמוֹ 1S 3,2.9 || 2S 6,17 || 1Ch 16,27.

לִמְקוֹמוֹ, לִמְקֹמוֹ Gn 18,33.32,1 || Nu 24,25 || Jud 7,7.9,55.19,28 || 1S 2,20.5,3.11.6,2.26,25 || 2S 19,40.

מִמְּקוֹמוֹ, מִמְּקֹמוֹ Ex 16,29 || Jos 8,19 || Jud 20,33 || 1R 20,24 || Jes 26,21.46,7 || Jer 4,7 || Ez 3,12 || Mich 1,3 || Zeph 2,11 || Prv 27,8 || Job 2,11.8,18.14,18.18,4.27,21.23.37,1.

מְקוֹמָהּ, מְקֹמָהּ Gn 38,21 || Nah 1,8 || Job 28,23.

לִמְקֹמָהּ Gn 29,3.

מִמְּקוֹמָהּ Jes 13,3 || Job 9,6.

מְקוֹמָם Nu 32,17 || 2R 23,14 || Jes 14,2.

לִמְקוֹמָם Jos 4,18 || 1S 14,46 || 2Ch 25,10².

מִמְּקוֹמָם Job 6,17.

מְקֹמוֹת *pl.* Ps 103,22.

הַמְּקֹמוֹת, הַמְּקוֹמֹת, הַמְּקוֹמוֹת Dt 12,2 || Jud 19,13 || 1S 7,16.30,31 || 2S 17,9.12 || Jer 8,3.24,9.29,14.40,12.45,5 || Ez 34,12 || Esr 1,4 || Neh 4,6.

וְהַמְּקֹמוֹת 2Ch 33,19.

מְקוֹמֹתֵיכֶם Am 4,6.

מְקוֹמֹתָם Neh 12,27.

לִמְקֹמֹתָם Gn 36,40.

——v. ch. et n. pr.——

קִין v. (קוֹנֵן) קוֹן

קוֹף] *pl.* וְקוֹפִים, וְקֹפִים

simia, *κῆφος, κῆβυς.*

יסודתו בשפת סנסקריט, וממנו בא לשפת מצרים ויון (י״פ מן קוף דלקמן ע״ש כרכורו ותקופתו המהירה).

1R 10,22 || 2Ch 9,21.

תְּקוּפָה] *cs.* תְּקוּפַת

circuitus, decursus *anni* (rad. קוף).

אח אל נקף א׳, לרד״ק שרשו יקף. הוראתו על הסבוב ביחס הזמן והמקום, ובדרז״ל תקופות וגימטריאות.

Ex 34,22.

לִתְקוּפַת 2Ch 24,23.

וּתְקוּפָתוֹ *suff.* Ps 19,7.

לִתְקֻפוֹת *pl.* 1S 1,20.

——cnf. נָקַף I——

קוּץ°

taedio habere, fastidire; timere, angi.

קרוב אל קוט, ומורה געול ותעוב וגם יראה והרדה. טעם וּנְקִיצֶנָּה נטיל מורא עליה ונחריד אותה; י״ג וּנְצִיקֶנָּה (ואולי הוא מענין יקיצה, נעורר ונזעזע אותה פתאום, או פעל נגזר מן קוץ, כטעם ולצנינים בצדיכם, או נביא עליה הקוץ, נכלנה ונשביתנה מהיות ממלכה ברשות עצמה).

קָץ] קָצָה *3 perf. f.* Nu 21,5.

קַצְתִּי *1 perf.* Gn 27,46.

קָץ *pt.* Jes 7,16.

וָאָקֻץ *1 impf.* Lev 20,23.

תָּקֹץ *2 impf.* Prv 3,11.

וַיָּקָץ *3 impf.* Nu 22,3 ‖ 1R 11,25.

וַיָּקֻצוּ *3 impf. pl.* Ex 1,12.

הֵקִיץ] וּנְקִיצֶנָּה *Hi. 1 impf. pl. suff.* Jes 7,6.

—קוּץ II Hi. v. יָקַץ p. 502d—
[קָיִץ Jes 18,6 v. קַיִץ]

קוֹץ

spina, sentis.

בדרז״ל נמצא גם הפעל: לְקַוֵּץ את הדרכים, שדה שנתקוצה (שהסירו קוציה).

Jes 32,13 ‖ Hos 10,8.

וְקוֹץ Gn 3,18 ‖ Ez 28,24.

כְּקוֹץ 2S 23,6.

קוֹצִים, קֹצִים *pl.* Ex 22,5 ‖ Jes 33,12 ‖ Jer 4,3 ‖ Ps 118,12.

וְקֹצִים Jer 12,13.

קוֹצֵי *cs.* Jud 8,7.16.

קְוֻצָּה] קְוֻצּוֹתַי *pl. suff.*

capilli, cincinni.

תלתלי השער (כעין קוצים וסירים סבוכים?); כדוגמתו בסורית ובערבית, ובדרז״ל קַוָּץ, בעל שער (לרד״ק הוא בדפך אתון מן קצוות).

Cant 5,2.

קְוֻצּוֹתָיו Cant 5,11.

—v. n. pr. הַקּוֹץ—

I קוּר] קַרְתִּי *1 perf.*

fodere (aquam, puteum); *Hi.* promanare facere.

ענינו כריה; כמהו בערבית, וקרוב אל נקר; השבעים מתרגמין מענין המקרה במים עליותיו, כלומר בניתי גשרים על המים (ע׳ הערה אל שתה). לרד״ק כְּהָקִיר ביר כמו כְּהָקֵר ושרשו קרר, והובאו הוא וחברו שם שנית.

2R 19,24 ‖ Jes 37,25.

הֵקִיר] הֵקֵרָה *Hi. 3 perf. f.* (= הֵקִירָה?) Jer 6,7.

כְּהָקִיר *inf.* Jer 6,7.

מָקוֹר

fons aquae (lacrimarum, sanguinis, vitae, sapientiae).

השבעים קורין בתהלים ס״ה כ״ז מִמְּקֹרָאֵי (או מִמְּקֹרָאֵי) ישראל.

Zach 13,1.

וּמָקוֹר Prv 25,26.

מְקוֹר *cs.* Lev 20,18 ‖ Jer 2,13.8,23.17,13 ‖ Ps 36,10 ‖ Prv 10,11.13,14.14,27.16,22.18,4.

מִמְּקוֹר, מִמְּקֹר Lev 12,7 ‖ Ps 68,27.

מְקוֹרְךָ *suff.* Prv 5,18.

מְקוֹרוֹ Hos 13,15.

מְקֹרָהּ, מְקוֹרָהּ Lev 20,18 ‖ Jer 51,36.

II קוּר] וְקוּרֵי *pl. cs.*

filum.

הפעל בערבית ענינו התפתלות, התעבות והתקפלות, והשם מורה על הבל הדש מצמר גפן, ובעברית נאמר על חוטי אריגת העכביש.

Jes 59,5.

קוּרֵיהֶם *suff.* Jes 59,6.

—יָקֹשׁ v. קוּשׁ; II קָרָה v. קוֹרָה—

קָט

tantum, dumtaxat; *al.* paululum, כִּמְעַט קָט paulo pauxillo.

יונתן תרגמו אֱלָהֵן (רַק) כהוראת قط בערבית, השבעים והסורי השמיטוהו, אמנם יש כדוגמתו באשורית במובן מעט מזער, וכטעם ברגע קָטֹן; ויש מחברין אותו עם שרש קוט.

Ez 16,47.

—conf. קוט—

קֹטֶב et קֶטֶב] קָטֶב

excidium, exitium; lues, pestis, pestilentia.

כמוהו בערבית, וקרוב אל קטף, קצב, חטב, חצב, ובא על שני משקלים. השבעים והסורי קורין בהושע אַיֵּה ת׳ אֱהִי; ר״י רייפמאנן גורס בתהלים מקטב יָשׁוּט צהרים, ומקביל אל יָעוּף.

Jer 28,2.

וְקֶטֶב Dt 32,24.

מִקֶּטֶב Ps 91,6.

ex קֹטֶב] קָטָבְךָ *suff.* Hos 13,14.

—קוט v. קָטַט—

קָטַל] תִּקְטֹל *2 impf.*

occidere, interficere.

שמושו שגור הרבה בארמית ובדרז״ל, וכמוהו בכושית וערבית בתי״ו ת׳ טי״ת (הבהור בס׳ הזכרונות מביא על תִּקְטֹל מסורה: לית ומלא!).

Ps 139,19.

יִקְטֹל] יִקְטָל־ *3 impf.* Job 24,14.

יִקְטְלֵנִי *suff.* Job 13,15.

קֶטֶל] מִקֶּטֶל

caedes.

Ob 9.

—v. chald.—

קָטֹן] קָטֹנְתִּי *1 perf.*

parvum, exiguum esse.

הוראתו ידועה, וכדונמתו בסורית וכושית, ובאשורית בתיו ת׳ טי״ת; בצורית בא ממנו שעצ״פ, כִּיקְטָן בעברית, ובדרז״ל קטינא (= זעירא, זירא, זוטרא).

Gn 32,11.

וַתִּקְטַן *3 impf. f.* 2S 7,19 ‖ 1Ch 17,17.

הִקְטִין] לְהַקְטִין *Hi. inf. cs.* Am 8,5.

קָטָן

parvus, exiguus; aetate parvus, natu minor; exiguus numero; vilis, ignobilis; parvitas.

Gn 44,20 ‖ 2S 9,12 ‖ 1R 11,17 ‖ Esth 1,5.*20* ‖ 2Ch 34,30.

הַקָּטָן Gn 9,24.27,15.42 ‖ 1S 16,11.17,14 ‖ Jes 22,24 ‖ 1Ch 12,14(14).24,31.

כַּקָּטָן 2Ch 31,15.

קְטַנָּם *suff.* Jon 3,5.

מִקְּטַנָּם Jer 6,13.

לְמִקְּטַנָּם Jer 31,34(33).

קְטַנִּים *pl.* 2R 2,23 ‖ Cant 2,15.

וּקְטַנִּים Jer 16,6.

הַקְּטַנִּים 2R 18,24 ‖ Jes 36,9 ‖ Ps 115,13.

וְהַקְּטַנִּים 2Ch 36,8.

קְטַנֵּי־ *cs.* Prv 30,24.

מִקְּטַנֵּי 1S 9,21.

קְטַנָּה *f. sg.* Nu 22,18 ‖ 2S 12,3 ‖ 1R 2,20.17,13.18,44 ‖ 2R 4,10.5,2 ‖ Cant 8,8 ‖ Eccl 9,14.

מַקְטִירָה] מַקְטִירוֹת *f. pl.* 1R 11,8.

וְהַקְטֵיר *inf. abs.* 1R 9,25.

לְהַקְטִיר *cs.* Ex 30,20 ‖ Nu 17,5 ‖ 1S 2,28 ‖ 1R 12,33.13,1 ‖ 1Ch 23,13 ‖ 2Ch 2,3.5.26,16.18².19.

הַקְטֵר *imper.* 2R 16,15.

תַּקְטִיר *2 impf.* Nu 18,17.

יַקְטִיר *3 impf.* Lev 4,26.16,25.

וַיַּקְטֵר Ex 40,27 ‖ Lev 8,16.20.21.28.9,13.*17*.14.20 ‖ 2R 16,13.

יַקְטִירֶנָּה *suff.* Ex 30,7.8.

תַּקְטִיר *3 impf. f.* Hos 2,15.

תַּקְטִירוּ *2 impf. pl.* Lev 2,11 ‖ 2Ch 32,12.

יַקְטִירוּן, יַקְטִרֻן *3 impf. pl.* 1S 2,15.16.

וַיַּקְטִירוּ K. 2Ch 34,24.

הָקְטַר] מֻקְטָר *Ho. pt.* Mal 1,11.

תָּקְטָר *3 impf. f.* Lev 6,15.

קִטֵּר] הַקִּטֵּר

suffitia.

על משקל נקם ושִׁלֵּם

Jer 44,21.

קְטֹרֶת

suffimentum; pars victimae, quae adoleri solet; adeps.

על משקל יְכֹלֶת. לבן־נפתלי וּקְטַרְתִּי.

Ex 30,1.7.8.9.35.31,11.*35,15.37,29.39,38*.40,27 ‖ Lev 4,7.10,1.16,12 ‖ Nu 7,14.*20.26.32.38.44.50.56.62.68.74.80*.86.16.7.17.18.17,5.11 ‖ 1S 2,28 ‖ Jes 1,13 ‖ Ps 66,15.141,2 ‖ 2Ch 2,3.

וּקְטֹרֶת Nu 4,16 ‖ Prv 27,9 ‖ 2Ch 13,11.29,7.

הַקְּטֹרֶת Ex 30,27.*31,8*.35,15.37,25 ‖ Lev 16,13² ‖ Nu 16,35.17,12 ‖ Ez 8,11 ‖ 1Ch 6,34.28,18 ‖ 2Ch 26,16.19.

וְהַקְּטֹרֶת Ex 30,37.

לִקְטֹרֶת Ex 40,5.

וְלִקְטֹרֶת Ex 25,6.*35,8*.35,28.

וּקְטָרְתִּי *suff.* Ez 16,18.23,41.

ג׳ ו׳ קורין השבעים מְקַטֶּרֶת, ועקילס קורא מִקְטֹרֶת.

קִטֵּר] קִטְּרוּ *Pi. 3 perf. pl.* 2R 23,8 ‖ Jes 65,7 ‖ Jer 19,13.32,29.

קִטַּרְתֶּם *2 perf. pl.* Jer 44,21.23.

מְקַטֵּר] מְקַטְּרִים *pt. pl.* 2R 18,4 ‖ Jer 11,12.44,19.

וּמְקַטְּרִים 1R 22,44 ‖ 2R 12,4.*14*,4.*15*,4.*35* ‖ Jes 65,3.

הַמְקַטְּרִים 2R 23,5.

מְקַטְּרָה] מְקַטְּרוֹת *pl. f.* Jer 44,15.

הַמְקַטְּרוֹת 2Ch 30,14.

קַטֵּר *inf.* 1S 2,16 ‖ Jer 44,5.

וְקַטֵּר Jer 7,9 ‖ Am 4,5.

לְקַטֵּר Jer 11,13.17.44,3.8.17.*18*.*25* ‖ 2Ch 28,25.

יְקַטֵּר *3 impf.* 2Ch 25,14.

וִיקַטֵּר Hab 1,16.

וַיְקַטֵּר 2R 16,4.23,5 ‖ 2Ch 28,4.

יְקַטְּרוּ] יְקַטֵּרוּ *3 impf. pl.* Jer 18,15 ‖ Hos 4,13.

יְקַטְּרוּן] יְקַטֵּרוּן Hos 11,2.

וַיְקַטְּרוּ, Q. 2R 17,11.22,17 ‖ Jer 1,16.19,4 ‖ 2Ch 34,25.

קֻטַּר] מְקֻטֶּרֶת *Pu. pt. f.* Cant 3,6.

הִקְטִיר *Hi. 3 perf.* Lev 9,10 ‖ 2Ch 28,3.

וְהִקְטִיר Ex 30,7 ‖ Lev 1,9.13.*15.2,9.4,19.5,12*.17.2,2.*16*.4,31.35.6,5.8.7,5.31.17,6 ‖ Nu 5,26.

וְהִקְטִירוֹ *suff.* Lev 3,11.

וְהִקְטִירָם Lev 3,16.4,10.

וְהִקְטַרְתָּ *2 perf.* Ex 29,13.18.25.

הִקְטִירוּ *3 perf. pl.* 2Ch 29,7.

וְהִקְטִירוּ Lev 3,5.

וּמַקְטִיר *pt.* 1R 3,3 ‖ Jer 33,18.48,35.

מַקְטִירִים *pl.* 1Ch 6,34.

וּמַקְטִירִים, וּמַקְטְרִים 1Ch 13,11 ‖ 2Ch 29,11.

הַמַּקְטִירִים 1R 13,2.

וּקְטַנָּה Dt 25,13.14.

הַקְּטַנָּה Gn 29,16.18 ‖ Jud 15,2 ‖ 1S 14,49 ‖ Ez 16,46.43,44.

קְטַנּוֹת *pl.* Zach 4,10 ‖ Ps 104,25.

הַקְּטַנּוֹת Ez 16,61.

קָטֹן 1S 2,19.15,17.20,2.35.22,15.25,36 ‖ 1R 3,7.8,64.22,31 ‖ 2R 5,14 ‖ Jes 11,6.54,7 ‖ Jer 49,15 ‖ Am 7,2.*5* ‖ Ob 2 ‖ Job 3,19 ‖ 2Ch 15,13.

הַקָּטֹן Gn 1,16.42,13.15.20.34.43,29.44,2.23.26².48,19 ‖ Ex 18,22.26 ‖ Jud 1,13.*3,9*.9,5 ‖ 1S 30,19 ‖ Jes 60,22 ‖ Am 6,11 ‖ 2Ch 18,30.22,1.

וְהַקָּטֹן Gn 42,32.

וּבַקָּטֹן Gn 44,12.

כַּקָּטֹן Dt 1,17 ‖ 1Ch 25,8.26,13.

מִקָּטֹן Gn 19,11 ‖ 1S 5,9.30,2 ‖ 2R 25,26 ‖ Jer 8,10.42,1.44,12.

לְמִקָּטֹן 2R 23,2 ‖ Jer 42,8.

קְטֹן *cs.* 2Ch 21,17.

קֹטֶן] קָטְנִי *suff.*

digitus minimus.

אצבע הקטנה, זרת (= זֶעֶרֶת).

1R 12,10 ‖ 2Ch 10,10.

——— v. n. pr. יָקְטָן ———

קָטַף] קָטֵף

decerpere, avellere.

כמוהו בערבית ובאשורית, וקרוב אל חטף התף ודומיהם.

Ez 17,4.

וְקָטַפְתָּ *2 perf.* Dt 23,26.

קֹטֵף] הַקֹּטְפִים *pt. pl.* Job 30,4.

אֶקְטֹף *1 impf.* Ez 17,22.

נִקְטַף] יִקָּטֵף *Ni. 3 impf.* Job 8,12.

קָטַר°

suffire, adolere.

הוראתו ידועה, וכמוהו באשורית, ובערבית בתי״ו ת׳ טי״ת, והשם נמצא גם בצורית וכושית. הפעל בא רֻבּו ככלו על ההקטרה שלא כהוגן. י״ג במ״א ט׳ כ״א: והקטר את־אִשּׁוֹ, ובמ״ב כ״ג ה׳ קורין השבעים (נוסחא רומית) וְהַמְקַטְּרִים, ובנ״א לְקַטֵּר, ואולי יש לגרוס וַיְקַטְּרוּ. בשה״ש

בארמית קיטא, וכן בערבית בט״ת רפויה. יש מחברין אותו עם יקץ, לפי שבימות הקיץ התולדה וצאצאיה במצב היקיצה וההתעוררות, בנגוד אל ימי החרף, מצב השֵׁנה והתרדמה (ומורה גם על החֹם כשרש עור), ולד״א מן קוץ וקצץ, ע״ש קטיפת הפירות וקציצתן, וכטעם אסיף, בציר, זמיר וקציר; והֻשאל אל פירות הקיץ שנתיבשו; ובדרז״ל בא גם שה״ת בצלים הקיצונים, שנזרעו בימי הקיץ, קַיִץ, מיַבש פירות (כלוב קיץ דעמוס אפשר לפרש כלוב מלא עוף הקיץ וכנף רננים, והנביא פותרו לרעה: בא הקץ... והילילו שירות ההיכל).

2S 16,1 ‖ Jes 28,4 ‖ Jer 8,20 ‖ Am 8,1.2 ‖ Mich 7,1 ‖ Ps 32,4.74,17.

וְקַיִץ Gn 8,22 ‖ Jer 40,10.

וְקַיִץ Jer 40,12.

הַקָּיִץ Am 3,15.

וְהַקַּיִץ 2S 16,2.

בַּקַּיִץ Zach 14,8 ‖ Prv 6,8.10,5. 26,1.30,25.

קֵיצֵךְ *suff.* Jes 16,9 ‖ Jer 48,32.

[קָץ] וְקָץ

aestatem agere.

פעל נגזר מן השם קַיִץ.

Jes 18,6.

—v. ch. קָיִט—

קִיץ expergisci v. יָקַץ; **קִיצוֹן** v. קָצַץ.

קִיקָיוֹן

ricinus (frutex), *κικι*; *al.* cucurbita.

כדוגמתו באשורית ובמצרית, והוא הדלעת שמוציאין ממנה שמן קיק (ריצינוס).

Jon 4,6.

הַקִּיקָיוֹן Jon 4,6.7.9.10.

קִיקָלוֹן v. קָלַל; **קִיר** v. קָרָה II **ויקלהו** K. (2S 20,14) v. קָהַל; **קַל** v. קָלַל.

[קָלָה] I קָלָם *3 perf. suff.*

torrere, adurere; *Ni. pt.* adustio, inflammatio.

כמוהו בסורית, ערבית, כושית ואשורית; בשבאית קלאתם — שְׂרֵפָה, ובדרז״ל אפר מקלה, והוא אח אל צלה.

Jer 29,22.

קָלוּי *pt. pass.* Lev 2,14.

וְקָלוּי Jos 5,11.

[קֵא], קִיא

vomitus.

יש מחברין לו גם קו לקו צו לצו דישעיה וקיקלון דחבקוק (קיא קלון). ע׳ הערה אל כִּי.

Jes 28,8.

קֵאוֹ *suff.* Prv 26,11.

בְּקִיאוֹ Jes 19,14 ‖ Jer 48,26.

—conf. קָאַת—

קִין°

cantare cantum lugubrem.

כמוהו בסורית, ערבית וכושית על השירה והנגינה בכלל, ובעברית התיחד לאבל והספד; לרד״ק שרשו קון.

[קוֹנֵן] וְקוֹנְנוּ (al. נְ) *Pol. 3 perf. pl.* Ez 27,32.

וְקוֹנְנוּהָ (al. נְ) *suff.* Ez 32,16.

[מְקוֹנֵן] לַמְקוֹנְנוֹת (al. נְ) *pt. pl. f.* Jer 9,16.

וַיְקוֹנֵן, וַיְקֹנֵן *3 impf.* 2S 1,17.3,33 ‖ 2Ch 35,25.

תְּקוֹנֵנָּה *3 impf. pl. f.* Ez 32,16[2].

קִינָה

carmen lugubre, elegia.

Jer 7,29.9,9.19 ‖ Ez 19,1.14.26,17.27,2.32.28,12.32,2.16 ‖ Am 5,1.

הַקִּינָה 2S 1,17.

לְקִינָה Ez 19,14 ‖ Am 8,10.

קִינִים *pl. I* Ez 2,10.

הַקִּינוֹת *pl. II* 2Ch 35,25.

בְּקִינוֹתֵיהֶם *suff.* 2Ch 35,25.

—v. n. pr.—

[קַיִן] קֵינוֹ *suff.*

lancea.

ענינו חנית, כבערבית قَنَاةٌ וקרוב אל קָנֶה (ויתכן לפתרו מן הפעל הערבי قان במובן מעשה חרש); י״ג קָבְעוֹ (ע׳ ש״א י״ז ה׳), כי החנית לא היה מנחשת רק מברזל.

2S 21,16.

—v. n. pr.—

קַיִץ, קָיִץ

aestas (adulta); messis pomorum s. fructuum, ficuum; ficus, poma.

קְטוֹרָה Dt 33,10.

[מִקְטָר] מִקְטַר *cs.*

suffitio.

Ex 30,1.

מִקְטֶרֶת

turibulum, quo suffitio fit.

2Ch 26,19.

מִקְטַרְתּוֹ *suff.* Ez 8,11.

קִיטֹר

fumus; vapor, nebula.

עשן, כבתרגומים ובדרז״ל (ע׳ הערה אל נאד, דף ת״כ); קיטור דתהלים קמ״ה ח׳ יתכן שרומז על הרי שרפה וזועות.

Gn 19,28.

וְקִיטוֹר Ps 148,8.

בְּקִיטוֹר Ps 119,83.

כְּקִיטֹר Gn 19,28.

קָטַר° II

claudere; *pt. pass. pl.* clausa; LXX parva (atria), decurtata; *al.* coniuncta vel sine tecto.

רז״ל פי׳ שאינן מכוסות (כדי שיצא העשן ולפיכך נקראו חצרות, להרד״ק כמו קשורות כבארמית, השבעים תרגמו קְטַנּוֹת (קְצוּרוֹת? ורי״א כהן פותרו מן הערבית בהוראת צד ורוח, שעמדו לארבע רוחות הבית.

[קָטוּר] קְטֻרוֹת *pt. pass. pl. f.* Ez 46,22.

—v. ch. et n. pr.—

[קִיא] קָאָה *3 perf. f.*

vomere, eicere, expellere.

כמוהו בערבית ובכושית, והשם נמצא גם באשורית, ובדב״א גם השם הֲקָאָה. י״פ מזה שם העוף קָאַת.

Lev 18,28.

וְקִיוּ *imper. pl.* Jer 25,27.

[הֵקִיא] וַהֲקֵאתוֹ *Hi. 2 perf. suff.* Prv 25,16.

תְּקִיאֶנָּה *2 impf. suff.* Prv 23,8.

וַיָּקֵא *3 impf.* Jon 2,11.

וַיְקִאֶנּוּ *suff.* Job 20,15.

תָּקִיא *3 impf. f.* Lev 18,28.20,22.

וַתָּקָא Lev 18,25.

נִקְלֶה [נִקְלָה Ni. pt. (al. nom.) Ps 38,8.

קָלִי, [קָלִיא]

tostum i. e. tritici hordeique
grana cum spicis tosta.
(להבהור בס׳ הזכרונות קלי דש״א מלא א׳!).

1S 25,18 ‖ Ruth 2,14.

וְקָלִי Lev 23,14 ‖ 2S 17,28².

הַקָּלִיא 1S 17,17.

——v. n. pr.——

קָלָה II

Ni. levem, vilem fieri, ignominia affici; *pt.* vilis, ignobilis.
אח אל קלל במובן בזיון. הראב״ע והרד״ק
מחברים לו גם כסלי מלאו נקלה.

וְנִקְלָה [נִקְלָה *Ni. 3 perf.* Dt 25,3 ‖ Jes 16,14.

נִקְלֶה *pt.* Prv 12,9.

וְנִקְלֶה 1S 18,23.

וְהַנִּקְלֶה Jes 3,5.

מַקְלֶה [הִקְלָה *Hi. pt.* Dt 27,16.

קָלוֹן

ignominia; turpiter factum; contumelia verborum; pudenda.
כקְלָנָא בארמית, ונאמר כבשת גם על הערוה.
יש מחברין לו קיקלון, כתרין מלין קיא וקלון.
השבעים קורין בירמיה מ״ו י״ב שמעו גוים
קוֹלֵךְ, ומקביל אל צְוָחָתֵךְ, ובהושע ד׳ י״ח קלון
מִגְּאֹנָם.

Hos 4,18 ‖ Hab 2,16 ‖ Ps 83,17 ‖ Prv 3,35. 9,7. 11,2. 12,16. 18,3 ‖ Job 10,15.

וְקָלוֹן Prv 6,33.13,18.22,10.

בְּקָלוֹן Hos 4,7.

קְלוֹן *cs.* Jes 22,18.

קְלוֹנֵךְ *suff.* Jer 13,26. 46,12 ‖ Nah 3,5.

——conf. קָלַל——

קַלַּחַת [קַלַּחַת]

olla, lebes.
אח אל צלחת, ונראה דעת האומרים ששרשם
קלה וצלה, ע״ש שקודחין וצולין בם, וכטעם
כיור אש. י״ג במיכה: וְשָׂרְפוּ כִּשְׁאֵר בסיר,
ומקביל אל וכבשר בתוך קלחת.

Mich 3,3.

בַּקַּלַּחַת 1S 2,14.

וְקָלוּט *pt. pass.* [קָלַט]

mancus, pumilio, *LXX* κολοβόκερκος.
לרז״ל קלוט שפרסותיו קלוטות ומחֻברות כשל
סוס וחמור, לא שסועות; להראב״ע הוא ההפך
של שרוע, כלומר קצר (כאלו נאסף וקלוט אל
תוכו), וכת״א חֲסִיר, ובערבית קלטי או קלאט
נמד וננס.

Lev 22,23.

מִקְלָט

refugium, asylum.
הפעל במובן כניסה ואסיפה שגור הרבה בדחז״ל
(אולי כמו לָקַט בהפך אתון). הה׳ בארטה
מוצא לו הבר בערבית قَلْت (תי״ו ת׳ ט׳)
בית קִבּוּל ומגורה (Reservoir).

Nu 35,11.*13*.14.

הַמִּקְלָט Nu 35,6 ‖ Jos 20,2 ‖ 1Ch 6,42.52.

לְמִקְלָט Nu 35,12.15 ‖ Jos 20,3.

מִקְלַט *cs.* Jos 21,13.*21*.*27*.*32*.*36*.

מִקְלָטוֹ Nu 35,25.26.27.28.32.

——v. n. pr. קְלִיטָא——

קַלּוֹתָ *2 perf.* [קָלַל]

levem esse; paucum, exiguum esse vel fieri; celerem esse; *Pi.* maledicere; verbis contumeliosis, conviciis prosequi; exsecrari, devovere; *Hi.* leve facere, levare; contemnere, ignominia afficere; *Pilp.* agitare, celeriter motitare; acuere; *Hithpalp.* agitari, commoveri.
מעין הוראותיו בצורית, ארמית, סורית, ערבית
ואשורית, והוא הפוכו של כבד; יש מחברין
ענין קללה ונדוף עם חלל, וכטעם נקב וקבב;
ובא קלקל בקהלת במובן מרט, ע״ד מעֲטה
לטבה (ע׳ הערה אל הרף), וכן לרד״ק קלקל
בחצים, וי״פ מענין נענוע וטלטול (שיטטעלן)
ומחברין אותו עם מַקֵּל (ואולי הוא כמו גִּלְגֵּל).
השבעים קורין בש״א ג׳ י״ג מקללים אֱלֹהִים
בניו, והוא אחד מתק״ס; הִתְקַלְקְלוּ דירמיה ד׳
כ״ד כמו הִתְגַּלְגָּלוּ, ולהשבעים הִתְחַלְחָלוּ; י״ג
בט״ו י׳ בְּלֵדָם קִלְלוּנִי.

Nah 1,14.

קַלֹּתִי *1 perf.* Job 40,4.

קַלּוּ *3 perf. pl.* Gn 8,11 ‖ 2S 1,23 ‖ Jer 4,13 ‖ Job 7,6.9,25.

וְקַלּוּ Hab 1,8.

הֲקַלּוּ *interrog.* Gn 8,8.

יֵקַלּוּ [יְקַלּוּ *3 impf. pl.* 1S 2,30.

וַתֵּקַל *3 impf. f. sg.* Gn 16,4.

וָאֵקַל *1 impf.* Gn 16,5.

נָקֵל [נָקַל *Ni. 3 perf.* Prv 14,6.

וְנָקַל 2R 3,18.

וּנְקַלֹּתִי *1 perf.* 2S 6,22.

נָקֵל *pt.* 2R 20,10 ‖ Jer 49,6.

הֲנָקֵל *interrog.* 1R 16,31 ‖ Ez 8,17.

נְקַלָּה *f.* Jer 6,14.8,11.

הֲנְקַלָּה *interrog.* 1S 18,23.

יִקַּלּוּ *3 impf. pl.* Jes 30,16.

קִלֵּל *Pi. 3 perf.* Lev 20,9 ‖ 2S 19,22.

וְקִלֵּל Jes 8,21.

קִלְלַנִי *suff.* 1R 2,8.

קִלַּלְתָּ *2 perf.* Eccl 7,22.

מְקַלֵּל *pt.* Prv 20,20.

וּמְקַלֵּל Ex 21,17 ‖ 2S 16,5.

הַמְקַלֵּל Lev 24,14.23.

מְקַלְלוֹנִי (= מְקַלְלַנִי) *suff.* Jer 15,10.

מְקַלְלֶךָ [מְקַלֶּלְךָ (al. לְ) Eccl 7,21.

וּמְקַלֶּלְךָ Gn 12,3.

מְקַלְלִים *pl.* 1S 3,13.

לְקַלֵּל *inf. cs.* Gn 8,21 ‖ Jos 24,9.

לְקַלֶּלְךָ [לְקַלֶּלְךָ (al. לְ) *suff.* Dt 23,5.

בְּקַלְלוֹ (al. לְ) 2S 16,7.

לְקַלְלוֹ (al. לְ) Neh 13,2.

קַלֵּל *imper.* 2S 16,10.

וָאֲקַלְלֵם (al. לְ) *1 impf. suff.* Neh 13,25.

תְּקַלֵּל *2 impf.* Ex 22,27 ‖ Lev 19,14 ‖ Eccl 10,20².

יְקַלֵּל *3 impf.* Lev 20,9.24,15 ‖ 2S 16,9.10 ‖ Prv 30,11.

וַיְקַלֵּל 2S 16,11.
וַיְקַלֵּל Lev 24,11 ‖ 1S 17,43 ‖ 2S 16,13‖Job 3,1.
יְקַלֶּלְךָ *suff.* Prv 30,10.
וַיְקַלְלֵם (al. לְ) 2R 2,24.
יְקַלְלוּ־ (al. לְ) *3 impf. pl.* Ps 62,5.109,28.
וַיְקַלְלוּ (al. לְ) Jud 9,27.
קֻלַּל] וּמְקֻלָּלָיו *Pu. pt. pl. suff.* Ps 37,22.
יְקֻלָּל] יְקֻלָּל *3 impf.* Jes 65,20.
תְּקֻלַּל *3 impf. f.* Job 24,18.
הֵקַל *Hi. 3 perf.* Jes 8,23.
הֱקִלֹּתַנִי *2 perf. suff.* 2S 19,44.
הֵקַלּוּ *3 perf. pl.* Ez 22,7.
לְהָקֵל *inf. cs.* Jes 23,9‖Jon 1,5.
הָקֵל *imper.* 1R 12,4.9.10 ‖ 2Ch 10,4.9.10.
וְהָקֵל Ex 18,22.
יָקֵל *3 impf.* 1S 6,5.
קִלְקַל *Pilp. 3 perf.* Ez 21,26‖ Eccl 10,10.
הִתְקַלְקֵל] הִתְקַלְקָלוּ *Hith. 3 perf. pl.* Jer 4,24.

קֹל] מִקֹּל

petulantia, levitas.

ע״מ עֹז; ע׳ הערה אל קול.

Jer 3,9.

קַל

levis; celer; celeriter, cito.

2S 2,18 ‖ Jes 5,26.19,1.30,16 ‖ Joel 4,4‖Job 24,18.

וְקַל Am 2,15.
הַקַּל Jer 46,6.
מִקַּל Am 2,14.
קַלִּים *pl.* Jes 18,2‖Thr 4,19.
לַקַּלִּים Eccl 9,11.
קַלָּה *f. sg.* Jer 2,23.

קָלָל

Vulg. candens, *al.* politus.

מרוט (ע׳ הערה אל קָלָל), ואולי שרשו קלה במובן שרפה וצריפה, וכטעם כסף צרוף.

Ez 1,7‖Dan 10,6.

קְלָלָה

maledictio, convicium, exsecratio, dirae.

בקצת ספרים בש״ב ט״ז י״ב קְלָלָתִי כתיב, קִלְלָתוֹ קרי.

Gn 27,12 ‖ 1R 2,8 ‖ Jer 29,22 ‖ Zach 8,13 ‖ Ps 109,17.18 ‖ Prv 27,14.

וּקְלָלָה Dt 11,26.
הַקְּלָלָה Dt 11,29.23,6.27,13.29,26‖Neh 13,2.
וְהַקְּלָלָה Dt 11,28.30,1.19‖Jos 8,34.
לִקְלָלָה Jer 26,6.44,8.
וְלִקְלָלָה 2R 22,19 ‖ Jer 24,9.25,18.42,18.44,13.22.49,13.
קִלְלַת (al. לְ) *cs.* Dt 21,23 ‖ Jud 9,57‖Prv 26,2.
קִלְלָתוֹ (al. לְ) *suff.* 2S 16,12.
קִלְלָתְךָ (al. לְ) Gn 27,13.
הַקְּלָלוֹת *pl.* Dt 28,15.*45*.

קִיקָלוֹן] וְקִיקָלוֹן

ignominia.

לדעת האחרונים כמו קִלְקְלוֹן, ויש מחברין אותו עם קָלוֹן, וכת״י קְלָנָא, ולהרד״ק כתרין מלין קִיא קלון, לפי שוכר השכרות והשכור מקיא (ויש לפתרו מענין אשפה, הבקו אשפתות ת״י נפיפו קקלתן, ובדרז״ל קיקלא דמתא).

Hab 2,16.

קְלֹקֵל] הַקְּלֹקֵל

vilis, vilissimus.

קל ונבזה (ע׳ הערה אל מָן).

Nu 21,5.

cnf. מַקֵּל p. 413c

קָלַס

irridere.

ענין בזיון, וכן בסורית וערבית (קרוב אל קלוש בדרז״ל ?); לרש״י לקלס אתנן לשבח ולהלל כשמושו בדרז״ל ובתפלה לַעֲלֵה וּלְקַלֵּס, והוא מן המורים דבר והפוכו, כחסד; השבעים והסורי קורין לְקַבֵּץ (לְלַקֵּט, לְקַלֵּט ?).

קִלֵּס] לְקַלֵּס *Pi. inf. cs.* Ez 16,31.
הִתְקַלֵּס] יִתְקַלָּס *Hith. 3 impf.* Hab 1,10.
יִתְקַלְּסוּ־ *3 impf. pl.* Ez 22,5.
וַיִּתְקַלְּסוּ־ 2R 2,23.

קֶלֶס] וָקֶלֶס

irrisio.

Ps 44,14.*79,4*.

וּלְקֶלֶס Jer 20,8.
קַלָּסָה] וְקַלָּסָה Ez 22,4.

I קָלַע] קֹלֵעַ, קוֹלֵעַ *pt.*

fundâ proicere, funditare; ex terra eicere.

עיקר הוראתו נדנוד וטלטול, והשאל אל יריה, ויש מעין הוראתו בסורית ובערבית.

Jud 20,16‖Jer 10,18.

קִלַּע] וַיְקַלַּע *Pi. 3 impf.* 1S 17,49.
יְקַלְּעֶנָּה *suff.* 1S 25,29.

קֶלַע, I קֶלַע

funda.

Zach 9,15‖Job 41,20.

הַקֶּלַע 1S 25,29.
בַּקֶּלַע 1S 17,50.
וְקַלְעוֹ *suff.* 1S 17,40.
קְלָעִים *pl.* 2Ch 26,14.

קַלָּע] הַקַּלָּעִים *pl.*

funditor.

2R 3,25.

II קֶלַע] קְלָעִים

velum, aulamen (valvae ianuae = צְלָעִים 1R 6,34).

ע״ש התנועה והתנודה (ע׳ הערה אל יריעה), ובדרז״ל קלע של ספינה, בל פרשו נס ת״י למפרס עלויה קלע. במ״א ו׳ ל״ד בא ת׳ צלעים (ואולי יש לחבר כל שרש קלע עם צולע על ירכו).

Ex 27,9.11.12.14.15.38,12.14.*15*‖ 1R 6,34.

קַלְעֵי *cs.* Ex 35,17.*39,40*.38,9.16.18‖Nu 4,26.
וְקַלְעֵי Nu 3,26.

II קָלַע

caelare, sculpere.

יש מיחדין לו הוראת פִּתוח והריתה, ובאמת אינו יוצא ממשמעות קלע א׳, וענינו קליעה ושליבה כבדרז״ל, ונופל על מעשי צעצועים הקלועים זה בזה, או ע״ש שנוספים על גב הכלי (אויפגעוואָרפען).

1R 6,29.

וְקָלַע 1R 6,32.35.

מִקְלַעַת

caelatura, opus caelatum.

1R 6,18.

מִקְלְעוֹת *pl.* 1R 7,31.

מִקְלְעוֹת *cs.* 1R 6,29.32.

—— קְלָל v. קְלֹקֵל, קִלְקֵל ——

קִלְּשׁוֹן

cuspis, aculeus, furca(?).

כלי בעל שלש שִׁנַּיִם לסלק בו הזבל, וכמשמרות דקהלת ת״י קלשונין.

1S 13,21.

—— קָמָה culmi v. קוּם ——

קֶמַח, קֶמַח

farina.

כדוגמתו בארמית, סורית, ערבית, כושית ואשורית (וגם במצרית); בדרז״ל עשו ממנו פעל, וברבים השתמשו לנקודים לבנים שעל פני יין שנתעבש (שיממעל).

Gn 18,6 ‖ Nu 5,15 ‖ Jud 6,19 ‖ 1S 1,24.28,24 ‖ 1R 5,2.17,12 ‖ 2R 4, 41 ‖ Jes 47,2 ‖ Hos 8,7 ‖ 1Ch 12, 40(41).

וְקֶמַח 2S 17,28.

הַקֶּמַח 1R 17,14.16.

קָמַט°

comprehendere firmiter.

י״פ מן הסורית במובן תפישה ואחיזה (פּאקקען), ודוגמתו בערבית בהוראת קשור ידים ורגלים בכבל, ונראה שהוא קרוב אל קפד, קפץ, קמץ, וכוץ בדרז״ל (ומזה קמטים). ר׳ יוסף הלוי גורס וּמַקְמְטֵנִי לעד היה.

וַתִּקְמְטֵנִי [תִּקְמֹט] *2 impf. suff.* Job 16,8.

קֻמְּטוּ [קֻמַּט] *Pu. 3 perf. pl.* Job 22,16.

[קָמֵל] קָמַל

emarcere.

בסורית מורה על העבוש, ובערבית על כתמים שחרחורים בנטיעות מפני הגשמים (ואולי קרוב אל קבל, חשך בארמית).

Jes 33,9.

[קָמְלוּ] קָמֵלוּ *3 perf. pl.* Jes 19,6.

[קָמַץ] וְקָמַץ

capere pugillo, in pugillum colligere.

קרוב אל קבץ, וכמוהו באשורית, ובדרז״ל המקמץ, קמיצה.

Lev 2,2.5,12 ‖ Nu 5,26.

[קֹמֶץ] קֻמְצוֹ *suff.*

pugillus; manipulus (pl.).

Lev 2,2.5,12.

בְּקֻמְצוֹ Lev 6,8.

לִקְמָצִים *pl.* Gn 41,47.

קִמּוֹשׁ

herba inutilis et spinosa, urtica.

קוצים, וכדוגמתו בערבית.

Jes 34,13 ‖ Hos 9,6.

קִמְּשֹׂנִים *pl.* Prv 24,31.

—— קִנֵּן v. קֵן ——

[קָנָא°] קִנֵּא *Pi. 3 perf.*

zelotypum esse; zelotypiam et iram alicuius concitare; invidere; ardenti studio alicuius flagrare (ζηλοῦν), aemulari.

י״פ אותו מן הערבית היות אדום וצהוב במדה יתרה, ומורה על החם והתיחמות הלב, ויש כדוגמתו בכושית. השבעים השמיטו ולא תרגמו הַמַּקְנֶה דיחזקאל כלל.

Nu 25,13.

וְקִנֵּא Nu 5,14[2].*34*.

קִנֵּאתִי *1 perf.* 1R 19,10.*14* ‖ Zach 1,14.8,2[2] ‖ Ps 73,3.

וְקִנֵּאתִי Ez 39,25.

קִנְאוּנִי *3 perf. pl. suff.* Dt 32, 21.

הַמְקַנֵּא *pt. interrog.* Nu 11,29.

קַנֹּא *inf. abs.* 1R 19,10.*14*.

בְּקַנְאוֹ *cs. suff.* Nu 25,11.

בְּקַנֹּאתוֹ 2S 21,2.

תְּקַנֵּא *2 impf.* Ps 37,1 ‖ Prv 3, 31.24,1.19.

יְקַנֵּא *3 impf.* Jes 11,13 ‖ Prv 23,17.

וַיְקַנֵּא Joel 2,18.

וַתְּקַנֵּא *3 impf. f.* Gn 30,1.

וַיְקַנְאוּ *3 impf. pl.* Gn 26,14 ‖ 37,11 ‖ 1R 14,22 ‖ Ps 106,16.

וַיְקַנְאֻהוּ *suff.* Ez 31,9.

(הַמַּקְנֶיא =) הַמַּקְנֶה [הִקְנִיא] *Hi. pt.* Ez 8,3.

אַקְנִיאֵם *1 impf. suff.* Dt 32, 21.

יַקְנִיאוּהוּ, יַקְנִאֻהוּ *3 impf. pl. suff.* Dt 32,16 ‖ Ps 78,58.

קִנְאָה

zelotypia; invidia; studium; amor ardens; ira, indignatio, iracundia.

Nu 5,14[2].30 ‖ Jes 42,13.59,17 ‖ Zach 1,14.8,2 ‖ Prv 6,34.14,30. 27,4 ‖ Job 5,2 ‖ Cant 8,6.

וְקִנְאָה Ez 16,38.

הַקִּנְאָה Ez 8,3.5.

קִנְאַת *cs.* 2R 19,31 ‖ Jes 9,6.*37*, *32*.11,13.26,11 ‖ Ps 69,10 ‖ Eccl 4,4.

קִנְאָתִי *suff.* Nu 25,11 ‖ Ez 16, 42.23,25.36,5 ‖ Zeph 3,8 ‖ Ps 119, 139.

בְּקִנְאָתִי Nu 25,11 ‖ 2R 10,16 ‖ Ez 5,13.36,6.

וּבְקִנְאָתִי Ez 38,19.

קִנְאָתְךָ, קִנְאָתֶךָ Jes 63,15 ‖ Ps 79,5.

וּכְקִנְאָתְךָ Ez 35,11.

קִנְאָתוֹ Zeph 1,18.

וְקִנְאָתוֹ Dt 29,19.

קִנְאָתָם Eccl 9,6.

קְנָאֹת *pl.* Nu 5,15.18.

הַקְּנָאֹת Nu 5,25.29.

קַנָּא

zelotypus.

Ex 20,5.34,14 ‖ Dt 4,24.5,9.6,15.

קַנּוֹא

zelotypus; indignabundus.

Jos 24,19 ‖ Nah 1,2.

קָנָה

fundare, creare, parare; aqui-

rere, emere, redimere; possidere; *pt.* possessor, dominus; *Hi.* emendum dare, vendere.

כמוהו בסורית, ערבית וכושית, ור״ב שמושו בדרז״ל ידוע, עיקר הוראתו בריאה ויצירה, וכן משמעו כשנאמר בהקב״ה, והֻשאל על הקנין, על דרך הפעל עָשָׂה. י״נ בזכריה י״ג ה׳ אָדָם הִקְנַנִי מנעורי; השבעים, הסורי והירונימוס קורין בנחמיה ה׳ ט״ז קָנִיתִי ת׳ קָנִינוּ.

Gn 25,10.47,22.49,30.*50,13* ‖ Jos 24,32 ‖ 2S 12,3.

קָנְתָה *3 perf. f.* Ps 78,54.

קָנָנִי *suff.* Prv 8,22.

קָנֶךָ [קָנְךָ] Dt 32,6.

קָנָהוּ Lev 27,24.

קָנִיתָ, Q. *2 perf.* Ex 15,16 ‖ Jes 43,24 ‖ Jer 13,4 ‖ Ps 74,2. 139,13 ‖ Ruth 4,5.

וְקָנִיתָ Jer 13,1.19,1.

קָנִיתִי, K. *1 perf.* Gn 4,1.47,23 ‖ Ruth 4,5.9.10 ‖ Eccl 2,7.

קָנִינוּ *1 perf. pl.* Neh 5,8.16.

קֹונֶה, קֹנֶה *pt.* Dt 28,68 ‖ Prv 15,32.19,8.

קֹנֵה *cs.* Gn 14,19.*22*.

הַקֹּונֶה, הַקֹּנֶה Lev 25,28 ‖ Ez 7,12 ‖ Prv 20,14.

כַּקֹּונֶה Jes 24,2.

לַקֹּנֶה Lev 25,30.

קֹנֵהוּ *suff.* Lev 25,50 ‖ Jes 1,3.

קֹנֵיהֶן Zach 11,5.

קָנֹה *inf. abs.* Lev 25,14 ‖ 1Ch 21,24.

קָנוֹ 2S 24,24.

קְנֵה־ *cs.* Prv 16,16.

וּקְנוֹת Prv 16,16.

לִקְנוֹת 2S 24,21 ‖ Jes 11,11 ‖ Jer 32,7 ‖ Am 8,6 ‖ Prv 17,16 ‖ 2Ch 34,11.

וְלִקְנוֹת 2R 12,13.*22,6*.

קְנוֹתְךָ *suff.* Ruth 4,5.

קְנֵה *imper.* Gn 47,19 ‖ Jer 32,7.8^{2}.25 ‖ Prv 4,5.7^{2}.23,23 ‖ Ruth 4,4.8.

אֶקְנֶה *1 impf.* 2S 24,24 ‖ 1Ch 21,24.

וָאֶקְנֶה Jer 13,2.32,9.

תִקְנֶה *2 impf.* Ex 21,2 ‖ Lev 25,15.

יִקְנֶה *3 impf.* Lev 22,11 ‖ Prv 1,5.18,15.

וַיִּקֶן Gn 33,19.47,20 ‖ 2S 24,24 ‖ 1R 16,24.

וַיִּקְנֵהוּ *suff.* Gn 39,1.

תִקְנוּ *2 impf. pl.* Lev 25,44.45.

יִקְנוּ *3 impf. pl.* Jer 32,44.

וְנִקְנָה *Ni. 3 perf.* Jer 32,43.

יִקָּנוּ *3 impf. pl.* Jer 32,15.

הִקְנַנִי [הִקְנָה] *Hi. 3 perf. suff.* Zach 13,5.

קִנְיָן] וְקִנְיָן

creatura, animal creatum (Ps); aquisitio, emptio; possessio, opes.

Ez 38,12.13.

קִנְיַן *cs.* Lev 22,11.

קִנְיָנֶךָ, קִנְיָנְךָ *suff.* Ps 104,24 ‖ Prv 4,7.

קִנְיָנוֹ Gn 31,18.36,6 ‖ Ps 105,21.

וְקִנְיָנָם Gn 34,23.

וּלְקִנְיָנָם Jos 14,4.

מִקְנֶה

emptio, emptum; possessio, pecus, greges.

לפי שעיקר הרכוש בארץ הקדם היו הבהמות התיחד להן השם מקנה. השבעים קורין במ״ב ג׳ י״ז: אתם וּמַחֲנֵיכֶם; באיוב ל״ו ל״ב ליונתן וסומכוס: מִקְנֶה (= מְקַנֵּיא) אף עַל־עוֹלֶה.

Gn 46,32.34.47,6 ‖ Ex 12,38 ‖ Nu 32,1.4^{2} ‖ Dt 3,19 ‖ Jer 9,9 ‖ Ez 38,12.13 ‖ Job 36,33 ‖ Eccl 2,7 ‖ 2Ch 14,14.26,10.

וּמִקְנֶה Gn 4,20 ‖ Nu 32,1 ‖ 2Ch 28,1.

הַמִּקְנֶה Gn 29,7 ‖ Jud 18,21 ‖ 1S 30,20.

בַּמִּקְנֶה Gn 13,2.

וּבְמִקְנֶה Jos 22,8.

מִקְנֵה *cs.* Gn 13,7^{2}.26,14. 31,9.18.49,32 ‖ Ex 9,4^{2}.6.

וּמִקְנֵה Gn 26,14.47,18 ‖ 2Ch 32,29.

וּבְמִקְנֵה Gn 47,17^{2}.

מִמִּקְנֵה Ex 9,7.

וּמִמִּקְנֵה Ex 9,6.

מִקְנֵנוּ *suff.* Ex 10,26 ‖ Nu 32,26.

לְמִקְנֵנוּ Nu 32,16.

מִקְנְךָ Gn 30,29 ‖ Ex 9,19.34,19.

בְּמִקְנְךָ Ex 9,3.

מִקְנֵהוּ Gn 31,18.34,5.36,6 ‖ Ex 9,20.21 ‖ Job 1,3.

וּמִקְנֵהוּ Job 1,10.

וּלְמִקְנֵהוּ Gn 33,17.

מִקְנַי [מִקְנִים] *pl. suff.* Ex 17,3.

וּמִקְנַי Nu 20,19.

מִקְנֶיךָ Jes 30,23.

מִקְנֵיכֶם Gn 47,16.

וּמִקְנֵיכֶם, וּמִקְנְכֶם Dt 3,19 ‖ Jos 1,14 ‖ 2R 3,17.

בְּמִקְנֵיכֶם Gn 47,16.

מִקְנֵיהֶם, מִקְנֵהֶם Gn 34,23.36,7.46,6.47,17^{2} ‖ Nu 31,9 ‖ 1S 23,5 ‖ Jer 49,32 ‖ 1Ch 5,9.21.7,21.

וּמִקְנֵיהֶם Jud 6,5 ‖ Ps 78,48.

לְמִקְנֵיהֶם Jos 14,4.

מִקְנָה] הַמִּקְנָה

emptio, res empta.

Jer 32,11.*12*.*16*.12.14.

לְמִקְנָה Gn 23,18.

מִקְנַת *cs.* Gn 17,23 ‖ Ex 12,44.

וּמִקְנַת Gn 17,12.*27*.13.

מִקְנָתוֹ *suff.* Lev 25,16^{2}.51.27,22.

—v. n. pr. קַיִן, אֶלְקָנָה etc.—

קָנֶה

canna, arundo; calămus aromaticus; culmus frugum; pertica mensoria; iugum staterae; calamus, scapus, bracchia candelabri.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית ואשורית (חבר לו בכושית במובן עוקץ), וההשאלות ידועות.

Jes 19,6.42,3.43,24 ‖ Ez 29,6.40,5.6^{2}.7^{2}.*8* ‖ Ps 68,31 ‖ Job 40,21 ‖ Cant 4,14.

וְקָנֶה Jer 6,20‖Ez 27,19.40,7.
הַקָּנֶה 1R 14,15 ‖ 2R 18,21 ‖ Jes 36,6‖Ez 41,8.
בְּקָנֶה Gn 41,5.22‖Ex 37,19.
בַּקָּנֶה Ex 25,33. *37,19*.33 ‖ Jes 46,6.
לְקָנֶה Jes 35,7.
קְנֵה *cs.* Ez 40,5.
וּקְנֵה Ex 30,23‖Ez 40,3.
בִּקְנֵה Ez 42,16^{2}.*17*.18.*19*.
וְקָנָהּ *suff.* Ex 25,31.*37,17*.
קָנִים *pl.* Ex 25,32,*37,18*‖Ez 42, 16.17.*18.19*.
הַקָּנִים Ex 25,33.*35.37,19*.35^{3}.*37*, *21*^{3}.37,21.
קְנֵי *cs.* Ex 25,32.*37*,18^{2}.

קָנָה] מִקְנָה

os lacerti s. bracchii superioris; *pl.* brachia candelabri.

לפי המסורה ה״א רפויה, ע״כ יהדנו לו מדור בפני עצמו.

Job 31,22.

קָנוֹת] וּקְנֹתֶם *pl. suff.* Ex 25, 36.*37,22*.

——v. n. pr.——

קִנָּמוֹן] וְקִנְּמָן

cinnamum, cinnamonum (aroma notissimum).

מין עצי בשם ידוע, ומבני שם בא לבני יפת.

Prv 7,17‖Cant 4,14.

וְקִנְּמָן־ *cs.* Ex 30,23.

קָנַן°

nidificare, nidum parare.

קרוב אל כּוּן, פעל נגזר מן השם קֵן, שנמצא גם בסורית ואשורית.

קִנֵּן] קִנְּנָה (al. נְּ) *Pi. 3 perf. f.* Jes 34,15.
קִנְּנוּ (al. נְּ) *3 perf. pl.* Ez 31,6.
תְּקַנֵּן *3 impf. f.* Jer 48,28.
יְקַנֵּנוּ] יְקַנֵּנוּ *3 impf. pl.* Ps 104,17.
קִנֵּן] מְקֻנַּנְתִּי (יתיר י׳) *Pu. pt. f.* Jer 22,23.

קֵן

nidus, pulli in nido; habitaculum, domicilium; *pl. cellae.*

על משקל חֵן מן חָנַן וכדומה.

Jes 16,2‖Ps 84,4.

כַּקֵּן Jes 10,14.
קַן־ *cs.* Dt 22,6.
קִנִּי *suff.* Job 29,18.
קִנְּךָ] קִנֶּךָ Nu 24,21 ‖ Jer 49,16 ‖ Ob 4.
קִנּוֹ Dt 32,11 ‖ Hab 2,9 ‖ Job 39, 27.
קִנָּהּ Prv 27,8.
קִנִּים *pl.* Gn 6,14.

קֶנֶץ] קִנְצֵי *pl. cs.*

laqueus (*al.* = קֵץ finis, terminus, конецъ).

י״פ מן הערבית והאשורית בהוראת פח ורשת (וקרוב אל קמט וקמיץ), ולהקדמונים כמו קֵץ.

Job 18,2.

קָסַם] קֹסֵם *pt.*

divinare, hariolari.

בערבית הוראתו גזירה והתיכה (ע׳ הערה אל הבר וכשף) ובא גם במובן שבירה, והשאל אל הכשוף, כבסורית וכושית, ועל השבעת המת. לר״י הלוי עיקר פתרון קָסַם כצרור וקיסם בדרז״ל שהפילו בו גוֹרָל (ע׳ הערה) על כל המוטל בספק, ומזה השאלה. י״ג בישעיה ג׳ ב׳ וְקָצִין וזקן (ע׳ פסוק ו׳).

Dt 18,10.

וְקֹסֵם Jes 3,2.
הַקּוֹסֵם Jos 13,22.
קֹסְמִים *pl.* Dt 18,14.
וְקֹסְמִים Jes 44,25‖Ez 22,28.
הַקֹּסְמִים Mich 3,7.
וְהַקּוֹסְמִים, וְהַקֹּסְמִים Ez 13,9 ‖ Zach 10,2.
וְלַקֹּסְמִים 1S 6,2.
קֹסְמֵיכֶם *suff.* Jer 27,9.
וְקֹסְמֵיכֶם Jer 29,8.
בִּקְסֹם] בִּקְסָם־ *inf. cs.* Ez 21, 34.
כִּקְסוֹם־ (יתיר ו׳) Ez 21,28.
לִקְסָם־ Ez 21,26.

מִקְסָם Mich 3,6.
קָסֳומִי־ (יתיר ו׳) *imper. f.* 1S 28,8.
יִקְסֹמוּ] יִקְסֹמוּ *3 impf. pl.* Mich 3,11.
וַיִּקְסְמוּ 2R 17,17.
תִּקְסַמְנָה *2 impf. pl. f.* Ez 13, 23.

קֶסֶם, קֶסֶם

divinatio, oraculum, sortilegium, sors; divinandi praemium.

Nu 23,23 ‖ 1S 15,23 ‖ Ez 21,26 ‖ Prv 16,10.

וְקֶסֶם Jer 14,14‖Ez 13,6.23.
הַקֶּסֶם Ez 21,27.
קְסָמִים *pl.* Dt 18,10‖2R 17,17.
וּקְסָמִים Nu 22,7.
מִקְסַם] וּמִקְסַם *cs.* Ez 12,24.13,7.

קָסַס°

abscindere, amputare.

אח אל קָצַץ וְקָשַׁשׁ, ולהשבעים והסורי פתרונו השחתה, קלקול ועבוש כבדרז״ל (במשנה דב״ב ו׳ ב׳), וטעם וְיָבֵשׁ כמו וְיִבְאַשׁ.

קֹסֵס] יְקוֹסֵס *Pol. 3 impf.* Ez 17,9.

——conf. קָצַץ——

קֶסֶת

vasculum, atramentarium.

כלי או קנה עם דיו (וכטעם וקשותיו ומנקיתיו, ע׳ הערה אל קָשָׂה וַקְשָׂוָה), ודרך בני קדם לנשאו בחגורה שעל מתניהם.

Ez 9,3.

וְקֶסֶת Ez 9,2.
הַקֶּסֶת Ez 9,11.

——cf. קָשָׂה et קַשְׂוָה——

קַעֲקַע

stigma, nota cuti incisa vel inusta.

עניני שריטה וחריתה בעור הבשר. לר״ק שרשו קוּעַ, קָעַע או יָקַע, ומשום ספיקא הובא בסדר הא״ב.

Lev 19,28.

קְעָרָה] הַקְּעָרָה

scutella.

בערבית ובסורית ענינו עמוק. ע"ד הדגש בקערותיו דשמות כ"ה כ"ט ע' מבוא לנה"א דף ק"ו.

Nu 7,85.

קַעֲרַת־ *cs.* Nu 7,13.*19.25.31.37.43.49.55.61.67.73.79.*

הַקְּעָרֹת *pl.* Nu 4,7.

קַעֲרֹת *cs.* Nu 7,84.

קְעָרֹתָיו *suff.* Ex 25,29.37,16.

שְׁקַעֲרוּרָה] *pl.* **שְׁקַעֲרוּרֹת**

Vulg. valliculae, *LXX* κοιλάδες.

חרוץ ומקום עמוק, והשי"ן כשי"ן של שחרור ושעבוד, ולר"ק עיקר שרשו שקע.

Lev 14,37.

—קוֹף v. קֹפִים—

קָפָא°] *3 perf. pl.* **קָפְאוּ**

se contrahere, colligere, concrescere, coagulari, congelari.

הוראתו ידועה, וכמוהו בסורית (יש מחברין אותו עם קמץ וקפץ, ואולי יש לחברו עם קבע, וזה טעם הקפאים על שמריהם).

Ex 15,8.

קָפֵא] **הַקֹּפְאִים** *pt. pl.* Zeph 1,12.

יְקָפְאוּן v. Ni. **יִקְפְּאוּן** K. *3 impf. pl.* Zach 14,6.

הִקְפִּיא] **תַּקְפִּיאֵנִי** *Hi. 2 impf. suff.* Job 10,10.

קִפָּאוֹן] Q. **וְקִפָּאוֹן**

gelu.

י"ב חם וקרות וקפאון.

Zach 14,6.

קָפַד°

abscindere; *al.* devolvere, convolvere, coarctare, detexere.

ענינו כריתה וגזרה, וקרוביו ידועים.

קִפֵּד] **קִפַּדְתִּי** *Pi. 1 perf.* Jes 38,12.

קְפָדָה] **קְפָדָה־**

excidium; *al.* horror, terror.

כטעם בא הקץ.

Ez 7,25.

קִפֹּד

ericius, erinaceus.

כמוהו בסורית, ערבית וכושית (בהוראת עלוקה).

Jes 14,23‖Zeph 2,14.

וְקִפֹּד Jes 24,11.

קִפּוֹז

serpens iaculus.

כמוהו בערבית, והטעם כמו קפץ, שמקפצת על עובר ושב.

Jes 34,15.

קָפַץ

claudere; *Ni.* mori; Pi. salire, subsilire.

אח אל קמט, קבץ, קמץ, וקפד, וטעם יִקָּפְצוּן יִכָּרֵתוּ (בדרז"ל גרזן—קופיץ), וי"ג והמה כִּיבוּל יִקָּטְפוּן, וע' הערה אל מָכַךְ.

Ps 87,10..

קָפְצָה (נס"א) *3 perf. f.* Ps 107,42‖Job 5,16.

תִקְפֹּץ *2 impf.* Dt 15,7.

יִקְפְּצוּ *3 impf. pl.* Jes 52,15.

נִקְפַּץ] **יִקָּפְצוּן** *Ni. 3 impf. pl.* Job 24,24.

מְקַפֵּץ *Pi. pt.* Cant 2,8.

—קָצַץ v. קֵץ—

קָצַב°

abscindere, amputare; tondere.

קרוב אל חטב והצב, וטעם הקצובות המדודות, שכל השנים מדה אחת וקצב אחד להן, ולר"א מענין גזיזה, והכונה על הלבנונית מפני שרוחצין תחלה את הכבשים העומדים לגזיזה.

קָצוּב] **הַקְּצוּבוֹת** *pt. pass. pl. f.* Cant 4,2.

יִקְצֹב] **וַיִּקְצָב־** *3 impf.* 2R 6,6.

קֶצֶב

forma; *pl.* fines extremi i. e. radices.

יגיד עליו רעו. לקצבי דיונה לר"ק כמו לקצוי.

1R 7,37.

וְקֶצֶב 1R 6,25.

לְקִצְבֵי *pl. cs.* Jon 2,7.

קָצָה] **קְצוֹת־** *inf. cs.*

abscindere, amputare; *Hi.* abradere.

אח אל קצע (קטע בדרז"ל) וקצץ. לר"ק הִקְצוּ והִקְצוֹת כמו הִקְצִעוּ, הִקְצִעוּ אתו בהבלעת העי"ן; יונתן קורא במ"ב י' ל"ב לְקַצֵּף, ובחבקוק ב' י' קַצּוֹת, וכ"ת הסורי.

Hab 2,10.

קִצָּה] **מְקַצֶּה** *Pi. pt.* Prv 26,6.

לְקַצּוֹת *inf. cs.* 2R 10,32.

הִקְצָה] **הִקְצוּ** *Hi. 3 perf. pl.* Lev 14,41.

הִקְצוֹת (= **הַקְצוֹת**) *inf. cs.* Lev 14,43.

קָצֶה (al. **קֵצֶה**)

finis.

Jes 2,7²‖Nah 2,10.3,3.9.

קָצֶה] **הַקָּצֶה**

extremitas; tempus extremum, finis; res universa, summa.

השבעים מחברין מקצה דירמיה נ"א ל"א לפסוק ל"ב וקורין: מקצה מעברותיו נתפשו.

Ex 26,28.36,33.

מִקָּצֶה Gn 19,4‖Jer 51,31.

קְצֵה *cs.* Ex 16,35 ‖ Nu 20,16.22,41 ‖ Dt 4,32.13,8.*28,64* ‖ Jos 3,8.13,27.15,5.18,16.19 ‖ Jud 6,21.7,11 ‖ 1S 14,27 ‖ 2R 7,5.8 ‖ Jes 7,3.48,20.49,6.62,11 ‖ Jer 12,12.25,31.33‖Ps 46,10.

בִּקְצֵה Gn 23,9 ‖ Ex 13,20.26,5.*36,12*‖Nu 11,1.22,36.33,6.37‖Dt 30,4 ‖ Jos 3,15.4,19.15,8 ‖ Jud 7,17.19‖1S 9,27.14,2.43‖Jes 7,18‖Prv 17,24‖Ruth 3,7‖Neh 1,9.

וּבִקְצֵה Ps 19,5.

מִקְצֵה Gn 8,3.47,21‖Nu 34,3‖Dt 13,8.*28,64*.14,28.28,49 ‖ Jos 3,2.*9,16*.15,1.2.5.21.18,15 ‖ 2S 24,8‖1R 9,10‖2R 8,3.18,10 ‖ Jes 5,26.13,5.42,10.43,6‖Jer 10,13.12,12.25,33.51,16‖Ez 3,16.39,14.48,1‖Ps 19,7.61,3.135,7.

וּמִקְצֵה Gn 47,2.

וּלְמִקְצֵה Dt 4,32.

קָצֵהוּ *suff.* Gn 47,21‖Nu 23,13.

בְּקָצֵהוּ Ex 19,12.

מִקָּצֵהוּ Jes 56,11‖Ez 25,9.

מִקְצֵיהֶם *pl. suff.* Ez 33,2.

הוראתו ידועה, וקרוב אל חצף בארמית, או לפי שהכועס מעלה רתיחה וקצף (שוים) על פיו, וכמו שיאמר הגרמני שיימען, והרוסי пѣнить. י״ג בישעיה מ״ז י״ז הַסְתֵּר וְהִקְצִף.

Gn 41,10 ‖ Dt 9,19 ‖ Zach 1,2 ‖ Esth 2,21.

קָצַפְתָּ *2 perf.* Jes 64,4 ‖ Thr 5,22.

קָצַפְתִּי *1 perf.* Jes 47,6. 57,17 ‖ Zach 1,15.

קֹצֵף *pt.* Zach 1,15.

מִקְּצֹף *inf. cs.* Jes 54,9.

אֶקְצוֹף *1 impf.* Jes 57,16.

וְאֶקְצֹף Jes 57,17.

תִּקְצֹף *2 impf.* Nu 16,22 ‖ Jes 64,8.

יִקְצֹף *3 impf.* Lev 10,9 ‖ Jos 22,18 ‖ Eccl 5,5.

וַיִּקְצֹף Gn 40,2 ‖ Ex 16,20 ‖ Lev 10,16 ‖ Nu 31,14 ‖ Dt 1,34 ‖ 2R 5,11.13,19 ‖ Esth 1,12.

וַיִּקְצְפוּ *3 impf. pl.* 1S 29,4 ‖ Jer 37,15.

[הִקְצִיף] **הִקְצַפְתָּ** *Hi. 2 perf.* Dt 9,7.

הִקְצַפְתֶּם *2 perf. pl.* Dt 9,8.

[מַקְצִיף] **מַקְצִפִים** *pt. pl.* Dt 9,22.

בְּהַקְצִיף *inf. cs.* Zach 8,14.

וַיַּקְצִיפוּ *3 impf. pl.* Ps 106,32.

(צ̇) **וְהִתְקַצַּף** *Hith. 3 perf.* Jes 8,21.

קֶצֶף ,קְצָף

ira; altercatio, lis; sarmenta, vimen.

Nu 1,53.18,5 ‖ Jos 9,20.22,20 ‖ 2R 3,27 ‖ Jes 34,2.54,8 ‖ Zach 1,2.7,12 ‖ 1Ch 27,24 ‖ 2Ch 19,2.10.24,18.29,8.32,25.26.

וָקֶצֶף ,וְקֶצֶף Zach 1,15 ‖ Eccl 5,16 ‖ Esth 1,18.

הַקֶּצֶף Nu 17,11.

וּבְקֶצֶף Dt 29,27 ‖ Jer 21,5.32,37.

כְּקֶצֶף Hos 10,7.

מִקֶּצֶף Jer 50,13.

[קְצִינִים] **קְצִינֵי** *pl. cs.* Jos 10,24 ‖ Jes 1,10.

וּקְצִינֵי Mich 3,1.9.

קְצִינַיִךְ *suff.* Jes 22,3.

קֶצַח

nigella sativa, μελάνθιον.

כמוהו בערבית בוז״ן ת׳ צד״י.

Jes 28,25.27².

קָצַע°

abradere, decorticare.

כמוהו בערבית, בארמית קטע, ובסורית בתוספת רי״ש קרטע; טעם מְקֻצָּעֹת עשויות במקצועות ופנות, ונראה יותר שהוא שֵׁם, וכמו מקצועות.

[קָצַע] (al. nom.) **לִמְקֻצְעֹת** *Pu. pt. pl. f. cs.* Ex 26,23.*36,28*.

[הִקְצִיעַ] **יַקְצִעַ** *Hi. 3 impf.* Lev 14,41.

[הָקְצַע] **מְהֻקְצָעוֹת** *Ho. pt. pl. f.* Ez 46,22.

[מִקְצָע] הַמִּקְצוֹעַ ,הַמִּקְצֹעַ

angulus.

Neh 3,19.20.24.25 ‖ 2Ch 26,9.

בְּמִקְצֹעַ Ez 46,21².

מִקְצֹעוֹת *pl.* Ez 46,22.

הַמִּקְצֹעֹת Ex 26,24.*36,29*.

מִקְצוֹעֵי *cs.* Ez 46,21.

וּמִקְצֹעֹתָיו *suff.* Ez 41,22.

[מִקְצָעָה] **לִמְקֻצְעֹת** *pl.*

(?מִקְצֹעֹת, *pl.* מִקְצָעָה =)

Ex 26,23.*36,28*.

[מַקְצֻעָה] **בַּמַּקְצֻעוֹת** *pl.*

scapellum sculptorum.

Jes 44,13.

[קְצִיעָה] **קְצִיעוֹת** *pl.*

cassia (aromatis genus cinamomo simile).

מין בשם ידוע (ע״ש תמונתו מקצועות מקצועות או ע״ד קטף בדרז״ל, וע׳ הערה אל קִדָּה).

Ps 45,9.

v. n. pr.

קָצַף

graviter irasci, succensere; *Hi.* in iram concitare.

[קָצָה] מִקְצָה

extremitas; res universa, numerus universus.

Ex 25,19.*37,8*².26,4.36,11.

[קָצוֹת] **קְצוֹת** *pl. cs.* Ex 25,18.*37,7*.28,23.*26*.*39*,*16*.19.24.25.*39*,*18*.39,17 ‖ 1R 6,24 ‖ Jes 40,28.41,5 ‖ Jer 49,36 ‖ Job 26,14.

לִקְצוֹת Job 28,24.

מִקְצוֹת 1R 6,24.12,31.13,33 ‖ Jes 41,9.

קְצוֹתָיו, Q. *suff.* Ex 25,19. 27,4.28,7.37,8.39,4 ‖ Ez 15,4.

קְצוֹתָם Ps 19,7.

מִקְצוֹתָם Jud 18,2 ‖ 2R 17,32.

[קָצוּ] **קַצְוֵי** *pl. cs.*

extremitas.

לר״ק משקלו קָצוּ או קָצֶו.

Jes 26,15 ‖ Ps 48,11.65,6.

[קְצָוָה] ,**קְצָוֹת** [קְצָווֹת] *pl.* Ps 65,9.

הַקְּצָוֹת Ex 38,5.

קְצוֹתָיו (al. ק) K. *suff.* Ex 37,8.39,4.

[קְצָת] וּמִקְצָת

finis, מִקְ׳ a fine, post; nonnulli.

בדרז״ל בא כאלו המ״ם אינו אלא למשקל.

Dan 1,2.15 ‖ Neh 7,70.

וּלְמִקְצָת Dan 1,18.

וּמִקְצָתָם Dan 1,5.

קָצִין

iudex, magistratus; dux, imperator; princeps.

שרשו קצה, במובן כריתה, כבערבית, ונאמר על התוך הדין והריצת משפט, וכן נקרא השופט בערבית قاضى, ומן הערבית בא ללשון ספרד בתוספת ל׳ Alcalde. יונתן קורא במשלי ו׳ ז׳ קָצִיר (הצדא) ת׳ קָצִין, וכן משמע מתרגום השבעים.

Jes 3,6 ‖ Prv 6,7.25,15 ‖ Dan 11,18.

לְקָצִין Jud 11,6.

וּלְקָצִין Jud 11,11.

קְצִין *cs.* Jes 3,7.

תִּקְצְרוּ *2 impf. pl.* Lev 25,11.

צ] יִקְצוֹרוּ ,יִקְצֹרוּ Q. *3 impf. pl.* Hos 8,7‖Ps 126,5‖Job 24,6.

יִקְצְרוּן] יִקְצֹרוּן Ruth 2,9.

יִקְצְרֻהוּ *suff.* Job 4,8.

הִקְצִיר] יַקְצִירוּ K. *Hi. 3 impf. pl.* Job 24,6.

קָצִיר

messis; tempus messis; fruges; messores; frondes; *fig.* excidium, clades.

נאמר גם על הענפים, אם מפני שקוצצים אותם להרבות בגדולם, או יאמר על הקטנים קצרי הקומה. י״ג בש״ב כ״ג י״ח: וַיָּבֹאוּ אֶת־(הַ)קציר אל־דויד, להשבעים הוא שם מקום, ולנוסחא אחרינא אל־הַצּוּר; י״ג בישעיה י״ז ה׳ קֹצֵר ת׳ קָצִיר (השבעים הסורי והרומי קורין כְּאֹסֵף בַּקציר), ובט״ז ט׳ ועל־קְצִירֵךְ.

Jos 3,15 ‖ 2S 21,9.10.23,13 ‖ Jes 17,5.11.18,4.5 ‖ Jer 5,24.8,20.50,16‖Hos 6,11‖Joel 4,13 ‖ Prv 25,13‖Job 14,9.

וְקָצִיר Gn 8,22.45,6.

הַקָּצִיר Ex 23,16‖Jer 51,33‖Ruth 2,21.

בַּקָּצִיר Jes 9,2‖Prv 6,8.10,5.20,4.26,1.

וּבַקָּצִיר Ex 34,21.

לַקָּצִיר Am 4,7.

קְצִיר *cs.* Gn 30,14 ‖ Ex 34,22 ‖ Lev 19,9.*23,32* ‖ Jud 15,1 ‖ 1S 6,13.12,17‖2S 21,9‖Jes 23,3‖Joel 1,11‖Ruth 1,22.2,23.

וּקְצִיר Ruth 2,23.

בִּקְצִירִי *suff.* Job 29,19.

קְצִירְךָ Lev 19,9.*23,32*.25,5 ‖ Dt 24,19‖Jer 5,17.

קְצִירֵךְ Jes 16,9.

קְצִירְכֶם Lev 23,10.

קְצִירוֹ 1S 8,12‖Jos 5,5.18,16.

קְצִירָהּ Lev 23,10‖Jes 27,11.

קְצִירִים] קְצִירֶיהָ *pl. suff.* Ps 80,12.

קָצַר]

diminuere, decurtare; *pt. pass.*

41 ‖ Nu 13,25 ‖ Dt 9,11.15,1.31,10‖Jud 11,39‖2S 14,26.15,7‖1R 2,39.17,7 ‖ Jes 23,15.17 ‖ Jer 13,6.34,14.42,7.50,26 ‖ Ez 29,13 ‖ Esth 2,12‖2Ch 8,1.

קִצִּי *suff.* Ps 39,5‖Job 6,11.

קִצֵּנוּ Thr 4,18.

קִצֵּךְ Jes 51,13.

קִצּוֹ Jes 37,24‖Dan 11,45.

קִצֹּה K. קִצּוֹ Q. 2R 19,23.

וְקִצּוֹ Dan 9,26.

קִנְצֵי (= קִצֵּי?) *pl. cs.* Job 18,2.

קִיצוֹן] הַקִּיצוֹנָה ,הַקִּיצֹנָה *f.*

extremus (= קָצוֹן).

Ex 26,4.*36,11*.10.36,17.

—v. ch. et n. pr. עֵמֶק קְצִיץ—

קָצַר] *3 perf. pl.* (קָצְרוּ) קָצֲרוּ

metiri, demetiri; *pt.* messor.

ענינו כריתה וגזירה כבערבית, וקרוב אל קצה, קצץ ודומיהן. יהדנו לזה האמור בתבואת השדה מדור בפני עצמו, ובא כלו בקל, מלבד יקצורו דאיוב כ״ד ו׳ לפי הכתיב הפעיל.

Jer 12,13.

קְצַרְתֶּם *2 perf. pl.* Hos 10,13.

וּקְצַרְתֶּם Lev 23,10.

קוֹצֵר *pt.* Ps 129,7.

הַקּוֹצֵר Jer 9,21.

בַּקּוֹצֵר Am 9,13.

קֹצְרִים *pl.* 1S 6,13.

הַקֹּצְרִים ,הַקּוֹצְרִים 2R 4,18 ‖ Ruth 2,3.5.6.7.14.

לַקּוֹצְרִים Ruth 2,4.

לִקְצֹר *inf. cs.* Lev 19,9.

וְלִקְצֹר 1S 8,12.

בְּקָצְרָהּ] בְּקֻצְרְךָ *suff.* Lev 23,22.

וּבְקֻצְרְכֶם Lev 19,6.*23,22*.

קְצֹר] קִצְרוּ *imper. pl.* Hos 10,12.

וְקִצְרוּ 2R 19,29‖Jes 37,30.

תִּקְצֹר ,תִּקְצוֹר *2 impf.* Lev 25,5‖Dt 24,19‖Mich 6,15.

יִקְצוֹר ,יִקְצוֹר־ (יתיר ו׳) *3 impf.* Jes 17,5‖Prv 22,8‖Eccl 11,4.

בִּקְצָפִּי *suff.* Jer 60,10.

קֶצֶף] וְקִצְפֶּךָ Ps 102,11.

בְּקִצְפְּךָ Ps 38,2.

מִקִּצְפּוֹ Jer 10,10.

קְצָפָה] לִקְצָפָה

fractio, *spec.* frondes ramique fracti; *LXX* συνκλασμός.

בערבית יורה הפעל העובר על קציצת נטיעה (וקרוב אל קטף), והעומד במובן שהיה וכמישה; ואולי הטעם העלאת קצף ורתיחה, והוא הקלקול.

Joel 1,7.

—v. chald.—

קָצַץ] *2 perf.* וְקַצֹּתָה

praecidere, amputare, dissecare, abrumpere.

אח אל חצץ, קצע ודומיהן, וכמודו בסורית וערבית (ע׳ הערה אל פאה).

Dt 25,12.

קָצוּץ] קְצוּצֵי *pt. pass. pl. cs.* Jer 9,25.25,23.49,32.

קִצֵּץ ,קִצֵּץ *Pi. 3 perf.* 2R 18,16‖Ps 129,4.

וְקִצֵּץ Ex 39,3‖Ps 46,10.

וַיְקַצֵּץ *3 impf.* 2R 16,17.24,13‖2Ch 28,24.

וַיְקַצְּצוּ *3 impf. pl.* Jud 1,6‖2S 4,12.

קֻצַּץ] מְקֻצָּצִים *Pu. pt. pl.* Jud 1,7.

קֵץ

extremitas, finis; interitus, exitus.

השבעים קורין בירמיה נ׳ כ״ו: כִּי בָא קִצָּהּ; י״ג ביחזקאל ז׳ ג׳: עתה הַקֵּץ עליך.

Gn 6,13‖Jes 9,6 ‖ Ez 7,2.6.21,30.*34.35,5*‖Ps 119,96‖Job 22,5.28,3 ‖ Eccl 4,8.16.12,12 ‖ Dan 8,17.19.9,26.11,27.35.*12,4.9*.40.12,6.

הֲקֵץ *interrog.* Job 16,3.

הַקֵּץ Ez 7,2.3.6‖Am 8,2‖2Ch 21,19.

לְקֵץ Dan 12,13‖2Ch 18,2.

לַקֵּץ Hab 2,3‖Dan 12,13.

וּלְקֵץ Dan 11,6.13‖Neh 13,6.

מִקֵּץ Gn 4,3.8,6.16,3.41,1‖Ex 12,

decurtatus, diminutus; curtum, brevem esse; sq. יָד impotentem esse; sq. רוּחַ, נֶפֶשׁ impatientem fieri; *Pi.* decurtare, abbrevire.

(כשבא עם נפש קרובה הוראתו אל קוּץ).

Jes 28,20.

הַקָּצַר *interrog.* Mich 2,7.

קָצְרָה *3 perf. f.* Jes 50,2.59,1.

[קָצוּר] קְצֻרוֹת *pt. pass. pl. f.* Ez 42,5.

הֲקָצוֹר *inf. abs. interrog.* Jes 50,2.

תִּקְצַר, תִּקְצָר *3 impf. f.* Nu 11,23‖Job 21,4.

וַתִּקְצַר Nu 21,4 ‖ Jud 10,16. 16,16‖Zach 11,8.

תִּקְצֹרְנָה *3 impf. pl. f.* Prv 10,27.

קִצַּר *Pi. 3 perf.* Ps 102,24.

[הִקְצִיר] הִקְצַרְתָּ *Hi. 2 perf.* Ps 89,46.

[קֹצֶר] מֹקֶצֶר

brevitas, sq. רוּחַ impatientia.

Ex 6,9.

[קָצֵר] קְצַר *cs.*

curtus, brevis; sq. יָד impotens, debilis; ק׳ רוּחַ, ק׳ אַפַּיִם impatiens, iracundus.

Prv 14,17‖Job 14,1.

וּקְצַר־ Prv 14,29.

[קְצָרִים] קִצְרֵי־ *pl. cs.* 2R 19,26‖Jes 37,27.

קְצָת v. קָצָה; קַר, קֹר v. קָרַר.

קָרָא I

clamare, inclamare, succlamare; opem implorare, invocare; *κηρύσσειν*, declamare, renunciare, indicere; vocare, advocare, vocando arcessere; convocare; invitare; in ius vocare; evocare (velut exercitum); vocare aliquem ad munus obeundum, eligere; ק׳ בְּשֵׁם laudare, celebrare nomen; invocare, adorare, venerari; implorare opem; appellare, nominare, nuncupare; recitare, alta voce legere.

כמוהו בארמית, סורית וערבית. השבעים קורין בש״ב י״ח כ״ה: וַיִּקְרַב אחימעץ, בישעיה ס״ה א׳: לא קֹרָא בשמי (וכ״ת הירונימוס), בירמיה ו׳ ל׳ קִרְאוּ בצווי; בכ״ט י״ב יש לסרס: והלכתם וקראתם אתי, והשבעים השמיטום; בהושע י״א ב׳ קורין: כְּקָרְאִי להם כן הלכו מִפָּנַי, הֵם לבעלים יזבחו; י״ג בתהלים ל״ה ט״ו: קָרְאוּ ולא דמו, כ׳ ו׳ יש לגרוס ע״פ השבעים: רב אדם יִקָּרֵא איש חֶסֶד וגו׳, ובדה״א י״ג ו׳ יש לסרס, להוסיף ולקרוא: אשר שם י״י יושב הכרובים נקרא עָלָיו (ע׳ ש״ב ו׳ ב׳).

Gn 1,5.10.11,9.16,14.19,22.21,31. 25,30. 26,18. 27,36. 29,34. 31,47. 48.33,17.35,18.41,52.50,11 ‖ Ex 15,23.35,30‖Lev 9,1‖Nu 13,24 ‖ Dt 15,2 ‖ Jos 7,26.8,34.35 ‖ Jud 15,19‖2S 5,20‖1R 1,10.19.*26*.13,4.32 ‖ 2R 3,10.*13*.8,1.9,1.22,16. 23,16²‖Jer 11,16.20,3‖Zach 7,7. 13‖Ps 34,7‖Thr 1,15.

וְקָרָא Ex 33,7.34,15 ‖ Dt 15,9.17. 19‖2R 5,11‖Jes 6,3.

[קְרָאַנִי] קְרָאָנִי *suff.* Jes 49,1.

קְרָאָךְ Jes 54,6.

קָרְאָה *3 perf. f.* Gn 29,35.30,6‖1Ch 4,9.

וְקָרָאת Jes 7,14.

קָרָאתָ *2 perf.* Jud 12,1 ‖ 1S 3,5.*6*,*8*.26,14 ‖ Jes 43,22 ‖ Jer 36,14‖Ps 81,8‖Thr 1,21.

וְקָרָאתָ Gn 17,19 ‖ Dt 20,10 ‖ 1S 16,3‖Jes 58,13‖Jer 2,2. 3,12.7,2. 27.19,2.36,6.51,61.

קָרָאתִי Q. *2 perf. f.* Jer 3,4.

וְקָרָאת (al. תְּ) Gn 16,11‖Jes 60,18.

קָרָאתִי, K. *1 perf.* Ex 31,2‖1S 3,5.*6*.9,24‖Jes 13,3.30,7.43,1.50,2.65,12.66,4‖Jer 3,4 ‖ Hos 11,1 ‖ Jon 2,3 ‖ Zach 11,7² ‖ Ps 66,17. 118,5.119,145.120,1.138,3 ‖ Prv 1,24‖Job 9,16.17,14.19,16 ‖ Thr 1,19.3,55.

וְקָרָאתִי Ex 2,7.33,19‖Jes 22,20‖Ez 36,29.38,21.

קְרָאתִיךָ *suff.* Nu 24,10‖Jes 41,9.42,6 ‖ Ps 17,6.31,18. 88,10. 119,146.130,1.141,1.

קְרָאתִיו Jes 48,15.51,2‖Cant 5,6.

קָרְאוּ, קָרָאוּ *3 perf. pl.* Jud 18,12 ‖ 1S 23,28 ‖ 1R 21,12 ‖ Jer 6,30.10,25.12,6.30,17. 31,6(5).36,9.46,17 ‖ Hos 7,11.11,2 ‖ Zach 1,4 ‖ Ps 14,4.49,12.53,5.79,6 ‖ Thr 4,15‖Esth 9,26‖1Ch 11,7.14,11‖2Ch 20,26.34,24.

וְקָרְאוּ Dt 25,8 ‖ Jes 60,14.62,12‖Jer 49,29‖Ez 8,18.39,11 ‖ Am 5,16‖Mich 3,5‖Mal 1,4 ‖ Job 1,4‖Esth 6,9.

קְרָאתֶם *2 perf. pl.* Jud 14,15.

וּקְרָאתֶם Lev 23,21.25,10 ‖ 1R 18,24‖Jer 29,12.

קֹרֵא, קוֹרֵא *pt.* 1S 3,8 ‖ Jes 21,11.40,3.41,4.46,11. 48,13.59,4.64,6 ‖ Jer 1,15.25,29.34,17 ‖ Hos 7,7 ‖ Joel 3,5 ‖ Am 7,4 ‖ Hab 2,2 ‖ Ps 42,8‖Job 12,4.

הַקֹּרֵא, הַקּוֹרֵא Jes 6,4.45,3‖Am 5,8.9,6.

קֹרְאִים (ע׳ נעלם) *pl.* Ps 99,6.

בְּקֹרְאֵי *cs.* Ps 99,6.

קֹרְאֶיךָ *suff.* Ps 86,5.

קֹרְאָיו Ps 145,18.

קְרוּא־ *pt. pass.* Esth 5,12.

קְרֻאִים *pl.* 2S 15,11.

וּקְרוּאִים Ez 23,23.

הַקְּרֻאִים, הַקְּרוּאִים 1S 9,13.22 ‖ 1R 1,41.49.

קְרִיאֵי K., קְרוּאֵי Q. *cs.* Nu 1,16.

קְרוּאֵי K., קְרִיאֵי Q. Nu 26,9.

קְרֻאָיו *suff.* Zeph 1,7.

קְרֻאֶיהָ Prv 9,18.

קְרֹאת *inf.* Jud 8,1.

קְרֹא 1S 3,6.8‖Jes 1,13.8,4.

בִּקְרֹא Jes 36,13.

כִּקְרֹא, כִּקְרוֹא 2R 5,7 ‖ Jer 36,23.

לִקְרֹא Gn 4,26‖Ex 10,16‖Nu 16,12.22,5.20.37 ‖ 1S 22,11 ‖ 1R 22,

13‖Jes 61,1.2‖Jer 34,8.15.17.36, 8.51,63 ‖ Zeph 3,9 ‖ Prv 9,15 ‖ Dan 2,2‖Neh 6,7‖2Ch 18,12.

בְּקָרְאִי *suff.* Ps 4,2.4. 69,4. 141,1.

קָרְאֵנוּ Dt 4,7‖Ps 20,10.

קָרְאָם 1R 8,52‖Jer 11,14.

קְרָא *imper.* Dt 31,14‖Jud 7,3 ‖ 2S 17,5‖2R 4,12.15.36 ‖ Jes 8,3. 29,11.*12*. 40,6. 58,1 ‖ Jer 11,6. 33, 3‖Hos 1,4.6.9 ‖ Jon 1,6 ‖ Zach 1, 14.17‖Job 5,1.

וּקְרָא Jon 1,2. 3,2 ‖ Job 13,22 ‖ Ruth 4,11.

וּקְרָאֵנִי *suff.* Ps 50,15.

וּקְרָאֶנָּה Jer 36,15.

קִרְאוּ *pl.* Jud 16,25‖1R 1,28.32. 18,27. 21,9‖2R 10,19 ‖ Jes 12,4 ‖ Jer 4,5 ‖ Joel 1,14. *2,15*. 4,9 ‖ Ps 105,1‖1Ch 16,8.

וּקְרָאוּ, וְקִרְאוּ 1R 18,25 ‖ Jes 34, 16. 40,2‖Jer 9,16‖Am 4,5.

קְרָאֻהוּ *suff.* Jes 55,6.

קְרֶאןָ, קְרֶאן *pl. f.* Ex 2,20 ‖ Ruth 1,20.

אֶקְרָא *1 impf.* Dt 32,3 ‖ 1S 12, 17‖2S 22,4.7 ‖ 1R 18,24 ‖ Jes 40, 6‖Jer 20,8‖Joel 1,19‖ Ps 3,5. 18, 4.7. 22,3. 27,7. 28,1. *30,9*. 55,17. 56, 10. 57,3. 61,3. 86,3. 102,3. 116,2.4. *13.17*‖Prv 8,4.

וָאֶקְרָא Gn 39,14.15.18 ‖ Jes 45, 4‖Jer 7,13. 35,17‖Hag 1,11‖ Esr 8,21‖Neh 5,12.

וָאֶקְרָאֶה 1S 28,15.

אֶקְרָאֶךָּ [אֶקְרָאֶךָ *suff.* Ps 86,7‖ Thr 3,57.

תִּקְרָא *2 impf.* Gn 17,15 ‖ Dt 31,11‖Jes 55,5. 58,5.9‖ Prv 2,3.7, 4‖Job 14,15‖Thr 2,22.

תִּקְרָאֵם *suff.* Jer 36,5.

תִּקְרְאִי, Q. *2 impf. f.* Jer 3,19‖ Hos 2,18^2.

יִקְרָא *3 impf.* Gn 2,19^2. 46,33 ‖ Lev 13,45 ‖ Dt 24,15 ‖ Jos 21,9. 22,1‖1S 3,9‖1R 8,43 ‖ Jes 34,14. 40,26. 41,25. 44,5.7. 65,15‖ Jer 33, 16. 36,18 ‖ Joel 3,5 ‖ Mich 6,9 ‖ Zach 13,9 ‖ Ps 50,4. 147,4 ‖ Prv 12,23. 18,6. 20,6. 21,13. 27,16 ‖Job 27,10‖2Ch 6,33.

וַיִּקְרָא Gn 1,5. 8. 10. 2,20. 3,9. 20. 4,17. 26. 5,2. 3. 29. 12,8. *26,25*. 18. 13,4. 16,15. 20,8.9. 21,3. 17. 33. 22, 11. 14. 15. 25,26. 26,9. 18. 20. 21. 22. 33. 27,1. 28,1. 19. 31,4. 47. 54. 32,3. 31. 33,20. 35,7.8. 10. 15. 38,3. 29. 30. 41,8. 14. 45. 51. 45,1. 47,29. 49,1 ‖ Ex 1,18. 2,22. 3,4. 7,11. 8,4. 21. 9,27. 10,24. 12,21. 31. 17,7. 15. 19,3. 7. 20. 24,7. 16. 32,5. 34,5. 6. 31. 36,2 ‖ Lev 1,1. 10,4 ‖ Nu 11,3. 34. 12,5. 13,16. 21,3. 32,41. 42 ‖ Dt 3,14. 5,1. *29,1*. 31,7 ‖ Jos 4,4. 5,9. 6,6. 9,22. 10,24. 23,2. 24,1. 9 ‖ Jud 1,17. 26. 6,24. 32. 9,7. 54. 15,17. 18. 16,28 ‖ 1S 3,4. 10. 16. 7,12. 9,26. 12,18. 16,5. 8. 17,8. 19, 7. 20,37. *38*. 24,9. 26,14. 29,6 ‖ 2S 1, 7. 15. 2,16. 26. 5,9. 6,8. 9,9. 11,13. 12, 24. 25. 13,17. 23. 14,33. 15,2. 18,18. 25. 26. 28. 21,2‖1R 1,9. 19. *25*. 2,36. 42. 7,21^2. 9,13. 13,2. 21. 16,24. 17, 10. *11*. 20. *21*. 18,3. 20,7. 22,9‖2R 4, 12. 15. 36. 6,11. 7,11. 12,8. 14,7. 18,4. 28. 20,11. 23,2. 17 ‖ Jes 9,5. 21,8. 22,12. 36,13 ‖ Jer 29,29. 36,4. 10. 15. 42,8‖Ez 9,1. 3‖Jon 3,4‖Ps 50, 1. 105,16‖Job 42,14 ‖ Esth 6,11‖ Dan 8,16‖Neh 8,3. 18‖ 1Ch 4,10. 7,23. 13,11. 15,11. 21,26. 22,6(5) ‖ 2Ch 3,17. 14,10. 18,8. 20,3. 24,6. 34, 18. 30.

יִקְרָאֵנִי *suff.* Ps 89,27. 91,15.

יִקְרְאוֹ Jer 23,6.

יִקְרָאֵהוּ Jer 41,2.

וַיִּקְרָאֵהוּ 2R 22,8. 10‖Jes 37,14.

וַיִּקְרָאֶהָ 2R 4,36‖Jer 36,21.

וַיִּקְרָאֵם 2R 19,14.

תִּקְרָא *3 impf. f.* Prv 1,21. 8,1. 9,3.

וַתִּקְרָא Gn 4,25. 16,13. 19,37. 38. 27,42. 29,32. 33. 30,8. 11. 13. 18. 20. 21. 24. 35,18. 38,4. 5. 39,14‖Ex 2,8. 10‖Jud 4,6. 13,54. 16,18. 19‖ 1S 1, 20. 4,21‖2S 20,16‖2R 4,22. 11,14‖ Esth 4,5‖1Ch 7,16.

נִקְרָא *1 impf. pl.* Gn 24,57‖Ps 80,19.

תִּקְרְאוּ, K. *2 impf. pl.* Lev 23,2. *37*. 4‖Jer 3,19‖Zach 3,10.

תִּקְרֶאנָה *2 impf. pl. f.* Ruth 1,20. 21.

יִקְרְאוּ, יִקְרָאוּ *3 impf. pl.* Dt 2,11. 20. 3,9^2. 33,19‖Jud 10,4‖Jes 34,12. 47,1. 5. 65,24 ‖ Jer 3,17 ‖ Zach 7,13‖Ps 147,9 ‖ Prv 24,8‖ 1Ch 6,50.

וְיִקְרְאוּ Jon 3,8.

וַיִּקְרְאוּ, וַיִּקְרָאוּ (2R 10,20) Gn 19,5. 24,58. 25,25. 41,43 ‖ Ex 16, 31 ‖ Nu 32,38 ‖ Jos 19,47. 22,34‖ Jud 2,5. 7,20. 16,25. 18,23. 29. 21, 13‖1S 6,2‖2S 9,2‖1R 12,3. 20. 18, 26. 28‖2R 7,10. 10,20. 18,18 ‖ Jon 1,14. 3,5 ‖ Neh 8,8. 9,3 ‖ 2Ch 10,3. 32,18.

יִקְרָאֻנְנִי *suff.* Prv 1,28.

יִקְרָאֻהוּ Hos 11,7‖Ps 145,18.

וַתִּקְרֶאנָה *3 impf. pl. f.* Ruth 4,17^2.

וַתִּקְרֶאןָ Nu 25,2.

נִקְרָא *Ni. 3 perf.* Dt 28,10‖2S 6,2‖1R 8,43‖Jes 63,19‖Jer 7,10. *11. 14. 30. 32,34. 34,15*. 14,9. 15,16. 25,29‖Am 9,12‖Eccl 6,10 ‖ Dan 9,18. 19. 10,1‖ Neh 13,1 ‖ 1Ch 13, 6‖2Ch 6,33. 7,14.

וְנִקְרָא Dt 25,10‖2S 12,28.

וְנִקְרְאָה *3 perf. f.* Zach 8,3 ‖ Esth 2,14.

נִקְרֵאתִי *1 perf.* Esth 4,11.

נִקְרְאוּ [נִקְרָאוּ *3 perf. pl.* Jes 48,2.

נִקְרָא *pt.* Jer 44,26.

הַנִּקְרָא Jes 43,7.

נִקְרָאִים *pl.* Esth 6,1.

הַנִּקְרָאִים Jes 48,1.

יִקָּרֵא *3 impf.* Gn 2,23. 17,5. 21, 12. 35,10‖Dt 3,13‖ 1S 9,9 ‖ Jes 1, 26. 4,1. 14,20. 31,4. 32,5. 35,8. 54,5. 56,7. 62,4. 12 ‖ Jer 19,6 ‖ Prv 16, 21‖Esth 4,11.

וַיִּקָּרֵא Gn 48,16 ‖ Ruth 4,14.

וַיִּקָּרֵא 2S 18,18 ‖ Ez 20,29 ‖ Esr 2,61 ‖ Neh 7,63.

תִּקָּרֵאוּ [תִּקָּרְאוּ 2 *impf. pl.* Jes 61,6.

יִקָּרְאוּ 3 *impf. pl.* Gn 48,6 ‖ 2Ch 23,14.

וַיִּקָּרְאוּ Esth 3,12.*8,9*.

קֹרָא ,**קוֹרָא** *Pu. 3 perf.* Jes 48,8.65,1 ‖ Ez 10,13.

וְקֹרָא Jes 58,12.61,3.62,2.

מְקֹרָא [מְקֹרָאִי *pt. suff.* Jes 48,12.

קֹרֵא

perdix.

תרנגול מדברי (רעבהון, פֿעלדהון) וע״ש קול קריאתו, י״ג בש״א כַּנֶּשֶׁר ירדף הקרא (בת״י יש נוסחא כ״י כמא דרדיף בר ניצצא ית קוראה).

Jer 17,11.

הַקֹּרֵא 1S 26,20.

קְרוּאֵי ,**קְרִיאֵי** K.,Q. *pl. cs.*

[קָרִיא]

vocatus, electus (= קָרוּא).

Nu 1,16.16,2.26,9.

[קְרִיאָה] הַקְּרִיאָה

proclamatio, praeconium.

Jon 3,2.

מִקְרָא

convocatio, concio, coetus; locus conventus; recitatio, *recitatum.*

הוראותיו מבוארות מן המקראות, ושמושו בדרז״ל ובבא״ם ידוע.

Ex 12,16² ‖ Lev 23,3.7.*21.27.36*.8.24.35 ‖ Nu 28,18.25.*26.29,1.7.12* ‖ Jes 1,13.

בַּמִּקְרָא Neh 8,8.

לְמִקְרָא Nu 10,2.

מִקְרָאֵי [מִקְרָאִים *pl. cs.* Lev 23,2.*37*.4.

מִקְרָאֶהָ *suff.* Jes 4,5.

———v. ch. et n. pr.———

קָרָא II [קְרָאַנִי *3 perf. suff.* occurrere alicui, invadere aliquem, evenire, accidere; *Ni.* reperiri, inveniri, לִקְרַאת obviam, adversus.

כל המנויין כאן קרובים בהוראתם אל קרה, במובן פגישה והזדמנות (ואולי יש להוסיף: עמים הר יקראו, אשר יקרא עליו מלא רעים, צדק יקראהו לרגלו, רב אדם יקרא איש חסדו, ומי ימצא מוכיח).

Job 4,14.

וּקְרָאָהוּ Gn 42,38.

קָרָאת *3 perf. f.* Jer 44,23.

וְקָרָאת Dt 31,29.

קְרָאֻנִי [קָרָאוּ *3 perf. pl. suff.* Jer 13,22.

קֹרְאֹתַיִךְ [קֹרְאָה *pt. pl. f. suff.* Jes 51,19.

לִקְרַאת [קְרָאָה (praepos.) *inf. cs.* (= לִקְרַאת) Gn 15,10.46,29 ‖ Ex 4,27.18,7.19,17 ‖ Nu 21,23.24,1 ‖ Jos 8,14.11,20 ‖ Jud 4,18.7,24.20,31 ‖ 1S 4,1.2.15,12.17,2.21.48².55.18,6.21,2.23,28 ‖ 2S 6,20.10,9.10.17.18,6.19,16.17.21.25.26 ‖ 1R 18,16².21,18 ‖ 2R 1,3.8,8.9,21.16,10 ‖ Jes 7,3.14,9.21,14.51,31² ‖ Am 4,12 ‖ Ps 35,3 ‖ Job 39,21 ‖ 1Ch 19,10.11.17.

לִקְרַאת . . . וְלִקְרַאת 1S 30,21.

לִקְרָאתִי *suff.* Nu 22,34.23,3 ‖ Jud 11,31 ‖ 1S 25,32.34 ‖ 1R 2,8 ‖ Ps 59,5.

לִקְרָאתֵנוּ Gn 24,65 ‖ Dt 2,32.3,1.29,6 ‖ Jos 8,5 ‖ 2R 1,6.

לִקְרָאתְךָ ,(1) **לִקְרָאתֶךָ** Gn 32,7 ‖ Ex 4,14 ‖ Nu 20,18 ‖ 2R 5,26 ‖ Prv 7,15.

לִקְרַאתְכֶם Dt 1,44 ‖ 2R 1,7.

לִקְרָאתוֹ Gn 14,17.29,13.30,16.33,4 ‖ Ex 7,15.14,27 ‖ Nu 20,20.22,36 ‖ Jud 4,22.11,34.14,5.15,14.19,3 ‖ 1S 10,10.13,10.16,4 ‖ 2S 15,32.16,1 ‖ 1R 18,7 ‖ 2R 2,15.4,31.5,21.8,9.9,18.10,15.23,29 ‖ Zach 2,7 ‖ Prv 7,10 ‖ 2Ch 35,20.

לִקְרָאתָהּ Gn 24,17 ‖ 1S 25,20 ‖ 1R 2,19 ‖ 2R 4,26.

לִקְרָאתָם Gn 18,2.19,1 ‖ Ex 5,20 ‖ Nu 21,33.31,13 ‖ Jos 8,22.9,11 ‖ Jud 6,35.20,25 ‖ 1S 9,14 ‖ 2S 10,5 ‖ 1R 20,27 ‖ 2R 9,17 ‖ Jer 41,6 ‖ 1Ch 19,5.

יִקְרָא *3 impf.* Gn 49,1.

יִקְרָאֶנּוּ *suff.* Gn 42,4.

תִּקְרֶאנָה *3 impf. pl. f.* Ex 1,10.

וַתִּקְרֶאנָה Lev 10,19.

נִקְרָא *Ni. 3 perf.* Ex 5,3 ‖ 2S 20,1 ‖ Jer 4,20.

נִקְרֹא *inf. abs.* 2S 1,6.

יִקָּרֵא *3 impf.* Dt 22,6.

וַיִּקָּרֵא 2S 18,9.

וַתַּקְרֵא [הִקְרִיא *Hi. 2 impf.* Jer 32,23.

קָרַב

accedere, appropinquare, aggredi; *Hi.* appropinquare facere vel iubere, ad se admittere; prope esse ad faciendum; sq. מִן removere; *intr.* appropinquare.

הוראתו ידועה, וכמוהו בארמית, סורית, ערבית, כושית ואשורית. י״ג בהושע ז׳ ו׳: כי קֵרְבוּ כתנור, לִבָּם בְּאָרְבָּם, כל־הלילה יָשֵׁן אֹפֵהֶם; ר׳ יעקב רייפמאנן גורס בתהלים צ״א י׳: ונגע לא יִקְרַב (= יִקְרַב), ומקביל אל תְאֻנֶּה, והבי״ת נשתרבבה מן באהליך.

Gn 20,4 ‖ Ex 14,20.32,19 ‖ Thr 4,18.

קָרְבָה ,**קָרֵבָה** *3 perf. f.* Dt 15,9 ‖ Zeph 3,2.

וְקָרְבָה Dt 25,11.

קָרַבְתָּ ,**קָרַבְתָּ** *2 perf.* Dt 2,37 ‖ Thr 3,57.

וְקָרַבְתָּ *2 perf.* Dt 2,19.

וְקָרַבְתִּי *1 perf.* Mal 3,5.

קָרְבוּ *3 perf. pl.* Dt 31,14 ‖ 1R 2,7 ‖ Jes 41,5 ‖ Ez 9,1.12,23 ‖ Ps 119,150.

וְקָרְבוּ Ez 42,14.

וְקָרֵב [קָרֵב *pt.* 1S 17,41 ‖ 2S 18,25.

הַקָּרֵב Nu 1,51.*3,10.38.18,7*.17,28 ‖ 1R 5,7.

קְרֵבִים *pl.* Dt 20,3.

הַקְּרֵבִים Ez 40,46.45,4.

בְּהַקְרִיבָם , בְּהַקְרִבָם Nu 3,4.26, 61.

הַקְרֵב *imper.* Ex 28,1 ‖ Nu 3,6. 18,2.

וְהַקְרֵב Lev 9,2.

הַקְרִיבֵהוּ *suff.* Mal 1,8.

תַּקְרֵב (Lev 2,4), תַּקְרִיב *2 impf.* Ex 29,4.8.*40,14* ‖ Lev 2,4.13.14². 6,14 ‖ Nu 15,7.10 ‖ Ez 43,22.23.

וַתַּקְרִיבִי *2 impf. f.* Ez 22,4.

יַקְרֵב (Ez 46,4), יַקְרִיב *3 impf.* Lev 1,2.3.7,3.11.13.25. 22,18.21 ‖ Nu 16,5 ‖ Ez 44,27.46,4.

וַיַּקְרֵב Lev 8,6.13.18.22.24. 9,15. 16.17.16,10.25,6.27,5 ‖ Jos 7,16. 17².18 ‖ Jud 3,17 ‖ 1S 10,20.21 ‖ 2R 16,14.

יַקְרִיבֶנּוּ *suff.* Lev 1,3.*10*.3,1.6.7, 12.

תַּקְרִיב *3 impf. f.* Lev 2,1 ‖ Jes 26,17.

וַנַּקְרֵב *1 impf. pl.* Nu 31,50.

תַּקְרִיבוּ *2 impf. pl.* Lev 1,2. 2,11. 12. 22,20. 22. 24. 25. 23,36 ‖ Nu 28,3.11.

תַּקְרִבוּן Dt 1,17.

יַקְרִיבוּ *3 impf. pl.* Lev 6,13. 22,18.27,9. 11 ‖ Nu 5,9.7,11.18, 15 ‖ Jes 5,8 ‖ Hag 2,14 ‖ Ps 72,10.

וַיַּקְרִבוּ (2), וַיַּקְרִיבוּ Lev 9,9.10, 1 ‖ Nu 7,2.3.10².15,33 ‖ Jos 8,23 ‖ 1Ch 16,1.

קְרָב

proelium, certamen.

ענינו פגישה לרעה (כנגש ונגש), וכטעם נתראה פנים; שגור בארמית, ויש מעין דוגמתו באשורית. השבעים קורין בש״ב י״ז י״א: ופניך הלכים בְּקִרְבָּם.

Zach 14,3 ‖ Ps 78,9 ‖ Job 38,23 ‖ Eccl 9,18.

וְקֲרָב־ Ps 55,22.

בַּקְרָב 2S 17,11.

לַקְרָב Ps 144,1.

מִקְּרָב־ (?) Ps 55,19.

קְרָבוֹת *pl.* Ps 68,31.

קֵרַב] קֵרַבְתִּי [*Pi. 1 perf.* Jes 46,13.

קֵרְבוּ *3 perf. pl.* Ez 36,8 (intrans.) ‖ Hos 7,6.

וְקָרַב *imper.* Ez 37,17.

קָרְבוּ *pl.* Jes 41,21 ‖ Ez 9,1.

אֲקָרְבֶנּוּ (al. רְ) *1 impf. suff.* Job 31,37.

וּתְקָרֵב *2 impf.* Ps 65,5.

הִקְרֵב (Nu 7,15), הִקְרִיב *Hi. 3 perf.* Gn 12,11 ‖ Ex 14,10 ‖ Lev 7,8.35 ‖ Nu 7,18.19.9,13.

וְהִקְרִיב Lev 1,13.14.3,3.*9*.7.14.4, 3.5,8.7,12.14.14,12.16,6.*11*.9.20 ‖ Nu 5,16.25.6,14.16.15,4.9.16,5.

וְהִקְרִיבוֹ *suff.* Lev 1,15. 3,12. *12,7*.

וְהִקְרִיבָהּ Lev 2,8.

הִקְרִיבָה *3 perf. f.* Jud 5,25.

וְהִקְרִיבָה Nu 15,27.

וְהִקְרַבְתָּ *2 perf.* Ex 29,3.10.40, 12 ‖ Nu 8,9.10.

וְהִקְרַבְתָּם *suff.* Ez 43,24.

וְהִקְרַבְתִּיו *1 perf. suff.* Jer 30, 21.

הִקְרִיבוּ *3 perf. pl.* Lev 10,19 ‖ Nu 17,4 ‖ Esr 8,35.

וְהִקְרִיבוּ Lev 1,5.4,14.

הִקְרִיבָם *suff.* Nu 17,3.

וְהִקְרַבְתֶּם *2 perf. pl.* Lev 23, 8.*25.27.23,36*.16.18 ‖ Nu 16,17. 28,19.27.29,8.13.*36*.

מַקְרִיב *pt.* Lev 3,1.7.21,8.

הַמַּקְרִיב Lev 7,8.9.18.29.33 ‖ Nu 7,12.15,4.

מַקְרִיבִם *pl.* Lev 21,6.

מַקְרִיבֵי *cs.* Nu 16,35.

הַקְרֵב *inf. abs.* Lev 6,7.

הַקְרִיב *cs.* Nu 9,7.

לְהַקְרִיב Lev 7,38.17,4.21,17.21². 23,37 ‖ Nu 15,13.16,9.28,2 ‖ Jud 3,18 ‖ Ez 44,15 ‖ 2Ch 35,12.

בְּהַקְרִיבְכֶם *suff.* Nu 28,26 ‖ Ez 44,7.

הַקְרִיבוֹ Lev 7,16.

קְרֹב *inf. cs.* Ps 32,9.

בִּקְרֹב , בְּקָרְבֵ־ 2S 15,5 ‖ Ps 27,2.

לְקָרְבָה Ex 36,2.

כְּקָרְבְכֶם *suff.* Dt 20,2.

בְּקָרְבָתָם Lev 16,1.

וּבְקָרְבָתָם Ex 40,32.

קְרַב *imper.* Lev 9,7 ‖ Dt 5,24 ‖ 2S 20,16 ‖ Jes 65,5.

קָרְבָה Ps 69,19.

קִרְבוּ *pl.* Ex 16,9 ‖ Lev 10,4 ‖ Jos 10,24 ‖ Jes 34,1.48,16.57,3.

וָאֶקְרַב *1 impf.* Dt 22,14 ‖ Jes 8,3.

תִּקְרַב , תִּקְרָב *2 impf.* Ex 3,5 ‖ Lev 18,14.19 ‖ Dt 20,10 ‖ Prv 5,8.

יִקְרַב , יִקְרָב *3 impf.* Gn 37, 18 ‖ Ex 12,48 ‖ Lev 21,17.18.22, 3 ‖ Nu 17,5.18,4 ‖ Jos 7,14² ‖ Ez 18,6 ‖ Ps 91,10.

וַיִּקְרַב Lev 9,8 ‖ 1S 17,48 ‖ 2S 20, 17 ‖ 2R 16,12 ‖ Jon 1,6.

תִּקְרַב *3 impf. f.* Lev 20,16 ‖ Jos 7,14 ‖ Jes 54,14 ‖ Ps 119,169.

וְתִקְרַב Jes 5,19.

וַתִּקְרַב 1R 20,29 ‖ Job 33,22 ‖ Esth 5,2.

נִקְרַב *1 impf. pl.* Jos 8,5.

נִקְרְבָה , נִקְרָבָה 1S 14,36 ‖ Jes 41,1.

וְנִקְרְבָה Jud 19,13.

תִּקְרְבוּ *2 impf. pl.* Lev 18,6 ‖ Jos 3,4.

וַתִּקְרְבוּן Dt 1,22.4,11.5,23.

יִקְרְבוּ , יִקְרָבוּ *3 impf. pl.* Gn 27,41 ‖ Nu 18,3.22 ‖ Ez 44,15.16.

וַיִּקְרְבוּ Gn 47,29 ‖ Lev 9,5.10,5 ‖ Nu 9,6. 31,48. 36,1 ‖ Jos 10,24 ‖ Jud 20,24 ‖ 1R 2,1.

וַתִּקְרַבְנָה *3 impf. pl. f.* Nu 27, 1 ‖ Jos 17,4.

וַתִּקְרְבוּ (= וַתִּקְרַבְנָה) Ez 37,7.

נִקְרַב] וְנִקְרַב [*Ni. 3 perf.* Ex 22,7.

וְנִקְרַבְתֶּם *2 perf. pl.* Jos 7,14.

קִרְבָה] cs. קִרְבַת

propinquitas, appropinquatio.

ע״מ קנאה, יש מחברין לו גם קרבות יהפצו.

Jes 58,2 || Ps 73,28.

קֶרֶב] וְקֶרֶב

intimum, medium rei; intestina (hostiarum), interiora (hominis); בְּקֶ׳ in medio, in; inter; in, per mediam rem; intra (de tempore), מִקֶ׳ ex.

ביהושע כ״ד ה׳ קורין השבעים בְּאֹתוֹת אשר עשיתי בקרבו; י״נ בישעיה כ״ו ט׳: אף רוחי בַּבֹּקֶר ישחרך, ומקביל אל בַּלַּיְלָה; בתהלים מ״ט י״ב קורין יונתן, השבעים והסורי קִבְרָם ת׳ קִרְבָּם.

Ps 64,7.

הַקֶּרֶב Ex 29,13.*22* || Lev 3,3.*9*.*14*.7,3.3.*9*.*14*.4,8.8,*16*.*25*.4,8.8,21.9,14.

וְהַקֶּרֶב Lev 1,13.

בְּקֶרֶב Gn 45,6.48,16 || Ex 8,18 || Nu 5,27.14,14 || Dt 4,5.11,6.17,20.18,2.19,10.21,8.23,15.29,10.15 || Jos 1,11.3,2.6,25.13,13.16,10 || Jud 1,32.33.3,5.18,20 || 1S 16,13 || 1R 20,39 || Jes 5,8.25.6,12.7,22.10,23.19,24.24,13 || Joel 2,27 || Am 7,8.10 || Mich 5,6.*7* || Hab 3,2² || Ps 36,2.48,10.74,4.12.78,28.82,1.101,2.7.110,2.138,7 || Prv 15,31 || Thr 3,45.

וּבְקֶרֶב Prv 14,33.

מִקֶּרֶב Ex 31,14 || Lev 17,4.10.18,29.20,3.*6*.5.18.23,30 || Nu 14,44.15,30 || Dt 2,14.15.16.4,34.15,11.17,15.18,18 || Jer 6,1 || Ps 74,11.

וְקִרְבִּי Jes 16,11.

בְּקִרְבִּי Dt 31,17 || Jos 9,7 || Jes 26,9 || Jer 23,9 || Ps 39,4.51,12.55,5.94,19.109,22 || Thr 1,15.20.

בְּקִרְבֵּנוּ Ex 17,7.34,9 || Jos 9,22 || 1S 4,3 || Jer 14,9 || Mich 3,11.

בְּקִרְבְּךָ, בְּקִרְבֵּךְ Ex 33,3.5.34,12 || Dt 6,15.7,21.13,2.12.15.16,11.17,2.19,20.23,17.26,11.28,43 || Jos 7,13 || Hos 11,9 || Am 5,17 || Mich 6,14.

בְּקִרְבֵּךְ Jes 12,6 || Jer 4,14 || Nah 3,13 || Zeph 3,12.15.17 || Zach 14,1 || Ps 147,13.

מִקִּרְבְּךָ, מִקִּרְבֵּךְ Ex 23,25 || Dt 4,3.13,6.*17*,*7*.*19*,*19*.*21*,*21*.*22*,*21*.*24*.*24*,*7*.14.18,15.21,9 || Mich 5,9.12.13.

מִקִּרְבֵּךְ Zeph 3,11.

בְּקִרְבְּכֶם Nu 11,20.14,42 || Dt 1,42 || Jos 3,5.10.4,6.18,7.24,23 || Jer 29,8 || Ez 36,26.27.

מִקִּרְבְּכֶם Jos 7,12.13.

קִרְבּוֹ Ex 12,9.29,17 || 1R 17,21.22.

וְקִרְבּוֹ Lev 1,9.4,11.

בְּקִרְבּוֹ Gn 24,3 || Ex 3,20.10,1.23,21.34,10 || Nu 11,4.21.14,11 || Dt 31,16 || Jos 24,5 || Jud 1,29.*30* || 1S 25,37 || 1R 3,28 || Jes 19,1.3.25,11.29,23.63,11 || Hab 2,19 || Zach 12,1 || Ps 109,18 || Job 20,14.

וּבְקִרְבּוֹ Jos 9,16 || Jer 9,7 || Prv 26,24.

מִקִּרְבּוֹ Nu 14,13 || Jer 30,21.

בְּקִרְבָּהּ Gn 18,12.24.25,22 || Jud 18,7 || Jes 19,14 || Jer 6,6.46,21 || Ez 22,27 || Am 3,9 || Zeph 3,3.5 || Ps 46,6.55,11.12 || Thr 4,13.

מִקִּרְבָּהּ Jes 4,4 || Am 2,3.

קִרְבָּם Ps 5,10.49,12.

בְּקִרְבָּם Jos 8,35.10,1.24,17 || Jer 31,33(32) || Ez 11,19 || Hos 5,4 || Ps 55,16.

וּבְקִרְבָּם Ps 62,5.

מִקִּרְבָּם Jud 10,16.

קִרְבֶּנָה Gn 41,21².

קְרָבִים] קְרָבַי *pl. suff.* Ps 103,1.

קָרוֹב

propinquus, vicinus; affinis, familiaris; prope instans.

י״נ תהלים ע״ה ב׳: הודינו וְקָרוֹא בִשְׁמֶךָ, כטעם הודו לי״י קראו בשמו (וכעין זה תרגמו השבעים והסורי), ובאיוב י״ז י״ב: אור בֹּקֶר מפני־חשך.

Gn 45,10 || Ex 13,17 || Nu 24,17 || Dt 22,2.30,14.32,35 || 2S 19,43 || 1R 21,2 || Jes 13,6.50,8.51,5.55,6 || Jer 12,2.48,16 || Ez 7,7.30,3 || Joel 1,15.*4*,*14*.2,1 || Ob 15 || Zeph 1,7.14² || Ps 34,19.85,10.119,151.145,18 || Prv 27,10 || Job 17,12 || Ruth 2,20.3,12 || Neh 13,4.

וְקָרוֹב Jes 13,22 || Ez 30,3 || Ps 75,2 || Eccl 4,17.

הַקָּרֹב Ex 12,4 || Lev 21,2.25,25 || Nu 27,11.

וְהַקָּרוֹב, וְהַקָּרֹב Ez 6,12 || Esth 1,14.

בְּקָרוֹב Ez 11,3.

וְלַקָּרוֹב Jes 57,19.

מִקָּרוֹב, מִקָּרֹב Dt 32,17 || Jer 23,23 || Ez 7,8 || Job 20,5.

קְרֹבוֹ *suff.* Ex 32,27 || Ps 15,3.148,14.

קְרוֹבִים, קְרֹבִים *pl.* Dt 4,7 || Jos 9,16 || 1R 8,59 || Jes 33,13 || Ez 23,5.12.42,13.

הַקְּרוֹבִים, הַקְּרֹבִים Dt 13,8.21,6 || Jer 25,26 || Ez 43,19 || Esth 9,20 || Dan 9,7 || 1Ch 12,40(41).

קְרוֹבַי] קְרוֹבַי Job 19,14.

וּקְרוֹבַי Ps 38,12.

בִּקְרֹבַי Lev 10,3.

קְרוֹבָה, קְרֹבָה *f. sg.* Gn 19,20 || 1R 8,46 || Jes 56,1 || Ps 22,12 || Prv 10,14 || 2Ch 6,36.

הַקְּרוֹבָה, הַקְּרֹבָה Lev 21,3 || Dt 21,3.

הַקְּרֹבוֹת *pl.* Ez 22,5.

וְהַקְּרֹבוֹת Jer 40,24.

קָרְבָּן

oblatio (sacra), sacrificium.

כמודו בארמית, ערבית ואשורית; בדרז״ל הרבים קרבנות.

Lev 1,2.7,14.17,4.27,9.11.

הַקָּרְבָּן (ב׳ רפה) Ez 40,43.

קָרְבַּן *cs.* Lev 2,1.4.12.13.6,13.9,7.15.23,14 || Nu 7,17.23.29.35.41.47.53.59.65.71.77.83.9,7.13.31,50.

לְקָרְבַּן Lev 22,27.

קָרְבָּנִי *suff.* Nu 28,2.

הַמְקָרֶה *pt.* Ps 104,3.

לְקָרוֹת *inf. cs.* Neh 2,8.

וּלְקָרוֹת 2Ch 34,11.

הִקְרָה [וְהִקְרִיתֶם *Hi. 2 perf. pl.* Nu 35,11.

קוֹרָה

tignum, trabs; tectum, domus, *μέλαθρον*.

2R 6,2.

הַקּוֹרָה 2R 6,5.

קֹרָתִי *suff.* Gn 19,8.

קֹרוֹת *pl.* Cant 1,17.

הַקֹּרוֹת 2Ch 3,7.

קִיר, קִר (Jes 22,5)

murus, paries, maceria; latus muri, altaris; locus muro munitus (al. rad. קרר).

לד״ק שרשו קוּר, ואני ראיתי לחברו עם קָרָה, וכן לדעתי כִּירָה (כִּירַיִם) מן כָּרָה, לפי שבימי קדם היו הכירים חפירה וגומא בקרקע. השבעים קורין במ״א ו׳ ט״ו עד קורות הספן; ובט״ז מן הקרקע עד־הַקּוֹרוֹת.

Lev 1,15.5,9 ‖ 2S 5,11 ‖ 1R 6,5 ‖ 2R 4,10 ‖ Jes 22,5.25,4.59,10 ‖ Ez 4,3.41,5 ‖ 1Ch 14,1.

וְקִיר Ez 41,12.20.

הַקִּיר Lev 14,37 ‖ Nu 22,25² ‖ 1S 20,25 ‖ 2R 9,33.20,2 ‖ Jes 38,2 ‖ Ez 8,10.*23,14*. 13,12.14.15.41,9.17 ‖ Am 5,19.

וְהַקִּיר Ez 43,8.

בְּקִיר Jos 2,15 ‖ 1S 25,22.34 ‖ 1R 14,10.16,11.21,21 ‖ 2R 9,8 ‖ Ez 41,6.

בַּקִּיר 1S 19,10 ‖ 1R 5,13.6,27² ‖ Ez 8,7.8.12,5.7.12.13,15.41,6.

וּבַקִּיר 1S 18,11.19,10.

כְּקִיר Ps 62,4.

לְקִיר 2Ch 3,11.12.

מִקִּיר Nu 35,4 ‖ Hab 2,11.

קִירוֹת *pl.* 1R 6,5.15².29 ‖ Jer 4,19 ‖ 1Ch 29,4.

הַקִּירוֹת 1R 6,16 ‖ Ez 33,30 ‖ 2Ch 3,7.

הֲיִקְרְךָ *interog.* Nu 11,23.

יִקְּרְךָ (ק׳ דגוש) 1S 28,10.

תִּקְרֶינָה *3 impf. pl. f.* Jes 41,22.

נִקְרָה *Ni. 3 perf.* Ex 3,18.

נִקְרֵיתִי *1 perf.* 2S 1,6.

אִקָּרֶה (נס״א) *1 impf.* Nu 23,15.

יִקָּרֶה *3 impf.* Nu 23,3.

וַיִּקָּר Nu 23,4.16.

הִקְרָה *Hi. 3 perf.* Gn 27,20.

וְהִקְרִיתֶם *2 perf. pl.* Nu 35,11.

הַקְרֵה־ *imper.* Gn 24,12.

? קָרֶה] מִקְרֵה־ *cs.*

casus, *euphem.* nocturna pollutio.

בדרז״ל קֶרִי, בעל קרי; לד״ק כמו מִקְרֶה (ע׳ ש״א כ׳ כ״ו) במ״ם המשקל, והדגש לתפארת הקריאה.

Dt 23,11.

קְרִי] קֶרִי

accursus hostilis, הָלַךְ ק׳ עִם opponere se, resistere, adversari.

ענינו הליכה לנגד רצון מי ולמרות רוחו בזדון (טראָטציג).

Lev 26,21.23.28.

בְּקֶרִי Lev 26,24.27.40.41.

מִקְרֶה

casus fortuitus; sors.

לפי המסורה רק מקרה לילה הרי״ש בצירי והשאר בסגול, וכמקרה הכסיל בכלל.

1S 6,9.20,26 ‖ Eccl 3,19.9,2.3.

וּמִקְרֶה Eccl 3,19².

שֶׁמִּקְרֶה Eccl 2,14.

כְּמִקְרֶה Eccl 2,15.

מִקְרֶהָ *suff.* Ruth 2,3.

קָרָה II

contignare, struere, aedificare.

ענינו כסוי בנג ובתקרה (ע״ד קורבתו עם הקודם לו יש להעיר שנם ברוסית הפעל накрыть, накрывать יש לו הוראת פגישה פתאומית, איבערראַמפּעלן).

קֵרָה] קֵרוּהוּ *Pi. 3 perf. pl. suff.* Neh 3,3.*6*.

קָרְבָּנְךָ, קָרְבָּנֵךְ Lev 2,5.7.13.

קָרְבַּנְכֶם Lev 1,2.

קָרְבָּנוֹ Lev 1,3.10.*3*,*6*.14². 2,1.3,1. 2.7.8.12.14.4,23.28.32.5,11.7,13. 15.16.29.22,18 ‖ Nu 6,14.21.7,12. 25.*31.43.49.55.61.67.73.79*.19. 15,4.

וְקָרְבָּנוֹ Nu 7,13.

קָרְבָּנָהּ Nu 5,15.

קָרְבָּנָם Nu 7,3.10.11.15,25.18,9 ‖ Ez 20,28.

קָרְבְּנֵיהֶם (al. בָּ) *pl. suff.* Lev 7,38.

קֻרְבָּן] קֻרְבַּן *cs.*

oblatio.

Neh 10,35.

וּלְקֻרְבַּן Neh 13,31.

——v. chald.——

קַרְדֹּם] קַרְדֻּמּוֹ *suff.*

securis.

בערבית قَدُّوم, וא״כ הרי״ש נוספת כר׳ של שרביט, וקרוב אל גזם, ונדם בדרז״ל, ולד״א שרשו קרד, קרוב אל גָּרַד, גָּרַז, גָּרַם (גָּרַשׁ), חָרַט, חָרַץ, חָרַת, כָּרַת וּקָרַץ; בדרז״ל מקרדין את הבהמה, קרדם לחפר בה (ע׳ הערה אל ידע).

1S 13,20.

וּלְהַקַּרְדֻּמִּים *pl. I* 1S 13,21.

קַרְדֻּמּוֹת *pl. II* Ps 74,5.

הַקַּרְדֻּמּוֹת Jud 9,48.

וּבְקַרְדֻּמּוֹת Jer 46,22.

——קָרָה frigus v. קָרַר II——

I קָרָה] קָרְךָ, קָרֵךְ *3 perf. suff.*

occurrere, obviam ire; accidere, evenire.

הוראתו ידועה, וכמוהו בארמית, ערבית וכושית, ואח אל קָרָא ב׳.

Dt 25,18.

קָרָהוּ Esth 4,7.6,13.

וְקָרָהוּ Gn 44,29.

הַקֹּרֹת *pt. f. pl.* Gn 42,29.

יִקְרֶה, יִקְרָה (Dan) *3 impf.* Eccl 2,14.9,11 ‖ Dan 10,14.

וַיִּקֶר Ruth 2,3.

יִקְרֵנִי *suff.* Eccl 2,15.

בְּקִירֹת, בְּקִירֹות Lev 14,37.39 ‖ 1R 6,6.

לַקִּירֹות Ez 41,25.

קִירֹתָיו *suff.* Ez 30,3.*37,26*.

וְקִירֹתָיו, וְקִירוֹתָיו 41,22 ‖ 2Ch 3,7.

וְקִירוֹתֶיהָ Ez 41,13.

(v. n. pr.)

קִרְיָה

urbs, oppidum (cf. קִיר).

כמוהו בארמית, סורית וערבית. לד״ק מענין קרה הראשון, ע״ש העם הרב שנזדמן לגור יחדו, ונראה יותר שהוא ע״ש הבתים המכוסים, בנגוד אל הצרות שאינן מכוסות; ואולי הוא ע״ש הקירות (שכן מצינו קיר חסר יו״ד, ישעיה כ״ב ה׳, וקיר מואב ת״י כרכא דמואב) של הבתים, בנגוד אל אהלים, או קיר העיר וחומתה; בא לרב בנסמך אל שמות עצ״פ.

Dt 2,36.3,4 ‖ Jes 1,21.26.22,2.25, 2.26,5.32,13 ‖ Hab 2,8.*17*.12 ‖ Prv 11,10.29,8 ‖ Job 39,7 ‖ Thr 2,11.

הַקִּרְיָה 1R 1,41.45.

מִקִּרְיָה Mich 4,10.

קִרְיַת *cs.* Jes 24,10.25,3.29,1.33, 20 ‖ Jer 49,25 ‖ Hos 6,8 ‖ Ps 48,3 ‖ Prv 10,15.*18,1*.

מִקִּרְיַת Nu 21,28 ‖ Prv 18,19.

קֶרֶת] קָרֶת

כמוהו בצורית, ובארמית קַרְתָּא, ובא רק בדבור המליצי.

Prv 8,3.9,3.14.11,11 ‖ Job 29,7.

מְקָרֶה] הַמְּקָרֶה

contignatio, tabulatam.

לכל המפרשים תקרה, ולדעת ר׳ יוסף הלוי הוא בינוני פועל: המשים את הקורה לשאת את הגג, וימך כמו יָמוּך, שאם לא חזקו היטב מתחלה ירועע הגג ויצטרך לתמכו ולסעדו בעמודים או לבנותו מחדש, ונמצא מאבד ממונו ומתמסכן.

Eccl 10,18.

—v. ch. et n. pr.; cf. קָרַר I—

קָרָה frigus v. קָרַר II.

°קָרַח] קָרְחִי *imper. f.*

glabrum facere, calvitium sibi facere.

ענינו מריטת השער, וכמוהו בארמית, סורית, ערבית וכושית, והוא קרוב אל קָרַע (ואל גלח?).

Mich 1,16.

יִקְרְחָה *sg.*, יִקְרְחוּ Q. *3 impf. pl.* Lev 21,5.

נִקְרַח] יִקָּרֵחַ *Ni. 3 impf.* Jer 16,6.

הִקְרִיחַ] וְהִקְרִיחוּ *Hi. 3 perf. pl.* Ez 27,31.

הָקְרַח] מֻקְרָח *Ho. pt.* Ez 29, 18.

קֵרֵחַ

calvus in occipite.

מבנין פִּעֵל ע״מ חֵרֵשׁ גִּבֵּן, עִוֵּר, פִּסֵּחַ; בדרז״ל קרחן, קרחינאי.

Lev 13,40 ‖ 2R 2,23[2].

קָרְחָה

calvitium (in occipite et in sincipite).

למדנחאי ביחזקאל כ״ז א׳ קָרְחָא באל״ף.

Lev 21,5 ‖ Dt 14,1 ‖ Jes 3,24.15, 2 ‖ Jer 47,5.48,37 ‖ Ez 7,18.27,31 ‖ Am 8,10.

וּלְקָרְחָה Jes 22,12.

קָרְחָתֵךְ *suff.* Mich 1,16.

קָרַחַת] בַּקָּרַחַת

calvitium (in occipite); pars panni calva.

Lev 13,42.

בְּקָרַחְתּוֹ *suff.* Lev 13,42.*43.55*.

קֶרַח] קֶרַח

glacies, frigus; crystallus.

קרוב אל קור וקרה (קרר א׳), בערבית קרש – קור גדול, ובדרז״ל קרש במובן קפאון (אולי יש לגרוס באיוב יֻתַּךְ קרח, וכטעם יַשֵּׁב רוחו יזלו מים).

Job 6,16.37,10.

וְקֶרַח Gn 31,40.

הַקֶּרַח, הַקָּרַח Ez 1,22 ‖ Job 38, 29.

וְלַקֶּרַח Jer 36,30.

קַרְחוֹ *suff.* Ps 147,17.

——v. n. pr.——

קֶרִי v. קָרָה I; קִרְיָה v. קָרָה II

קָרַם] וְקָרַמְתִּי *1 perf.*

obducere, tegere.

כמוהו בסורית, ולד״ק הוא בהפך אתון מן רקם; שנור בדרז״ל גם בפֻעל (המֻרְקֶמֶת) עם השם קרום. הנוסחא המדויקת וַיִּקְרַם, ונמסר עליו לית וקמץ, וכן העיד המכלול; י״ג וַיִּקְרֵם.

Ez 37,6.

וַיִּקְרַם (al. רֵ) *3 impf.* Ez 37,8.

קָרַן

radios emittere, splendere; *Hi.* cornua habere.

פעל נגזר מן השם קֶרֶן, ובהשאלה על זיו נצוצי אור.

Ex 34,29.30.35.

הִקְרִין] מַקְרִן *Hi. pt.* Ps 69,32.

קֶרֶן, קָרֶן

cornu; *met.* symbolum roboris et potentiae; vasculum corneum; buccina, tuba; קַרְנוֹת שֵׁן cornua eboris (pro dentibus elephantinis); קַ׳ הַמִּזְבֵּחַ cornua altaris i. e. anguli eius prominentes; vertex (montis).

כמוהו בצורית, ארמית וכושית, ובערבית נאמר על מקצוע, פִּנָּה ופאה (עקקע) רמה, כיושבי קרנות בדרז״ל, וגם על קְוֻצּוֹת השער וציצית הראש; וטעם קרן בן שמן במקום גבוה. לרד״ה מיללער מליצת רום קרן ענינה גם הטבת פאת הראש והקמת קוצות התלתלים (בשמן משחה) לאות שמחה, גבורה ונצחון, כמו שפריעת השער, מריטתו, גזיזתו וקריחתו אות אבל ויגון; וטעם ועוללתי בעפר קרני ע״ד ויעלו עפר על ראשם, ואדמה על ראשו. השבעים קורין בדניאל ח׳ ו׳ קרן אַחֶרֶת בין עיניו.

1S 2,10.16,13 ‖ 1R 1,39 ‖ Jer 48, 25 ‖ Ez 29,21 ‖ Zach 2,4 ‖ Ps 75,5. 132,17.148,14 ‖ Thr 2,3.17 ‖ Dan 8,5.9 ‖ 1Ch 25,5.

וְקֶרֶן 2S 22,3 ‖ Ps 18,3.

הַקֶּרֶן Dan 8,8.

וְהַקֶּרֶן Dan 8,21.

בְּקֶרֶן Jos 6,5 ‖ Jes 5,1.

קַרְנִי *suff.* 1S 2,1 ‖ Ps 92,11 ‖ Job 16,15.

קַרְנְךָ 1S 16,1.

קַרְנֵךְ Mich 4,13.

קַרְנְכֶם Ps 75,6.

קַרְנוֹ Ps 89,25.112,9.

קַרְנַיִם, קְרָנַיִם, קְרָנִים *du.* Am 6,13 ‖ Hab 3,4 ‖ Dan 8,3.

הַקְּרָנַיִם, הַקְּרָנַיִם Dan 8,6.20.

וְהַקְּרָנַיִם Dan 8,3.

קַרְנֵי cs. 1R 22,11 ‖ Ps 75,11 ‖ 2Ch 18,10.

וְקַרְנֵי Dt 33,17.

וּמִקַּרְנֵי Ps 22,22.

קַרְנֵינוּ suff. Ps 89,18.

וּבְקַרְנֵיכֶם Ez 34,21.

קְרָנָיו, קַרְנָיו Dt 33,17 ‖ Dan 8,7.

בְּקַרְנָיו Gn 22,13.

קְרָנוֹת pl. Zach 2,1.

הַקְּרָנוֹת Ez 43,15 ‖ Zach 2,2.*4*.

קַרְנֹת, קַרְנוֹת cs. Ex 29,12 ‖ Lev 4,7.18.25.*30*.*34*. 8,15. *9*,*9*.16,18 ‖ Ez 27,15 ‖ Am 3,14 ‖ Zach 2,4 ‖ Ps 75,11.118,27.

בְּקַרְנוֹת 1R 1,50.*2*,*28*.51.

וּלְקַרְנוֹת Jer 17,1.

קַרְנֹתָיו suff. Ex 27,2². 30,2.3.*37*,*26*.10.37,25.*38*,*2*.38,2.43,20.

———v. chald. et n. pr.———

קָרַס] קָרְסוּ 3 perf. pl.

curvare se, corruere, collabi.

ענינו כפיפה ועקימה ונאמר על מעידת הקרסולים.

Jes 46,2.

קֹרֵס pt. Jes 46,1.

קֶרֶס] הַקְּרָסִים pl.

ansula, uncinus, *Vulg.* circuli.

מיני אינקלין עקומים (האקען).

Ex 26,11.33.

בַּקְּרָסִים Ex 26,6.36,13.

קַרְסֵי cs. Ex 26,6.*36*,*13*.11.*36*,*18*.

קְרָסָיו suff. Ex 35,11.39,33.

קַרְסֹל] (לְ) קַרְסֻלָּי du. suff.

articulus, nodiculus, talus.

כמוהו בסורית (בצ׳ ת׳ ס׳), ובאשורית בנר״ן ת׳ למ״ד, שאינו רק למשקל כחרגול, כרמל ודומיהם.

2S 22,37 ‖ Ps 18,17.

———v. n. pr.———

קָרַע

discindere, dilaniare, disrumpere; abscindere, avellere; *maledicere* (Ps 35,15)?

כמוהו בערבית, וגם בהוראת גערה חרוף וגדוף; וזה טעם קרעו ולא דמו, או כענין וקרע לו חלוני, כלומר פערו פיהם לדבר עתק וסרה; ונאמר בהשאלה על כחילת העינים (ע׳ הערה אל פוך).

1S 15,28 ‖ 2R 5,8.17,21.

וְקָרַע Lev 13,56 ‖ Jer 22,14.

קָרְעָה] קָרְעָה 3 perf. f. 2S 13,19.

קָרַעְתָּ 2 perf. 2R 5,8 ‖ Jes 63,19.

קָרַעְתִּי 1 perf. Esr 9,3.

וְקָרַעְתִּי Ez 13,20.21.

קָרְעוּ 3 perf. pl. Nu 14,6 ‖ Jer 36,24 ‖ Ps 35,15.

קֹרֵעַ pt. 1R 11,31.

קָרוּעַ pass. 2S 15,82.

קְרֻעִים pl. 1S 4,12 ‖ 2S 1,2.

קְרוּעֵי, קְרֻעֵי cs. 2S 13,31 ‖ 2R 18,37 ‖ Jes 36,22.

וּקְרֻעֵי Jer 41,5.

קָרֹעַ inf. abs. 1R 11,11.

לִקְרוֹעַ cs. Eccl 3,7.

וּבְקָרְעִי Esr 9,5.

קִרְעוּ] קִרְעוּ imper. pl. 2S 3,31.

וְקִרְעוּ Joel 2,13.

אֶקְרַע, אֶקְרָע 1 impf. 1R 11,11.13.

וְאֶקְרַע Hos 13,8.

וָאֶקְרַע 1R 14,8.

אֶקְרָעֶנָּה suff. 1R 11,12.

וַתִּקְרַע 2 impf. 2R 22,19 ‖ 2Ch 34,27.

תִּקְרְעִי 2 impf. f. Jer 4,30.

וַיִּקְרַע 3 impf. Gn 37,29.34 ‖ Jos 7,6 ‖ Jud 11,35 ‖ 1S 28,17 ‖ 2S 13,31 ‖ 1R 21,27 ‖ 2R 5,7.6,30.*19*.*1*.*22*,*11* ‖ Jes 37,1 ‖ Job 1,20 ‖ Esth 4,1 ‖ 2Ch 34,19.

יִקְרָעֶהָ suff. Jes 36,23.

וַיִּקְרָעֶהָ 1R 11,30.

וַיִּקְרָעֵם 2S 1,11 ‖ 2R 2,12.

וַתִּקְרַע 3 impf. f. 2R 11,14 ‖ 2Ch 23,13.

וַיִּקְרְעוּ 3 impf. pl. Gn 44,13 ‖ Job 2,12.

נִקְרַע] נִקְרָע Ni. 3 perf. et pt. 1R 13,3.5.

יִקָּרֵעַ] יִקָּרֵעַ 3 impf. Ex 28,32.*39*,*23*.

וַיִּקָּרַע (פתח בס״פ) 1S 15,27.

קֶרַע] קְרָעִים pl.

pars vestis laceratae, panni laceri.

בדרז״ל בא גם ביחיד (אין מאחין את הקרע).

1R 11,30.31 ‖ 2R 2,12.

וּקְרָעִים Prv 23,21.

קָרַץ] קֹרֵץ pt.

mordere, comprimere, nictare; *Pu.* decerpi.

כמוהו בערבית, כושית ואשורית, במובן חריצה, כריתה וחתוך, ובדרז״ל קרצו ומרק, לקרוץ בצפורן; נאמר בעינים ושפתים כדרך שבא הריקד בשנים, חרץ בלשון ומלל ברגלים.

Prv 6,13.10,10 ‖ Ps 16,30.

יִקְרְצוּ־ 3 impf. pl. Ps 35,19.

קֹרַץ] קֹרַצְתִּי Pu. 1 perf. Job 33,6.

קֶרֶץ

Vulg. stimulator, *LXX* ἀπόσπασμα, *Rabb.* excidium.

כלין חרוץ וכריתה; השבעים קורין קרץ בא בָּהּ.

Jer 46,20.

———v. chald.———

קַרְקַע

fundamentum, fundus, solum.

בערבית קרקר, וכן במשנה קורקור שולי הכלי ותחתיתה (כלים ב׳ ב׳, כ״ח י׳, אהלות ט׳ ט״ז), ובאשורית קַקַּרוּ; ויש מחברין אותו עם רקע בהפך אתון; בדרז״ל שגור הרבה בנגוד אל מטלטלין.

1R 6,15.30.

הַקַּרְקַע, הַקַּרְקַע 1R 6,16.7,7.

בְּקַרְקַע Nu 5,17 ‖ Am 9,3.

מֵהַקַּרְקַע 1R 7,7.

מִקַּרְקַע 1R 6,15.

———v. n. p.———

קָרַר I

frigidum sustinere (*al.* a קוּר promanare facere).

חששנו לד״ק שפותרין מקרא זה מענין קר

הַקֲשִׁיבָה, הַקְשִׁיבָה (Dan) Jer 18,19‖Ps 5,3.17,1. 55,3.61,2.142, 7‖Prv 4,20.5,1‖Dan 9,19.

וְהַקְשִׁיבָה Ps 86,6.

הַקְשִׁיבִי *f.* Jes 10,30‖Mich 1,2.

הַקְשִׁיבוּ *pl. m.* Jes 28,23.34,1. 51,4‖Jer 6,17‖Job 13,6‖2Ch 20, 15.

וְהַקְשִׁיבוּ Jes 49,1‖Hos 5,1 ‖ Prv 4,1.7,24.

יַקְשִׁב *3 impf.* Jes 42,23.

וַיַּקְשֵׁב Mal 3,16.

תַּקְשִׁיב *3 impf. f.* Ps 10,17.

נַקְשִׁיב *1 impf. pl.* Jer 6,17.

נַקְשִׁיבָה Jer 18,18.

קֶשֶׁב, קָשֶׁב

attentio, auscultatio.

(הבהור בס׳ הזכרונות כתב עליו ״ג׳ ומלרע, ויש ספרים בר מן א׳ מלעיל וב׳ בתראי מלרע״ !!!).

1R 18,29‖2R 4,31‖Jes 21,7.

קַשָּׁב] קַשֶּׁבֶת *f.*

attentus.

Neh 1,6.*11*.

קַשֻּׁב] קַשֻּׁבוֹת *pl. f.* Ps 130, 2‖2Ch 6,40.7,15.

קַשְׂוָה et קָשָׂה] הַקְּשָׂוֹת *pl.*

phiala (ad libandum, *LXX* σπονσεῖα.

קנים הלולים, ובמשנה דסנהדרין ט׳ ו׳ קַסְוָה, וכדוגמתו בערבית וכושית; קסת הסופר קרוב לו, ויש מחברין לו גם קשקשים, והובא בשרש קָשַׁשׁ.

Ex 37,16.

וְהַקְּשָׂוֹת 1Ch 28,17.

קְשׂוֹת *cs.* Nu 4,7.

וּקְשׂתָיו *suff.* Ex 25,29.

—cf. (קשש) קַשְׂקֶשֶׂת et קֶסֶת—

קָשְׁתָה, קָשָׁתָה *3 perf. f.* [קָשָׁה

durum, gravem, difficilem, arduum esse; *Ni. pt.* gravatus, gravi sorte afflictus; *Pi.* difficile facere aliquid; *Hi.* obdurare (cervicem, animum), ob-

כרותות עץ, כנסר בדרז״ל מן נסירה, ולד״א מענין קרישה (קפאון) בדרז״ל.

Ex 26,18.20.

הַקֶּרֶשׁ, הַקָּרֶשׁ Ex 26,16.*36,21*². 19³.*21*².*25*².*36,24*².*26*².36,30.

לַקָּרֶשׁ Ex 26,17.*36,22*.

קַרְשֵׁךְ *suff.* Ez 27,6.

קְרָשִׁים *pl.* Ex 26,22.23.25.*36*, *30*.23.25.27.28.

הַקְּרָשִׁים Ex 26,15.*18*.28.29.20. *23*.24.33.34.

קַרְשֵׁי *cs.* Ex 26,17.*36,22*‖Nu 3, 36.*4,31*.

לְקַרְשֵׁי Ex 26,26.*27*².*36,31.32.36*, *32*.

קְרָשָׁיו *suff.* Ex 35,11.39,33.40, 18.

קֶרֶת v. קָרָה II; קַשׁ v. קָשַׁשׁ.

קִשּׁוּא] הַקִּשֻּׁאִים *pl.*

cucumis.

כדוגמתו בערבית (בתי״ו ת׳ שי״ן), בכושית ובאשורית, ובמשנה הקשות והמלפפון.

Nu 11,5.

מִקְשָׁה] בְּמִקְשָׁה

ager cucumeribus consitus.

כמו מִקְשָׁאָה. במשנה בא ברבים מקשאות.

Jes 1,8.

קָשַׁב] תִּקְשַׁבְנָה *3 impf. pl. f.*

attendere; *Hi.* auscultare, attendere, exaudire, obedire.

נרדף אל שמע, ויש מאחין אותו עם חשב.

Jes 32,3.

הִקְשִׁיב *Hi. 3 perf.* Jer 23,18‖ Ps 66,19.

וְהִקְשִׁיב Jes 21,7.

הִקְשַׁבְתָּ *2 perf.* Jes 48,18.

הִקְשַׁבְתִּי *1 perf.* Jer 8,6.

הִקְשִׁיבוּ *3 perf. pl.* Jer 6,19‖ Zach 1,4‖Neh 9,34‖2Ch 33,10.

מַקְשִׁיב *pt.* Prv 1,24.17,4.29,12.

מַקְשִׁיבִים *pl.* Cant 8,13.

לְהַקְשִׁיב *inf. cs.* 1S 15,22‖Jer 6,10‖Zach 7,11‖Prv 2,2.

הַקְשֵׁב *imper.* Job 33,31.

וצנה כלומר כשם שהביר תחזיק מימיה תמיד בקירות, כן רעתם במצב אחד, הרשה עמדם תמיד, וכבר הובאו בשרש קוּר א׳ והוא הנכון.

הֵקֵר] הֵקֵרָה *Hi. 3 perf. f.* Jer 6,7.

כְּהָקִיר (= כְּהָקֵר) *inf. cs.* Jer 6,7.

קַר] וְקַר־ K. (יְקַר־ Q.)

frigidus, sq. רוּחַ animi quieti.

לפי הכתיב קר רוח ההפך של בעל חֵמָה, ובדרז״ל נתקררה דעתו, קורת רוח.

Prv 17,27.

קָרִים *pl.* Jer 18,14‖Prv 25,25.

קֹר] וְקֹר

frigus.

Gn 8,22.

קָרָה

gelu, frigus.

Nah 3,17‖Prv 25,20‖Job 37,9.

בַּקָּרָה Job 24,7.

קָרָתוֹ *suff.* Ps 147,17.

מְקֵרָה] הַמְּקֵרָה

refrigeratio.

לכל המפרשים הדר מצונן, להתקרר ולהצטנן בקיץ, ול״נ לפרשו מן קרר במובן סכך, כלומר מכוסה בתקרה, לפי שהיה מיוחד לו לבדו לעשות שם צרכיו בצנעה (וכטעם הסכת רגלים).

Jud 3,20.24.

——cnf. קוּר I——

II קָרַר°] וְקַרְקַר *Pilp. 3 perf.*

evertere, destruere; eradicare.

לד״ק שרשו קוּר, שכן גם שרשי נע״ו דרכם להִכָּפֵל (הוּל, התחלחל וכדומה), והוא פעל נגזר מן השם קור, ומורה על ההפך שבירת הקיר והריסתו. י״פ אותו מן קרקר בסורית וערבית בהוראת שאגה ונהימה (כפל של קרא, ולפ״ז יהיה ושוע מן שַׁוְעָה וצעקה) ולא נהירא לי. ע׳ הערה אל קָדְקֹד (קָדַד) ואל קיר (קָרָה ב׳).

Nu 24,17.

מְקַרְקַר *pt.* Jes 22,5.

——cf. קִיר (קָרָה II)——

קֶרֶשׁ, קָרֶשׁ

asser, tabula; *coll.* tabulatum vel traustra.

יש מחברין אותו עם חרץ וקרץ, במובן התיכה,

stinatum, contumacem esse; resistere; pervicacem reddere; gravem, difficilem facere.

הוראתו ידועה וכמוהו בארמית, סורית וערבית; בדרז״ל בא גם בהָפעל (משנה דשביעית ב׳ י׳) והשם קִשׁוּי (משנה דנדה ד׳ ד׳), ורוב השמ״ש בענין קושיא ופירכא.

Gn 49,7 || 1S 5,7.

יִקְשֶׁה 3 *impf.* Dt 1,17.15,18.

וַיִּקֶשׁ 2S 19,44.

[נִקְשָׁה] נִקְשֶׁה *Ni. pt.* Jes 8,21.

[קִשָּׁה] וַתְּקַשׁ *Pi. 3 impf. f.* Gn 35,16.

הִקְשָׁה *Hi. 3 perf.* Ex 13,15 || Dt 2,30 || 1R 12,4 || Job 9,4 || 2Ch 10,4.

הִקְשִׁיתָ *2 perf.* 2R 2,10.

הִקְשׁוּ *3 perf. pl.* Jer 19,25 || Neh 9,29.

מַקְשֶׁה־ *pt.* Prv 29,1.

וּמַקְשֶׁה Prv 28,14.

בְּהַקְשֹׁתָהּ *inf. suff.* Gn 35,17.

אַקְשֶׁה *1 impf.* Ex 7,3.

[וַיַּקְשֶׁה] וַיֶּקֶשׁ *3 impf.* 2Ch 36,13.

תַּקְשׁוּ *2 impf. pl.* Dt 10,16 || Ps 95,8 || 2Ch 30,8.

וַיַּקְשׁוּ *3 impf. pl.* 2R 17,14 || Jer 7,26.*17*,*23* || Neh 9,16.*17*.

קָשֶׁה

durus, adversus, קְשֵׁה עֹרֶף obstinatus, contumax; firmus, invictus; gravis, gravatus, depressus; vehemens; potens; difficilis.

1S 25,3 || Jes 19,4.48,4.

הַקָּשָׁה Ex 18,26 || Dt 31,27.

קְשֵׁה־ *cs.* Ex 32,9.*33*,*3*.*5*.*34*,*9* || Dt 9,6.*13*.

לִקְשֵׁה־ Job 30,25.

קָשִׁים *pl.* 2S 3,39.

קְשֵׁי *cs.* Ez 2,4.

וּקְשֵׁי־ Ez 3,7.

קָשָׁה *f. sg.* Ex 1,14.6,9 || Dt 26,6 || 1S 20,10 || 2S 2,17 || 1R 12,13.14,6 || Jes 21,2 || Ps 60,5 || Cant 8,6 || 2Ch 10,13.

וְקָשָׁה Jud 4,24.

הַקָּשָׁה Jud 2,19 || 1R 12,4 || Jes 14,3.27,1.8 || 2Ch 10,4.

קְשַׁת־ *cs.* 1S 1,15.

קָשׁוֹת *pl.* Gn 42,7.30.

קְשִׁי

durities, pertinacia.

Dt 9,27.

קֶשֶׁת , קָשֶׁת

arcus; sagittarius; arcus coelestis.

על שם שמתוח וקשה, וי״פ מן הערבית מן קוש או יקש. השבעים קורין בישעיה מ״א ב׳: כקש נדף קַשְׁתָּם. ע׳ הערה אל קשט.

Gn 21,16 || 1S 2,4 || 2S 1,18.22.22,35 || 2R 13,15^{2} || Jes 21,15.17.66,19 || Jer 4,29.6,23.46,9.49,35.50,14.29.42 || Hos 1,5 || Zach 9,10.13.10,4 || Ps 11,2.18,35.46,10.76,4.78,9 || Job 20,24.41,20 || 1Ch 5,18.8,40 || 2Ch 12,2.14,7.17,17.

וְקֶשֶׁת Hos 2,20.

הַקֶּשֶׁת Gn 9,14.16 || 2R 13,16 || Ez 1,28 || Am 2,15.

בְּקֶשֶׁת Ez 39,9 || Hos 1,7.

בַּקֶּשֶׁת , בַּקָּשֶׁת 1S 31,3 || 1R 22,34 || 2R 9,24 || 1Ch 10,3.12,2 || 2Ch 18,33.

וּבְקֶשֶׁת Jes 7,24.

כְּקֶשֶׁת Hos 7,16 || Ps 78,57.

מִקֶּשֶׁת Jes 22,3.

קַשְׁתִּי *suff.* Gn 9,13.

וְקַשְׁתִּי Job 29,20.

בְקַשְׁתִּי Ps 44,7.

וּבְקַשְׁתִּי Gn 48,22.

קַשְׁתֶּךָ , קַשְׁתֶּךָ Ez 39,3 || Hab 3,9.

וְקַשְׁתֶּךָ Gn 27,3.

בְּקַשְׁתֶּךָ Jos 24,12.

וּבְקַשְׁתְּךָ 2R 6,22.

קַשְׁתּוֹ Gn 49,24 || 1S 18,4 || Jes 41,2 || Jer 51,3 || Ps 7,13 || Thr 2,4.3,12.

קַשְׁתָּם Jer 9,2 || Ps 37,14.

וּקְשָׁתוֹת *pl.* Jes 13,18 || 2Ch 26,14.

וְהַקְּשָׁתוֹת Neh 4,10.

קַשְּׁתֹתָיו *suff.* Jes 5,28.

קַשְּׁתוֹתָם Jer 51,56.

וְקַשְּׁתוֹתָם Ps 37,15.

וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם Neh 4,7.

[cf. קֹשֶׁט]

קַשָּׁת

sagittarius.

ע״מ צַיָּד, ולר׳ יוסף הלוי כמו רומה קֶשֶׁת.

Gn 21,20.

מִקְשֶׁה

(opus) tornatile; *Vulg.* crispans.

שהיו מַקשות קוצות השער לגדילים ותלתלים (ע׳ הערה אל קרן).

Jes 3,24.

מִקְשָׁה

tornatio, (opus) tornatile.

פירש״י ידוע, ואולי הטעם שלא יהיו הלולים כ״א מעובים וקשים (מאססיף).

Ex 25,18.31.36.*37*,*22*.37,7.17 || Nu 8,4^{2}.10,2 || Jer 10,5.

—v. n. pr.—

[קָשַׁח] הִקְשִׁיחַ *Hi. 3 perf.*

Hi. obdurare, duriter tractare.

אח אל קשה, בחזק המבטא והמושג, וכמוהו בשבאית וערבית. השבעים קורין באיוב תַקשיה בניה כְּלא לה.

Job 39,16.

תַּקְשִׁיחַ *2 impf.* Jes 63,17.

קְשִׂיטָה

appensum, pondus auri argentive ad staseram exacti, quo antiquo tempore pro pecunia utebantur.

מין מטבע, וא״ת הורפן טלאים (ע׳ נתינה לגר).

Gn 33,19 || Jos 24,32 || Job 42,1.

קֹשֶׁט et קֹשְׁטְ

veritas (LXX קשט = קֶשֶׁת).

כמוהו בארמית, סורית (בתי״ו ת׳ ט׳) וערבית במובן אמת ואמונה; להשבעים קשט = קֶשֶׁת,

וגם בסורית בא קשת גם בט׳ ת׳ ת״ו (ע׳ הערה אל קשת).

Ps 60,6 ‖ Prv 22,21.

—v. ch.; קַשְׂקֶשֶׂת rad. קשש—

קָשַׁר, קָשֵׁר

ligare, alligare; conspirare, coniurare; *pt. pass.* subligatus (de ovibus, quarum cauda pinguis subligatur, ut coitus potestas fiat); *Ni.* colligari, compactum et absolutum esse; *Pu. pt.* = *pass.* Q.

יש מעין הוראתו בערבית ובכושית, ובארמית וסורית קטר, וקרוב אל חָשַׁר, ויש מחברין לו גֶּשֶׁר בדרז״ל.

1R 16,16.20 ‖ 2R 15,15 ‖ Am 7,10.

וּקְשַׁרְתָּם *2 perf. suff.* Dt 6,8.

קָשַׁרְתִּי *1 perf.* 2R 10,9.

קְשַׁרְתֶּם *2 perf. pl.* 1S 22,8.13.

וּקְשַׁרְתֶּם Dt 11,18.

הַקֹּשְׁרִים [קֹשֵׁר *pt. pl.* 2R 21,24 ‖ 2Ch 33,35.

בַּקֹּשְׁרִים 2S 15,31.

קְשׁוּרָה [קָשׁוּר *pt. pass. f.* Gn 44,30 ‖ Prv 22,15.

וְהַקְּשֻׁרִים Gn 30,42.

קָשְׁרֵם [קְשֹׁר *imper. suff.* Prv 3,3.6,21.7,3.

תִּקְשֹׁר *2 impf.* Jer 51,63.

הֲתִקְשָׁר־ *interrog.* Job 39,10.

וְתִקְשְׁרֶנּוּ *suff.* Job 40,29.

תִּקְשְׁרִי *2 impf. f.* Jos 2,18.

וַיִּקְשָׁר־, וַיִּקְשֹׁר *3 impf.* 1R 15,27.16,9 ‖ 2R 15,10.25.30.

וַתִּקְשֹׁר *3 impf. f.* Gn 38,28 ‖ Jos 2,21.

וַיִּקְשְׁרוּ *3 impf. pl.* 2R 12,21.14,19.21,23 ‖ Neh 4,2 ‖ 2Ch 24,21.22,57.33,24.

נִקְשְׁרָה [נִקְשַׁר *Ni. 3 perf. f.* 1S 18,1.

וַתִּקָּשֵׁר *3 impf. f.* Neh 3,38.

הַתְקַשֵּׁר [קִשֵּׁר *Pi. 2 impf. interrog.* Job 38,31.

וּתְקַשְּׁרִים *2 impf. f. suff.* Jes 49,18.

הַמְקֻשָּׁרוֹת [קֻשַּׁר *Pu. pt. pl. f.* Gn 30,41.

הִתְקַשְּׁרוּ [הִתְקַשֵּׁר *Hith. 3 perf. pl.* 2Ch 24,25.

הַמִּתְקַשְּׁרִים [מִתְקַשֵּׁר *pt. pl.* 2Ch 24,26.

וַיִּתְקַשֵּׁר *3 impf.* 2R 9,14.

קֶשֶׁר, קָשֶׁר

coniuratio.

השבעים קורין במ״ב י״ז ד׳ שֶׁקֶר; בישעיה ח׳ י״ב קָשֶׁה, וי״נ קָדוֹשׁ.

2R 11,14. 12,21. 14,19. 15,30. 17,4 ‖ Jes 8,12[2] ‖ Jer 11,9 ‖ Ez 22,25 ‖ 2Ch 23,13.25,27.

הַקָּשֶׁר 2S 15,12.

וְקִשְׁרוֹ *suff.* 1R 16,20 ‖ 2R 15,15.

קִשּׁוּר] וְהַקִּשֻּׁרִים *pl.*

cingulum.

Jes 3,20.

קִשֻּׁרֶיהָ *suff.* Jer 2,32.

קַשְׂקֶשֶׂת] וְקַשְׂקֶשֶׂת

squama (rad. קָשַׂשׂ).

הפעל בערבית הוראתו קליפה, וכדוגמתו בכושית.

Lev 11,9.10.12 ‖ Dt 14,9.10.

קַשְׂקַשִּׂים *pl. I* 1S 17,5.

בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ [קַשְׂקְשׂוֹת *pl. II suff.* Ez 29,4[2].

קָשַׁשׁ°

colligere (stipolum aliasque res). *Hith.* colligere se, animum, in semet ipsum descendere.

פעל נגזר מן השם קש, והתקששו דצפניה ליונתן והשבעים ענינו התאספו, וי״פ מענין קשישות וזקנות, או משרש קוש בערבית במובן הבנעה, וי״נ הִתְבּוֹשְׁשׁוּ וָבוֹשׁוּ.

וָקֹשׁוּ [קֹשׁ *imper. pl.* Zeph 2,1.

וְקֹשְׁשׁוּ [קֹשֵׁשׁ (al. שְׁ) *Pol. 3 perf. pl.* Ex 5,7.

מְקֹשֵׁשׁ *pt.* Nu 15,32.33.

מְקֹשֶׁשֶׁת *f.* 1R 17,10.12.

לְקֹשֵׁשׁ *inf. cs.* Ex 5,12.

הִתְקוֹשְׁשׁוּ [הִתְקוֹשֵׁשׁ (al. שְׁ) *Hith. imper. pl.* Zeph 2,1.

קַשׁ, קָשׁ (Jes 33,11), קַשׁ

stipula, palea.

השבעים קורין בירמיה י״ג כ״ד: ואפיצם כקש עובר מֵרוּחַ לְמדבר.

Ex 5,12 ‖ Jes 5,24. 33,11 ‖ Joel 2,5 ‖ Mal 3,19 ‖ Job 13,25.

כְּקַשׁ Jes 41,2.47,14 ‖ Jer 13,24 ‖ Nah 1,10 ‖ Ps 83,14 ‖ Job 41,21.

כַּקַּשׁ Ex 15,7 ‖ Jes 40,24.

לְקַשׁ Ob 18 ‖ Job 41,20.

—קָשָׁה v. קֶשֶׁת—

קוֹל אֱלֹהִים קְדֹשִׁים מִתְהַלֵּךְ בְּכִתְבֵי קָדְשֵׁנוּ,
קוֹל קֹרֵא בֶחָיִל: הָקִיצוּ! פִּקְחוּ עֵינָיִם!
קוֹל בֹּקֵעַ כְּלָיוֹת, קוֹל קֹרֵעַ סְגוֹר לְבֵנוּ,
קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסוּף — עַד־בִּלְתִּי אֶרֶץ וְשָׁמָיִם!

ר

רָאָה

videre, animadvertere; luminibus uti, vivere; spectare, adspicere, intueri; aspectu delectari; cum dolore aspicere, testem esse alicuius rei; despicere; respicere; prospicere, providere, curare; providere sibi (לו), eligere, procurare sibi; visitare, adire salutandi causa; sibi propositum habere; sentire, intellegere, animadvertere, cognoscere; *Ni.* videri, apparere; *Hi.* monstrare, ostendere.

כמוהו בערבית, שבאית וכושית; בארמית וְרֵוֵהּ דחיל (מראהו נורא), ומזה נראה שהאל״ף והוי״ו קרובים ומתחלפים בשרש זה, ועל כן יבוא לפעמים לד״ק בהוראת רָוָה: בישעיה נ״ג י״א (מעמל נפשו יִרְוֶה ישבע), בתהלים ס׳ ה׳ (הִרְוִיתָ עמך קשה השקיתנו וג׳), בצ״א ט״ז (אשביעהו וְאַרְוֵהוּ בישועתי), באיוב י׳ ט״ז (שבע קלון וּרְוֵה עניי) ובל״ג כ״א (לא רֻאּוּ), ולהראב״ע שפי׳ אנסכה דקהלת ב׳ א׳ מן נסך — וּרְוֵה בטוב, וכבר פירש״י תִּתְרָאוּ דבראשית מ״ב א׳ כמו תִּתְרָווּ (תַראו עצמכם... כאלו שבעים אתם). לְרַאֲוָה דיחזקאל מקור נסמך

8.41,8 || Eccl 2,13.3,22.4,4.8,17 || Esth 8,6² || Dan 10,7.*12,5*.

רְאִיתִיךָ *suff.* Job 8,18.

רְאִיתִיו Gn 44,28 || Dt 33,9.

וּרְאִיתִיו Dan 8,7.

וּרְאִיתִיהָ Gn 9,16.

רָאוּ *3 perf. pl.* Gn 9,23 || Ex 10,6.23 || Dt 4,9.7,19.10,21.11,2.21,7.29,2 || Jos 8,21 || Jud 2,7 || 1S 6,16.19.13,6.24,11 || 2S 10,14 || 1R 3,28 || 2R 13,21.20,15² || Jes 5,12.6,5.9,1.39,4².41,5.52,15.66,19 || Ez 12,2.13,3 || Ps 48,6.68,25.69,33.95,9.98,3.107,24.139,16 || Prv 25,7 || Job 2,13.3,16.9,25.19,27.37,21 || Thr 1,8 || Esth 9,26 || Dan 10,7 || Esr 3,12 || 1Ch 19,15.

וְרָאוּ Ex 34,35 || Dt 28,10.29,21 || Jes 40,5.52,10.62,2.66,18.24 || Ez 16,37.21,4.39,21 || Zach 4,10 || Ps 97,6.

רָאוּנִי *suff.* Job 29,8.

רָאוּךָ Hab 3,10 || Ps 77,17.

רָאוּהָ Cant 6,9 || Thr 1,7.

רְאִיתֶם *2 perf. pl.* Gn 45,13 || Ex 14,13.19,4.20,22 || Dt 1,19.4,15.29,1 || Jos 23,3 || Jud 9,48 || Jes 22,9.11 || Jer 44,2 || Cant 3,3.

וּרְאִיתֶם Ex 16,7 || Nu 13,18.15,39 || Jud 21,21 || 1S 6,9 || 2R 10,3 || Jes 66,14 || Ez 14,22 || Mal 3,18.

הַרְאִיתֶם (ר' דגוש) *interrog.* 1S 10,24.17,25 || 2R 6,32.

וּרְאִיתֶן *2 perf. pl. f.* Ex 1,16.

רָאִינוּ *1 perf. pl.* Gn 26,28.42,21 || Nu 13,28.32.33 || Dt 1,28.5,21 || Jud 13,22.18,9 || Jer 44,17 || Ps 48,9.74,9.90,15 || Thr 2,16.

רֹאֶה *pt.* Gn 13,15.31,5.43.39,23 || Ex 22,9 || Jud 9,36 || 1S 26,12 || 2S 18,27 || 1R 22,25 || 2R 2,12.19.7,2.19.9,17.23,17 || Jer 1,11.*24,3*.11.13².7,17.20,12.32,24 || Ez 8,12.9,9.40,4 || Am 7,8.*8,2* || Zach 4,2.*5*,*2*.5,2 || Eccl 8,16 || Esth 5,13 || 2Ch 18,24.

וְרֹאֶה Eccl 11,4.

20,17 || Nu 21,8 || 1S 14,52 || Jes 21,7 || Jer 22,10 || Ez 33,3.39,15 || Eccl 3,13.

וְרָאֲךָ *suff.* Ex 4,14.

רָאָהוּ 1S 23,22 || 2R 2,12.

וְרָאָהוּ Lev 13,3.5.*27*.17.36.

רָאָהּ Job 28,27.

רָאָם Gn 32,3 || Jer 39,4.

רָאָתָה, רָאֲתָה *3 perf. f.* Gn 38,14 || Jes 64,3 || Ps 35,21.54,9.97,4 || Job 13,1.28,10.29,11 || Thr 1,10 || 2Ch 22,10.

רָאֲתָה Q., **וְרָאֲתָה** K. 2R 11,1.

רָאֲתְךָ [**רָאַתְךָ**] *suff.* Job 42,5.

רָאִיתָ *2 perf.* Gn 20,10 || Dt 1,31 || 1S 19,5 || 2S 18,11 || Jes 58,3 || Jer 33,24 || Ps 31,8.50,18 || Prv 26,12 || Dan 8,20.

רָאִיתָה, רָאִתָה 2S 18,21 || Ps 10,14.35,22 || Thr 3,59.60.

וְרָאִיתָ Ex 33,23 || Dt 4,19.20,1.21,11 || Jer 51,61.

וְרָאִיתָה Nu 27,13.

הֲרָאִיתָ *interrog.* 1R 20,13.21,29 || Jer 3,6 || Ez 8,12.*15.17.47,6*.

וּרְאִיתַנִי *suff.* 1Ch 17,17.

רָאִית (al. תְ) *2 perf. f.* 1S 28,13.

רָאִיתִי *1 perf.* Gn 7,1.16,13.31,12.32,31.33,10.41,19 || Ex 3,7.9.32,9 || Dt 9,13 || Jud 6,22.14,2 || 1S 9,16.13,11.16,1.18.22,9.25,25.28,13 || 2S 18,10.29 || 1R 22,17.19 || 2R 9,26.20,5 || Jes 38,5.44,16.57,18 || Jer 4,23.24.25.26.7,11.13,27.23,13.14.30,6.46,5 || Ez 1,27.3,23.8,4.10,15.20.22.11,24.16,50.43,3³ || Hos 6,10.9,10.13 || Am 9,1 || Hab 3,7 || Zach 1,8.4,2.9,8 || Ps 37,25.35.55,10.66,18.119,96.158 || Prv 24,32 || Job 4,8.5,3 || Eccl 1,14.2,24.3,10.16.4,15.5,12.17.6,1.7,15.8,9.10.9,13.10,5.7 || Dan 8,4.6.9,21 || Neh 13,15.23 || 1Ch 29,17 || 2Ch 18,16.18.

וְרָאִיתִי Ex 12,13 || 1S 19,3 || Ez 37,

בפלם לְאַהֲבָה, לְיִרְאָה, ולר״י שטיינבערג הוא מבנין פִּעֵל, שכן מצינו ו׳ ת׳ ה׳ בשרשי טָחָה וְשָׁחָה (מטחוי, השתחוה) בבנין הכבד. ע״ד יָרְאָה דעולי רגלים ע׳ אורשריפט דף של״ח (וע׳ הערה אל מָקוֹם). י״נ בשמות ל״ב ה׳ וַיַּרְא אהרן (ומתאים עם דרשת חז״ל), ובמדבר ט״ו ל״ח לִרְאוֹתָם ת׳ לְדֹרֹתָם (?); השבעים קורין בהדברים א׳ ל״ג לַרְאֹתְכֶם הַדֶּרֶךְ; בשופטים י״ז י״א בְּיִרְאָתָם אתו ת׳ בִּרְאוֹתָם; בש״א ו׳ י״ג (נוסחא אלכסנדרית) וישמחו לִקְרָאתוֹ ת׳ לִרְאוֹת; בט״ז ז׳ מקרא קצר ושעורו: לא כאשר יראה האדם יִרְאֶה יְיָ; בי״ט כ׳ וַיִּרְאוּ ת׳ וַיַּרְא; בכ״ג כ״ב בִּמְהֵרָה ת׳ מִי רָאָהוּ (י״נ הַמְּהִירָה); יונתן קורא בש״ב ט״ו כ״ג הכהן הָרוֹאֶה (חֲזָיָא), וכ״ת הירונימוס; י״נ הָרֹאשׁ, והשבעים קורין רְאוּ; במ״א י״ב ט״ז רְעֵה ביתך דוד, ובי״ג י״ב וַיַּרְאֻהוּ, וי״נ וַיַּרְהוּ (ע׳ שמות ט״ו כ״ה); בי״ט ג׳ בקצת נוסחאות וַיִּרָא, וכ״ת השבעים, הסורי והירונימוס; במ״ב י״א א׳ הוא״ו של וראתה (לפי הכתיב) נשתרבבה מן אחזיהו, או שייכה אל ועתליה (= ועתליהו) כבדה״ב ובפסוק ב׳; בישעיה י״ז ח׳ יתכן לגרוס לא יִירָא, ובכ״ט כ״ג קורין השבעים בִּרְאֹת ילדיו; הסורי קורא בירמיה ג׳ ח׳ וַתֵּרָא ת׳ וָאֵרֶא; בי״ה י״ז קורין השבעים: אַרְאֵם (יום אֵבְדָם); י״נ ביחזקאל ט״ז נ׳ כאשר רָאִיתְ, נקבה נוכחת; בי״ח י״ד קורין השבעים וְיִרְא ולא יעשה, ובמיכה ו׳ ט׳ וְיוֹשִׁיעַ יִרְאֵי שְׁמוֹ ת׳ ותושיה יראה שמך; י״נ בז׳ ט״ו הַרְאֵנוּ (או יַרְאֵנוּ) נפלאות; בט׳ ח׳ רָאִיתְ בְּעֵנֵךְ (כלומר ציון), ול״נ ראיתי בְּעָנְיוֹ; ר׳ יוסף הלוי גורס בתהלים ל״ה כ״ב וְאַתָּה יי׳; י״נ בס״ט ל״ג רְאוּ ענוים וּשְׂמָחוּ, ומתאים עם סוף הפסוק; השבעים קורין באיוב ל״ז כ״ד יְרֵאוּהוּ כל חכמי לב, בלא מלת לא (הסורי קורא לֹא־יִירָא, ומוסב אל שדי), בקהלת ט׳ א׳ וְלִבִּי רָאָה ת׳ וְלָבוּר; י״נ בדה״א כ״ט י״ז אִתִּי ת׳ רָאִיתִי; בנוסחאות מדויקות לא נמצא רָאוּ בדה״ב י׳ ט״ז, וכן בתרגום השבעים; בכ״ו ה׳ קורין השבעים והסורי המבין בִּיִרְאַת אלהים, וכן בדפוס ראשון.

Gn 29,10.32.31,42 || Ex 4,31 || Lev 5,1.13,56 || Nu 23,21 || Jud 20,41 || 1S 9,17 || 2S 14,24.*28*.17,23.20,12 || 2R 9,27.13,4.14,26 || Jes 66,8 || Ez 21,26 || Hab 3,6 || Hag 2,3 || Ps 10,11.33,13.37,13.114,3 || Prv 22,3.27,12 || Thr 3,1.36 || Eccl 1,16.4,3.6,5.6 || Esth 7,7 || 1Ch 21,15.

וְרָאָה Ex 12,23.33,10.34,10 || Lev 13,3.*30.32.50*.6.8.10.13.15.20.25.34.39.43.51.55.14,3.37.39.*44*.48.

הֲרוֹאֶה, הֲרֹאֶה *interrog.* 2S 15,27‖Ez 8,6.
הָרֹאֶה Jud 19,30‖Jes 28,4.
רֹאֵה (נס״א) *cs.* Ps 64,19.
רֹאִי *suff.* Gn 16,13.
רֹאֵנִי [רֹאֵנִי Jes 47,10.
רֹאֵנוּ Jes 29,15.
רֹאִים *pt. pl.* Ex 20,18‖Dt 4,12‖Jud 13,19.*20*‖Jes 32,3 ‖Hag 2,3‖Job 34,26‖Neh 2,17‖2Ch 7,3 29,8.30,7.
הָרֹאִים Nu 14,22‖Jud 16,27.
לָרֹאִים Jes 30,10.
רֹאֵי *cs.* Esth 1,14.
לְרֹאֵי Eccl 7,11.
מֵרֹאֵי 2R 25,19‖Jer 52,25.
רֹאַי *suff.* Ps 22,8.31,12.
רֹאֶיךָ Jes 14,16‖Ez 28,18.
רֹאַיִךְ Nah 3,7.
רֹאָיו Job 20,7.
רֹאֶיהָ Esth 2,15.
רֹאֵיהֶם Jes 61,9.
רֹאָה *f. sg.* Prv 20,12.
רֹאוֹת *pl.* Gn 45,12‖Dt 28,32‖2S 24,3‖1R 1,48‖Jes 30,20‖Jer 20,4.42,2.
הָרֹאוֹת, הָרֹאֹת Dt 3,21.4,3.11,7‖Eccl 12,3.
הָרְאֻיוֹת [רָאוּי *pt. pass. pl. f.* Esth 2,9.
רָאֹה *inf. abs.* Ex 3,7‖1S 1,11.
רָאוֹ Gn 26,28‖Jes 6,9.
וְרָאֹה Eccl 9,11.
רָאוֹת Q. Jes 42,20.
רְאֹה *cs.* Gn 48,11.
רְאוֹת Ex 10,28.29‖Nu 35,23‖1S 17,28.
בִּרְאוֹת 1Ch 21,28‖2Ch 26,5.
וּבִרְאוֹת 2Ch 12,7.
כִּרְאוֹת, כִּרְאֹת Gn 24,30.33,10‖Jos 8,14 ‖ 1R 16,18.18,17.22,32.*33*‖2R 4,25.9,22‖Jer 41,13‖Job 10,4‖Esth 18,31.*32*.
וְכִרְאוֹת 1S 17,55‖Esth 5,9.
לִרְאוֹת, לִרְאֹת Gn 2,19. 8,8.11,5. 34,1.42,9.12.44,23.26. 48,10 ‖ Ex 3,4.10,5.19,21.33,20‖Lev 14,36[2]‖Nu 4,20.32,8‖Dt 29,3‖Jud 14,8‖1S 3,2.4,15.6,13.15,35.19,15 ‖ 2S 3,13 ‖ 1R 9,12.14,4 ‖ 2R 8,29.*9,16*‖Jes 42,18‖Jer 1,12.20,18‖Ez 12,2‖Hab 2,1‖Zach 2,6‖Ps 14,2.*53,3*.16,10.27,13.34,13.40,13.41,7. 63,3. 106,5. 113,6 ‖ Job 7,7 ‖ Cant 6,11[2]‖Eccl 1,8.2,12.3,22.11,7‖Esth 3,4‖2Ch 22,6.
לְרַאֲוָה־ (al. *Pi.*) Ez 28,17.
וְלִרְאוֹת Eccl 3,18.5,17.8,16.
מֵרְאוֹת, מֵרְאֹת Gn 27,1‖Jes 21,3.33,15.44,18 ‖ Hab 1,13 ‖ Ps 69,24.119,37.
רְאוֹתִי *suff.* Gn 46,30.
בִּרְאֹתִי Dan 8,2.15.
רְאֹתְךָ Ex 10,28.
לִרְאוֹתֵךְ 2S 13,5.
כִּרְאֹתְכֶם Jos 3,3.
בִּרְאֹתוֹ 2S 24,17‖Jes 29,23.
כִּרְאוֹתוֹ, כִּרְאֹתוֹ Gn 44,31 ‖ Jud 11,35‖2R 6,21.23,29.
לִרְאוֹתוֹ 2S 13,6.
כִּרְאוֹתָהּ Gn 39,13.
לִרְאֹתָהּ Dt 28,68.
בִּרְאוֹתָם, בִּרְאֹתָם Ex 13,17 ‖ 1S 17,24‖2Ch 15,9.
כִּרְאוֹתָם Jud 14,11‖2R 12,11.
וְכִרְאוֹתָם 2Ch 24,11.
לִרְאֹתָם Ex 14,13.
רְאֵה *imper.* Gn 27,27. 31,50.37,14.41,41 ‖ Ex 4,21. 7,1. 31,2.33,12 ‖ Dt 1,8.21.2,24.31. 4,5.11,26.30,15 ‖ Jos 6,2.8,1 ‖ 1S 24,12.26,16‖2S 7,2.15,3.24,22 ‖ 1R 12,16‖Jer 1,10. 40,4 ‖ Ez 4,15. 40,4 ‖ Zach 3,4.6,8 ‖ Ps 9,14. 25,18. 19. 84,10.119,153.159‖Prv 6,6‖Job 40,12 ‖ Thr 1,9.11.*2,20*.20 ‖ Eccl 1,10. 7,13.14. 27.*29*.9,9 ‖ 1Ch 21,12.23.28,10‖2Ch 10,16.
וּרְאֵה Gn 13,14.*31,12*.25,40 ‖ Ex 33,13‖Nu 27,12‖Dt 3,27.32,49‖1S 24,12 ‖ 2S 24,13 ‖ 1R 20,22 ‖ 2R 9,2.10,16.19,16‖Jes 37,17.63,15‖Ez 8,9.44,5‖Zach 5,5‖Ps 37,37.59,5.80,15.128,5.6.139,24.142,5 ‖ Job 10,15.22,12.35,5.40,11 ‖ Thr 5,1‖Eccl 2,1‖Dan 9,18.
רְאִי *f.* 1S 25,35‖1R 17,23‖Jer 2,23.
וּרְאִי, K. Jud 16,5‖1S 25,17‖Jes 59,18.*60,4* ‖ Jer 2,19.3,2.13,20 ‖ Ps 45,11.
רְאוּ *pl. m.* Gn 39,14 ‖ Ex 10,10. 16,29.35,30‖Dt 32,39‖Jos 2,1.8,4.8.22,28. 23,4 ‖ 1S 12,24. 14,29. 16,17‖2S 13,28.14,30.15,28 ‖ 2R 6,32 ‖ Jer 2,31 ‖ Hab 1,5 ‖ 2Ch 19,6.
וּרְאוּ, Q. Ex 14,13 ‖ 1S 12,16. 17. 14,17.38.23,22.23 ‖ 1R 20,7 ‖ 2R 5,7.6,13. 7,14. 10,23 ‖ Jes 6,9. 40,26‖Jer 2,10[2].5,1.6,16.7,12.13,20. 30,6 ‖ Am 3,9.6,2 ‖ Ps 34,9.66,5 ‖ Thr 1,12.18‖2Ch 20,17.
וּרְאֶינָה (B.-N. (וּרְ׳ *pl. f.* Cant 3,11.
אֶרְאֶה *1 impf.* Gn 21,16.32,21. 44,34 ‖ Nu 11,15 ‖ Dt 18,16.32,20‖2S 13,5.14,32‖Jes 38,11‖Jer 4,21.11,20.*20,12*‖Mich 7,9‖Ps 8,4.73,3. 118,7 ‖ Job 9,11.23,9.31,19.21.26‖Eccl 2,3.
וְאֶרְאֶה Gn 18,21 ‖ Ex 3,3.4,18 ‖ Dt 3,25‖1S 20,29.
וָאֶרְאֶה, K. Jos 7,21 ‖ Jud 12,3‖Jes 6,1 ‖ Jer 31,26(25) ‖ Ez 1,1. 28.2,9.8,2.7.10.10,1.9.11,1‖Zach 5,1.6,1 ‖ Eccl 4,1.*7* ‖ Dan 8,2[2].3. 10,8.
וָאֵרֶא Jes 41,28.
וָאֵרֶא, K. Gn 31,10.41,22 ‖ Dt 9,16‖Jos 7,21‖Jer 3,8 ‖ Ez 1,4.15. 27.23,13.44,4 ‖ Zach 2,1.5.*5,9* ‖ Prv 7,7‖Neh 4,8‖Dan 10,5.
אֶרְאֵךְ [אֶרְאֶךָּ *suff.* 2R 3,14.
וְאֶרְאֵךְ Ez 16,6.*8*.
אֶרְאֶנּוּ Nu 23,9.24,17‖Jer 23,24.
וְאֶרְאֶנּוּ Gn 45,28.
אֶרְאֵם Jer 18,17.

תִּרְאֶה, תִּרְאֶה (Dan) *2 impf.* Ex 6,1.23,5‖Nu 11,23.23,13^2‖Dt 3,28.12,13.22,1.4.28,34.*67*.32,52‖1S 1,11 ‖ 2S 3,13 ‖ 2R 2,10 ‖ Jes 33,19.58,7‖Ez 8,6.13.15.12,6‖Ps 35,17.37,34.91,8‖Job 10,4.22,11. 38,17.22‖Eccl 5,7‖Dan 1,13.

תֵּרֶא Ob 12.13‖Prv 23,31.

וַתֵּרֶא Neh 9,9.

תִּרְאֵנִי *suff.* Jer 12,3.

תִּרְאֶנּוּ Nu 23,13.

תִּרְאִי *2 impf. f.* Jes 60,5.

יִרְאֶה *3 impf.* Gn 22,8‖Lev 13, 31.53 ‖ Dt 1,35.23,15.32,36 ‖ 1S 16,7^3 ‖ 2S 14,24.16,12 ‖ Jes 6,10. 17,8. 21,6.26,10.28,4. 53,10.11 ‖ Jer 12,4.17,6.22,12.29,32‖Ez 12, 12.13.32,31.33,6‖Jon 4,5 ‖ Mich 6,9 ‖ Ps 49,10.11.64,6.89,49. 94,7. 112,8.10.138,6 ‖ Prv 24,18 ‖ Job 3,9.22,14.28,24.31,4.34,21. 37,24. 41,26‖Dan 1,10.

יִרְאֶהK., **יֵרֶא** Q. (vel. **יִרְאֶ**) Jer 17,8.

וְיִרְאֶה 2R 6,17.

וַיִּרְאֶה, Q. (Job) 1S 17,42 ‖ 2R 5,21‖Ez 18,14.28‖Job 42,16.

יֵרֶא, יֵרָא (Gn) Gn 41,33‖Ex 5, 21 ‖ Job 20,17 ‖ 1Ch 12,17(18) ‖ 2Ch 24,22.

וְיֵרֶא 1S 24,16‖Jer 23,18‖Thr 3, 50.

וַיַּרְא, K. (Job 32,16) Gn 1,4.10. *12.18.21.35*.31. 6,5.12. 8,13. 9,22. 13,10.18,2.*24,63*.18,2.19,1.28. 22, 4.13.26,8.28,6.8. 29,2.31. 31,2.32, 26.33,1.5. 34,2.38,2.39,3. 40,6.16. 42,1.7.27. 43,16.29.45,27.48,8.17. 49,15.50,11.23‖Ex 2,11^2.12.25.3, 2.4.8,11. 9,34. 14,30.31. 18,14. 20, 18.32,1.5.19.25.34,30.39,43‖Lev 9,24‖Nu 22,2.31.41.24,1.2.20.21. 25,7‖Dt 26,7.32,19.33,21‖Jos 5, 13 ‖ Jud 6,22.9,36.43.14,1. 16,1. 18,26.19,17‖1S 16,6.18,15.28.19, 20.23,15.26,3.5.28,5.31,5 ‖ 2S 10, 9.15.11,2. 12,19.13,34. 17,18. 18, 10.24.26.20,12.24,20 ‖ 1R 11,28. 12,16.18,39.19,3 ‖ 2R 3,26.6,17. 30.9,17.16,10.12. 23,16 ‖ Jes 59, 15.16‖Ez 18,14 ‖ Hos 5,13 ‖ Jon 3,10‖Ps 106,44 ‖ Job 11,11.32,5. 33.26.42,16‖Esth 3,5 ‖ 1Ch 10,5. 19,10.16.21,16.20.21‖2Ch 32,2.

יִרְאֵנִי *suff.* Ex 33,20.

וַיִּרְאֵנִי 2S 1,7.

וַיִּרְאֵהוּ Jud 19,3.

וַיִּרְאֶהָ Gn 38,15.

יִרְאֶנָּה Lev 13,21.*26*‖Dt 1,36.

וַיִּרְאֵם 2R 2,24.

תִּרְאֶה *3 impf. f.* Lev 20,17 ‖ Job 33,28.

תֵּרֶא Zach 9,5.

וְתֵרֶא Mich 7,10.

וַתִּרְאֶהK. (Jer), **וַתֵּרֶא** Gn 3,6. 16,4.5.21,9.19.24,64.30,1.9‖Ex 2, 2.5‖Nu 22,23.*25.27* ‖ Jud 16,18‖ 1S 25,23. 28,12.21 ‖ 2S 6,16 ‖ 1R 10,4‖2R 11,14‖Jer 3,7‖Ez 19,5. 23,11.14 ‖ Ruth 1,18.2,18 ‖ 1Ch 15,29‖2Ch 9,3.23,13.

תִּרְאֵנִי *suff.* Job 10,18.

וַתִּרְאַנִי Nu 22,33.

וַתִּרְאֵהוּ Ex 2,6.

נִרְאֶה־ *1 impf. pl.* Jes 5,19 ‖ Jer 5,12.42,14‖Ps 36,10‖Cant 7, 13.

וְנֵרֶאK. (Jes 41,23), **וְנִרְאֶה** Gn 37,20‖2R 7,13‖Jes 41,23.66,5.

וַנִּרְאֶה 1S 10,14.

וְנִרְאֵהוּ *suff.* Jes 53,2.

תִּרְאוּ *2 impf. pl.* Gn 43,3.*5* ‖ Jud 7,17‖1S 21,15‖2R 3,17‖Jes 18,3.30,10 ‖ Jer 14,13.42,18 ‖ Ez 14,23‖Job 6,21.

וַתִּרְאוּ Dt 29,16‖1S 12,12.

תִּרְאֻנִי *suff.* Cant 1,6.

יִרְאוּ *3 impf. pl.* Gn 12,12‖Ex 16,32‖Nu 14,23.32,11 ‖ Jes 35,2. 41,20.44,9.49,7.52,8 ‖ Jer 5,21 ‖ Ez 12,3 ‖ Joel 3,1 ‖ Mich 7,16 ‖ Zach 10,7 ‖ Ps 22,18.40,4.49,20. 107,42.115,5.*135,16* ‖ Prv 23,33. 29,16‖Job 21,20.22,19‖Neh 4,5.

וְיִרְאוּ 2R 6,20‖Ps 52,8.86,17.

וַיִּרְאוּ Gn 6,2.12,14.15.37,4.18.25. 42,35. 50,15 ‖ Ex 5,19. 16,15. 24, 10‖Nu 17,24.20,29.32,1.9‖Jos 8, 20‖Jud 1,24.3,24. 9,55. 16,24. 18, 7.20,36‖1S 5,7.6,13. 10,11. 14,16. 17,51.31,7‖2S 10,6.19‖1R 13,12. 25‖2R 3,22.6,20‖Ez 20,28‖ Neh 6,16‖1Ch 10,7.19,6.19‖2Ch 31,8.

יִרְאוּן Dt 4,28.

יִרְאוּנִי *suff.* Ps 109,25.119,74.

וַיִּרְאֻהוּ 2R 2,15.

יִרְאוּהָ Nu 14,23.

תִּרְאֶינָה, **נָּ** (Mich) *3 impf. pl. f.* 2R 22,20 ‖ Jes 17,7.29,18.33,17. 20 ‖ Jer 32,4.34,3 ‖ Mich 7,10 ‖ Mal 1,5‖2Ch 34,28.

וַתִּרְאֶינָה Jos 24,7‖1R 10,7‖2Ch 9,6.

נִרְאָה *Ni. 3 perf.* Gn 48,3‖ Ex 3,16.4,1.5.16,10 ‖ Lev 9,4.14,35 ‖ Nu 14,10.14‖Jud 13,10 ‖1R 3,5. 9,2.10,12 ‖ Jes 16,12 ‖ Jer 31,3 (2)‖ Ez 10,1 ‖ Ps 102,17 ‖ Dan 1, 15.8,1‖2Ch 1,7.3,1.

הַנִּרְאָה 1R 11,9‖Dan 8,1.

וְנִרְאָה Lev 13,7.19‖1S 1,22‖ Jer 13,26‖Prv 27,25.

נִרְאֲתָה *3 perf. f.* Jud 19,30.

וְנִרְאֲתָה Gn 9,14.

נִרְאוּ *3 perf. pl.* Gn 8,5‖2R 23, 24‖Cant 2,12‖2Ch 9,11.

הַנִּרְאֶה [**נִרְאֶה** *pt.* Gn 12,7.35,1.

נִרְאָה *f.* 1R 6,18.

לְהֵרָאֹה *inf. cs.* Jud 13,21 ‖ 1S 3,21.

הֵרָאוֹת Lev 13,14.

לְהֵרָאוֹת 2S 17,17 ‖ 1R 18,2 ‖ Ez 21,29.

לֵרָאוֹת Ex 34,24 ‖ Dt 31,11 ‖ Jes 1,12.

הֵרָאֹתוֹ *suff.* Lev 13,7.

בְּהֵרָאוֹתוֹ Mal 3,2.

הֵרָאֵה *imper.* 1R 18,1.

אֵרָאֶה *1 impf.* Lev 16,2 ‖ 1R 18,15.

הָרֹאֶה 1S 9,9².11.18.19 ‖ 2Ch 9,22.26,28.29,29‖2Ch 16,7.10.

לָרֹאִים *pl.* Jes 30,10.

רְאוּת Q., **רְאִית** K.

visus.

הכתיב ע״מ בְּכִית והקרי ע״מ פְּדוּת.

Eccl 5,10.

[רְאִי] כִּרְאִי

speculum.

כמו מראה בהוראת אספקלריא (שפיגעל), שנעשו בימי קדם לוחות של מתכת ממורטים ומבריקים.

Job 37,18.

רֳאִי et רֹאִי

visio, aspectus; spectaculum, exemplum.

טעם ושמתיך כרֹאִי לראוה ולדראון. לד״ק יש עוד שרש ראה בהוראת סחי ומאוס טנוף ולכלוך (קרוב אל רעי, גללים), ויחבר לו ושמתיך כראי, מֻראתו בנוצתה, מראה ונגאלה (ע׳ שרש מרא), ויש מוסיפין יכל בשרו מראי, ופותרין מזה גם שם העוף הָרָאָה (immunda, squalida).

Gn 16,13‖1S 16,12‖Job 7,8.

מֵרֳאִי Job 33,21.

כְּרֹאִי Nah 3,6.

[רָאָה] וְהָרָאָה

vultur (cf. דָּאָה).

מין עוף טורף וטמא. ע׳ הערה אל דָּאָה.

Dt 14,13.

מַרְאֶה

aspectus; species, forma, forma pulchra; visio.

Gn 12,11. 24,16. 26,7. 29,17. 39,6. 41,2.3 ‖ 1S 17,42 ‖ 2S 11,2.14,27. 23,21‖Jes 53,2 ‖ Esth 1,11.2,2.3. 7‖Dan 1,4.

וּמַרְאֶה Nu 12,8.

הַמַּרְאֶה Gn 41,4²‖Ex 3,3‖Ez 11, 24.41,21.43,3‖Dan 8,16.27.

בַּמַּרְאֶה Ez 11,24‖Dan 9,23.10,1.

כַּמַּרְאֶה Nu 8,4‖ Ez 8,4.41,21.43, 3².

לְמַרְאֶה Gn 2,9‖Jos 22,10.

הַרְאֹתְךָ, הַרְאוֹתְכָה *suff.* Ex 9, 16‖Ez 40,4.

לַרְאֹתְכֶם Dt 1,33.

בְּהַרְאֹתוֹ Esth 1,4.

הַרְאוֹתָם Jos 5,6.

[הַרְאֵה] הַרְאֵנִי *imper. suff.* Ex 33,18.

הַרְאֵנוּ Jud 1,24‖Ps 85,8.

[הַרְאִי] הַרְאִינִי *f. suff.* Cant 2, 14.

[אַרְאֶה] אַרְאֶךָּ (אַרְאֲךָ) *1 impf. suff.* Gn 12,1‖Zach 1,9.

[וְאַרְאֲךָ] וְאַרְאֶךָּ Jud 4,22.

וְאַרְאֵהוּ Ps 91,16.

אַרְאֶנּוּ Ps 50,23‖Mich 7,15.

[תַּרְאֶה] תַּרְאֵנִי *2 impf. suff.* Hab 1,3.

יַרְאֶה *3 impf.* Jes 30,30.

וַיַּרְא 2R 11,4.

יַרְאֵנִי *suff.* Nu 23,3‖Ps 59,11.

וַיַּרְאֵנִי Zach 2,3.3,1.

יַרְאֵנוּ Ps 4,7.

וַיַּרְאֵהוּ Dt 34,1‖2R 6,6.

וַיַּרְאֵם Jud 1,25 ‖ 2R 20,13 ‖ Jes 39,2.

וַיַּרְאוּם *3 impf. pl. suff.* Nu 13,26.

וְהָרְאָה *Ho. 3 perf.* Lev 13,49.

הָרְאֵיתָ, הָרְאֵתָ *2 perf.* Ex 26, 30‖Dt 4,35.

מָרְאֶה *pt.* Ex 25,40.

[הִתְרָאֶה] נִתְרָאֶה *Hith. 1 impf. pl.* 2R 14,8‖2Ch 25,17.

תִּתְרָאוּ *2 impf. pl.* Gn 42,1.

וַיִּתְרָאוּ *3 impf. pl.* 2R 14,11 ‖ 2Ch 25,21.

[רָאֶה] וּרְאֵה *cs.*

videns.

ע״מ יָפֶה, יְפֵה, ולד״ק הוא צווי; י״ג רְאֵה או וּרְוֵה (ע׳ לעיל).

Job 10,15.

[רֹאֶה] בָּרֹאֶה

vates, propheta; **visio*.

נאמר על הנביא ועל הנבואה.

*Jes 28,7.

וְאֵרָאֶה Ps 42,3.

וָאֵרָא Ex 6,3.

יֵרָאֶה *3 impf.* Gn 22,14 ‖ Ex 13,7².23,17.34,23 ‖ Dt 16,4.16² ‖ Jud 5,8‖Jes 60,2‖Zach 9,14‖Ps 84,8.90,16.

יֵרָא Ex 34,3.

וְיֵרָא Lev 9,6.

וַיֵּרָא Gn 12,7.*17,1.* 18,1. 26,2.24. 35,9.46,29‖Ex 3,2‖Lev 9,23‖Nu 16,19.17,7.20,6‖Dt 31,15‖Jud 6, 12.13,3‖2S 22,11‖1R 9,2‖Ez 10, 8.19,11‖2Ch 7,12.

תֵּרָאֶה *3 impf. f.* Lev 13,57 ‖ Jes 47,3.

וְתֵרָאֶה Gn 1,9.

יֵרָאוּ *3 impf. pl.* Ex 23,15.*34, 20.*33,23‖1R 8,8‖2Ch 5,9.

וְיֵרָאוּ Dan 1,13.

וַיֵּרָאוּ 2S 22,16 ‖ 1R 8,8 ‖ Ps 18, 16‖2Ch 5,9.

[רֻאָה] רֻאּוּ (א׳ דגושה) *Pu. 3 perf. pl.* Job 33,21.

הֶרְאָה *Hi. 3 perf.* Gn 41,28. 48,11‖Ex 27,8‖Nu 8,4.

וְהֶרְאָה Eccl 2,24.

הֶרְאַנִי, הִרְאַנִי *suff.* 2R 8,13 ‖ Jer 24,1.38,21‖Ez 11,25 ‖ Am 7, *1.4.8,1.*7.

וְהִרְאַנִי 2S 15,25‖2R 8,10.

הֶרְאָנוּ Dt 5,21‖Jud 13,23.

הֶרְאֲךָ Dt 4,36.

הֶרְאָם 2R 20,13‖Jes 39,2‖Ps 78, 11.

הִרְאִיתָ *2 perf.* Ps 60,5.

הִרְאִיתַנִי *suff.* Jer 11,18.

הִרְאִיתַנִי Q., **הִרְאִיתָנוּ** K. Ps 71, 20.

וְהִרְאֵיתִי *1 perf.* Nah 3,5.

הֶרְאִיתִיךָ *suff.* Dt 34,4.

הִרְאִיתִם, הִרְאִיתִים (Jes) 2R 20,15‖Jes 39,4.

מַרְאֶה *pt.* Ex 25,9‖Ez 40,4.

לְהַרְאוֹת *inf.* Dt 3,24 ‖ Esth 1, 11.4,8.

מַרְאֵה *cs.* Lev 13,12 ‖ Ez 1,16.28^2.23,15 ‖ Eccl 6,9.

וּמַרְאֵה Ex 24,17 ‖ Lev 13,3.32 ‖ Nu 9,16 ‖ Ez 10,9 ‖ Dan 1,13.8,26.

כְּמַרְאֵה Lev 13,43 ‖ Nu 9,15 ‖ Jud 13,6 ‖ Ez 1,13.14.26^2.27^2.*8,2*.28.8,2.10,1.40,3.42,11 ‖ Joel 2,4 ‖ Dan 8,15.10,6.18.

וּכְמַרְאֵה Ez 43,3.

לְמַרְאֵה Jes 11,3 ‖ Ez 23,16.

מִמַּרְאֵה Dt 28,34 ‖ Ez 1,27.8,2.

וּמִמַּרְאֵה Dt 18,67 ‖ Ez 1,27.

וּמַרְאֵיךְ (יתיר ו׳) *suff.* Cant 2,14.

מַרְאֵהוּ Lev 13,30.31 ‖ 1S 16,7 ‖ Jes 52,14 ‖ Ez 40,3 ‖ Joel 2,4 ‖ Job 4,16 ‖ Cant 5,15.

וּמַרְאֵהוּ Lev 13,34 ‖ Jud 13,6.

מַרְאֶהָ Lev 13,4.20.

וּמַרְאֶהָ Lev 13,25.

וּבְמַרְאֵי K., **וּבְמַרְאֵה** Q. *pl. cs.* Eccl 11,9.

מַרְאֵינוּ *suff.* Dan 1,13.

מַרְאַיִךְ Cant 2,14.

מַרְאָיו Job 41,1.

מַרְאֵיהֶם Ez 1,13.10,22 ‖ Dan 1,15.

וּמַרְאֵיהֶם Ez 1,16.10,10.

מַרְאֵיהֶן Ez 1,5 ‖ Nah 2,5.

וּמַרְאֵיהֶן Gn 41,21 ‖ Lev 14,37.

[מַרְאָה] הַמַּרְאָה

visio, speculum.

1S 3,15 ‖ Dan 10,7^2.8.

בַּמַּרְאָה Nu 12,6 ‖ Dan 10,16.

מַרְאוֹת *pl.* Ez 1,1.

וּמַרְאוֹת Ez 43,3.

בְּמַרְאוֹת, בְּמַרְאֹת Gn 46,2 ‖ Ex 38,8 ‖ Ez 8,3.40,2.

——cf. ch. רֵו; v. n. pr.——

רָאֲוָה v. **רָאָה** inf. K.

וְרָאֲמָה (al. **וְרָאֲמָה**) *3 perf. f.*

[רָאַם°]

altum esse (cf. רוּם).

אה אל רום, ובקצת ספרים הא׳ נחה ע״ד וקאם שאון (לד״ק הוא שם עצ״פ רמה, רמת נגב, בחלקו של שמעון הנזכר בידושע י״ט ח׳ ובש״א ל׳ כ״ו, ושעור הכתוב: מנגב לרמון וראמת נגב ירושלם).

Zach 14,10.

[רֵם, רְאֵים], רֵים, רְאֵם

bos bubalus, bos ferus, *Vulg.* unicornis, μονόκερως, rhinoceros, ῥινόκερως.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית ואשורית, ולד״ק ע״ש רום קרניו.

Nu 23,22.*24,8* ‖ Dt 33,17 ‖ Job 39,9.10.

כִּרְאֵים Ps 92,11.

רְאֵמִים, רֵמִים *pl.* Jes 34,7 ‖ Ps 22,22.29,6.

רָאמוֹת *pl. t.*(?)

sublimia, coralia rubra; ardua.

הבריו ביחזקאל ואיוב מעידין עליו שהוא מין אבן יקרה או פנינים (קָאראללען), והאי דמשלי י״פ מענין רום, גבהו ונפלאו ממנו (ואולי יש לגרוס רָמוֹת, שכל חכמת האויל להוגות ע״י רמאות, או דָּמוֹת מענין דומיה ושתיקה), ע׳ י״וכ״א.

Prv 24,7 ‖ Job 28,18.

וְרָאמֹת Ez 27,16.

——v. n. pr.; cf. רוּם——

רוּשׁ v. **רָאשׁ**

רֹאשׁ I, K.

caput; quidquid summum est et supremum, cacumen; princeps; locus summus, principalis; praestantissimum; summa, copia, multitudo, agmen; initium, principium, frons; *meton.* homo; vita.

כמוהו בצורית, מואבית, ארמית, סורית, ערבית, כושית ואשורית. השבעים קורין ביחזקאל י׳ י״א הראש אֶחָד, במשלי א׳ כ״א בראש חומות, ובנחמיה י״א י״ז (לפי נוסחא אחרינא) ראש הַתְּהִלָּה; בדה״א י״א ט״ו יש לסרס ולקרוא: וירדו... על ראש הצור; השבעים קורין בכ״ד ל״א אַהֲרֹן ת׳ הָראשׁ.

Gn 3,15.40,20^2.47,31.48,14^2.17^3 ‖ Ex 12,2.17,9.10.19,20^2.29,10.15.19.30,12.23.34,2 ‖ Lev 1,4.3,2.8.4,4.15.24.29.*33*.8,12.14.18.*22*.14,18.*29*.16,21^2 ‖ Nu 1,2.*26*,2.4.4,2.22.5,18.6,9.18^2.8,12.14,4.40.44.21,20.23,14.28.25,15.31,26.49 ‖ Dt 3,27.34,1 ‖ Jos 11,10.15,8.22,14 ‖ Jud 6,26.7,19.9,53.16,3 ‖ 1S 15,17.17,54.26,13 ‖ 2S 2,25.3,29.4,8^2.12.12,30.20,22.23,8.13.18 ‖ 1R 7,17.*19.41*^{2}.18,22.35.18,42 ‖ 2R 1,9.6,25.31.19,21.25,27 ‖ Jes 1,5.6.7,8.9,13.*19,15*.28,1.*4*.30,17.37,22 ‖ Jer 22,6.23,19.*30,23*.48,37.52,31 ‖ Ez 10,1.13,18.16,25.17,4.29,18.38,2.*3.39,1*.43,12 ‖ Hos 2,2 ‖ Am 1,2.8,10 ‖ Jon 4,8 ‖ Hab 3,13.14 ‖ Ps 22,8.44,15.68,22.83,3.110,6.7.119,160.137,6.140,10.141,5 ‖ Job 22,12.29,25 ‖ Esth 6,12 ‖ Esr 9,6 ‖ Neh 9,17.11,17.12,46 ‖ 1Ch 5,15.11,11.*12,18 (19)*15.20.42.20,2.27,5 ‖ 2Ch 3,16.4,12^2.

וְרֹאשׁ Jud 7,25.9,37 ‖ 1S 5,4.17,57 ‖ 2S 15,30 ‖ 1R 10,19 ‖ Jes 7,8.9^2 ‖ Prv 8,26.

הֲרֹאשׁ *interrog.* 2S 3,8.

הָרֹאשׁ Lev 1,8.8,20.9,13.13,30 ‖ 1S 13,17 ‖ 2S 15,32 ‖ 2R 25,18 ‖ Jes 7,20.9,14 ‖ Jer 52,24 ‖ Ez 10,11 ‖ Ps 133,20 ‖ Esr 7,5.8,17 ‖ 1Ch 5,7.12.9,17.12,3.9(10).16,5.23,8.11.16.17.18.19.20.24,21.31.26,10.31.27,3 ‖ 2Ch 19,11.24,6.11.26,20.31,10.

וְהָרֹאשׁ 1R 13,18^2.

מֵהָרֹאשׁ 2S 16,1.

בְּרֹאשׁ Ex 24,17 ‖ Lev 13,29 ‖ Nu 20,28 ‖ Dt 20,9 ‖ Jud 9,7 ‖ 1S 9,22 ‖ 2S 2,16 ‖ 1R 2,33.21,9.*12* ‖ Jes 2,2.17,6.51,20 ‖ Jer 31,7(6) ‖ Ez 16,31.43.21,24.26.27,22.40,1.42,12 ‖ Am 2,7.6,7.9,1.3 ‖ Mich 4,1 ‖ Nah 3,10 ‖ Zach 6,11 ‖ Ps 72,16 ‖ Prv 1,21.8,2.23,34 ‖ Thr 2,19.*4,1* ‖ Esth 5,2.

בָּרֹאשׁ 1Ch 16,7 ‖ 2Ch 13,12.

וּבְרֹאשׁ 1R 2,33.7,35.

וּכְרֹאשׁ Job 24,24.

לְרֹאשׁ Gn 49,26 ‖ Nu 17,18 ‖ Dt 28,13.44.33,16 ‖ Jud 5,30.10,18.11,8.9.11 ‖ 2S 22,24 ‖ Jer 13,21 ‖ Ps 18,44.118,22 ‖ Prv 10,6.11,26. Thr 1,5.2,19 ‖ 1Ch 11,6^2.26,10.29,11 ‖ 2Ch 25,12.

לְרֹאשׁ 2Ch 11,22.

מֵרֹאשׁ Nu 23,9 ‖ Dt 32,42 ‖ Jos 15,9 ‖ Jes 40,21.41,4.36. 42,11.48, 16 ‖ Ez 17,22 ‖ Prv 8,23 ‖ Cant 4, 8^2 ‖ Eccl 3,11 ‖ 2Ch 25,12.

וּמֵרֹאשׁ Dt 33,15.

רֹאשִׁי *suff.* Gn 40,16.17 ‖ Jud 16, 13.17 ‖ 2R 4,19.6,32 ‖ Jer 8,23 ‖ Ez 8,3 ‖ Ps 3,4. 23,5.27,6. 38,5.40, 13.60,9.*108,9*.69,5.141,5 ‖ Job 10, 15.16,4.19,9.29,3 ‖ Cant 8,3 ‖ Thr 3,54 ‖ Dan 1,10 ‖ Esr 9,3.

לְרֹאשִׁי 1S 28,2 ‖ Jon 2,6 ‖ Ps 140, 8 ‖ Cant 2,6.

שֶׁרֹּאשִׁי (ר' בדגש) Cant 5,2.

רֹאשֵׁנוּ Thr 5,16.

בְּרֹאשֵׁנוּ Jos 2,19 ‖ 1R 20,31.

לְרֹאשֵׁנוּ Ps 66,12.

רֹאשֶׁךָ, רֹאשְׁךָ, Gn 40,13.19 ‖ Dt 28,23 ‖ 1S 17,46 ‖ 2S 1,16 ‖ 2R 2,3. *5* ‖ Ez 5,1 ‖ Eccl 9,8.

רֹאשֵׁךְ Jer 2,37 ‖ Cant 7,6^2.

בְּרֹאשֶׁךָ [רֹאשְׁךָ, 1R 2,37.44 ‖ Ob 15.

בְּרֹאשֵׁךְ Ez 16,12.

לְרֹאשֶׁךָ, לְרֹאשְׁךָ, Prv 1,9.4,9.

רֹאשְׁכֶם Lev 19,27.

בְּרֹאשְׁכֶם Joel 4,4.7.

רֹאשׁוֹ Gn 48,18 ‖ Ex 12,9.26,24. 28,32. 29,6.7.17.36,29 ‖ Lev 1,12. 15.*5*,*8*.3,13. 4,11. 8,9. 13,40.41.14, 9.21,10^2.24,14 ‖ Nu 6,5^2.7.11 ‖ Jud 5,26.13,5.16,19.22 ‖ 1S 1,11.4,12. 10,1.14,45.17,5.38.51.31,9 ‖ 2S 1, 2.10.4,7^2. 12,30. 14,26^2. 15,30.32. 16,9.18,9.20,21 ‖ 1R 2,32 ‖ 2R 9,3. 6 ‖ Jes 58,5 ‖ Jon 4,6 ‖ Zach 2,4.3, 5^2 ‖ Prv 25,22 ‖ Job 1,20.40,31 ‖ Cant 5,11 ‖ Esth 9,25 ‖ 1Ch 10,9. 20,2 ‖ 2Ch 3,15.

וְרֹאשׁוֹ Gn 11,4.28,12 ‖ Lev 13,45 ‖ Job 20,6.

בְּרֹאשׁוֹ Lev 5,24.13,44 ‖ Nu 5,7 ‖ Jos 2,19 ‖ 1S 25,39 ‖ 1R 8,32 ‖ Jes 59,17 ‖ Jer 18,16 ‖ Ez 17,19.33,4 ‖ Ps 7,17 ‖ Eccl 2,14 ‖ Esth 6,8 ‖ 2Ch 6,23.

לְרֹאשׁוֹ Ps 21,4.

מֵרֹאשׁוֹ Lev 13,12.

רֹאשָׁהּ Gn 28,18 ‖ Dt 21,12 ‖ 2S 13,19^2 ‖ 2R 9,30 ‖ Zach 4,2^2.

בְּרֹאשָׁהּ Esth 2,17.

רֹאשָׁם Nu 1,49 ‖ Jos 7,6 ‖ Jud 8, 28 ‖ Jes 35,10.*51,11* ‖ Jer 14,3.4 ‖ Ez 1,25. 26. 44,18 ‖ Ps 109,25 ‖ Thr 2,10.15 ‖ Neh 3,36.

וְרֹאשָׁם Ez 44,20.

בְּרֹאשָׁם Lev 21,5 ‖ Jud 9,57 ‖ Ez 9,10. 11,21. *22,31* ‖ Mich 2,13 ‖ 1Ch 4,42 ‖ 2Ch 20,27.

רֹאשָׁן Thr 2,10.

רָאשִׁים *pl.* Gn 2,10 ‖ Ex 18,25 ‖ Dt 1,15 ‖ Jud 7,16.9,34.43 ‖ 1S 11, 11.13,17 ‖ Prv 13,23 ‖ Job 1,17 ‖ Esr 7,28.8,16 ‖ Neh 11,13 ‖ 1Ch 5, 24.*7*,*2*.*9*,*13*.7,3.8,28.9,34.24,4.

הָרָאשִׁים Jud 7,20.9,44.

וְהָרָאשִׁים Jud 9,44.

רָאשֵׁי, Q. *cs.* Gn 8,5 ‖ Ex 6,14. 25 ‖ Nu 1,16.7,2.10,4.13,3.25,4.30, 2.32,28.36,1^2 ‖ Dt 1,15.5,20.33,5. 21 ‖ Jos 21,1^2.22,21 ‖ Jud 9,25 ‖ 1R 7,16.8,1.8 ‖ 2R 10,6.8 ‖ Ez 1, 22. 6,13 ‖ Hos 4,13 ‖ Joel 2,5 ‖ Mich 3,1.9 ‖ Ps 74,13.14 ‖ Job 12, 24 ‖ Cant 4,14 ‖ Esr 1,5. 4,2.3. 8,1. 10,16 ‖ Neh 7,70.8,13. 10,15. 11,3. 12,7.12.22.23.46 ‖ 1Ch 5,24. 7,7.9. 40^2.8,6.10.13.28. 9,9.33.34. 11,10. 12,14(15). 20(21). 23(24). 15,12. 23,9.*26*,*21*.24.26,32.27,1 ‖ 2Ch 1, 2.5,2.9.26,12.

וְרָאשֵׁי Nu 31,26 ‖ Jos 14,1.19,51. 22,30 ‖ Esr 3,12 ‖ Neh 12,24 ‖ 1Ch 24,6.*31*.26,26 ‖ 2Ch 23,2.

בְּרָאשֵׁי 1S 29,4 ‖ 2S 5,24 ‖ 1Ch 12, 18(19).14,15.

וּבְרָאשֵׁי Nu 10,10.28,11.

לְרָאשֵׁי 1Ch 7,11.24,4.26,12.

מֵרָאשֵׁי Jud 9,36 ‖ Neh 11,16 ‖ 2Ch 28,12.

וּמֵרָאשֵׁי Esr 2,68 ‖ Neh 7,71 ‖ 2Ch 19,8.

בְּרָאשֵׁינוּ *suff.* 1Ch 12,19(20).

רָאשֵׁיכֶם Lev 10,6 ‖ Dt 29,9 ‖ Jes 29,10 ‖ Ez 24,23 ‖ Ps 24,7.*9*.

בְּרָאשֵׁיכֶם Dt 1,13.

רָאשָׁיו Jos 15,2.

וּלְרָאשָׁיו Jos 23,2.*24,1*.

רָאשֶׁיהָ Mich 3,11.

רָאשֵׁיהֶם Ex 36,38.38,17.19.28 ‖ 2R 10,7 ‖ Ez 1,22. 7,18. 27,30. 32, 27.44,20 ‖ Ps 139,17 ‖ Job 2,12 ‖ 1Ch 12,32(33).

בְּרָאשֵׁיהֶם 1R 20,32 ‖ Ez 23,15.

רָאשֵׁיהֶן Ez 23,42.

מֵרַאשֹׁתֵיכֶם *pl. suff.*

רֵאשָׁה]

principium, initium.

כטעם מֵרַאשִׁיתְכֶם, השבעים קורין כְּרַאשתיכם.

Ez 36.11.

רֹאשָׁה] הָרֹאשָׁה

initium, acies, אֶבֶן הָר' lapis angularis; *al.* lapis culminis, fastigii.

לרד״ק כמו אבן פנה, ולד״א כפשוטו האבן הגבוהה והנשאה במרום קץ הבנין (גיעבעל-שטיין).

Zach 4,7.

רִאשׁוֹן

summus, princeps; primus (de tempore, loco, ordine, dignitate); prior; pristinus, superior.

י״ג בש״ב כ״א ט' הָראשנים או בָּראשֹן יום, ואינו מכרה; בישעיה ס' ט': ואניות תרשיש בְּרִנָּה (כעין וכשדים באניות רִנָּתָם), או תְשַׁבַּרְנָה, ומקביל אל יְקַוּוּ; רִישׁוֹן דאיוב הוא קצורו של רְאִישׁוֹן (להבהור ברית ראשונים מלא!).

Ex 12,2 ‖ 2S 19,21.44 ‖ Jes 41,4. 27.44,6.48,12.

רִישׁוֹן (י' תחת א') Job 8,8.

הָרִאשׁוֹן, הָרִאשֹׁן (Ex 12,15b) Gn 25,25.26;1.32,18.40,13 ‖ Ex 4, 8.12,15^2.16.40,2.17 ‖ Lev 4,21.23, 5.7.*35*.39.40 ‖ Nu 7,12.9,1.20,1. 21,26.28,16.18.33,3^2 ‖ Dt 10,4.16, 4.24,4 ‖ Jos 4,19 ‖ Jud 20,22 ‖ 1S

17,30‖2S 18,27‖2R 17,40‖Jes 8, 23.43,27 ‖ Jer 50,17 ‖ Ez 40,21 ‖ Hos 2,9‖Hag 2,3.9‖Zach 14,10‖ Prv 18,17 ‖ Ruth 3,10 ‖ Esth 3, 7.12 ‖ Dan 8,21.10,4.12.11,13 ‖ Esr 3,12. 6,19. 7,9. 8,31. 10,17 ‖ Neh 8,18 ‖ 1Ch 12,15(16). 24,7. *25,9*.27,2.3‖2Ch 29,3.17^2.35,1.

הֲרִאישֹׁן *interrog.* (יתיר י׳) Job 15,7.

בָּרִאשֹׁון ,בָּרִאשֹׁן (Ex) Gn 8,13‖ Ex 12,18 ‖ Nu 9,5 ‖ Ez 29,17.*45*, *18*.30,20.45,21‖Joel 2,23.

כָּרִאשֹׁון Lev 9,15.

מֵרִאשֹׁון Jer 17,12.

רִאשֹׁנִים *pl.* Lev 26,45‖Dt 4,32. 19,14‖Jes 61,4‖Ps 79,8.

הָרִאשֹׁונִים ,הָרִאשֹׁנִים Ex 34,1‖ Nu 6,12‖Dt 10,2.10‖2R 1,14.17, 34 ‖ Jer 11,10.34,5.36,28 ‖ Zach 1,4.*7*,*7*.*12*.8,11‖Ps 89,50‖Eccl 7, 10‖Dan 10,13‖Neh 5,15‖1Ch 9, 2.18,17.29,29 ‖ 2Ch 9,29. 12,15. 16,11.17,3.20,34.*25*,*26*.*26*,*22*.22, 1.28,26.35,27.

בָּרִאשֹׁנִים 2S 21,9.

כָּרִאשֹׁנִים Ex 34,1.*4*‖Dt 10,1.3.

לָרִאשֹׁנִים Eccl 1,11.

רִאשֹׁונָה ,רִאשֹׁנָה (adv.) *f. sg.* Gn 33,2.38,28‖Lev 5,8‖Nu 2,9 ‖ 1R 18,25 ‖ Jes 65,7 ‖ Jer 16,18‖ Esth 1,14‖Esr 9,2.

רִיאשֹׁנָה (יתיר י׳) Jos 21,10.

הָרִאשֹׁונָה ,הָרִאשֹׁנָה (Ch) Jud 20,39‖1S 14,14‖Jer 36,28‖Mich 4,8‖Zach 6,2 ‖ 1Ch 27,2 ‖ 2Ch 3, 3.29,3.

בָּרִאשֹׁונָה ,בָּרִאשֹׁנָה (adv.) Gn 13,4 ‖ Nu 10,13.14 ‖ Dt 13,13.17, 7 ‖ Jos 8,5.6.33 ‖ 2S 7,10.20,18 ‖ 1R 17,13.20,9.17‖Jes 52,4.60,9‖ Jer 7,12‖Zach 12,7‖Prv 20,21 ‖ Neh 7,5‖1Ch 11,6^2.17,9.

לְמִבָּרִאשֹׁונָה (al. מִ) 1Ch 15,13.

כְּבָרִאשֹׁנָה Jud 20,32 ‖ 1R 13,6 ‖ Jes 1,26‖Jer 33,7.11.

כָּרִאשֹׁנָה Dt 9,18‖Dan 11,29.

לָרִאשֹׁנָה Gn 28,19‖Jud 18,29.

רִאשֹׁנוֹת *pl.* Jes 43,18.46,9.

וְרִאשֹׁנוֹת Jes 43,9.

הָרִאשֹׁנוֹת Gn 41,20 ‖ Jes 41,22. 42,9.48,3.65,16.17.

רִאשֹׁנִי] *f.* הָרִאשֹׁנִית

prima.

Jer 25,1.

רֵאשִׁית

summum, praestantissimum; principium, initium; tempus prius, priscum, status prior, conditio prior; primitiae.

יונתן והשבעים קורין בתהלים ע״ח נ״א ראשית אוֹנָם (ע׳ ק״ה ל״ו).

Gn 10,10 ‖ Ex 23,19.*34*,*26* ‖ Lev 2,12.23,10 ‖ Nu 15,20.24,20 ‖ Dt 18,4.21,27.26,10.33,21 ‖ 1S 15, 21 ‖ Jer 2,3.49,35 ‖ Ez 20,40.48, 14 ‖ Am 6,1 ‖ Mich 1,13 ‖ Ps 78, 51.105,36.111,10 ‖ Prv 1,7.4,7.8, 22.17,14‖Job 40,19‖Neh 10,38‖ 2Ch 31,5.

וְרֵאשִׁית Gn 29,3 ‖ Dt 18,4 ‖ Ez 44,30^2‖Am 6,6‖Dan 11,41.

בְּרֵאשִׁית Gn 1,1 ‖ Jer 26,1.27,1. 28,1.49,34.

לְרֵאשִׁית Neh 12,44.

מֵרֵאשִׁית (Dt 11,12) , **מֵרֵשִׁית** Nu 15,21 ‖ Dt 11,12. 26,2 ‖ 1S 2, 29‖Jes 46,10.

וּמֵרֵאשִׁית Prv 3,9.

רֵאשִׁיתְךָ *suff.* Job 8,7.

מֵרֵאשִׁיתוֹ (Job), **מֵרֵאשִׁתוֹ** Job 42,12‖Eccl 7,8.

בְּרֵאשִׁיתָהּ Hos 9,10.

רֵאשִׁיתָם Nu 18,12.

מְרַאֲשׁוֹת] *pl. t. cs.* מְרַאֲשֹׁתֵי (= מִמְּרַאֲשֹׁתֵי)

locus qui ad caput est; ad caput.

ההפך של מרגלותיו; השבעים קורין בירמיה הגרד מֵראשֵׁכֶם וג׳.

2S 26,12.

מְרַאֲשֹׁתָו Q., **מְרַאֲשֹׁתָיו** *suff.* Gn 28,11.18 ‖ 1S 19,13.16.26,7.11. 16‖1R 19,6.

מַרְאֲשֹׁותֵיכֶם Jer 13,18.

רֹאשׁ II, [רוֹשׁ]

planta quaedam venenifera, papaver; venenum.

ראש במובן עץ בשם, התיחד גם להוראת רעל כמו שהתיחד סַמִּים דקטרת גם אל סם המות, שנוהגין לקרותו סתם „סם״.

Dt 29,17 ‖ Jer 8,14.9,14.23,15 ‖ Job 20,16‖Ps 69,22‖Thr 3,5.

רוֹשׁ Dt 32,32.

וָרֹאשׁ ,וְרֹאשׁ Dt 32,33 ‖ Thr 3, 19.

כָּרֹאשׁ Hos 10,4.

לְרֹאשׁ Am 6,12.

——— v. ch. et n. pr. ———

I רָבַב] (רַב) רַב

multum fieri, esse; *Pu.* in myriades augeri.

אח אל רבה, ומעין הוראתו ברב לשונות בני שם. להשבעים וברקים רָב פעל עבר כטעם הִרְבָּה, ליונתן תאר, ואני אחותי בדעת הראב״ע והבאתיו בשרש רָבַב ב׳. י״ג בדניאל י״א מ״א וְרַבּוֹת (וְרִבֹּאוֹת) יכשלו.

Jes 31,1.

רַבָּה] רָבָּה *3 perf. f.* Gn 18,20.

וְרַבָּה Ex 23,29‖Jes 6,12.

רַבּוּ ,רָבּוּ *3 perf. pl.* 1S 25,10‖ Jes 22,9.59,12 ‖ Jer 5,6.14,7.46, 23‖Ps 3,2.4,8.25,19.69,5.104,24‖ Eccl 5,10.

וְרַבּוּ Jes 66,16 ‖ Ps 38,20 ‖ Job 35,6.

לָרֹב *inf. cs.* Gn 6,1.

מֵרֻבְּכֶם *suff.* Dt 7,7.

כְּרֻבָּם Hos 4,7.

רָבַב] מְרֻבָּבוֹת (denom. ex רְבָבָה) *Pu. pt. pl. f.* Ps 144,13.

רַב ,רָב

multus, magnus, numerosus; multum; satis! sufficit! amplus, vastus; potens; maior natu; summus, praefectus;

magister, artis peritus; magnitudo.

השבעים קורין בירמיה י״א ט״ו הַנְּדָרִים ת׳ הָרַבִּים; י״נ בנחמיה ה׳ ב׳ עֹרְבִים ת׳ רַבִּים (ע׳ פסוק י״ג); קצת רַבָּה דתהלים יש לפתור כסימן בנגון, כסלה, בהוראת הפסק גדול או הרמת קול; י״נ בע״ח ט״ו עֲרָבָה או חֲרָבָה ת׳ רַבָּה.

Gn 13,6. *36,7*. 24,25. 33,9. 45,28. 50,20 ‖ Ex 1,9.12,28.19,21 ‖ Nu 13,18.16,3.7.21,6.22,3.26,56.32,1 ‖ Dt 1,6.2,3.3,19.26.20,1.28,38. 33,7 ‖ Jos 11,4².17,14.15.17.19,9. 22,8 ‖ Jud 7,2.4 ‖ 1S 26,13 ‖ 2S 3, 22.13,34.23,20.24,16 ‖ 1R 3,8.10, 2.12,28.19,4.7 ‖ 2R 12,11.18,7.25, 8.*11.20*.10.12.15.18 ‖ Jes 13,4.21, 7.30,25.63,1 ‖ Jer 39,9.*10.11.13. 40,1. 41,10.43,6. 52,12.15.16.26. 30*.13.40,2.5. 52,14.19.24 ‖ Ez 17, 9.15.17. 26,7. 38,4. 15. 44,6. 45,9. 47,7 ‖ Joel 2,2.11 ‖ Am 6,2.8,3 ‖ Jon 1,6 ‖ Ps 19,11. 12.14. 22,26. 25,11.31,20. 35,18. 40,10.11. 48,3. 68,12.119,162.165.123,3. 145,7 ‖ Prv 13,7.14,29. 15,6.16. 22,1. 26, 10.28,20.27.29,22 ‖ Job 5,25.31, 25.36,28.39,28.39,11 ‖ Esth 1,7. 8 ‖ Dan 1,3.11,3.*5*.11.13² ‖ Esr 10, 1.13 ‖ 1Ch 11,22.21,15 ‖ 2Ch 1,9. 13,8. 14,10. 20,2.25. 24,11. 26,10. 28,8.30,13.32,4.7.29.

וְרַב Gn 25,23 ‖ Ex 9,28.34,6 ‖ Nu 14,18 ‖ Jes 54,13.63,7 ‖ Jer 32,19. Ez 17,7 ‖ Joel 2,13 ‖ Jon 4,2 ‖ Ps 86,5.15.103,8.147,5 ‖ Prv 28,16 ‖ Eccl 6,3 ‖ Neh 9,17.

וָרָב (Dt 2,10.21), **וָרָב** Dt 2,10. *21*.9,14.26,5 ‖ 1S 14,19 ‖ 2S 19,20.

הָרַב ,הָרָב Nu 35,8 ‖ 1R 5,21 ‖ Jes 16,14 ‖ Jer 13,9 ‖ Neh 9,35 ‖ 2Ch 20,12.15.

בְּרַב 1S 14,6.

לָרַב Nu 26,54.33,54.

רַבִּים *pl.* Gn 21,34.37,34 ‖ Ex 5, 5.23,2² ‖ Lev 15,25 ‖ Nu 9,19.20, 11.15.22,15.24,7 ‖ Dt 1,46. 2,1.7, 1².17.15,6².20,19. 28,12 ‖ Jos 10, 11.11,18.22,3.8.23,1.24,7 ‖ Jud 9, 40. 16,30 ‖ 2S 14,2. 22,17. 24,7 ‖ Jud 9,40. 16,30 ‖ 2S 14,2. 22,17. 24,14 ‖ 1R 2,38.3,11.4,20.18,1 ‖ 2R 6,16 ‖ Jes 2,3.4.5,9.8,15.17,12. 13.23,3.52,14.15.53,12. 54,1 ‖ Jer 3,1. 12,10. 13,6. 16,16. 20,10. 22,8. 25,14.27,7. 32,14. 35,7. 36,32. 37, 16. 41,12. 50,29. 41. 51,13.55 ‖ Ez 1,24.*43,2*.3,6. 12,27. 17,5.8.19,10. 26,3.27,3.15.26.33.31,5.6.7.15.32, 3.9.10. 13. 33,24. 38,6. 8².9. 15. 22. 23.39,27 ‖ Hos 3,3.4 ‖ Am 3,15.5, 12 ‖ Mich 4,2.3.11.13.5,6.*7* ‖ Nah 1,12 ‖ Hab 2,8. 10. 3,15 ‖ Zach 2, 15.8,22 ‖ Mal 2,8 ‖ Ps 3,2.3.4,7.18, 17. 22,13. 29,3. 31,14. 32,6.10. 37, 16.40,4.56,3.77,20. 89,51.93,4.97, 1.107,23.109,30.119,156.157.135, 10.144,7 ‖ Prv 7,26. 10,21. 14,20. 19,4.6.28,2.29,26 ‖ Job 4,3.11,19. 32,9. 35,9. 38,21 ‖ Cant 7,5. 8,7 ‖ Eccl 7,29.10,6 ‖ Esth 1,4 ‖ Dan 8, 25.26.11,10.14.18.26. 34. 44.12,4. 10 ‖ Neh 5,2.6,18 ‖ 1Ch 4,27.5,22. 7,22.21,13.22,8(7).24,4.28,5 ‖ 2Ch 1,11.15,3.21,15. 24,25.26,10.32,4.

וְרַבִּים Mal 2,6 ‖ Esth 8,17 ‖ Dan 12,2 ‖ Esr 3,12² ‖ 2Ch 32,23.

הָרַבִּים Ex 2,23 ‖ 1R 18,25 ‖ 2R 9, 22 ‖ Jer 11,15 ‖ Ez 26,19 ‖ Dan 9, 18.12,3 ‖ Neh 9,19.27.31.13,26.

וְהָרַבִּים Jes 8,7.

בְּרַבִּים Ps 55,19.

בָּרַבִּים Jes 53,12 ‖ Dan 11,39.

לְרַבִּים Jer 16,16 ‖ Ps 71,7.

לָרַבִּים Jes 53,11 ‖ Esth 4,3 ‖ Dan 9,27.11,33.

מֵרַבִּים Neh 7,2.

רַבֵּי *cs.* Jer 39,13.

וְרַבֵּי Jer 41,1.

רַבָּה *f. sg.* Gn 6,5.7,11.26,14 ‖ Nu 11,33 ‖ Dt 25,3 ‖ Jos 11,8.*19,28* ‖ 1S 12,17 ‖ Jes 51,10 ‖ Ez 47,9.10 ‖ Joel 4,13 ‖ Am 6,2.7,4 ‖ Jon 4,11 ‖ Zach 14,13 ‖ Ps 36,7. 62,3. 78,15. 89,8.110,6 ‖ Prv 28,12 ‖ Job 1,3. 22,5.31,34 ‖ Thr 3,23 ‖ Eccl 2,21. 8,6 ‖ Esth 1,20 ‖ 1Ch 18,8 ‖ 2Ch 13,17.14,13.17.13.25,13.28,13.

וְרַבָּה (cf. רָבַב) Hos 9,7 ‖ Eccl 6,1.

רַבַּת *cs.* Jer 51,13 ‖ Ez 22,5.24, 12 ‖ Ps 65,10.120,6. 123,4. 129,1. 2 ‖ 2Ch 30,17.18.

וְרַבַּת 1S 2,5.

רַבָּתִי Thr 1,1².

רַבּוֹת *pl.* Gn 30,43 ‖ Lev 25,51 ‖ Dt 31,17.*21* ‖ Jud 8,30 ‖ 1R 11,1 ‖ Jes 42,20 ‖ Jer 28,8 ‖ Ez 16,41.17, 17.37,2 ‖ Am 3,9 ‖ Zach 8,20 ‖ Ps 34,20.40,6.71,20.106,43 ‖ Prv 19, 21.31,29 ‖ Job 16,2.23,14 ‖ Thr 1, 22 ‖ Eccl 6,3.7,22 ‖ Esth 2,8 ‖ Dan 11,40 ‖ Neh 9,28.30 ‖ 2Ch 15,5. 21,3.

וְרַבּוֹת Dan 11,41.

רֹב ,רָב־

multitudo, copia, magnitudo, longitudo (viae); לָרֹב multum, valde.

י״נ בהושע ח׳ י״ב אכתב לו רַבּוֹת, בהמשך תי״ו של תורתו, ובאיוב ל״ז כ״ג: וריב צדקה.

Lev 25,16 ‖ Jes 1,11 ‖ Jes 1,11 ‖ Jer 30,14.15 ‖ Hos 9,7 ‖ Ps 37,11. 106,7 ‖ Prv 13,23.20,6 ‖ Thr 1,5 ‖ Eccl 1,18.

וָרֹב K., **וְרוֹב** Q., **וְרָב־** Gn 27,28 ‖ Nah 3,3 ‖ Ps 72,7 ‖ Prv 14,4.20, 15 ‖ Job 4,14.32,7.33,19.36,18.37, 23 ‖ Esth 5,11 ‖ 2Ch 24,27.

הֲרֹב *interrog.* Job 11,2.

בְּרֹב Q., **בְּרָב־** 2R 19,23 ‖ Jes 37, 24.47,9.13.57,10.63,1 ‖ Jer 13,22 ‖ Ez 14,4. 19,11.27,18. 33. 28,5.16. 31,9 ‖ Hos 10,13 ‖ Ps 5,8.11. 33, 16².52,9.66,3.69,14.94,19 ‖ Prv 7, 21.10,19.11,14.*24,6*. 14,28 ‖ Job 30,18 ‖ Eccl 1,18.5,2².6.11,1.

וּבְרֹב Ex 15,7 ‖ Jes 47,12 ‖ Ps 33, 17.49,7 ‖ Prv 5,23.15,22.

הַבְרָב־ *interrog.* Job 23,6.

כְּרֹב Hos 10,1 ‖ Ps 51,3.69,17.106, 45.150,2 ‖ Thr 3,32 ‖ Neh 13,22.

וּכְרֹב Jes 63,7.

אח אל רבב א׳, וכמוהו בארמית, סורית, ערבית ואשורית. י״נ בישעיה ט׳ ב׳: הרבית הַגִּילָה הגדלת השמחה; בעמוס ט׳ ד׳: הֶחֱרַבְתִּי גנותיכם, ול״נ מַרְבִּית; יונתן והסורי קורין במשלי כ״ב ט״ז: להרבות לו רָעָה, ואולי יש לגרוס לַחֲרָבוֹת לו; בכ״ט ב׳ קורין השבעים בִּבְרָכוֹת ת׳ בִּרְבוֹת (י״נ בְּרָדוֹת), ובעזרא א׳ ו׳ לָרֹב ת׳ לְבַד.

1S 14,30.

וְרָבִיתָ *2 perf.* Dt 30,16.

רָבוּ *3 perf. pl.* Zach 10,8 ‖ Esr 9,6 ‖ 1Ch 5,9.23.23,17.

וְרָבוּ Gn 8,17 ‖ Jer 23,3 ‖ Ez 36,11 ‖ Zach 10,8.

וּרְבִיתֶם *2 perf. pl.* Dt 8,1.

רְבוֹת *inf. cs.* Ex 11,9.

בִּרְבוֹת Prv 29,2.16 ‖ Eccl 5,10.

וּרְבֵה *imper.* Gn 35,11.

וּרְבוּ *pl.* Gn 1,22.28.*9,1*.9,7² ‖ Jer 29,6.

וַתִּרְבִּי *2 impf. f.* Ez 16,7.

יִרְבֶּה *3 impf.* Ex 1,10.12 ‖ Dt 8,13².14,24.19,6 ‖ Ps 49,17 ‖ Prv 29,16 ‖ Job 33,12.

יִרֶב, Q. Gn 1,22 ‖ 2Ch 24,27.

וַיִּרֶב Ex 1,20.

תִּרְבֶּה *3 impf. f.* Dt 7,22.

וְתִרְבֶּה Dan 12,4.

וַתֵּרֶב Gn 43,32 ‖ 1R 5,10.

תִּרְבּוּ *2 impf. pl.* Jer 3,16.

תִּרְבּוּן Dt 6,3.

יִרְבּוּ *3 impf. pl.* Dt 11,21 ‖ Ps 16,4 ‖ Prv 9,11.28,28 ‖ Job 27,14.39,4.

וְיִרְבּוּ Prv 4,10.

וַיִּרְבּוּ Gn 7,17.18.38,12.47,27 ‖ Ex 1,7 ‖ 1S 7,2 ‖ Ps 107,38.

יִרְבְּיוּן Ps 139,18.

יִרְבְּיֻן Dt 8,13.

וַתִּרְבֶּינָה *3 impf. pl. f.* Ez 31,5.

רִבְּתָה [**רִבָּה**] *Pi. 3 perf. f.* Ez 19,2.

רִבִּיתָ *2 perf.* Ps 44,13.

וְרִבִּיתִי *1 perf.* Thr 2,22.

רַבֵּה *imper.* Jud 9,29.

רִבֹּתַיִם *du.* Ps 68,18.

רְבִבִים *pl. t.*

pluviae, imbres.

י״פ מן רבב ב׳ לפי שיורה כחץ. השבעים קורין בירמיה ג׳ ג׳ וַיִּמָּנְעוּ רְעִים רַבִּים לְמוֹקֵשׁ לָךְ, ובי״ד י״ב רְבִיבִם (רָבִּם, רִוִּיתָם?).

Jer 3,3.14,12.

כִּרְבִיבִם Ps 65,11.

כִּרְבִיבִים Mich 5,6 ‖ Ps 72,6.

וְכִרְבִיבִים Dt 32,2.

—v. ch. et n. pr.; cf. **רָבָה** I—

II רָבַב° [רַב) רָב)]

iaculari.

אח אל רָבָה ב׳ ואל רָמָה. להראב״ע וברקים רב מפעלי הכפל, ומגזרת וָרֹבּוּ, ומקביל אל וישלח (אולי יש לחבר לו גם לרבים צידים דירמיה ט״ז ט״ז, וכטעם רֹבֵה קַשָּׁת).

Ps 18,15.

וָרֹבּוּ *3 perf. pl.* Gn 49,23.

רַבִּים [**רַב**] *pt. pl.* Jer 50,29.

רַבָּיו *suff.* Job 16,13.

—cf. **רָבָה** II—

רָבַד° [רָבַדְתִּי *1 perf.*]

sternere (lectum).

אח אל רָפַד (וקרוב אל רָבַע, רָבַץ, ורָצַף בהפך אתון, וכענין רֹבֶד בדרז״ל); בערבית הוראתו קשירה ועניבה, וזה טעם רביד.

Prv 7,16.

רָבִיד] וְרָבִיד]

collare, torques.

Ez 16,11.

רְבִד *cs.* Gn 41,42.

מַרְבַד] מַרְבַדִּים] *pl. t.*

stragulae, tapetes; *culcita.*

Prv 7,16.31,22.

—cf. **רָפַד**—

I רָבָה] רָבְתָה] *3 perf. f.*

multum fieri, multiplicari, augeri; multum, numerosum esse; maiorem fieri, crescere; adolescere; magnum esse; potentem esse; *Pi.* multiplicare, augere; educare; *Hi. inf.* multum; nimis.

לָרֹב Esth 10,3.

לָרוֹב, **לָרֹב** (1Ch 4,38.2Ch 31,10) Gn 30,30.48,16 ‖ Dt 1,10.*10,22*.*28,62* ‖ Jos 11,4 ‖ Jud 6,5.7,12² ‖ 1S 13,5 ‖ 2S 17,11 ‖ 1R 1,19.*25*.4,20.10,10.27 ‖ Zach 14,14 ‖ Job 26,3 ‖ Neh 9,25 ‖ 1Ch 4,38.12,40(41).22,3(2)².4(3).5(4). 8(7).14(13).15(14).29,2.21 ‖ 2Ch 1,15.*9,27*.2,8.4,18. 9,1. 9.11,23. 14,14. 15,9. 16,8. 17,5. *18,1*. 18,2. 20,25. 24,11. 24.27,3.29,35. 30,5.13.24. 31,5.10.32,5.29.

מֵרֹב Gn 16,10.32,13 ‖ Dt 28,47 ‖ Jos 9,13 ‖ 1S 1,16 ‖ 1R 3,8. 7,47.8,5 ‖ Jes 7,22.40,26 ‖ Ez 23,42. 27,12.*18*.16.28,18 ‖ Nah 3,4 ‖ Zach 2,8.8,4 ‖ Prv 16,8 ‖ Job 35,9 ‖ 2Ch 5,6.

וּמֵרֹב Jes 24,22 ‖ Thr 1,3.

רֻבֵּי [**רִבֹּים**] Q. (רִבּוֹ K.) *pl. cs.* Hos 8,12.

רְבָבָה

myrias, decem milia (de magno numero); Cf. **רָבַב** Pu. pt.

י״נ בהדברים ל״ג ב׳: וְאָתָה מִמְּרִיבַת קָדֵשׁ, השבעים קורין ביחזקאל רְבִי ת׳ רבבה (להבהור ברבבתיו כלהו כתיב תָו וקרי תָיו!).

Gn 24,60 ‖ Lev 26,8 ‖ Dt 32,30 ‖ Ez 16,7.

וּרְבָבָה Ps 91,7.

לָרְבָבָה Jud 20,10.

מֵרְבָבָה Cant 5,10.

רְבָבוֹת *pl.* 1S 18,8.

רִבְבוֹת *cs.* Nu 10,36 ‖ Dt 33,17.

בְּרִבְבוֹת Mich 6,7.

מֵרִבְבוֹת, **מֵרִבְבֹת** Dt 33,2 ‖ Ps 3,7.

בְּרִבְבֹתָיו Q., **בְּרִבְבֹתָו** *suff.* 1S 18,7.21,12.*29,5*.

רִבּוֹ, K., רִבּוֹא

myrias.

Hos 8,12 ‖ Jon 4,11 ‖ Esr 2,64 ‖ Neh 7,66.72 ‖ 1Ch 29,7².

רִבּוֹת, **רִבֹּאוֹת** *pl.* Dan 11,12 ‖ Esr 2,69 ‖ Neh 7,71.

הִרְבָּה *Hi. 3 perf.* Dt 1,10‖Jud 16,34‖2R 21,6‖Jer 46,16‖Hos 8,11.14.10,1‖2Ch 33,6.23.

וְהִרְבָּה Ps 78,38‖Job 9,17.

וְהִרְבְּךָ, וְהִרְבֶּךָ *suff.* Dt 7,13. 13,18.30,5.

הִרְבְּתָה *3 perf. f.* 1S 1,12.

הִרְבִּיתָ *2 perf.* Jes 9,2‖Ez 28,5‖Neh 9,23.

וְהִרְבִּיתָ 1Ch 4,10.

הִרְבֵּית, הִרְבֵּיתִי (יתיר י׳) *2 perf. f.* Jes 46,11‖Nah 3,16.

הִרְבֵּיתִי *1 perf.* Hos 2,10.12,11.

וְהִרְבֵּיתִי Gn 17,20.26,4.*24*‖Ex 7,3‖Lev 26,9‖Ez 36,10.11.29.30.37,26.

וְהִרְבִּיתְךָ *suff.* Gn 48,4.

וְהִרְבֵּתִים Jer 30,19.

הִרְבּוּ *3 perf. pl.* Ez 22,25‖1Ch 4,27.7,4.23,11‖2Ch 31,5.36,14.

הִרְבֵּיתֶם *2 perf. pl.* Ez 11,6.

הִרְבִּינוּ *1 perf. pl.* Esr 10,13.

מַרְבֶּה *pt.* Prv 28,8.

הַמַּרְבֶּה Ex 16,17.18‖Hab 2,6.

מַרְבֵּה *cs.* Lev 11,42.

מַרְבָּה *pt. f.* Neh 9,37.

מַרְבִּים *pl. m.* Ex 36,5‖Eccl 6,11‖Neh 6,17.

וּמַרְבִּים 1Ch 8,40.

הַרְבֵּה *inf. abs.* Gn 3,16.16,10.

וְהַרְבָּה Gn 22,17.

וְהַרְבֵּה Ez 21,20.

הַרְבֵּה, (adv.) Gn 51,1.41,49‖Dt 3,5‖Jos 13,1.22,8‖1S 26,21‖2S 1,4.8,8.12,2.30‖1R 5,9.10,10.11‖2R 10,18.21,16‖Jes 30,33‖Jer 40,12‖Jon 4,11‖Hag 1,6.9‖Eccl 1,16.2,7.5,6.11.16.19.6,11.7,16.17.9,18.11,8^2.12,12^2‖Esr 10,1‖Neh 2,2.3,33.4,4.13‖1Ch 20,2‖2Ch 14,12.25,9.32,27.

וְהַרְבֵּה Ps 130,7.

לְהַרְבֵּה Neh 5,18‖2Ch 11,12.16,8.

מְהַרְבֶּה Jer 42,2.

הַרְבּוֹת *inf. cs.* Dt 17,16‖Am 4,9‖Prv 25,27.

לְהַרְבּוֹת Prv 22,16‖1Ch 27,23.

וּלְהַרְבּוֹת Dt 28,63.

מֵהַרְבִּית K., מֵהַרְבּוֹת Q. (מֵהַרְבַּת Q.?) 2S 14,11.

הַרְבֵּה, K. *imper.* Ez 24,10‖Ps 51,4.

הֶרֶב Q. Jud 20,38‖Ps 51,4.

הַרְבִּי־ *f.* Jes 23,16.

הַרְבּוּ *pl.* Gn 34,12‖Am 4,4.

אַרְבֶּה *1 impf.* Gn 3,16.16,10.22,17‖Ex 32,13‖Jer 33,22‖Ez 36,37‖Job 29,18.

וְאַרְבֶּה Gn 17,2.

וָאֶרֶב K., וָאַרְבֶּה Q. Jos 24,3.

וְאַרְבֵּהוּ *suff.* Jes 51,2.

תַּרְבֶּה *2 impf.* Lev 25,16‖Nu 26,54‖Prv 6,35.

תֶּרֶב Ps 71,21.

וְתֶרֶב Job 10,17.

וְתַרְבִּי־ *2 impf. f.* Jer 2,22.

וַתַּרְבִּי Jes 57,9‖Ez 16,25.*26*.*29*.51.

יַרְבֶּה *3 impf.* Ex 30,15‖Dt 17,16.17^2‖Jes 40,29.55,7‖Hos 12,2‖Prv 13,11‖Eccl 10,14‖Dan 11,39.

הֲיַרְבֶּה *interrog.* Job 40,27.

וְיֶרֶב Job 34,37.

וַיֶּרֶב 2S 18,8‖Thr 2,5.

וְיַרְבֶּךָ [וְיַרְבְּךָ *suff.* Gn 28,3.

וַתַּרְבֶּה *3 impf. f.* Ez 23,19.

תַּרְבֵּנִי *suff.* 2S 22,36‖Ps 18,36.

תַּרְבּוּ *2 impf. pl.* Nu 33,54.35,8‖1S 2,3‖Jes 1,15.

מַרְבֶּה

multiplicatio, amplificatio, multitudo, copia; ample.

להאחרונים שם ע״מ מהנה. מ״ם של למרבה סתומה, ונמצא להפך מ״ם פתוחה בסוף המלה (נחמיה ב׳ י״ג); השבעים קורין רַבָּה המשרה (לרד״ק לם נכתב על הגליון כהערה אל שלום שלפניו, לקראו שְׁלֹם חסר); י״נ בל״נ כ״נ: אז הִלֵּק עֲדִי שלל לְמַרְבֵּה, ומתאים עם סוף הפסוק.

Jes 33,23.

לְמַרְבֵּה (= לְמַרְבֵּה) *cs.* Jes 9,6.

מִרְבָּה

amplitudo.

י״נ מַרְבָּה, בינוני הפעיל נקבה; השבעים קורין: מרבה לְהָכִיל (להשלים) שִׁכָּרוֹן.

Ez 23,32.

מַרְבִּית

multitudo, maxima pars; *incrementum*, soboles (familiae).

הפוכו של מקצת, ובא גם במובן נשך ותרבית.

1S 2,33‖2Ch 9,6.30,18.

וּבְמַרְבִּית Lev 25,37.

מַרְבִּיתָם *suff.* 1Ch 12,29(30).

תַּרְבּוּת

soboles, proles.

מענין טפחתי ורביתי, ולרד״ק המון רב.

Nu 32,14.

תַּרְבִּית] וְתַרְבִּית

fenus, usura; ростъ.

בדרז״ל רִבִּית.

Lev 25,36‖Ez 18,8.13.17.22,12.

וְתַרְבִּית Q., וּבְתַרְבִּית K., Prv 28,8.

v. ch. et n. pr.

אַרְבֶּה locusta v. p. 140^a.

רָבַךְ

commiscere, versare.

בערבית ربك עניני בלילה, ולרז״ל בת״כ הליטה ברותחין, והשם רְבִיכָה.

מֻרְבֶּכֶת [הֻרְבַּךְ *Ho. pt. f.* Lev 6,14.7,12.

וְלַמֻּרְבֶּכֶת 1Ch 23,29.

I רָבַע] רָבוּעַ *pt. pass.*

denom. quadrifariam distribuere, quadrangularem facere; *pt. pass.* quadratum, quadrangulum.

נגזר מן ארבע.

Ex 27,1.28,16.30,2.37,25.38,1.39,9.43,16.

רְבָעִים *pl.* 1R 7,5.

רְבָעָה *f. sg.* Ez 41,21.

מְרֻבָּע [רָבַע] (al. בָּ) *Pu. pt.* Ez 45,2.

מְרֻבַּעַת *f.* Ez 40,47.

מְרֻבָּעוֹת *pl.* 1R 7,31.

אַרְבַּע *f.*

quatuor.

כמוהו בצורית, סורית, ערבית, כושית ואשורית; ארבע לנקבות וארבעה לזכרים.

Gn 11,16. 15,13. 23,15. 16. 31,41. 33,1 ‖ Ex 25,12.*26.37*,*3.13*.12.*37*, *3*. 26. *37*,*13*. 26,2.*8*. *36*,*9*. 27,2.*38*, *2*.4².38,5 ‖ Lev 11,20.*21*.23.27.42 ‖ Nu 7,8 ‖ Dt 22,12 ‖ Jos 15,36.*18*, *28*.19,7.21,18.*22.24.29.31.35*.37 ‖ Jud 20,2.*17*.21,12 ‖ 1S 30,17 ‖ 1R 7,19. 27.34. 38.42. 9,28. 18,19.*22*. 19.22,41 ‖ 2R 14,13 ‖ Jer 15,3.49, 36.52,21 ‖ Ez 1,5. 41,5.43,14.15². 17.20².*45*,*19* ‖ Zach 2,1.6,1.5.7,1 ‖ Prv 30,15.21 ‖ Dan 8,8.22² ‖ Esr 1,10.2,15.64.67 ‖ Neh 6,4.7,66.69. 11,6 ‖ 1Ch 21,5 ‖ 2Ch 3,2.4,13,8, 18.13,3.21.18,5.25,23.

וְאַרְבַּע, K. Gn 11,13.*15.17*. 32,7. 47,24 ‖ Ex 12,40.*41*. 21,37. 36,15. 38,29 ‖ Nu 1,29.*2*,*6*.31.*2*,*8*.37.*43*. *2*,*23*.43.*2*,*30*.*26*,*47*.2,9.16.7,85.26, 43.50 ‖ Dt 3,11 ‖ 1S 30,10 ‖ 2S 21, 20 ‖ 1R 6,1.7,27.34.10,26.15,33 ‖ Ez 1,6.10,21 ‖ Prv 30,18 ‖ Esr 1, 11 ‖ 1Ch 20,6 ‖ 2Ch 1,14.

בְּאַרְבַּע Ex 38,5 ‖ Jes 36,1 ‖ Ez 40,1.43,17 ‖ Job 1,19.

וּבְאַרְבַּע Gn 14,5 ‖ 2R 18,13.

כְּאַרְבַּע 1S 22,2.*25*,*13* ‖ 1R 22,6 ‖ Zach 2,10.

לְאַרְבַּע Ex 25,26.*37*,*13* ‖ Ez 42, 20 ‖ Dan 8,8.11,4 ‖ 1Ch 9,24.

מֵאַרְבַּע Jes 11,12 ‖ Jer 49,36 ‖ Ez 37,9.

אַרְבָּעָה *m.* Gn 14,9.46,22 ‖ Ex 12,6.25,34.*37*,*20*. 26,32.*36*,*36*. 32. *36*,*36*. 27,16².*38*,*19*. 28,17. 38,19. 39,10 ‖ Nu 1,27.*2*,*4*.29.*2*,*6*. 17,14. 25,9.26,25.*43*. 29,13.17.*20.23.26*. *29.32* ‖ Jud 9,34.19,2.20,47 ‖ 1R 7,2.8,65.18,34 ‖ Jes 17,6 ‖ Ez 10,9. 21.40,41 ‖ Am 1,3.*6.9.11.13.2*,*1.4*. *6* ‖ Zach 2,3 ‖ Prv 30,24 ‖ Job 42, 12.16 ‖ Esth 9,15.19.*21* ‖ 1Ch 3,5. 7,1.23,10.12.24,13.18.25,5.26,17². 18.

וְאַרְבָּעָה, Q. Nu 7,88 ‖ 1S 27,7 ‖ 1R 7,30² ‖ 2R 7,3 ‖ Jer 36,23 ‖ Ez 1,6.10,14. 40,41.42 ‖ Hag 1,15.2, 10.18.20 ‖ Zach 1,7 ‖ Prv 30,18. 29 ‖ Dan 10,4 ‖ Esr 2,7.*31*.15.40 ‖ Neh 7,12.*34*.23.43.9,1.11,18 ‖ 1Ch 5,18.7,7.23,4.*27*,*1.2.4.5.7—15*.

בְּאַרְבָּעָה Ex 12,18 ‖ Lev 23,5 ‖ Nu 9,3.5.11.28,16 ‖ Jos 5,10 ‖ Ez 45,21 ‖ Zach 7,1 ‖ Esth 9,17 ‖ Esr 6,19 ‖ 2Ch 30,15.35,1.

וּבְאַרְבָּעָה Esth 9,18.

לְאַרְבָּעָה Gn 2,10 ‖ Nu 29,15 ‖ 1Ch 25,21.31.

אַרְבַּעַת, K. *cs.* Nu 7,7 ‖ Jud 11, 40 ‖ 2S 21,22 ‖ Jer 52,30 ‖ Ez 1,8. 17. 7,2. 10,11. 14,21. 43,16.17. 46, 21 ‖ 1Ch 9,26.12,26(27) ‖ 2Ch 9, 25.

וְאַרְבַּעַת 1R 7,32 ‖ Ez 48,16³.*30*. *32.33.34*.16 ‖ 1Ch 21,20.23,5².

בְּאַרְבַּעַת Ez 46,22.

כְּאַרְבַּעַת 1S 4,2.

לְאַרְבַּעַת Ez 1,15.

אַרְבַּעְתָּם *suff.* Dan 1,17.

לְאַרְבַּעְתָּם Ez 1,8.10.10,10.12.46, 22.23.

לְאַרְבַּעְתָּן Ez 1,10².16.18.

אַרְבָּעִים *pl.*

quadraginta.

השבעים קורין בש״ב ט״ו ז׳: מקץ אַרְבַּע שנים.

Gn 5,13.7,17.8,6. 18,28.29. 25,20. 26,34.32,16.50,3 ‖ Ex 16,35 ‖ Nu 1,33.*2*,*19*.*26*,*18*. 13,25.14,33.34². 32,13.35,6.7 ‖ Dt 2,7.*8*,*2.4*.9,25². 25,3.29,4 ‖ Jos 5,6.14,7.10. 21,39 ‖ Jud 3,11.*5*,*31*.*8*,*28*.12,6.14.13,1 ‖ 1S 4,18.17,16 ‖ 2S 2,10.5,4.15,7 ‖ 1R 2,11.*11*,*42*.5,6.7,3.38.14,21 ‖ 2R 2,24.8,9.10,14.14,23 ‖ Jer 52, 30 ‖ Ez 4,6. 29,11.12.13.41,2.46, 22 ‖ Am 2,10.5,25² ‖ Jon 3,4 ‖ Ps 95,10 ‖ Esr 2,10.*24*.34.38.*66* ‖ Neh 5,15.7,13.15.28.*11*,*13*.29.36.41.8, 44 ‖ 1Ch 5,18.12,36(37). 29,27 ‖ 2Ch 9,30.12,13.16,13.22,2.

אַרְבָּעִים . . . וְאַרְבָּעִים Gn 7,4. *12* ‖ Ex 24,18.*34*,*28* ‖ Dt 9,9.*18.11*. *10*,*10* ‖ 1R 19,8.

וְאַרְבָּעִים Gn 47,28 ‖ Ex 26,19.*36*, *24*.21.*36*,*26* ‖ Lev 25,8 ‖ Nu 1,21. *2*,*11*.25.*2*,*15*.*26*,*41*.*50*.41.*2*,*28*.26, 7 ‖ 2S 10,18 ‖ 1R 6,17.15,10 ‖ 2R 12,2 ‖ Job 42,16 ‖ Esr 2,8.25 ‖ Neh 7,62.68. 9,21 ‖ 1Ch 19,18 ‖ 2Ch 24,1.

הָאַרְבָּעִים Gn 18,29 ‖ Nu 33,38 ‖ 1Ch 26,31.

בְּאַרְבָּעִים Dt 1,3 ‖ Jud 5,8.

כְּאַרְבָּעִים Jos 4,13.

אַרְבַּעְתַּיִם [תַּ־]

quadruplum.

2S 12,6.

רֶבַע

quarta pars; latus rei quadratae, quatuor laterum.

ע״מ בֶּקַע.

Ex 29,40 ‖ 1S 9,8.

רְבָעָיו [רְבָעִים] *pl. suff.* Ez 43, 16.

רְבָעֶיהָ Ez 43,17.

רִבְעֵיהֶם Ez 1,8.10,11.

רִבְעֵיהֶן Ez 1,17.

רֹבַע

יש מחברין רבע ישראל עם רֹבַע ב׳, ע׳ לקמן.

Nu 23,10.

וְרֹבַע 2R 6,25.

רְבִיעִי

quartus; dies quartus (mensis), mensis quartus; בְּנֵי רְבִיעִים filii quartae stirpis; *f.* quarta pars; quadrans.

Gn 1,19.15,16.

הָרְבִיעִי , הָרְבִעִי Gn 2,14 ‖ Ex 28, 20.*39*,*13* ‖ Nu 7,30.29,23 ‖ Jos 19,

1S 28,24 ‖ Jer 46,21 ‖ Am 6,4 ‖ Mal 3,20.

—v. n. pr. רִבְקָה

רֶגֶב] **וּרְגָבִים** *pl.*

gleba.

יש להברו עם רֶגֶם או רָכַב, ע״ש קישור חלקי העפר, וכטעם צרור.

Job 38,38.

רִגְבֵי (נס״א) *cs.* Job 21,33.

—v. n. pr. אַרְגֹּב

רָגַז] **וְרָגַז**

commotum, perturbatum esse; irasci; contremiscere, trepidare; *Hi.* commovere, perturbare; ad iram provocare, irritare; contremiscere facere; *Hith.* cum ira agere, tumultuari.

קרוב אל רגש, וכמוהו בצורית, ארמית, סורית וערבית. טעם והרגיז דירמיה נ׳ ל״ד כמו הִרְגִּיז: השבעים קורין ביחזקאל ט״ז מ״ג וַתִּרְגְּזִי לִי.

Prv 29,9.

רָגְזָה *3 perf. f.* Jes 14,9 ‖ Joel 2,10 ‖ Ps 77,19 ‖ Prv 30,21.

וְרָגְזוּ *3 perf. pl.* Dt. 2,25 ‖ Jer 33,9.

רְגָזָה *imper. f.* Jes 32,11.

רִגְזוּ *pl. m.* Ps 4,5.

אֶרְגַּז] **אֶרְגָּז** *1 impf.* Hab 3,16.

וַתִּרְגְּזִי־ *2 impf. f.* Ez 16,43.

יִרְגַּז, יִרְגָּז *3 impf.* 2S 7,10 ‖ Jes 28,21 ‖ 1Ch 17,9.

וַיִּרְגַּז 2S 19,1.

תִּרְגַּז *3 impf. f.* Am 8,8.

וַתִּרְגַּז 1S 14,15 ‖ Hab 3,16.

תִּרְגְּזוּ *2 impf. pl.* Gn 45,24.

תִּרְגַּזְנָה *2 impf. pl. f.* Jes 32,10.

יִרְגְּזוּ, יִרְגָּזוּ *3 impf. pl.* 2S 22,8 ‖ Jes 64,1 ‖ Joel 2,1 ‖ Mich 7,17 ‖ Ps 18,8.77,17.99,1.

וַיִּרְגְּזוּ Jes 5,25.

יִרְגָּזוּן, יִרְגְּזוּן Ex 15,14 ‖ Hab 3,7.

הִרְגִּיז *Hi. 3 perf.* Jes 23,11.

וְהִרְגִּיז Jer 50,34.

רָבְצָה] **רָבְצָה** *3 perf. f.* Ez 19,2.

וְרָבְצָה (נס״א) Dt 29,19.

רָבַצְתְּ] **וְרָבַצְתְּ** *2 perf.* Job 11,19.

וְרָבְצוּ *3 perf. pl.* Jes 13,21.17,2 ‖ Zeph 2,14.3,13.

רֹבֵץ *pt.* Gn 4,7.49,14 ‖ Ex 23,5.

הָרֹבֵץ Ez 29,3.

רֹבְצִים *pl.* Gn 29,2.

רֹבֶצֶת *f. sg.* Gn 49,25 ‖ Dt 22,6.33,13.

יִרְבַּץ] **יִרְבָּץ** *3 impf.* Jes 11,6.27,10.

וַתִּרְבַּץ *3 impf. f.* Nu 22,27.

יִרְבְּצוּ, יִרְבָּצוּ *3 impf. pl.* Jes 11,7.14,30.

יִרְבְּצוּן] **יִרְבָּצוּן** Zeph 2,7 ‖ Ps 104,22.

תִּרְבַּצְנָה *3 impf. pl. f.* Ez 34,14.

הִרְבִּיץ] **מַרְבִּיץ** *Hi. pt.* Jes 54,11.

מַרְבִּצִים *pl.* Jer 33,12.

אַרְבִּיצֵם *1 impf. suff.* Ez 34,15.

תַּרְבִּיץ *2 impf.* Cant 1,7.

יַרְבִּיצֵנִי *3 impf. suff.* Ps 23,2.

יַרְבִּצוּ *3 impf. pl.* Jes 13,20.

רֵבֶץ] **לְרֵבֶץ**

cubile (gregum); domicilium quietum.

Jes 65,10.

רִבְצוֹ *suff.* Prv 24,15.

רִבְצָהּ Jes 35,7.

רִבְצָם Jer 50,6.

מַרְבֵּץ Zeph 2,15.

לְמַרְבֵּץ־ *cs.* Ez 25,5.

רבק rad.] **מַרְבֵּק**

stabulum.

בערבית מורה פעל רבק על אסירה בחבל, וכן בדרז״ל רְבָקָה במובן צמד, או כטעם מכלאות צאן (ואולי יש לחברו עם מרבץ)

17 ‖ Jud 19,5 ‖ Jer 39,2.*52,6* ‖ Zach 8,19 ‖ Esr 8,33 ‖ 1Ch 2,14.3,2.15.8,2.12,10(11).23,19.24,8.23.25,11.26,2.4.11.27,7 ‖ 2Ch 20,26.

וְהָרְבִיעִי 2S 3,4 ‖ Ez 10,14 ‖ Dan 11,2.

בָּרְבִיעִי Ez 1,1.

רְבִיעִים, רְבִעִים *pl.* 2R 10,30.15,12.

רְבִיעִית, רְבִעִית, רְבִעִת *f.* Ex 29,40 ‖ Lev 23,13 ‖ Nu 15,5.28,5.7 ‖ 1R 6,33 ‖ Ez 48,20 ‖ Neh 9,3.

וּרְבִעִית, וּרְבִיעִת Nu 28,14 ‖ Neh 9,3.

הָרְבִיעִית, הָרְבִיעִת, הָרְבִעִית Lev 19,24 ‖ 1R 6,1.37 ‖ 2R 18,9 ‖ Jer 25,1.*36*,1.*45*,1.28,1.46,2.51,59 ‖ Zach 6,3.

בָּרְבִעִית Nu 15,4.

רִבֵּעַ] **רִבֵּעִים** *pl. t.*

abnepotes, quarta progenies.

Ex 20,5.*34,7* ‖ Nu 14,18 ‖ Dt 5,9.

—v. chald.—

II רָבַע] **לְרִבְעָה** *inf. cs.*

cubare, concubare.

אח אל רבץ, בחלוף צ׳ בע׳ השגור ומצוי הרבה בארמית.

Lev 20,16.

לְרִבְעָהּ *suff.* Lev 18,23.

הִרְבִּיעַ] **תַּרְבִּיעַ** *Hi. 2 impf.* Lev 19,19.

רֶבַע] **וְרִבְעִי** *suff.*

cubatio.

רבע ישראל לרש״י והראב״ע דגל אחד וכת״א, לדרשב״ם כמו זרע ישראל, לפי שע״י הרביעה נוצר האדם, והשבעים קורין וּמִי־סָפַר רִבּוֹ (רבבות) ישראל.

Ps 139,3.

רֹבַע Nu 23,10.

רָבַץ

cubare, recubare, incubare; quiescere; quiete vivere; *Hi.* recubare facere; reponere.

אח לשלפניו, וכמוהו בערבית ואשורית (אולי יש לקרוא בבראשית תרבץ, בהמשך התי״ו של חטאת).

Gn 48,9.

הִרְגַּזְתַּנִי *2 perf. suff.* 1S 28,15.

מַרְגִּיז *pt.* Jes 14,16.

הַמַּרְגִּיז Job 9,6.

מַרְגִּיזִים] לְמַרְגִּיזֵי (נס"א) *pl. cs.* Job 12,6.

אַרְגִּיז *1 impf.* Jes 13,13.

הִתְרַגֵּז] הִתְרַגֶּזְךָ *Hith. inf. suff.* 2R 19,27.28 ‖ Jes 37,28.29.

רַגָּז

trepidans.

Dt 28,65.

רֹגֶז

tumultus, tumultuatio; turba, molestia, vexatio, perturbatio; ira.

Job 3,17.26.14,1.

וְרֹגֶז Job 39,24.

בְּרֹגֶז Hab 3,2 ‖ Job 37,2.

וּמֵרָגְזֶךָ (מ' בחירק) *suff.* Jes 14,3.

רָגְזָה] בְּרָגְזָה

trepidatio, tremor.

Ez 12,18.

—v. ch.; אַרְגָּז v. p. 66b—

רָגַל

circumire calumniandi et obtrectandi causa, calumniari; *Pi.* calumniari; explorare; *pt.* explorator; *Tiph.* ire docere, manu ducere.

פעל נגזר מן רגל, כהלשין מן לשון, וקרוב אל רָכַל; תרגלתי מענין רגילות בדרז"ל, ולדר"ק שֵׁם ע"מ תפארת, תפארתי; ר' יוסף הלוי נורם: ואנכי הִתְנַלְתִּי לאפרים כַּחֹתָם על־זרעתָי.

Ps 15,3.

רִגֵּל] מְרַגְּלִים *Pi. pt. pl.* Gn 42,9.11.14.16.31.34 ‖ Jos 2,1 ‖ 1S 26,4 ‖ 2S 15,10.

הַמְרַגְּלִים Jos 6,22.23.

כִּמְרַגְּלִים Gn 42,30.

לְרַגֵּל *inf. cs.* Nu 21,32 ‖ Jos 6,25.14,7 ‖ Jud 18,2.14.*17*.

וּלְרַגֵּל 1Ch 19,3.

וּלְרַגְּלָהּ *suff.* 2S 10,3.

וְרַגְּלוּ *imper. pl.* Jos 7,2.

וַיְרַגֵּל *3 impf.* 2S 19,28.

וַיְרַגְּלוּ *3 impf. pl.* Dt 1,24 ‖ Jos 7,2.

תִּרְגַּל] תִּרְגַּלְתִּי *Tiph. 1 perf.* Hos 11,3.

רֶגֶל, רָגֶל

pes; *met.* ictus pedis, *pl.* vices; gressus, incessus; vestigium pedis.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית וכושית, ובמנדעית בהפך אתון. בא ברבים ככנוי לערוה, מסיך את רגליו, שער הרגלים, וכן פירש"י לא עשה רגליו דש"ב י"ט כ"ה לא הסיר השער, ליונתן לא רחץ, וכ"ת השבעים שהוסיפו ולא עָשָׂה צִפָּרְנָיו; י"ג בבראשית ומחקק מבין דִּגְלָיו, ור' יוסף הלוי נורס בישעיה: צדק יקראו לְדִגְלוֹ.

Ex 21,24[2] ‖ Lev 21,19 ‖ Nu 22,25 ‖ Dt 2,5.19,21 ‖ 2R 21,8 ‖ Jes 1,6.26,6.32,20 ‖ Ez 1,7[2].29,11.32,13 ‖ Ps 36,12 ‖ Job 12,5.28,4.39,15 ‖ 2Ch 33,8.

וְרֶגֶל Ez 29,11 ‖ Prv 25,19.

בְּרֶגֶל Dt 19,21 ‖ Ez 25,6 ‖ Ps 66,6.

לְרֶגֶל Gn 33,14.

וּלְרֶגֶל Gn 33,14.

רַגְלִי *suff.* Ps 26,12.38,17.94,18.116,8 ‖ Job 23,11.31,5.

לְרַגְלִי Gn 30,30 ‖ Ps 119,105.

רַגְלֵנוּ Ps 66,9.

רַגְלְךָ, Q., רַגְלֶךָ Dt 28,35.65.29,4 ‖ Jos 5,15.14,9 ‖ Jes 20,2.58,13 ‖ Ps 68,24.91,12.121,3 ‖ Prv 1,15.3,26.4,26.27.25,17 ‖ Eccl 4,17.

רַגְלֵךְ Jer 2,25.

וְרַגְלְךָ Dt 8,4 ‖ Prv 3,23.

בְּרַגְלְךָ Dt 11,10 ‖ Ez 6,11.

לְרַגְלֶךָ Dt 33,3.

רַגְלְכֶם Dt 11,24 ‖ Jos 1,3.

רַגְלוֹ, K., Q. Gn 41,44 ‖ Lev 8,23.*14,14.17.25.28* ‖ Dt 25,9.33,24 ‖ 1S 23,22 ‖ 2S 14,25 ‖ 1R 5,17 ‖ Ps 105,18 ‖ Job 2,7.

בְּרַגְלוֹ, K. 2S 15,18 ‖ Prv 6,13.

לְרַגְלוֹ Jes 41,2.

רַגְלָהּ Gn 8,9 ‖ Dt 28,56.

לְרַגְלָהּ 1S 25,42.

רַגְלָם Ex 29,20 ‖ Lev 8,24 ‖ Dt 32,35 ‖ Ps 9,16.

רַגְלַיִם, רַגְלָיִם *du.* Lev 11,23.42 ‖ 2S 4,4.9,3 ‖ Prv 6,18.26,6.

וְרַגְלַיִם Job 29,15.

הָרַגְלָיִם Jes 7,20.

וְהָרַגְלַיִם 2R 9,35.

בְּרַגְלָיִם Jes 28,3 ‖ Prv 19,2.

רַגְלֵי *cs.* Jos 3,13.4,3.9.18 ‖ 1S 2,9.25,41 ‖ 2R 6,32 ‖ Jes 26,6.52,7 ‖ Nah 2,1 ‖ 1Ch 28,2.

וְרַגְלֵי Gn 24,32 ‖ Jos 3,15.

בְּרַגְלֵי 1S 25,27.

רַגְלַי, Q., רַגְלָי, Q. *suff.* 2S 22,34.39 ‖ 1R 5,17 ‖ Jes 60,13.66,1 ‖ Ez 2,2.*3,24*.43,7 ‖ Hab 3,19 ‖ Ps 18,34.39.25,15.31,9.40,3.56,14.73,2.119,59.101 ‖ Job 13,27[2].30.12.33,11 ‖ Cant 5,3.

וְרַגְלַי Ps 22,17.

בְּרַגְלַי, בְּרַגְלָי Nu 20,19 ‖ Dt 2,28 ‖ Jud 8,5 ‖ 1R 20,10.

לְרַגְלַי, לְרַגְלָי Jer 18,22 ‖ Thr 1,13.

רַגְלֵינוּ Ps 47,4.122,2.

רַגְלֶיךָ (Jer), רַגְלַיִךְ, K. (Eccl) Ex 3,5 ‖ 2S 11,8 ‖ Jer 38,22 ‖ Ez 2,1 ‖ Eccl 4,17.

רַגְלַיִךְ 1R 14,12 ‖ Jes 49,23.60,14 ‖ Ez 16,25.

וְרַגְלֶיךָ 2S 3,34.

בְּרַגְלֶיךָ Ex 11,8 ‖ Ez 24,17.32,2.

לְרַגְלֶיךָ Ps 110,1.

רַגְלֵיכֶם Gn 18,4.*29,2* ‖ Jos 10,24 ‖ Jer 13,16 ‖ Ez 34,19[2] ‖ Mal 3,21.

בְּרַגְלֵיכֶם Ex 12,11.24,23.34,18[2].

רַגְלָיו, K., Q. Gn 24,32.29,1.49,10.33 ‖ Ex 24,10.25,26.*37,13* ‖ Lev 23,12 ‖ Jud 3,24 ‖ 1S 14,13.17,6.24,4.25,24 ‖ 2S 9,13.19,25.21,20.22,10.34 ‖ 1R 5,17.15,23 ‖ 2R 4,37.13,21 ‖ Jes 6,2 ‖ Nah 1,3 ‖ Zach 14,4.12 ‖ Ps 8,7.18,10.99,5.105,18.132,7 ‖ Thr 2,1.3,34 ‖ Esth 8,3 ‖ 1Ch 28,2.

וְרַגְלָיו Jud 1,6‖Prv 6,28.

בְּרַגְלָיו, Q. (Prv) Jud 4,10.15.17.5, 15‖2S 2,18.15,16.17‖1R 2,5‖2R 4,27‖Jes 41,3‖Am 2,15‖Prv 6, 13‖Job 18,8‖2Ch 16,12.

לְרַגְלָיו Ex 4,25‖Lev 11,21‖Hab 3,5‖Job 18,11.

רַגְלֶיהָ Dt 28,57‖Jud 5,27[2]‖1R 14,6‖Jes 23,7‖Prv 5,5.7,11.

רַגְלֵיהֶם Gn 43,24‖Ex 30,19.*40*, *31*‖Jos 10,24‖Jud 19,21‖2S 4, 12‖Jes 59,7‖Jer 14,10‖Ez 1,7.37, 10‖Ps 115,7‖Prv 1,16‖2Ch 3,13.

שֵׁינֵיהֶם K., **[מֵימֵי] רַגְלֵיהֶם** Q. 2R 18,27‖Jes 36,12.

וְרַגְלֵיהֶם Ex 30,21‖Jud 1,7‖Ez 1,7‖Neh 9,21.

בְּרַגְלֵיהֶם Dt 11,6‖Jos 9,5‖2R 3,9.

וּבְרַגְלֵיהֶם Jes 3,16.

רַגְלַיִם *pl.* Ex 33,14‖Nu 22,28. 32.33.

רַגְלִי

pedes (miles).

בנגוד אל רוכבי סוסים, כדמשמע מירמיה י״ב ה׳, ואולי גם כנרדף אל איש, וכהוראתו בערבית.

Ex 12,37‖Nu 11,21‖Jud 20,2‖1S 4,10.15,4‖2R 8,4.10,6‖1R 20, 29‖2R 13,7‖1Ch 18,4.19,18.

רַגְלִים *pl.* Jer 12,5.

[מַרְגְּלוֹת] מַרְגְּלֹתָיו, Q. *pl. t. suff.*

locus ad pedes alic., ad pedes alic.

הוא הנגוד של מראשות.

Ruth 3,4.7.8.14.

וּמַרְגְּלֹתָיו Dan 10,6.

——v. ch. et n. pr.——

[רָגַם°] וְרָגְמוּ 3 *perf. pl.*

lapides iacere, lapidare.

הוראתו ידועה, וכמוהו בסורית ובערבית.

Lev 24,14‖Ez 16,40.23,47.

וּרְגָמֻהוּ *suff.* Dt 21,21.

רָגוֹם *inf. abs.* Lev 24,16‖Nu 15,35.

לִרְגּוֹם *cs.* Nu 14,10.

יִרְגְּמוּ 3 *impf. pl.* Lev 20,27. 24,16.

וַיִּרְגְּמוּ Lev 24,23‖Nu 15,36‖Jos 7,25‖1R 12,18‖2Ch 10,18.

יִרְגְּמֻהוּ *suff.* Lev 20,2.

וַיִּרְגְּמֻהוּ 2Ch 24,21.

[רִגְמָה] רִגְמָתָם *suff.*

acervus, caterva, agmen.

ליונתן זריקת אבנים, מנחם חברו עם רקמה (וארגמן ?), להראב״ע ענינו ממשלה, כרגם מלך, וכ״ת השבעים, להאחרונים ענינו אסיפה וקבוץ, (יש לזה סמוכין בערבית), וי״נ רִגְשָׁתָם.

Ps 68,28.

[מַרְגֵּמָה] בְּמַרְגֵּמָה

acervus (lapidum), *al.* funda.

להמעתיקים כף הקלע, להרלב״ג גל אבנים פחותים, ואבן הוא אבן טובה, וכבר העיר הראב״ע שאינה מתוארת ביוקר, ומפרש מרגמה מענין רקמה וארגמן, ע״ש.

Prv 26,8.

[תִּרְגֵּם] וּמְתֻרְגָּם *Pu. pt.*

traicere, transferre, interpretari.

ענינו העתקה ובאור מלשון אל לשון ומצוי בדרז״ל, גם בהתפעל, והשמות תרגום, מתורגמן, תורגמן, ומבני שם בא לבני יפת (Dragoman). י״פ אותו מן האשורית בהוראת דבור וקריאה (התי״ו נשתרשה כתרם ותרע בדרז״ל).

Esr 4,7.

——v. n. pr.——

(אַרְגְּוָן) אַרְגָּמָן v. p. 66b.

רָגַן

murmurare, fremere, mussitare.

יש מחברין אותו עם רָגַל מלשינות ורכילות, ולד״א הוא קרוב אל רגז, וזה טעם נו״ן זעירא של ונרגן, וגם בקצת נוסחאות ונרגז.

[רוגן] וְרוֹגְנִים *pt. pl.* Jes 29,24.

[נִרְגָּן] נִרְגָּן *Ni. pt.* Prv 18,8.*26*, *22*.26,20.

וְנִרְגָּן (ן׳ זעירא) Prv 16,28.

וַתֵּרָגְנוּ 2 *impf. pl.* Dt 1,27.

וַיֵּרָגְנוּ 3 *impf. pl.* Ps 106,25.

רָגַע I

terrere; terreri; terrore percussum contrahere se.

אח אל רגז, וכמוהו בערבית בהפך אתון رعج, עורי רגע ת״י רטט, ולהקדמונים ענינו בקיעה ומחיצה; לד״ק אינו יוצא ממשמעות מרגוע ומנוחה, ויהיה טעם רגע הים שמשביחו בעת שגליו הומים או אחהי שהמו דַּיָּם, ועורי רגע וימאס מקצתו נקרש ונקפא (כהוראת רגע בכושית) בעוד שמקצתו נמסס, או אחרי שנתמזמו תחלה.

Job 7,5.26,12.

[רֹגַע] רֹגַע *pt. cs.* Jes 51,15‖Jer 31,35(34).

רֶגַע, רָגַע I

nutus oculi, (temporis) momentum; semel, iterum, repente, subito.

כנגוד ומעוף עין, כברומות, או מענין בקיעה, חלק מצער ומעט קט; ויש להעמידו ג״כ על הוראת מנוחה, כאלו הוה דרגע דהוה מנוחה קטנה בשטף מרוצת הזמן. ר״מ הכהן רייבערסאן גורס בישעיה: הכי כמעט רגע.

Ex 33,5‖Jes 26,20.47,9.54,8‖Jer 4,20.18,7‖Ps 6,11.30,6‖Job 20, 5.34,20‖Thr 4,6‖Esr 9,8.

וָרֶגַע Jer 18,9.

בְּרֶגַע Jes 54,7.

וּבְרֶגַע (?) Job 21,13.

כְּרָגַע Nu 16,21.*17,10*‖Ps 73,19.

לִרְגָעִים *pl.* Jes 27,3‖Ez 26,16. *32,10*‖Job 7,18.

אַרְגָּעָה, אַרְגִּיעָה

דאי דמשלי מעיד עליו שהוא שם בהוספת א׳, והנגינה היתה ראויה לבוא מלרע. להשבעים יקבר להם גם ארגיע דישעיה נ״א ד׳, וכדמפרש הולך קרוב צדקי.

Jer 49,19.50,44‖Prv 12,19.

רָגַע° II

quietum esse; *Hi.* quietum reddere, quietem dare; collocare, ponere; quietem agere, quiete habitare.

בערבית הוראתו שיבה למקום שהיה בתחלה, וכטעם משיב נפש, או יבואר מן הכושית (ע׳ רגע א׳) כענין הקפאים על שמריהם; י״ג בישעיה נ״א ד׳ אופיע, ול״נ אַרְקִיעַ, כלומר אציע ואפרש לפניהם (ע׳ הערה אל רָקַע).

יִרְדּוּ 3 *impf. pl.* Jer 5,31.

—v. n. pr.—

רָדַם] נִרְדַּם *Ni. 3 perf.*

graviter dormire; sopitum, attonitum esse.

בערבית הוראתו סתימה ואטימה, שהישן שנת תרדמה כאלו נסתתמו חושיו, והֻשאל אל התמהון וטרוף הדעת. י״ג בתהלים: נִרְדָּמוּ (או נִרְדְּמוּ) רכב וסוס, והשבעים קורין: נרדמו רֹכְבֵי־סוס.

Jud 4,21.

נִרְדַּמְתִּי 1 *perf.* Dan 8,18.

נִרְדָּם *pt.* Jon 1,6 ‖ Ps 76,7 ‖ Prv 10,5 ‖ Dan 10,9.

יֵרָדַם] וַיֵּרָדַם Jon 1,5.

תַּרְדֵּמָה Gn 2,21 ‖ Jes 29,10 ‖ Prv 19,15 ‖ Job 4,13.*33,15*.

וְתַרְדֵּמָה Gn 15,12.

תַּרְדֵּמַת *cs.* 1S 26,12.

רָדַף

acriter sectari, currere post aliquid, persequi, studiose appetere; in fugam conicere, fugere.

כמוהו בארמית סורית וערבית. לפי עדות הפרחון הרדיפֻהו דשופטים רי״ש דגש ודל״ת רפויה, וגם במס״ג נמנה בין כ״ב רישי״ן דגשין. בנוסח הבבלי מְרדף דישעיה מְנֻקד מֻרדף (ע׳ לקמן). השבעים קורין קי״ט ק״ן רֹדְפַי ת׳ רֹדְפֵי; י״ג באיוב ל׳ ט״ו תִּרְדֹּף כרוח נדיבתי.

Jud 4,16 ‖ 2S 20,10 ‖ Ps 143,3.

וְרָדַף Ex 14,4 ‖ Lev 26,36.

וְרָדַפְתִּי 1 *perf.* Jer 29,18.

רָדְפוּ , רָדֲפוּ 3 *perf. pl.* Gn 35,5 ‖ Jos 2,7 ‖ Ps 69,27.

וְרָדְפוּ Lev 26,8.

רְדָפוּנִי *suff.* Ps 119,86.161.

רְדָפוּךָ Dt 30,7.

וּרְדָפוּךָ Dt 28,22.45.

רְדָפוּם Jos 8,24.

וּרְדַפְתֶּם 2 *perf. pl.* Lev 26,7.

רֹדֵף , רוֹדֵף (Thr) *pt.* Lev 26,17.36 ‖ Jud 4,22.8,5 ‖ 1S 24,15.26,18 ‖ Prv 21,21.28,1 ‖ Thr 1,6.

וְרֹדֵף Lev 26,37 ‖ Jes 1,23 ‖ Hos 12,2.

וְהָרְדִידִים *pl.* Jes 3,23.

—v. n. pr.—

I רָדָה] וְרָדוּ 3 *perf. pl.*

calcare, calcando confringere; subigere, in potestatem suam redigere; dominari; regnare.

קרוב אל שלפניו. עיקר הוראתו דריכה וכבישה (ובארמית במובן חרישה), וכמוהו בערבית. י״ג בישעיה י״ד ו׳ רֹדֵף באף גוים (ע׳ איכה ג׳ ס״ו); במ״א ב׳ קורין השבעים יַהֲרִיד ת׳ יַרְדְּ (ע׳ שופטים ה׳ י״ב); ירדו על ידיהם דירמיה מתרגמין בהוראת ימחאו כפיהם, ובאיכה א׳ י״ג קורין וַיּוֹרִידֶנָּה, ומוסב על האש (יש מחברין לו רדנו דירמיה ב׳ ל״א ורד דהושע י״ב א׳).

Lev 26,17 ‖ Jes 14,2.

רְדִיתֶם 2 *perf. pl.* Ez 34,4.

רֹדֶה *pt.* 1R 5,4 ‖ Jes 14,6.

רֹדֵם (=רֹדָם) *suff.* Ps 68,28.

הָרֹדִים *pl.* 1R 5,30.*9,23* ‖ 2Ch 8,10.

רְדוֹת *inf. cs.* Ez 29,15.

רְדֵה *imper.* Ps 110,2.

וּרְדוּ *pl.* Gn 1,28.

תִּרְדֶּה 2 *impf.* Lev 25,43.*46*.

וְיֵרְדְּ 3 *impf.* Nu 24,19 ‖ Ps 72,8.

יִרְדֶּנּוּ *suff.* Lev 25,53.

וַיִּרְדֶּנָּה Thr 1,13.

יִרְדּוּ (?) 3 *impf. pl.* Jer 5,31.

וְיִרְדּוּ Gn 1,26.

וַיִּרְדּוּ Ps 49,15 ‖ Neh 9,28.

יְרַדֶּה] יְרַד (=יְרַדֶּה) *Pi. 3 impf.* Jud 5,13².

הִרְדָּה] יַרְדְּ *Hi. 3 impf.* Jes 41,2.

מַרְדּוּת] הַמַּרְדּוּת

disciplina (al. rad. מָרַד).

לרד״ק שרשו רדה, וטעמו כמרדות בסורית ובדרז״ל (צוכט), כלומר מְעַוֵּת ופורע מוסר. וכבר הובא בשרש מרד, ע״ש.

1S 20,30.

II רָדָה

occupare, desumere, sumere.

כענין רדיית הפת בדרז״ל.

Jud 14,9.

וַיִּרְדֵּהוּ 3 *impf. suff.* Jud 14,9.

רְגָעֵי] רִגְעֵי *pt. pl. cs.* Ps 35,20.

נִרְגַּע] הֵרָגְעִי *Ni. imper. f.* Jer 47,6.

הִרְגִּיעַ] הִרְגִּיעָה *Hi. 3 perf. f.* Jes 34,14.

הִרְגִּיעַ (=הַרְגִּיעַ) *inf. cs.* Jer 50,34.

לְהַרְגִּיעוֹ *suff.* Jer 31,2(1).

אַרְגִּיעַ 1 *impf.* Jes 51,4.

תַּרְגִּיעַ 2 *impf.* Dt 28,65.

II רֶגַע] וּבְרֶגַע

quies, requies.

לרש״י והראב״ע ענינו במנוחה והשקט, וכת״י והשבעים.

Job 21,13.

מַרְגּוֹעַ Jer 6,16.

מַרְגֵּעָה] הַמַּרְגֵּעָה Jes 28,12.

רָגַשׁ] רָגְשׁוּ 3 *perf. pl.*

tumultuari, strepere.

אח אל רגז, רחש ורעש וכמוהו בארמית, סורית וערבית.

Ps 2,1.

רֶגֶשׁ] בְּרָגֶשׁ

turba (populi).

בהמיה ובקול הוגג, או בהמון רב.

Ps 55,15.

רִגְשָׁה] מֵרִגְשַׁת *cs.* Ps 64,3.

—v. chald.—

רָדַד] הָרוֹדֵד *pt.*

conculcare, confringere; *Hi.* expandere, diducere, obducere.

קרוב אל רדה וענינו רקיעה ושטיחה, ובדרז״ל בא גם בבנין פִּעל ופֻעל, יש מחברין לו גם מעשה מורד דמ״א ז׳ כ״ט.

Ps 144,2.

לְרַד־ (=לְרֹד) *inf. cs.* Jes 45,1.

וַיָּרֶד *Hi. 3 impf.* 1R 6,32.

רָדִיד v. רְדִיד] רְדִידִי *suff.*

vestis muliebris ampla et tenuis, velum.

אחד מלבושי אשה, ע״ש שמרוקע ושטוח; הצעיף דבראשית כ״ד ס״ה ת״י רדידא.

Cant 5,7.

הָרוֹדֵף Jos 8,20.

רֹדְפְךָ [רֹדְפֶךָ *suff.* 2S 24,13.

רֹדְפָם Ps 35,6.

וְרֹדְפִים *pl.* Jud 8,4.

הָרֹדְפִים Jos 2,7.16^2.22^2.

רֹדְפֵי *cs.* Jes 51,1 (נס״א) ‖ Ps 119, 150.

רֹדְפַי, רֹדְפָי *suff.* Jer 17,18.20, 11‖Ps 7,2.35,3.119,157.

בְּרֹדְפַי Ps 119,84.

מֵרֹדְפַי, פָּא Jer 15,15‖Ps 142,7.

וּמֵרֹדְפָי Ps 31,16.

רֹדְפֵינוּ Thr 4,19.

רֹדְפֵיכֶם Jes 30,16.

רֹדְפֶיהָ Thr 1,3.

רֹדְפֵיהֶם Nah 9,11.

לִרְדֹּף *inf. cs.* Jos 8,16‖2S 20,7. *13.*

מִרְדֹף (ר׳ דגש) 1S 23,28 ‖ 2S 18, 16.

רֹדוּפַי־K., רָדְפַי־Q. *suff.* Ps 38, 21.

לְרָדְפְךָ 1S 25,29.

רָדְפוֹ Am 1,11.

בְּרָדְפָם Dt 11,4.

רְדֹף *imper.* Gn 44,4‖1S 30,8.

וּרְדֹף 2S 20,6.

וְרָדְפֵהוּ *suff.* Ps 34,15.

רִדְפוּ *pl.* Jos 2,5‖Jos 10,19‖Jud 3,28‖Ps 71,11.

אֶרְדּוֹף, אֶרְדֹּף *1 impf.* Ex 15, 9‖1S 30,8‖Ps 18,38.

אֶרְדְּפָה 2S 22,38.

וְאֶרְדְּפָה 2S 17,1.

תִּרְדֹּף *2 impf.* Dt 16,20 ‖ Job 13,25‖Thr 3,66.

וַתִּרְדְּפֵנוּ *suff.* Thr 3,43.

תִּרְדְּפֵם Ps 83,16.

יִרְדֹּף, יִרַדֹּף (Ps), יִרְדָּף־ *3 impf.* Dt 19,6.32,30 ‖ Jos 20,5.23,10 ‖ 1S 26,20‖Ps 7,6.

וַיִּרְדֹּף Gn 14,14.31,23 ‖ Ex 14,8‖ Jud 8,12 ‖ 1S 23,25.30,10 ‖ 2S 2, 19‖2R 5,21.9,27‖Ps 109,16‖2Ch 13,19.

יִרְדָּפְךָ [יִרְדֳּפֶךָּ *suff.* Ez 35,6^2.

יִרְדְּפוֹ Hos 8,3.

וַיִּרְדְּפֵהוּ Jud 9,40.

יִרְדְּפֵם Jes 41,3.

וַיִּרְדְּפֵם Gn 14,15‖Jos 10,10‖1R 20,20‖2Ch 14,12.

תִּרְדֹּף *3 impf. f.* Job 30,15.

נִרְדֹּף [נִרְדָּף־ *1 impf. pl.* Job 19,28.

נִרְדְּפָה Hos 6,3.

תִּרְדְּפוּ [תִּרְדְּפֻנִי *2 impf. pl. suff.* Job 19,22.

יִרְדְּפוּ, יִרְדֹּפוּ *3 impf. pl.* Lev 26,8‖2S 2,28‖Jes 5,11.

וַיִּרְדְּפוּ Ex 14,9.23 ‖ Dt 1,44 ‖Jos 8,16.17.24,6‖Jud 1,6.7,23.25‖1S 7,11.17,52 ‖ 2S 2,24 ‖ 2R 25,5 ‖ Jer 39,5.52,8.

יִרְדְּפוּנִי Ps 23,6.

וַיִּרְדְּפוּם Jos 7,5.11,8.

נִרְדַּף [נִרְדָּפְנוּ (דַּ) *Ni. 1 perf. pl.* Thr 5,5.

נִרְדָּף *pt.* Eccl 3,15.

רִדַּף [וְרִדְּפָה *Pi. 3 perf. f.* Hos 2,9.

מְרַדֵּף *pt.* Prv 19,7.

וּמְרַדֵּף Prv 11,19.12,11.15,9.28, 19.

יְרַדֵּף [יְרַדֶּף־ *3 impf.* Nah 1,8.

תְּרַדֵּף *3 impf. f.* Prv 13,21.

וְרֻדַּף *Pu. 3 perf.* Jes 17,13.

הִרְדִּיף [הִרְדִּיפֻהוּ *Hi. 3 perf. pl. suff.* Jud 20,43.

מֻרְדָּף (al. *pt. Ho.*)

persecutio.

להאחרונים הוא שם וכמו מִרְדָּף, ומקביל אל הקודם, ואם הוא מבנין הפעל הכונה כל אחד מהגוים; ליונתן כמו מִרְדַּת.

Jes 14,6.

רָהַב° [רְהַב imper. וּרְהַב

tumultuari,urociter agere in aliquem; fortiter instare alicui; *Hi.* ferocem, animosum reddere; graviter instare.

קרוב אל רחב (ולד״ק אל רבב), בקצת נוסחאות בישעיה ס׳ ה׳ ופחד ורהב לבבך.

Prv 6,3.

יִרְהֲבוּ *3 impf. pl.* Jes 3,5.

הִרְהִיבֻנִי *Hi. 3 perf. pl. suff.* Cant 6,5.

תַּרְהִבֵנִי *2 impf. pl.* Ps 138,3.

רַהַב, רָהַב

ferocia, superbia; monstrum marinum; nom. poët. Aegypti.

גאוה וגאון, ובא ככנוי למצרים ובבל. לד״ק יסודתו במשלי קדמוניות אשור, שהרהב והתהום הם מיני חיות נוראות מאד (סמל נכבדי מים אדירים וכבירים) שנלחם בהן בורא העולם עד שהכניען. י״ג בישעיה ל׳ ז׳: רהב הֵם שָׁבֶת, ור׳ יוסף הלוי גורס רהב הַמְשְׁבָּת, כלומר גאון המשבת, הבטלה והעצלות מריב, שלא יבואו לעזרת אנשי בריתם.

Jes 30,7.51,9‖Ps 87,4.89,11‖Job 9,13.26,12.

רָהָב] רְהָבִים *pl.*

ferox, superbus.

Ps 40,5.

רֹהַב] וְרָהְבָּם *suff.*

superbia, id quo quis superbit.

ליונתן והשבעים כמו וְרֻבָּם.

Ps 90,10.

———v. n. pr.———

רָהָה°] תִּרְהוּ *2 impf. pl.*

prae metu attonitum esse, tremere, obstupefieri.

לד״ק שרשו ירה, וכמו תירהו, וחבר לו בערבית (בו׳ ת׳ י׳) במובן רפיון ידים מפחד ובהלה; יונתן קורא ואַל תֵּחַתּוּ.

Jes 44,8.

רַהַט] הָרְהָטִים *pl.*

canales potatorii; cincinni.

יש מעין דוגמתו באשורית; י״פ מן רהט בארמית ע״ש מרוצת המים וקלוחם, ובא בהשאלה אל תלתלי השער כאלו מקלחין ונוזלים סביב הראש.

Ex 2,16.

בָּרְהָטִים Gn 30,38.41‖Cant 7,6.

רָחִיט v. רָהִיט] רָהִיטֵנוּ Q., *suff.* רָחִיטֵנוּ K.

laqueare, lacunar.

כַּטעם בריה (ובדרז״ל עיברא דדשא). הכתיב בחי״ת להוק המבטא, ובדרז״ל: רהיטי ביתו של אדם מעידים עליו; בקצת נוסחאות הרי״ש בפתח.

Cant 1,17.

——rad. רוּב v. רִיב——

רוּד] רָד

libere discurrere, vagari.

בערבית ענינו הלוך ושוט כה וכה (אומהערשוויפען), וקרוב אל ירד. להראב״ע והיה כי תריד מענין רדה, השבעים קורין תוריד, ויש פותרין מענין בכיה (תנים בדרז״ל ירוד), ומזה וירדתי על ההרים, אריד בשיחי (אולי יש לגרוס תִמְרֹד).

Hos 12,1.

רַדְנוּ *1 perf. pl.* Jer 2,31.

הֵרִיד] אָרִיד *Hi. 1 impf.* Ps 55,3.

תָּרִיד *2 impf.* Gn 27,40.

מָרוּד] וּמְרוּדִי *suff.*

vagatio, error; errabundus, *Vulg.* vagus.

ענינו טלטול ממקום למקום; וי״פ מן הערבית במובן חולה ומדכא ביסורין.

Thr 3,19.

מְרוּדִים *pl. (adj.)* Jes 58,7.

וּמְרוּדֶיהָ *suff.* Thr 1,7.

רָוָה] וְרָוְתָה *3 perf. f.*

largius bibere (potu), satiari; *Pi.* ubertim irrigare, satiare; inebriari.

כמוהו בסורית, ערבית (בהפך אתון) וכושית; יש מחברין לו יורה ומלקוש. י״נ באיוב ל״ז ו׳: לשלג יאמר רַוֵּה ארץ (ע׳ הערה אל ראה).

Jer 46,10.

נִרְוֶה *1 impf. pl.* Prv 7,18.

יִרְוְיֻן] יִרְוְיֻן *3 impf. pl.* Ps 36,9.

רִוְּתָה] רִוְּתָה *Pi. 3 perf. f.* Jes 34,5.

וְרִוְּתָה Jes 34,7.

וְרִוֵּיתִי *1 perf.* Jer 31,14(13).

רַוֵּה *imper.* Ps 65,11.

אֲרַיָּוֶךְ (=אֲרַוֶּךְ) *1 impf. suff.* Jes 16,9.

יְרַוֻּךְ *3 impf. pl. suff.* Prv 5,19.

הִרְוָה *Hi. 3 perf.* Jes 55,10.

הִרְוַנִי *suff.* Thr 3,15.

הִרְוִיתָנִי [תָ *2 perf. suff.* Jes 43,24.

הִרְוֵיתִי *1 perf.* Jer 31,25(24).

וּמַרְוֶה *pt.* Prv 11,25.

יוֹרֶא (=יוֹרֶה) *Ho. 3 impf.* Prv 11,25.

רָוֶה

satiatus potu, irrigatus.

Jes 58,11‖Jer 31,12(11).

הָרָוָה *f.* Dt 29,18.

רְוָיָה

potatio larga, abundantia.

יונתן קורא ותוציאנו לִרְוָחָה, וכן משמע מתרגום השבעים.

Ps 23,5.

לָרְוָיָה Ps 66,12.

רִי] בְּרִי

rigatio.

כטעם בְּרְוִי; ליונתן והשבעים הבי״ת שרשית.

Job 37,11.

רָוַח] וְרָוַח

laxum, spatiosum esse.

כמוהו בסורית, ערבית ושבאית, ומעין הוראתו בכושית (פָּתוֹחַ), ועיקר שרשו רוה (ע׳ איוב מ״א ה׳). יש מחברין לו מרוח אשך, כמו מְרֻוַּח (ערווייטערונג).

1S 16,23.

וַיִּרְוַח־ *3 impf.* Job 32,20.

רֻוַּח] מְרֻוָּחִים *Pu. pt. pl.* Jer 22,14.

רֶוַח

relaxatio, liberatio ex angustiis; spatium liberum.

Esth 4,14.

וְרֶוַח Gn 32,17.

רְוָחָה] הָרְוָחָה

respiratio, relaxatio.

י״נ באיכה לְצוּחָתִי, ולר״י הלוי לְשִׂיחָתִי, ול״נ לר׳ לישועתי

Ex 8,11.

לְרַוְחָתִי Thr 3,56.

רוּחַ

Hi. oderari, olefacere; delectari; *trop.* sentire, praesagire.

כמוהו ברב לשונות בני שם, והריח שאין בו ממש יבא להאף ע״י הרוח והנשימה. ר״י הלוי גורס בישעיה י״א ג׳ וְהֹכִיחוֹ ביראת י״י.

הֵרִיחַ] וַהֲרִיחוֹ *Hi. 3 perf. suff.* Jes 11,3.

לְהָרִיחַ *inf. cs.* Ex 30,38.

בַּהֲרִיחוֹ *inf. suff.* Jud 16,9.

אָרִיחַ *1 impf.* Lev 26,31 ‖ Am 5,21.

יָרִיחַ *3 impf.* Job 39,25.

יָרַח 1S 26,19.

וַיָּרַח Gn 8,21.27,27.

יְרִיחֻן, יְרִיחוּן *3 impf. pl.* Dt 4,28‖Ps 115,6.

רֵיחַ

odor, exhalatio.

Gn 8,21.27,27²‖Ex 29,18‖Lev 1,9.13.*17.2,2.9.3,5.23,18.* 6,8.14.23,13 ‖ Nu 15,3.7. 15,10.*13.14. 28,8. 24.29,13.36.* 28,2.13. 29,8 ‖ Ez 6,13.20,28‖Cant 2,13.7,14.

וְרֵיחַ Hos 14,7 ‖ Cant 4,10.11.7,9.

בְּרֵיחַ Lev 26,31‖Ez 20,41.

כְּרֵיחַ Gn 27,27‖Cant 4,11.

לְרֵיחַ Ex 29,25.41 ‖ Lev 2,12.3,16.4,31.*17,6.* 8,21.*28* ‖ Nu 15,24.*18,17.28,27.29,2.* 28,6.*29,6* ‖ Ez 16,19‖Cant 1,3.

מֵרֵיחַ Job 14,9.

רֵיחֵנוּ *suff.* Ex 5,21.

רֵיחוֹ Cant 1,12.

וְרֵיחוֹ Jer 48,11.

[v. ch. et n. pr. יְרִיחוֹ]

רוּחַ

spiritus narium, anhelitus; ira, superbia; spiritus oris; s. vitalis, halitus; s. aëris, aura, aer; ventus, procella; coeli plagi; res inanis; anima, ψυχή, vita; animus, sedes sensuum, affectuum; sentiendi agendique ratio; voluntas et consilium; intellectus; animus fortis; in-

genium; spiritus sanctus, vis divina.

ההשאלות ידועות ומבוררות מן הכתובים. בקצת נוסחאות במ״א כ״ב כ״ב לרוח שקר כבדה״ב י״ח כ״א, וכת״י, י״ג בישעיה מ״ח ט״ז בְּרוּחוֹ (ע׳ זכריה ז׳ י״ב); השבעים קורין בירמיה י״ג כ״ד: כקש עובר מֵרוח לְמדבר, וכת״י; י״נ בתהלים מ״ח ח׳ כְּרוּחַ קדים, כלומר אחזתם חיל כיולדה וכרוח קדים המשברת אניות תרשיש; הסורי קורא במשלי ט״ז ב׳: ותכן אֳרָחוֹת י״י.

Gn 6,17.7,15.22.8,1.26,35.41,38.45,27 ‖ Ex 6,9.10,13.19.28,3.31,3.35,31 ‖ Nu 5,14^{2}.30.14,24.24,2.27.18 ‖ Dt 34,9 ‖ Jos 2,11.5,1 ‖ Jud 3.10.9,23.11,39.13,25.14,6.*19.15.14* ‖ 1S 1,15.10,6.10.11,6.16,13.14.15.16.23^{2}.18,10.19,9.20.23 ‖ 2S 22.11.16.23,2 ‖ 1R 10,5.22,22.23.24 ‖ 2R 2,15.16.3,17.19,7 ‖ Jes 7,2.11,2^{4}.17,13.19,3.14.25,4.26,18.29,10.24.31,3.32,2.15.37,7.40,7.13.41,29.54,6.57,13.15^{2}.16.59,19.61,1.3.63,10.11.14.65,14.66,2 ‖ Jer 2,24.4,11.12.10,13.*51,16*.14.*51,17*.14,6.22,22.49,32.51,1.11 ‖ Ez 1,4.20.*21*.2,2.*3,24*.3,12.5,10.12.8,3.10,17.11,1.5.12,14.13,13.17,10.21.21,12.27,26.37,5.6.42,16.17.18.19.43,5 ‖ Hos 4,12.19.5,4.8,7.12,2.13,15 ‖ Am 4,13 ‖ Jon 1,4.4,8 ‖ Mich 2,7.11.3,8 ‖ Hab 1,11.2,19 ‖ Hag 1,14^{3} ‖ Zach 12,1.10.13,2 ‖ Mal 2,15 ‖ Ps 1,4.18,11.16.43.34,19.35,5.51,19.76,13.78,39.83,14.103,16.104,3.107,25.135,7.17.148,8 ‖ Prv 11,13.29.14,29.15,13.16,18.19.17,27.18,14.25,23.27.16.29,23.30,4 ‖ Job 1,19.7,7.15,2.16,3.21,18.30,22.32,8.18.33,4 ‖ Thr 4,20 ‖ Eccl 1,14.*2,11*.17.2,17.26.*4,4.6,9*.3,21.4,6.16.7,8.10,4.11,4 ‖ Esr 1,1 ‖ 1Ch 5,26^{2} ‖ 2Ch 9,4.15,1.18,22.23.20,14.21,16.36,22.

וְרוּחַ Gn 1,2 ‖ Ex 10,13 ‖ Nu 11,31 ‖ Jud 6,34 ‖ 1S 16,14 ‖ 1R 18,12.45.19,11 ‖ Jes 41,16.42,5 ‖ Ez 3,14.11,19.24.13,11.18,31.19,12.36,26.37,8 ‖ Zach 5,9 ‖ Ps 11,6.51,12.13.14 ‖ Prv 17,22.18,14.25,14 ‖ Job 4,15.8,2.12,10.20,3.27,3.37,21.41,8 ‖ Eccl 3,19.21 ‖ 1Ch 12,18(19) ‖ 2Ch 24,20.

הָרוּחַ Nu 11,17.25^{2}.26 ‖ 1R 19,11.22,21 ‖ Ez 1,12.20^{2}.37,9^{2}.10 ‖ Hos 9,7 ‖ Eccl 1,6^{2}.8,8.11,5 ‖ 2Ch 18,20.

וְהָרוּחַ Eccl 12,7.

בְּרוּחַ Ex 14,21 ‖ Jes 4,4 ‖ Ez 11.24.37,1 ‖ Ps 48,8 ‖ Prv 15,4 ‖ Job 15,30.

בָּרוּחַ 1R 19,11 ‖ Eccl 8,8 ‖ 1Ch 28,12.

וּבְרוּחַ Ex 15,8 ‖ Jes 4,4.11,4 ‖ Ps 33,6.

כְּרוּחַ־ Jer 18,17.

כָּרוּחַ Jes 64,5 ‖ Job 30,15.

לְרוּחַ Gn 3,8 ‖ Jer 5,13.13,24 ‖ 2Ch 18,21.

לָרוּחַ Ez 5,2 ‖ Job 28,25 ‖ Eccl 5,15.

וּלְרוּחַ Jes 28,6 ‖ Job 6,26.

מֵרוּחַ Ps 55,9.

וּמֵרוּחַ Job 4,9.

רוּחָה Jer 52,23.

רוּחִי *suff.* Gn 6,3 ‖ Jes 26,9.30,1.38,16.42,1.44,3.59,21 ‖ Ez 3,14.36,27.37,14.39,29 ‖ Joel 3,1.2 ‖ Zach 6,8 ‖ Ps 31,6.77,4.7.142,4.143,4.7 ‖ Prv 1.23 ‖ Job 6,4.7,11.9,18.10,12.17,1.19,17.21,4 ‖ Dan 2,3.

וְרוּחִי Hos 2,5.

בְּרוּחִי Zach 4,6.

רוּחֲךָ, רוּחֶךָ 1R 21,5 ‖ Ps 104,30.143,10 ‖ Job 15,13.

וְרוּחֲךָ Neh 9,20.

בְּרוּחֲךָ Ex 15,10 ‖ 2R 2,9 ‖ Eccl 7,9 ‖ Neh 9,30.

מֵרוּחֶךָ Ps 139,7.

רוּחֲכֶם Jes 33.11 ‖ Ez 11,5.20,32.

בְּרוּחֲכֶם Mal 2,15.*16*.

רוּחוֹ Gn 41,8 ‖ Ex 35,21 ‖ Nu 11,29 ‖ Dt 2,30 ‖ Jud 15,39 ‖ 1S 30,12 ‖ Jes 11,15 ‖ Ps 78,8.106,33.146,4.147,18 ‖ Prv 29,11 ‖ Job 34,14 ‖ Dan 2,1 ‖ Esr 1,5.

וְרוּחוֹ Jes 30,28.34,16.48,16.

בְּרוּחוֹ Jes 27,8 ‖ Zach 7,12 ‖ Ps 32,2 ‖ Prv 16,32 ‖ Job 26,13.

לְרוּחוֹ Prv 25,28.

רוּחָם Jud 8,3 ‖ Ez 13,3 ‖ Ps 104,29.

רוּחוֹת *pl.* Jer 49,36 ‖ Ez 37,9.42,20 ‖ Zach 2,10.6,5 ‖ Ps 104,4 ‖ Prv 16,2 ‖ Dan 8,8.*11,4* ‖ 1Ch 9,24.

הָרֻחוֹת, הָרוּחֹת Nu 16,22.27,16 ‖ Jer 49,36.

רַחַת] בָּרַחַת

ventilabrum.

ע״מ נַחַת מן נוּחַ וכדומה. ע׳ לקמן.

Jes 30,24.

רֵחַיִם *du.*

mola manuaria (bini lapides: meta et catillus); *al. rad.* רָחָה.

נראה דעת האומרים ששרשו רוח ע״ש שסובב והולך, או השאל מן רחים של רוח, ולד״ק שרשו מרח במובן כתיתה וכתישה, וכמו מְרֵחַיִם; הזוגי ע״ש שני האבנים או הכנפים. השבעים קורין בירמיה רֵיחַ מֹר ת׳ וקול רחים (ע׳ סנהדרין ל״ב, ע״א).

Dt 24,6 ‖ Jes 47,2 ‖ Jer 25,10.

הָרֵחָיִם Ex 11,5.

בָּרֵחַיִם Nu 11,8.

רוּם°] וָרָם, Q.

efferre se in altum, elevare se, surgere; potentem se praebere, efferre se laudibus; exaltari, altum fieri; extolli; potentem fieri; altum esse; remotum esse, procul abesse; *pt.* sublatus, elatus; altus, excelsus; potens, superbus; *arduus intellectu*; *Pol.* altum facere, elevare; exstruere; crescere facere; educare; *metaph.* in loco alto et tuto collocare, tutum praestare; efferre, sublevare; celebrare; *Hi.* elevare, erigere, tollere, efferre, auferre; exigere (tributum).

אח אל רמם, ובא ברב לשונות בני שם בחבור שמות עצ״פ כבעברית (אברם, אדנירם, אחירם),

הֲרִימֹתִיךָ, הֲרִמֹתִיךָ *suff.* 1R 14,7.16,2.

הֵרִימוּ *3 perf. pl.* Nu 31,52 ‖ 2Ch 30,24.35,8.9.

הֲהֵרִימוּ Esr 8,25.

וַהֲרֵמֹתֶם *2 perf. pl.* Nu 18,26.

מֵרִים *pt.* Ex 35,24 ‖ Prv 3,35.14,29.

וּמֵרִים Ps 3,4.

כִּמְרִימֵי [מְרִימִים (נס״א) *pl. cs.* Hos 11,4.

מְרִימָיו *suff.* Jes 10,15.

הָרִים (?) *inf. cs.* Ps 75,7.

כַּהֲרִים Jes 10,15.

וּכְהָרִים 2Ch 5,13.

לְהָרִים Ez 21,27 ‖ Esr 3,12.9,6 ‖ 1Ch 15,16.25,5.

כַּהֲרִימִי *suff.* Gn 39,18.

בַּהֲרִימְכֶם Nu 18,30.*32*.

הָרֵם, הָרֵם (נס״א) *imper.* Ex 14,16 ‖ 2R 6,7 ‖ Jes 58,1.

הָרִימָה Ps 74,3.

וְהָרִים Ez 21,31.

הָרִימִי *f.* Jes 40,9².

הָרִימוּ *pl. m.* Jes 13,2.57,14.62,10 ‖ Ez 45,9.

וְהָרִימוּ Jos 4,5.

אָרִים *1 impf.* Jes 14,13.49,22.

תָּרִים K. *2 impf.* Ps 89,18.

הֲתָרִים *interrog.* Job 38,34.

וַתָּרֶם Ps 92,11.

יָרִים *3 impf.* Gn 41,44 ‖ Ex 17,11 ‖ Lev 4,8.19 ‖ 1S 2,8 ‖ Ps 75,8.110,7.113,7 ‖ Job 39,27.

וַיָּרֶם Nu 17,2 ‖ 1S 2,10.

וַיָּרֶם Ex 7,20 ‖ Nu 20,11 ‖ 1S 9,24 ‖ 1R 11,26 ‖ 2R 2,13 ‖ Ps 148,14 ‖ Dan 12,7 ‖ 2Ch 35,7.

וַיְרִימֶהָ *suff.* Gn 31,45.

תָּרִימוּ *2 impf. pl.* Nu 15,19.20².18,28.29 ‖ Ez 45,1.13.48,8.9.20 ‖ Ps 75,5.6.

יָרִימוּ, K. *3 impf. pl.* Lev 22,15 ‖ Nu 18,19.24 ‖ Ps 66,7.

יָרוּמוּ, Q. *3 impf. pl.* Ps 66,7.89,17.140,9.

יָרֻמוּן Jes 49,11.

רֹמֲמַתְהוּ [רוֹמְמַתְהוּ (al. מְ) *Pol. 3 perf. f. suff.* Ez 31,4.

רוֹמַמְתִּי *1 perf.* Jes 23,4.

וְרוֹמַמְתִּי Jes 1,2.

מְרוֹמֵם *pt.* 1S 2,7.

מְרוֹמְמִי (al. מְ) *suff.* Ps 9,14.

רוֹמֵמָה *f.* Ps 118,16.

לְרוֹמֵם *inf. cs.* Esr 9,9.

רוֹמְמוּ (al. מְ) *imper. pl.* Ps 99,5.9.

אֲרוֹמִמְךָ, אֲרוֹמִמְךָ *1 impf. suff.* Jes 25,1 ‖ Ps 30,2.118,28.145,1.

וַאֲרֹמְמֶנְהוּ (al. מְ) Ex 15,2.

תְּרֹמֵם (al. = תְּרֹמְמֵם) *2 impf.* Job 17,4.

תְּרוֹמְמֵנִי (al. מְ) *suff.* 2S 22,49 ‖ Ps 18,49.

יְרוֹמֵם *3 impf.* Hos 11,7.

יְרוֹמְמֵנִי (al. מְ) *suff.* Ps 27,5.

וִירוֹמִמְךָ Ps 37,34.

תְּרוֹמֵם *3 impf. f.* Prv 14,34.

וַתְּרוֹמֵם Ps 107,25.

וּתְרוֹמְמֶךָּ [תְּרוֹמְמְךָ (al. מְ) *suff.* Prv 4,8.

וּנְרוֹמְמָה (al. מְ) *1 impf. pl.* Ps 34,4.

וִירוֹמְמוּהוּ (al. מְ) *3 impf. pl. suff.* Ps 107,32.

וְרוֹמַם (al. מָ) *Pu. 3 perf.* Ps 66,17.

וּמְרוֹמַם *pt.* Neh 9,5.

תְּרוֹמַמְנָה *3 impf. pl. f.* Ps 75,11.

הֵרִים, K. *Hi. 3 perf.* 1R 11,27 ‖ Thr 2,17 ‖ Dan 8,11 ‖ 2Ch 30,24.

וְהֵרִים Lev 2,9.6,3.8.

הֲרִימוֹתָה, הֲרִימוֹתָ *2 perf.* 2R 19,22 ‖ Jes 37,23 ‖ Ps 89,43.

וַהֲרֵמֹתָ Nu 31,28.

הֲרִימוֹתִי, הֲרִימֹתִי, הֲרִמֹתִי *1 perf.* Gn 14,22.39,15 ‖ Ps 89,20.

ובערבית נמצא הפעל בהפך אתון وَرَمَ. בנוסחאות מדויקות בישעיה י׳ ט״ו: וְאֶת מְרִימָיו, וע׳ מ״ש; י״ג בל׳ י״ח: יָדוֹם או יָדֹּם לרחמכם, ומתאים עם יְחַכֶּה; בהושע י״א ז׳ לֹא יְרוֹמֵם; בתהלים ע״ט ס״ה כַּמְּרוֹמִים; בק״מ ט׳ יָרוּמוּ; לד״ק תְּרֹמֵם דאיוב י״ז ד׳ כמו תְּרֹמְמֵם; הסורי קורא בכ״ד כ״ד דּוֹמוּ מעט.

Dt 8,14 ‖ Ez 31,10 ‖ Dan 11,12.

רָמָה *3 perf. f.* Dt 32,27 ‖ 1S 2,1 ‖ Jes 26,11.

וְרָאֲמָה Zach 14,10.

רָמוּ, רָמוּ *3 perf. pl.* Ps 131,1 ‖ Prv 30,13 ‖ Job 22,12.

רָם (adj.) *pt.* Dt 27,14 ‖ Jes 6,1.57,15 ‖ Ps 113,4.138,6.

וְרָם Ps 99,2.

וָרָם Dt 1,28.2,10.*21*.9,2 ‖ Jes 2,12.

רָמִים *pl.* 2S 22,28 ‖ Ps 78,69 ‖ Job 21,22.

הָרָמִים Dt 12,2 ‖ Jes 2,13.14.

וְרָמֵי *cs.* Jes 10,33.

רָמָה *f. sg.* Ex 14,8 ‖ Nu 15,30.33,3 ‖ Ez 6,13.*20*,*28*.*34*,*6* ‖ Job 38,15.

הָרָמָה Ez 17,22.

רָמוֹת *pl.* Ps 18,28 ‖ Prv 6,17.

רָאמוֹת (?) Prv 24,7.

רוּם *inf. cs.* Dt 17,20.

כְּרֻם (?) Ps 12,9.

לָרוּם Ez 10,16.

וּבְרוֹמָם *suff.* Ez 10,17.

רוּמָה *imper.* Ps 21,14.57,6.12.*108,6*.

אָרוּם *1 impf.* Ps 46,11.

יָרוּם, K. *3 impf.* Jes 30,18.52,13 ‖ Ps 13,3.27,6.61,3 ‖ Dan 11,12.

וְיָרוּם, וְיָרֹם 2S 22,47 ‖ Ps 18,47.

וְיָרֹם Nu 24,7.

וַיָּרָם Ez 10,4 ‖ Hos 13,6.

תָּרוּם, Q. *3 impf. f.* Ps 89,14.18.25.112,9 ‖ Prv 11,11.

תָּרֹם Mich 5,8.

וַתָּרָם Gn 7,17.

הֻרַם Q., הוּרַם *Ho. 3 perf.* Ex 29,27‖Dan 8,11.

יוּרַם [רַ *3 impf.* Lev 4,10.

וְיִתְרוֹמֵם [הִתְרוֹמֵם *Hith. 3 impf.* Dan 11,36.

אֵרוֹמָם (=אֶתְרוֹמֵם) [מֵ *1 impf.* Jes 33,10.

רוּם

altitudo; elatio (animi), fastus.

Jes 2,11.17.10,12‖Prv 21,4.

וָרֻם Jer 48,29.

לָרוּם Prv 25,3.

רוֹם

altum, altitudo, *adv.* sursum.

Hab 3,10.

רוֹמָה

elatio, *adv.* elate, collo erecto, superbe.

Mich 2,3.

רָמָה

locus editus, suggestum.

כטעם במה; יש מחברין לו ראמות לאויל הכמות.

Ez 16,24.

רָמָתֵךְ *suff.* Ez 16,25.

וְרָמָתֵךְ Ez 16,31.

רָמֹתַיִךְ [רָמוֹת *pl. suff.* Ez 16,39.

רָמוֹת] (רָמוּתְךָ,) רָמוּתֶךָ

acervus altus, strues (cadaverum).

ואולי יש לפרש רמות זה מן רמה בים, כלומר נְבֵלָה (cadaver, וכטעם מַפֶּלֶת האריה).

Ez 32,5.

רוֹמֵם] (מֵ .al) וְרוֹמַם

elatio, celebratio.

Ps 66,17.

רוֹמְמוֹת *pl. cs.* Ps 149,6.

רוֹמֵמוֹת] מֵרוֹמְמֻתֶךָ *suff.*

elatio.

ע"מ הוֹלֵלוֹת וסכלות; י"ג בתהלים רוֹמְמוֹת אֵל.

Jes 33,3.

מָרוֹם

altitudo; altum, excelsum, sublime; excelsus, supremus; princeps; longe remotum; locus altus, editus; conditio honorifica; elatio animi, superbia.

השבעים קורין בתהלים נ"ו ג' מִמָּרוֹם (אולי יש לפרשו כסימן נגינה, כסלה).

2R 19,22‖Jes 22,16.26,5.33,5.37, 23.40,26.57,15‖Jer 17,12‖Mich 6,6‖Ps 10,5.56,3.71,19.92,9.

הַמָּרוֹם Jes 24,21.

בַּמָּרוֹם Jes 24,21.58,4‖Hab 2,9‖Ps 93,4‖Job 39,18.

לְמָרוֹם Job 5,11.

לַמָּרוֹם Jes 38,14 ‖ Ps 7,8.68,19. 75,6.

מִמָּרוֹם 2S 22,17 ‖ Jes 24,18. 52, 15‖Jer 25,30‖Ps 18,17.73,8.144, 7‖Thr 1,13.

מְרוֹם *cs.* 2R 19,23 ‖ Jes 24,4.37, 24^2 ‖ Jer 49,16.51,53 ‖ Ez 17,23. 20,40.34,14‖Ob 3.

בִּמְרוֹם Jer 31,12(11).

מִמְּרוֹם Ps 102,20.

מְרוֹמִים, מְרֹמִים *pl.* Jes 33,16‖Prv 8,2.

בַּמְּרוֹמִים, בַּמְּרֹמִים Ps 148,1 ‖ Job 16,19‖Eccl 10,6.

מִמְּרֹמִים Job 31,2.

מְרוֹמֵי, (נס"א) מְרֹמֵי *cs.* Jud 5,18‖Prv 9,3.14.

בִּמְרוֹמָיו *suff.* Job 25,2.

תְּרוּמָה

oblatio, munus; tributum.

השבעים קורין ביחזקאל מ"ח כ"א אֹרֶךְ ת' תרומה, ובמשלי כ"ט ד' ואיש תְּרֻמִית.

Ex 25,2.29,28.30,13.35,5‖ Lev 7, 14.32‖Nu 5,9.15,19.20.21.18,24‖ Jes 40,20‖Ez 45,1.48,21.

וּתְרוּמָה Ex 29,28.

הַתְּרוּמָה Ex 25,3. 29,27. 36,3 ‖ Lev 7,34. *10,14*. 10,15 ‖ Nu 6,20. 31,52 ‖ Ez 45,13.16. 48,8.9. 20 ‖ 2Ch 31,10.12.

וְהַתְּרוּמָה Mal 3,8.

תְּרוּמַת *cs.* Ex 30,14.15. 35,5.21. *24*.24‖Nu 18,11.26.28^2.29. 31,29. 41 ‖ Dt 12,6 ‖ Ez 44,30.45,6.*48*, *18*^{2}.7.48,10.20.21‖Esr 8,25‖Neh 10,40‖2Ch 31,14.

וּתְרוּמַת, וּתְרֻמַת Dt 12,11.17 ‖ Neh 13,5.

בִּתְרוּמַת Lev 22,12.

כִּתְרוּמַת Nu 15,20.

לִתְרוּמַת Ex 36,6.45,7.*48,21*.

מִתְּרוּמַת Ez 48,12.

תְּרוּמָתִי *suff.* Ex 25,2.

תְּרוּמַתְכֶם Nu 18,27.

תְּרוּמָתָם Ex 29,28.

תְּרוּמֹת (Nu), תְּרוּמוֹת *pl.* Nu 18,19‖2S 1,21‖Prv 29,4.

לַתְּרוּמוֹת Neh 12,44.

תְּרוּמֹתָי [תַ *suff.* Nu 18,8.

וּתְרוּמֹתֵינוּ Neh 10,38.

תְּרוּמוֹתֵיכֶם, תְּרוּמֹתֵיכֶם Ez 20,40.44,30.

תְּרוּמִיָּה Ez 48,12.

—v. ch. et n. pr.; cf. רָמַם—

רָנַן v. רוּן

רוּעַ°

Hi. vociferari, alta voce clamare; iubilare; tuba clangere, classicum canere.

בערבית הוראתו הרמת קול וצוהה.

הֵרִיעוּ [הֵרִיעַ *Hi. 3 perf. pl.* Jud 15,14‖Esr 3,11.

וְהֵרִעוּ 1S 17,20.

וַהֲרֵעֹתֶם *2 perf. pl.* Nu 10,9.

וַהֲרִיעֹתֶם Jos 6,10.

מְרִיעִים [מֵרִיעַ *pt. pl.* Esr 3,13.

בְּהָרִיעַ *inf. cs.* 2Ch 13,15.

לְהָרִיעַ 2Ch 13,12.

הָרִיעִי [הָרִיעַ *imper. f.* Zach 9,9.

הָרִיעוּ *pl.* Jos 6,10.16 ‖ Jes 44, 23‖Jer 50,15‖Hos 5,8 ‖ Zeph 3, 14 ‖ Ps 47,2. 66,1. 81,2. 98,4.*100*, *1*.6.

וְהָרִיעוּ Joel 2,1.

לָרוּץ cs. 1S 20,6 ‖ Ps 19,6 ‖ Ps 6,18.

רוּץ, רֻץ imper. 1S 20,36 ‖ 2S 18,23 ‖ 2R 4,26 ‖ Zach 2,8.

אָרוּץ, אָרֻץ 1 impf. 2S 18,23. 22,30 ‖ Ps 18,30.119,32.

אָרוּצָה, אָרֻצָה־ 2S 18,19.22.

וְאָרוּצָה 2R 4,22.

ארוצם K. suff. Jer 50,44.

תָּרוּץ 2 impf. Prv 4,12.

יָרוּץ, יָרֻץ 3 impf. Jer 51,31 ‖ Hab 2,2 ‖ Ps 147,15 ‖ Prv 18,10 ‖ Job 15,26.16,14.

וַיָּרָץ, וַיָּרֶץ (2S 18,21) Gn 18,2. 24,17.29.29,13.33,4 ‖ Nu 11,27.17,12 ‖ Jud 7,21 ‖ 1S 3,5.4,12.17,22.48.51 ‖ 2S 18,21.23 ‖ 1R 18,46.19,20 ‖ 2R 23,12 ‖ Dan 8,6.

וַתָּרָץ 3 impf. f. Gn 24,20.28.29,12 ‖ Jud 13,10.

נָּרוּצָה 1 impf. pl. Cant 1,4.

יָרוּצוּ, יָרֻצוּ 3 impf. Jes 40,31. 55,5.59,7 ‖ Prv 1,16.

וַיָּרוּצוּ, וַיָּרֻצוּ Jos 7,22.8,19 ‖ 1S 10,23.

יְרוּצוּן, יְרֻצוּן Joel 2,4. 7.9 ‖ Ps 59,5.

הַיְרֻצוּן interrog. Am 6,22.

רוֹצֵץ] יְרוֹצְצוּ (צָצוּ) Pol. 3 impf. pl. Nah 2,5.

הֵרִיץ] וְהָרֵץ Hi. imper. 1S 17,17.

אֲרִיצֶנּוּ suff. Jer 49,19.

אֲרִיצֵם Q. Jer 50,44.

תָּרִיץ 3 impf. f. Ps 68,32.

וַיָּרִיצוּ 3 impf. pl. 2Ch 35,13.

וַיְרִיצֻהוּ suff. Gn 41,14.

מֵרוֹץ] הַמֵּרוֹץ

cursus.

בדרז״ל בא גם השם ריצה.

Eccl 9,11.

מְרוּצָה] cs. מְרוּצַת

המרוצה דירמיה כ״ב י״ז משרש רצץ.

2S 18,27.

רוף

Pol. concutti, contumiscere (al. rad. רָפַף).

קרוב אל רפא ורפה, ולרד״ק שרשו רפף, כבערבית, בהוראת נדנוד כנפים, וכבדרז״ל רפרף, הלכה רופפת.

יְרוֹפֵף] יְרֹפָפוּ 3 impf. pl. Job 26,11.

רִיפָה] pl. הָרִיפוֹת, הָרִפוֹת

grana contusa frumenti, polenta.

גרגרי תבואה מרוחים וכתושים.

2S 17,19 ‖ Prv 27,22.

תְּרוּפָה] לִתְרוּפָה

medicina, sanatio, θεραπεία.

ע״מ תקומה, תרומה תשובה, וכטעם מרפא.

Ez 47,12.

——cnf. רָפָא et רָפָה——

רוּץ] רָץ

currere; hostiliter aggredi; confugere; *pt.* cursor, satelles, tabellarius; *Hi.* accurrere facere, celeriter adducere, afferre; depellere (sq. מִן).

כמוהו בכושית, ובארמית וסורית רהט (ואולי הוא קרוב אל רָצַץ, שהרץ כאלו נדחף ונדחק, ובדרז״ל המכתת רגליו). י״מ וַיָּרֶץ משם דמ״ב כ״ג י״ב כמו וַיָּרָץ מגזרת רצץ, וי״נ וַיְּרֻצֵם שָׁם, ובתהלים י״ח ל׳ (וכן בש״ב כ״ב ל׳) אָרֻץ גְּדוּד. ליונתן וְנָרֹץ הגלגל דקהלת י״ב ג״כ מן רוץ.

Gn 18,7 ‖ 1S 20,36.

רַצְתָּה 2 perf. Jes 12,5.

רַצְתִּי 1 perf. 2R 5,20.

רָצוּ 3 perf. pl. Jer 23,21.

וְרָצוּ 1S 8,11.

רָץ pt. 2S 18,22.24.26² ‖ 2R 5,21 ‖ Jer 51,31² ‖ Job 9,25.

רָצִים pl. 2S 15,1 ‖ 1R 1,5 ‖ Hag 1,9.

הָרָצִים 1R 14,27.28 ‖ 2R 10,25. 11,6.11.19² ‖ Esth 3,13.15.8,10.14 ‖ 2Ch 12,10.11².23,12.30,6.10.

הָרָצִין 2R 11,13.

לָרָצִים 1S 22,17 ‖ 2R 10,25.

וְלָרָצִים 2R 11,4.

רָצוֹא inf. abs. Ez 1,14.

תָּרִיעִי 2 impf. f. Mich 4,9.

יָרִיעַ 3 impf. Jes 42,13 ‖ Ps 41,12.

וַיָּרַע Jos 6,20.

נָרִיעַ, נָרִיעָה 1 impf. pl. Ps 95,1.2.

תָּרִיעוּ 2 impf. pl. Nu 10,7 ‖ Jos 6,10.

יָרִיעוּ 3 impf. pl. Jos 6,5 ‖ Jes 15,4 ‖ Job 30,5.

וַיָּרִיעוּ, וַיָּרֵעוּ Jos 6,20 ‖ Jud 7,21 ‖ 1S 4,5.10,24.17,52 ‖ Job 38,7 ‖ 2Ch 13,15.

רוֹעַ] יְרֹעַע Pol. 3 impf. pass. Jes 16,10.

הִתְרוֹעַע] הִתְרוֹעֲעִי Hithpo. imper. f. Ps 60,10.

אֶתְרוֹעָע 1 impf. Ps 108,10.

יִתְרוֹעֲעוּ 3 impf. pl. Ps 65,14.

רֵעַ

clamor, vociferatio (laeta et lugubris).

לרד״ק יגיד עליו רעו תרועת קול הרעם הבא לפני הברק.

Mich 4,9.

רֵעוֹ suff. Job 36,33.

בְּרֵעָה K., בְּרֵעוֹ Q. Ex 32,17.

תְּרוּעָה

tumultus, laetus clamor, iubilum; clamor bellicus; clangor tubae.

Lev 23,24.25,9 ‖ Nu 10,5.6².29,1 ‖ Jos 6,5.20 ‖ 1S 4,5 ‖ Ps 27,6.89,16.150,5 ‖ Job 8,21 ‖ Esr 3,11.13.

וּתְרוּעָה Jer 20,16 ‖ Zeph 1,16 ‖ Job 39,25.

הַתְּרוּעָה Nu 31,6 ‖ 1S 4,6² ‖ 2Ch 13,12.

בִּתְרוּעָה 2S 6,15 ‖ Ez 21,27 ‖ Am 1,14.2,2 ‖ Ps 33,3.47,6 ‖ Job 33,26 ‖ Esr 3,12 ‖ 1Ch 15,28.

וּבִתְרוּעָה 2Ch 15,14.

תְּרוּעַת cs. Jer 4,19.49,2 ‖ Esr 3,13.

וּתְרוּעַת Nu 23,21.

——conf. רֵעַם——

רָאשִׁים Prv 13,23.
בְּרָשִׁים Prv 22,7.
מִתְרוֹשֵׁשׁ [הִתְרוֹשֵׁשׁ *Hith. pt.* Prv 13,7.

רִישׁ

paupertas, inopia.
Prv 28,19.

רֵישׁ Prv 13,18.
רֵאשׁ Prv 30,8.
רֵישֶׁךָ [רֵישְׁךָ *suff.* Prv 24,34.
רֵאשֶׁךָ [רֵאשְׁךָ Prv 6,11.
רִישׁוֹ Prv 31,7.
רֵישָׁם Prv 10,15.

—cf. רָשַׁשׁ Ni. et יָרַשׁ—

רָזָה

extenuare, tenuem et macrum facere, perdere; *Ni.* emaciari.
כמוהו בערבית במובן כחישת הבשר. י״ג בצפניה כי יִזְרֶה.
Zeph 2,11.

נִרְזָה [יֵרָזֶה *Ni. 3 impf.* Jes 17,4.

רָזֶה] *f.* רָזָה

macer.
Nu 13,20 ‖ Ez 34,20.

רָזִי־

pernicies.
ע״מ קָלִי, וענינו רזון ודלות, ולִיונתן מענין סוד כבארמית.
Jes 24,16.

רָזוֹן

diminutio, macies, tabes.
לרלב״ג מהתת רזון ענינו דלות וריש, וליונת כמו רוֹזֵן.
Jes 10,16 ‖ Mich 6,10 ‖ Ps 106, 15 ‖ Prv 14,28.

רזח .rad] מַרְזֵחַ

clamor; iubilum; fletus, luctus.
בשפת צור ענינו עניית קול בין בתרועה בין ביללה (קרוב אל צרח בהפך אתון?).
Jer 16,5.

מַרְזַח *cs.* Am 6,7.

וָרֵק Neh 5,13.
רֵקִים ,רֵיקִים *pl.* Jud 7,16.9,4.11,3 ‖ 2R 4,3 ‖ Prv 12,11.28,19 ‖ 2Ch 13,7.
הָרֵקִים 2S 6,20.
רֵקָה *f. sg.* Ez 24,11.
וְרֵקָה Jes 29,8.
הָרֵקוֹת *pl.* Gn 41,27.

רֵיקָם

vacue, vacuis manibus; re infecta, frustra, sine causa, temere.
המ״ם הוא כמ״ם של חִנָּם ופִתְאֹם.
Gn 31,42 ‖ Ex 3,21.23,15.*34,20* ‖ Dt 15,13.16,16 ‖ 1S 6,3 ‖ 2S 1,22 ‖ Jes 55,11 ‖ Jer 14,3.50,9 ‖ Ps 7,5.25,3 ‖ Job 22,9 ‖ Ruth 3,17.
וְרֵיקָם Ruth 1,21.

רור] רָר

salivare, pituitam emittere.
יש לו חבר בערבית.
Lev 15,3.

ריר] רִיר

saliva.
שגור בדרז״ל.
Job 6,6.

רִירוֹ *suff.* 1S 21,14.

—רוש v. ראש II—

רוש

pauperem, egenum fieri; *Hith.* pauperem se simulare.
הנפעל בהוראתו נמצא בשרש ירש (וְנוֹרָשׁ), ע״ש.

רָשׁוּ [רָשׁ *3 perf. pl.* Ps 34,11.
רָשׁ *pt.* 1S 18,23 ‖ Prv 14,20.18,23. 19,1. *28,6*. 7. 22. 28,3. 29,13 ‖ Eccl 4,14.5,7.
רָאשׁ (א׳ נעלם) 2S 12,1 ‖ Prv 10,4.
הָרָאשׁ 2S 12,4.
וָרָשׁ Prv 13,8.
וָרָשׁ Ps 82,3 ‖ Prv 22,2.
לָרָשׁ Prv 17,5.28,27.
וְלָרָשׁ 2S 12,3.

כִּמְרֻצַּת 2S 18,27.
מְרוּצָתָם *suff.* Jer 23,10.
בִּמְרוּצָתָם K., בִּמְרֻצוֹתָם Q. *pl. suff.* Jer 8,6.

רוק vel ריק

Hi. effundere; *transl.* educere gladium ex vagina, educere milites ad bellum; evacuare, vacuum relinquere.
כמוהו בסורית ובערבית, ובדרז״ל בהוספת נו״ן נתרוקן, ריקנים. לרד״ק וירק את חניכיו הוציאם החוצה. השבעים והשמרוני קורין וַיָּדָק שדִּיֵּק ופקד אותם (מוסטערן); י״ג בחבקוק א׳ י״ז יריק חרבו; אריקם דתהלים י״ח כ״ג כמו אדיקם.

הֵרִיק [וַהֲרִיקֹתִי *Hi. 1 perf.* Lev 26,33 ‖ Mal 3,10.
וְהֵרִיקוּ *3 perf. pl.* Ez 28,7.31,11.
מֵרִיק [מְרִיקִים *pt. pl.* Gn 42,35.
הַמְרִיקִים Zach 4,12.
לְהָרִיק *inf. cs.* Jes 32,6.
וְהָרֵק *imper.* Ps 35,3.
אָרִיק *1 impf.* Ex 15,9 ‖ Ez 5,2. *12.12,14*.
אֲרִיקֵם *suff.* Ps 18,43.
יָרִיק *3 impf.* Hab 1,17.
וַיָּרֶק Gn 14,14.
יָרִיקוּ *3 impf. pl.* Jer 48,12 ‖ Eccl 11,3.
הוּרַק *Ho. 3 perf.* Jes 48,11.
יוּרַק [תּוּרַק *3 impf. f.* Cant 1,3.

רִיק

vacuus, inanis; *subst. trop.* inane, vanitas; *adv.* frustra.
Jer 51,34.58 ‖ Hab 2,13 ‖ Ps 2,1.4,3.73,13.

וָרִיק Jes 30,7.
לְרִיק Jes 49,4 ‖ Job 39,16.
לָרִיק Lev 26,16.20 ‖ Jes 65,23.

רֵק

vacuus; *trop.* inanis, vanus; omnium rerum inops; levis, nequam.
Gn 37,24 ‖ Dt 32,47.

רָזַם

innuere, nictare (oculis).

בהפך מן רמז בסורית, ערבית ובדרז"ל.

רָזַם] יִרְזְמוּן 3 *impf. pl.* Job 15,12.

רָזַן] רוֹזְנִים, רֹזְנִים *pl.*

augustus, princeps.

בערבית הוראת הפעל היות כבד, וכהשאלה על המכובד, ויש מחברין אותו עם רֶסֶן, העוצר בעם; ויתכן שהוא מן רז בארמית, וכטעם יוֹעֵץ.

Jud 5,3 ‖ Jes 40,23.

וְרוֹזְנִים, וְרֹזְנִים (Ps) Hab 1,10 ‖ Ps 2,2 ‖ Prv 8,15.

וּלְרוֹזְנִים Prv 31,4.

(?) רָזוֹן

לד"ק משקל אחר מן רוזן ע"ד עֵשֶׂק וְעָשׁוֹק.

Prv 14,28.

——v. chald. et n. pr.——

רָחַב] (נס"א) רָחָב

amplum, spatiosum esse et fieri; dilatari; late, apertum esse; *Hi.* c. לְ spatium concedere; aditum perficere; liberare ex angustiis.

קרוב אל רהב (וְרָוַח?), וכדוגמתו בערבית וכושית. י"ג בתהלים כ"ה י"ז: צרות לבבי הִרְחִיב וממצקותי הצילני.

1S 2,1.

וְרָחַב Jes 60,5.

וְרָחֲבָה 3 *perf. f.* Ez 41,7.

נִרְחַב] נִרְחָב *Ni. pt.* Jes 30,23.

הִרְחִיב, הִרְחִב *Hi. 3 perf.* Gn 26,22 ‖ Jes 30,33 ‖ Hab 2,5.

הִרְחִיבָה 3 *perf. f.* Jes 5,14.

הִרְחַבְתָּ 2 *perf.* Ps 4,2.

הִרְחַבְתְּ 2 *perf. f.* Jes 57,8.

וְהִרְחַבְתִּי 1 *perf.* Ex 34,24.

הִרְחִיבוּ 3 *perf. pl.* Ps 25,17.

מַרְחִיב *pt.* Dt 33,20.

הַרְחִיב *inf. cs.* Am 1,13.

הַרְחֵב] הַרְחֶב־ *imper.* Ps 81,11.

הַרְחִיבִי, הַרְחִבִי *f.* Jes 54,2 ‖ Mich 1,16.

תַּרְחִיב 2 *impf.* 2S 22,37 ‖ Ps 18,37.119,32.

יַרְחִיב 3 *impf.* Dt 12,20.19,8 ‖ Prv 18,16.

תַּרְחִיבוּ 2 *impf. pl.* Jes 57,4.

וַיַּרְחִיבוּ 3 *impf. pl.* Ps 35,21.

רַחַב

spatium amplum, amplitudo.

Job 36,16.

רְחָבִים] רַחֲבֵי־ *pl. cs.* Job 38,18.

רֹחַב

latitudo, *trop.* amplitudo (animi, ingenium capax).

Ex 26,16.*36*,*21*.27,1.36,15 ‖ 1R 6,3.20 ‖ Jes 8,8 ‖ Ez 40,5.6².7.11.13.19.41,1³.7.9.10.12².42,4.43,13.16.17.45,5.6.46,22.48,8.10² ‖ 2Ch 3,4.*8*.

וְרֹחַב Ex 26,2.*8*.*36*,*9*.27,12.13.18 ‖ 1R 5,9 ‖ Ez 40,21.25.*33*.*36*.29.30.42.47.48.49.41,2².*4*.3.5.11.14.42,20.43,14².45,1.3.*48*,*9*.*13*² ‖ Job 37,10 ‖ 2Ch 3,3.

וְהָרֹחַב Ez 42,2.

בְּרֹחַב Ex 38,18 ‖ Ez 42,10.

בָּרֹחַב Ex 48,15.

רָחְבּוֹ *suff.* Ex 25,10.*37*,*1*.23.*37*,*10*.28,16.*39*,*9*.30,2.*37*,*25*.38,1 ‖ 1R 6,2.3.7,2.6 ‖ 2Ch 4,1.6,13.

וְרָחְבּוֹ Ez 40,20 ‖ 2Ch 3,8.

רָחְבָּהּ Gn 6,15 ‖ Ex 25,17.*37*,*6* ‖ Dt 3,11 ‖ 1R 6,6³.7,27 ‖ Zach 2,6.

וְרָחְבָּהּ Zach 5,2.

וּלְרָחְבָּהּ Gn 13,17.

רָחְבָּן Ez 42,11.

רָחָב

latus, amplus, spatiosus; spatium amplum.

רחב נפש ורחב לב, לבב דמשלי ענינם כמו רהב; השבעים קורין בירמיה נ"א נ"ח: חומת בבל הָרְחָבָה, פעל בנין הָפעל, נתרחבה!

Job 30,14.

רְחַב־ *cs.* Prv 28,25.

וּרְחַב Ps 101,5.104,25 ‖ Prv 21,4.

רְחָבִים] רַחֲבֵי *cs.* Jes 33,21.

רְחָבָה *f. sg.* Ps 119,96.

וּרְחָבָה Ex 3,8 ‖ Job 11,9 ‖ Neh 4,13.

הָרְחָבָה Jer 51,58 ‖ Neh 3,8.9,35.12,38.

וְהַרְחָבָה Ez 23,32.

בָּרְחָבָה Ps 119,45.

רַחֲבַת *cs.* Gn 34,21 ‖ Jud 18,10 ‖ Jes 22,18 ‖ Neh 7,4 ‖ 1Ch 4,40.

רְחוֹב

platea, forum, area.

Ez 16,24.31 ‖ Esth 4,6 ‖ Dan 9,25 ‖ 2Ch 32,6.

הָרְחוֹב Neh 8,1.3.

בָּרְחוֹב Gn 19,2 ‖ Jud 19,20 ‖ Jes 59,14 ‖ Job 29,7.

בִּרְחוֹב, בִּרְחֹב Jud 19,15.17 ‖ Esth 6,9.11 ‖ Esr 10,9.

וּבִרְחוֹב Neh 8,16².

לִרְחוֹב 2Ch 29,4.

מֵרְחֹב 2S 21,12.

רְחֹבָהּ *suff.* Dt 13,17.

מֵרְחֹבָהּ Ps 55,12.

רְחֹבוֹת *pl.* Am 5,16 ‖ Prv 22,13.

וּרְחֹבוֹת Zach 8,5.

הָרְחֹבוֹת Prv 26,13.

בָּרְחוֹבֹת, בָּרְחֹבוֹת Neh 2,5 ‖ Prv 1,20.5,16.7,12.

בִּרְחֹבוֹת Zach 8,4 ‖ Thr 2,11.12.

וּבָרְחֹבוֹת Cant 3,2.

מֵרְחֹבוֹת Jer 9,20.

בִּרְחֹבֹתֵינוּ *suff.* Ps 144,14 ‖ Thr 4,18.

בִּרְחוֹבוֹתֶיהָ, בִּרְחֹבֹתֶיהָ (Jer 5,1) Jer 5,1.49,26.*50*,*30* ‖ Zach 8,5.

וּבִרְחֹבֹתֶיהָ Jes 15,3.48,38.

מֶרְחָב] בַּמֶּרְחָב

amplum spatium, libertas et salus.

Hos 4,16 ‖ Ps 31,9.

לַמֶּרְחָב 2S 22,20 ‖ Ps 18,20.

מֶרְחָבִים] לְמֶרְחֲבֵי־ *pl. cs.* Hab 1,6.

מֶרְחַבְיָה] בַּמֶּרְחַבְיָה

למערבאי חדא מלה (כמאפליה, שלהבתיה) ולמדנחאי תרין מלין.

Ps 118,5.

—v. n. pr.—

רוּחַ v. רַחִים; רָהִיט v. רָחִיט.

רָחֵל] וּכְרָחֵל

ovis (mater).

כמוהו בארמית וערבית, ובאשורית בהפך אתון.

Jes 53,7.

רְחֵלִים *pl.* Gn 32,15.

הָרְחֵלִים Cant 6,6.

רְחֵלֶיךָ *suff.* Gn 31,38.

—v. n. pr.—

רָחַם

amare; *Pi.* misereri; *Pu.* misericordiam consequi.

בארמית (בקל), בסורית וערבית ענינו אהבה, באשורית בא׳ ת׳ ח׳, ובכושית בהפך אתון. י״ג אֲרוֹמִמְךָ אלהי הזקי.

אֶרְחָמְךָ [אֶרְחַם *1 impf. suff.* Ps 18,2.

רִחַם *Pi. 3 perf.* Ps 103,13.

וְרִחַם Jer 42,12 || Thr 3,32.

וְרִחַמְךָ, וְרִחֲמֶךָ *suff.* Dt 13,18. 30,3.

וְרִחַמְתִּי *1 perf.* Ex 33,19 || Ez 39,25 || Hos 2,25.

רִחַמְתִּיךְ *suff.* Jes 54,8.60,10.

רִחַמְתִּים Zach 10,6.

וְרִחַמְתִּים Jer 12,15.33,26.

וְרִחֲמוּם *3 perf. pl. suff.* 1R 8,50.

מְרַחֵם *pt.* Ps 116,5.

מְרַחֲמֵךְ *suff.* Jes 54,10.

מְרַחֲמָם Jes 49,10.

רַחֵם *inf.* Jer 31,20 (19) || Hab 3,2.

כְּרַחֵם Ps 103,13.

מֵרַחֵם Jes 49,15.

לְרַחֶמְכֶם *suff.* Jes 30,18.

אֲרַחֵם, אֲרַחֵם (Hos 2,6) *1 impf.* Ex 33,19 || Jer 13,14.30,18 || Hos 1,6.7.2,6.

אֲרַחֲמֶנּוּ *suff.* Jer 31,20(19).

תְּרַחֵם *2 impf.* Zach 1,12 || Ps 102,14.

יְרַחֵם *3 impf.* Jes 9,16.14,1.49,13 || Jer 21,7.

יְרַחֲמֵנוּ *suff.* Mich 7,19.

וִירַחֲמֵהוּ Jes 55,7.

וַיְרַחֲמֵם 2R 13,23.

יְרַחֲמֶנּוּ Jes 27,11.

יְרַחֵמוּ [יְרַחֲמוּ *3 impf. pl.* Jes 13,18 || Jer 6,23.50,42.

רֻחָמָה (חָ) [רֻחַם *Pu. 3 perf. f.* Hos 2,3.25.

יְרֻחָם, יְרֻחָם *3 impf.* Hos 14,4 || Prv 28,13.

רַחוּם

misericors (deus).

Ex 34,6 || Dt 4,31 || Ps 78,38.86,15.103,8.

וְרַחוּם Joel 2,13 || Jon 4,2 || Ps 111,4.*145*,8.112,4 || Neh 9,17.31 || 2Ch 30,9.

רַחֲמָנִיּוֹת [רַחֲמָנִי *pl. f.* Thr 4,10.

רַחֲמִים *pl. t.*

misericordia, caritas, pietas, gratia.

Gn 43,14 || Dt 13,18 || Jes 47,6 || Jer 42,12.

וְרַחֲמִים Zach 7,9 || Ps 103,4.

הָרַחֲמִים Jer 16,5 || Dan 9,9.

בְּרַחֲמִים Zach 1,16.

וּבְרַחֲמִים Jes 54,7 || Hos 2,21.

לְרַחֲמִים 1R 8,50 || Ps 106,46 || Neh 1,11 || 2Ch 30,9.

וּלְרַחֲמִים Dan 1,9.

וְרַחֲמֵי *cs.* Prv 12,10.

רַחֲמֶיךָ *suff.* Ps 25,6.40,12.51,3. 69,17.79,8.119,77.156 || Dan 9,18.

וְרַחֲמֶיךָ Jes 63,15.

בְּרַחֲמֶיךָ Neh 9,19.

וּבְרַחֲמֶיךָ Neh 9,31.

כְּרַחֲמֶיךָ Neh 9,28.

וּכְרַחֲמֶיךָ Neh 9,27.

רַחֲמָיו Q., רַחֲמָו Gn 43,30 || 2S 24,14 || Am 1,11 || Ps 77,10 || Thr 3,22 || 1Ch 21,13.

וְרַחֲמָיו Ps 145,9.

כְּרַחֲמָיו Jes 63,7.

רַחֲמֶיהָ 1R 3,26.

רֶחֶם

uterus; פֶּטֶר ר׳ partus aut foetus.

הוראתו ידועה, ובא גם בהשאלה (תהלים ק״י ג׳, איוב ל״ח ח׳). בדרז״ל בא ברבים רְחָמִים.

Gn 20,18 || Ex 13,2.12.15.34,19 || Nu 3,12.8,16.18,15 || Hos 9,14 || Job 24,20.

בָּרֶחֶם Job 31,15.

מֵרֶחֶם, מֵרֶחֶם Nu 12,12 || Jer 1,5.20,17.18 || Ps 22,11.58,4.110,3 || Job 3,11.10,18.38,8.

רַחְמָהּ *suff.* Gn 29,31.*30,22* || 1S 1,5.6.

רַחַם, רָחָם

uterus; *poët.* puella.

ר׳ יוסף הלוי גורס במשלי: שאול ועֹצר רַחַם, כלומר האכזריות לא תשבע נקם.

Jud 5,30 || Jes 46,3 || Ez 20,26 || Prv 30,16.

וָרָחַם Gn 49,25.

רַחְמָה] וְרַחְמָה

ע״פ המסורה הה״א רפה, ואינו לכנוי, כ״א למשקל: יונתן קורא וְכַאֲשֶׁר לֹא הָיִיתִי אֶהְיֶה ת׳ ורחמה הרת עולם, והשבעים קורין: ותהי לי רַחְמִי קִבְרִי וְהָרְחָם ה׳ ע׳.

Jer 20,17.

רַחֲמָתַיִם *du.* Jud 5,30.

רָחָם] הָרָחָם

vultur, perenopterus.

מין עוף טמא, וכדוגמתו בערבית; לחז״ל מן רחמים, ע״ד חסידה, שמרחם על בניו.

Lev 11,18.

הָרָחָמָה Dt 14,17.

—v. chald. et n. pr.—

רָחַף

debilem, flaccidum esse et fieri contremiscere; *Pi.* incumbere volitare.

בא בהפך אתון מן פרח, וכמוהו בסורית במובן דגירה ורביצה (בריטען), אמנם בערבית מורה

הֱיוֹת רַךְ (קָרוֹב אֶל רוּף, רָפַף, רִפְרֵף בדרז״ל), וזה טעם רחיפת עצמות.

רָחֲפוּ *3 perf. pl.* Jer 23,9.

מְרַחֲפֶת [מְרַחֵף *Pi. pt. f.* Gn 1,2.

יְרַחֵף *3 impf.* Dt 32,11.

רָחַץ

lavare, abluere.

נאמר על רחיצת הגוף, וכבוס נאמר בבגדים שנכבשים; באשורית מורה גם על שטיפת נהר מעל גדותיו, ובכושית על נדיפת היעה. בדרז״ל בא גם בהפעיל (מרחיצין).

Lev 8,21.22,6‖Jes 4,4.

וְרָחַץ Lev 14,8.9.*16,24*.15,5.*6.7.8.10.11.21.22.27*.13.16.16,4.26.*28*.17,15‖Nu 19,7.8.19.

וְרָחַצְתָּ *2 perf.* Ex 29,4.*40,12*.17‖2R 5,10.

רָחַצְתְּ *2 perf. f.* Ez 23,40.

וְרָחַצְתְּ Ruth 3,3.

רָחַצְתִּי *1 perf.* Cant 5,3.

רָחֲצוּ [רָחֲצוּ *3 perf. pl.* 1R 22,38.

וְרָחֲצוּ Ex 30,19.21.40,31 ‖ Lev 15,18.

רֹחֶצֶת [רֹחֵץ *pt. f.* 2S 11,2.

רֹחֲצוֹת *pl.* Cant 5,12.

בִּרְחֹץ *inf. cs.* Job 29,6.

לִרְחֹץ Gn 24,32 ‖ Ex 2,5 ‖ 1S 25,41.

לְרָחְצָה Ex 30,18.40,30‖2Ch 4,6².

רְחַץ *imper.* 2R 5,13.

וּרְחַץ 2S 11,8.

רַחֲצוּ *pl.* Jes 1,16.

וְרַחֲצוּ Gn 18,4.19,2.

אֶרְחַץ *1 impf.* 2R 5,12‖Ps 26,6.

וָאֶרְחַץ Ps 73,13.

וָאֶרְחָצֵךְ *suff.* Ps 16,9.

יִרְחַץ ,יִרְחָץ *3 impf.* Lev 1,9.13.17,16‖Dt 23,12‖Ps 58,11.

וַיִּרְחַץ Gn 43,31 ‖ Lev 8,6.9,14 ‖ 2S 12,20.

יִרְחֲצוּ ,יִרְחָצוּ *3 impf. pl.* Ex 30,20.40,32‖Dt 21,6.

וַיִּרְחֲצוּ Gn 43,24‖Jud 19,21.

רֻחָץ [רֻחַץ *Pu. 3 perf.* Prv 30,12.

רֻחַצְתְּ *2 perf. f.* Ez 16,4.

הִתְרָחַצְתִּי [הִתְרַחֵץ *Hith. 1 perf.* Job 9,30.

רַחְצִי *suff.* [רַחַץ]

lotio.

לריז״ל לשון נקיה לעביט של מי רגלים.

Ps 60,10.*108,10*.

הָרַחְצָה [רַחְצָה]

lotio, lavacrum (pecoris).

בדרז״ל שנור השם מרחץ.

Cant 4,2.6,6.

(cf. chald.)

רָחַק

procul abesse, remotum esse, longe discedere, abstinere; *Pi.* amovere; *Hi.* longe removere, discedere; *inf. adv.* procul.

הוראתו ידועה, וכמוהו בארמית, סורית ואשורית. בערבית יֵאָמר רחיק על היין המובא ממרחקים, מחוץ לארץ (אולי יש לחבר לו מחקרי ארץ דתהלים וחקר תהום דאיוב, בהפך אתון). י״ג ביהושע ג׳ ט״ו הרחק מְאֹד מֵהעיר, ובמיכה ז׳ י״א ירחק רָחֹק.

Jes 59,9‖Thr 1,16.

רָחֲקָה *3 perf. f.* Jes 59,11‖Job 21,16.22,80.

רָחֲקוּ ,רָחֲקוּ *3 perf. pl.* Jer 2,5‖Ez 44,10‖Ps 119,150‖ Prv 19,7‖Job 30,10.

וְרָחֲקוּ Jes 49,19.

כִּרְחֹק *inf. cs.* Ps 103,12.

לִרְחֹק Eccl 3,5.

לְרָחֳקָה Ez 8,6.

רַחֲקִי [רְחַק *imper. f.* Jes 54,14.

רְחֵקוּ *pl. m.* Ez 11,15.

תִּרְחַק ,תִּרְחָק *2 impf.* Ex 23,7‖Ps 22,12.*35,22.38,22.71,12*.20.

יִרְחַק *3 impf.* Dt 12,21.*14,24*‖ Mich 7,11‖Prv 22,5.

תִּרְחָק [תִּרְחַק *3 impf. f.* Jes 46,13.

וַתִּרְחַק Ps 109,17.

יִרְחֲקוּ *3 impf. pl.* Job 5,4.

רִחַק *Pi. 3 perf.* Jes 29,13.

וְרִחַק Jes 6,12.

רִחַקְתָּ *2 perf.* Jes 26,15.

יְרַחֲקוּ *3 impf. pl.* Ez 43,9.

הִרְחִיק *Hi. 3 perf.* Ps 103,12‖ Job 19,13.

הִרְחַקְתָּ *2 perf.* Ps 88,9.19.

הִרְחַקְתִּים *1 perf. suff.* Ez 11,16.

הִרְחִיקוּ *3 perf. pl.* Gn 44,4 ‖ Jud 18,22.

הַרְחֵק *inf. abs.* Gn 21,16 ‖ Ex 8,24.33,7‖Jos 3,16.

הַרְחִיק *cs.* Jer 27,10.

הַרְחִיקָם *suff.* Joel 4,6.

הַרְחֵק ,הַרְחֵק *imper.* Prv 4,24.5,8.30,8‖Job 13,21.

הַרְחִיקֵהוּ *suff.* Job 11,14.

אַרְחִיק *1 impf.* Ps 55,8‖Joel 2,20.

תַּרְחִיק *2 impf.* Job 22,23.

יַרְחִיקֶנָּה *3 impf. suff.* Prv 22,15.

תַּרְחִיקוּ *2 impf. pl.* Ex 8,24 ‖ Jos 8,4.

רָחוֹק

remotus, longinquus (de loco et de tempore); *subst.* longinquitas; בְּרָ׳ procul; מֵרָ׳ e longinquo, eminus, procul; inde a longinquo tempore; עַד־רָ׳ usque in loca remota; *metaph.* מִצְוָה רְחֹקָה praeceptum remotum, quod difficili indagatione eget; carus, pretiosus.

בקצת נוסחאות בנחמיה י״ב מ״ג עַד מרחוק או עד למרחוק.

Jos 3,4‖Joel 4,8 ‖ Mich 4,3 ‖ Ps 22,2.119,155 ‖ Prv 15,29.27,10 ‖ Eccl 7,24.

וְרָחֹק ,וְרָחוֹק Jer 12,2 ‖ Prv 31,10.

הָרָחוֹק Ez 6,12.

בְּרָחוֹק Ps 10,1.

לָרָחוֹק Jes 57,19.

מֵרָחוֹק, מֵרָחֹק Gn 22,4.37,18 ‖ Ex 2,4.20,18.21.24,1 ‖ Dt 28,49 ‖ 1S 26,13 ‖ 2R 2,7 ‖ Jes 5,26.22,3. 11.23,6.25,1.43,6.49,1.12.57,9.59, 14.60,4.9 ‖ Jer 23,23.30,10.31,3 (2).46,27.51,50 ‖ Hab 1,8 ‖ Ps 38, 12.139,2 ‖ Prv 7,19 ‖ Job 2,12.36, 25 ‖ Neh 12,43.

וּמֵרָחוֹק Job 39,25.

לְמֵרָחוֹק 2S 7,19 ‖ 2R 19,25 ‖ Jes 37,26 ‖ Job 36,3.39,29 ‖ Esr 3,13 ‖ 1Ch 17,17 ‖ 2Ch 26,15.

רְחוֹקִים, רְחֹקִים *pl.* Jos 9,22 ‖ Jes 33,13 ‖ Ps 56,1.65,6 ‖ Neh 4, 13.

וּרְחוֹקִים Jud 18,7 ‖ Zach 6,15.

הָרְחוֹקִים, הָרְחֹקִים Dt 13,8 ‖ Jes 46,12.46,12.66,19.

וְהָרְחוֹקִים, וְהָרְחֹקִים Jer 25,26 ‖ Esth 9,20 ‖ Dan 9,7.

רְחֹקָה *f. sg.* Nu 9,10 ‖ Dt 29,21. 30,11 ‖ Jos 9,6.9 ‖ Jud 18,28 ‖ 1R 8,41.46 ‖ 2R 20,14 ‖ Jer 39,3 ‖ Eccl 7,23 ‖ 2Ch 6,32.36.

רְחוֹקוֹת *pl.* Ez 12,27.

הָרְחוֹקֹת (Dt), **הָרְחֹקֹת** Dt 20, 15 ‖ Jer 48,24.

וְהָרְחֹקוֹת Ez 22,5.

רָחֵק] **רְחֵקֶיךָ** *pl. suff.*

qui procul recedit.

Ps 73,27.

מֶרְחָק

longinquitas, locus longinquus, remotus; procul.

Jes 13,5.46,11 ‖ Jer 6,20 ‖ Prv 25, 25.

הַמֶּרְחָק 2S 15,17 ‖ Jet 4,12.

מִמֶּרְחָק Jes 10,3.17,13.30,27 ‖ Jer 5,15.31,10 ‖ Ez 23,40 ‖ Ps 138,6 ‖ Prv 31,14.

מֶרְחַקִּים *pl.* Jes 33,17 ‖ Jer 8,19.

וּבְמֶרְחַקִּים Zach 10,9.

מֶרְחַקֵּי־ Jes 8,9.

—v. chald.—

רָחַשׁ

ebullire, *trop.* effundere (verba).

בארמית וסורית יאמר על נדנוד ותנועה (רחישת הרמשים), ומכיון שבא עם לב נראה שהוא קרוב אל רגש.

Ps 45,2.

מַרְחֶשֶׁת

atrenum, lebes, coccalus.

כלי הטגן שבוללים בו, ומה שבתוכו רוחש ומתנועע ע״י הבשול.

Lev 2,7.

בַּמַּרְחֶשֶׁת Lev 7,9.

—רוּחַ v. רַחַת—

רָטַב°

humidum esse.

כמוהו בסורית, ערבית, כושית ואשורית, ומצוי בדרז״ל עם השם רוטב (מרק).

יִרְטַב] **יִרְטָבוּ** (טְ) 3 *impf. pl.* Job 24,8.

רָטֹב

viridis, recens (de plantis).

Job 8,16.

רָטָה°

premere.

קרוב אל רָדָה ואל רצה (= רצץ), ועניינו כבישה ודהיקה, כדאיתא בתוספתא דטהרות ה׳ ט״ז: והסוחט את שערו והרוטה פשתנו, ומזה בדרז״ל רטיה לתחבשת הכובשת ומהדקת את המכה. וכבר הובא בשרש ירט, ע״ש הערה ואולי הוא פעל נגזר מן רֶטֶט, וכמו יְרַטֵּנִי).

יִרְטֶה] **יִרְטֵנִי** 3 *impf. suff.* Job 16,11.

—cf. יָרַט p. 310c—

רֶטֶט] **וְרֶטֶט**

tremor, terror.

אח אל רְתֵת.

Jer 49,24.

—conf. רְתֵת—

רֻטֲפַשׁ *Pu. 3 perf.*

טָפַשׁ v. **רָטַף]**

revirescere.

לד״ק שרשו רטף, אח אל רטב, והשי״ן נוספת (כשי״ן של חרמש, חלמיש, עכביש), ולד״א שרשו טָפַשׁ והרי״ש נוספת (בדרז״ל רפתא ת׳ פתא, פת להם), או שמֻרכב מן רטב ופש בהבלעת הב׳. בערבית יש כמוהו בהפך אתון, טרפש, במובן ההיות ושוב לאיתנו (וויעדערגענעזען), וטרפשא דכבדא בדרז״ל ידוע.

Job 33,28.

רָטַשׁ°

discuttere, diffrangere, prosternere.

קרוב אל רצץ ורשש, ובערבית בלמ״ד ת׳ רי״ש.

רִטֵּשׁ] **תְּרַטֵּשׁ** *Pi. 2 impf.* 2R 8,12.

תְּרַטַּשְׁנָה (פתח באתנח) 3 *impf. pl. f.* Jes 13,18.

רֻטַּשׁ] (טְ) **רֻטָּשָׁה** *Pu. 3 perf. f.* Hos 10,14.

יְרֻטָּשׁוּ, יְרֻטְּשׁוּ 3 *impf. pl.* Jes 13,16 ‖ Hos 14,1 ‖ Nah 3,10.

—רְוָה v. רִי—

רִיב] **רָב**

ligare, altercari; contendere in iudicio, causam agere.

יש מעין הוראתיו בסורית וערבית. וַיָּרֶב דש״א ט״ו ה׳ כמו וַיֶּאֱרֹב; י״ג בישעיה מ״ה ט׳ הֲיָרִב ת׳ הוי רָב, ובהושע ד׳ ד׳: וְעַמְּךָ כִּמְרִיבֵי, כהן!

Dt 33,7 ‖ Jud 11,25 ‖ 1S 25,39.

רַבְתָּ 2 *perf.* Thr 3,58.

רִיבוֹתָ Job 33,13.

רָבוּ 3 *perf. pl.* Gn 26,22 ‖ Nu 20,13.

רָב *pt.* Jes 45,9 ‖ Jer 51,36.

וָרָב (?) Jes 19,20.

רִיב *inf.* Jer 50,34.

הֲרוֹב, הֲרֹב *interrog.* Jud 11, 25 ‖ Job 40,2.

לָרוֹב K., **לָרִיב** Q. Jud 21,22.

לָרִיב, לָרָב Jes 3,13 ‖ Am 7,4 ‖ Prv 25,8 ‖ Job 9,3.

רִיב *imper.* Mich 6,1 ‖ Prv 25,9.

רִיבָה Ps 35,1.74,22.119,154.

וְרִיבָה Ps 43,1.

רִיבוּ *pl.* Jes 1,17 ‖ Hos 2,4.

אָרִיב 1 *impf.* Jes 49,25.57,16 ‖ Jer 2,9².12,1.

וָאָרִיב Neh 13,25.

וָאָרִיבָה Neh 5,7.13,11.17.

תָּרוֹב K., **תָּרִיב** Q. 2 *impf.* Prv 3,30.

תְּרִיבֵנִי *suff.* Job 10,2.

תְּרִיבֵהוּ Dt 33,8.

תְּרִיבֶנָּה Jes 27,8.

יָרִיב, יָרֶב (נס״א) *3 impf.* Jud 6,31^2.32 ‖ Jes 50,8.51,22 ‖ Jer 50,34 ‖ Mich 7,9 ‖ Ps 103,9 ‖ Prv 22,23.23,11 ‖ Job 13,19.23,6.

יָרֶב Hos 4,4.

וְיָרֶב 1S 24,16.

וַיָּרֶב Gn 31,36 ‖ Ex 17,2 ‖ Nu 20,3.

[וַיָּרֶב 1S 15,5 = וַיֶּאֱרֹב]

תָּרִיבוּ *2 impf. pl.* Jer 2,29.

תְּרִיבוּן Ex 17,2 ‖ Jud 6,31 ‖ Job 13,8.

וַיָּרִיבוּ *3 impf. pl.* Gn 26,20.21.

יְרִיבֻן Ex 21,18.

וַיְרִיבוּן Jud 8,1.

כִּמְרִיבֵי [הֵרִיב *Hi. pt. pl. cs.* Hos 4,4.

מְרִיבָו K., מְרִיבָיו Q. *suff.* 1S 2,10.

רִיב, רָב (Ex 23,2)

lis, iurgium, rixa; causa forensis; *argumenta* (pl.).

Gn 13,7 ‖ Ex 17,7.23,2 ‖ Dt 21,5.25,1 ‖ Jud 12,2 ‖ 1S 25,39 ‖ 2S 15,2.4 ‖ Jer 15,10.25,31 ‖ Ez 44,24 ‖ Hos 4,1 ‖ Mich 6,2^2 ‖ Hab 1,3 ‖ Prv 15,18.17,1.26,17.21.30,33 ‖ 2Ch 19,10.

וְרִיב, וָרִב (Job) Jes 1,23 ‖ Hos 12,3 ‖ Ps 55,10 ‖ Job 29,16.

הָרִיב Dt 19,17 ‖ Prv 17,14.

בְּרִיב Prv 18,6.

לְרִיב Jes 34,8.58,4.

לָרִב (?) Prv 25,8.

וְלָרִיב 2Ch 19,8.

מֵרִיב Ps 31,21 ‖ Prv 20,3.

רִיבִי *suff.* 1S 24,16 ‖ Jer 11,20.*20,12* ‖ Mich 7,9 ‖ Ps 43,1.119,154 ‖ Job 31,35.

לְרִיבִי Ps 35,23.

רִיבְךָ, רִיבֶךָ Jes 41,11 ‖ Ps 74,22 ‖ Prv 25,9.

רִיבֵךְ Jer 51,36.

רִיבְכֶם Jes 41,21.

וְרִיבְכֶם Dt 1,12.

בְּרִיבוֹ Ex 23,3.6 ‖ Prv 18,17 ‖ Thr 3,36.

רִיבָם Jer 50,34 ‖ Prv 22,23.23,11.

בְּרִבָם (al. inf.) Job 31,13.

רִיבֵי [רִיבִים *pl. I cs.* Thr 3,58.

מֵרִיבֵי 2S 22,44 ‖ Ps 18,44.

רִיבֹת *pl. II* Dt 17,8.

וְרִבוֹת Job 13,6.

יָרִיב

adversarius, *al.* rixarum amator, cupidus bellandi; *Vulg.* ultor (*al* n. pr.)

כטעם יָרִיב, לרד״ק שעצ״פ, וכ״ת השבעים וכמ״ם ת׳ בי״ת (ואולי הוא כמו יָרֵב או יָרֵם).

Hos 5,13.10,6.

יְרִיבֶךָ [יָרִיב *suff.* Jes 49,25.

יְרִיבַי ,בְ [יְרִיבִים *pl. suff.* Jer 18,19 ‖ Ps 35,1.

מְרִיבָה

rixa, lis.

ע״מ מדינה; מי מריבה ומסה ומריבה וכדומה הובאו בחלק השמות.

Gn 13,8.

בִּמְרִיבַת *cs.* Nu 27,14.

—v. n. pr. יָרֵב, יְרֻבַּעַל etc.—

רִיפוֹת v. רוּחַ ;רִיחַ v. רֵים ;רְאֵם v. רִיק ,רֵיק ;רֵיקָם v. רוּק ;רוּף v. רִישׁ ;רוּשׁ v. רוּר ;רִיר v. רַךְ ;רָכַךְ v. רֹךְ.

רָכַב

vehi iumento, equitare; vehi curru; *Hi.* equitare s. curru vehi iubere; currui iungere iumentum.

כמודהו בסורית, ערבית ואשורית, ובדרז״ל בא גם בהִפעל, ובענין הרכבת ענף בדקל (י״פ מן ארכובה בארמית [ברך בעברית בהפך אתון], לפי שהרוכב כובש את הבהמה בארכובותיו, כאמור: לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה).

Esth 6,8.

רָכַבְתָּ *2 perf.* Nu 22,30.

רָכְבוּ *3 perf. pl.* 1S 30,17.

רֹכֵב *pt.* Nu 22,22 ‖ Dt 33,26 ‖ 2S 18,9 ‖ 2R 9,18.19 ‖ Jes 19,1 ‖ Zach 1,8 ‖ Neh 2,12.

וְרֹכֵב Am 2,15 ‖ Zach 9,9.

לָרֹכֵב Ps 68,5.34.

רֹכְבוֹ *suff.* Gn 49,17.

וְרֹכְבוֹ Ex 15,1.*21* ‖ Jer 51,21^2 ‖ Zach 12,4.

וּלְרֹכְבוֹ Job 39,18.

רֹכֶבֶת *f.* 1S 25,20.

רֹכְבִים *pl. m.* Jud 10,4.12,14 ‖ 2R 9,25.18,23 ‖ Jes 36,8 ‖ Jer 17,25.*22*.*4*.

רֹכְבֵי *cs.* Jud 5,10 ‖ Ez 23,6.*12*.23.*38*,*15* ‖ Zach 10,5 ‖ Esth 8,10.*14*.

וְרֹכְבֶיהָ *suff.* Hag 2,22.

וְרֹכְבֵיהֶם Hag 2,22.

לִרְכֹּב *inf. cs.* 2S 16,2 ‖ 2R 4,24.

רְכַב *imper.* Ps 45,5.

וְאֶרְכַּב *1 impf.* 2S 19,27.

תִּרְכַּב *2 impf.* Hab 3,8.

יִרְכַּב *3 impf.* Lev 15,9.

וַיִּרְכַּב 2S 22,11 ‖ 1R 13,13.18,45 ‖ 2R 9,16 ‖ Ps 18,11.

וַתִּרְכַּב *3 impf. f.* 1S 25,42.

נִרְכַּב ,נִרְכָּב *1 impf. pl.* Jes 30,16 ‖ Hos 14,4.

יִרְכָּבוּ [יִרְכְּבוּ *3 impf. pl.* Jer 6,23.*50*,*42*.

וַיִּרְכְּבוּ 2S 13,29.

וַתִּרְכַּבְנָה *3 impf. pl. f.* Gn 24,61.

הִרְכַּבְתָּ [הִרְכִּיב *Hi. 2 perf.* Ps 66,12.

וְהִרְכַּבְתִּיךָ *1 perf. suff.* Jes 58,14.

וְהִרְכִּיבֻהוּ *3 perf. pl. suff.* Esth 6,9.

וְהִרְכַּבְתֶּם *2 perf. pl.* 1R 1,33.

הַרְכֵּב *imper.* 2R 13,16.

אַרְכִּיב *1 impf.* Hos 10,11.

תַּרְכִּיבֵנִי *2 impf. suff.* Job 30,22.

[יַרְכִּיב] וַיַּרְכֵּב *3 impf.* Gn 41,43‖2R 13,16.

יַרְכִּבֵהוּ *suff.* Dt 32,13.

וַיַּרְכִּיבֻהוּ Esth 6,11.

וַיַּרְכִּבֵם Ex 4,20.

וַיַּרְכִּבוּ, וַיַּרְכִּיבוּ (Ch) *3 impf. pl.* 2S 6,3 ‖ 1R 1,38.44 ‖ 2R 9,28.10,16‖1Ch 13,7.

וַיַּרְכִּבֻהוּ, וַיַּרְכִּיבֻהוּ *suff.* 2R 23,30‖2Ch 35,24.

רֶכֶב, רָכֶב

iumentum vectorium, iumenta; currus, currus bellici; iuga equorum cum curribus; meta s. superior lapis molaris.

יונתן קורא בנחום ב׳ י״ד רִכְבֵּךְ ת׳ רִכְבָּהּ; והשבעים והסורי קורין רֻבְצֵךְ.

Gn 50,9‖Ex 14,7^{2}.9 ‖ Jos 17,18‖ Jud 1,19.4,3.13.9,53 ‖ 1S 13,5 ‖ 2S 8,4.10,18.11,21 ‖ 1R 1,5.10,26^{2} ‖ 2R 2,11.12.*13,14*.7,6.14.13,7 ‖ Jes 21,7^{2}.9.22,7.31,1.43,17 ‖ Jer 51,21‖Ez 23,24‖Zach 9,10‖ Ps 68,18 ‖ 1Ch 18,4^{2}.19,6.7.18 ‖ 2Ch 1,14^{2}.12,3.35,24.

וְרֶכֶב Jos 17,16‖1R 20,25‖2R 6,14.17‖Ps 76,7.

וָרֶכֶב, וָרָכֶב Dt 20,1.24,6 ‖ Jos 11,4 ‖ 1R 20,1 ‖ 2R 6,15‖ Ez 26,10.39,20.

הָרֶכֶב, הָרָכֶב Ex 14,28 ‖ Jud 4,15.16‖2S 1,6.8,4 ‖ 1R 9,19.10,26.16,9.20,21.22,31.32.*33*.35.38‖2R 8,21^{2}.10,2‖Jer 46,9 ‖ Nah 2,4.5 ‖ 1Ch 18,4 ‖ 2Ch 1,14.*9,25*. 8,6. 18,30.31.*32*.21,9^{2}.

בְּרֶכֶב, Q. Jos 24,6 ‖ 2R 19,23 ‖ Jes 22,6‖Dan 11,40.

בָּרֶכֶב Jer 17,25.*22,4*‖Ps 20,8.

וּבְרֶכֶב Ez 26,7.

וּבָרֶכֶב Jes 66,20.

כָּרֶכֶב 1R 20,25.

לָרֶכֶב 2R 18,24 ‖ Jes 36,9 ‖ 2Ch 16,8.

רִכְבִּי *suff.* 2R 19,23‖Jes 37,24.

רִכְבּוֹ Ex 14,6.23.26 ‖ Jud 4,7.13.5,28‖1S 8,12.9,22‖ 2R 9,21 ‖ Jer 50,37‖2Ch 8,9.

בְּרִכְבּוֹ Ex 14,17.18.15,19 ‖ 2R 9,21.24.10,16.

וּבְרִכְבּוֹ 2R 5,9.

לְרִכְבּוֹ Jer 47,3.

וּלְרִכְבּוֹ Dt 11,4.

רִכְבָּהּ Nah 2,14.

[רְכָבִים] בְּרִכְבֵי *pl. cs.* Cant 1,9.

רַכָּב

eques; auriga currus bellici.

2R 9,17.

לָרַכָּב 2Ch 18,33.

לְרַכָּבוֹ *suff.* 2R 22,34.

[רִכְבָּה] לְרִכְבָּה

nom. act.: equitatio.

Ez 27,20.

[רְכוּב] רְכוּבוֹ *suff.*

vehiculum, currus, planetrum.

ע״מ כְּרוּב.

Ps 104,3.

[מֶרְכָּב] הַמֶּרְכָּב

currus, sedile currus.

Lev 15,9.

מֶרְכָּבוֹ *suff.* Cant 3,10.

לְמֶרְכָּבוֹ 1R 5,6.

מֶרְכָּבָה

currus.

2S 15,1 ‖ 1R 10,29 ‖ Hag 2,22 ‖ 2Ch 1,17.

וּמֶרְכָּבָה Nah 3,2.

הַמֶּרְכָּבָה Jud 4,15 ‖ 1R 7,23.20,33‖ 2R 5,21.9,27.10,15 ‖ Mich 1,13‖1Ch 28,18‖2Ch 35,24.

בַּמֶּרְכָּבָה 1R 12,18.22,35 ‖ Zach 6,2‖2Ch 10,18.18,34.

וּבַמֶּרְכָּבָה Zach 6,2.3^{2}.

בְּמִרְכֶּבֶת *cs.* Gn 41,43.

מֶרְכַּבְתּוֹ *suff.* Gn 46,29 ‖ 1S 8,11‖2R 5,26.

בְּמֶרְכַּבְתּוֹ 1S 8,11.

מַרְכָּבוֹת *pl.* Joel 2,5 ‖ Zach 6,1.

וּמַרְכָּבוֹת 2Ch 9,25.14,8.

מַרְכְּבֹת (Ex), מַרְכְּבוֹת *cs.* Ex 15,4‖2R 23,11 ‖Jes 22,18 ‖ Cant 6,12.

מַרְכְּבֹתֶיךָ *suff.* Mich 5,9 ‖ Hab 3,8.

מַרְכְּבֹתָיו (Ex, Jes), מַרְכְּבוֹתָיו Ex 14,25 ‖ Jud 5,28 ‖ Jes 66,15‖ Jer 4,13.

לְמַרְכְּבֹתָיו Jes 2,7.

מַרְכְּבֹתֵיהֶם Jos 11,6.9.

[רָכַךְ] רַךְ־

tenuem, emollitum, mollem, delicatum, blandum esse; debilitari (cor), timidum fieri.

הוראתו ידועה, ובא בהשאלה אל הכנעת הלב בנגוד אל הקשה לבו; הנפעל יֵרַךְ ע״מ יֵקַל.

2R 22,19‖2Ch 34,27.

רַכּוּ *3 perf. pl.* Ps 55,22.

[נָרַךְ] יֵרַךְ *Ni. 3 impf.* Dt 20,3‖Jes 7,4‖Jer 51,46.

[רֻכַּךְ] רֻכְּכָה *Pu. 3 perf. f.* Jes 1,6.

הֵרַךְ *Hi. 3 perf.* Job 23,16.

רַךְ *adj.*

tenuis, tener; mollis, lenis, placidus, delicatus; debilis, infirmus.

עיני לאה רכות יש דורשין לשבח ויש דורשין לגנאי.

Gn 18,7‖2S 3,39‖Ez 17,22 ‖ Prv 4,3.15,1.

וָרָךְ, וְרַךְ Dt 20,8 ‖ 1Ch 22,5(4).29,1‖2Ch 13,7.

הָרַךְ Dt 28,54.

רַכִּים *pl.* Gn 33,13.

רַכָּה *f. sg.* Jes 47,1 ‖ Prv 25,15.

הָרַכָּה Dt 28,56.

רַכּוֹת *pl.* Gn 29,17‖Job 40,27.

[רֹךְ] וּמֵרֹךְ

mollities (al. inf.).

Dt 28,56.

מֹרֶךְ

ignavia, timiditas.

בדרז״ל נשתרש מ״ם המשקל: נתמרך (= נתמרח?).

Lev 26,36.

רָכַל] **רוֹכֵל** *pt.*

mercator.

קרוב אל רָגַל (וכן באנגלית pedler מן pes, pedis ברומית).

Cant 3,6.

רֹכְלִים *pl.* Ez 17,4.

הָרֹכְלִים 1R 10,15 ‖ Neh 13,20.

וְהָרֹכְלִים Neh 3,31.32.

רֹכְלֵי *cs.* Ez 27,22.23.

רֹכַלְתֵּךְ, רֹכְלַיִךְ *suff.* Ez 27,13.15.17.22.24 ‖ Nah 3,16.

רֹכֶלֶת *f. sg.* Ez 27,3.

רֹכַלְתֵּךְ *suff.* Ez 27,20.23.

רְכֻלָּה] **רְכֻלָּתְךָ** *suff.*

mercatura.

Ez 28,16.18.

בִּרְכֻלָּתְךָ Ez 28,5.

רְכֻלָּתֵךְ Ez 26,12.

מַרְכֹּלֶת] **בְּמַרְכֻלְתֵּךְ** *suff.*

mercatus, emporium.

י״ג בָּם רֹכַלְתֵּךְ, תרין מלין.

Ez 27,24.

רָכִיל

obtrectatio.

אה לשלפניו, וכטעם לא רגל על לשונו, מרגלים.

Lev 19,16 ‖ Jer 6,28 ‖ Jer 9,3 ‖ Ez 22,9 ‖ Prv 11,13.20,19.

---

v. n. pr.

רָכַס°

alligare.

כמוהו בערבית ובאשורית בהוראת קשירה והדיקה.

יִרְכְּסוּ] **וְיִרְכְּסוּ** *3 impf. pl.* Ex 28,28.

וַיִּרְכְּסוּ Ex 39,21.

רֶכֶס] **וְהָרְכָסִים** *pl.*

loca ligata i. e. impedita, salebrosa et transitu difficilia.

נבשושות ותלים קרובים ומחֻברים זה לזה, והוסמים את העוברים.

Jes 40,4.

רֹכֶס] **מֵרֻכְסֵי** *pl. cs.*

caterva, *al.* coniuratio vel insidiae.

קבוצת אנשים, שמתחברין ומתקשרין להזיק.

Ps 31,21.

רָכַשׁ, רָכָשׁ

colligere, comparare.

אה אל רכס במובן חבור, קבוץ ואסיפת חיל.

Gn 31,18[2].36,6.

רָכְשׁוּ, רָכָשׁוּ *3 perf. pl.* Gn 46,6.

רְכוּשׁ (Gn), **רְכֻשׁ**

comparatum, acquisitum, res quas quis habet, possidet, opes, bona; supellex.

נמצא גם באשורית.

Gn 14,11 ‖ 1Ch 28,1 ‖ 2Ch 32,29.

וּרְכוּשׁ Dan 11,24 ‖ 2Ch 20,25.

הָרְכֻשׁ, הָרְכוּשׁ Gn 14,16 ‖ Nu 16,32 ‖ 1Ch 27,31 ‖ 2Ch 21,17.

וְהָרְכֻשׁ Gn 14,21.

בִּרְכֻשׁ, בִּרְכוּשׁ Gn 15,14 ‖ Dan 11,28.

בָּרְכוּשׁ Esr 1,6.

וּבִרְכוּשׁ Dan 11,13 ‖ Esr 1,4.

מֵרְכוּשׁ 2Ch 35,7.

רְכוּשֵׁנוּ *suff.* Esr 8,21.

רְכוּשְׁךָ] **רְכוּשֶׁךָ** 2Ch 21,14.

רְכֻשׁוֹ, רְכוּשׁוֹ Gn 14,12.31,18 ‖ Esr 10,8 ‖ 2Ch 31,3.

וּרְכֻשׁוֹ Gn 14,16.

רְכוּשָׁם Gn 12,5.13,6.36,7.46,6.

וְלִרְכֻשָׁם Nu 35,3.

רֶכֶשׁ] **הָרֶכֶשׁ**

equus generosior et velocissimus.

גם זה קרוב אל רכס כטעם הפעלים אָסַר, חָבַשׁ והשם צֶמֶד.

Esth 8,10.14.

לָרֶכֶשׁ Mich 1,13.

וְלָרָכֶשׁ 1R 5,8.

—רְאֵם v. רֵם — רוּם; רָם v.—

רָמָה

iacere, deicere; iaculari; *Pi.* fallere, decipere (cf. רָבַב II et רָבָה II).

כמוהו בארמית, סורית, ערבית וכושית, וקרוב אל רבה ב׳ ורבב ב׳, במובן יריה והשלכה (אולי גם נְרִימָה מצבה כמו וַיְּרִמֶהָ) ובדרז״ל איתרמי מילתא = נפל, קרה; הפִּעֵל בא בענין ערמה והונאה.

Ex 15,1.21.

רֹמֶה] **וְרֹמֵה** (נס״א) *pt.* Jer 4,29.

רוֹמִים] **רוֹמֵי־** *pl.* Ps 78,9.

רִמָּה *Pi. 3 perf.* Prv 26,19.

רִמָּנִי] **רִמָּנִי** *suff.* 2S 19,27.

רִמִּיתַ] **רִמִּיתָנִי** *2 perf. suff.* Gn 29,25 ‖ 1S 28,12.

רִמִּיתִנִי *2 perf. f. suff.* 1S 19,17.

רִמּוּנִי *3 perf. pl. suff.* Thr 1,19.

רִמִּיתֶם *2 perf. pl.* Jos 9,22.

לְרַמּוֹתֵנִי *inf. suff.* 1Ch 12,17 (18).

רְמִיָּה

deceptio, fraus, dolus, ignavia; remisse, negligenter.

Jer 48,10 ‖ Hos 7,16 ‖ Mich 6,12 ‖ Ps 32,2.52,4.78,57.101,7.120,2.3 ‖ Prv 10,4.12,27.19,15 ‖ Job 13,7.27,4.

וּרְמִיָּה Prv 12,24.

מִרְמָה

fraus, dolus, proditio, insidiae.

השבעים קורין בירמיה ט׳ ד׳ וה׳: הֶעֱוּוּ ולא נִלְאוּ שְׁב, תֹּךְ בְּתֹךְ מרמה במרמה וגו׳ (ע׳ תהלים י׳ ז׳ ונ״ה י״ב).

2R 9,23 ‖ Jes 53,9 ‖ Jer 5,27.9,5.7 ‖ Hos 12,8 ‖ Am 8,5 ‖ Mich 6,11 ‖ Ps 17,1.34,14.43,1.50,19.52,6.109,2 ‖ Prv 11,1.12,5.17.20.14,8.25.20,23.26,24 ‖ Job 15,35.31,5 ‖ Dan 8,25.11,23.

וּמִרְמָה Zeph 1,9 ‖ Ps 5,7.36,4.55,12.24.

בְּמִרְמָה Gn 27,35.34,13 ‖ Jer 9,5.

וּבְמִרְמָה Hos 12,1.

לְמִרְמָה Ps 24,4.

יוסף הלוי גורס בישעיה ט"ז ד': כי אפס הֹמֵץ ...תמו רָעִים (ע' יחזקאל ל' י"ב), ול"נ תַּם הֹמֵס.

Mich 5,7.

רֹמֵס *pt.* Jes 16,4.

רְמֹס *inf. cs.* Jes 1,12.

[רְמֹס] וְרִמְסִי *imper f.* Neh 3,14.

[אֶרְמְסֵם] וְאֶרְמְסֵם *1 impf. suff.* Jes 63,3.

תִּרְמֹס *2 impf.* Ps 91,13.

יִרְמָס־, יִרְמֹס *3 impf.* Jes 41,25‖Ez 26,11.

וְיִרְמֹס Ps 7,6.

וַיִּרְמְסֵהוּ *suff.* Dan 8,7.

וַיִּרְמְסֶנָּה 2R 9,33.

וַתִּרְמֹס *3 impf. f.* 2R 14,9‖2Ch 25,18.

תִּרְמְסֶנָּה *suff.* Jes 26,6.

וַתִּרְמְסֵם Dan 8,10.

תִּרְמֹסוּ *2 impf. pl.* Ez 34,18.

וַיִּרְמְסֻהוּ *3 impf. pl.* 2R 7,20.

וַיִּרְמְסֻהוּ *suff.* 2R 7,17.

[נִרְמַס] תֵּרָמַסְנָה *Ni. 3 impf. pl. f.* Jes 28,3.

מִרְמָס, מִרְמַס

conculcatio, res conculcata.

Jes 10,6‖Ez 34,19‖Dan 8,13.

לְמִרְמָס Jes 5,5.28,18‖Mich 7,10.

וּלְמִרְמַס Jes 7,25.

[רָמַשׂ] רוֹמֵשׂ, רֹמֵשׂ *pt.*

repere, reptare, se movere.

בערבית הוראתו נגיעה קלה ומשוש בראשי האצבעות, ויש מחברין אותו עם רמה ותולעה.

Gn 1,30.7,8.8,19‖Dt 4,18‖Ps 69,35.

הָרֹמֵשׂ Gn 1,26.*8,17*.7,14.21‖Lev 11,44‖Ez 38,20.

הָרֹמֶשֶׂת *f.* Gn 1,21.28‖Lev 11,46.

תִּרְמֹשׂ *3 impf. f.* Gn 9,2‖Lev 20,25‖Ps 104,20.

רֶמֶשׂ

reptile, *coll.* reptilia.

רָמּוּ (al. Pol.) Job 24,24.

[נִרַם] הֵרֹמּוּ *Ni. imper. pl.* Nu 17,10.

יֵרֹמּוּ *3 impf. pl.* Ez 10,17.

וַיֵּרֹמּוּ, וַיֵּרֹמּוּ Ez 10,15.19.

—cf. רוּם—

II [רָמַם] וַיָּרֻם *3 impf.*

putrescere.

פעל נגזר מן השם רמה, וכמהו בערבית במובן רקיבה, ולפי ת"א כמו וַיִּרְמֹשׁ.

Ex 16,20.

רִמָּה

vermis (a putredine dictus).

י"ג באיוב י"ז י"ד לַדּוּמָה, ומקביל אל לַשַּׁחַת.

Jes 14,11‖Job 7,5.24,20.25,6.

וְרִמָּה Ex 16,24‖Job 21,26.

לָרִמָּה Job 17,14.

רִמּוֹן

malus punica, malum punicum; malum p. arte factum.

כדוגמתו בסורית, ערבית וכושית.

Joel 1,12.

וְרִמּוֹן, וְרִמֹּן Ex 28,34². 39,26‖Nu 20,5‖Dt 8,8.

הָרִמּוֹן 1S 14,2‖Cant 4,3.*6,7*.

וְהָרִמּוֹן Hag 2,19.

רִמֹּנִי *suff.* (?) Cant 8,2.

רִמֹּנִים (Reg.), רִמּוֹנִים *pl.* 1R 7,42‖Cant 4,17‖2Ch 3,16.4,13.

וְרִמּוֹנִים, וְרִמֹּנִים 2R 25,17‖Jer 52,22².

הָרִמֹּנִים, הָרִמּוֹנִים Ex 39,25²‖Nu 13,23‖1R 7,18.42‖Jer 52,23²‖Cant 6,11.7,13‖2Ch 4,13.

וְהָרִמּוֹנִים 1R 7,20.

רִמֹּנֵי *cs.* Ex 28,33.39,24.

—v. n. pr.—

[רָמַס] וְרָמַס

calcare pedibus, ingredi super al.; conculcare, opprimere, profanare.

קרוב אל רפס ורפש. יונתן, השבעים, הסורי והירונימוס קורין במ"ב ט' ל"ג וַיִּרְמְסוּהָ. ר'

מִרְמוֹת *pl.* Ps 35,20.

וּמִרְמוֹת Ps 10,7.38,13.

[תָּרְמָה] בְּתָרְמָה

fraus, dolus (*al.* n. pr.).

י"ת ברז וכ"ת השבעים, וכמו בְּמִרְמָה או בְּעָרְמָה, כלומר חרש, בלט ובסתר; ולר"י קמחי ת' בָּארוּמָה, כאמור בפסוק מ"א: וישב אבימלך בארומה.

Jud 9,31.

[תַּרְמוּת] תַּרְמִית, תַּרְמִת

Jer 23,26‖Zeph 3,13.

וְתַרְמוּת K., וְתַרְמִית Q. Jer 14,14.

בְּתַרְמִת Jer 8,5.

תַּרְמִיתָם *suff.* Ps 119,118.

—v. ch. et n. pr.—

רִמָּה vermis v. רָמַם.

רֹמַח

lancea, hasta.

כמהו בסורית, ערבית וכושית (ואולי הוא אח אל רמה, במובן יריה והשלכה, בחוק המבטא (וואורפשפיעס), וכטעם שֶׁלַח). בנחמיה ד' י' יש לסרס המגנים והרמחים, או הרמחים והמגנים (ואולי מקרא קצר הוא ושעורו מחזיקים הַקְּשָׁתוֹת והרמחים).

Nu 25,7‖2Ch 25,5.

וָרֹמַח Jud 5,8‖1Ch 12,8(9).24(25)‖2Ch 14,7.

וּבְרֹמַח Ez 39,9.

וּרְמָחִים *pl.* 2Ch 11,12.26,14.

הָרְמָחִים Jer 46,4.

וְהָרְמָחִים Neh 4,10.

בָּרְמָחִים Neh 4,15.

וּבָרְמָחִים 1R 18,28.

לִרְמָחִים Joel 4,10.

רָמְחֵיהֶם *suff.* Neh 4,7.

—רָמָה v. רְמִיָּה—

[רַמָּךְ] הָרַמָּכִים *pl.*

muli.

מקורו בלשון פרס.

Esth 8,10.

I [רָמַם] רָמּוּ *3 perf. pl.*

altum, excelsum esse; *Ni.* efferre se, surgere.

אח אל רום. יונתן קורא באיוב כ"ד כ"ד רֹמּוּ מעט.

Job 22,12.

Gn 1,25.6,7.20.7,23.9,3 ‖ Ez 8,10 ‖ Ps 104,25.148,10.

וָרֶמֶשׂ Hos 2,20.

וָרֶמֶשׂ Gn 1,24.

הָרֶמֶשׂ Gn 1,26.*8,17*. 7,14.8,19 ‖ 1R 5,13 ‖ Ez 38,20.

כְּרֶמֶשׂ Hab 1,14.

— אַרְגֶּבֶת v. p. 69ª —

רָנָה] **תִּרְנֶה** *3 impf. f.*

sonum tremulum edere.

אח אל רנן (ע׳ לקמן). י״ת תִּשְׁדֵי כמו תִּרְמֶה, תשליך עליו.

Job 39,23.

— cf. רָנַן —

רָנַן] **בְּרָן־** *infin. cs.*

sonum tremulum et stridulum edere, vociferari, clamare, iubilare, iubilando celebrare; voces lugubres edere, vagire.

ענינו ידוע, ובערבית נאמר על צלצול הקשת. י״ג בישעיה ס״א ז׳: וכלמה וָרֹק חֶלְקָם, והסורי קורא יִרְשׁוּ חלקם. י״ג בתהלים ס״ג ח׳: ובצל כנפיך אֶתְלוֹנָן; ר׳ יוסף הלוי גורס בע״ג ס״ה מִתְעוֹרֵר מיין; במשלי כ״ט ו׳ יש לגרוס: יָרוּץ ושמח.

Job 38,7.

רֹן] **רָנִּי, רֹנִּי** *imper. f.* Jes 54,1 ‖ Zeph 3,14 ‖ Zach 2,14 ‖ Thr 2,19.

וָרֹנִּי Jes 12,6.

רָנּוּ *pl. m.* Jes 44,23.49,13 ‖ Jer 31,7(6).

יָרֹן (= יָרוֹן) *3 impf.* Prv 29,6.

וְתָרֹן *3 impf. f.* Jes 35,6.

תָּרֹנָּה (al. pl.) Prv 1,20.8,3.

יָרֹנּוּ *3 impf. pl.* Jes 24,14.42,11.61,7.65,14 ‖ Ps 35,27.

וַיָּרֹנּוּ Lev 9,24.

רִנֵּן] **וְרִנְּנוּ** (al. נְּ) *Pi. 3 perf. pl.* Jer 31,12(11).51,48.

רַנֵּן *inf.* Ps 132,16.

וְרַנֵּן Jes 35,2.

רַנֵּן] **רַנְּנוּ** (al. נְּ) *imper. pl.* Jes 52,9 ‖ Ps 33,1.

וְרַנְּנוּ (al. נְּ) Jes 26,19 ‖ Ps 98,4.

אֲרַנֵּן *1 impf.* Ps 63,8.92,5.

וַאֲרַנֵּן Ps 59,17.

תְּרַנֵּן *3 impf. f.* Ps 51,16.

נְרַנְּנָה (al. נְּ) *1 impf. pl.* Ps 20,6.95,1.

וּנְרַנְּנָה (al. נְּ) Ps 90,14.

יְרַנְּנוּ, יְרַנֵּנוּ (al. נְּ) *3 impf. pl.* Jes 52,8 ‖ Ps 5,12.84,3.89,13.96,12.98,8.132,9.16.145,7.149,5 ‖ 1Ch 16,33.

וִירַנְּנוּ (al. נְּ) Ps 67,5.

תְּרַנֵּנָּה *3 impf. pl. f.* Ps 71,23.

רֻנַּן] **יְרֻנַּן (ן)** *Pu. 3 impf.* Jes 16,10.

הִרְנִין] **הַרְנִינוּ** *Hi. imper. pl.* Dt 32,43 ‖ Ps 81,2.

וְהַרְנִינוּ Ps 32,11.

אַרְנִן *1 impf.* Job 29,13.

תַּרְנִין *2 impf.* Ps 65,9.

הִתְרוֹנֵן] **מִתְרוֹנֵן** *Hithpo. pt.* Ps 78,65.

רֹן] **רָנֵּי** (al. רָ) *pl. cs.* (= inf.)

iubilum.

השבעים קורין רָנִּי = רנתי ומשושי.

Ps 32,7.

רִנָּה

iubilum, laetus clamor; clamor lugubris, vagitus.

ויעבר הרנה במחנה כתרגומו ואעברו כרוז (ואולי יש לפרש חלפה השמחה). בצפניה ג׳ י״ז מחברין השבעים נוגי ממועד לפסוק שלפניו וקורין: יגיל עליך ברנה כימי מועד.

Jes 14,7. 44,23.48,20.49,13.54,1.55,12 ‖ Jer 7,16.*11,14* ‖ Ps 30,6.42,5.47,2.118,15.126,2 ‖ Prv 11,10.

הָרִנָּה 1R 8,28.22,36 ‖ 2Ch 6,19.

בְּרִנָּה Jes 35,10.*51,11* ‖ Zeph 3,17 ‖ Ps 105,43.107,22.126,5.6 ‖ 2Ch 20,22.

רִנָּתִי *suff.* Ps 17,1.61,2.119,169.142,7.

לְרִנָּתִי Ps 88,3.

רִנָּתָם Jes 43,14 ‖ Jer 14,12 ‖ Ps 106,44.

רְנָנָה

iubilum.

Job 3,7.

בִּרְנָנָה Ps 100,2.

רִנְנַת (al. נְ) *cs.* Job 20,5.

רְנָנוֹת *pl. I* Ps 63,6.

רְנָנִים *pl. II* Job 39,13.

— cf. רָנָה —

רֶסֶן] **וָרֶסֶן**

capistrum, frenum; *meton.* os interius, mandibula.

כמוהו בערבית, וי״פ מזה השם רוזן, הובש ועוצר בעם.

Jes 30,28 ‖ Job 30,11.

וָרֶסֶן Ps 32,9.

רִסְנוֹ *suff.* Job 41,5.

— v. n. pr.. —

°רָסַס] **לָרֹס** *infin. cs.*

conspergere, perstillare.

לד״ק קרוב אל רצץ, וכן בדרז״ל עב או מרוסס, וי״פ מן הסורית והערבית בהוראת הזיה ורעיפה, ומזה רסיסי לילה, ולפ״ז ורסיסים דעמום להוד מתאחה עם רצץ.

Ez 46,14.

רָסִיס] **רְסִיסִים** *pl.*

guttae; fracturae, fissurae (aedium).

להמאחים כל שרש רסס עם רצץ יֵאָמר רסיסי לילה על נטפי הטל כמשברים על הגלים.

Am 6,11.

רְסִיסֵי (נס״א) *cs.* Cant 5,2.

רָעַע v. **רֹעַ, רַע; רָעָה** et **רוּעַ** v. **רֵעַ.**

רָעֵב] **וְרָעֵב**

esurire, fame laborare.

כמוהו בכושית, ובערבית נאמר על תאוה ותשוקה בכלל.

Jes 9,19.

רָעֲבוּ] **וְרָעֵבוּ** *3 perf. pl.* Ps 34,11.

אֶרְעַב *1 impf.* Ps 50,12.

יִרְעַב, יִרְעָב *3 impf.* Jes 8,21 ‖ Prv 6,30.

תִּרְעַב] **תִּרְעַב** *3 impf. f.* Prv 19,15.

וַתִּרְעַב Gn 41,55.

כאלו היה מקום מרעה, ולד״ק משרש רָעַע, וכמו יְרֹעוּךְ, ירוצצו, וכ״ת עקילס. השבעים קורין בהושע ט׳ ב׳ לא יֵדָעֵם, ומקביל אל יְכַחֶשׁ בה; י״ג בזכריה י״ג ז׳ רֹעֵהוּ, ובפסוק ז׳ רֵעִי, ומקביל אל גבר עמיתי. במשלי ט״ו י״ד קורין השבעים יֵדְעוּ אולת (ול״נ יַבִּיעוּ), ובאיוב כ״ד ב׳: עדר גזלו וְרֹעוּ.

Jer 50,19‖Ez 34,23‖Mich 5,3.

וּרְעִיתִ֫ים *1 perf. suff.* Ez 34,13

רָעוּ *3 perf. pl.* Jer 6,3 ‖ Ez 34,8.

וְרָעוּ Jes 5,17.14,30. 61,5 ‖ Jer 3,15‖Mich 5,5.

וְרָעוּם *suff.* Jer 23,4.

רֹעֶה *pt.* Gn 30,36.37,2.49,24‖Ex 3,1 ‖ Nu 27,17 ‖ 1S 16,11.17,34‖ 1R 22,17 ‖ Jes 44,20 ‖ Jer 49,19. *50,44*.51,23 ‖ Ez 34,5.8. 12.23 ‖ Hos 12,2 ‖ Zach 10,2. 11,15.16 ‖ Job 24,21‖2Ch 18,16.

וְרוֹעֶה Ez 37,24.

הָרוֹעֶה, הָרֹעֶה (Cant 6,3) Gn 48,15 ‖ Jer 43,12 ‖ Am 3,12 ‖ Zach 13,7‖Cant 2,16.6,3.

כְּרֹעֶה Jes 40,11‖Jer 31,10(9).

לְרֹעֶה Ez 34,23.

מֵרֹעֶה Jer 17,16‖Eccl 12,11.

רֹעֵה *cs.* Gn 4,2.46,34.47,3 ‖ (Jes 63,11)‖Ps 80,2.

רֹעִי *suff.* Jes 38,12.44,28‖Zach 11,17.13,7‖Ps 23,1.

רֹעִים *pl.* Gn 37,13.16‖Nu 14,33‖ 1S 25,16‖Jes 31,4.56,11 ‖ Jer 3, 15.6,3.12,10.23,1.4.33,12‖ Ez 34, 2.7‖Mich 5,4‖Zeph 2,6.

וְרֹעִים Jes 13,20.

הָרֹעִים Ex 2,17.19 ‖ 1S 17,40. 21, 8.25,7‖2R 10,12‖ Jer 10,21.23,2. 25,34.35.36‖Ez 34,2.8.9.10^{2}‖Am 1,2 ‖ Zach 10,3.11,3.8 ‖ Cant 1,8. 4,5‖1Ch 27,29.

וְהָרֹעִים Jer 2,8.

לָרֹעִים Ez 34,2.

רוֹעֵי, רֹעֵי (Ez 34,2^{a}) *cs.* Gn 13, 7^{2}.26,20^{2}.46,32 ‖ Jes 63,11 ‖ Ez 34,2^{2}.

רֹעַי *suff.* Gn 13,8‖Ez 34,8.

וְרָעֵב Jes 8,21.

הָרָעֵב Jes 29,8.

לְרָעֵב Ez 18,7.16.

לָרָעֵב Jes 58,7.10.

וּמֵרָעֵב Job 22,7.

רְעֵבָה *f.* Ps 107,9‖Prv 27,7.

רְעֵבִים *pl. m.* 2R 7,12‖ Ps 107, 5.36.

וּרְעֵבִים 1S 2,5‖Job 24,10.

לָרְעֵבִים Ps 146,7.

רָעַד

contremiscere.

כמוהו בערבית וכושית (קרוב אל רעל, רעם ורעש).

וַתִּרְעַד [יִרְעַד] *3 impf. f.* Ps 104,33.

מַרְעִיד [הִרְעִיד] *Hi. pt.* Dan 10,11.

מַרְעִידִים *pl.* Esr 10,9.

רַעַד [רְעָד]

tremor.

בערבית הוראתו רַעַם.

Ex 15,15.

וָרַעַד Ps 55,6.

רְעָדָה Jes 33,14‖Ps 48,7.

וּרְעָדָה Job 4,14.

בִּרְעָדָה Ps 2,11.

1 רָעָה [רְעָה]

pascere (gregem); vitam pastoralem agere; *trop.* nutrire; regere, moderari; pasci; *met.* depascere, consumere, perdere.

כמוהו בסורית, ערבית וכושית; י״פ רעה רוח ודומיו מן רָעָה ב׳, בהוראת התחברות, ע״כ הובאו שם שנית, י״ג בש״א כ״א ח׳ אביר הָרֹצִים, ואינו מכרה. סומכוס והירונימוס קורין בישעיה ל״ה י״ב כאהל רֹעִים; יונתן קורא בנ״ו י״א והמה רָעִים, והשבעים קורין עֲרוּמִים (מענין ערמה); בספרים מדויקים בס״נ י״א רֹעֵי צאנו, וגם במסורה לא נמנה בין ד׳ רֹעֵה בנסמך; עקילס וסומכוס קורין בירמיה כ״ב כ״ב כל־רֵעַיִךְ; י״ג בי״ז ט״ו יום רָעָה ת׳ מֵרֹעֶה; יִרְעוּךְ קדקד ב׳ ט״ז הוא כמליצת על גבי הרשו חרשים, כלומר ירמסו על קדקדך

נִרְעָב *1 impf. pl.* Jer 42,14.

תִּרְעָבוּ [תִּרְעֲבוּ] *2 impf. pl.* Jes 65,13.

יִרְעָבוּ [יִרְעֲבוּ] *3 impf. pl.* Jes 49,10.

יַרְעִיב [הִרְעִיב] *Hi. 3 impf.* Prv 10,3.

וַיַּרְעִבֶךָ [יַרְעִבְךָ] Dt 8,3.

רָעָב

fames, annonae caritas.

Gn 12,10.*26*,*1*.41,27.30.54.45,11. 32,24 ‖ 2S 21,1.24,13 ‖ 1R 8,37 ‖ 2R 6,25‖Jes 5,13‖Jer 14,18‖ Ez 5,17.7,15.14,13. 34,29. 36,29.30 ‖ Am 8,11^{2}‖Ps 105,16 ‖Ruth 1,1‖ Thr 4,9.5,10‖1Ch 21,12 ‖ 2Ch 6, 28.

וְרָעָב Jer 5,12.14,13.15‖ Ez 5,16. 14,21‖2Ch 20,9.

הָרָעָב Gn 12,10.26,1.41,30.31.36. 50. 54. 56. 57. 42,5. 45,6. 47,4. 13^{2}. 20 ‖ 2R 25,3 ‖ Jer 14,16.21,7.22, 10.*29*,*17*.24,17. 38,9.52,6 ‖ Ez 5, 16.

וְהָרָעָב Gn 41,56.43,1 ‖ 1R 18,2‖ 2R 4,38.7,4 ‖ Jes 51,19 ‖ Jer 32, 24.42,16‖Ez 7,15.

בְּרָעָב Dt 28,48‖Job 5,20‖Thr 2, 19‖2Ch 32,11.

בָּרָעָב Gn 41,36 ‖ Nu 16,3 ‖ Jes 14,30 ‖ Jer 11,22.27,13.*29*,*18*.*38*, *2*.*42*,*17*.*44*,*13*.42,22.44,12 ‖ Ez 6, 11.12‖Ps 33,19‖Neh 5,3.

וּבָרָעָב Jer 14,12.15.16,4.21,9.*32*, *36*.27,8.44,12.18.27‖Ez 5,12.

לָרָעָב 2R 8,1‖Jer 15,2.18,21.

מֵרָעָב Ez 12,16.

לִרְעָבָם *suff.* Neh 9,15.

רְעָבוֹן Ps 37,19.

רַעֲבוֹן *cs.* Gn 42,19.33.

רָעֵב

esuriens, famelicus; fame confectus.

2S 17,29‖Jes 32,6.44,12‖Prv 25, 21‖Job 5,5.18,12.

רֹעֶיךָ Gn 13,8 ‖ Nah 3,18.

רֹעַיִךְ Jer 22,22.

רֹעֵיהֶם Jer 50,6.

וְרֹעֵיהֶם Zach 11,5.

רֹעָה *f. sg.* Gn 29,9.

רֹעוֹת *pl.* Job 1,14.

לִרְעוֹת *inf. cs.* Gn 37,12 ‖ 1S 17,15 ‖ 2S 7,7 ‖ Ps 78,71 ‖ Cant 6,2 ‖ 1Ch 17,6.

מֵרְעוֹת Ez 34,10.

בִּרְעֹתוֹ *suff.* Gn 36,24.

רְעֵה *imper.* Mich 7,14 ‖ Zach 11,4.

וּרְעֵה Ps 37,3.

וּרְעֵם (al. רְ) *suff.* Ps 28,9.

וּרְעִי *f.* Cant 1,8.

רְעוּ *pl. m.* Gn 29,7.

אֶרְעֶה *1 impf.* Gn 30,31 ‖ Ez 34,14.15 ‖ Zach 11,9.

וָאֶרְעֶה Zach 11,7².

אֶרְעֶנָּה *suff.* Ez 34,16.

תִּרְעֶה *2 impf.* 2S 5,2 ‖ Cant 1,7 ‖ 1Ch 11,2.

יִרְעֶה *3 impf.* Jes 27,10.30,23. 40,11 ‖ Ez 34,23 ‖ Prv 15,14.

יֵרַע Job 20,26.

יִרְעֶנָּה *suff.* Ps 80,14.

יִרְעֵם Hos 4,16.9,2 ‖ Ps 49,15.

וַיִּרְעֵם (al. וַיַּרְעֵם *Hi.*) Ps 78,72.

תִּרְעֶה־ *3 impf. f.* Jer 22,22.

תִּרְעוּ *2 impf. pl.* Ez 34,3.18.

יִרְעוּ *3 impf. pl.* Ex 34,3 ‖ Jes 49,9.65,25 ‖ Ez 34,2.10 ‖ Jon 3,7 ‖ Mich 7,14 ‖ Zeph 3,13 ‖ Prv 10,21.

יִרְעוּן Zeph 2,7.

וַיִּרְעוּ Ez 34,8 ‖ Job 24,2.

יִרְעוּךְ (?) *suff.* Jer 2,16.

תִּרְעֶינָה *3 impf. pl. f.* Jes 11,7 ‖ Ez 34,14.19.

וַתִּרְעֶינָה Gn 41,2.*18*.

רְעִי

pastus.

בנגוד אל הבקר העומד להרישה.

1R 5,3.

מִרְעֶה

pascuum, pabulum.

השבעים קורין באיכה: כְּאַיָּלִים לא מצאו מרעה.

Gn 47,4 ‖ Joel 1,18 ‖ Thr 1,6 ‖ 1Ch 4,39.40.41.

וּמִרְעֶה Ez 34,14 ‖ Nah 2,12.

הַמִּרְעֶה Ez 34,18.

בְּמִרְעֶה־ Ez 34,14.

מִרְעֵה *cs.* Jes 32,14.

מִרְעֵהוּ *suff.* Job 39,8.

מִרְעֵיכֶם Ez 34,18.

מַרְעִית ‎[מַרְעִיתִי *suff.*

pastus; pascuum; grex.

Jes 23,1 ‖ Ez 34,31.

מַרְעִיתְךָ ‎[מַרְעִיתֶךָ *suff.* Ps 74,1.79,13.

מַרְעִיתוֹ Ps 95,7.100,3.

מַרְעִיתָם Jes 49,9 ‖ Jer 10,21.25,36.

כְּמַרְעִיתָם Hos 13,6.

—— v. n. pr. ——

II ‎[רָעָה] רֹעֶה *pt.*

delectari, familiariter uti aliquo; cupere, sectari; Pi. socium sibi adiungere; *Hithp.* familiaritatem contrahere cum aliquo.

מענין אחוה ורעות, וקרוב אל רָצָה בחלוף צ׳ בע׳, ויש מעין הוראתו בערבית ואשורית. ע׳ לעיל. (יש מחברין לו ותרועת מלך בו, וירא פניו בתרועה, יתרועעו אף ישירו).

Jes 44,20 ‖ Hos 12,2.

וְרֹעֶה Prv 13,20.28,7.29,3.

וּרְעֵה *imper.* Ps 37,3.

יִרְעֶה *3 impf.* Ps 15,14.

תִּרְעֶה־ *3 impf. f.* Jer 22,22.

רֵעָה *Pi. 3 perf.* Jud 14,20.

תִּתְרַע ‎[תִּתְרָעֶה *Hith. 2 impf.* Prv 22,24.

רֵעַ I

amicus, necessarius, socius; quivis alius, ὁ πλησίον, אִישׁ...רֵעַ, alter, alter.

י״נ בש״א ל׳ כ״ו לְרֵעֵיהֶם ת׳ לְרֵעֵהוּ (ומוסב על הזקנים) או לְרֵעֵיהוּ (ומוסב אל יהודה); בקצת נוסחאות במ״ב ז׳ ו׳: איש אל רֵעֵהוּ, וכת״י והירונימוס; י״נ בזכריה י״א ו׳ איש ביד רֵעֵהוּ; בתהלים ט״ו ד׳: נשבע לְרֵעֵהּ (= לְרֵעוֹ) וכ״ת הסורי; במשלי י״ב כ״ו יָתֵר מֵרֵעֵהוּ צדיק, כלומר יבקש לו לחמו ומחיתו, ובאיוב ט״ז כ״א: כְּבֶן־אדם לרעהו, או וּבֵין אדם לרעהו.

2S 13,3 ‖ Jer 9,3 ‖ Hos 3,1 ‖ 1Ch 27,33.

וָרֵעַ Q. Prv 27,10 ‖ Job 30,29.

וָרֵעַ Ps 88,19.

הָרֵעַ Prv 17,17.19,6.

בְּרֵעַ Mich 7,5.

כְּרֵעַ Ps 35,14.

רֵעִי *suff.* Job 31,9 ‖ Cant 5,16.

רֵעֲךָ, רֵעֶיךָ (Pr 6,3[b]), רֵעֶךָ Ex 2,13.20,17².22,25 ‖ Lev 19,13.16 ‖ Dt 5,18².13,7.19,14.23,25.26² ‖ 2S 16,17² ‖ Prv 3,29.6,3².25,8.9.17.27,10.

בְּרֵעֲךָ, בְּרֵעֶךָ Ex 20,16 ‖ Dt 5,17.24,10 ‖ Prv 24,28.

לְרֵעֲךָ, לְרֵעֶיךָ, לְרֵעֶךָ Ex 20,17 ‖ Lev 19,18 ‖ Dt 5,18 ‖ 1S 15,28.28,17 ‖ 2S 12,11 ‖ Prv 3,28.6,1.

רֵיעֲכֶם Job 6,27.

וְרֵעוֹ Jer 6,21.

רֵעֵהוּ Gn 11,3.7.15,10.38,12.20.43,33 ‖ Ex 11,2.18,16.21,14.18.35.22,6.*9*.*7*.*10*.13.32,27.33,11 ‖ Lev 20,10 ‖ Dt 4,42.15,2.19,4.5².22,24.26.27,17.24 ‖ Jos 20,5 ‖ Jud 6,29.7,14.10,18 ‖ 1S 10,11.20,41² ‖ 2S 2,16² ‖ 1R 20,35 ‖ 2R 3,23.7,3.*9* ‖ Jes 13,8.34,14.41,6 ‖ Jer 5,8.7,5.9,7.19,9.22,8.23,30.35.31,34(33).36,16.46,16 ‖ Ez 18,6.11.15.22,11.33,26 ‖ Jon 1,7 ‖ Hab 2,15 ‖ Zach 8,16.17.11,6.14.13² ‖ Mal 3,16 ‖ Ps 12,3.101,5 ‖ Prv 6,29.11,9.16,29.17,18.18,17.21,10.22,11.26,19.27,9.14.17.29,5 ‖ Ruth 3,14.

וְרֵעֵהוּ 1R 16,11.
בְּרֵעֵהוּ Dt 15,2‖Jud 7,22‖1S 14,20‖Jes 3,5.19,2 ‖ Jer 9,4.22,13‖Zach 8,10 ‖ Prv 25,18 ‖ 2Ch 20,23.
לְרֵעֵהוּ Ex 18,7.22,7 ‖ Dt 19,11 ‖ Jud 7,13‖1R 8,31‖ Jer 23,27.34,15.17‖Zach 3,10 ‖ Ps 15,3 ‖ Prv 11,12.14,20.21 ‖ Job 12,4.16,21 ‖ Ruth 4,7 ‖ Esth 9,19.*22*‖ 2Ch 6,22.
מֵרֵעֵהוּ Gn 31,49 ‖ Jer 9,3 ‖ Prv 12,26.19,4‖Eccl 4,4.
מֵרֵעָהּ Jer 3,20.
רֵעִים *pl.* Jer 3,1 ‖ Prv 18,24.19,4‖Job 17,6‖Cant 5,1.
רֵעֵי *cs.* Job 2,11.
רֵעַי [רֵעָי *suff.* Job 16,20.19,21.
וְרֵעַי, וְרֵעָי Ps 38,12.122,8.
רֵעֶיךָ Ps 139,17‖Job 35,4.42,7.
וְרֵעֶיךָ Zach 3,8.
רֵעַיִךְ Ez 22,12.
רֵעָיו Job 32,3.
רֵעֵהוּ (= רֵעָיהוּ?) Job 42,10.
לְרֵעֵהוּ (= לְרֵעָיהוּ?) 1S 30,26.
רֵעֶיהָ Thr 1,2.
רֵעֵיהֶם *suff.* Jer 29,23 ‖ Ps 28,3.
רֵעֶה 2S 15,37.16,16‖1R 4,5.
וְרֵעֶה K. Prv 27,10.
רֵעֶה [וְרֵעוֹתַי Q. (תַ) *f. pl. suff.* Jud 11,37.
רֵעוֹתֶיהָ Ps 45,15.
וְרֵעוֹתֶיהָ Jud 11,38.

I [רְעוּת] רְעוּתָהּ *suff.*

socia; quaevis alia; altera.

יש מחברין לו הכתיב ורעיתי דשופטים י״א ל״ז ומנקדין וּרְעִיֹּתָי.

Ex 11,2‖Jes 34,15.16.9,19‖Zach 11,9.

לִרְעוּתָהּ Esth 1,19.

[רַעְיָה] רַעְיָתִי *suff.*

amica, de puella amata.

Cant 1,9.15.*4,1*.2,2.10.13.4,7.5,2.6,4.

[וְרַעְיֹתָי Q. *pl. suff.* Jud 11,37.

[מֵרֵעַ et מֵרֵעַ] לְמֵרֵעֲךָ *suff.* [מֵרֵעֶךָ]

amicus, socius.

(לד״ק המ״ם שרשית ומוצאין לו חבר בערבית ובכושית, ולא נהירא לי).

Jud 15,2.

מֵרֵעֵהוּ, מֵרֵעֵהוּ (Prv 19,7) Gn 26,26‖2S 3,8‖Prv 19,4.7‖Job 6,14.
לְמֵרֵעֵהוּ Jud 14,20.15,6.
מֵרֵעִים *pl.* Jud 14,11.

II [רֵעַ] לְרֵעִי *suff.*

cogitatio, voluntas.

מענין רעיון ומחשבה (ואולי יש לגרוס בישעיה מ״ד כ״ח: רֵעִי וכל חפצי ישלים, כלומר יבצע זממי ורצוני).

Ps 139,2.

רֵעֶיךָ *pl. suff.* Ps 139,17.

II [רְעוּת] וּרְעוּת

studium alic. rei.

רצון ונטיה, ולד״ק מן רָעָה א׳, כטעם רֹעֶה רוח; בצורית ענינו עמל ויגיעה, וכענין יְגִעַת נפש (ואולי יש להברו עם רעע, וכטעם שבר ברוח?)

Eccl 1,14. *2,11.17.* 2,26.*4,4.6.9.*4,6.

רַעְיוֹן

cogitatio, studium.

חברו בארמית מוכיה עליו.

Eccl 1,17.

וְרַעְיוֹן Eccl 4,16.
וּבְרַעְיוֹן Eccl 2,22.

——v. ch. et n. pr.——

רָעַל

tremere, agitare.

בסורית וערבית הוראתו תנועה ותנודה, וטעם והברשים הרעלו שהניפו אותם, כענין והרק הנית, ולפי׳ הקדמונים באורו נמשחו בסם המות; י״נ וְהַפָּרָשִׁים (כתרגום השבעים) הָעֳלוּ.

[הָרְעֲלוּ] הָרְעֲלוּ [הָרְעַל *Ho. 3 perf. pl.* Neh 2,4.

רַעַל

tremor, titubatio.

כטעם כוס החמה, שגורם תנועה וזועה לשותיו.

Zach 12,2.

[רְעָלָה] וְהָרְעָלוֹת *pl.*

velum muliebre.

בערבית הוראתו צעיף, וע׳ הערה אל יריעה.

Jes 3,19.

תַּרְעֵלָה

titubatio, ebrietas.

Ps 60,5.

הַתַּרְעֵלָה Jes 51,17.22.

——v. n. pr.——

[רָעַם] רָעֲמוּ *3 perf. pl.*

commoveri, tremere; *Hi.* tonare; ad iram provocare.

כמוהו בסורית, כושית ואשורית, ושמושו בדרז״ל בבנין התפעל עם השם תרעומת ידוע. השבעים קורין ביחזקאל דָּמְעוּ, כלומר הורידו דמעות על פניהם.

Ez 27,35.

יִרְעַם *3 impf.* Ps 96,11.*98,7* ‖ 1Ch 16,32.
הִרְעִים *Hi. 3 perf.* Ps 29,3.
הַרְעִמָהּ *inf. suff.* 1S 1,6.
תַּרְעֵם *2 impf.* Job 40,9.
יַרְעֵם *3 impf.* 1S 2,10 ‖ 2S 22,14‖Job 37,4.5.
וַיַּרְעֵם 1S 7,10‖Ps 18,14.

רַעַם, רָעַם

tonitru, fragor; fremitus, strepitus, tumultus.

Ps 81,8‖Job 39,25.

וְרַעַם Job 26,14.
בְּרַעַם Jes 29,6.
רַעַמְךָ *suff.* Ps 77,19.104,7.

רַעְמָה

tremor (*poët.* de iuba equi).

כטעם מְצִלַּת הסוס דוכריה.

Job 39,19.

——v. n. pr.——

רָעַן

virere, frondescere.

כמוהו באשורית במובן היות ירוק ורטוב.

[רַעֲנֵן] רַעֲנָנָה [רַעֲנָנָה] *Pilp.* 3 *perf. f.* Joel 15,32.

רַעֲנָן

virens, viridis; recens.

השבעים והסורי קורין בתהלים ל״ז ל״ה כארז לְבָנוֹן; ר׳ יוסף הלוי גורס בצ״ב י״א: בְּלֹתִי בְּשֶׁמֶן רענן, כלומר זקנתי תהיה כעץ שמן רענן.

Dt 12,2 ‖ 1R 14,23 ‖ 2R 16,4.*17*, *10*‖Jes 57,5 ‖ Jer 2,20.6. 6,13.11, 16.17,2.8‖Ez 6,13‖Hos 14,9 ‖ Ps 37,35.52,10.92,11‖2Ch 28,4.

רַעֲנָנָה *f.* Cant 1,16.

וְרַעֲנַנִּים *pl. m.* Ps 92,15.

v. chald.

רָעַע] 1 רַע, רָע

noxium, perniciosum, malum esse; invidum esse; tristem esse; רַע בְּעֵינֵי פ׳ displicere.

הוראתו ידועה וכמוהו באשורית. לד״ק רֹעוּ עמים דישעיה משרש רָעַע ב׳ או רָעָה א׳, והשבעים קורין דְּעוּ; י״נ בתהלים מ״ד נ׳ תְּנַדַּע או תְּנַדֵּעַ לְאֻמִּים.

Nu 11,10.22,34 ‖ Jos 24,15 ‖ Jer 40,4.

וְרַע Prv 24,18.

וְרָעָה [רָעָה] *3 perf. f.* Dt 15,9‖ 2S 19,8.

בְּרֹעַ *inf. cs.* Eccl 7,3.

רֹעוּ *imper. pl.* Jes 8,9.

יֵרַע *3 impf.* Gn 21,12 ‖ Dt 15,10‖1S 1,8‖2S 11,25.20,6.

וַיֵּרַע Gn 21,11.38,10.48,17‖1S 8, 6.18,8‖2S 11,27‖Jes 59,15 ‖ Jon 4,1‖ Jon 4,1 ‖ Ps 106,32 ‖ Neh 2, 10.13,8‖1Ch 21,7.

תֵּרַע *3 impf. f.* Dt 28,54.56.

יֵרְעוּ *3 impf. pl.* Neh 2,3.

יֵרֹעַ [יֵרַע] *Ni. 3 impf.* Prv 11, 15.13,20.

הֵרַע *Hi. 3 perf.* Ex 5,23 ‖ 2R 21,11‖Ps 74,3‖Ruth 1,21.

וְהֵרַע Jos 24,20.

הֲרֵעֹתָה, הֲרֵעוֹתָ, הֲרֵעֹתָ *2 perf.* Ex 5,22‖Nu 11,11‖1R 17,20.

הֲרֵעֹתִי, הֲרֵעוֹתִי (Ch) *1 perf.* Nu 16,15‖Mich 4,6‖1Ch 21,17.

הֵרֵעוּ *3 perf. pl.* Jer 7,26.38,9‖ Mich 3,4.

הֲרֵעֹתֶם *2 perf. pl.* Gn 43,6. 44,5‖Jer 16,12.

מֵרַע *pt.* Prv 17,4.

וּמֵרַע (al. רָ) Jes 9,16.

מְרֵעִים *pl.* Jes 1,4.14,20. 31,2 ‖ Jer 20,13.23,14 ‖ Ps 22,17. 26,5. 27,2. 37,9. 64,3. 92,12. 94,16. 119, 115‖Job 8,20.

בַּמְּרֵעִים Ps 37,1‖Prv 24,19.

הָרֵעַ *inf. abs.* 1S 12,25 ‖ Jes 1, 16‖Jer 13,23.

וְהָרֵעַ 1Ch 21,17.

לְהָרַע *cs.* Ps 37,8‖Prv 24,8.

לְהָרַע Gn 31,7‖Lev 5,4‖Jer 4,22. 25,29‖Zach 8,14‖Ps 15,4.

וּלְהָרַע Jes 31,28(27).

מֵהָרַע 1S 25,34.

אָרַע *1 impf.* 1S 26,21‖Jer 25,6.

תָּרַע *2 impf.* Ps 44,3.

וַתָּרַע 1R 14,9.

יָרַע [יָרֵעַ] *3 impf.* Zeph 1,12.

וַיָּרַע 1R 16,25.

נָרַע *1 impf. pl.* Gn 19,9.

תָּרֵעוּ *2 impf. pl.* Gn 19,7 ‖ Jud 19,23‖1S 12,25‖Ps 105,15‖ 1Ch 16,22.

וְתָרֵעוּ Jes 41,23.

יָרֵעוּ *3 impf. pl.* Jes 11,9.*65*, *25*‖Jer 10,5‖Prv 4,16.

וַיָּרֵעוּ Nu 20,15‖Dt 26,6.

רַע, רָע, Q. (Mich 3,2)

י״נ בשמות ל״ב כ״ב: כי פָּרֻעַ הוא; השבעים בירמיה ה׳ כ״ח משמיטין דִּבְרֵי רָע וקורין וַיַּעַבְרוּ דִין; י״נ בתהלים י׳ ו׳: אשר לא אֶהְיֶה בְרָע, ומקביל אל בל־אמוט; במשלי ו׳ כ״ד קורין השבעים מאשת רַע.

Gn 6,5. 8,21. 24,50. 31,24. *29*. 29. 38,7.41,21.48,16 ‖ Lev 27,10.12. *14*‖Nu 11,1‖Dt 15,21.17,1.22,14. 19.23,10.28,35 ‖ 1S 29,7.30,22 ‖ 1R 5,18.22,8.18 ‖ 2R 4,41 ‖ Jes 3, 11.5,20.31,2.45,7. 56,2 ‖ Jer 2,19. 5,28.39,12.42,6‖Ez 11,2 ‖ Hos 7, 15‖Am 5,14.15.6,3‖Mich 1,12.2, 1.3,2‖Hab 1,13.2,9^2‖Zeph 3,15 ‖ Mal 1,8^2.2,17‖Ps 5,5.7,5.10.23,4. 34,17.36,5.41,6.49,6.52,5.64,6.94, 13. 97,10. 101,4. 109,20. 119,101. 121,7.140,2.12. 141,4 ‖ Prv 2,12. 14^2. 5,14. 6,14.24. 8,13^2.11,15.21. 12,13.20.21. 14,22. 15,10.26. 17, 11.19,23. 20,8.14.22. 21,10. 23,6. 25,20.26,23. 28,5.10. 22.29,6.31, 12‖Job 2,7. 5,19.21,30.30,26.31, 29 ‖ Eccl 1,13.2,17.4,8.17.5,13.6, 2.8,3.5.11.12.9,3^2.12,14‖Neh 2,1. 6,13.9,28‖1Ch 2,3‖2Ch 33,9.

וָרַע 1S 25,3.

וָרָע Gn 2,9.17.3,5.22 ‖ Dt 1,39 ‖ Ps 10,15.

הָרַע, הָרָע, Q. Ex 33,4 ‖ Nu 20, 5.32,13 ‖ Dt 1,35.4,35.9,18.13,6. *17*,*7*.*19*,*19*.*21*,*21*.*22*,*21*.*24*.*24*,*7*. 12.17,2.5.12.*22*,*22*.19,20.30,15. 31,29‖Jos 23,15 ‖ Jud 2,11.*3*,*7*.*6*, *1*.3,12.*4*,*1*.*10*,*6*.*13*,*1*.12 ‖ 1S 15, 19‖2S 12,9‖1R 11,6.*14*,*22*.*16*,*30*. 15,26. *34*.*22*,*53*. 16,19. *21*,*20*.*25*. 25 ‖ 2R 3,2. *13*,*11*. 8,18.*27*. *13*,*2*. *14*,*24*.*15*,*9*.*18*.*24*.*28*.*17*,*2*.*21*,*2*.*20*. *23*,*32*. *37*.*24*,*9*.*19*. 17,17.*21*,*6*.*16*. 21,9.15.65,12.66,4‖Jer 3,17.7,24. 30.11,8.13,10.16,12. 18,10. 12. 23, 22.32,30.52,2‖Ez 13,22‖ Mich 7, 3‖Ps 54,7 ‖ Job 2,10 ‖ Eccl 4,3 ‖ Esth 7,6‖Neh 13,17‖2Ch 12,14. 21,6.*22*,*4*.*33*,*2*.*22*.*36*,*5*.*9*.*12*. 29,6. 33,6.

וְהָרַע, וְהָרָע 2S 14,17‖Ps 51,6.

בְּרַע Ex 5,19.32,22 ‖ Lev 27,10‖ Jes 33,15‖Ps 10,6. 73,8 ‖ Prv 13, 17.20,30.

בְּרָע Gn 44,34‖Jes 7,15.*16*.

לְרַע, לְרָע 2S 19,36‖1R 3,9‖ Jer 7,6.25,7‖Eccl 8,9‖2Ch 18,17.

לָרַע, לָרָע Lev 27,33 ‖ Jes 5,20. 59,7‖Ps 56,6‖Prv 1,16.21,12.24, 20.

מֵרַע Jes 59,15 ‖ Ps 34,14. 15. *37*, *27* ‖ Prv 3,7.4,27.13,19.14,16.16, 6. 17 ‖ Job 1,1. *8*.*2*,*3*. 28,28 (al. מֵרָע).

לְמֵרַע 2S 13,22.

רָעִים *pl.* Gn 13,13.40,7 ‖ Dt 28, 59 ‖ 1S 2,23 ‖ 2R 2,19.17,11 ‖ Jes 32,7 ‖ Jer 15,21 ‖ Ez 30,12 ‖ Ps 78, 49 ‖ Prv 4,14. 12,12. 14,19. 15,3. 15 ‖ Job 35,12 ‖ Neh 2,2 ‖ 2Ch 21, 19.

וְרָעִים Gn 47,9 ‖ Dt 6,22 ‖ Jer 6, 29.

הָרָעִים Dt 7,15 ‖ 2S 17,13 ‖ Jer 12, 14 ‖ Ez 5,16. 14,21. 20,44. 33,11. 36,31 ‖ Zach 1,4^2 ‖ Esr 9,13 ‖ Neh 9,35 ‖ 2Ch 7,14.

רָעֵי *cs.* Ez 7,24.

רָעָה, K. *adj. f. et subst.* malum, calamitas, interitus, pernicies, afflictio; miseria, res adversae; *ethice*: malum, pravum.

ואל אראה ברעתם דבמדבר י״א י״א אחד מתק״ס; י״ג במ״א י״א כ״ה וַיִּתְרָעָה את הדד וַיָּצֶק בישראל; השבעים קורין בירמיה כ״ב כ״ב ונכלמת מכל רַעֹתָיִךְ או רֵעָיִךְ; י״ג ביחזקאל ט״ז נ״ז: בטרם תִּגָּלֶה עֶרְוָתֵךְ; בקהלת ה׳ ו׳ קורין השבעים: כי דַּעַת האדם רבה עליו.

Gn 26,29. 37,2.20.*33*. 44,4. 50,17. 20 ‖ Ex 10,10.21,8 ‖ Lev 26,6 ‖ Nu 13,19. 14,37. 24,13 ‖ Jud 9,23.11, 27.15,3.20,13 ‖ 1S 12,19.16,14.15. 16.18,10.19,9.24,12. 25,21.26. 26, 18.29,6 ‖ 2S 12,11.18 ‖ 1R 1,52.14, 10.20,7.21,21.22,23 ‖ 2R 8,12.21, 12. 22,16 ‖ Jes 3,9.7,5. 13,11.47, 11 ‖ Jer 2,3.4,6.5,12.6,1.19.9,2.11, 11.17.23.15,11. 17,17.18. 18,11. 20.19,3.23,10.12.17. 25,32. 26,19. *44,7*.45,5.48,2.49,23.37.51,2 ‖ Ez 5,17. 7,5. 14,15.21.34,25. 38,10 ‖ Am 3,6.5,13 ‖ Jon 4,1 ‖ Mich 2,3^2. 3,2.11 ‖ Nah 1,11 ‖ Ps 15,3. 21,12. 27,5.34,22.35,12.37,19. 38,21.41, 2.8.90,15.91,10.107,39.109,5.112, 7.144,10 ‖ Prv 1,33. 3,29. 30.11, 19.27.13,21.16,4.27.30.17,13^2.22, 3.24,1.27,12 ‖ Job 20,12 ‖ Eccl 5,12.15. 6,1. 7,14. 9,12^2. 10,5.13. 11,2.10 ‖ Dan 9,12 ‖ Neh 2,10.6, 2 ‖ 2Ch 18,22.20,9.34,24.

וְרָעָה 1S 25,28 ‖ Jer 44,17 ‖ Ps 28, 3 ‖ Eccl 2,21.

הָרָעָה, K. Gn 19,19.39,9.50,15 ‖ Ex 32,12.14 ‖ Nu 14,27. 35 ‖ Dt 31,18.29 ‖ Jud 20,3.12.34.41 ‖ 1S 6,9.12,20.16,23.20,7.9.13.23,9.24, 18.25,17 ‖ 2S 3,39.13,16.15,14.17, 14.19,8.24,16 ‖ 1R 2,44. 9,9.11,25. 13,33. 16,7. 21,29^2 ‖ 2R 6,33. 22, 20 ‖ Jes 57,1 ‖ Jer 1,14.8,3.16,10. *32,42*.18,8.10.11.19,15.25,5.26,3. *36,7*.3.13.19. 32,23. 35,15. 17. 36, 3^2.31. 40,2. 41,11. 42,10. 17. 44,2. 23.51,60.64 ‖ Ez 6,10.14,22 ‖ Joel 2,13 ‖ Am 9,10 ‖ Jon 1,7.8.3,8.10^2. 4,2 ‖ Job 2,11.42,11 ‖ Eccl 8,11. 12,1 ‖ Esth 7,7.9,25 ‖ Dan 9,13. 14 ‖ Neh 2,17.13,18.27 ‖ 1Ch 21, 15 ‖ 2Ch 7,22.34,28.

בְּרָעָה Gn 44,29 ‖ Ex 32,12 ‖ 2R 14,10 ‖ Ps 50,19.52,3.107,26 ‖ Prv 17,20.24,16.28,14 ‖ Neh 1,3 ‖ 1Ch 7,23.25,19.

בָּרָעָה Esth 8,6 ‖ Neh 13,7.

לְרָעָה Gn 31,52 ‖ Dt 29,20 ‖ Jud 2,15 ‖ 2S 18,32 ‖ Jer 21,10.*39,16*. *44,27*.24,9.29,11.38,4.44,11.29 ‖ Am 9,4 ‖ Zach 1,15 ‖ 2Ch 18,7.

לָרָעָה Prv 6,18.

וּלְרָעָה Jer 28,8.

מֵרָעָה 1S 25,39 ‖ Jer 4,14.9,2 ‖ 1Ch 4,10.

רָעַת *cs.* Gn 6,5 ‖ Jud 9,56. 57 ‖ 1S 25,39 ‖ Jer 7,12.11,17.32,32 ‖ Hos 10,15 ‖ Zach 8,17 ‖ Eccl 8,6 ‖ Esth 8,3.

וְרָעַת Zach 7,10.

מֵרָעַת Jer 12,4 ‖ Ps 107,34.

רָעָתִי *suff.* Ps 35,4. 26. 38,13. 40, 15.*70*,3.71,13.24 ‖ Thr 1,21.

בְּרָעָתִי Nu 11,15.

רָעָתֶךָ, רָעָתֵךְ 1S 24,10 ‖ 1R 2, 44 ‖ Jer 2,28 ‖ Nah 3,19 ‖ Job 22,5.

בְּרָעָתֶךָ 2S 16,8.

רָעָתֵךְ Jer 2,19. 4,18. 22,22 ‖ Ez 16,23.57.

רָעָתֵכִי Jer 11,15.

בְּרָעָתֵךְ Jes 47,10.

וּבְרָעָתֵךְ Jer 3,2.

רָעַתְכֶם 1S 12,17 ‖ Hos 10,15.

רָעָתוֹ Nu 35,23 ‖ Jer 8,6 ‖ Prv 26, 26.

וְרָעָתוֹ Jer 48,16.

בְּרָעָתוֹ Ob 13 ‖ Prv 14,32 ‖ Eccl 7, 15.

כְּרָעָתוֹ 2S 3,39.

לְרָעָתוֹ Eccl 5,12.

מֵרָעָתוֹ Jer 18,8.23,14 ‖ Jon 4,6.

רָעָתָהּ Jer 6,7.

רָעָתָם Jer 1,16.2,27. 11,12.14.14, 16.23,11.33,5.44,3.51,24 ‖ Hos 7, 7,2.9,15 ‖ Joel 4,13 ‖ Jon 1,2 ‖ Thr 1,22 ‖ Esth 9,2.

בְּרָעָתָם Hos 7,3.

וּבְרָעָתָם Ps 94,23.

מֵרָעָתָם Jer 44,5.

רָעוֹת, רָעֹת (Jer 44,9[d]), *pl.* Gn 28,8.41,3.4 ‖ Dt 31,17.21.32,23 ‖ Jer 2,13.24.2.3.44,9^4 ‖ Ez 6,11 ‖ Ps 34,20.40,13.55,16.140,3 ‖ Prv 15,28.

וְרָעוֹת Gn 41,19 ‖ Hos 7,1 ‖ Ps 71, 20.

הָרָעוֹת Dt 32,17 ‖ Jer 2,33.3,5.24, 8 ‖ Ez 6,9.8,9 ‖ Thr 3,38.

וְהָרָעוֹת, וְהָרָעֹת Gn 41,20. 27 ‖ Jer 24,3.

בְּרָעוֹת Ps 88,4.

לְרָעֹת Ex 23,2.

רָעוֹתֵיכֶם, רָעֹתְכֶם *suff.* 1S 10, 19 ‖ Jer 44,9 ‖ Ez 20,43.

בְּרָעוֹתֵיהֶם Ps 141,5.

רֹעַ

mala indoles rei; foeditas, turpitudo; *ethice:* pravitas, malitia; tristitia.

Dt 28,20 ‖ 1S 17,28 ‖ Jes 1,16 ‖ Jer 4,4.*44,22*.21,12. 23,2. 26,3 ‖ Hos 9,15 ‖ Neh 2,2.

בְּרֹעַ Eccl 7,3.

וּכְרֹעַ Ps 28,4.

לְרֹעַ Gn 41,19.

מֵרֹעַ Jer 24,2.3.8.*29,17*.

1R 19,11 ‖ Ez 3,12.13.37,7.38,19 ‖ Nah 3,2.

וְרַעַשׁ Jer 10,22.

הָרַעַשׁ ,הָרָעַשׁ 1R 19,12 ‖ Am 1,1 ‖ Zach 14,5.

בְּרַעַשׁ Jes 9,4 ‖ Ez 12,18 ‖ Job 39,24.

בָּרַעַשׁ 1R 19,11.

וּבְרַעַשׁ Jes 29,6.

לְרַעַשׁ Job 41,21.

מֵרַעַשׁ Jer 47,3.

——conf. גָּעַשׁ——

רָפָא] (נס״א) וְרָפָא

consuere, sanare; condonare.

כמו בצורית וסורית, י״פ מן הערבית בהוראת תקון, או מן הכושית בהוראת תפירה, ולד״א אח אל רפה, שע״י התרופה המחלה רופפת (לינדערונג).

Jes 6,10.

וּרְפָאָם *suff.* Jes 19,22.

וּרְפָאתִיו *1 perf. suff.* Jes 57,19.

רְפָאתִים Hos 11,3.

וּרְפָאתִים Jes 33,6.

רֹפֵא *pt.* 1R 20,5 ‖ Jer 8,22.

הָרוֹפֵא Ps 103,3.147,3.

רֹפְאֶךָ [רֹפְאֶךָ *suff.* Ex 15,26.

הָרֹפְאִים *pl.* Gn 50,2[2].

בָּרֹפְאִים 2Ch 16,12.

רֹפְאֵי *cs.* Job 13,4.

וְרָפוֹא *inf. abs.* Jes 19,22.

לִרְפֹּא ,לִרְפּוֹא *cs.* Hos 5,13 ‖ Eccl 3,3.

כְּרָפְאִי *suff.* Hos 7,1.

רְפָא ,רְפָה *imper.* Nu 12,13 ‖ Ps 60,4.

רְפָאָה (מלרע) Ps 41,5.

רְפָאֵנִי *suff.* Jer 17,14 ‖ Ps 6,3.

אֶרְפָּא ,אֶרְפָּה (Jer) *1 impf.* Dt 32,29 ‖ Jer 3,22 ‖ Hos 14,5.

וְאֶרְפָּא 2Ch 7,14.

אֶרְפָּאֵךְ *suff.* Jer 30,17.

וְאֶרְפָּאֵהוּ Jes 57,18.

וַתִּרְפָּאֵנִי *2 impf. suff.* Ps 30,3.

וַיִּרְעֲצוּ *3 impf. pl.* Jud 10,8.

——cnf. רָעַע II et רָצַץ——

רָעַשׁ] רָעֲשָׁה ,רָעֲשָׁה *3 perf. f.*

trepidare, concutti, tremere; nutare, fluctuare; *Hi.* trepidare facere, salire facere (locustam, equum).

כמו בערבית (בימין ובשמאל), וגם הוא קרוב אל רעץ (ע״ד הוראת fragor ברומית על השבירה ובהשאלה לקול הרעם ושאון הים), ובאשורית נאמר גם על צהלה ושמחה ע״ד פצחי רנה.

Jud 5,4 ‖ Jer 8,16.49,21 ‖ Ps 68,9.

רָעֲשׁוּ *3 perf. pl.* Joel 2,10 ‖ Nah 1,5.

וְרָעֲשׁוּ Ez 38,20 ‖ Joel 4,16.

רֹעֲשִׁים [רֹעֵשׁ *pt. pl.* Jer 4,24.

יִרְעַשׁ *3 impf.* Ps 72,16.

תִּרְעַשׁ *3 impf. f.* Jer 10,10.

וְתִרְעַשׁ Jes 13,13.

וַתִּרְעַשׁ 2S 22,8 ‖ Jer 51,29 ‖ Ps 18,8.77,19.

יִרְעֲשׁוּ *3 impf. pl.* Ez 26,15.27,28 ‖ Ps 46,4.

וְיִרְעֲשׁוּ Am 9,1.

וַיִּרְעֲשׁוּ Jes 24,18.

תִּרְעַשְׁנָה *3 impf. pl. f.* Ez 26,10.

נִרְעֲשָׁה [נִרְעַשׁ *Ni. 3 perf. f.* Jer 50,46.

הִרְעַשְׁתָּה [הִרְעִישׁ *Hi. 2 perf.* Ps 60,4.

הִרְעַשְׁתִּי *1 perf.* Ez 31,16.

וְהִרְעַשְׁתִּי Hag 2,7.

מַרְעִישׁ *pt.* Jes 14,16 ‖ Hag 2.6.21.

הֲתַרְעִישֶׁנּוּ *2 impf. suff.* Job 39,20.

רַעַשׁ

tremor, trepidatio, terrae motus; saltus, saltatio; tumultus, strepitus, *tonitru.*

י״נ ביחזקאל י״ב י״ח: להמך בבעש תאכל, ואינו מכרח, לפי ששרש רעש, הקרוב אל רעץ (ע׳ לעיל), נופל גם על הפחד ע״ד חַתַּת.

וּמֵרֹעַ Jer 23,22.25,5.

מֵרַע] לְמֵרָע

malum.

ע״מ מֵצַר מן צרר.

Dan 11,27.

II רָעַע] וְרָעוּ *3 perf. pl.*

frangere, concuttere; *Hithpo.* frangi, perire.

אח אל רעץ ורצץ (ואולי גם אל רצע). יש מחברין לו יָרַע שריד באהלו דאיוב כ׳ כ״ו ורֹעֶה עקרה דכ״ד כ״א (ליונתן כמו רָעָה, ומקביל אל לא ייטיב). השבעים והירונימוס קורין בישעיה דְּעוּ עמים, ובתהלים תְּרָעֵם בשבט ברזל.

Jer 11,16 ‖ Mich 5,5.

רַע *inf.* Prv 11,15.

רֹעָה (= רֹעַ) Jes 24,19.

רֹעוּ (?) *imper. pl.* Jes 8,9.

רֹעָה [רֹעֶה *pt. f.* Prv 25,19.

תְּרֹעֵם *2 impf. suff.* Ps 2,9.

יָרֹעַ *3 impf.* Job 34,24.

הֲיָרֹעַ *interrog.* Jer 15,12.

יִרְעוּךְ (= יִרְעוּךְ) *3 impf. pl. suff.* Jer 2,16.

יֵרוֹעַ [נָרַע *Ni. 3 impf.* Prv 11,15.13,20.

הִתְרֹעֲעָה [הִתְרֹעַע *Hithpo. 3 perf. f.* Jes 24,19.

לְהִתְרוֹעֵעַ *inf.* Prv 18,24.

——v. ch.; cf. רָעַץ et רָצַץ——

רָעַף

stillare, destillare.

כמוהו בערבית, ובא גם בהפך אתון יערף כמטר לקחי (ע׳ ערף א׳).

יִרְעֲפוּ [יִרְעַף *3 impf. pl.* Ps 65,13 ‖ Prv 3,20 ‖ Job 36,28.

יִרְעֲפוּן Ps 65,12.

הַרְעִיפוּ [הִרְעִיף *Hi. imper. pl.* Jes 45,8.

——cf. עָרַף I——

רָעַץ] תִּרְעַץ *3 perf. f.*

confringere, graviter opprimere.

אח אל רעע, רצץ ורשש.

Ex 15,6.

יִרְפָּא *3 impf.* 2R 20,8 ‖ Jes 30,26 ‖ Thr 2,13.
וַיִּרְפָּא Gn 20,17 ‖ 2Ch 30,20.
וְיִרְפָּאֵנוּ *suff.* Hos 6,1.
וְיִרְפָּאֵם Ps 107,20.
תִּרְפֶּינָה *3 impf. pl. f.* Job 5,18.
נִרְפָּא *Ni. 3 perf.* Lev 13,37. 14,3.48 ‖ Jes 53,5.
וְנִרְפָּא Lev 13,18.
נִרְפְּתָה [נִרְפְּתָה *3 perf. f.* Jer 51,9.
וְנִרְפְּאוּ (א׳ נחה) *3 perf. pl.* Ez 47,8.
הֵרָפֵא *inf. cs.* Jer 15,18.
לְהֵרָפֵא ,לְהֵרָפֵה (Jer) Dt 28,27. *35* ‖ Jer 19,11.
וְאֵרָפֵא *1 impf.* Jer 17,14.
תֵּרָפְאוּ *2 impf. pl.* 1S 6,3.
תֵּרָפֵא *3 impf. f.* Jer 51,8.
יֵרָפְאוּ *3 impf. pl.* Ez 47,11.
וְיֵרָפְאוּ Ez 47,9.
וַיֵּרָפוּ 2R 2,22.
רִפֵּאתִי [רִפֵּא *Pi. 1 perf.* 2R 2,21.
רִפֵּאתֶם *2 perf. pl.* Ez 34,4.
רִפִּאנוּ *1 perf. pl.* Jer 51,9.
וְרַפֹּא *inf. abs.* Ex 21,19.
יְרַפֵּא *3 impf.* Ex 21,19 ‖ Zach 11,16.
וַיְרַפֵּא 1R 18,30.
וַיְרַפְּאוּ ,וַיְרַפּוּ *3 impf. pl.* Jer 6,14.8,11.
לְהִתְרַפֵּא [הִתְרַפֵּא *Hith. inf. cs.* 2R 8,29.9,15 ‖ 2Ch 22,6.

רְפוּאָה] רְפֻאוֹת *pl.*

remedium, medicamentum.

Jer 30,13.46,11 ‖ Ez 30,21.

רִפְאוּת

sanatio.

שם המשפט ע״מ סַכְלוּת וכדומה.

Prv 3,8.

מַרְפֵּא ,מַרְפֵּה (Jer 8,15)

sanatio, recreatio; salus.

Jer 8,15. 14,19² ‖ Prv 4,22. 6,15. *29,1*. 12,18. 13,17 ‖ 2Ch 21,18.36,16.

וּמַרְפֵּא Jer 33,6 ‖ Mal 3,20 ‖ Prv 16,24.

v. n. pr.; cf. תְּרוּפָה rad. רוּף
רָפָה v. רְפָאִים.

רָפַד] יִרְפַּד *3 impf.*

sternere; *Pi.* sternere, substernere, recreare.

כמוהו בערבית ואשורית, ואה אל רבד.

Job 41,22.

רִפַּדְתִּי [רִפֵּד *Pi. 1 perf.* Job 17,13.
רַפְּדוּנִי [רַפֵּד *imper. pl. suff.* Cant 2,5.

רְפִידָה] רְפִידָתוֹ *suff.*

reclinatorium sellae gestatoriae; *al.* stratum, pulvinar.

Cant 3,10.

——v. n. pr.; cf. רָבַד——

רָפָה

remissum, laxum esse, collabi; desistere ab aliquo; inclinare (de die).

כמוהו בסורית (ומעין הוראתו בערבית — מנוחה ובטלה). יונתן קורא בישעיה: והשש להבה יִרְפֶּה (מסגן), ור׳ יוסף הלוי גורס יספה. בקצת נוסחאות במשלי מתרפא במלאכתו (והשבעים קורין לא יתרפא?).

Jud 19,9.

רָפְתָה *3 perf. f.* Jud 8,3 ‖ Jer 49,24.
רָפוּ *3 perf. pl.* Jer 6,24.
וְרָפוּ Jer 50,43 ‖ Ez 21,12.
יִרְפֶּה *3 impf.* Jes 5,24.
וַיִּרֶף Ex 4,26.
יִרְפּוּ *3 impf. pl.* Zeph 3,16 ‖ Neh 6,9 ‖ 2Ch 15,7.
וַיִּרְפּוּ 2S 4,1.
תִּרְפֶּינָה *3 impf. pl. f.* Jes 13,7 ‖ Ez 7,17.
נִרְפִּים [נִרְפֶּה *Ni. pt. pl.* Ex 5,8.17².
רִפָּה *Pi. 3 perf.* Job 12,21.
מְרַפֵּא *pt.* Jer 38,4.
מְרַפִּים *pl.* Esr 4,4.
תְּרַפֶּינָה *3 impf. pl. f.* Ez 1,24.*25*.
הַרְפֵּה [הַרְפֵּה *Hi. imper.* Jud 11,37 ‖ 2R 4,27.
הֶרֶף Dt 9,14 ‖ 1S 11,3.15,16 ‖ 2S 24,16 ‖ Ps 37,8 ‖ 1Ch 21,15.
הַרְפּוּ *pl.* Ps 46,11.
אַרְפְּךָ [אַרְפֶּה *1 impf. suff.* Jos 1,5.
אַרְפֶּנּוּ Cant 3,4.
אַרְפֶּהָ Job 27,6 ‖ Neh 6,3.
תֶּרֶף [תַּרְפֶּה *2 impf.* Jos 10,6 ‖ Ps 138,8 ‖ Prv 4,13.
תַּרְפֵּנִי *suff.* Job 7,19.
יַרְפְּךָ [יַרְפֶּה *3 impf. suff.* Dt 4,31.31,6.*8* ‖ 1Ch 28,20.
הִתְרַפִּיתָ [הִתְרַפָּה *Hith. 2 perf.* Prv 24,10.
מִתְרַפֶּה *pt.* Prv 18,9.
מִתְרַפִּים *pl.* Jos 18,3.

רָפֶה] הֲרָפֶה *interrog.*

remissus; infirmus, debilis.

Nu 13,18.

וּרְפֵה *cs.* 1S 17,2.
רָפוֹת [רָפֶה *pl. f.* Jes 35,3 ‖ Job 4,3.

רִפָּיוֹן] מִרְפְּיוֹן *cs.* ?

remissio (manuum, de animo abiecto).

Jer 47,3.

(מַרְפֵּה =) מַרְפֵּא

remissio, lenitas, tranquillitas animi, mansuetudo.

Prv 14,30.15,4 ‖ Eccl 10,4.

רְפָאִים *pl. t.*

manes, umbrae (in orco).

לרב הפותרים מן רָפָה, כטלאים מן טלה וכדומה, ונקראו יורדי שאול כן בעבור רפיון כחם, (ואולי הֻשאל להם השם מן הרפאים בני ענק, לפי שהשבט הזה נשמד כלו מעל פני האדמה, ולא נשאר רק שמו וזכרו לבד; וע׳ הערה אל רפאים שבחלק השמות).

Jes 14,9.26,14.19 ‖ Ps 88,11 ‖ Prv 2,18.9,18.21,16.

הָרְפָאִים Job 26,5.

——v. n. pr.——

וַתִּרְפֹּס 2 impf. [רָפַס et רָפַשׂ] pedibus calcare, calcando turbare; *Hith.* calcandum se praebere, se prosternere (*al.* sibi alqm. prosternere).

קרוב אל רמס; יש מחברין לו גם רָפַשׂ, טיט חוצות, שנעשה ע״י רמיסה ודריכת הרגל.

Ez 32,2.

תִּרְפְּשׂוּן [תִּרְפְּשׂוּן 2 impf. pl. Ez 34,18.

נִרְפָּשׂ [נִרְפָּשׂ Ni. pt. Prv 25, 26.

מִתְרַפֵּס [הִתְרַפֵּס pt. Ps 68,31.

הִתְרַפֵּס imper. Prv 6,3.

מִרְפַּשׂ [ומִרְפַּשׂ cs.

conculcatio, turbatio.

Ez 34,19.

——v. ch.; cf. רָפַשׂ

רַפְסֹדוֹת pl. [רַפְסֹדָה v. רַפְסֹד

rates.

במ״א ה׳ כ״ג נאמר דֹּבְרוֹת; לרד״ק עיקר שרשו רפס, ואולי שרשו רפד והסמ״ך להקטין כבסורית.

2Ch 2,15.

——(?) רֶפֶת, רוּף v. רָפַף

רָפַק

Hith. reclinare se.

בערבית הוראתו תמיכה, סעידה ושעינה, ובתרגומים ובדרז״ל מרפק היד שתומכין עליו; ויש מאחין אותו עם רבק בהוראת חבור וצמידה.

מִתְרַפֶּקֶת [הִתְרַפֵּק Hith. pt. f. Cant 8,5.

——רָפַס v. רָפַשׂ——

רֶפֶשׁ

lutun, coenum.

ע׳ הערה אל רפס ורפש.

Jes 57,20.

——cf. רָפַס et רָפַשׂ——

[רֶפֶת בְּרְפָתִים pl.

bovilia, *Vulg.* praesepia.

יש מחברין אותו עם רוף ורפף, ריפות, ובערבית כפ״א דגוש (ואולי הוא קרוב אל רפש ע״ש הזבל והדומן).

Hab 3,17.

v. רָצָא; רוּץ v. רָץ; רָצַץ v. רָץ

רָצָה et רוּץ.

רָצַד

insidiari, *Vulg.* suspicere.

בערבית הוראתו הבטה אחרי איש בעיון נמרץ ותמידי כאורב לו, וכן במ״ר, וי״ת טפזון כמו תרקדון.

תְּרַצְּדוּן [רִצֵּד Pi. 2 impf. pl. Ps 68,17.

רָצָה

delectari aliqua re, amare, familiariter uti; *pt. pass.* gratus, acceptus alicui; propitium esse; benigne excipere dona ferentem; solvere debitum; *Hith.* facilem se praebere, captare gratiam.

כמוהו בערבית ושבאית, ובארמית וסורית בע׳ ת׳ צ׳, כהוראת רָעָה ב׳; יונתן והשבעים קורין בתהלים נ׳ י״ח וַתֵּרֶץ עמו; יונתן והסורי קורין במשלי ג׳ י״ב יִרְדֶּה (לוקה אותה מכות מרדות); יִרְצוּ דאיוב כ׳ י׳ ליונתן והשבעים כמו ירוצצו; י״ג בדה״א כ״ט ג׳: בְּאֹצְרוֹתַי בבית אלהי.

Eccl 9,7‖1Ch 28,4.

רָצָם suff. Jer 14,10‖Hos 8,13.

רָצְתָה 3 perf. f. Jes 42,1‖2Ch 36,21.

רָצִיתָ 2 perf. Ps 85,2.

רְצִיתָם suff. Ps 44,4.

וּרְצִיתֶם 2Ch 10,7.

וְרָצָאתִי (=וְרָצִיתִי) 1 perf. Ez 43,27.

רָצוּ 3 perf. pl. Ps 102,15.

רוֹצֶה pt. Ps 147,11.149,4.

רֹצֵם suff. Jer 14,12.

וְרָצוּי pass. Esth 10,3.

רְצוּי cs. Dt 33,24.

בִּרְצוֹת inf. cs. Prv 16,7.

לִרְצוֹת Ps 77,8.

בִּרְצוֹתִי suff. 1Ch 29,3.

בִּרְצֹתוֹ Job 34,9.

רְצֵה imper. Ps 40,14.119,108.

אֶרְצֶה 1 impf. Ez 20,41 ‖ Am 5,22‖Mal 1,10.

וְאֶרְצֶה־ Hag 1,8.

הַאֶרְצֶה interrog. Mal 1,13.

אֶרְצֵם suff. Ez 20,40.

תִּרְצֶה 2 impf. Dt 33,11‖Ps 51, 18‖1Ch 29,17.

וַתִּרֶץ Ps 50,18.

וַתִּרְצֵנִי suff. Gn 33,10.

יִרְצֶה 3 impf. Ps 147,10 ‖ Prv 3,12‖Job 14,6.

הֲיִרְצֶה interrog. Mich 6,7.

יִרְצְךָ [יִרְצֶךָ suff. 2S 24,23.

הֲיִרְצְךָ interrog. Mal 1,8.

וַיִּרְצֵהוּ Job 33,26.

תִּרְצֶה 3 impf. f. Lev 26,34.

וְתִרֶץ Lev 26,43.

יִרְצוּ 3 impf. pl. Lev 26,41.43‖ Ps 49,14.62,5.

נִרְצָה Ni. 3 perf. Jes 40,2.

וְנִרְצָה Lev 1,4.

יֵרָצֶה 3 impf. Lev 7,18.19,7.22, 23.27.

יֵרָצוּ 3 impf. pl. Lev 22,25.

יְרַצּוּ [רִצָּה Pi. 3 impf. pl. Job 20,10.

וְהִרְצָת Hi. 3 perf. f. Lev 26, 34.

יִתְרַצֶּה [הִתְרַצָּה Hith. 3 impf. 1S 29,4.

רָצוֹן

delectatio, approbatio; benevolentia, gratia; *meton.* beneficia; arbitrium; libido, lascivia.

Dt 33,23 ‖ Jes 49,8.58,5.60,7.61, 2‖Mal 2,13 ‖ Ps 5,13.69,14.145, 16 ‖ Prv 8,35. *18,22*.10,32.11,27. 12,2.14,9.

לְרָצוֹן Ex 28,38 ‖ Lev 22,20.21 ‖ 56,7‖Jes 56,7‖Jer 6,20‖Ps 19,15.

רְצוֹן cs. Ps 145,19‖Prv 14,35.16, 13.

וּרְצוֹן Dt 33,16.

בִּרְצוֹן Ps 106,4.

כִּרְצוֹן Esth 1,8.

וּבִרְצוֹנִי suff. Jes 60,10.

רְצוֹנְךָ, רְצוֹנֶךָ Ps 40,9.143,10.

בִּרְצוֹנְךָ Ps 30,8.51,20.

viribus deficere; *Hith.* contundere se invicem.

כמוהו בערבית, ואח אל רעע, רעץ ורשש. הסורי קורא בישעיה מ״ב ד׳ לא יִכְהֶה ולא ירוץ; יונתן מתרגם ונרץ הגלגל דקהלת מן רוץ (וירדט).

1S 12,4.

רַצּוֹתִי *1 perf.* 1S 12,3.

[רָצַץ] הָרֹצְצוֹת (al. צְּ) *pt. pl. f.* Am 4,1.

רָצוּץ *pass.* Jes 42,3.

וְרָצוּץ Dt 28,33.

הָרָצוּץ 2R 18,21 ‖ Jes 36,6.

רְצוּץ *cs.* Hos 5,11.

רְצוּצִים *pl.* Jes 58,6.

יָרוּץ (= יָרֹץ) *3 impf.* Jes 42,4.

וְתָרוּץ (al. וְתָרֻץ = תָרֻ) *3 impf. f.* Eccl 12,6.

וְנָרֹץ *Ni. 3 perf.* Eccl 12,6.

תֵּרוֹץ *3 impf. f.* Ez 29,7.

רִצַּץ *Pi. 3 perf.* Job 20,19.

רִצַּצְתָּ *2 perf.* Ps 74,14.

וַיְרַצֵּץ *3 impf.* 2Ch 16,60.

[רוֹצֵץ] וַיְרֹצְצוּ (צְ) *Pol. 3 impf. pl.* Jud 10,8.

וַתָּרֶץ (al. Kal.) *Hi. 3 impf. f.* Jud 9,53.

[הִתְרֹצֵץ] וַיִּתְרֹצֲצוּ (al. צְ) *Hith. 3 impf. pl.* Gn 25,22.

[רַץ] בְּרַצֵּי־ *pl. cs.*

frustum.

לדעת רבים כטעם הרוץ ודהבא פריכא, ולרש״י מענין מרצה מעות בדרז״ל; ופי׳ ר״י הלוי המבזה כרפש את מתכונת כסף הפדיון אשר יתנו לו וחפצו רק לרצה, ע׳ ישעיה י״ג י״ז (ואולי כמו בְּצָרֵי, רבים נסמך מן בֶּצֶר בהפך אתון).

Ps 68,31.

[מְרוּצָה] הַמְּרוּצָה (= הַמְּרֻצָה)

oppressio.

Jer 22,17.

—— cf. רָעַע II ——

רָקַק v. רֹק, רַק; רוֹק v. רַק.

[רָקַב] יִרְקַב, יִרְקָב *3 impf.*

cariosum esse et fieri; *trop.* computrescere, perire.

[רָצַח] בְּרֶצַח

contritio; clamor (Ez).

י״פ ברצח דיחזקאל בקול צהלה (וקרוב אל רזח, ע׳ מרזח) וכן תרגמו השבעים, ולרד״ק הוא הפך אתון מן צרח; ברצח דתהלים פי׳ ראב״ע כמו כְּרֶצַח, וי״ג כִּרְקָב.

Ez 21,27 ‖ Ps 42,11.

[רָצַע] וְרָצַע

perforare.

י״פ מן הערבית והוראתו חבור, ויש מחברין אותו עם רצץ; בדרז״ל מזה רְצוּעָה וְרַצְעָן.

Ex 21,6.

[מַרְצֵעַ] הַמַּרְצֵעַ

subula.

Dt 15,17.

בַּמַּרְצֵעַ Ex 21,6.

[רָצַף] רָצוּף *pt. pass.*

sternere (pavimentum lapidibus), tessellare.

כמוהו בסורית, ערבית ואשורית (ואולי יש לו אחוה עם צרף בדרז״ל במובן חבור והצטרפות).

Cant 3,10.

רִצְפָּה

pavimentum e lapidibus stratum.

Ez 42,3.

וְרִצְפָּה Ez 40,17.

הָרִצְפָּה Ez 40,17.18 ‖ 2Ch 7,3.

וְהָרִצְפָּה Ez 40,10.

רִצְפַת *cs.* Esth 1,6.

מַרְצֶפֶת 2R 16,17.

[רֶצֶף], רִצְפָּה

lapis fervens, candens (quo coquebatur).

כמוהו בערבית בחוק מבטא הצד״י (ואולי יש לחברו עם רשפי אש).

Jes 8,6.

ex [רֶצֶף] רְצָפִים *pl.* 1R 19,6.

—— v. n. pr. ——

[רָצַץ] רַצּוֹתָנוּ *2 perf. suff.*

frangere, infringere, frangi; violenter habere, vexare, opprimere; fractis viribus esse,

וּבִרְצוֹנְךָ Ps 89,18.

לִרְצֹנְכֶם Lev 19,5. 22,19. 29. 23,11.

רְצוֹנוֹ Ps 103,21 ‖ Prv 11,1.12,22. 15,8.19,12 ‖ Esr 10,11.

וּרְצוֹנוֹ Prv 11,20.16,15.

בִּרְצוֹנוֹ Ps 30,6.

כִּרְצוֹנוֹ, כִּרְצֹנוֹ Dan 8,4. 11,3.16. 36.

לִרְצֹנוֹ Lev 1,3.

רְצוֹנָם 2Ch 15,15.

וּבִרְצֹנָם Gn 49,6.

כִּרְצוֹנָם Esth 9,5 ‖ Neh 9,24.37.

—— v. n. pr. רִצְיָא, תִּרְצָה ——

[רָצַח] וְרָצַח

interficere, occidere; *Pi.* confringere; occidere; *pt.* homicida.

כמוהו בערבית, ואולי הוא קרוב אל רצץ.

Nu 35,27.

וּרְצָחוֹ *suff.* Dt 22,26.

הֲרָצַחְתָּ *2 perf. interrog.* 1R 21,19.

רֹצֵחַ, רוֹצֵחַ (3) *pt.* Nu 35,11.16. *17.18.21.*31 ‖ Dt 4,42.19,3 ‖ Jos 20,3 ‖ Job 24,14.

הָרֹצֵחַ, הָרוֹצֵחַ (Jos 20,6) Nu 35,6.12. 16.*17.18.*19.21.25.26. 27. 28.30 ‖ Dt 19,4.6 ‖ Jos 20,5.6. 21, 13.*21.27.32.36*(*38*).

רָצֹחַ *inf. abs.* Jer 7,9.

וְרָצֹחַ Hos 4,2.

תִּרְצָח (תִּרְצַח) *2 impf.* Ex 20,13 ‖ Dt 5,17.

יִרְצַח *3 impf.* Nu 35,30 ‖ Dt 4,42.

[נִרְצַח] הַנִּרְצָחָה *Ni. pt. f.* Jud 20,4.

[אֶרְצַח] אֶרְצַח *1 impf.* Prv 22,13.

[רִצֵּחַ] הַמְרַצֵּחַ *Pi. pt.* 2R 6,32.

מְרַצְּחִים *pl.* Jes 1,21.

יְרַצֵּחוּ, יְרַצְּחוּ *3 impf. pl.* Hos 6,9 ‖ Ps 94,6.

תְּרַצְּחוּ (B.-N. תְּרָצְּחוּ) *2 impf. pl.* Ps 62,4.

בדרז"ל בא גם בהפעיל ובהוראת הקל. יונתן, השבעים והסורי מתרגמין ירקב דמשלי .יִדְעַךְ, וי"נ יֻקַּב, כלומר יְקֻלַּל, ומקביל אל לברכה.

Jes 40,20 ‖ Prv 10,7.

רָקָב

caries, putredo; *trop.* de metu ossa alicuius occupante.

Hab 3,16.

כָּרָקָב Job 13,28.

וּכְרָקָב Prv 12,4.

וְכָרָקָב Hos 5,12.

וּרְקַב *cs.* Prv 14,30.

רִקָּבוֹן

caries (ligni).

Job 41,19.

רָקַד] רָקְדוּ *3 perf. pl.*

saltare, subsilire.

כמוהו בסורית וערבית, ובדרז"ל בא גם על הנפה בכברה ע"ש התנועה, עם השם הֶרְקֵד.

Ps 114,4.

רְקוֹד *inf.* Eccl 3,4.

תִּרְקְדוּ *2 impf. pl.* Ps 114,4.

רִקֵּד] מְרַקֵּד *Pi. pt.* 1Ch 15,29.

מְרַקֵּדָה] מְרַקֵּדָה *f.* Nah 3,2.

יְרַקְּדוּ *3 impf. pl.* Jes 13,21.

יְרַקֵּדוּן] יְרַקֵּדוּן Joel 2,5 ‖ Job 21,11.

הִרְקִיד] וַיַּרְקִידֵם *Hi. 3 impf. suff.* Ps 29,6.

—רָקַק v. רַקָּה; רוק v. רָקָה—

רָקַח] רוֹקֵחַ, רֹקֵחַ *pt.*

condire, aromata miscere et unguenta conficere.

כמוהו בצורית ואשורית (ואולי יש לחברו עם רקע ורקק).

Ex 30,25.35.37,29 ‖ Eccl 10,1.

רֹקְחִים] רֹקְחֵי *pl. cs.* 1Ch 9,30.

יִרְקַח *3 impf.* Ex 30,33.

רֻקַּח] מְרֻקָּחִים *Pu. pt. pl.* 2Ch 16,14.

הִרְקִיחַ] וְהַרְקַח *Hi. imper.* Ez 24,10.

רָקַח] הָרֶקַח

conditura.

Cant 8,2.

רֹקַח

opus unguentarii.

Ex 30,25.35.

רַקָּח] הָרַקָּחִים *pl.*

pigmentarius, unguentarius.

ע"מ טַבָּח, צַיָּד, רַכָּב וכדומה (לד"ק שעצ"פ).

Neh 3,8.

רַקָּחָה] לְרַקָּחוֹת *f. pl.* 1S 8,13.

רִקּוּחַ] (חַ) רִקֻּחַיִךְ *pl. t. suff.*

unguenta pretiosa.

Jes 57,9.

מֶרְקָח] מֶרְקָחִים (B.-N. קַ) *pl.*

herba aromatica, odorata.

השבעים קורין כערוגות הבשם מְגַדְּלוֹת מרקחים.

Cant 5,13.

מֶרְקָחָה] הַמֶּרְקָחָה

conditura, unguentarium.

Ez 24,10.

כַּמֶּרְקָחָה Job 41,23.

מִרְקַחַת

unguentum, unguentarium ahenum.

Ex 30,25.

הַמִּרְקַחַת 1Ch 9,30.

בְּמִרְקַחַת 2Ch 16,14.

רָקַם] רֹקֵם *pt.*

versicolorem facere (vestem); pt. plumarius.

כמו בערבית ובכושית, ומבני שם בא לבני יפת (בשפת איטליא ricamare).

Ex 26,36. *27,16.36,37.* 28,29. 38,18.39,29.

וְרֹקֵם Ex 35,35.*38,23.*

רֻקַּם] רֻקַּמְתִּי *Pu. 1 perf.* Ps 139,15.

רִקְמָה

variegatum, versicolor; vestis versicolor, opus plumarium.

טעם הזוגי רִקְמָתַיִם שרקום משני פנים בגונים וציורים שונים.

Jud 5,30 ‖ Ez 16,10.

וְרִקְמָה Ez 16,13. 27,16.24 ‖ 1Ch 29,2.

הָרִקְמָה Ez 17,3.

בְּרִקְמָה Ez 27,7.

רִקְמָתֵךְ *suff.* Ez 16,18.

רִקְמָתָם Ez 26,16.

רִקְמָתַיִם *du.* Jud 5,30.

לִרְקָמוֹת *pl.* Ps 45,15.

—v. n. pr.—

רָקַע

percuttere terram pedibus; conculcare; tundere, tundendo expandere.

מעין הוראותיו בצורית, ערבית ואשורית, וקרוב אל רקק (ואל קער בהפך אתון?).

רֹקַע] רֹקַע *pt. cs.* Jes 42,5.44,24.

לְרוֹקַע Ps 136,6.

וְרַקְעֲךָ *inf. suff.* Ez 25,6.

וּרְקַע *imper.* Ez 6,11.

אֶרְקָעֵם *1 impf. suff.* 2S 22,43.

רִקַּע] יְרַקְּעֶנּוּ *Pi. 3 impf. suff.* Jes 40,19.

וַיְרַקְּעוּ *3 impf. pl.* Ex 39,3.

וַיְרַקְּעוּם *suff.* Nu 17,4.

רֻקַּע] מְרֻקָּע *Pu. pt.* Jer 10,9.

הִרְקִיעַ] תַּרְקִיעַ *Hi. 2 impf.* Job 37,18.

רִקֻּעַ] רִקֻּעֵי *pl. cs.*

laminae diductae.

Nu 17,3.

רָקִיעַ

expansum, firmamentum coeli.

Gn 1,6 ‖ Ez 1,22.

הָרָקִיעַ Gn 1,7 ‖ Ez 1,23.10,1 ‖ Ps 19,2 ‖ Dan 12,3.

לָרָקִיעַ Gn 1,7².8 ‖ Ez 1,25.26.

רְקִיעַ *cs.* Gn 1,20.

בִּרְקִיעַ Gn 1,14.15.17 ‖ Ps 150,1.

—אֲרִיקֵם Ps 18,43 v. רוק—

I רָקַק [rad. I רַק

tantum, tantummodo, modo; nil nisi, omnino; praeter, praeterquam.

שרשו רקק, שכל אבין ורקין מועטין הם;

וְהִרְשִׁיעוּ 3 *perf. pl.* Dt 25,1 ‖ Dan 12,10.
הִרְשַׁעְנוּ 1 *perf. pl.* Ps 106,6 ‖ Neh 9,33.
וְהִרְשַׁעְנוּ (יתיר י׳) Dan 9,5.
וּמַרְשִׁיעַ *pt.* Prv 17,15.
וּמַרְשִׁיעֵי [מַרְשִׁיעִים *pl. cs.* Dan 33,32.
לְהַרְשִׁיעַ *inf. cs.* 1R 8,32 ‖ 2Ch 22,3.
תַּרְשִׁיעַ 2 *impf.* Job 34,17.
תַּרְשִׁיעֵנִי *suff.* Job 10,2.40,8.
תַּרְשִׁיעִי 2 *impf. f.* Jes 54,17.
יַרְשִׁיעַ , יַרְשִׁעַ (Job 34,29) 3 *impf.* 1S 14,47 ‖ Prv 12,2 ‖ Job 34,12.29.
יַרְשִׁיעֵנִי *suff.* Jes 50,9 ‖ Job 9,20.
יַרְשִׁיעֲךָ Job 15,6.
יַרְשִׁיעֶנּוּ Ps 37,33.
יַרְשִׁיעוּ 3 *impf. pl.* Ps 94,21.
יַרְשִׁיעֻן Ex 22,8.
וַיַּרְשִׁיעוּ Job 32,3.

רָשָׁע, K. (Ez 18,20)

iniustus, iniustam causam habens, sons, reus; impius, improbus.

י״נ בתהלים ק״ט ב׳ פי רָשָׁע ומקביל אל פי מרמה.

Gn 18,23.25 ‖ Ex 23,1.7 ‖ Nu 35,31 ‖ 1R 8,32 ‖ Jes 5,23.11,4.26,10.55,7 ‖ Ez 3,18². *33,8*.19. *33,9*.13, 22.18,20.23.27. *33,19*.21,30.33,8². 11.15 ‖ Mich 6,10 ‖ Hab 1,4.13.3, 13 ‖ Ps 9,6.17.10,2.3.4.13.15.34, 22.37,10.12.21.32.35.39,2.55,4. 71,4.109,2.6.7.112,10.139,19. 140,5.9 ‖ Prv 3,33.10,16.24.25. 11,5.7.8.18.31.12,12.13,17.14, 32.15,6.9.16,4.17,15.23.18,3.5. 21,10.12.18.29.24,15.25,5.26.28, 1.4.15.29,2.7.27 ‖ Job 9,24.15,20. 20,29.24,6.27,13.34,18.36,6.17 ‖ Eccl 7,15.

וְרָשָׁע Ez 21,8.9 ‖ Ps 11,5 ‖ Prv 13,5 ‖ Job 9,22.
הָרָשָׁע, Q. (Ez 18,20) Dt 25,1.2 ‖

II **רָקַק]** 3 *impf.* **יָרֹק**

spuere, exspuere.

אח אל יָרַק, ובדרז״ל השם רקיקה.

Lev 15,8.

רֹק

sputum.

Job 30,10.

וָרֹק Jes 50,6.
רֻקִּי *suff.* Job 7,19.

——cf. יָרַק ; רָשׁ v. רוּשׁ——

?**רִשָּׁיוֹן]** *cs.* **כְּרִשְׁיוֹן**

potestas, facultas aliquid faciendi.

הפעל שגור בדרז״ל בבנין הפעיל עם השם רשות והתואר רשאי.

Esr 3,7.

——I רֹאשׁ v. רֵשִׁית——

רָשַׁם] *pt. pass.* **הָרָשׁוּם**

scribere, scribendo consignare.

כמוהו בארמית, וכעין הוראתו בערבית, ומצוי בדרז״ל עם השם רושם, רשימה (יש מאחין אותו עם רזם).

Dan 10,21.

—— v. chald. ——

רָשַׁע] 1 *perf.* **רָשַׁעְתִּי**

iniustum, impium esse; iniustam causam habere, reum esse; *Hi.* strepere facere, ad tumultum excitare; iniustum, sontem declarare, condemnare; *vincere, superare* (1S 14,47); impie agere.

הוראתו ידועה. השבעים קורין בש״א י״ד מ״ז: ובכל אשר יפנה יִוָּשֵׁעַ, וי״נ יוֹשִׁיעַ; ויתכן שהוא כמו יַרְעִישׁ בהפך אתון, וכן יש לפרש והוא ישקיט ומי ירשיע דאיוב; יש מונין וירשיעו את איוב בין תקו״ס.

2S 22,22 ‖ Ps 18,22 ‖ Job 10,15.

רָשַׁעְנוּ [רָשַׁעְנוּ 1 *perf. pl.* 1R 8,47 ‖ Dan 9,15.
וְרָשָׁעְנוּ 2Ch 6,37.
לְרִשְׁעָה *inf. cs.* Ez 5,6.
אֶרְשָׁע [אֶרְשַׁע 1 *impf.* Job 9,29.10,7.
תִּרְשַׁע 2 *impf.* Eccl 7,17.
הִרְשִׁיעַ *Hi.* 3 *perf.* 2Ch 20,35.

השבעים קורין במשלי י״ג י׳ רַע ת׳ רַק, ול״נ רַק או רַק בָּא זָדוֹן (ע׳ י״ח ג׳).

Gn 5,6.14,24.19,8.20,11.24,8.26, 29.41,40.47,22.26.50,8 ‖ Ex 8,5. 24.25.9,26.10,17.24.21,19 ‖ Nu 20,19 ‖ Dt 2,28.35.37.3,11.19.4,6. 9.10,15.12,15.16.23.26.15,5.23. 17,16.20,14.16.20.28,13.33 ‖ Jos 1,7.17.18.6,15.17.24.8,2.27.11,13. 14.22.13,6.14.22,5 ‖ Jud 3,2².6, 39.14,16.19,20² ‖ 1S 1,13.5,4 ‖ 1R 3,2.3.8,9.19.25.11,13.14,8.15,5. 14.23.21,25.22,16 ‖ 2R 3,2.3.10, 29.12,4. *14,4.15,4.35*.14,3.17,2.18. 21,8 ‖ Jes 4,1.28,19 ‖ Am 3,2 ‖ Ps 32,6.91,8 ‖ Prv 13,10 ‖ Job 1,12. 15. *16.17.19* ‖ 2Ch 5,10.6,9.16.15, 17.18,15.25,2.27,2.28,10.29,34. 33,8.17.

הֲרַק *interrog.* Nu 12,2.
וְרַק Jos 6,18 ‖ Jud 11,34.

II **רַק]** *adj. f.* **(רַקָּה) וְרַקּוֹת**

tenuis, macer.

בסורית, ערבית וכושית בא גם הפעל במובן היות דק וצנום.

Gn 41,19.

הָרַקּוֹת Gn 41,20. *27*.

רַקָּה] *suff.* **רַקָּתֵךְ**

tempus (pars capitis); gena superior.

ע״ש דקות העור המתוח על שטח הצדעים; לר״ס משקלו רַקָּת.

Cant 4,3. *6,7*.

רַקָּתוֹ Jud 5,26.
בְּרַקָּתוֹ Jud 4,21.22.

רָקִיק] **וּרְקִיק**

placenta tenuis, laganum.

ע״ש הדקות, ויש מעין דוגמתו בערבית.

Ex 29,23 ‖ Lev 8,26.

וּרְקִיק *cs.* Nu 6,19.
וּרְקִיקֵי [רְקִיקִים *pl. cs.* Ex 29,2 ‖ Lev 2,4. *7,12* ‖ Nu 6,15.
וְלִרְקִיקֵי 1Ch 23,29.

——v. n. pr.——

Ez 18,20.24.33,11.12‖Ps 58,11‖Prv 5,22‖Eccl 3,17.
וְהָרָשָׁע Ez 18,21.
כָּרָשָׁע Job 27,7.
כָּרָשָׁע Gn 18,25.
לְרָשָׁע Jes 3,11‖Mal 3,18‖Prv 9,7.24,24‖2Ch 6,23.
לָרָשָׁע Ex 2,13‖Ez 3,18.*33*,*8*.33,14‖Ps 32,10.36,2.94,13‖Eccl 8,13.
וְלָרָשָׁע Ps 50,16‖Eccl 9,2.
הֲלָרָשָׁע *interrog.* 2Ch 19,2.
מֵרָשָׁע Ps 17,13.
רְשָׁעִים *pl.* 2S 4,11‖Jes 13,11.14,5.53,9‖Jer 5,26.12,1.23,19.*30*.*23*‖Ez 21,34‖Mal 3,21‖Ps 1,1.5.6.3,8.7,10.9,18.11,6.12,9.17,9.26,5.28,3.31,18.36,12.37,14.16.17.20.28.34.38.58,4.68,3.73,3.12.75,11.82,2.4.91,8.92,8.94,3².97,10.106,18.112,10.119,61.95.110.129,4.141,10.146,9.147,6‖Prv 3,25.4,14.19.10,3.6.*11*.7.20.27.28.32.11,10.11.23.12,5.6.7.10.26.13,9.25.14,11.15,8.28.19,28.20,26.21,4.7.12.27.24,20.28,12.28.29,12.16‖Job 3,17.8,22.10,3.11,20.16.11.18,5.20,5.21,7.16.17.28.22,18.34,26.38,13.40,12‖Eccl 8,10.14‖Dan 12,10.
וּרְשָׁעִים 1S 2,9‖Ps 104,35‖Prv 2,22.10,30.12,21.14,19.24,16.
הָרְשָׁעִים Ex 9,27‖Nu 16,26‖Jer 25,31‖Zeph 1,3‖Ps 1,4.11,2.145,20‖Eccl 8,14.
וְהָרְשָׁעִים Jes 57,20.
בָּרְשָׁעִים Prv 24,19.
לָרְשָׁעִים Jes 48,22.57,21.
וְלָרְשָׁעִים Ps 75,5.
מֵרְשָׁעִים 1S 24,14‖Ps 37,40.119,53.155‖Prv 15,29‖Job 38,15.
רִשְׁעֵי־ *cs.* Ps 75,9.101,8.119,119.
וּלְרִשְׁעֵי Ex 7,21.
הָרְשָׁעָה (adj.) *f.* Ez 3,18.19.

רֶשַׁע

iniustitia, fraus, mendacium; improbitas, improbe factum.

השבעים קורין בישעיה: להכות באגרוף רָשׁ; וי״נ בתהלים: מִדּוּר באהלי עֹשֶׁר, ומתאים עם רישא דפסוקא.

1S 24,14‖Jes 58,4.6‖Ez 7,11‖Hos 10,13‖Mich 6,10.11‖Ps 5,5.45,8.84,11‖Prv 4,17.8,7.10,2.16,12‖Job 34,8‖Eccl 7,25.8,8.
הָרֶשַׁע, הָרֶשַׁע Ps 125,3‖Eccl 3,16².
בְּרֶשַׁע Ps 141,4‖Prv 12,3.
מֵרֶשַׁע Job 34,10.
רִשְׁעֵנוּ *suff.* Jes 14,20.
רִשְׁעֶךָ [רִשְׁעֲךָ] Job 35,8.
רִשְׁעוֹ Dt 9,27‖Ps 10,15.
כְּרִשְׁעוֹ Ez 31,11.
מֵרִשְׁעוֹ Ez 3,19.33,12.
רִשְׁעָה Jes 9,17‖Mal 1,4.3,15.19.
וְרִשְׁעָה Prv 13,6.
הָרִשְׁעָה Zach 5,8.
וְרִשְׁעַת *cs.* Ez 18,20.33,12.
בְּרִשְׁעַת Dt 9,5.
וּבְרִשְׁעַת Dt 9,4.
רִשְׁעָתוֹ *suff.* Dt 25,2.
וּבְרִשְׁעָתוֹ Prv 11,5.
מֵרִשְׁעָתוֹ Ez 18,27.*33*,*19*.

מִרְשַׁעַת] הַמִּרְשַׁעַת

scelus, mulier scelesta (*al.* = מַרְשַׁעַת *Hi. pt. f.*).

2Ch 24,7.

—v. n. pr.—

רֶשֶׁף

flamma; fulgur, *poët.* fulmina (arcus) i. e. sagittae; בְּנֵי־רֶ׳ filii fulguris, aves rapaces fulminis celeritate volantes; *al.* scintillae; febris ardens, pestis.

קרוב אל רִצְפָּה, וכהפך אתון אל שרף, צרף וכנותהון.

Dt 32,24‖Hab 3,5‖Job 5,7.
לָרְשָׁפִים *pl.* Ps 78,48.
רִשְׁפֵי־, רִשְׁפֵּי (Cant) *cs.* Ps 76,4‖Cant 8,6.
רְשָׁפֶיהָ *suff.* Cant 8,6.

—v. n. pr.—

רָשַׁשׁ°

confringere, diruere, destruere.

קרוב אל רצץ, ובסורית מורה אל הקשה בקורנס.

[רֹשֵׁשׁ] יְרֹשֵׁשׁ *Pol. 3 impf.* Jer 5,17.
[רֻשַּׁשׁ] רֻשַּׁשְׁנוּ *Pu. 1 perf. pl.* Mal 1,4.

—conf. רושׁ—

יָרַשׁ v. רֶשֶׁת

רָתַח°

Pi. fervefacere; *Pu.* aestuare; *Hi.* ebullire facere.

שגור הרבה בדרז״ל עם השמות רְתִיחָה, רִתְחָה, רוֹתְחִין, ובהשאלה על קצף וכעש.

[רִתַּח] רַתַּח *Pi. imper.* Ez 24,5.
[רֻתַּח] רֻתְּחוּ *Pu. 3 perf. pl.* Job 30,27.
[הִרְתִּיחַ] יַרְתִּיחַ *Hi. 3 impf.* Job 41,23.

רְתָחֶיהָ *pl. suff.*
רָתָח v. רֶתַח]

(רְתָחִים)

ebullitio, aestuatio.

י״ג רתח נְתָחֶיהָ.

Ez 24,5.

רָתַם°] רְתֹם *imper.*

alligare, iungere equis currum.

ענינו כמו רָתַק (או רָתַךְ, רכב ת״א רתיכא).

Mich 1,13.

רֹתֶם

genistra; *al.* iuniperus.

מין עץ המצוי בערבות ארץ ערב, וגחליו רותחין מאד.

1R 19,4.5.
רְתָמִים *pl.* Ps 120,4‖Job 30,4.

—v. n. pr.—

רָתַק°

alligare, vincire; *Ni.* rumpere, solvere, *Pu.* vinci.

כמודו בערבית, והנפעל יֵרָתֵק מורה על ההפך. י״ג יִנָּתֵק, ואינו מכרח.

[נִרְתַּק] יֵרָתֵק Q. יֵרָחֵק K. *Ni. 3 impf.* Eccl 12,6.

[רָתַק] רְתֻקוּ *Pu. 3 perf. pl.* Nah 3,10.

[רַתּוּק] הָרַתּוּק

catena.

Ez 7,23.

בָּרַתִּיקוֹת K., בָּרַתּוּקוֹת Q. *pl.* 1R 6,21.

[רְתוּקָה] וּרְתֻקוֹת *pl.* Jes 40,19.

רְתֵת

terror.

כמו רטט, ורתע בדרז״ל; ר״מ לאזער מחבר רתת אל נָשָׂא, וכמו והרפה לא נשא על קרובו; השבעים קורין אֱמֶת (?).

Hos 13,1.

—conf. רֶטֶט—

רַחֲמֶיךָ רַבִּים, אֵל מְעוֹדְדֵנִי, מֵאָז עָלַי גָּבְרוּ,
רוּחֲךָ טוֹבָה תָּשׁוּב תַּנְחֵנִי גַּם בְּיָמִים יָצָרוּ.

שׂ

(אמר שמ״ר: הבדלתי בין ימין לשמאל למען ידעו להבחין, ואף גם הקדמתי את השמאל, כמנהג האחרונים, מפני קורבתה בשרשים אל הסמ״ך).

נָשָׂא v. שָׂא

שְׂאֹר

fermentum.

הוראתו ידועה, ור׳ יוסף הלוי מחברו עם שׂער וסער, מפני שמניע את הבצק ומביאו לידי תפיחה.

Ex 12,15.19.13,7 ‖ Lev 2,11 ‖ Dt 16,4.

(הַמַּשְׂאֶרֶת =) הַמַּשְׂרֵת [מַשְׂרֵת]

magis(-idis); *al.* sartago.

נהירא לי דעת נייגר (אורשריפט דף שפ״ב) שעיקר הוראתו שְׂאֹר, ואח אל מִשְׁאֶרֶת, (באקטראָג), וטעם ותצק כמו וַתַּצֵּג; י״ג וַתִּקְרָא אֶת־הַמַּשְׂרֵת (ע׳ פסוק י״ז).

2S 13,9.

—נָשָׂא v. שְׂאֵת; מִשְׁאֶרֶת cf.—

[rad. שָׂבַךְ] שׂוֹבֶךְ (al. שׁ)

rami perplexi.

אח אל סָבַךְ, וקרוב אל שוּךְ, וכמוהו בערבית (בימין).

2S 18,9.

שְׂבֵךְ vel [שְׂבָךְ] שְׂבָכִים *pl.*

rete, opus reticulatum, clathri.

1R 7,17.

שְׂבָכָה, K. (1R 7,20) 1R 7,17.20 ‖ Job 18,8.

וּשְׂבָכָה 2R 25,17 ‖ Jes 52,22.

הַשְּׂבָכָה, Q. (1R 7,20) 1R 7,18.20 ‖ 2R 1,2.25,17 ‖ Jer 52,23.

לַשְּׂבָכָה 1R 7,42 ‖ 2Ch 4,13.

הַשְּׂבָכוֹת *pl.* 1R 7,42 ‖ 2Ch 4,13.

וְהַשְּׂבָכוֹת 1R 7,41 ‖ 2Ch 4,12.

—v. ch.; cf. סָבַךְ—

[שָׂבַע] וְשָׂבֵעַ

satiari, saturem fieri; *trop.* abundare, plenum esse; satietatem capere, taedio affici.

כמוהו בארמית וסורית (בסמ״ך), בכושית ערבית ואשורית (בימין), וקרוב אל סבא.

Dt 31,20 ‖ 1Ch 23,1.

שָׂבְעָה *3 perf. f.* Ps 88,4.123,4 ‖ Prv 30,16.

וְשָׂבְעָה Jer 46,10.

שָׂבַעְתָּ *2 perf.* Hab 2,16.

וְשָׂבָעְתָּ Dt 6,11.*8,10.11,15*.8,12.

[שָׂבַעַתְּ] שָׂבַעַתְּ *2 perf. f.* Ez 16,28.29.

שָׂבַעְתִּי *1 perf.* Jes 1,11.

וְשָׂבַעְתִּי Job 7,4.

שָׂבֵעוּ, שָׂבְעוּ *3 perf. pl.* Jes 9,19 ‖ Hos 13,6.

וְשָׂבֵעוּ Dt 14,29.26,12.

וּשְׂבַעְתֶּם *2 perf. pl.* Jes 66,11 ‖ Ez 39,20 ‖ Joel 2,19.

שָׂבַעְנוּ *1 perf. pl.* Ps 123,3.

וְשָׂבוֹעַ *inf. abs.* Joel 2,26 ‖ 2Ch 31,10.

לִשְׂבֹּעַ *cs.* Ex 16,8 ‖ Thr 5,6.

שְׂבַע־ *imper.* Prv 20,13.

אֶשְׂבָּע *1 impf.* Prv 30,9.

אֶשְׂבְּעָה Prv 17,15.

[תִּשְׂבַּע] תִּשְׂבָּע *2 impf.* Mich 6,14.

תִּשְׂבָּעֵנוּ *suff.* Prv 25,16.

יִשְׂבַּע, יִשְׂבָּע *3 impf.* Jes 53,11 ‖ Hab 2,5 ‖ Prv 12,11.*28,19*.14.14,14.18,20.28,19.30,22 ‖ Thr 3,30 ‖ Eccl 5,9.

וְיִשְׂבָּע Jes 44,16.

וַיִּשְׂבַּע 2Ch 24,15.

יִשְׂבָּעֶךָּ *suff.* Prv 25,17.

תִּשְׂבַּע *3 impf. f.* Jer 50,19 ‖ Ps 63,6.104,13 ‖ Prv 18,20 ‖ Eccl 1,8.4,8.6,3.

וַתִּשְׂבַּע Ruth 2,14.

[נִשְׂבַּע] נִשְׂבָּע *1 impf. pl.* Job 31,31.

וַנִּשְׂבַּע־ Jer 44,17.

נִשְׂבְּעָה Ps 65,5.

תִּשְׂבְּעוּ, תִּשְׂבָּעוּ *2 impf. pl.* Ex 16,12 ‖ Lev 26,26 ‖ Job 19,22.

יִשְׂבְּעוּ, יִשְׂבָּעוּ *3 impf. pl.* Jer 31,14(13).50,10 ‖ Hos 4,10 ‖ Am 4,8 ‖ Ps 17,14.37,19.59,16.104,16 ‖ Prv 1,31.5,10 ‖ Job 27,14.

וְיִשְׂבָּעוּ Ps 22,27.

וַיִּשְׂבְּעוּ, וַיִּשְׂבָּעוּ Hos 13,6 ‖ Ps 78,29 ‖ Neh 9,25.

יִשְׂבְּעוּן Ps 104,28.

תִּשְׂבַּעְנָה *3 impf. pl. f.* Prv 27,20².30,15.

[שִׂבַּע] שַׂבְּעֵנוּ *Pi. imper. suff.* Ps 90,14.

[יְשַׂבְּעוּ] יְשַׂבֵּעוּ *3 impf. pl.* Ez 7,19.

הִשְׂבִּיעַ *Hi. 3 perf.* Ps 107,9.

וְהִשְׂבִּיעַ Jes 58,11.

הִשְׂבִּיעַנִי *suff.* Thr 3,15.

הִשְׂבַּעַתְּ *2 perf. f.* Ez 27,33.

וְהִשְׂבַּעְתִּי *1 perf.* Ez 32,4.

וּמַשְׂבִּיעַ *pt.* Ps 145,16.

הַמַּשְׂבִּיעַ Ps 103,5.

לְהַשְׂבִּיעַ *inf. cs.* Job 38,27.

אַשְׂבִּיעַ *1 impf.* Ps 132,15.

וָאַשְׂבִּעַ Jer 5,7.

[אַשְׂבִּיעֲךָ] אַשְׂבִּיעֶךָ *suff.* Ps 81,17.

נִשְׂגָּבָה *f.* Jes 26,5.30,13‖Prv 18, 11.

אֲשַׂגְּבֵהוּ [שָׂגַב *Pi. 1 impf. suff.* Ps 31,14.

תְּשַׂגְּבֵנִי *2 impf. suff.* Ps 59,2. 69,30.

וַיְשַׂגֵּב *3 impf.* Jes 9,10‖Ps 107, 41.

יְשַׂגֶּבְךָ *suff.* Ps 20,2.

יְשֻׂגָּב (גָּ) [שֻׂגַּב *Pu. 3 impf.* Prv 29,25.

יַשְׂגִּיב [הִשְׂגִּיב *3 impf.* Job 36, 22.

מִשְׂגָּב (al. גָּ)

altitudo, locus editus, refugium.

לפי עדות המכלול הגימ"ל בפתח, וכן בנוסח הבבלי, ובדפסק מִשְׂגָּב; ולפי נוסחת ר"ב ספרינו הנפרד קמוץ והנסמך (האי דישעיה) פתוח.

Jes 25,12 ‖ Ps 9,10². 46,8.12. 59, 17.

הַמִּשְׂגָּב Jer 48,1.

לְמִשְׂגָּב Ps 48,4.94,22.

מִשְׂגַּבִּי *suff.* 2S 22,3‖Ps 18,3.59, 10.18.62,3.7.144,2.

מִשְׂגַּבּוֹ Jes 33,16.

—v. n. pr.—

יִשְׂגֶּה [שָׂגָה *3 impf.*

crescere; *Pilp.* crescere facere (*al. rad.* שׂוג); *Hi.* augere.

אח אל שָׂגָא, ע' הערה שם. השבעים והסורי מתרגמין השׂגו היל כמו השגו = הִשִּׂיגוּ, וכטעם מצאתי הון לי.

Ps 92,13‖Job 8,7.

תְּשַׂגְשֵׂגִי (תְּשַׂגְשֵׂגִי) [שִׂגְשֵׂג *Pilp. 2 impf. f.* Jes 17,11.

הִשְׂגּוּ *Hi. 3 perf. pl.* Ps 73, 12.

—v. ch.; cf. שָׂגָא et שׂוג—

שָׂדַד

vaccare (agrum).

יש מחברין אותו עם שָׂדָה, ונראה יותר שהוא פעל נגזר מן שָׂדֶה.

יְשַׂדֶּד־, יְשַׂדֵּד [שִׂדֵּד *Pi. 3 impf.* Hos 10,11‖Job 39,10.

וִישַׂדֵּד Jes 28,24.

שִׂבַּרְתִּי *Pi. 1 perf.* Ps 119,166.

שִׂבְּרוּ *3 perf. pl.* Esth 9,1.

יְשַׂבֵּרוּ, יְשַׂבְּרוּ [יְשַׂבֵּר *3 impf. pl.* Jes 38,18‖Ps 145,15.

יְשַׂבֵּרוּן [יְשַׂבְּרוּן Ps 104,27.

תְּשַׂבֵּרְנָה *3 impf. pl. f.* Ruth 1,13.

מִשְׂבְּרִי [שֶׂבֶר *suff.*

spes.

Ps 119,116.

שִׂבְרוֹ Ps 146,5.

יִשְׂגֶּא [שָׂגָא (al. ה) *3 impf.*

crescere; *Hi.* magnum facere; magnificare, laudibus efferre.

אח אל שָׂגָה, וכמוהו בארמית ובסורית (בסמ"ך), ובערבית בעי"ן ת' האל"ף. השבעים קורין מַשְׂגִּיא (= מַשְׂגֶּה) לגוים, וכן נמצא בקצת נוסחאות בימין.

Job 8,11.

מַשְׂגִּיא [הִשְׂגִּיא *Hi. pt.* Job 12, 23.

תַּשְׂגִּיא *2 impf.* Job 36,24.

שַׂגִּיא

magnus.

ע"מ אַבִּיר, אַדִּיר, כַּבִּיר.

Job 36,26.37,23.

—v. ch.; cnf. שָׂגָה—

שָׂגְבָה [שָׂגַב *3 perf. f.*

altum esse; exaltari, ascendere; *Ni.* altum, sublimem esse; in alto et tuto loco collocari; intellectu difficile esse. *Pi.* potentem reddere, in tuto collocare, tutum praestare; *Hi.* excelsum se praestare.

הוראתו ידועה (ואולי קרוב אל שָׂגָה ואל גָּבַהּ או מרכב משניהם).

Dt 2,36.

שָׂגְבוּ *3 perf. pl.* Job 5,11.

וְנִשְׂגָּב, וְנִשְׂגַּב *Ni. 3 perf.* Jes 2,11.17‖Prv 18,10.

נִשְׂגְּבָה *3 perf. f.* Ps 139,6.

נִשְׂגָּב *pt.* Jes 12,4.33,5 ‖ Ps 148, 13.

אַשְׂבִּיעֵהוּ Ps 91,16.

תַּשְׂבִּיעַ *2 impf.* Jes 58,10.

יַשְׂבִּעֵנִי *3 impf. suff.* Job 9, 18.

יַשְׂבִּיעֵךְ Ps 147,14.

יַשְׂבִּיעֵם Ps 105,40.

וְשָׂבֵעַ [שָׂבֵעַ

satur, satiatus, abundans.

Gn 25,8‖Prv 19,23.

שְׂבַע *cs.* Dt 33,23 ‖ Job 10,15 ‖ 1Ch 29,28.

וּשְׂבַע־, וּשְׂבַע Gn 35,29‖Job 14, 1.42,17.

שְׂבֵעִים *pl.* 1S 2,5.

שְׂבֵעָה *f. sg.* Prv 27,7.

שָׂבָע

satietas, abundantia.

ע"מ כָּפָן, צָמָא, רָעָב.

Gn 41,29‖Prv 3,10.

הַשָּׂבָע Gn 41,30.31.34.47.53.

וְהַשָּׂבָע Eccl 5,11.

שֹׂבַע Ps 16,11.

לָשֹׂבַע Ex 16,3‖Lev 25,19.26,5‖ Ps 78,25.

לְשֹׂבַע Prv 13,25.

שָׂבְעֲךָ [שֹׂבַע *suff.* Dt 23,25.

מִשָּׂבְעָה Ruth 2,18.

שִׂבְעַת־ [שִׂבְעָה *cs.* Ez 16,49.

שָׂבְעָה (inf.)

בא ע"ד המקור לאכלה, לאהבה, ליראה.

Jes 56,11.

לְשָׂבְעָה Jes 23,18.55,2 ‖ Ez 39, 19‖Hag 1,6.

שָׂבְעָתֵךְ *suff.* Ez 16,28.

—conf. סָבָא—

שֹׂבֵר [שָׂבַר *pt.*

spectare, inspicere, considerare; *Pi.* exspectare, sperare.

מעין הוראתו בערבית, והפעל שנור בדרז"ל סובר עם השם סברא; הפעל מורה על הצפיה והתקוה (יש מחברין אותו עם סָפַר, וכטעם חָשַׁב); ו"ג וּאהוּ עָבַר.

Neh 2,13.15.

שָׂדֶה

campus, rus, ager; territorium, terra, fines; terra continens.

כמוהו בצורית (באשורית הוראתו הר, כענין על מרומי שדה, שדי תרומות, וע׳ הערה אל שַׁדַּי). בנוסחאות מדויקות במ״א ב׳ כ״ו שָׂדֶךָ, וכ״ת השבעים, הסורי והירונימוס. י״מ אַבְנֵי השדה דאיוב כמו הָבְנִי (ע׳ יחזקאל ט״ז כ״ו) כלומר פילים.

Gn 25,27.27,27 ‖ Ex 22,4 ‖ Nu 16,14 ‖ Jos 15,18 ‖ Jud 5,18 ‖ 1S 14,14 ‖ 2R 4,39^{2}.19,26 ‖ Jes 5,8.37,27 ‖ Jer 26,18 ‖ Ez 17,8 ‖ Joel 1.10.11.20 ‖ Mich 3,12 ‖ Prv 27,26.31,16 ‖ 2Ch 31,5.

וְשָׂדֶה Jer 35,9 ‖ Neh 5,16.

הַשָּׂדֶה Gn 2,5^{2}.19.20.3,1.14.18.23,11.13.17.20.25,10.29.27,3.5.30,16.31,4.33,19.34,7.37,7.47,24.49,30.*50,13*.32 ‖ Ex 9,22.25^{2}.10,5.15.22,5.23,11.16.29 ‖ Lev 14,7.53.17,5.25,12.26,4.22.27,19.20^{2}.21.24 ‖ Nu 19,16.22,4 ‖ Dt 7,22.14,22.20,19.28,38 ‖ Jos 24,32 ‖ Jud 1,14.9,27.42.19,16 ‖ 1S 11,5.14,25.17,44.20,11^{2}.35.27,5 ‖ 2S 11,11.23.18,6.19,30.20,12.21,10.23,11 ‖ 2R 4,39.8,6.9,37.14,9 ‖ Jes 40,6.43,20.55,12 ‖ Jer 6,25.7,20.9,21.12,4.9.14,18.27,6.*28,14*.32,9.25.43 ‖ Ez 16,5.7.17,24.21,2.29,5.*39,5*.31,4.5.6.13.15.32,4.33,27.34,5.*8*.27.36,30.38,20.39,4.10.17 ‖ Hos 2,14.20.4,3.13,8 ‖ Joel 1,12.19 ‖ Mich 1,6 ‖ Ps 103,15 ‖ Job 5,23^{2}.39,15.40,20 ‖ Cant 2,7.*3,5*.7,12 ‖ Ruth 2,2.3.4,3,5 ‖ 1Ch 11,13.16,32.27,26 ‖ 2Ch 25,18.

בַּשָּׂדֶה Nu 20,17.21,22 ‖ Jes 5,8 ‖ Ruth 2,8.22.

בַּשָּׂדֶה ,בְּהַשָּׂדֶה K. (2R 7,12) Gn 4,8.23,17.24,63.65.29,2.30,14.34,5.28.37,15 ‖ Ex 1,14.9,3.19^{2}.21.25.16,25.22,30.23,16 ‖ Nu 22,23 ‖ Dt 21,1.22,25.27.24,19.28,3.16 ‖ Jos 8,24 ‖ Jud 9,32.43.44.13,9.20,31 ‖ 1S 4,2.14,15.19,3.20,5.24.25,15.30,11 ‖ 2S 2,18.10,8.14,6.17,8 ‖ 1R 11,29.14,11.*21,24*.16,4 ‖ 2R 7,12 ‖ Jer 13,27.14,5.17,3.40,7.*13*.41,8 ‖ Ez 7,15.26,6.8 ‖ Mich 4,10 ‖ Zach 10,1 ‖ Mal 3,11 ‖ Prv 24,27 ‖ Job 24,6 ‖ Ruth 2,3.9.17 ‖ 1Ch 19,9.27,25.

וּבַשָּׂדֶה Gn 39,5.

לְשָׂדֶה Eccl 5,8.

שְׂדֵה *cs.* Gn 14,7.23,17.19.25,9.32,4.41,48.50,13 ‖ Lev 25,31.27,22 ‖ Nu 23,14 ‖ Jos 21,12 ‖ Jud 20,6 ‖ 1S 6,14 ‖ 2S 9,7 ‖ 2R 9,25.18,17 ‖ Jes 7,3.36,2 ‖ Hos 12,13 ‖ Ob 19 ‖ Ps 78,12 ‖ Prv 24,30 ‖ 1Ch 6,41.

וּשְׂדֵה Lev 25,34.

בִּשְׂדֵה Gn 36,35.49,29.30 ‖ Ex 22,4 ‖ Nu 21,20 ‖ 1S 6,1.18.27,7.11 ‖ Ez 17,5 ‖ Ps 78,43 ‖ Ruth 1,6 ‖ 1Ch 1,46.8,8 ‖ 2Ch 26,23.

כִּשְׂדֵה Lev 27,21.

מִשְּׂדֵה Lev 27,16.22 ‖ Jud 5,4 ‖ Ruth 4,3.

וּמִשְּׂדֵה Lev 27,28.

שָׂדִי *suff.* Jer 32,7.8.

שָׂדְךָ ,שָׂדֶךָ Lev 19,9.19.23,22.25,3.4.

בְּשָׂדְךָ ,בְּשָׂדֶךָ Dt 11,15.24,19.

שָׂדֵהוּ Gn 23,9.47,20 ‖ Ex 22,4 ‖ Lev 27,17.18 ‖ Dt 5,18.

לְשָׂדֵהוּ Neh 13,10.

שָׂדָהּ 2R 8,3.5.

שְׂדֵי־ [שָׂדִים *pl. I cs.* Jer 32,12 ‖ Ruth 1,2.

וּשְׂדֵי 2S 1,21.

בִּשְׂדֵי Ps 132,6 ‖ Ruth 1,1 ‖ 2Ch 31,19.

וּבִשְׂדֵי Prv 23,10.

לִשְׂדֵי Neh 12,44.

מִשְּׂדֵי Ruth 1,6.22.2,6.

שָׂדֵינוּ *suff.* Mich 2,4.

שָׂדֶיךָ 1R 2,26.

שָׂדוֹת *pl. II* 1S 22,7 ‖ Jer 6,12.32,44 ‖ Mich 2,2 ‖ Ps 107,37.

וְשָׂדוֹת Jer 32,15.

הַשָּׂדֹת Ex 8,9.

וּמִשְּׂדוֹת *cs.* Neh 12,29.

שְׂדֹתֵינוּ *suff.* Neh 5,3.4.

וּשְׂדֹתֵינוּ Neh 5,5.

שְׂדוֹתֵיכֶם 1S 8,14.

וּשְׂדֹתֶיהָ Neh 11,30.

שְׂדוֹתֵיהֶם ,שְׂדֹתֵיהֶם Jer 8,10 ‖ Neh 5,11.

בִּשְׂדֹתָם Neh 11,25.

שָׂדַי ,שָׂדָי

poët. = שָׂדֶה.

תמונה ארמית, וע״ד וקרע לו חלוני.

Dt 32,13 ‖ Jes 56,9 ‖ Jer 4,17.18,14 ‖ Hos 10,4.12,12 ‖ Joel 2,22 ‖ Ps 8,8.50,11.80,14.96,12.104,11 ‖ Thr 4,9.

שְׂדֵמָה v. n. pr. **עֵמֶק הַשִּׂדִּים** ;cf.

[שְׂדֵרָה] וּשְׂדֵרֹת *pl.*

ordo, series.

אה אל סדר.

1R 6,9.

הַשְּׂדֵרוֹת 2R 11,8 ‖ 2Ch 23,14.

לַשְּׂדֵרֹת 2R 11,15.

——cf. **מִסְדְּרוֹן ,סֵדֶר**——

שֶׂה

ovis s. capra, pecus (ovilla et caprina).

כדונמתו בערבית (בימין). בנוסחאות אחרונות בש״א י״ז ל״ד ונשא זֶה מהעדר, משא״כ בנוסחאות קדמוניות, וגם יונתן והשבעים תרגמו שֶׂה.

Gn 30,32^{2} ‖ Ex 12,3.5.21,37.22,3.8.9 ‖ Lev 5,7.12,8.22,28.27,26 ‖ Dt 18,3 ‖ 1S 15,3.17,34 ‖ Jes 7,25 ‖ Jer 50,17 ‖ Ez 34,17.20^{2}.22.

וְשֶׂה Jud 6,4 ‖ 1S 22,19 ‖ Ez 45,15.

וָשֶׂה Ex 34,19 ‖ Lev 22,23 ‖ Dt 17,1 ‖ Jos 6,21.

הַשֶּׂה Gn 22,7.8 ‖ Ex 12,4.21,37 ‖ Jes 66,3.

בְּשֶׂה Ex 13,13.34,20.

כְּשֶׂה Ps 119,176.

כַּשֶּׂה Jes 53,7.

לַשֶּׂה Nu 15,11.

לְשֶׂה Ez 34,17.22.

מִשֶּׂה Ex 12,4.

שֵׂה *cs.* Jes 43,23.
שֵׂה...וְשֵׂה Dt 14,4.
שֵׂיוֹ *suff.* Dt 22,1.
שֵׂיְהוּ 1S 14,34.

שָׂהֵד] וְשָׂהֲדִי *suff.*

testis.

עיקרו ארמי, וכמוהו בערבית.

Job 16,19.

——שָׂהֲדוּתָא v. ch.——

שַׂהֲרֹן] הַשַּׂהֲרֹנִים *pl.*

lunulae (ornamentum),

מין תכשיט של צואר בדמות סהר.

Jud 8,21.26.

וְהַשַּׂהֲרֹנִים Jes 3,18.

——cf. סַהַר——

שִׂיב v. שׂוּב; נָשָׂא v. שׂוּא

שׂוּג] נָשׂוֹג *Ni. 3 perf.*

abscedere; *Hi.* commovere (limites).

כבר הובאו בשרש סוג א׳ דף תפ״ב, ע״ש.

2S 1,22.

הִשִּׂיג] יַשִּׂיגוּ *Hi. 3 impf. pl.* Job 24,2.

שִׂיג

secessio, discessio.

פניה לצדדין, לשון נקיה להסכת רגלים, ושאר הבאורים ידועים (השבעים השמיטו וכי שיג לו).

1R 18,27.

——cnf. סוּג I——

שׂוּג II

sepire.

לד״ק אח אל סוג ב׳ במובן עשיית גדר והיקף, ונראה יותר ששרשו שָׂגָה (ע״ש), וכפי הראב״ע והרד״ק. רש״י מפרשו מלשון שגוש וסכסוך בדרז״ל („נשתגשגו זמורותיך במיני דשאים וערבובים המקלקלים ענפי הגפן״), וכן משמע מת״י, וגם השבעים תרגמוהו בימין, ומענין שגיאה ושגגה.

שִׂגְשֵׂג] תְּשַׂגְשֵׂגִי (תְּשַׂגְשְׂגִי) *Pilp. 2 impf. f.* Jes 17,11.

—שִׂיד v. שׂוּד; שָׂגָה et סוּג II —cf.

שׂוּחַ] לָשׂוּחַ *inf. cs.*

meditari; *al.* obambulari.

לד״ק מן שיחה ותפלה, ולד״א להתהלך בין השיחים (ע׳ הערה אל שיח).

Gn 24,63.

——cf. שִׂיחַ——

שׂוּט

declinare, deflectere.

אח אל שטה, ושטי כזב בא ע״מ שָׁבֵי פשע.

שָׂט] וְשָׂטֵי (שָׂטִים) *pt. pl. cs.* Ps 40,5.

שֵׂט] שֵׂטִים *pl.*

declinationes a recto et honesto, delicta, peccata; *al. pt.* declinantes a recto, impii.

ע״מ גֵּר, מֵת; י״ג בהושע וְשַׁחֲטָה שֵׂטִים העמיקו, וכטעם מימי הגלגל הטאת ישראל; השבעים קורין בתהלים עֹשֵׂי סטים.

Hos 5,2 ‖ Ps 101,3.

——cf. שָׂטָה——

שׂוּךְ°] שַׂכְתָּ *2 perf.*

sepire, obsepire. *Pol.* contexere.

אח אל סוּךְ (סוּג), סָכַךְ וְשָׂכַךְ, וכמוהו בערבית בימין וע״ד הכפולים. יש מחברין לו תשוככני דאיוב י׳ י״א, והובא בשרש שכך.

Job 1,10.

שָׂךְ *pt.* Hos 2,8.

שׂוֹךְ] שֹׂכוֹ Q. *suff.*, שֹׂכֹה K.

ramus.

לפי המסורה ות״י הה״א כנוי, ולפי השבעים למשקל, וכמו שֹׂכָה דלקמן וכבדרז״ל.

Jud 9,49.

שׂוֹכָה] שׂוֹכַת *cs.* Jud 9,48.

מְשֻׂכָה] כִּמְשֻׂכַת *cs.*

sepes e spina contexta.

משוכתו דישעיה ה׳ ה׳ הובא בשרש שָׂכַךְ מפני דגשות הכ״ף, וממסוכה דמיכה ז׳ ח׳ הובא בשרש סוּךְ דף תפ״ג.

Prv 15,19.

שָׂכַךְ et סָכַךְ, סוּךְ v. n. pr.; cf.

שִׂים° et שׂוּם°] שָׂם

ponere, statuere, collocare; disponere, instruere; constituere; fundere, condere; decernere; apponere, induere; deponere; proponere, exponere; praeponere, praeficere; imponere, imputare; animum advertere; reponere in animo, commoveri, curare; sibi proponere; rationem habere; constituere, reddere, facere; parare, dare, tribuere; dirigere, convertere.

כמוהו בצורית, ארמית, סורית, ערבית, כושית ואשורית. הקו״כ דבראשית כ״ד ל״ג, ויישם בארון דנ׳ כ״ו, ואישמה דשופטים י״ב ג׳, למדנחאי, מעידים על שארית פליטה משרש קדמון יָשַׂם. בקצת נוסחאות (ע״פ מסורה שאינה מדויקת) משׂמו אֵל דבמדבר כ״ד כ״ג חד מלה (ע׳ מ״ש ואורשריפט דף שס״ז); בש״א ב׳ כ׳ קורין השבעים יָשִׁיב או יְשַׁלֵּם י״י לך זרע; בי״ג ח׳: למועד אשר אָמַר שמואל, וכת״י, וי״ג שָׂם (בהמשך ש׳ ומ׳ מן שמואל); בש״ב נאמר וַיָּשֶׂם, ובדה״א כ׳ ג׳ וַיָּשַׂר, וכת״י; וַיָּשֶׂם דמ״ב ח׳ י״א ת״י ואוריך, וַיָּחֶל (או וַיֵּשֶׁב במובן המתנה), וי״ג וַיִּשֹּׁם, כלומר היה נבהל ומשתומם; השבעים קורין בירמיה י״ב י״א שׁוֹמָה (הוּשַׁמָּה) לשממה; י״ג ביחזקאל ד׳ ד׳ וְנָשָׂאתָ ת׳ וְשַׂמְתָּ (ע׳ פסוק ה׳), או וַשִּׂמְתִּי; בנחום א׳ י״ד אָשִׂים קברך, או אָסִיר מִקִּרְבְּךָ; בתהלים נ׳ כ״ג וְתָם דרך, והשבעים והסורי קורין ושם בימין (וכן לפי דרשת חז״ל); בס״ו ב׳ שִׂימוּ כָבוֹד תהלתו (וע׳ ישעיה מ״ב י״ד); בק״ט ט״ו וַיָּשִׁיבוּ או וַיְשַׁלְּמוּ לי רעה; השבעים קורין באיוב ד׳ מבלי מוֹשִׁיעַ; י״ג בל׳ כ״ג: כי לא על איש לָשׂוּם מוֹעֵד, כלומר לקבוע זמן למשפט, וכטעם מי יועידנו; בעזרא י׳ מ״ד: ויש מהם גֹּרְשִׁים נָשִׁים עִם־בנים (כמספר בעזרא השלישי, וע׳ הערה אל יֵשׁ); השבעים קורין בדה״ב א׳ ה׳ שָׂם ת׳ שָׁם; י״ח ו׳ מקרא קצר, והשעור וישם דויד נְצִיבִים כאמור בש״ב.

Gn 21,14.28,18.43,22 ‖ Ex 4,11.8,8.9,21.15,25.40,29 ‖ Dt 4,44 ‖ Jud 6,19[2] ‖ 1S 15,2.17,54 ‖ 2S 8,14.14,19.17,25.23,5 ‖ 1R 20,34 ‖ 2R 10,24.17,34 ‖ Jes 14,17.21,4.57,1 ‖ Jer 12,11 ‖ Joel 1,7 ‖ Mich 4,14 ‖ Ps 19,5.40,5.46,9.78,5.43 ‖ Job 28,3.34,13.38,5.

וְשָׂם Gn 30,41 ‖ Dt 22,14.27,15 ‖ 1S 8,11 ‖ Jes 28,25 ‖ Jer 17,5 ‖ Zach 10,3 ‖ Ps 50,23.

שָׂמַנִי *suff.* Gn 45,9 ‖ Thr 3,11.

שָׂמְךָ Ex 2,14 ‖ Dt 10,22.

שָׂמוֹ Ez 17,4.5 ‖ Ps 81,6.105,21.

וְשָׂמוֹ Lev 6,3.

שָׂמָהוּ Ez 7,20.

שָׂמָהּ Jes 23,13 ‖ Jer 12,11.

וְשָׂמָהּ Jer 13,16.

שָׂמָה *3 perf. f.* 1S 19,13.

הַשָּׁמָּה Jes 51,10.
שָׂמַתְנִי *suff.* Cant 6,12.
שָׂמֻתְהוּ [מַ Ez 19,5.24,7.
שַׂמְתָּ *2 perf.* Jes 25,2 || Jer 32,20||Ps 66,11.89,40.91,9.104,9.
הֲשַׂמְתָּ *interrog.* Job 1,8.2,3.
וְשַׂמְתָּ Ex 4,15.18,21.26,35.28,12.26.37.29,6.24.40,3.5.8|| Lev 2,15.24,6 || Dt 26,2 || 2R 4,29 || Ez 4,4.44,5||Zach 6,11||Prv 23,2 || Neh 9,7.
שַׂמְתַּנִי *suff.* Job 7,20.
שַׂמְתּוֹ Hab 1,12.
וְשַׂמְתּוֹ Jer 13,1.
וְשַׂמְתֶּם Gn 47,6||Dt 10,2.
שַׂמְתְּ *2 perf. f.* Jes 47,6.7.57,7.8.11||Ez 23,41.
וְשַׂמְתִּי Q. Ruth 3,3.
שַׂמְתִּי, שַׂמְתִּי (Jer 33,25) *1perf.* Gn 28,22 || Ex 4,21.10,2.15,26 || Jes 50,7.59,21 || Jer 5,22.21,10.33,25 || Ez 16,14.39,21 || Job 31,24.39,6.40,4.
וְשַׂמְתִּי Gn 13,16.32,13 || Ex 8,19.21,13||Lev 20,5|| Nu 11,17||2S 7,10||2R 19,28||Jes 28,17.37,29.42,15.49,11.54,12.60,17.66,19 || Jer 19,8.24,6.25,12.43,10.49,38|| Am 9,4||Mich 1,6.4,7 || Ps 89,26.30 || 1Ch 17,9.
וְשַׂמְתִּיךָ *suff.* Ex 33,22 || Hag 2,33.
שַׂמְתִּיךָ Jer 41,15.
וְשַׂמְתִּיךָ Jes 60,15 || Nah 3,6 || Zach 9,13.
שַׂמְתִּיו Gn 27,37.
שַׂמְתִּיהָ Ez 5,5.
וְשַׂמְתִּיהָ 1S 11,2 || Jes 14,23.51,23||Hos 2,5||Am 8,10.
וְשַׂמְתִּים Jer 25,9 || Hos 2,14 || Zeph 3,19.
שָׂמוּ, שָׂמוּ (Gn) *3 perf. pl.* Gn 40,15 || Ex 5,14 || Jos 7,11 || Jud 20,36 || 1R 2,15 || Jer 7,30.42,17.44,12 || Zach 7,12 || Ps 54,5.74,4.79,1.105,27||Job 1,17.

וְשָׂמוּ Nu 4,6.*14*.8.*11*.19.6,27||Hos 2,2.
שָׂמֻנִי *suff.* Cant 1,6.
שָׂמוּךָ Ps 86,14.
שַׂמְתֶּם *2 perf. pl.* Jer 2,7.11,13||Ez 11,7.
וְשַׂמְתֶּם Ex 3,22 || Dt 11,18.31,26||Jos 6,18||2R 10,3.
שַׂמְנוּ *1 perf. pl.* Jes 28,15.
שָׂם *pt.* Dt 22,17||Jer 44,11||Am 7,8||Zach 12,2.
הַשָּׂם Jes 63,11 || Ps 66,9.104,3.147,14.
שָׂמִים *pl.* Jes 5,20^2||Mal 2,2.
שִׂים *pass.* Ob 4.
וְשִׂים Nu 24,21.
שׂוּמָה (Orient. שִׂימָה K.) *f.* 2S 13,32.
שׂוֹם *inf. abs.* Dt 17,15 || Jer 42,15.
וְשׂוֹם Neh 8,8.
שׂוּם, K. *cs.* 2S 14,7 || Hag 2,15.
שִׂים, Q. 2S 14,7||Job 20,4.
בְּשׂוּם Job 37,15.
לָשׂוּם Gn 45,7||Nu 11,11 || Dt 12,5.21.*14,24* || Jud 9,24 || 1S 21,7|| 2S 19,20 || 1R 9,3.*11,36*.14,21 || Jes 13,9.61,3 || Jer 4,7.10,22.18,16.51,29 || Ez 21,27^2.30,21 || Hab 2,9||Job 5,11||1Ch 17,21||2Ch 6,20.12,13.
וְלָשׂוּם 1S 8,12||2S 7,23.
בְּשׂוּמִי *suff.* Ez 15,7 || Job 38,9.
מִשּׂוּמִי Jes 44,7.
בְּשׂוּמוֹ Jes 27,9||Prv 8,29.
וּלְשׂוּמוֹ K., וּלְשִׂמוֹ Q. Jes 10,6.
מִשְּׂמוֹ Nu 34,23.
שִׂים *imper.* Gn 24,2.*47,29*.31,37.48,18 || Jos 7,19.8,2 || Jud 18,19||1S 9,23.24 || 2R 6,22 || Jer 38,12.39,12||Ez 6,2.13,17.21,2.7.24.25,2.28,21.29,2.35,2.38,2.44,5 || Job 40,32.
וְשִׂים Gn 44,1||Ex 17,14 || Nu 17,11.21,8|| 1R 20,24 || Ez 4,2.40,4 || Job 22,22.

שִׂימָה 1S 8,5||Ps 56,9||Job 17,3.
שִׂימֵנִי *suff.* Cant 8,6.
שִׂימָהּ Dt 31,19.
שִׂמִי *f.* Jer 31,21(20).
שִׂימוּ *pl.* Gn 43,31 || Ex 32,27 || Dt 32,46|| Jos 10,24||Jud 19,30|| 1R 20,12.22,27||2R 10,8|| Hag 1,5.*7*.2,15.*18*.18 || Ps 66,2 || 2Ch 18,26.
וְשִׂמוּ (Jer), וְשִׂימוּ Nu 16,7||2R 2,20||Jer 40,10||Job 21,5.
אָשִׂים *1 impf.* Ex 15,26 || 1R 18,23.19,2||2R 21,4.7|| Jes 41,18.19.42,16.43,19.50,2.3 || Ez 35,4|| Mich 1,7.4,13^2||Nah 1,14 || Zach 12,3.6||Job 5,8.13,14||2Ch 33,7.
וְאָשִׂים Jer 40,4.
וָאָשִׂים, וָאָשֶׂם Gn 24,47||Dt 10,5||1S 28,21||1R 8,21|| Jes 51,16|| Jer 13,2 || Mal 1,3 || Job 38,10 || 2Ch 6,11.
אָשִׂימָה Dt 17,14.
וְאָשִׂימָה, וְאָשֻׂמָה Gn 44,21||1S 28,22.
וָאָשִׂימָה Jud 12,3||Esr 8,17.
אֲשִׂימְךָ *suff.* Gn 46,3 || 1S 28,2|| Hos 11,8.
אֲשִׂימֵךְ Jer 6,8.
אֲשִׂימֶנּוּ Gn 21,13.18||Mich 2,12.
אֲשִׂימֶנָּה Ez 31,32.
אֲשִׂימֵם 1R 5,23.
וָאֲשִׂמֵם (al. וָאֲשִׂמֵם) Dt 1,13.
תָּשִׂים, תָּשֶׂם (1S 9,20) *2 impf.* Gn 6,16.44,2||Ex 21,1||Dt 17,15^2.22,8 || 1S 9,20.10,19 || 1R 20,34|| Jes 41,15.53,10||Ez 21,25.24,17|| Job 7,12.38,33.
הֲתָשִׂים *interrog.* Job 40,26.
וְתָשֵׂם Job 13,27.
תְּשִׂימֵנִי *suff.* Ps 18,44.39,9.
תְּשִׂימֵנוּ Ps 44,14.15.80,7||Thr 3,45.
וַתָּשִׂימִי *2 impf. f.* Jes 51,23.
יָשׂוּם *3 impf.* Ex 4,11.
יָשֵׂם (Job 23,6), יָשִׂים Gn 30,

הֵשִׂירוּ [**הֵשִׂיר**] *Hi. 3 perf. pl.* Hos 8,4.

——cf. **שָׂרָה** et **שָׂרַר**——

II **שׂוּר**] **וַיָּשַׂר** *3 impf.*

serrare.

לפי משקלו שרשו שור, ואח אל נָשַׂר = נָסַר המצוי בדרז״ל ושממנו השם מַשׂוֹר, ובש״ב י״ב ל״א נאמר וַיָּשֶׂם.

1Ch 20,3.

——cf. **מַשּׂוֹר** p. 471c——

בְּשׂוּרִי Hos 9,12 v. **סוּר**.

שׂוֹרָה

ordo, series.

י״מ כמו שׂוֹרָה (טור) ולד״א מענין מְשׂוּרָה, י״ת על בייר (= בְּשָׂדֶה?), השבעים והסורי לא תרגמוהו כלל (שע״כ לד״ק נכתב תחלה במקום שְׂעוֹרָה שלאחריו, ואח״כ נתקן, ונשארו שנידם); אמנם הח׳ סאכוי מצא אותו נזכר בכתובות החתים כמין תבואה, ולפי דעתו היא מין אורז (הירזע) הנקרא בערבית בשם ذرة, הקרוב לו במבטא.

Jes 28,25.

מְשׂוּרָה

mensura rerum liquidarum.

מדת הלח; יש מחברין אותו עם ותקח את הַמַּשְׂרֵת (שרש שׂאר) ולד״א יחבר אל משרת ענבים (שרש שרה).

1Ch 23,29.

בַּמְּשׂוּרָה Ez 4,11.16.

וּבַמְּשׂוּרָה Lev 19,35.

שִׂישׂ° et **שׂוּשׂ**] **שָׂשׂ**

gaudere, laetari

ענינו צהלה ושמחה; ישׂשׂום דישעיה כמו ישׂשׂון, ולד״ק נשתרבבה המ״ם מן מדבר שלאחריו.

Dt 28,63.30,9.

וְשָׂשׂ Jes 66,14.

שַׂשְׂתִּי (al. **שָׂ**) *1 perf.* Ps 119,14.

וְשַׂשְׂתִּי Jes 65,19‖Jer 32,41.

שָׂשׂוּ *3 perf. pl.* Thr 1,21.

שָׂשׂ *pt.* Jes 64,4‖Ps 119,162.

שׂוֹשׂ *inf. abs.* Jes 61,10.

לָשׂוּשׂ *cs.* Dt 30,9.

שִׂישִׂי [**שִׂישׂ**] *imper. f.* Thr 4,21.

תְּשִׂמְוּן **תְּשִׂימוּן** (Jer), Ex 22,24‖Jer 42,15‖Job 18,2.

וַתְּשִׂימוּן Ez 44,8.

תְּשִׂימֵנִי *suff.* Jes 3,7.

יָשִׂימוּ *3 impf. pl.* Dt 33,10‖2S 18,3^2‖1R 18,23.20,6‖Jes 42,12‖Ez 23,24.26,12‖Ob 7‖Mich 7,16‖Zach 3,5‖Job 17,12.29,9.36,13.

וְיָשִׂימוּ 1R 18,23‖Jes 41,20‖Ps 78,7.

וַיָּשִׂימוּ, וַיָּשִׂמוּ Gn 9,23.43,32‖Ex 1,11.17,12.39,19‖Lev 9,20.10,1‖Nu 16,18‖Jos 8,13.10,24.27‖Jud 8,33.9,25.49.11,11.18,21.31‖1S 6,11.15.31,10.12,20‖1R 20,12‖2R 9,13.10,7.11,16.20,7‖Jer 32,34‖Ez 20,28‖Zach 3,5.7,14‖Ps 109,5‖Prv 30,26‖Esr 10,44‖1Ch 10,10‖2Ch 23,15.

וַיְשִׂימֻהוּ *suff.* 2R 10,27.

וַהֲשִׂמֹתִיהוּ [**הֵשִׂים**] *Hi. 1 perf. suff.* Ez 14,8.

הָשִׂמִי [**הָשֵׂם**] *imper. f.* Ez 21,21.

מֵשִׂים *pt.* Job 4,20.

וַיּוּשַׂם [**הוּשַׂם**] Q. (K. **וַיִּישֶׂם** rad. **יָשַׂם**) *Ho. 3 impf.* Gn 24,33.

וַיִּישֶׂם Gn 50,26.

תְּשׂוּמֶת?] (נס״א) **בִּתְשׂוּמֶת**

depositum.

במלוה או בשתפות, או כטעם בכל משלח ידך, כלומר בעסק, ולד״ק אינו נרדף עם פקדון כ״א עם גזל, וכטעם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו (פֿערגרייפֿונג).

Lev 5,21.

—v. ch. et n. pr. **יִשְׂמְאֵל**—

I **שׂוּר**] **וַיָּשַׂר** *3 impf.*

contendere; principatum tenere; *Hi.* principem constituere.

אח אל שָׂרָה ואל שָׂרַר, וטעם אל מלאך לד״ק כמו עַל. לד״ק השירו ולא ידעתי כמו הֵסִירוּ, לפי שהשבה אותו המסורה (הושע ב׳ ח׳) בין הני דהמיין שי״ן וקריין סמ״ך, אמנם גם שם נחשב בְּשׂוּרִי מהם (ט׳ י״ב)!

Jud 9,22‖Hos 12,5.

42‖Lev 5,11‖Nu 22,38.23,12‖1S 22,7.25,25‖Jes 42,4.25.62,7‖Jer 9,7‖Ez 14,4.7‖Ps 52,9‖Job 4,18.19,8.23,6.24,12.15.34,14.23.41,23.

יָשֵׂם 1S 2,20.22,15‖2S 13,33‖Ps 107,33.35‖Job 33,11.

וְיָשֵׂם, Q. Nu 6,26‖Zeph 2,13‖Ps 85,14‖Job 24,25‖Dan 11,17.18.

וַיָּשֶׂם Gn 2,8.4,15.22,6.9.24,9.28,11.18.30,36.31,21.33,2.37,34.41,42.47,26.48,20‖Ex 9,5.14,21.19,7.24,6.39,7.40,18.19.20.21.24.26.28.30‖Lev 8,8.9^2.26‖Nu 23,5.16‖Jos 8,12.24,7.25‖Jud 1,28.7,22.8,31.9,48.15,4.16,3.20,29‖1S 7,12.8,1.9,24.11,11.17,40.19,5.21,13‖2S 8,6.14.12,31.14,3.18,1‖1R 2,5.19.12,29.18,33.42.21,27‖2R 4,31.34.8,11.11,18.12,18.13,16.18,14^2.21,7‖Jes 29,2.51,3‖Hab 3,19‖Ps 107,41‖Esth 2,17.3,1.10,1‖Dan 1,7^2.8‖1Ch 18,6.13‖2Ch 23,18.33,7.14.

יְשִׂמֵנִי *suff.* 2S 15,4.

וַיְשִׂימֵנִי Gn 45,8‖Jes 49,2.

יְשִׂמְךָ Gn 48,20‖Jer 29,22.

וַיְשִׂימְךָ 1R 10,9.

וַיְשִׂמֵהוּ, וַיְשִׂימֵהוּ Nu 21,9‖1S 18,5.13‖2S 23,23‖1Ch 11,25.26,10.

וַיְשִׂימֶהָ, וַיְשִׂמֶהָ Jos 8,28‖1S 30,25.

יְשִׂימֵם Dt 7,15.

וַיְשִׂמֵם 2R 13,7.

וַתָּשֶׂם *3 impf. f.* Ex 2,3^2‖Jud 4,21‖1S 19,13.25,18‖2S 13,19‖2R 9,30‖Esth 8,2.

וַתְּשִׂמֵם *suff.* Gn 31,34.

וְנָשִׂים *1 impf. pl.* 2R 4,10.

נָשִׂימָה 1R 20,31.

וְנָשִׂימָה Jes 41,22.

תָּשִׂימוּ *2 impf. pl.* Gn 32,17‖Ex 5,8‖Dt 14,1‖1S 6,8‖1R 18,25‖Mal 2,2.

שָׂ֫ישׂוּ *pl. m.* Jes 65,18.66,10.

אָשִׂישׂ *1 impf.* Jes 61,10.

יָשִׂישׂ *3 impf.* Dt 28,63‖Jes 62,5‖Zeph 3,17‖Ps 19,6.

וְיָשִׂישׂ Job 39,21.

תָּשִׂישׂ *3 impf. f.* Ps 35,9.

נָשִׂישׂ *1 impf. pl.* Ez 21,15.

יָשִׂישׂוּ *3 impf. pl.* Ps 40,17.70,5‖Job 3,22.

יְשֻׂשׂוּם Jes 35,1.

וְיָשִׂישׂוּ Ps 68,4.

שָׂשׂוֹן

laetitia, hilaritas, oblectatio.

השבעים קורין בירמיה ל"ג ט': והיתה לי לששון, ומשמיטין לְשֵׁם, ואולי היא קצורו של לְשִׂמְחָה, או יש לגרוס: והיתה לְשָׂשׂוֹן לשם ולתהלה (לריב"ל ששון דתהלים מ"ה ח' כמו שׁוֹשָׁן, שמן של ורדים).

Jes 22,13.35,10.51,3.11.61,3‖Jer 7,34.*16,9.25,10.33,11.* 33,9‖Joel 1,12‖Ps 45,8.51,10.

וְשָׂשׂוֹן, וְשָׂשֹׂן Esth 8,16.17.

בְּשָׂשׂוֹן Jes 12,3‖Ps 105,43.

לְשָׂשׂוֹן Jer 15,16.31,13(12)‖Zach 8,19.

שְׂשׂוֹן *cs.* Ps 51,14.119,111.

מָשׂוֹשׂ

gaudium.

Jes 32,13.65,18.66,10‖Thr 2,15.

מְשׂוֹשׂ *cs.* Jes 24,8².11.32,14.60,15‖Ez 24,25‖Ps 48,3‖Job 8,19‖Thr 5,15.

וּמְשׂוֹשׂ Jes 8,6.62,5.

מְשׂוֹשִׂי *suff.* Jer 49,25.

מְשׂוֹשָׂהּ Hos 2,13.

—שִׂיחַ v. שַׂח; I שׂוּג v. שִׂיג—

[שָׂחָה] הַשֹּׂחֶה *pt.*

natare; *Hi.* inundare.

כמוהו בארמית ובסורית (בסמ"ך) במובן רחיצה ושטיפה, ומצוי בדרז"ל; י"מ כמו וְסִחֵיתִי עפרה דיחזקאל כ"ו ד', הנאמר בצור היושבת בים, כלומר הגלים ישטפו עפרה והיתה לצחיח סלע.

Jes 25,11.

לִשְׂחוֹת *inf. cs.* Jes 25,11.

[הִשְׂחָה] אַשְׂחֶה *Hi. 1 impf.* Ps 6,7.

שָׂחוּ

natatio.

קצורו של השם שְׂחִיָּה, מים הראויים לשחיה, שאפשר לשחות בהם.

Ez 47,5.

[שָׂחַט] וָאֶשְׂחַט *1 impf.*

exprimere.

בארמית בסמ"ך, ושגור בדרז"ל עם השם סחיטה (ואולי יתאחה עם שָׁחַט, שע"י השחיטה בצואר יִפָּחֵט הדם).

Gn 40,11.

[שָׂחִיף] (al. שְׂ) שְׂחִיף *cs.*

assis vel tabula.

י"פ מן הערבית شقف בהוראת שסיעה וסדיקה, וכטעם כרותות עץ, וי"פ מן שחפת, כלומר עץ דק וצנום; י"נ סְפוּן.

Ez 41,16.

[שָׂחַק] וְשָׂחַק

ridere, arridere, deridere, irridere; ludere, saltare; *Pi.* iocari; ludere; choreas agere, saltare.

אח אל צחק (ע"ש), וכדונמתו בכושית.

Prv 29,9.

שָׂחֲקוּ *3 perf. pl.* Job 30,1‖Thr 1,7.

לִשְׂחוֹק *inf. cs.* Eccl 3,4.

אֶשְׂחָק, אֶשְׂחַק *1 impf.* Prv 1,26‖Job 29,24.

תִּשְׂחַק, תִּשְׂחַק־ *2 impf.* Ps 59,9‖Job 5,22.

יִשְׂחַק, יִשְׂחָק *3 impf.* Hab 1,10‖Ps 2,4.37,13‖Job 39,7.22.

וְיִשְׂחַק Job 41,21.

תִּשְׂחַק *3 impf. f.* Job 39,18.

וַתִּשְׂחַק Prv 31,25.

יִשְׂחָקוּ [יִשְׂחֲקוּ *3 impf. pl.* Ps 52,8.

[שִׂחֵק] וְשִׂחַקְתִּי *Pi. 1 perf.* 2S 6,21.

מְשַׂחֵק *pt.* Prv 26,19.

וּמְשַׂחֵק 1Ch 15,29.

מְשַׂחֲקִים *pl.* 2S 6,5‖Jer 15,17.30,19.31,4(3)‖Zach 8,5‖1Ch 13,8.

מְשַׂחֶקֶת *f. sg.* Prv 8,30.31.

הַמְשַׂחֲקוֹת *pl.* 1S 18,7.

[לְשַׂחֵק] לְשַׂחֶק־ *inf. cs.* Ps 104,26.

[הַ] הַתְשַׂחֶק־ *2 impf. interrog.* Job 40,29.

[וַ] וַיְשַׂחֵק (נס"א) *3 impf.* Jud 16,25.

יְשַׂחֲקוּ־ *3 impf. pl.* Job 40,20.

וִישַׂחֲקוּ 2S 2,14.

[הִשְׂחִיק] מַשְׂחִיקִים *Hi. pt. pl.* 1Ch 30,10.

שְׂחוֹק, שְׂחֹק

risus; irrisio, ludibrium; *met.* is qui ludibrio est; iocus.

Ps 126,2‖Job 8,21.12,4²‖Thr 3,14‖Eccl 7,7.

הַשְּׂחֹק Jer 48,27.

בִּשְׂחוֹק, בִּשְׂחֹק Jud 16,27‖Prv 14,13.

לִשְׂחוֹק, לִשְׂחֹק Jer 20,7.48,26.39‖Eccl 2,2.10,19.

כִּשְׂחוֹק Prv 10,23.

מִשְּׂחוֹק Eccl 7,3.

מִשְׂחָק Hab 1,10.

—v. n. pr. יִשְׂחָק; cf. צָחַק—

שׂוּט v. (שָׂטִים) שֵׂט.

שָׂטִית (al. תְּ) *2 perf. f.*

[שָׂטָה]

declinare, deflectere (spec. de uxore adultera).

אח אל שׂוט, וכמוהו בארמית, סורית (בסמ"ך) וכושית (יש מאחין אותו עם שטר, סטר, בערבית וארמית בהוראת צד, כלומר סור ועבור מדרך הישר הצדה).

Nu 5,19.20.

שְׂטֵה *imper.* Prv 4,15.

יֵשְׂטְ *3 impf.* Prv 7,25.

תִשְׂטֶה *3 impf. f.* Nu 5,12.29.

—cf. שׂוּט—

[שָׂטַם] וַיִּשְׂטֹם *3 impf.*

insidiari, hostiliter persequi.

אח אל שָׂטַן, והוראתו ידועה.

Gn 27,41.

תִּשְׂטְמֵנִי *2 impf. suff.* Job 30,21.

וַיִּשְׂטְמֵנִי *3 impf. suff.* Job 16,9.

יִשְׂטְמֵנוּ Gn 50,15.

יִשְׂטְמוּנִי *3 impf. pl. suff.* Ps 55,4.

וַיִּשְׂטְמֻהוּ Gn 49,23.

מַשְׂטֵמָה

odium.

ע״מ מדמנה, מכפלה וכדומה.

Hos 9,7.8.

—cf. שָׂטַן—

שָׂטַן

insidiari, hostiliter persequi; adversari.

כמוהו בסורית, ובערבית בימין, י״נ יבשו וְיִכְלוּ שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי.

[שָׂטַן] **שֹׂטְנֵי** *pt. pl. cs.* Ps 71,13.

שֹׂטְנִי, שֹׂטְנַי *suff.* Ps 109,20.29.

לְשִׂטְנוֹ *inf. cs. suff.* Zach 3,1.

יִשְׂטְנוּנִי *3 impf. pl. suff.* Ps 38,21.109,4.

שָׂטָן

adversarius, hostis; satanas, diabolus.

1R 5,18.11,14.23.25‖1Ch 21,1.

וְשָׂטָן Ps 109,6.

הַשָּׂטָן Zach 3,2‖Job 1,6.7.*8.12.2,2.3.6.7.9.2,2.4*.12.2,1.7.

וְהַשָּׂטָן Zach 3,1.

לְשָׂטָן Nu 22,22.32 ‖ 1S 29,4 ‖ 2S 19,23.

שִׂטְנָה

accusatio, libellus accusatorius.

Esr 4,6.

—cf. נָשָׂא v. שִׂיא; שָׂטַם—

[שִׂיב] **וְשַׂבְתִּי** *1 perf.*

canum (canis capillis) esse s. fieri (сивѣть).

כמוהו בארמית, סורית (בסמ״ך), ערבית ואשורית (בימין); יש מחברין אותו עם זיו וצהב.

1S 12,2.

שָׂב *pt.* Job 15,10.

[שָׂב vel שֵׂיב] **מְשִׂיבוֹ** *suff.*

canities, senectus.

1R 14,4.

שֵׂיבָה

canities (capillorum), canus capillus; senium, senectus.

י״נ בהושע ז׳ ט׳ גם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ; תיאודוציון קורא באיוב מ״א ל״ג: יחשב תהום לְשִׂבְלָיו, ומקביל אל נתיב, וי״נ לְיַבָּשָׁה (ע׳ הערה אל ישב).

Lev 19,32 ‖ Dt 32,26 ‖ Jes 46,4 ‖ Hos 7,9‖Prv 16,31.20,29.

וְשֵׂיבָה Ps 71,18.

בְּשֵׂיבָה Gn 15,15.25,8‖Jud 8,32‖Ps 92,15‖1Ch 29,28.

לְשֵׂיבָה Job 41,23.

שֵׂיבַת Gn 44,31.

שֵׂיבָתִי *suff.* Gn 42,38.44,29.

שֵׂיבָתֵךְ Ruth 4,15.

שֵׂיבָתוֹ 1R 2,6.9.

—v. ch. שִׂיג v. שׂוּג I—

[שִׂיד] **וְשַׂדְתָּ** *2 perf.*

calce obducere.

פעל נגזר מן השם שיד, בדרו״ל בא גם בבינוני פעול (בור סוד) ובפעל עם שה״ת סִיד.

Dt 27,2.4.

שִׂיד

calx.

כמוהו בסורית (בסמ״ך) וערבית (בימין); יש מחברין אותו עם יָסַד, שהמלט מחזק ומקשר חלקי הבנין, ויש עם ויזד יעקב נזיד, לפי שמעלה רתיחה מן המים.

Jes 33,12.

בַּשִּׂיד Dt 27,2.*4*.

לַשִּׂיד Am 2,1.

שִׂיחַ I

frutices, virgultum.

כדוגמתו בצורית, סורית, ערבית ואשורית. להראב״ע מזה לשוח בשדה דיצחק, להתהלך בין השיחים (אולי יש לגרום באיוב בין שיחים יִנְהָקוּ, כלומר יִקָּהֲלוּ ומתאים עם יְסֻפָּחוּ).

Gn 2,5‖Job 30,4.

שִׂיחִם *pl.* Job 30,7.

הַשִּׂיחִם Gn 21,15.

[שִׂיחַ] II **לָשִׂיחַ** *inf. cs.*

loqui, alloqui; narrare; canere; querelas fundere, queri; secum loqui, meditari; *Pol.* meditari, cogitare.

י״פ מן הערבית במובן שקידה וחריצות (איפּריג זיין), ואפשר לחברו עם שלפניו ע״ד ניב, פרי, תנובת שפתים, לרב המפרשים יִקְבר לו לשוח בשדה דיצחק; י״נ באיוב י״ב ח׳ או שֶׂרֶץ הארץ, והפסוקים כוללים ד׳ מיני החיים המנויים יחד בבראשית ט׳ ב׳ ובמ״א ה׳ י״ג; ואולי הוא כמו שיח הארץ, כלומר שיח השדה, וכענין וידבר על העצים.

Ps 119,148.

שִׂיחַ *imper.* Job 12,8.

שִׂיחוּ *pl.* Jud 5,10 ‖ Ps 105,2 ‖ 1Ch 16,9.

אָשִׂיחַ *1 impf.* Ps 119,78.

אָשִׂיחָה Ps 55,18.77,4.7.13.119,15.145,5‖Job 7,11.

וְאָשִׂיחָה Ps 119,27.48.

יָשִׂיחַ *3 impf.* Ps 119,23.

[תְּשִׂיחַךְ] **תְּשִׂיחֶךָ** *3 impf.f.suff.* Prv 6,22.

יָשִׂיחוּ *3 impf. pl.* Ps 69,13.

[שׂוֹחַ] **אֲשׂוֹחֵחַ** (שׂחח) *Pol. 1 impf.* Ps 143,5.

[יְשׂוֹחַח] **יְשׂוֹחֵחַ** *3 impf.* Jes 53,8.

שִׂיחַ

meditatio; querela; cura; sermo.

1R 18,27‖Prv 23,29.

שִׂיחִי, שִׂחִי *suff.* 1S 1,16‖Ps 104,34.142,3 ‖ Job 9,27.10,1.21,4.23,2.

בְּשִׂיחִי Ps 55,3.64,2‖Job 7,13.

שִׂיחוֹ 2R 9,11‖Ps 102,1.

[שֵׂחַ] **שֵׂחוֹ** *suff.*

cogitatio.

כטעם אתם ידעתם את האיש ואת שיחו, וכענין הגיד לך אדם מה טוב (השבעים קורין מְשִׁיחוֹ!!!).

Am 4,13.

שִׂיחָה

meditatio, maxime pia.

Ps 119,99‖Job 15,4.

הִשְׂכִּילוּ 3 *perf. pl.* Jer 10,21. 20,11 ‖ Ps 64,10.106,7 ‖ Job 34, 27.

מַשְׂכִּיל *pt.* 1S 18,14.15 ‖ Ps 14,2. *53,3*.32,1.41,2.42,1. 44,1.45,1.47, 8.52,1.53,1.54,1.*55,1*.74,1.*78,1*. 88,1.89,1.142,1 ‖ Prv 10,5.19.14, 35.16,20.17,2.21,12 ‖ Job 22,2.

הַמַּשְׂכִּיל Am 5,13.

לְמַשְׂכִּיל Prv 15,24.

וּמַשְׂכִּלִים Dan 1,4.

הַמַּשְׂכִּילִים Dan 11,35 ‖ 2Ch 30, 22.

וְהַמַּשְׂכִּלִים Dan 12,3.10.

וּמַשְׂכִּילֵי (נס"א) *cs.* Dan 11,33.

[מַשְׂכֶּלֶת] מַשְׂכָּלֶת *f. sg.* Prv 19, 14.

הַשְׂכֵּל *inf. abs.* Jer 9,23 ‖ Prv 1,3.21,16.

וְהַשְׂכֵּיל, וְהַשְׂכֵּל Jer 3,15 ‖ Dan 1,17.

בְּהַשְׂכִּיל Job 34,35.

וּבְהַשְׂכִּיל *cs.* Prv 21,11.

לְהַשְׂכִּיל Gn 3,6 ‖ Ps 36,4.

וּלְהַשְׂכִּיל Dan 9,13 ‖ Neh 8,13.

לְהַשְׂכִּילְךָ *suff.* Dan 9,22.

לְהַשְׂכִּילָם Neh 9,20.

מֵהַשְׂכִּיל Jes 44,18.

[הַשְׂכֵּל] הַשְׂכִּילוּ *imper. pl.* Ps 2,10.

אַשְׂכִּילָה 1 *impf.* Ps 101,2.

אַשְׂכִּילְךָ *suff.* Ps 32,8.

תַּשְׂכִּיל 2 *impf.* Jos 1,7.8 ‖ 1R 2,3.

וְתַשְׂכֵּל Dan 9,25.

יַשְׂכִּיל 3 *impf.* 1S 18,5 ‖ 2R 18, 7 ‖ Jes 52,13 ‖ Prv 16,23.17,8.

תַּשְׂכִּילוּ 2 *impf. pl.* Dt 29,8 ‖ Ps 94,8.

יַשְׂכִּילוּ 3 *impf. pl.* Dt 32,29.

וְיַשְׂכִּילוּ Jes 41,20.

שֶׂכֶל

ה' בסגול בלישנא (וסימנך: איתתא אתיעצת ואתיהבית לגברא ספרא); יש מחברין לו הַסֶּכֶל

שַׂכִּין

culter.

כמוהו בסורית (בסמ"ך) וערבית (בימין), ושגור בדרז"ל, וטעם השם לפי שבימי קדם השתמשו בשִׂכִּים חדים להתוך בהם; יש מחברין לו יִסָּכֶן בם דקהלת י' ט'.

Prv 23,2.

[שׂךְ] שֻׂכּוֹ *suff.*

sepes, septum, casa.

לפי שהגדר נעשה מסבך שכים וצנינים, ולד"ק כמו עזב ככפיר סכו, ויהי בשלם סכו.

Thr 2,6.

[מְשׂוּכָה] מְשׂוּכָתוֹ

sepes e spinis contexta.

Jes 5,5.

II [שָׂכַךְ] וְשַׂכֹּתִי 1 *perf.*

tegere.

אח אל שכך, ולד"ק תשככני מן שׂוֹךְ, הקרוב אל שָׂכַךְ, ומתרגמין וועבען, פלעכטען.

Ex 33,22.

[שׂכך] תְּשֹׂכְכֵנִי *Pol. 2 impf. suff.* Job 10,11.

——cnf. סָכַךְ——

שָׂכַל

prudentem esse, prudenter agere; *Pi.* flectere, transversim ponere(?); *Hi.* prudentem facere, docere; prudentem fieri (aspicere); prospere, prudenter rem gerere; *pt.* probus, pius; animadvertere.

כמוהו בארמית, ובסורית בסמ"ך, והוא קרוב אל שָׂכָה בחוק המבטא, וכת"י ונחמד העץ להשכיל לְאִסתכלא ביה. וי"פ שכל את ידיו מן הערבית شَكَلَ בהוראת שביכה, מבוכה, סכסוך ובלבול, כלומר ערב את ידיו והחליפן, וכעין זה פי' הרשב"ם. בקצת נוסחאות בירמיה נ' ט' כגבור משכיל, אמנם לפי המסורה יחבר עם רחם מַשְׂכִּיל, וכת"י; וי"נ במשלי כ"א י"ב מַשְׂכִּיל מַכְשִׁיל, או מַכְשֵׁל לְבֵית רשע, ומקביל אל מסלף (השבעים קורין לבות ת' לְבֵית!).

1S 18,30.

שִׂכֵּל *Pi.* 3 *perf.* Gn 48,14.

הִשְׂכִּיל *Hi.* 3 *perf.* 1Ch 28,19.

וְהִשְׂכִּיל Jer 23,5.

הִשְׂכַּלְתִּי (פתח באתנח) 1 *perf.* Ps 119,99.

שִׂיחָתִי *suff.* Ps 119,97.

——שׂוּם v. שִׂים; cf. שׂוּחַ——

שָׂכַךְ v. שֻׂכָּה, שׂךְ, שֵׂךְ.

שְׂכִיּוֹת (שְׂכִיָּה) *pl.*

[rad. שָׂכָה]

Vulg. aspectus; *al.* signum navis, vexillum.

לרב המבארים כענין סכה והסתכלות בארמית וסורית (ומעין זה בערבית וכושית), וכטעם נחמד למראה; וי"פ נס, כהוראת סכי בשמרונית. אמנם יתכן שכל שרש שָׂכָה קרוב אל סכך (ואל כסה בהפך אתון), והטעם דברים ספונים והשובים כמטמונים (וי"ג סְפִינוֹת, ולא נהירא לי).

Jes 2,16.

מַשְׂכִּית

imago, figura; cogitatio, opinio.

אבן משכית לראב"ע אבן מצוירת, ולרש"י מלשון סכך ורצפה, וכן אפשר לפרש חדרי משכית ומשכיות לבב, כלומר מסתרים.

Lev 26,1.

מַשְׂכִּיתוֹ *suff.* Ez 8,12.

בְּמַשְׂכִּתוֹ Prv 18,11.

מַשְׂכִּיּוֹת *pl.* Ps 73,7.

בְּמַשְׂכִּיּוֹת Prv 25,11.

מַשְׂכִּיֹּתָם *suff.* Nu 33,52.

[שֶׂכְוִי] לַשֶּׂכְוִי

cor, animus; *Vulg.* gallus; *al.* imago, φαινόμενον. *Hoffm.* Mercurius (stella).

לרז"ל תרנגול, ויחבר אל סְכּוֹת בנות ונרגל דמ"ב י"ז ל' (ע' סנהדרין ס"ג ע"ב), ובאורי האחרונים זה מוח שונים, ונראה שהכונה על המוח המכוסה והצפון, או על הכליות.

Job 38,36.

——v. n. pr.——

[rad. שָׂכַךְ] (שֵׂךְ) *pl.* לְשִׂכִּים

spina (сукъ, сучья).

יגיד עליו רעו, ויש כעין דוגמתו והוראתו בסורית, ערבית ואשורית.

Nu 33,55.

[שֻׂכָּה] בְּשֻׂכּוֹת *pl.*

spina, telum acutum.

ע' לקמן, וטעם התמלא כמו התמלל.

Job 40,31.

השׁשנו לת"י ולפי' רש"י שענינו כבדרז"ל הסוכר אמת המים (ואולי אגמי־נפש מענין שבת וינפש, ע"ש שהמים שובתים ונוחים).

Jes 19,10.

—conf. סָכַר—

שְׂלָו K., שְׂלָיו Q.

coturnix.

בסורית וערבית הנפרד שַׂלְוָי, וכן בתרגום השמרוני; חז"ל (ביומא ע"ה ע"ב) מנו בו ארבעה מינים.

Ps 105,40.

הַשְּׂלָו K., הַשְּׂלָיו Q. Ex 16,13 ‖ Nu 11,32.

שַׂלְוִים *pl.* Nu 11,31.

שַׂלְמָה

vestis.

אח אל שִׂמְלָה כְּכִבְשָׂה לְכִשְׂבָּה. י"ג במיכה: מֵעַל שַׂלְמִים אדר תפשטון (השבעים קורין עור ת' אדר).

Ex 22,8 ‖ Mich 2,8.

בַּשַּׂלְמָה 1R 11,29.

בַּשַּׂלְמָה 1R 11,30.

כַּשַּׂלְמָה Ps 104,2.

שַׂלְמַת *cs.* Ex 22,25.

בְּשַׂלְמָתוֹ *suff.* Ex 24,13.

וּשְׂלָמוֹת *pl.* Jos 9,5 ‖ 1R 10,25 ‖ 2Ch 9,24.

וּבִשְׂלָמוֹת Jos 22,8.

שַׂלְמוֹתַי [תַ *suff.* Job 9,31.

שַׂלְמוֹתֵינוּ Jos 9,13.

שַׂלְמֹתַיִךְ Cant 4,11.

שַׂלְמֹתֵיכֶם Dt 29,5.

שַׂלְמֹתֵיהֶם Neh 9,21.

—v. n. pr.; conf. שִׂמְלָה—

שְׂמֹאל° (?)

sinistrorsum se convertere, sinistram petere, sinistra manu uti.

פעל נגזר מן השם שמאל.

וּמַשְׂמִאלִים [הִשְׂמְאִיל *Hi. pt. pl.* 1Ch 12,2.

וּלְהַשְׂמִיל *inf.* 2S 14,19.

הַשְׂמִילִי [הַשְׂמִיל *imper. f.* Ez 21,21.

ע"כ הובא לקמן שנית; השבעים קורין: וְזֶרַע צַדִּיקִים שכר אמת.

Jes 19,10 ‖ Prv 11,18.

שָׂכָר Nu 18,31 ‖ Jer 31,16(15) ‖ Ez 29,19 ‖ Ps 127,3 ‖ Eccl 4,9.9,5 ‖ 2Ch 15,7.

וְשָׂכָר Ez 29,18.

שְׂכַר *cs.* Dt 15,18 ‖ Zach 8,10 ‖ Mal 3,5.

וּשְׂכַר 1R 5,20 ‖ Zach 8,10.

שְׂכָרִי *suff.* Gn 30,18.32.33 ‖ Zach 11,12².

שְׂכָרְךָ, שְׂכָרֶךָ Gn 15,1. 30,28. 31,8².

שְׂכָרֵךְ Ex 2,9.

שְׂכָרוֹ Dt 24,15 ‖ Jes 40,10.*62,11.*

בִּשְׂכָרוֹ Ex 22,14.

שְׂכָרָהּ Jon 1,3.

שָׂכִיר

mercenarius, mercede conductus.

טעם משנה שכר שכיר על עבודת הלילה, כאמור ביעקב (בראשית ל' מ'), ועל פי' ראב"ע כבר השיב רשב"ם.

Ex 22,14 ‖ Lev 19,13.25,50 ‖ Dt 15,18. 24,14 ‖ Jes 16,14. 21,16 ‖ Mal 3,5 ‖ Job 7,1.

וְשָׂכִיר Ex 12,45 ‖ Lev 22,10.

כְּשָׂכִיר Lev 25,40 ‖ Job 14,6.

וּכְשָׂכִיר Job 7,2.

כִּשְׂכִיר *cs.* Lev 25,53.

וְלִשְׂכִירְךָ *suff.* Lev 25,6.

שְׂכִירֶיהָ [שְׂכִירִים *pl. suff.* Lev 46,21.

הַשְּׂכִירָה *f. sg.* Jes 7,20.

מַשְׂכֹּרֶת [מַשְׂכֻּרְתִּי *suff.*

merces.

Gn 31,7.41.

מַשְׂכֻּרְתֶּךָ [מַשְׂכֻּרְתְּךָ *suff.* Gn 29,15.

מַשְׂכֻּרְתֵּךְ Ruth 2,12.

—v. n. pr. יִשָּׂשכָר etc.—

שֶׂכֶר (II)

cataracta (= סֶכֶר).

דקהלת י' ח', וכבר העיר הראב"ע שלא יחֻבּר לא לשלפניו ולא לשלאחריו, וגם אין סמך לזה בתרגומים. השבעים קורין בדניאל ח' כ"ד: וְעַל־קְדוֹשִׁים שכלו, ומלת וְעַם נשמטה. להשבעים איש שכל דעזרא שום בר נש, ע"כ הובא שנית בחלק השמות.

1S 25,3 ‖ Esr 8,18 ‖ Neh 8,8.

בְּשֶׂכֶל 1Ch 26,14.

מִשֶּׂכֶל Job 17,4.

שֶׂכֶל Ps 111,10 ‖ Prv 13,15.16, 22.19,11 ‖ 1Ch 22,12(11) ‖ 2Ch 2, 11.30,22.

וְשֶׂכֶל Prv 3,4.

לְשֶׂכֶל Prv 23,9.

שִׂכְלוֹ *suff.* Prv 12,8 ‖ Dan 8,25.

—v. ch.; סִכְלוּת v. שִׂכְלוּת—

שָׂכַר, [סָכַר]

mercede conducere.

הוראתו ידועה, וכמוהו בתדמורית, כושית וערבית (בימין). יונתן קורא במשלי כ"ו י': וְשֹׂכֵר עֹבֵר יָם, והשבעים קורין תִּשָּׁבֵר עֶבְרָתָם!

Dt 23,5 ‖ 2R 7,6.

שְׂכָרוֹ *suff.* Neh 6,12.

שְׂכַרְתִּיךָ [שָׂכַרְתִּי *1 perf. suff.* Gn 30,16.

וְשֹׂכֵר *pt.* Prv 26,10.

שֹׂכְרִים *pl.* 2Ch 24,12.

וְסֹכְרִים Esr 4,5.

שָׂכוּר *pass. sg.* Neh 6,13.

שָׂכֹר *inf. abs.* Gn 30,16.

לִשְׂכֹּר *cs.* 1Ch 19,6.

וַיִּשְׂכֹּר *3 impf.* Jud 9,4 ‖ Neh 13,2 ‖ 2Ch 25,6.

וַיִּשְׂכְּרֵנִי *suff.* Jud 18,4.

יִשְׂכְּרוּ *3 impf. pl.* Jes 46,6.

וַיִּשְׂכְּרוּ 2S 10,6 ‖ 1Ch 19,7.

נִשְׂכָּרוּ [נִשְׂכַּר (כְּ) *Ni. 3 perf. pl.* 1S 2,5.

מִשְׂתַּכֵּר [הִשְׂתַּכֵּר *Hith. pt.* Hag 1,6.

וְהַמִּשְׂתַּכֵּר Hag 1,6.

שֶׂכֶר (1)

merces.

טעם עשי שכר כמו עשה חיל, וי"מ מן סכר,

תִּשְׂמְחִי, K. *2 impf. f.* Jes 14, 29‖Jer 50,11‖Mich 7,8.

יִשְׂמַח Q., יִשְׂמָח *3 impf.* Jes 9, 16‖Ez 7,12 ‖ Hab 1,15 ‖ Ps 14,7. *53,7*. 21,2. 33,21. 48,12. 58,11. 63, 12. 64,11. 104,31. 105,3. 109,28. 149,2 ‖ Prv 13,9. 17,21. 23,15. 24. 25. 29,2‖ Eccl 3,22. 11,8 ‖ 1Ch 16, 10.

וְיִשְׂמַח, K. Jud 19,19 ‖ Prv 23, 24.

וַיִּשְׂמַח Jud 19,3‖1S 11,15‖1R 5, 21‖2R 11,20‖Jes 39,2‖Jon 4,6‖ 2Ch 29,36.

תִּשְׂמַח *3 impf. f.* Jer 31,13 (12).

וַתִּשְׂמַח Ps 97,8.

נִשְׂמְחָה *1 impf. pl.* Ps 66,6.

וְנִשְׂמְחָה Jes 25,9 ‖ Ps 90,14. 118, 24‖Cant 1,4.

תִּשְׂמְחוּ Q. *2 impf. pl.* Jer 50, 11.

יִשְׂמְחוּ, יִשְׂמָחוּ *3 impf. pl.* Jes 65,13‖Ps 35,19. 24. 38,17. 67,5. 68, 4. 69,33. 85,7. 96,11. 97,1 ‖ Eccl 4, 16‖1Ch 16,31‖2Ch 6,41.

וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׂמָחוּ Ps 5,12. 34,3. 35,27. 40,17. *70,5*. 107,42. 119,74 ‖ Job 21,12. 22,19.

וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂמָחוּ 1S 6,13. 11,9 ‖ Jer 41,13 ‖ Ps 107,30 ‖ Neh 12, 43 ‖ 1Ch 29,9 ‖ 2Ch 15,15. 23,21. 24,10. 30,25.

תִּשְׂמַחְנָה *3 impf. pl. f.* 2S 1, 20.

וְשִׂמַּח *Pi. 3 perf.* Dt 24,5.

שִׂמְּחָהוּ *suff.* Jer 20,15.

שִׂמְּחָם Esr 6,22 ‖ Neh 12,43 ‖ 2Ch 20,27.

שִׂמַּחְתָּ *2 perf.* Ps 30,2.

שִׂמַּחְתַּנִי *suff.* Ps 92,5.

וְשִׂמַּחְתִּים *1 perf. suff.* Jes 56, 7‖Jer 31,13(12).

שִׂמְּחוּךָ *3 perf. pl. suff.* Ps 45,9.

הַמְשַׂמֵּחַ *pt.* Jud 9,13.

שָׂמַח

laetari, gaudere; *Pi.* et *Hi.* laetitia afficere.

הוראתו ידועה. בערבית נאמר על גאות וגאון (וע״כ בא בתהלים ס״ג י״ב, ס״ד י״א נרדף עם התהלל), ובאשורית נאמר על הגָדול בשפע וברבוי (וזה טעם אור צדיקים ישמח, ילך הלוך ואור ברבוי; וכ״ת השבעים διὰ παντὸς, ואולי קראו יִשָּׂטֶה, והירונימוס קורא יְשַׂיֵּמַה). השבעים קורין במ״ב כ׳ י״ג וישמח עליהם כבדהי״ב כ״ט ל״ו; י״ג בישעיה ט׳ ט״ז לא יהמל אדני.

Ps 16,9. 105,38‖1Ch 29,9.

וְשָׂמֵחַ, וְשָׂמַח Ex 4,14‖Zach 10, 7‖Prv 29,6.

וְשָׂמְחָה [וְשָׂמֵחָה *3 perf. f.* Esth 8,15.

וְשָׂמַחְתָּ [שָׂמַחְתָּ *2 perf.* Dt 12,18. *16,11*. 14,26. 16,14. 26,11. 27,7.

שָׂמַחְתִּי *1 perf.* 1S 2,1‖Ps 122,1.

שָׂמֵחוּ, שָׂמְחוּ *3 perf. pl.* Jes 9,2. 14,8‖Ps 35,15‖Neh 12,43.

וְשָׂמֵחוּ, וְשָׂמְחוּ Zach 4,10. 10,7.

וּשְׂמַחְתֶּם *2 perf. pl.* Lev 23, 40‖Dt 12,7. 12.

כִּשְׂמֹחַ *inf. cs.* Ez 35,14.

לִשְׂמוֹחַ, לִשְׂמֹחַ Ps 106,5 ‖ Eccl 3,12.

וְלִשְׂמוֹחַ, וְלִשְׂמֹחַ Eccl 5,18. 8,15.

שְׂמַח *imper.* Dt 33,18 ‖ Eccl 11,9.

וּשְׂמַח Prv 5,18.

שִׂמְחִי *f.* Zeph 3,14.

וּשְׂמֵחִי, וְשִׂמְחִי Zach 2,14‖Joel 2,21‖Thr 4,21.

שִׂמְחוּ *pl. m.* Jud 9,19 ‖ Jes 66, 10‖Ps 32,11. 97,12.

וְשִׂמְחוּ Joel 2,23.

אֶשְׂמַח *1 impf.* Ps 104,34 ‖ Job 31,25. 29.

אֶשְׂמְחָה Ps 9,3.

וְאֶשְׂמְחָה Ps 31,8.

תִּשְׂמַח, תִּשְׂמֵחַ *2 impf.* Hos 9, 1‖Ob 12‖Prv 24,17.

וַתִּשְׂמַח, וַתִּשְׂמֵחַ 1S 19,5 ‖ Ez 25,6.

וְאַשְׂמְאִילָה *1 impf.* Gn 13,9.

תַּשְׂמְאִילוּ *2 impf. pl.* Jes 30, 21.

שְׂמֹאול, שְׂמֹאל (יתיר ו)

manus sinistra; sinistrum latus; septentrio, plaga septentrionalis.

כמוהו בסורית, ערבית ואשורית, לד״ק הלמ״ד אינו אלא למשקל, ופתרונו מן شمال בערבית, צפון, רוח צפונית. י״ג בנחמיה י״ב ל״ח ההולכת לִשְׂמֹאול.

Gn 24,49 ‖ 2R 23,8 ‖ Jes 9,19 ‖ Zach 12,6‖Job 23,9.

וּשְׂמֹאול, וּשְׂמֹאל Nu 20,17. 22, 26‖Dt 2,27. 5,30(32). 17,11. 20. 28, 14‖Jos 1,7. 23,6‖1S 6,12‖ 2R 22, 2‖Jes 54,3‖Prv 4,27‖2Ch 34,2.

הַשְּׂמֹאל (Gen), הַשְּׂמֹאול Gn 13, 9‖2S 2,19‖1Ch 6,29.

מֵהַשְּׂמֹאול Ez 1,10‖2Ch 3,17.

מִשְּׂמֹאול, מִשְּׂמֹאל (Ch) Gn 14, 15. 48,13 ‖ Jos 19,27 ‖ 1R 7,49 ‖ 2Ch 4,6. *8*. 7.

שְׂמֹאלְךָ [שְׂמֹאלֶךָ, שְׂמֹאולֶךָ *suff.* 2S 2,21‖Ez 39,3.

שְׂמֹאולֵךְ Ez 16,46.

שְׂמֹאלוֹ Gn 48,14‖Jud 3,21‖Cant 2,6. 8,3.

וּשְׂמֹאלוֹ Dan 12,7‖2Ch 18,18.

בִּשְׂמֹאלוֹ Gn 48,13‖Jud 16,29.

לִשְׂמֹאלוֹ Jon 4,11‖Eccl 10,2.

מִשְּׂמֹאלוֹ 1R 7,39.

וּמִשְּׂמֹאלוֹ 2S 16,6 ‖ 1R 22,19 ‖ Neh 8,4.

שְׂמֹאלָהּ, שְׂמֹאולָהּ Zach 4,3. 11.

בִּשְׂמֹאולָהּ Prv 3,16.

שְׂמֹאולָם Jud 7,20.

וּמִשְּׂמֹאלָם Ex 14,22. 29.

הַשְּׂמָאלִי [שְׂמָאלִי

sinister, septentrionalis.

1R 7,21‖Ez 4,4‖2Ch 3,17.

הַשְּׂמָאלִית *f.* Lev 14,15. *26*. 16. *27*‖2R 11,11‖2Ch 23,10.

לְשִׂמְלָתוֹ Dt 22,3.
שְׂמָלֹת *pl.* Gn 45,22².
וּשְׂמָלֹת Ex 3,22.*12,35*.
שִׂמְלֹתֵיכֶם *suff.* Gn 35,2.
שִׂמְלֹתַיִךְ Q. Ruth 3,3.
שִׂמְלֹתָיו , Q. Gn 37,34.41,14 ‖ Jos 7,6 ‖ 2S 12,20.
שִׂמְלֹתָם Gn 44,13 ‖ Ex 19,10.14.
בְּשִׂמְלֹתָם Ex 12,34.
——v. n. pr.; cf. שַׂלְמָה——

שְׂמָמִית (al. שְׁ)

lacertae venenatae species, LXX *καλβώτης*, Vulg. stellio.

בנוסחאות מדויקות וע״פ המסורה בשמאל, וכן בדרז״ל (שבת ע״ז ע״ב) סממית.

Prv 30,28.

——סָמַר v. (מַשְׂמְרוֹת) שׂמר——

שָׂנֵא

odisse, odio habere.

כמודו במואבית סורית וערבית (גם בעי״ן). י״ג בתהלים ט׳ י״ד מְנַשְׂאַי, ומקביל אל מרוממי; ובכ״ה י״ט ושנאת חָמָס שנאוני; השבעים והסורי קורין בל״א ז׳ שָׂנֵאתָ ת׳ שָׂנֵאתִי.

Dt 12,31.16,22 ‖ 2S 13,22 ‖ Mal 2,16 ‖ Prv 6,16.

וּשְׂנֵאֶךָ [וּשְׂנֵאֶךָ] *suff.* Prv 25,17.
שְׂנֵאָה 2S 13,15.
וּשְׂנֵאָהּ Dt 22,13.24,3.
שָׂנְאָה *3 perf. f.* Jes 1,14 ‖ Ps 11,5.
שָׂנֵאתָ *2 perf.* Ez 35,6 ‖ Ps 5,6.50,17.
שְׂנֵאתַנִי *suff.* Jud 14,16.
שְׂנֵאתָהּ Jud 15,2.
שָׂנֵאת (al. תְ) *2 perf. f.* Ez 16,37.23,28.
שָׂנֵאתִי *1 perf.* Jer 44,4 ‖ Am 5,21.6,8 ‖ Zach 8,17 ‖ Mal 1,3 ‖ Ps 26,5.31,7.101,3.119,104.113.128.163 ‖ Prv 5,12.8,13.
וְשָׂנֵאתִי Eccl 2,17.18.
שְׂנֵאתִיו *suff.* 1R 22,8.
שְׂנֵאתִיהוּ 2Ch 18,7.
שְׂנֵאתִיהָ Jer 12,8.
שְׂנֵאתִים Hos 9,15 ‖ Ps 139,22.

בְּשִׂמְחָה Gn 31,27 ‖ Dt 28,47 ‖ 1S 18,6 ‖ 2S 6,12 ‖ Jes 55,12 ‖ Zeph 3,17 ‖ Ps 21,7.68,4.100,2 ‖ Eccl 2,1.9,7 ‖ Esr 3,12.6,22 ‖ 1Ch 15,25.29.17.22 ‖ 2Ch 20,27.23,18.30,21.
לְשִׂמְחָה Esth 9,22 ‖ 1Ch 15,16 ‖ 2Ch 29,30.
וּלְשִׂמְחָה Jud 16,23 ‖ Zach 8,19 ‖ Eccl 2,2.
שִׂמְחַת *cs.* Jes 61,7 ‖ Ps 43,4 ‖ Cant 3,11 ‖ Neh 12,43.44.
וְשִׂמְחַת Jes 30,29. 35,10.*51,11* ‖ Job 20,5.
בְּשִׂמְחַת Ez 36,5 ‖ Ps 106,5 ‖ Eccl 5,19.
כְּשִׂמְחַת Jes 9,2.
וּלְשִׂמְחַת Jer 15,16.
שִׂמְחָתִי *suff.* Ps 137,6.
כְּשִׂמְחָתְךָ Ez 35,15.
שִׂמְחַתְכֶם Nu 10,10.
בְּשִׂמְחַתְכֶם Jes 66,5.
וּבְשִׂמְחָתוֹ Prv 14,10.
שְׂמָחוֹת *pl.* Ps 16,11.
בִּשְׂמָחֹת Ps 45,16.

שְׂמִיכָה] בַּשְּׂמִיכָה

stragulum.

בקצת נוסחאות בסמ״ך. לר״ק רפידה, וזה טעם סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים.

Jud 4,18.

שִׂמְלָה

vestis, vestimentum; pallium militis.

בערבית הפעל شمل הוראתו עטיפה וסביבה. לר״ק ושמלה מְגוֹלָלָה בדמים כמו מְגֹאָלָה.

Jes 3,6.7.

וְשִׂמְלָה Dt 10,18 ‖ Jes 9,4.
הַשִּׂמְלָה Gn 9,23 ‖ Dt 22,17 ‖ Jud 8,25.
בַּשִּׂמְלָה 1S 21,10 ‖ Prv 30,4.
שִׂמְלַת *cs.* Dt 21,13.22,5.
וְשִׂמְלָתֵנוּ Jes 4,1.
שִׂמְלָתְךָ Dt 8,4.
שִׂמְלָתֵךְ K. Ruth 3,3.
שִׂמְלָתוֹ K. Ex 22,26 ‖ 2S 12,20.

מְשַׂמְּחֵי [מְשַׂמְּחֵים] *cs.* Ps 19,9.
שַׂמֵּחַ *inf.* Jer 20,15.
שַׂמֵּחַ *imper.* Ps 86,4.
וְשַׂמַּח Prv 27,11.
שַׂמְּחֵנוּ *suff.* Ps 90,15.
יְשַׂמַּח *3 impf.* Ps 104,15 ‖ Prv 10,1.*15,20*.15,30.27,9.29,3 ‖ Eccl 10,19.
וַיְשַׂמַּח Thr 2,17.
יְשַׂמְּחֶנָּה *suff.* Prv 12,25.
יְשַׂמְּחוּ *3 impf. pl.* Hos 7,3 ‖ Ps 46,5.
הִשְׂמַחְתָּ [הִשְׂמִיחַ] *Hi. 2 perf.* Ps 89,43.

שָׂמֵחַ (= pt.) *adj.*

laetus.

Dt 16,15 ‖ 2R 11,14 ‖ Prv 15,13.17,5.22 ‖ Eccl 2,10 ‖ Esth 5,9.14 ‖ 2Ch 23,13.

שְׂמֵחָה *f.* Ps 113,9.
שְׂמֵחִים *pl.* 1R 1,45.8,66 ‖ Ps 126,3 ‖ 2Ch 7,10.
וּשְׂמֵחִים 1R 1,40.4,20.
הַשְּׂמֵחִים Am 6,13 ‖ Prv 2,14 ‖ Job 3,22.
שְׂמֵחֵי *cs.* Ps 35,26.
שִׂמְחֵי־ Jes 24,7.

שִׂמְחָה

laetitia; epulae laetae, voluptates.

י״ג בישעיה ט׳ ב׳: הרבית הַגִּילָה הגדלת השמחה, ובמשלי י״ד י״ג ואחרית הַשמחה תוגה.

1R 1,40 ‖ Jes 16,10.24,11.29,19 ‖ Jer 7,34. *16,9. 25,10. 33,11.* 31,7 (6).48,33 ‖ Joel 1,16 ‖ Jon 4,6 ‖ Ps 4,8.30,12.97,11.137,3 ‖ Prv 10,28.12,20.14,13.15,21.23.21,15.17 ‖ Eccl 2,10.7,4 ‖ Esth 8,17. 9,19 ‖ Neh 8,12. 17. 12,43 ‖ 1Ch 12,40 (41).29,9 ‖ 2Ch 30,23.26.

וְשִׂמְחָה Jes 22,13.35,10.51,3.11 ‖ Ps 51,10 ‖ Eccl 2,26 ‖ Esth 8,16. 9,17.*18*.22 ‖ Neh 12,27.
הַשִּׂמְחָה Jes 9,2 ‖ Eccl 8,15 ‖ Esr 3,13.

שָׂנְאוּ, K. (?) *3 perf. pl.* 2S 5,8 ‖ Am 5,10 ‖ Prv 1,29.

שְׂנֵאוּנִי *suff.* Ps 25,19.

שְׂנֵאֻהוּ Prv 19,7.

שְׂנֵאתֶם *2 perf. pl.* Gn 26,27 ‖ Jud 11,7.

שָׂנֵא, Q. שׂוֹנֵא *pt.* Dt 4,42.*19*, *4*.19,6.11 ‖ Jos 20,5 ‖ Jes 61,8 ‖ Ps 106,10. 120,6 ‖ Prv 13,24.15,10. 26,24.27,6.28,16. 29,24 ‖ Job 34, 17.

וְשֹׂנֵא Prv 11,15.12,1.15,27.

לְשֹׂנְאוֹ *suff.* Dt 7,10.

שֹׂנַאֲךָ Ex 23,5 ‖ Prv 25,21.

שֹׂנְאִים [שֹׂנְאֵי, K. *pl. cs.* Ex 18,21 ‖ Mich 3,2 ‖ Ps 129,5 ‖ Prv 28,16.

וְשֹׂנְאֵי Ps 34,22.

וּלְשֹׂנְאֵי 2Ch 19,2.

שֹׂנְאַי, שֹׂנְאַי *suff.* Ps 35,19.38, 20.41,8.69,5.86,17.

בְּשֹׂנְאָי Ps 118,7.

לְשֹׂנְאָי Ex 20,5 ‖ Dt 5,9.

מְשַׂנְאַי, מְשַׂנְאַי 2S 22,18 ‖ Ps 9, 14.69,15.

וּמִשֹּׂנְאַי Ps 18,18.

שֹׂנְאֵינוּ Ex 1,10.

שֹׂנְאֶיךָ Dt 7,15.30,7 ‖ 2S 19,6 ‖ Ps 21,9 ‖ Job 8,22 ‖ 2Ch 1,11.

שֹׂנְאֵיכֶם Lev 26,17 ‖ Jes 66,5.

שֹׂנְאֵיהֶם Ps 106,41.

בְּשֹׂנְאֵיהֶם Esth 9,1.5.16.

שֹׂנְאָיו Gn 24,60.

לְשֹׂנְאָיו Dt 7,10.

שְׂנֻאָה [שְׂנוּאוֹתַיִךְ *pl. f. suff.* Ez 16,17.

שְׂנוּא [שְׂנֻאֵי Q. *pt. pass. pl. cs.* 2S 5,8.

שְׂנוּאָה *sg. f.* Gn 29,31.33 ‖ Dt 21,15 ‖ Prv 30,23.

וּשְׂנוּאָה Jes 60,15.

הַשְּׂנוּאָה Dt 21,16.17.

וְהַשְּׂנוּאָה Dt 21,15.

שָׂנֹא *inf. abs.* Jud 15,2.

שְׂנֹא *cs.* Gn 37,5.*8*.

לִשְׂנֹא Ps 36,3.105,25 ‖ Eccl 3,8.

וְלִשְׂנֹא 2S 19,7.

שְׂנֹאת Prv 8,13.

שְׂנָא [שִׂנְאוּ *imper. pl.* Am 5, 15 ‖ Ps 97,10.

אֶשְׂנָא *1 impf.* Ps 139,21.

תִּשְׂנָא *2 impf.* Lev 19,17.

וַתִּשְׂנָא Ps 45,8.

יִשְׂנָא *3 impf.* Prv 13,5.26,28.

יִשְׂנָאֶךָּ [יִשְׂנָאֶךָּ *suff.* Prv 9,8.

וַיִּשְׂנָאֶהָ Dt 22,16 ‖ 2S 13,15.

יִשְׂנְאוּ־ *3 impf. pl.* Prv 1,22. 29,10.

וַיִּשְׂנְאוּ Gn 37,4.

נִשְׂנָא [יִשָּׂנֵא *Ni. 3 impf.* Prv 14,17.20.

שַׂנֵּא [מְשַׂנְאַי *Pi. pt. suff.* Ps 55,13 ‖ Job 31,29.

מְשַׂנְאִים [מְשַׂנְאֵי *pl. cs.* Ps 81, 16.

מְשַׂנְאַי *suff.* 2S 22,41 ‖ Prv 8,36.

וּמְשַׂנְאַי Ps 18,41.

וְלִמְשַׂנְאַי Dt 32,41.

וּמְשַׂנְאֵינוּ Ps 44,8.11.

מְשַׂנְאֶיךָ Nu 10,35 ‖ Ps 139,21.

וּמְשַׂנְאֶיךָ Ps 83,3.

מְשַׂנְאָיו Ps 68,2.

וּמְשַׂנְאָיו Dt 33,11 ‖ Ps 89,24.

שִׂנְאָה

odium.

ר' יוסף הלוי גורס בתהלים ק"ט כ' ודברי שנאה סבבוני.

2S 13,15 ‖ Ps 109,3.139,22 ‖ Prv 10,12.18.26,26 ‖ Eccl 9,1.

וְשִׂנְאָה Ps 109,5 ‖ Prv 15,17.

הַשִּׂנְאָה 2S 13,15.

בְּשִׂנְאָה Nu 35,20 ‖ Ez 23,29.

וְשִׂנְאַת *cs.* Ps 25,19.

בְּשִׂנְאַת (al. inf.) Dt 1,27.

מִשִּׂנְאָתֵיךְ (מִשִּׂנְאָתֵךְ =) *suff.* Ez 35,11.

וּמִשִּׂנְאָתוֹ (*inf.*) Dt 9,28.

שִׂנְאָתָם Eccl 9,6.

שָׂנִיא] לַשְּׂנִיאָה *f.*

f. exosa, *posthabita*.

ע"מ שָׂכִיר, שְׂכִירָה.

Dt 21,15.

v. chald.

שָׂעִף] בִּשְׂעִפִּים *pl.* ?

cogitatio.

(וי"פ מן הערבית شَغَفَ בהוראת התרגשות ואי מנוחה, וקרוב אל סר וזעף).

Job 4,13.

שְׂעִפַּי (al. שְׂעִפַּי) *suff.* Job 20,2.

cf. סְעִף et שַׂרְעַף

שָׂעַר] שָׂעֲרוּ *3 perf. pl.*

horrere; *Ni.* saevire; *Pi.* procella auferre; *Hith.* procellae instar irruere.

אח אל סער, וכמוהו באשורית. טעם לא שערום אבתיכם, לא פחדו מהם, כענין וקדמונים אחזו שער, וי"פ מן הערבית شَعَرَ בהוראת ידיעה, והוא כפל ענין במלות שונות, וכ"ח השבעים; בירמיה ב' י"ב קורין ושערו הַרְבֵּה מאד.

Ez 27,35.

שְׂעָרוּם (?) *suff.* Dt 32,17.

שְׂעַר [וְשַׂעֲרוּ *imper. pl.* Jer 2, 12.

יִשְׂעָרֶנּוּ [יִשְׂעַר *3 impf. suff.* Ps 58,10.

יִשְׂעֲרוּ *3 impf. pl.* Ez 32,10.

נִשְׂעֲרָה [נִשְׂעַר *Ni. 3 perf. f.* Ps 50,3.

שֵׂעֵר [וִישָׂעֲרֵהוּ *Pi. 3 impf. suff.* Job 27,21.

הִשְׂתָּעֵר [וְיִשְׂתָּעֵר *Hith. 3 impf.* Dan 11,40.

שַׂעַר, שֵׂעָר

tempestas, procella; horror.

Jes 28,2 ‖ Ez 27,35.32,10 ‖ Job 18,20.

שְׂעָרָה] בִּשְׂעָרָה

(רש"א הרכשוב מפרש בשערה ישופני בעבור חטא קל כשער, ע"ד שאמרו חז"ל: הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה).

Job 9,17.

וּבִשְׂעָרָה Nah 1,3.

——— conf. סַעַר ———

שֵׂעָר

pilus, pili.

י״נ בתהלים ס״ח כ״ב קדקוד רשע, ול״נ שֵׂעִיר כלומר אדום.

Gn 25,25 ‖ Lev 13,10.21.25.26.30.32 ‖ 2R 1,8 ‖ Zach 13,4 ‖ Ps 68,22.

וְשֵׂעָר Lev 13,3.31.37.

לְשֵׂעָר Lev 13,36.

שְׂעַר *cs.* Nu 6,5.18 ‖ Jud 16,22 ‖ 2S 14,26.

מִשְּׂעַר Esr 9,3.

וּשְׂעָרֵךְ *suff.* Ez 16,7.

שְׂעָרוֹ Lev 14,8.9^2.

וּשְׂעָרָהּ *suff.* Lev 13,20.

שְׂעָרָה ?] וּשְׂעָרָה (ה׳רפה) Lev 13,4

שַׂעַר] וְשַׂעַר Jes 7,20

הַשַּׂעֲרָה Jud 20,16.

שַׂעְרֵךְ *suff.* Cant 4,1.*6,5*.

שַׂעֲרָה] שַׂעֲרַת *cs.*

יונתן קורא תסמר שְׂעָרָה (= סערה, עלעולא) בשרי, ומקביל אל וְרוּחַ על פני יהלף.

Job 4,15.

מִשַּׂעֲרַת 1S 14,45 ‖ 2S 14,11.

מִשַּׂעֲרָתוֹ *suff.* 1R 1,52.

מִשַּׂעֲרוֹת *pl.* Ps 40,23.69,5.

שָׂעָר *adj.*

hirsutus.

Gn 27,11.

שְׂעָרָה] שְׂעָרֹת *f. pl.* Gn 27,23.

I שָׂעִיר] וְשָׂעִיר

hircus, caper; *pl.* numina deserti.

ע״ש השער שנשתבח בו.

Jes 34,14.

הַשָּׂעִיר Lev 4,24.16,9.18.20.21^2.22^2.26 ‖ Dan 8,21.

וְהַשָּׂעִיר Lev 16,10.

שְׂעִיר *cs.* Gn 37,31 ‖ Lev 4,23.9,3.15.*16,15*.10,16.16,27.23,19 ‖ Nu 7,16.*22.28.34.40.46.52.58.64.70.76.82*.28,30.29,11.43,22.25.45,23.

וּשְׂעִיר Nu 15,24.28,15.22.*29,22.28.31.34.38*.29,5.*16.19.25*.

וּשְׂעִירִים *pl.* Jes 13,21.

הַשְּׂעִירִם Lev 16,7.8.

לַשְּׂעִירִם Lev 17,7.

וְלַשְּׂעִירִים 2Ch 11,15.

שְׂעִירֵי *cs.* Lev 16,5 ‖ 2Ch 29,23.

וּשְׂעִירֵי Nu 7,87.

שְׂעִירָה] שְׂעִירַת *f. cs.*

capra.

ע״ד כֶּבֶשׂ וְכַבְשָׂה, כֶּשֶׂב וְכִשְׂבָּה.

Lev 4,28.5,6.

II שָׂעִיר] כִּשְׂעִירִם *pl.*

imbres.

י״ת כרוחי מטרא, מלשון שַׂעַר וסער (ע״ד שיאמר הגרמני רעגענשויער, והאנגלי showers), להראב״ע מטר דק כשער; וכטעם רְסִיסִים (ואולי מן שְׂעָרָה, וכטעם שִׁבֹּלֶת מים?).

Dt 32,2.

שְׂעֹרָה

hordeum.

כמוהו בסורית, ערבית וכושית, מפני שהשבלים שעירות. י״פ שש־שעורים דרות מן שעור ומדה, וי״נ סְאַת שעורים.

Joel 1,11 ‖ Job 31,40.

וּשְׂעֹרָה Dt 8,8 ‖ Jes 28,25.

הַשְּׂעֹרָה Ex 9,31.

וְהַשְּׂעֹרָה Ex 9,31.

שְׂעוֹרִים, שְׂעֹרִים (Ch) *pl.* Lev 27,16 ‖ Nu 5,15 ‖ Jud 7,13 ‖ 2S 14,30.21,9 ‖ 2R 4,42.7,1.*16*.18 ‖ Ez 4,12.13,19 ‖ Hos 3,2 ‖ Ruth 1,22.2,17.3,15 ‖ 1Ch 11,13.

וּשְׂעוֹרִים, וּשְׂעֹרִים 2S 17,28 ‖ Jer 41,8 ‖ Ez 4,9 ‖ 2Ch 2,9.27,5.

הַשְּׂעֹרִים Ez 45,13 ‖ Ruth 2,23.3,2.17.

וְהַשְּׂעֹרִים 1R 5,8 ‖ 2Ch 2,14.

——— v. ch. et n. pr. ———

שָׂפָה

labium; ora, extremitas.

כמוהו בסורית, ערבית ואשורית (לד״ק קרוב אל סוף). השבעים קורין בתהלים ק״ו ל״ג ויבטאו בשפתידם.

Gn 11,1 ‖ Ex 28,32.39,23 ‖ Jes 28,11.33,19 ‖ Ez 3,5.*6* ‖ Zeph 3,9 ‖ Job 12,20.

וְשָׂפָה Gn 11,6.

בְּשָׂפָה Ps 22,8.

שְׂפַת *cs.* Gn 11,7.9.22,17.41,3.17 ‖ Ex 2,3.7,15.14,30.26,4.*10.36,11*.10.*36,17*.36,17 ‖ Dt 2,36.*4,48* ‖ Jos 11,4.12,2.*13,9.16* ‖ Jud 7,12.22 ‖ 1S 13,9 ‖ 1R 5,9.7,26.9,26 ‖ 2R 2,13 ‖ Jes 19,18 ‖ Ez 36,3.47,6.7 ‖ Ps 12,3.81,6 ‖ Prv 12,19.17,4.7^2 ‖ 2Ch 4,5.8,17.

בִּשְׂפַת Ex 26,4.*36,11*.

לִשְׂפַת Dan 12,5^2.

מִשְּׂפַת־ Ps 120,2.

שְׂפָתוֹ, Q. *suff.* Ex 28,26.*39,19* ‖ 1R 7,23 ‖ Ez 47,12 ‖ Prv 16,27 ‖ 2Ch 4,2.

בִּשְׂפָתוֹ Q., (בִּשְׂפָתָיו K.) Prv 26,24.

וּשְׂפָתוֹ 1R 7,26 ‖ 2Ch 4,5.

לִשְׂפָתוֹ 1R 7,24.

מִשְּׂפָתוֹ 1R 7,23 ‖ 2Ch 4,2.

שְׂפָתָהּ Ez 43,13.

שְׂפָתָם Gn 11,7.

שְׂפָתַיִם, שְׂפָתָיִם *du.* Ex 6,12.30 ‖ 2R 18,20 ‖ Jes 6,5^2.36,5.57,19 ‖ Prv 4,24.10,8.*10*.12,13.14,23.16,21.24,26.26,23 ‖ Job 11,2.

בִּשְׂפָתַיִם Lev 5,4.

שִׂפְתֵי *cs.* Mal 2,7 ‖ Ps 12,4.17,1.31,19 ‖ Prv 5,3.10,18.21.32.12,22.14,7.15,7.16,10.13.18,6.20,15 ‖ Cant 7,10 ‖ Thr 3,62.

וְשִׂפְתֵי Ps 63,6 ‖ Prv 14,3.

בְּשִׂפְתֵי Prv 10,13.

שְׂפָתַי, שְׂפָתָי *suff.* Jer 17,16 ‖ Hab 3,16 ‖ Ps 16,4.40,10.51,17.63,4.66,14.71,23.89,35.119,171.141,3 ‖ Prv 8,6.7 ‖ Job 13,6.16,5.27,4.32,20.33,3 ‖ Dan 10,16.

שְׂפַדְנָה (al. סְ) Jer 49,3 v. סָפַד

ענינו סביכה וקליעה מעשה עבות, וכמוהו בסורית וערבית, שבכה ת״י סרינתא, והפעל שנור בדרז״ל עם השם סורג וסרינא.

יְשֹׂרְגוּ (ר) [שֹׂרַג *Pu. 3 impf. pl.* Job 40,17.

יִשְׂתָּרְגוּ [הִשְׂתָּרֵג *Hith. 3 impf. pl.* Thr 1,14.

שָׂרִיג] שָׂרִגִים *pt.*

palmes vitis.

ע״ש שקלועים זה בזה (ע׳ הערה אל אשכול דף ע״ג), וכטעם שובך באילן.

Gn 40,10.

הַשָּׂרִגִים Gn 40,12.

שָׂרִיגֶיהָ *suff.* Joel 1,7.

—v. n. pr.—

שָׂרַד] שָׂרְדוּ *3 perf. pl.*

effugere, evadere.

כמוהו בערבית בהוראת הִמָּלֵט.

Jos 10,20.

שָׂרִיד

fugitivus, superstes.

י״נ במדבר כ״ד י״ט: והאביד שריד מֵעִיר; לרד״ק שריד דשופטים ה׳ י״נ שם מקום, ע׳ יהושע י״ט י׳.

Nu 21,35.24,19‖Dt 2,34.3,3‖Jos 8,22.10,28.*37.39.40*.30.33.11,8‖Jud 5,13‖2R 10,11‖Jes 1,9‖Jer 42,17.47,4‖Ob 18‖Job 18,19.20,21.26.

וְשָׂרִיד Jer 44,14‖Thr 2,22.

וְהַשְּׂרִדִים *pl.* Jos 10,20.

וּבַשְּׂרִידִים Joel 3,5.

שְׂרִידֵי (נס״א) *cs.* Jer 31,2(1).

שְׂרִידָיו K., שְׂרִידוֹ *suff.* Ob 14‖Job 27,15.

—v. n. pr.—

שְׂרָד

panni genus instar loricae ex filis contextum; *al.* id quod שָׁרֵת; *LXX* στολαὶ λειτουργικαί.

י״פ מן סְרָדָא מעשה עבות וקליעה (ואולי מן שָׂרַד דלקמן, שנעשו במדה קצובה לכל כהן).

Ex 39,1.

הַשְּׂרָד Ex 31,10.35,19.*39,41*.

כסופג בדרז״ל, וכ״ת השבעים (ואולי הטעם כשתתמלא סאתו).

Job 36,18.

שִׂפְקוֹ [שָׂפֵק *suff.* Job 20,22

—יִשְׂפֹּק Job 27,23 v. סָפַק—

שַׂק rad. שׂקק.

שָׂקַד] נִשְׂקַד *Ni. 3 perf.*

alligatum esse.

הרד״ק מפרשו מענין חבור וקשור ומוצא לו חברים בדרז״ל; השבעים, הסורי והירונימוס קורין נִשְׁקַד עַל פשעי, וכטעם שוקד אני על דברי דירמיה.

Thr 1,14.

שׂקק [rad. שַׂק, שָׂק

cilicium, pannus crassus; saccus; vestis lugentium.

כמוהו בסורית ובכושית, ומכני שם בא לבני יפת.

Gn 37,24‖Lev 11,32‖1R 21,27‖Jes 3,24.15,3.22,12‖Jer 6,26.48,37‖Joel 1,8‖Am 8,10‖Jon 3,6‖Ps 35,13.69,12‖Job 16,15‖Esth 4,1.2.3.

וְשַׂק Jes 50,3‖Jer 58,5‖Dan 9,3.

הַשַּׂק 2S 21,10‖2R 6,30‖Jes 20,2.

בַּשָּׂק 1R 21,27‖2R 19,1‖Jes 37,1.

שַׂקִּי *suff.* Ps 30,12.

שַׂקּוֹ Gn 42,25.27‖Esth 4,4.

בְּשַׂקּוֹ Gn 42,35.

שַׂקִּים *pl.* Jos 9,4‖2S 3,31‖1R 20,31.32‖Jer 4,8.49,3‖Ez 7,18.27,31‖Jon 3,5.8‖Thr 2,10.

בַּשַּׂקִּים 2R 19,2‖Jes 37,2‖Joel 1,13‖1Ch 21,16.

וּבְשַׂקִּים Neh 9,1.

שַׂקֵּיהֶם *suff.* Gn 42,35.

שָׂקַר

circumspectare.

כמוהו בסורית, ושנור בדרז״ל (סוקרן בסקירה אחת, סקרנית) כלומר קורצות בעיניהן, וי״מ צובעות בסיקרא ובכחול.

וּמְשַׂקְּרוֹת [שִׂקֵּר *Pi. pt. pl. f.* Jes 3,16.

—שָׂרַר v. שַׂר—

שָׂרַג

perplectere, complicare.

בִּשְׂפָתַי Ps 119,13.

שְׂפָתֵינוּ Hos 14,3‖Ps 12,5.

שְׂפָתֶיךָ Dt 23,24‖Jes 6,7‖Ps 17,4‖Prv 5,2.22,18.23,16.27,2.

וּשְׂפָתֶיךָ Ps 34,14‖Job 8,21.15,6.

בִּשְׂפָתֶיךָ 2R 19,28‖Jes 37,29‖Prv 24,28.

שְׂפָתָיו, K. Jes 11,4.30,27‖Ps 21,3‖Prv 10,19.13,3.16,23.27.30.17,28.18,20.19,1.20,19.22,11‖Job 11,5.23,12.

וּשְׂפָתָיו Prv 18,7.

בִּשְׂפָתָיו, Q. Mal 2,6‖Ps 106,33‖Prv 26,24‖Job 2,10.

וּבִשְׂפָתָיו Jes 29,13.

שְׂפָתֶיהָ Nu 30,7.9.13‖1S 1,13‖Prv 7,21.

שִׂפְתֵיהֶם Prv 24,2.

שְׂפָתֵימוֹ Ps 59,13.140,4.10.

וְשִׂפְתוֹת Eccl 10,12.

בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ *suff.* Ps 45,3.

שִׂפְתוֹתַיִךְ Cant 4,3.11.

שִׂפְתוֹתֵיכֶם Jes 59,3.

שִׂפְתוֹתָיו Cant 5,13.

בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם Ps 59,8.

שָׂפָם

barba labiorum, mystax.

יתכן שדמ״ם הוא הקצור מן הרבוי הזוני, וכמו שְׂפָתַיִם.

Lev 13,45‖Ez 24,17.22‖Mich 3,7.

שְׂפָמוֹ *suff.* 2S 29,25.

—v. n. pr.—

סְפָן v. שְׂפֻנֵי; סָפַח v. מִשְׂפָּח.

שָׂפַק] יִשְׂפֹּק *3 impf.*

redundare, superfluere.

מענין ספוק והספקה בדרז״ל. הירונימוס קורא ובילדי נכרים יספחו.

1R 20,10.

יַשְׂפִּיקוּ [הִשְׂפִּיק *Hi. 3 impf. pl.* Jes 2,6.

שֶׂפֶק] (סֶ) (Orient בְּשֶׂפֶק

abundantia, affluentia.

כענין וישמן ישרון ויבעט, ולרד״ק שפקו מכתו,

שֶׂרֶד] בַּשָּׂרֶד

stilus, ruber stilus.

קרוב אל שרט ושרטוט בדרז"ל.

Jes 44,13.

שָׂרָה

impugnare, vincere, devincere, superare.

אח אל שור ושרר, וכמוהו בערבית (בימין).

Hos 12,4.

שָׂרִיתָ *2 perf.* Gn 32,29.

מִשְׂרָה] הַמִּשְׂרָה

imperium.

Jes 9,5.6.

v. n. pr. יִשְׂרָאֵל ; cf. שׂוּר, שָׂרַר.

שָׂרַט] שָׂרֹט *inf. abs.*

incisionem facere, *laedere.*

כמוהו בערבית (בימין), בסורית (בסמך ובאשורית, ומצוי בדרז"ל (שרט לו שריטה בכותל, המסרט על בשרו).

Zach 12,3.

יִשְׂרְטוּ *3 impf. pl.* Lev 21,5.

נִשְׂרַט] יִשָּׂרֵטוּ (רְ) *Ni. 3 impf. pl.* Zach 12,3.

שֶׂרֶט] וְשֶׂרֶט

incisura.

Lev 19,28.

שָׂרֶטֶת] שָׂרָטֶת Lev 21,15

°שָׂרַךְ

texere, nectere, pervertere.

ענינו סביכה ועביתה, וכטעם ומאֻשריו מבֻלעים; דרכי סורר ת"י שבילי סרך (השבעים קורין: בָּעֶרֶב קֹלָהּ מַשְׂרֶכֶת!).

שֵׂרֵךְ] מְשָׂרֶכֶת *Pi. pt. f.* Jer 2,23.

שְׂרוֹךְ

corrigia (calcei).

כמוהו בערבית, ובדרז"ל (שבת נ"ג ע"א) בא השם מסריך לרציעה והבל בקשירה; יתכן שמשקלו שָׂרוֹךְ ובנסמך שְׂרוֹךְ.

Gn 14,23 ‖ Jes 5,27.

°שָׂרַע

extendere.

כמוהו בערבית, וקרוב אל סרח.

שָׂרַע] שָׂרוּעַ *pt. pass.* Lev 21,18.22,23.

הִשְׂתָּרַע] מֵהִשְׂתָּרֵעַ *Hith. inf. cs.* Jes 28,20.

—conf. סָרַח—

שַׂרְעַף] שַׂרְעַפַּי, ־פֶּ֫ *pl. suff.*

cogitationes.

עיקר שרשו שעף והרי"ש נוסף כשבט ושרביט, כסא וכורסא.

Ps 94,19.139,23.

—cf. סָעַף et שָׂעַף—

שָׂרַף

comburere, cremare.

אח אל זרב, שרב, צרב וצרף, וכמוהו באשורית; יש מחברין לו בן דודו ומסרפו דעמוס.

Lev 4,21.8,17.*9,11*.10,6 ‖ Jos 11,9.11.13 ‖ 2R 23,11.25,9 ‖ Jes 44,16 ‖ Jer 36,28.32.52,13 ‖ 2Ch 34,5.

וְשָׂרַף Lev 4,12.21.13,52 ‖ Nu 19,5 ‖ 2R 23,15.

וּשְׂרָפוֹ *suff.* Ez 43,21.

וּשְׂרָפָהּ Jer 21,10.*34,2.*

שְׂרָפָם Jos 11,13.

וּשְׂרָפָם Jer 43,12.

שָׂרְפָה] שְׂרָפָתַם *3 perf. f. suff.* Jes 47,14.

שָׂרַפְתָּ *2 perf.* Jer 36,29.

וְשָׂרַפְתָּ Ex 29,34 ‖ Dt 13,17 ‖ Ez 5,4.

שָׂרַפְתִּי *1 perf.* Jes 44,19.

שָׂרְפוּ *3 perf. pl.* Nu 31,10 ‖ Jos 6,24 ‖ Jud 18,27 ‖ Jer 39,8.51,22 ‖ Ps 74,8 ‖ 2Ch 36,19.

וְשָׂרְפוּ Lev 16,27 ‖ Jer 37,10 ‖ Ez 16,41.

וּשְׂרָפוּהָ, וּשְׂרָפָהּ *suff.* Jer 32,29.34,22.37,8.38,18.

שָׂרַפְנוּ *1 perf. pl.* 1S 30,14.

וְהַשֹּׂרֵף *pt.* Lev 16,28 ‖ Nu 19,8.

שֹׂרְפִים *pl.* 2R 17,31.

שָׂרוּף] שְׂרֻפָה, שְׂרוּפָה *pass. f.* 1S 30,3 ‖ Ps 80,17.

הַשְּׂרֻפִים *m. pl.* Nu 17,4.

שְׂרֻפוֹת, שְׂרוּפוֹת *pl. f.* Jes 1,7 ‖ Neh 3,34.

שָׂרוֹף *inf. abs.* 2S 23,7.

שְׂרֹף *cs.* Jer 36,25.27.

לִשְׂרֹף Jer 7,31.19,5.

שָׂרְפוֹ *suff.* Am 2,1.

לְשָׂרְפוֹ Jud 9,52.

וָאֶשְׂרֹף *1 impf.* Dt 9,21.

תִּשְׂרֹף *2 impf.* Ex 29,14 ‖ Jos 11,6 ‖ Jer 38,23.

תִּשְׂרְפֶנּוּ *suff.* Lev 13,55.77.

יִשְׂרֹף *3 impf.* Nu 19,5 ‖ Jer 43,13 ‖ Ps 46,10.

וַיִּשְׂרֹף Ex 32,20 ‖ Jos 8,28 ‖ 1R 15,13.16,18 ‖ 2R 23,6.15.16.20.25,9 ‖ Jer 52,13 ‖ 2Ch 25,16.

וַיִּשְׂרְפָהּ *suff.* 1R 9,16.

וַיִּשְׂרְפֵם 2R 23,4.

נִשְׂרֹף *1 impf. pl.* Jud 12,1.14,15.

וְנִשְׂרְפָה Gn 11,3.

תִּשְׂרְפוּ] תִּשְׂרֹפוּ *2 impf. pl.* Ex 12,10 ‖ Lev 8,32.

תִּשְׂרְפוּן Dt 7,5.25.12,3.

יִשְׂרְפוּ, יִשְׂרֹפוּ (Ez) *3 impf. pl.* Lev 20,14 ‖ Dt 12,31 ‖ 1R 13,2 ‖ Jer 34,5 ‖ Ez 23,47.

וַיִּשְׂרְפוּ Jos 7,25 ‖ Jud 15,6 ‖ 1S 30,1.31,12 ‖ 2Ch 16,14.36,19.

וַיִּשְׂרְפוּהָ *suff.* 2R 10,26.

נִשְׂרַף] יִשָּׂרֵף *Ni. 3 impf.* Lev 4,12.7,17.19.19,6 ‖ Jos 7,15.

תִּשָּׂרֵף *3 impf. f.* Lev 6,23.13,52.21,9 ‖ Jer 38,17.

וְתִשָּׂרֵף Gn 38,24.

יִשָּׂרְפוּ *3 impf. pl.* 2S 23,7 ‖ Mich 1,7.

וַיִּשָּׂרְפוּ 1Ch 14,12.

תִּשָּׂרַפְנָה *3 impf. pl. f.* Prv 6,27.

שֹׂרַף] שֹׂרַף *Pu. 3 perf.* Lev 10,16.

שְׂרֵפָה

ustio, combustio, incendium.

Dt 29,22 ‖ Jer 51,25 ‖ 2Ch 16,14.21,19.

הַשָּׂר , הַשַּׂר 2R 9,5^{2} ‖ Mich 7,3 ‖ Dan 12,1 ‖ 2Ch 15,5.6.7.8.9.10.27.27,8 ‖ 2Ch 17,14.15.

לְשָׂר , לְשַׂר Gn 41,12 ‖ 1S 17,18.22,2 ‖ 2S 23,19 ‖ 1Ch 11,21.

וּלְשָׂר 1Ch 11,6.

מִשַּׂר Dan 1,8.

שַׂרְכֶם *suff.* Dan 10,21.

שָׂרִים *pl.* Nu 21,18.22,15 ‖ 2S 19,7 ‖ Jes 23,8.49,7 ‖ Hos 7,3.5.8,10 ‖ Ps 119,23.161.148,11 ‖ Prv 8,16 ‖ Job 3,15.29,9.34,19.39,25 ‖ Thr 5,15 ‖ Dan 8,25 ‖ 1Ch 12,21 (22).28(29).34(35).

וְשָׂרִים Jer 17,25.49,38 ‖ Hos 13,10 ‖ Eccl 10,7.

הַשָּׂרִים 2S 18,5 ‖ 1R 4,2 ‖ 2R 24,14 ‖ Jes 21,5 ‖ Jer 4,9.26,11.12.16.21.34,10.35,4.36,12^{2}.14.19.21.37,14.15.38,4.25.27 ‖ Zeph 1,8 ‖ Ps 82,7 ‖ Esth 1,16.3,1.5,11 ‖ Dan 10,13 ‖ Esr 9,1.2.10,8 ‖ 1Ch 29,24 ‖ 2Ch 24,10.28,14.

וְהַשָּׂרִים 2R 11,14 ‖ Esth 1,11.16.21 ‖ Esr 8,20 ‖ Neh 4,10 ‖ 1Ch 24,6.28,21 ‖ 2Ch 23,13.28,21.29,30.30,12.24.31,8.

בְּשָׂרִים Prv 19,10.

לְשָׂרִים Ps 45,17.

וּלְשָׂרִים Jes 32,1.

וְלַשָּׂרִים Nu 22,40.

שָׂרֵי . . . וְשָׂרֵי , שָׂרֵי *cs.* Gn 12,15.47,6 ‖ Ex 1,11.18,21.*25*^{4} ‖ Nu 22,8.13.14.21.35.23,6.31,14.*48*.52^{2}.54 ‖ Dt 1,15^{4}.20,9 ‖ Jud 7,25.8,3.6.14.10,18 ‖ 1S 8,12.18,30.22,7.29,3^{2}.4^{2}.9 ‖ 2S 4,2.10,3.18,1.24,4 ‖ 1R 2,5.9,23.14,27.15,20.20,14.15.*17*.*19*.22,31.32.*33* ‖ 2R 1,14.8,21.9,5.10,1.11,4.9.15.19.25,23 ‖ Jes 19,11.13.43,28 ‖ Jer 24,1.26,10.29,2.34,19.38,17.*18*.*22*.39,3^{2}.40,7.13.*41*,*11*.*16*.*43*,*4*.*5*.41,13.42,1.8.52,10 ‖ Ez 11,1 ‖ Hos 5,10 ‖ Ps 68,28^{3} ‖ Esth 1,14.18.3,12.9,3 ‖ Esr 7,28.8,29^{2}.10,5 ‖ Neh 2,9.11,1.12,31.32 ‖ 1Ch 13,1.19,3.21,2.22,17(16).23,2.24,5.27,3.22.31.

[שֹׂרֵקָה] וְלַשֹּׂרֵקָה Gn 49,11

———v. n. pr. נַחַל שֹׂרֵק———

[שָׂרַר] שֹׂרֵר *pt.*

principem esse, principatum tenere.

אח אל שׂוּר ושָׂרָה, חברנו לו יָסֹר במשא שבא בדרבה נוסחאות בשמאל, וכן לפי השבעים ותרגום רב יוסף; לר״ק הוא שם ע״מ עָשׁוֹק, רָזוֹן וכדומה ומענין ושם חטה שׂוֹרָה, ולר״א כמו יֶאֱסֹר.

Esth 1,22.

יָשֹׂר (al. שְׂ) *3 impf.* 1Ch 15,22.

יָשֹׂרוּ *3 impf. pl.* Jes 32,1 ‖ Prv 8,16.

הִשְׂתָּרֵר *Hith. inf.* Nu 16,13.

תִּשְׂתָּרֵר *2 impf.* Nu 16,13.

שַׂר , שָׂר

praefectus, princeps; archangelus (Dan).

בקצת נוסחאות במ״ב י׳ א׳: אל שרי יזרעאל וְאֶל הזקנים, וכ״ת השבעים, הסורי והירונימוס; בי״א י״ד (דה״ב כ״ג י״ג) יתכן לגרוס והשָּׂרִים וההצצרות בימין, וכן באיוב ל״ז כ״ה רעם שָׂרִים ותרועה (ואולי גם בעזרא ח׳ כ׳); יש מפרשים סרי סוררים דירמיה ו׳ כ״ח כמו שָׂרִים (ע׳ ישעיה א׳ כ״ג והושע ט׳ ט״ו), וכ״ת עקילוס, הסורי והירונימוס (השבעים השמיטו סָרֵי). במ״ד ט׳ קורין השבעים שָׂרֵיכֶם ת׳ נְשֵׁיו; ר׳ יעקב רייפמאנן גורס בתהלים פ״ב ז׳: וכאחד הַבְּשָׂרִים תפלו (ע׳ ישעיה ל״א ג׳, ירמיה י״ז ה׳ ואיוב י׳ ד׳); י״ג בדה״ב כ״א ט׳: ויעבר יהורם שעירה (צעירה) ת׳ עם שׂריו, וע׳ מ״ב ח׳ כ״א (ע׳ הערה אל בָּשָׂר).

Gn 21,22.*32*.*26*,*26*.37,36.*39*,*1*.39,21.*22*.*23*.40,2^{2}.3.*41*,*10*.4.9.16.20^{2}.21.22.23.41,9.10 ‖ Ex 2,14 ‖ Jos 5,14.15 ‖ Jud 4,7.9,30 ‖ 1S 12,9.14,50.17,55.18,13.26,5 ‖ 2S 2,8.3,28.10,16.18.19,14.24,2 ‖ 1R 1,19.2,32^{2}.11,15.21.24.16,9.16.22,26 ‖ 2R 1,9.10.11.13^{2}.4,13.5,1.23,8.25,19 ‖ Jes 3,3.9,5 ‖ Jer 51,59.52,25 ‖ Hos 3,4 ‖ Dan 1,7.9.10.11.18.8,11.25.10,20^{2} ‖ Neh 3,9.*12*.14.15.16.17.*18*.19.7,2 ‖ 1Ch 15,22.19,16.18.27,5 ‖ 2Ch 18,25.34,8.

וְשַׂר , וְשָׂר Jud 4,2 ‖ Dan 10,13 ‖ 1Ch 27,34 ‖ 2Ch 32,21.

הַשְּׂרֵפָה Lev 10,6 ‖ Nu 17,2.

לִשְׂרֵפָה Gn 11,3 ‖ Jes 9,4.

מִשְּׂרֵפָה Am 4,11.

שְׂרֵפַת *cs.* Nu 19,6.17.

כִּשְׂרֵפַת 2Ch 21,19.

לִשְׂרֵפַת Jes 64,10.

[מִשְׂרָפָה] מִשְׂרְפוֹת (רָ) *pl. cs.*

מִשְׂרְפוֹת מַיִם דיהושע ע׳ בחלק השמות. השבעים קורין: וכמספדות אבותיך... יספדו גם־לך.

Jes 33,12.

וּבְמִשְׂרְפוֹת Jer 34,5.

שָׂרָף

urens, venenosus (serpens); genus quoddam angelorum.

Nu 21,8 ‖ Dt 8,15 ‖ Jes 14,29.

וְשָׂרָף Jes 30,6.

שְׂרָפִים *pl.* Jes 6,2.

הַשְּׂרָפִים Nu 21,6 ‖ Jes 6,6.

———v. n. pr.; cf. סָרַף———

[שָׂרִיק] שְׂרִיקוֹת *pl. f.*

pectinatus.

הפעל בערבית (בימין) הוראתו בקיעה, והפעל סרק על עִבּוּד הפשתן שגור בדרז״ל עם שה״ת סורק והשם מַסְרֵק; שד״ל גורס שְׂרָקוֹת, כלומר הנשים העוסקות במלאכה זו.

Jes 19,9.

I [שָׂרֹק] שְׂרֻקִּים *pl.*

fuscus, *LXX* *ψαροί*, *Vulg.* varii.

צבע אדמדם; יש מחברין אותו עם ומשקרות עינים בהפך אתון, כבסורית וערבית, אמנם נמצא כמוהו באשורית על צבע אדום ביותר, ובערבית על הכלילות השחר.

Zach 1,8.

II [שָׂרֹק] שְׂרוּקֶּיהָ *pl. suff.*

vitis uvas rubras caerulasve ferens.

תואר לאשכלות ענבים ע״ש הצבע האדום כדלעיל; ויש מחברין אותו עם שׂריג.

Jes 16,8.

שֹׂרֵק , שׂוֹרֵק

vitis generosioris species.

Jes 5,2 ‖ Jer 2,21.

28,1^{6}.29,6^{3} ‖ 2Ch 8,10.12,2.10.16, 4.17,14.18,30.31.*32*.21,9.22,8.23, 1.*20*.14.24,17.23.29,20.32,6.31. 33,11.14.35,9.36,14.

וְשָׂרֵי Nu 23,17 ‖ 2S 24,4 ‖ 1R 9, 22 ‖ 2R 25,26 ‖ Esth 1,3.8,9 ‖ 1Ch 15,25.25,1.26,26.27,1 ‖ 2Ch 8,9. 12,5.

לְשָׂרֵי, וּלְשָׂרֵי . . . לְשָׂרֵי 2R 11, 10 ‖ 1Ch 15,16.26,26 ‖ 2Ch 1,2.23, 9.25,5^{2}.

וּלְשָׂרֵי 1R 1,25 ‖ 1Ch 29,6.

מִשָּׂרֵי 1R 5,30 ‖ Esth 6,9 ‖ Esr 8, 24 ‖ 2Ch 21,4.26,11.

שָׂרַי *suff.* Jes 10,8.

וְשָׂרַי (LXX = וְשָׂרִים) Jud 5,15.

שָׂרֵינוּ Dan 9,6 ‖ Esr 10,14 ‖ Neh 9,34.10,1.

וְשָׂרֵינוּ Jer 44,17.

לְשָׂרֵינוּ Dan 9,8 ‖ Neh 9,32.

שָׂרַיִךְ Jes 1,23.

וְשָׂרַיִךְ Eccl 10,16.17.

וְשָׂרֵיכֶם Jes 44,21.

שָׂרָיו Jes 30,4.31,9 ‖ Jer 8,1.24,8. *34,21*.25,19 ‖ Ps 105,22 ‖ Esth 1, 3.2,18 ‖ Dan 11,5 ‖ 2Ch 21,9.32,3.

וְשָׂרָיו 1R 9,22 ‖ 2R 24,12 ‖ Jes 3, 14 ‖ Jer 48,7.49,3 ‖ Am 1,15 ‖ Esr 8,25 ‖ 2Ch 30,2.6.35,8.36,18.

לְשָׂרָיו 2Ch 17,7.

שָׂרֶיהָ Jes 34,12 ‖ Jer 25,18.50,35. 51,57 ‖ Ez 17,12.22,27 ‖ Am 2,3 ‖ Zeph 2,3 ‖ Prv 28,2 ‖ Thr 1,6.

וְשָׂרֶיהָ Thr 2,2.9.

לְשָׂרֶיהָ Jer 1,18.

שָׂרֵיהֶם Jes 3,4 ‖ Jer 2,26.32,32 ‖ Hos 7,16.9,15.

וְשָׂרֵיהֶם Jer 17,25.

[שָׂרָה] שָׂרָתִי *f. cs.* (?) Thr 1,1.

שָׂרוֹת *pl.* 1R 11,3 ‖ Esth 1,18.

שָׂרוֹתֶיהָ *suff.* Jud 5,29.

וְשָׂרוֹתֵיהֶם Jes 49,23.

—שָׂרָה v. n. pr.; cf. שׂוּר I, —

שָׂשׂוֹן v. שׂוּשׂ; שֵׂת v. נָשָׂא.

שָׂתַם v. סָתַם; שָׂתַר v. סָתַר.

שְׂרִידֵי זֶרַע יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה!
שִׂישׂוּ עַל־נַחֲלַת קֹדֶשׁ וְשִׂמְחוּ,
שִׂימוּ־נָא לִבְּכֶם לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה,
שְׂפַת נְבִיאֵי הָאֱמֶת אַל־נָא תִּזְנָחוּ!

ש

שָׁשָׁא v. שָׁאָא (?)

[שָׁאַב]° וּשְׁאַבְתֶּם *2 perf. pl.*

haurire.

קרוב אל שָׁאַף, ובערבית (בשמאל) בא בהוראת שתיה.

Jes 12,3.

שֹׁאֵב *pt.* Dt 29,10.

[שֹׁאֲבִים] וְשֹׁאֲבֵי־ *pl. cs.* Jos 9, 21.23.27.

[שֹׁאֲבָה] הַשֹּׁאֲבֹת *f. pl.* Gn 24, 11.

לִשְׁאֹב *inf. cs.* Gn 24,13.20.43 ‖ 1S 9,11.

[שְׁאַב] שַׁאֲבִי־ *imper. f.* Nah 3, 14.

[אֶשְׁאַב] אֶשְׁאָב *1 impf.* Gn 24, 19.44.

וַתִּשְׁאַב, וַתִּשְׁאָב *3 impf. f.* Gn 24,20.45.

וַיִּשְׁאֲבוּ־ *3 impf. pl.* 1S 7,6 ‖ 2S 23,16 ‖ 1Ch 11,18.

יִשְׁאָבוּן Ruth 2,9.

[מַשְׁאָב] מַשְׁאַבִּים *pl.*

canalis (ex quo hauritur).

Jud 5,11.

[שָׁאַג] שָׁאָג

rugire.

קרוב אל זעק וצעק, ובערבית בתי״ו רפויה ת׳ שי״ן.

Am 3,8.

וְשָׁאַג K. Jes 5,29.

שָׁאַגְתִּי *1 perf.* Ps 38,9.

שָׁאֲגוּ *3 perf. pl.* Ps 74,4.

שֹׁאֵג, שׁוֹאֵג *pt.* Jud 14,5 ‖ Ez 22, 25.

וְשֹׁאֵג Ps 22,14.

שְׁאָגִים *pl.* Zeph 3,3 ‖ Ps 104,21.

שָׁאֹג *inf. abs.* Jer 25,30.

יִשְׁאַג, Q., יִשְׁאָג *3 impf.* Jes 5,29 ‖ Jer 25,30^{2} ‖ Hos 11,10^{2} ‖ Joel 4,16 ‖ Am 1,2 ‖ Job 37,4.

הֲיִשְׁאַג *interrog.* Am 3,4.

יִשְׁאֲגוּ, יִשְׁאָגוּ *3 impf. pl.* Jer 2,15.51,38.

שְׁאָגָה

rugitus, clamor.

Jes 5,29.

שַׁאֲגַת *cs.* Zach 11,3 ‖ Job 4,10.

שַׁאֲגָתִי *suff.* Ps 22,2.

בְּשַׁאֲגָתִי Ps 32,3.

שַׁאֲגָתוֹ Ez 19,7.

[שְׁאָגוֹת] שַׁאֲגֹתָי (תַ) *pl. suff.* Job 3,24.

[שָׁאָה] שָׁאוּ *3 perf. pl.*

strepere, strepitum dare; fragorem edere, vastari; *Hi.* vastare; *Hith.* contemplari, admirari.

כולל מושג הרעש והרעיצה יחד (כמו שנכללו יחד במלת fragor ברומית). יש מיחדין אל מִשְׁתָּאֶה לה הוראת שָׁעָה, אמנם הנכון שאינו יוצא מענין השתוממות, אלא שאליעזר לא השמיע רגש תמהון מן השפה ולהוץ והיה מחריש לדעת וגו׳. השבעים והירונימוס קורין בישעיה ו׳ י״א: והאדמה תִּשָּׁאֵר שממה.

Jes 6,11.

[נִשְׁאָה] תִּשָּׁאֶה *Ni. 3 impf. f.* Jes 6,11.

יִשָּׁאוּן *3 impf. pl.* Jes 17,12. 13.

[הִשְׁאָה] לְהַשְׁאוֹת *Hi. inf. cs.* Jes 37,26.

לַהְשׁוֹת 2R 19,25.

[הִשְׁתָּאָה] מִשְׁתָּאֵה (al. אֶ) *Hith. pt. cs.* Gn 24,21.

[שַׁאֲוָה], שׁוֹאָה, שֹׁאָה

procella, tempestas devastans; ruinae, vastae regiones; interitus, pernicies.

יש מעין דוגמתו באשורית; לר״ק שרשו שוא.

Jes 47,11 ‖ Zeph 1,15 ‖ Ps 35,8 ‖ Job 30,3.14.38,27.

שָׁאוּל *pass. m.* 1S 1,28‖2R 6,5.
שָׁאוֹל *inf. abs.* Gn 43,7‖2S 20,18.
וְשָׁאוֹל 1S 22,13.
שְׁאָלָה (al. = שְׁאָלָה) Jes 7,11.
לִשְׁאוֹל־, לִשְׁאָל־, לִשְׁאוֹל, לִשְׁאֹל *cs.* Jos 15,18‖Jud 1,14‖1S 12,17.19.22,15.23,4‖2S 8,10‖2R 2,10‖Jer 15,5‖Ps 78,18‖Job 31,30‖Esr 8,22‖1Ch 10,13.18,10.
שְׁאַל *imper.* Dt 4,32.32,7‖Jud 18,5‖1S 17,56.25,8‖1R 3,5‖2R 2,9‖Jes 7,11‖Hag 2,11‖Ps 2,8‖Job 8,8.12,7‖2Ch 1,7.
שַׁאֲלִי *f.* 1R 2,20‖2R 4,3‖Jer 48,19.
וְשַׁאֲלִי־ 1R 2,22.
שַׁאֲלוּ *pl.* Jer 18,13.30,6‖Zach 10,1‖Ps 122,6.
וְשַׁאֲלוּ Jer 6,16.
אֶשְׁאַל *1 impf.* Jes 7,12.
וָאֶשְׁאַל Gn 24,47.
אֶשְׁאֲלָה Jud 8,24.
אֶשְׁאָלְךָ *suff.* Job 40,7.*42,4*.
וְאֶשְׁאָלְךָ Job 38,3.
וְאֶשְׁאָלֵם Jes 41,28.
וָאֶשְׁאָלֵם Neh 1,2.
תִּשְׁאַל *2 impf.* Gn 32,30‖Jud 13,18.
וַתִּשְׁאַל 2Ch 1,11.
תִּשְׁאָלֵנִי *suff.* 1S 28,16.
יִשְׁאַל, K., יִשְׁאָל *3 impf.* Ex 22,13‖2S 16,23‖Hos 4,12‖Prv 20,4.
וַיִּשְׁאַל Gn 32,30. 38,21. 40,7. 43,27‖1S 14,37. 17,22. 19,22. 22,10. 23,2.28,6.30,8.21‖2S 2,1.*5*,*19*.5,23.11,7.12,20‖1R 19,4‖2R 8,6‖Jon 4,8‖1Ch 14,10.14‖2Ch 11,23.
יִשְׁאָלְךָ *suff.* Ex 13,14‖Dt 6,20‖Jer 23,33.
וַיִּשְׁאָלֵהוּ Gn 37,15‖Jud 8,14‖Jer 37,17.
תִּשְׁאָלְךָ *3 impf. f. suff.* Dt 14,26.

שָׁאַל , שָׁאֵל

percontari, interrogare; petere, poscere; rogare; mutuum petere, dare; *Ni.* sibi petere.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית, שבאית, כושית ואשורית (לד״ק הלמ״ד נוספת למשקל, ופותרין מן הערבית בהוראת חפץ ורצון). י״נ במ״א ג׳ י״א: ושאלת לֵב מֵבִין; השבעים קורין בתהלים ק״ה מ׳ שָׁאֲלוּ, בהמשך הוא״ו של ויבא; י״נ בדה״ב י״א כ״ג וַיִּשָּׂא לָהֶם נשים.

Gn 43,7.44,19‖Jos 19,50‖Jud 5,25.8,26‖1S 2,20‖1R 3,10‖Ez 21,26‖Ps 21,5.105,40‖1Ch 4,10.
וְשָׁאַל, Q. Nu 27,21‖Prv 20,4.
וּשְׁאֵלְךָ *suff.* Gn 32,18.
וּשְׁאֵלֵךְ Jud 4,20.
שָׁאֲלָה [שָׁאֲלָה *3 perf. f.* 1R 10,13‖2Ch 9,12.
וְשָׁאֲלָה Ex 3,22.
שָׁאַלְתָּ, שָׁאַלְתָּ *2 perf.* Dt 18,16‖1R 3,11[4].13‖Ps 40,7‖Eccl 7,10‖2Ch 1,11[2].
וְשָׁאַלְתָּ (Reg), וְשָׁאַלְתָּ Dt 13,15‖1R 3,11.
שָׁאַלְתְּ *2 perf. f.* 1S 1,17.
שָׁאַלְתִּי *1 perf.* 1S 1,27‖Ps 27,4‖Prv 30,7.
הֲשָׁאַלְתִּי *interrog.* 2R 4,28.
שְׁאִלְתִּיו *suff.* 1S 1,20.
שְׁאִלְתִּיהוּ Jud 13,6.
שָׁאֲלוּ, שָׁאֲלוּ *3 perf. pl.* Jos 9,14‖Jes 30,2.65,1‖Jer 36,17‖Thr 4,4‖Eccl 2,10.
וְשָׁאֲלוּ 1S 10,4.
שְׁאָלוּנִי *suff.* Jes 45,11.
שְׁאֵלוּנוּ Ps 137,3.
שְׁאֶלְתֶּם *2 perf. pl.* 1S 12,13‖Job 21,29.
וּשְׁאֶלְתֶּם־ 1S 25,5.
שֹׁאֵל *pt.* Dt 10,12‖2S 3,13.14,18‖1R 2,16‖Jer 38,14‖Mich 7,3.
וְשֹׁאֵל Dt 18,11.
הַשֹּׁאֲלִים *pl.* 1S 8,10.
שֹׁאֶלֶת *f. sg.* 1R 2,20.22.

בְּשׁוֹאָה Ps 35,8.
כְּשׁוֹאָה Q., כְּשַׁאֲוָה K. Prv 1,27.
כַּשֹּׁאָה Ez 38,9.
לְשׁוֹאָה Ps 63,10.
וּלְשׁוֹאָה Jes 10,3.
וּמִשֹּׁאַת *cs.* Prv 3,25.
מִשֹּׁאֵיהֶם *pl. suff.* Ps 35,17.

שָׁאוֹן

strepitus, tumultus; interitus.

לד״ק שאון דירמיה מ״ח מ״ה ודעמוס ב׳ ב׳ שעצ״פ לאחת ממדינות מואב.

Jes 66,6‖Jer 25,31.46,17.48,45‖Hos 10,14‖Ps 40,3.
בְּשָׁאוֹן Am 2,2.
שְׁאוֹן *cs.* Jes 13,4.24,8.25,5‖Jer 51,55‖Ps 65,8[2].74,23.
וּשְׁאוֹן Jes 17,12.
כִּשְׁאוֹן Jes 17,12.13.
וּשְׁאוֹנָהּ *suff.* Jes 5,14.

שְׁאִיָּה] וּשְׁאִיָּה

ruinae.

Jes 24,12.

שֵׁאת] הַשֵּׁאת

interitus.

ר׳ יוסף הלוי גורס ביחזקאל כ״ו י״ח ונבהלו האיים... מִשֵּׁאתֵךְ, ומקביל אל יום מפלתך; יש מחברין לו כל בני שֵׁת (= שֵׁאת) דחומש הפקודים, שנאמר במקומו בירמיה בני שאון.

Thr 3,47.

וּמְשׁוֹאָה, וּמְשֹׁאָה [מְשֹׁאָה

Zeph 1,15‖Job 30,3.38,27.

מַשּׁוּאָה (?)

vastatio, ruina (al. rad. נָשָׁא).

כבר הובא בשרש נָשָׁא דף תס״ט, ע״ש הערה.

לְמַשּׁוּאוֹת, לְמַשֻּׁאוֹת *pl.* Ps 73,18.74,3.

תְּשֻׁאָה] תְּשֻׁאוֹת *pl.*

strepitus, tumultus.

Jes 22,2‖Zach 4,7‖Job 36,29.39,7.

תְּשֻׁוָּה K. (= תְּשֻׁאָה?) Job 30,22.

—v. n. pr.—

שׁוּט v. שָׁאט

וְנִשְׁאֲלָה *1 impf. pl.* Gn 24,57.
יִשְׁאָלוּ [יִשְׁאֲלוּ *3 impf. pl.* Jer 50,5.
וַיִּשְׁאָלוּ Ex 11,2.
וַיִּשְׁאֲלוּ Gn 26,7 ‖ Ex 12,35.18,7 ‖ Jud 1,1.18,15.20,18.23.27 ‖ 1S 10,22 ‖ Jer 38,27.
יִשְׁאָלוּן Jos 4,6.21.
יִשְׁאָלוּנִי *suff.* Jes 58,2 ‖ Ps 35,11.
נִשְׁאַל *Ni. 3 perf.* 1S 20,6.28.
נִשְׁאַלְתִּי *1 perf.* Neh 13,6.
נִשְׁאֹל *inf. abs.* 1S 20,6.28.
שִׁאֵל [וְשִׁאֲלוּ (אָ) *Pi. 3 perf. pl.* Ps 109,10.
יְשַׁאֲלוּ *3 impf. pl.* 2S 20,18.
הִשְׁאִלְתִּהוּ *Hi. 1 perf. suff.* 1S 1,28.
וַיַּשְׁאִלוּם *3 impf. pl. suff.* Ex 12,36.

שְׁאֵלָה

rogatio, petitio, preces; mutuo datum.

Jud 8,24 ‖ 1R 2,16.20.

הַשְּׁאֵלָה 1S 2,20.
שְׁאֵלָתִי *suff.* 1S 1,27 ‖ Esth 5,7.8.
שֶׁאֱלָתִי Job 6,8.
בִּשְׁאֵלָתִי Esth 7,3.
שֵׁלָתֵךְ (1S), שֶׁאֱלָתֵךְ 1S 1,17 ‖ Esth 5,6.7,2.9,12.
שֶׁאֱלָתָם Ps 106,15.

מִשְׁאֲלֹת [מִשְׁאָלָה] *pl. cs.*

petitio, preces.

Ps 37,4.

מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ *suff.* Ps 20,6.

——v. ch. et n. pr.——

שְׁאוֹל, שְׁאֹל (2)

orcus, LXX ῞Αιδης, θάνατος.

כנוי לבור תחתיות, שחת ואבדון משכן מתי עולם, וטעם השם עוד לא התברר כל צרכו. השבעים קורין באיוב י״ז ט״ז: בַּדֵּי שאול תרדנה.

Dt 32,22 ‖ 1S 2,6 ‖ 2S 22,6 ‖ 1R 2,6.9 ‖ Jes 5,14.14,9.11.15.28,15.18. 38,10.18.57,9 ‖ Ez 32,21.27 ‖ Hos 13,14² ‖ Jon 2,3 ‖ Ps 18,6.30,4.49,15.16.55,16.89,49.116,3.139,8. 141,7 ‖ Prv 5,5.7,27.9,18.15,11. 27,20.30,16 ‖ Job 7,9.17,13.16.21, 13.24,19.26,6.

בִּשְׁאוֹל Am 9,2 ‖ Ps 6,6 ‖ Job 14,13 ‖ Eccl 9,10.
כִּשְׁאוֹל Hab 2,5 ‖ Prv 1,12 ‖ Cant 8,6.
לִשְׁאוֹל Ps 16,10.31,18.49,15.88,4.
מִשְׁאוֹל Ps 86,13 ‖ Prv 15,24.23,14 ‖ Job 11,8.
שְׁאֹלָה ,שְׁאוֹלָה (Gn 44,38) Gn 37,35.42,38.44,29.31 ‖ Nu 16,30.33 ‖ Ez 31,15.16.17.
שְׁאָלָה (=שְׁאֹלָה) Jes 7,11.
לִשְׁאוֹלָה Ps 9,18.

שָׁאַן° [שַׁאֲנַן *Pilp. 3 perf.*

tranquillum esse, tranquille et secure vivere.

ע״מ רָעֵן, רַעֲנָן; כמוהו בסורית ומעין דונמתו בכושית. השבעים במ״ב ויונתן גם בישעיה מתרגמין שַׁאֲנַנְךָ כמו שְׁאוֹנְךָ (ע׳ תהלים ע״ד כ״ג), וכן פירש״י (ואולי כל עיקרו שָׁאוֹן, והפעל מורה על הפך הפעולה).

Jer 48,11.

וְשַׁאֲנַן Jer 30,10.*46,27* ‖ Prv 1,33.
שַׁאֲנַנּוּ [שַׁאֲנָנוּ *3 perf. pl.* Job 3,18.

שַׁאֲנָן

tranquillus, socors, fastuosus.

Jes 33,20 ‖ Job 12,5.

וְשַׁאֲנַנְךָ (subst.?) *suff.* 2R 19,28 ‖ Jes 37,29.
הַשַּׁאֲנַנִּים *pl.* Am 6,1 ‖ Zach 1,15 ‖ Ps 123,4.
שַׁאֲנַנּוֹת [שַׁאֲנַנָּה *pl. f.* Jes 32,9.11.18.
שַׁלְאֲנָן Job 21,23.

—שָׁסַם v. שֹׁאסַיִךְ Jer 30,16—

שָׁאַף [וְשָׁאַף

anhelare, festinare; inhiare, appetere.

קרוב אל שאב (או אל תאב?), וי״פ מן הערבית سغب היות רעב. שעור הכתוב דעמוס ב׳ ז׳: עַל שֹׁאֲפִם עפר ארץ וגו׳, ולפי תרגום השבעים, הסורי והירונימוס משרש שוף (=הַשָּׁפִים), משפשפים וחותים העפר בראש דלים.

Job 5,5.

שְׁאָפַנִי *suff.* Ps 56,2.
שָׁאֲפָה *3 perf. f.* (נס״א) Jer 2,24.
שָׁאֲפוּ *3 perf. pl.* Jer 14,6 ‖ Ps 56,3.
שׁוֹאֵף *pt.* Eccl 1,5.
שֹׁאֲפִי *suff.* Ps 57,4.
הַשֹּׁאֲפִים *pl.* Am 2,7.8,4.
וְשָׁאֹף *inf. abs.* Ez 36,3.
וְאֶשְׁאַף *1 impf.* Jes 42,14.
וָאֶשְׁאָפָה [אֶשְׁאֲפָה Ps 119,131.
תִּשְׁאַף *2 impf.* Job 36,20.
יִשְׁאַף־ *3 impf.* Job 7,2.

שָׁאַר

superesse, reliquum esse; remanere; *Hi.* reliquum facere, relinquere; *intr.* relinqui.

כמוהו בערבית (בשמאל), ארמית וסורית, ובדרז״ל שִׁיֵּר, משואר, נשתיר; הַשְׁאִיר בא לרב ת׳ המקור הַשְׁאִיר (ע׳ מבוא לנה״א דף ק״ז). הנשארים תנינא דירמיה ח׳ ג׳ נשמט בתרגום השבעים.

1S 16,11.

נִשְׁאַר ,נִשְׁאָר *Ni. 3 perf.* Gn 42,38.47,18 ‖ Ex 8,27.10,19.14,28 ‖ Lev 25,52 ‖ Dt 3,11 ‖ Jos 8,17.13,12 ‖ Jud 4,16 ‖ 1S 5,4 ‖ 1R 22,47 ‖ 2R 10,21.17,18.24,14 ‖ Jes 24,12 ‖ Job 21,34 ‖ Dan 10,8 ‖ 2Ch 21,17.
וְנִשְׁאַר Jes 17,6.24,6 ‖ Zeph 9,7.
וָאִשָּׁאֵר (יתיר א׳) Ez 9,8.
נִשְׁאֲרָה ,נִשְׁאָרָה *3 perf. f.* Jos 13,1 ‖ 2S 14,7 ‖ Dan 10,17.
נִשְׁאַרְתִּי *1 perf.* Jes 49,21 ‖ Dan 10,8.
נִשְׁאֲרוּ ,נִשְׁאָרוּ *3 perf. pl.* Jos 11,22 ‖ Jud 7,3 ‖ 1S 11,11 ‖ 2R 7,13² ‖ Jer 34,7.38,22 ‖ Neh 1,2.3.
וְנִשְׁאֲרוּ־ Jer 37,10.
וְנִשְׁאַרְתֶּם *2 perf. pl.* Dt 4,27.28,62.

נִשְׁאַרְנוּ *1 perf. pl.* Jer 42,2 ‖ Esr 9,15.

הַנִּשְׁאָר *pt.* Gn 32,9 ‖ 1S 9,24 ‖ 2R 25,22 ‖ Jes 4,3 ‖ Hag 2,3 ‖ Esr 1,4 ‖ 2Ch 34,21.

וְהַנִּשְׁאָר Lev 5,9 ‖ Ez 6,12.

הַנִּשְׁאָרִים *pl.* Dt 7,20 ‖ Jos 23,4. 23,7.*12* ‖ 1S 11,11 ‖ 2R 7,13.10,11. 17.25,11 ‖ Jer 8,3².21,7.24,8.38,4. 39,9².40,6.41,10.52,15 ‖ Neh 1,3 ‖ 1Ch 13,2.

וְהַנִּשְׁאָרִים Gn 14,10 ‖ Lev 26,36. 39 ‖ Dt 19,20 ‖ Ez 17,21.

הַנִּשְׁאָרָה *f. sg.* 2R 19,30 ‖ Jes 37,31.

הַנִּשְׁאֶרֶת, הַנִּשְׁאֶרֶת Ex 10,5 ‖ Jos 13,2 ‖ 2Ch 30,6.

הַנִּשְׁאָרוֹת *pl.* Zach 12,14.

וְהַנִּשְׁאָרוֹת Zach 11,9.

יִשָּׁאֵר *3 impf.* Jos 11,11.16.

וַיִּשָּׁאֵר Gn 7,23.

תִּשָּׁאֵר *3 impf. f.* Ex 10,26.

וַתִּשָּׁאֵר Ruth 1,3.5.

יִשָּׁאֲרוּ *3 impf. pl.* Ez 36,36.

וַיִּשָּׁאֲרוּ Nu 11,26.

תִּשָּׁאַרְנָה *3 impf. pl. f.* Ex 8,5.7.

הִשְׁאִיר *Hi. 3 perf.* Ex 10,12 ‖ Nu 21,35 ‖ Dt 3,3.28,55 ‖ Jos 8,22.10,28.*37.39.40*.30.33.11,8 ‖ 1R 15,29.16,11 ‖ 2R 3,25. 10,11.14. 13,7.25,12.22 ‖ Jer 39,10.53,16.

וְהִשְׁאִיר Joel 2,14.

וְהִשְׁאַרְתִּי *1 perf.* 1R 19,18 ‖ Zeph 3,12.

הִשְׁאִירוּ *3 perf. pl.* Jos 11,14.

הִשְׁאַרְנוּ *1 perf. pl.* Dt 2,34.

לְהַשְׁאִיר *inf. cs.* Esr 9,8.

אַשְׁאִיר *1 impf.* 1S 25,22 ‖ Jer 50,20.

יַשְׁאִיר *3 impf.* Dt 28,51.

תַּשְׁאִיר *3 impf. f.* Am 5,3².

נַשְׁאֵר *1 impf. pl.* 1S 14,36.

יַשְׁאִירוּ, יַשְׁאִרוּ *3 impf. pl.* Nu 9,12 ‖ Jud 6,4 ‖ Jer 49,9 ‖ Ob 5.

שְׁאָר

reliquiae, residuum, reliqua pars.

בדרז״ל שיור, שירים.

Jes 10,20.21. 22.11,11 ‖ Zeph 1,4 ‖ 1Ch 11,8 ‖ 2Ch 24,14.

וּשְׁאָר Jes 10,19. 14,22. 16,14.17,3.21,17 ‖ Mal 2,15 ‖ Esth 9,16 ‖ Esr 3,8. 4,3.7 ‖ Neh 10,29.11,1.20 ‖ 1Ch 16,41 ‖ 2Ch 9,29.

בִּשְׁאָר Esth 9,12.

לִשְׁאָר Jes 11,16.28,5.

שְׁאֵרִית

pars reliqua; superstites ex magna clade.

שרותך דירמיה ט״ו י״א ליונתן והירונימוס כמו שְׁאֵרִיתְךָ = אחריתך, וי״פ מענין שריר וקים (ואולי הוא מענין שֵׁרוּת בדרז״ל, כלומר עבודתך ומשמרתך); השבעים קורין בצפניה א׳ ד׳ שֵׁם הבעל.

Gn 45,7 ‖ 2R 19,31.21.14 ‖ Jes 37,32.46,3 ‖ Jer 6,9.23,3. 24,8.25,20. 31,7(6). 39,3. 40,11. 15.41,10.16. 42,15.19.43,5. 44,7. 12.28. 47,4.5. 50,26 ‖ Ez 9,8.11,13.25,16.36,5 ‖ Am 1,8.5,15.9,12 ‖ Mich 2,12.5,6. 7 ‖ Zeph 2,9.3,13 ‖ Hag 1,12.14.2, 2 ‖ Zach 8,6.12 ‖ Ps 76,11 ‖ Esr 9, 14 ‖ Neh 7,72(71) ‖ 1Ch 4,43 ‖ 2Ch 34,9.

שֵׁרִית (חסר א׳) 1Ch 12,38(39).

וּשְׁאֵרִית 2S 14,7 ‖ Jer 11,23.

הַשְּׁאֵרִית 2R 19,4 ‖ Jes 37,4 ‖ Jer 8,3.42,2 ‖ 2Ch 36,20.

לִשְׁאֵרִית Jer 44,14 ‖ Ez 36,3.4 ‖ Mich 4,7.7,18 ‖ Zeph 2,7 ‖ Zach 8,11.

וְלִשְׁאֵרִית Jes 15,9.

שְׁאֵרִיתְךָ *suff.* Ez 5,10.

שֵׁרִיתְךָ (?) K., **שֵׁרוּתְךָ** Q. Jer 15,11 (= ? שְׁאֵרִיתְךָ).

וּשְׁאֵרִיתֵךְ Jes 14,30.

וּשְׁאֵרִיתוֹ Jer 44,17.

וּשְׁאֵרִיתָם Jer 15,9.

——v. ch. et n. pr.——

שְׁאֵר

caro; consanguineus.

כמוהו בצורית ואשורית במובן בשר, ומעין הוראתו בסורית וערבית בתי״ו ת׳ שי״ן; ובא בהשאלה על קורבת הבשר במשפחה. חמסי ושארי דירמיה כמו חֲמָס שארי, והשבעים קורין וְשִׁבְרִי או וְשֹׁדִי, וכת״י גבוזי, וי״פ הלבי, מענין ויכהו אל החֹמש וחֹמצא בדרז״ל. השבעים קוֹרין במיכה ג׳ ג׳ ופרשו כִּשְׁאֵר בסיר.

Lev 18,6.12.13 ‖ Mich 3,3 ‖ Ps 78,20.27.

מִשְּׁאֵר Lev 25,49.

שְׁאֵרִי *suff.* Ps 73,26.

וּשְׁאֵרִי Jer 51,35.

וּשְׁאֵרֶךָ [**שְׁאֵרְךָ**] Prv 5,11.

שְׁאֵרוֹ Lev 20,19 ‖ Prv 11,17.

לִשְׁאֵרוֹ Lev 21,2 ‖ Nu 27,11.

שְׁאֵרָהּ Ex 21,10.

וּשְׁאֵרָם Mich 3,2.

שַׁאֲרָה

consanguinitas.

כמו שְׁאֵר, והה״א לדי״ק נשתרבבה מן הנה, והשבעים קורין שְׁאֵרֶךָ.

Lev 18,17.

(תְּ) **וּמִשְׁאַרְתֶּךָ** *suff.*

[מִשְׁאֶרֶת]

mactra, in qua farina fermentatur.

יש מחברין אותו עם שׂאֹר, ויתכן לחברו עם שְׁאַר שנופל גם על בצק ולחם, כמו שיֵּאָמר לחם ולְחוּם על הבשר.

Dt 28,5.17.

וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ [**מִשְׁאָרוֹת**] *pl. suff.* Ex 7,28.

מִשְׁאֲרֹתָם Ex 12,34.

שָׁאָה v. **שֵׁאת**; **שָׁשָׁא** v. **שַׁאֲשָׁא**.

[שָׁבָב] שְׁבָבִים *pl.*

frustum, fragmentum, assula.

בערבית شبّ ענינו כריתה וגזירה, וכשְׁבָּא מכשורא בדרז״ל; וטעם כי־שבבים כמו כִּשְׁבָבִים (לפי קצת נוסחאות כ״י ולפי ר׳ יוסף הנקדן שְׁבָבִים, כלומר רשת ללכוד).

Hos 8,6.

[שָׁבִיב] שְׁבִיב *cs.*

flamma; *al.* scintilla.

יש מחברין אותו עם שלפניו, שהנצוץ מן האש הוא ככפים מן העץ. וי״פ מן הסורית במובן

שרפה ולהבה, ובאשורית׳ ענינו זהר, ועוד לו פתרונים מן הערבית (י״מ מזה אנפת תשובב לנו, להשיב בחמה אפו).

Job 18,5.

——v. chald.——

שָׁבָה

captivum facere, abducere; abigere (greges), asportare (opes).

כמוהו בסורית, ערבית ושבאית (ויתכן שהוא קרוב אל שבב, לפי שהשובה מפריד, בוקע ולוקח אליו את השבי והמלקוח).

Jes 41,14.

וְשָׁבָם *suff.* Jer 43,12.

שָׁבִיתָ *2 perf.* 2R 6,22||Ps 68,19.

וְשָׁבִיתָ Dt 21,10.

שָׁבוּ *3 perf. pl.* Gn 34,29 || 1R 8,48||2Ch 6,38.25,12.

וְשָׁבוּם *suff.* 1R 8,46||2Ch 6,36.

שְׁבִיתֶם *2 perf. pl.* 2Ch 28,11.

שֹׁבֶה] שֹׁבִים *pt. pl.* Jes 14,2.

שׁוֹבֵינוּ *suff.* Ps 137,3.

שׁוֹבֵיהֶם, שֹׁבֵיהֶם 1R 8,46.47.50|| Jer 50,33|| Ps 106,46 || 2Ch 6,36. 30,9.

לְשֹׁבֵיהֶם Jes 14,2.

שָׁבוּי] לִשְׁבוּיִם *pt. pass. pl.* Jes 61,1.

שְׁבוּיָה] כִּשְׁבֻיוֹת *f. pl.* Gn 31,26.

שְׁבוֹת *inf. cs.* Ob 11.

וּשְׁבֵה *imper.* Jud 5,12.

וַיִּשְׁבְּ *3 impf.* Nu 21,1 || Jer 41,10.

וַיִּשְׁבֵּם *suff.* Jer 41,10.

תִּשְׁבֶּךָּ, תִּשְׁבֶּךָ *3 impf. f. suff.* Nu 24,22.

וַיִּשְׁבּוּ *3 impf. pl.* Nu 31,9 || 1S 30,2||2R 5,2|| 1Ch 5,21 || 2Ch 14,14.21,17.28,5.8.17.

נִשְׁבָּה *Ni. 3 perf.* Gn 14,14 || Ex 22,9||Jer 13,17.

נִשְׁבּוּ *3 perf. pl.* 1S 30,3.5||1R 8,47||Ez 6,9||2Ch 6,37.

שֶׁבִי, שְׁבִי

captivus, captivitas, praeda.

הבאנו בזה שבי ירושלם דישעיה נ״ב ב׳ לדעת הרד״ק, אמנם ליונתן ולהשבעים הוא צווי מן יָשַׁב, וכן לפי הנחת הטעמים.

Nu 21,1|| Jes 20,4.49,24.25.52,2|| Am 4,10 || Hab 1,9 || Ps 68,19 || Thr 1,5||2Ch 28,17.

הַשְּׁבִי, הַשֶּׁבִי Ex 12,29 || Nu 31,12.26.1,2.3.8,17.

מֵהַשְּׁבִי Esr 3,8.8,35.

בִּשְׁבִי Dan 11,33.

בַּשְּׁבִי, בַּשֶּׁבִי Dt 28,41 || Jes 46,2||Jer 20,6.22,22.30,16.48,46||Ez 12,11.30,17.18||Am 9,4 || Nah 3,10||Thr 1,18 || Dan 11,8 || Esr 9,7||2Ch 29,9.

לַשְּׁבִי, לַשֶּׁבִי Jer 15,2.*43,11*[2] || Ps 78,61.

מִשְּׁבִי Esr 2,1||Neh 7,6.

שִׁבְיוֹ *suff.* Dt 21,10.

שִׁבְיָהּ Dt 21,13.

שֶׁבְיְךָ Jud 5,12.

וּשְׁבִיכֶם Nu 31,19.

שִׁבְיָם Jer 30,10.*46,27*||2Ch 6,37.38.

שֶׁבִי] שִׁבְיָה *f.* Jes 52,2.

שִׁבְיָה

captivitas, captivi.

Neh 3,36||2Ch 28,5.

וְשִׁבְיָה Dt 32,42.

הַשִּׁבְיָה 2Ch 28,11.13.14.

בַּשִּׁבְיָה Dt 21,11||Jer 48,46||2Ch 28,15.

שְׁבוּת (K.) et שְׁבִית (Q.)

captivitas, captivi; הֵשִׁיב, שׁוּב ש׳ reducere captivos; restituere aliquem pristinae felicitati et saluti.

השבעים קורין ביחזקאל ט״ז נ״ג וְשַׁבְתִּי שביתך בתוכהנה, ובתהלים קכ״ו א׳ את שְׁבִית או שְׁבוּת ציון (וע׳ הערה אל שוב).

Jer 30,3.18.33,7[2].11.48,47.49,6 || Ez 29,14 || Hos 6,11 || Joel 4,1 || Am 9,14||Ps 14,7.53,7.

שְׁבוּת K., שְׁבִית Q. Ps 85,2.

שְׁבִית K., שְׁבוּת Q. Jer 49,39||Ez 16,53[2].39,25||Job 42,10.

וּשְׁבִית K., וּשְׁבוּת Q. Ez 16,53.

כִּשְׁבִית Nu 21,29.

שְׁבוּתְךָ *suff.* Dt 30,3.

שְׁבִיתֵךְ K., שְׁבוּתֵךְ Q. Thr 2,14.

שְׁבִיתֵנוּ K., שְׁבוּתֵנוּ Q. Ps 126,4.

שְׁבִיתְכֶם K., שְׁבוּתְכֶם Q. Jer 29,14.

שְׁבוּתָם Jer 31,23(22). 32,44.33,26.

שְׁבוּתָם K., שְׁבִיתָם Q. Zeph 2,7.

שְׁבִיתְהֶן Ez 16,53.

שְׁבִיתַיִךְ *pl. suff.* Ez 16,53.

שְׁבוּתֵיכֶם Zeph 3,20.

——v. n. pr.——

שְׁבוֹ

achates, *al.* chrysopasius viridis. (*Jon.* turcosa.)

ת״י טרקיא, ולהשבעים והירונימוס אכאט (י״מ מן שביב אש ע״ש זהרו, ואולי מוצאו מארץ שבא).

Ex 28,19.*39,12.*

——שְׁבִיל v. שְׁבוּל——

שָׁבַח

laudare, praedicare felicem; sedare, compescere.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית וכושית, ובדרז״ל על תוספות מעלה (ע״ד לְעֵלָּה ולְקַלֵּס), והֻשאל להוראות השקיט והרגיע, וישנו במובן זה גם בערבית.

שִׁבַּח] וְשִׁבַּחְתִּי *Pi. 1 perf.* Eccl 8,15.

וְשַׁבֵּחַ *pt.* (al. inf.) Eccl 4,2.

שַׁבְּחִי *imper. f.* Ps 147,12.

שַׁבְּחוּהוּ *pl. suff.* Ps 117,1.

תְּשַׁבְּחֵם *2 impf. suff.* Ps 89,10.

יְשַׁבַּח *3 impf.* Ps 145,4.

יְשַׁבְּחֶנָּה *suff.* Prv 29,11.

יְשַׁבְּחוּנְךָ *3 impf. pl. suff.* Ps 63,4.

הִשְׁבִּיחַ] מַשְׁבִּיחַ *Hi. pt.* Ps 65,8.

לְהִשְׁתַּבֵּחַ [הִשְׁתַּבֵּחַ *Hith. inf. cs.* Ps 106,47 ‖ 1Ch 16,35.

——v. ch. et n. pr. יִשְׁבַּח——

שֵׁבֶט, שֵׁבֶט

baculus, virga, sceptrum, hasta, *gladius*; tribus, gens.

כדוגמתו בסורית ושבאית, ובאשורית וכושית גם הפעל במובן הכאה (ואולי הוא קרוב אל חָבַט). לפעמים בא בהוראת חֶרֶב, וע״כ נאמר שבט מֹאֶסֶת, ולפי שבא באס״ף בקמץ נראה שמעיקרו היה גם בשש נקודות. י״נ בבראשית מ״ט ט״ז כאחד שִׁבְטֵי ישראל; בהדברים כ״ט ט׳ רָאשֵׁי שבטיכם, או ראשיכם וְשֹׁפְטֵיכֶם; בש״א ט׳ כ״א שִׁבְטֵי בנימן; בש״ב ז׳ ז׳ את אחד שִׁבְטֵי ישראל (ע׳ דהי״א י״ז ו׳), ולהפך במשלי י״ט כ״ט: נכנו ללצים שְׁפָטִים.

Gn 49,10 ‖ Ex 28,21.39,14 ‖ Nu 4,18.18,2.24,17.32,33 ‖ Dt 3,13.10,8.18,1.29,7.17 ‖ Jos 1,12.*12,6.22,7*.4,12.*18,7.22,9.10.11.21*.7,16.13,29.22,13.*15* ‖ Jud 18,1.21,3.6.17 ‖ 1S 10,20.21 ‖ 1R 11,13.36.12,20.21 ‖ 2R 17,18 ‖ Jes 9,3.10,5.15.14,5.29 ‖ Jer 10,16 ‖ Ez 19,14.21.15.18 ‖ Am 1,5.8 ‖ Ps 45,7.74,2.78,68.125,3 ‖ Prv 22,15.29,15 ‖ Job 21,9 ‖ 1Ch 5,18.*12,37*(*38*).23.26.23,14.26,32.27,20.

וְשֵׁבֶט Jer 51,19 ‖ Zach 10,11 ‖ Prv 10,13.22,8.26,3.

הַשֵּׁבֶט, הַשָּׁבֶט Lev 27,32 ‖ Jos 7,14.13,7 ‖ Ez 20,37.

וְהַשֵּׁבֶט 1R 11,32.

בְּשֵׁבֶט Jud 5,14 ‖ 2S 7,14 ‖ Jes 11,4 ‖ Ps 2,9.89,33 ‖ Thr 3,1.

בַּשֵּׁבֶט, בַּשָּׁבֶט Ex 21,20 ‖ 2S 23,21 ‖ Jes 10,24.28,27.30,31 ‖ Ez 47,23 ‖ Mich 4,14 ‖ Prv 23,13.14 ‖ 1Ch 11,23.

וּבְשֵׁבֶט Ps 78,67.

לְשֵׁבֶט Jos 13,14 ‖ Jud 18,19.30.37,13.

לַשֵּׁבֶט Dt 1,23 ‖ Jos 3,12.18,4.

וּלְשֵׁבֶט Jos 13,33.

מִשֵּׁבֶט Jos 4,2.*4*.

שִׁבְטְךָ *suff.* Ps 23,4.

בְּשִׁבְטֶךָ Mich 7,14.

שִׁבְטוֹ Prv 13,24 ‖ Job 9,34.

לְשִׁבְטוֹ Jud 21,24.

שְׁבָטִים *pl.* Jos 18,2 ‖ 2S 18,14 ‖ Ps 122,4.

הַשְּׁבָטִים Jos 13,7.21,16 ‖ 1R 11,31.35 ‖ Ez 48,1.23 ‖ 1Ch 28,1.

שִׁבְטֵי *cs.* Gn 49,16.28 ‖ Ex 24,4 ‖ Nu 36,3 ‖ Dt 29,20.33,5 ‖ Jos 4,5.*8*.24,1 ‖ Jud 18,1.20,2.10.12².21,5 ‖ 1S 2,28.9,21².10,20.15,17 ‖ 2S 5,1.7,7.15,2.10.19,10.20,14.24,2 ‖ 1R 8,16.11,32.14,21.18,31 ‖ 2R 21,7 ‖ Jes 49,6.63,17 ‖ Ez 19,11.47,13.22.48,19.31 ‖ Zach 9,1 ‖ Ps 78,55.122,4 ‖ 1Ch 27,16.22.29,6 ‖ 2Ch 6,5.11,16.12,13.33,7.

וְשִׁבְטֵי Ez 37,19.

בְּשִׁבְטֵי Jud 21,15 ‖ Hab 5,9.

לְשִׁבְטֵי Jos 12,7 ‖ Ez 47,21.48,29.

מִשִּׁבְטֵי Jos 3,12 ‖ Jud 21,8.

שְׁבָטֶיךָ *suff.* Dt 12,14.18,5.

לִשְׁבָטֶיךָ Dt 16,18.

שִׁבְטֵיכֶם Dt 1,15.5,20.12,5.29,9.31,28.

לְשִׁבְטֵיכֶם Dt 1,13.15 ‖ Jos 7,14.23,4 ‖ 1S 10,19.

בִּשְׁבָטָיו Ps 105,37.

לִשְׁבָטָיו Nu 24,2 ‖ Jos 7,16.

שְׁבָטֶיהָ Jes 19,13.

לְשִׁבְטֵיהֶם Jos 11,23 ‖ Ez 45,8.

——v. ch.; cnf. שַׁרְבִיט——

שְׁבָט

nomen mensis undecimi.

לד״ק ע״ש שרביטי העצים שמתחילין להתלבלב בו, ולדרז״ל בט״ו בו ר״ה לאילנות, וזה שמו גם באשורית.

Zach 1,7.

——שְׁבִי etc. v. שָׁבָה——

וּשְׁבִילְךָ Q. *suff.*

שְׁבוּל, שְׁבִיל]

via.

נרדף אל דרך ועקב, ושגור בדרז״ל, שהשתמשו בו בהוראת בעבור, כעקב בעברית.

Ps 77,20.

(שְׁבִילִים) שְׁבִילֵי Q. (?) K., שְׁבוּלֵי *pl. cs.* Jer 18,15.

וּשְׁבִילֶיךָ K. *suff.* Ps 77,20.

שֹׁבֶל

syrma vestis.

יש מהברין אותו עם שׁוּלַיִם (כקורבת שבט עם שוט), או יפורש בהוראת עקב כשלפניו; הירונימוס קורא שֻׁבָּם.

Jes 47,2.

(Jud) סִבֹּלֶת, שִׁבֹּלֶת

spica, ramus; flumen.

בהוראות קני התבואה נמצא גם בסורית, ערבית וכושית, ולהוראתו שטף מים יש אח בערבית (וזכור קורבת יְבוּל עם יוּבַל, והשבלים לפני רוח כאדוותא דימא).

Jud 12,6 ‖ Ps 69,16 ‖ Job 24,24.

וְשִׁבֹּלֶת Ps 69,3.

מִשִּׁבֹּלֶת Jes 27,12.

שִׁבֳּלִים *pl.* Gn 41,5.6.22.23 ‖ Jes 17,5².

הַשִּׁבֳּלִים Gn 41,7².24².26.27.

בַּשִּׁבֳּלִים Ruth 2,2.

שִׁבֲּלֵי *cs.* Zach 4,12.

שַׁבְּלוּל

limax.

ע״מ נאפוף, נעצוץ; להקדמונים שרץ ידוע (שנעקקע) שמזיל רירו, ונראה כאלו הולך תמס, וי״מ מן שבלולית הנהר בדרז״ל, ולר״י הלוי ענינו שבלת קטנה, וכטעם כראש שבלת ימלו; השבעים תרגמו כַּדּוֹנַג, וע׳ הערה אל לוּל.

Ps 58,9.

שָׁבִיס] וְהַשְּׁבִיסִים *pl.*

reticula, LXX τὰ ἐμπλόκια.

תכשיט מִשְׁבָּץ, ובדרז״ל שבים של שבכה (יש מהברין אותו עם שמש, וכמוהו בערבית תאר לתכשיט ענול ידוע, בחלוף מ׳ בב׳ והיו״ד להקטין, ומקביל אל שהרנים).

Jes 3,18.

——conf. שָׁבָץ——

שֶׁבַע *f.*

septem; septies.

כדוגמתו בצורית, מואבית, סורית, ערבית, כושית ואשורית; שֶׁבַע באס״ף לא נמצא רק בשמות עצ״ם; י״נ בש״ב כ״א ט׳ וַיִּפְּלוּ שִׁבְעָת יוֹם (או שְׁבַעְתָּיִם); השבעים והירונימוס משמטין שבעה דזכריה ד׳ ב׳.

Gn 5,7.25.31.11,21.21,28.29.30.29,18.20.27.*30*.33,3.41,2.3.*19*.4.

5.*6.22.23*.7.18.20.24.26^{3}.*27*.27. 29.30.48.53.54.47,28 ‖ Ex 2,16.6, 16.*20* ‖ Lev 4,6.17.8,11.14,7.16. 27.51.16,14.19.23,15.25,8^{4}.26,18. 21.24.28‖Nu 13,22.19,4 ‖ Dt 15, 1.31,10‖Jos 6,4.15^{2} ‖ Jud 6,1.25. 12,9.16,13.19 ‖ 2S 2,11.*5,5*.24, 13 ‖ 1R 2,11.6,6.38.18,43 ‖ 2R 4, 35.5,10.14.8,1.2.3.12,1.2 ‖ Jes 4, 1 ‖ Jer 34,14.52,28 ‖ Ez 39,9.40, 22.41,3‖Ps 119,164 ‖ Prv 24,16. 26,25 ‖ Esth 1,1.*8,9.9,30*.2,9.16‖ Esr 7,7‖1Ch 3,4.29,27‖2Ch 24,1.

וְשֶׁבַע Gn 23,1.25,17.41,26.27^{2} ‖ Prv 6,16.

וְשֶׁבַע 1R 16,10.*15*‖2R 13,10.15, 1.25,27‖Jer 52,31‖Ez 29,17.

הַשֶּׁבַע Dt 15,9.

בְּשֶׁבַע Gn 41,34.*47*.

וּבְשֶׁבַע Job 5,19.

לְשֶׁבַע Gn 41,36.

שְׁבַע *cs.* Gn 37,2.47,28‖Nu 4,36. 26,51.31,52 ‖ Jud 20,15.*16* ‖ 2S 10,18 ‖ 1R 11,3.22,52 ‖ 2R 3,26. 13,1.16,1 ‖ Jer 52,30 ‖ Esr 2,5.9. 25.33.66.67 ‖ Neh 7,14.19.37.68. 69‖2Ch 15,11.

וּשְׁבַע, (וּשֲׁבַע) Gn 5,26.*31* ‖ Ex 38,24.25.28‖ Nu 1,39.*2,26.17,14. 26,34*.26,7‖Jud 8,26‖2S 8,4‖ 1R 14,21 ‖ 1Ch 5,18.*9,13*.12,27(28). 26,30.32‖2Ch 12,13.17,11^{2}.

שִׁבְעָה *m.* Gn 7,2.3.4.46,25 ‖ Ex 25,37.*37,23*‖Nu 1,31.*2,8*.23,1.*29*. 14.28,11.*29,2.8.36*.27.29,32 ‖ Dt 7,1.16,9^{2} ‖ Jos 6,4.*6.8*.13.18,2.6 ‖ Jud 16,8‖ 1S 2,5.6,1 ‖ Jer 32,9 ‖ Ez 39,12.14.40,26 ‖ Mich 5,4 ‖ Zach 3,9.4,2.10‖Prv 9,1 ‖ Job 1, 2‖Dan 9,25‖Nu 7,42 ‖ 1Ch 3,24. 5,13.7,11.24,15 ‖ 2Ch 13,9.29, 21^{2}.

שִׁבְעָנָה (= שִׁבְעָה) Job 42,13.

שִׁבְעָה . . . וְשִׁבְעָה Nu 23,1.29 ‖ 1R 7,17‖Job 42,8‖1Ch 15,26.

וְשִׁבְעָה Gn 4,24‖ Nu 2,31.28,19‖ Jos 6,4.*6.6*,8.*13*‖Jud 8,14‖2S 23, 39‖1R 20,30‖2R 25,27 ‖ Jer 52, 25‖Zach 4,2^{2} ‖ Esr 2,38.39.65.8, 35 ‖ Neh 7,18.*19.72*.41.67.72 (73)‖1Ch 7,5.12,34(35).

הַשִּׁבְעָה Jer 15,9.

בְּשִׁבְעָה Gn 7,11.*8,4*.8,14 ‖ Jud 16,7‖2R 25,8‖Ez 30,20.45,20.

וּבְשִׁבְעָה Dt 28,7.25.

לְשִׁבְעָה Jos 18,5.9 ‖ Jes 11,15 ‖ Eccl 11,2‖1Ch 25,24.

מִשִּׁבְעָה Prv 26,16‖Ruth 4,15.

שִׁבְעַת *cs.* Gn 8,10.12.31,23.50, 10‖Ex 7,25.12,15.19.13,6.7.22,29. 23,15.*34,18*.29,30.35.37 ‖ Lev 8, 33^{2}.35.12,2.13,4.*14,38*.5.*31.33. 54*.21.*26*.50.14,8.15,13.19.24.28. 22,27.23,6.8.18.34.36.39.40.41. 42‖Nu 3,22.8,2.12,14^{2}.15.19,11. 14.*16*.23,4.28,17.24.29,12.31,19. 43 ‖ Dt 16,3.4.13.16,15 ‖ Jud 14, 12.17 ‖ 1S 10,8.11,3.13,8.16,10. 31,13‖ 2S 21,6 ‖ 1R 16,15.19,18. 20,15.29 ‖ 2R 3,9.24,16 ‖ Jes 30,26.3,15.16.43,25.26.44,26.45, 23.25 ‖ Job 1,3 ‖ Esth 1,5.10. 14 ‖ Esr 2,65.6,22 ‖ Neh 7,67.8, 18 ‖ 1Ch 10,12.12,25(26).19,18‖ 2Ch 7,8.9^{2}.15,11.17,11^{2}.30,21.22. 23^{2}.35,17.

שִׁבְעַת . . . וְשִׁבְעַת 1R 8,65 ‖ Ez 45,23‖Job 2,13.

וְשִׁבְעַת Nu 31,36‖Ez 45,23‖1Ch 18,4.29,4‖2Ch 26,13.30,24.

לְשִׁבְעַת Gn 7,10 ‖ Nu 28,21.*29. 29,4.10*‖1Ch 9,25.

שִׁבְעָתָיִם (יתיר י׳) (= שִׁבְעָתָם?) *suff.* 2S 21,9.

שִׁבְעָתַיִם, שִׁבְעָתָיִם *du.* Gn 4, 15.24‖Jes 30,26 ‖ Ps 12,7.79,12‖ Prv 6,31.

שִׁבְעִים *pl.* Gn 4,24.5,12.11,26. 46,27.50,3 ‖ Ex 1,5.38,29 ‖ Nu 7, 13.*19.25.31.37.43.49.55.61.67. 73.79*.11,16.24.25 ‖ Jud 1,7.8,14. 30.9,2.4.5.*18*.24.56.12,14 ‖ 1S 6, 19‖2S 24,15 ‖ 1R 5,29 ‖ 2R 10,1. 6.7‖ Jes 23,15^{2}.17 ‖ Jer 25,11.12. 29,10‖Ez 41,12 ‖ Zach 1,12.7,5‖ Ps 90,10‖Dan 9,2.24 ‖ Esr 2,3.4. 36.40.8,7.14.35 ‖ Neh 7,9.39.43. 11,19‖1Ch 21,14‖ 2Ch 2,1.17.29, 32.36,21.

וְשִׁבְעִים Gn 5,31.12,4.25,7 ‖ Ex 15,27.24,1.*9*.38,25.28 ‖ Nu 1,27. *2,4*.3,43‖Nu 7,85.26,22.31,32.33. 37.38.33,9‖Ez 8,11 ‖ Esth 9,16 ‖ Esr 2,5‖Neh 7,8‖1Ch 21,5.

וְהַשִּׁבְעִים Nu 3,46.

בְּשִׁבְעִים Dt 10,22.

הַשְּׁבִיעִי, (8) הַשְּׁבִעִי

[שְׁבִיעִי

septimus.

השבעים קורין בשופטים י״ד ט״ו ביום הָרְבִיעִי.

Gn 2,2^{2}.3.8,4 ‖ Ex 12,15.16.13,6. 16,*26*.27.29.30.20,10.11.23,12. *34,21*.24,16.31,15.17.35,2 ‖ Lev 13,5.*27*.6.32.*34.51*.14,9.39.16,29. 23,3.8.24.27.34.*39*.41.25,9‖Nu 6, 9.7,48.19,12^{2}.*19.31,19*.19.28,25. 29,1.7.12.32.31,24‖Dt 5,14.16,8‖ Jos 6,4.15.19,40 ‖ Jud 14,15.*17*. 18‖2S 12,18 ‖ 1R 8,2.20,29 ‖ 2R 25,25 ‖ Jer 28,17.41,1 ‖ Zach 8, 19‖Esth 1,10‖Esr 3,1.6 ‖ Neh 7, 73(72).8,2.14‖1Ch 2,15.12,11(12). 24,10.25,14.26,3.5.27,10 ‖ 2Ch 5, 3.7,10.31,7.

בַּשְּׁבִיעִי Ez 45,25‖Hag 2,1.

וּבַשְּׁבִיעִי Zach 7,5.

הַשְּׁבִיעִית, הַשְּׁבִעִית, הַשְּׁבִיעִת *f.* Lev 23,16.25,4.20 ‖ Dt 15,12‖ Jos 6,12‖2R 11,4.18,9‖Ez 20,1 ‖ Esr 7,8‖Neh 10,32‖2Ch 23,1.

וְהַשְּׁבִיעִת Ex 23,11.

בַּשְּׁבִיעִית 1R 18,44.

וּבַשְּׁבִעִת Ex 21,2.

שָׁבוּעַ

hebdomas, septimana; hebdomas annorum (Dan 9,24).

טעם שִׁבְעַת חקות קציר דירמיה שבעה שבועות שבין קציר חטים לקציר שעורים; השבעים קורין שִׁבְעַת, כשִׁבְעַת להם, וביחזקאל מ״ה כ״א חג שִׁבְעַת ימים.

Dan 9,27.

הַשָּׁבוּעַ Dan 9,27.

שְׁבֻעַ *cs.* Gn 29,27.28.

שְׁבֻעַיִם *du.* Lev 12,5.

שָׁבֻעִים *pl. I* Dan 9,24.25.10,2.3.

וְשָׁבֻעִים Dan 9,25.

הַשָּׁבֻעִים Dan 9,26.

שָׁבֻעוֹת *pl. II* Ex 34,22 ‖ Dt 16, 9².10.

הַשָּׁבֻעוֹת Dt 16,16 ‖ 2Ch 8,13.

שְׁבֻעֹת (Jer), **שְׁבֻעוֹת** *cs.* Jer 5, 24 ‖ Ez 45,21.

בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם *suff.* Nu 28,26.

——— v. ch. et n. pr. ———

°שָׁבַע

iurare; *Hi.* iureiurando obstringere; obsecrare.

לרב הפותרים ע״ש קדושת מספר שבעה מימי קדם (וע׳ בראשית כ״א כ״א), ובא בראשונה בנפעל בענין כריתת ברית, ששני הצדדים נשבעו זה לזה, ואח״כ הֻשאל גם לשבועת צד אחד לזולתו, כנתבע לתובע. השבעים קורין בש״א כ׳ ג׳ וַיִּשָּׁבַע עוד דוד, כלומר הוסיף להשיב אמרים (והעי״ן נשתרבבה מן עוד); בתהלים ק״ב ט׳: וּמְהֹלָלַי בי נשבעו, ובשה״ש ה׳ ח׳ מוסיפין: בצבאות או באילות השדה; עקילס קורא ביחזקאל כ״א כ״ח שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן ת׳ שבעי שבעות!

שָׁבוּעַ [**שְׁבֻעֵי** *pt. pass. pl. cs.* Ez 21,28.

נִשְׁבַּע *Ni. 3 perf.* Gn 24,7. 50, 24 ‖ Ex 13,5.11 ‖ Nu 14,16 ‖ Dt 1, 1,8.*8*,*1.11*,*9.21*.2,14.4,31.6,10.*7*, *12.13.8*,*18*.18.*9*,*5.28*,*11.30*,*20*.23. 7,8.13,18.*19*,*8*.26,3.28,9.29,12.31, 7 ‖ Jos 5,6².21,41.42 ‖ Jud 2,15. 21,1 ‖ 2S 3,9 ‖ Jes 14,24.62,8 ‖ Jer 51,14 ‖ Am 4,2.6,8.8,7 ‖ Ps 15,4. 24,4.110,4.132,2.11.

וְנִשְׁבַּע Lev 5,22.

נִשְׁבַּעְתָּ *2 perf.* Ex 32,13 ‖ Nu 11,12 ‖ Dt 26,15 ‖ 1R 1,13.17 ‖ Jer 32,22 ‖ Mich 7,20 ‖ Ps 89,50.

וְנִשְׁבַּעְתָּ Jer 4,2.

נִשְׁבַּעְתִּי, **נִשְׁבַּעְתִּי** (Dt 31,21) *1 perf.* Gn 22,16.26,3 ‖ Ex 33,1 ‖ Nu 14,23. 32,11 ‖ Dt 1,35. 10,11. 31,20.21.23.34,4 ‖ Jos 1,6 ‖ Jud 2, 1 ‖ 1S 3,14 ‖ 2S 19,8 ‖ 1R 1,30 ‖ Jes 45,23.54,9² ‖ Jer 11,5.22,5.*49*,*13*. 44,26 ‖ Ps 89,4.36.95,11.119,106.

נִשְׁבְּעוּ, **נִשְׁבָּעוּ** *3 perf. pl.* Gn 21,31 ‖ Jos 9,18 ‖ Jud 21,18 ‖ 2S 21,2.17 ‖ Ps 102,9 ‖ 2Ch 15,15.

נִשְׁבַּעְתֶּם *2 perf. pl.* Jos 6,22.

נִשְׁבַּעְנוּ *1 perf. pl.* Jos 9,19. 20 ‖ Jud 21,7 ‖ 1S 20,42.

הַנִּשְׁבָּע *pt.* Zach 5,3.4 ‖ Ps 63, 12 ‖ Eccl 9,2.

וְהַנִּשְׁבָּע Jes 65,16.

הַנִּשְׁבָּעִים *pl.* Jes 48,1 ‖ Am 8, 14 ‖ Zeph 1,5.

וְהַנִּשְׁבָּעִים Zeph 1,5.

וּבַנִּשְׁבָּעִים Mich 3,5.

וְנִשְׁבָּעוֹת [**נִשְׁבָּעָה** *pl. f.* Jes 19,18.

הִשָּׁבַע (מלעיל) *inf. abs.* Nu 30,3.

וְהִשָּׁבַע Jes 7,9.

לְהִשָּׁבֵעַ *cs.* Jer 12,16².

הִשָּׁבְעָה, **הִשָּׁבְעָה** (נס״א) *imper.* Gn 21,23.25,33.47,31 ‖ 1S 24,22. 30,15.

הִשָּׁבְעוּ (נס״א) *pl.* Jos 2,12 ‖ Jud 15,12.

אִשָּׁבֵעַ [**אִשָּׁבַע** *1 impf.* Gn 21, 24.

וָאִשָּׁבַע (נס״א) 1R 2,8 ‖ Ez 16,8.

תִּשָּׁבֵעַ *2 impf.* Dt 6,13.10,20.

יִשָּׁבַע *3 impf.* Lev 5,24 ‖ 1R 1, 51 ‖ Jes 65,16.

וַיִּשָּׁבַע, **וַיִּשָּׁבַע** Gn 24,9.25,33.31, 53.47,31 ‖ Nu 32,10 ‖ Dt 1,34.4, 21 ‖ Jos 14,9 ‖ 1S 19,6.20,3.24,23. 28,10 ‖ 2S 3,35.19,24 ‖ 1R 1,29.2, 23 ‖ 2R 25,24 ‖ Jer 38,16.40,9 ‖ Dan 12,7.

תִּשָּׁבַע *3 impf. f.* Lev 5,4 ‖ Jes 45,23.

תִּשָּׁבְעוּ *2 impf. pl.* Lev 19,12 ‖ Hos 4,15.

יִשָּׁבְעוּ [**יִשָּׁבֵעוּ** *3 impf. pl.* Jer 5,2.

וַיִּשָּׁבְעוּ, **וַיִּשָּׁבְעוּ** Gn 26,31 ‖ Jos 9,15 ‖ Jer 5,7 ‖ Esr 10,5 ‖ 2Ch 15, 14.

הִשְׁבִּיעַ *Hi. 3 perf.* Ex 13,19 ‖ 1S 14,28.

וְהִשְׁבִּיעַ Nu 5,19.21 ‖ 1R 18,10.

הִשְׁבִּעַנִי *suff.* Gn 50,5.

הִשְׁבִּיעֶךָ [**הִשְׁבִּיעֲךָ** Gn 50,6.

הִשְׁבִּיעוֹ 2Ch 36,13.

הִשְׁבַּעְתָּנוּ *2 perf. suff.* Jos 2, 17.20 ‖ Cant 5,9.

הִשְׁבַּעְתִּי *1 perf.* Cant 2,7.*3*,*5*. 5,8.*8*,*4*.

הִשְׁבַּעְתִּיךָ *suff.* 1R 2,42.

מַשְׁבִּעַ [**מַשְׁבִּיעֶךָ** (עֲ) *pt. suff.* 1R 22,16 ‖ 2Ch 18,15.

הַשְׁבֵּעַ *inf. abs.* Ex 13,19 ‖ 1S 14,28.

בְּהַשְׁבִּיעַ *cs.* 1S 14,27.

לְהַשְׁבִּיעַ 1S 20,17.

וְאַשְׁבִּיעֲךָ *1 impf. suff.* Gn 24,3.

וָאַשְׁבִּיעֵם, **וָאַשְׁבִּעֵם** Neh 5,12. 13,25.

וַיַּשְׁבַּע *3 impf.* Gn 50,25 ‖ Jos 6, 26 ‖ 2R 11,4 ‖ Esr 10,5.

וַיַּשְׁבִּעֵנִי *suff.* Gn 24,37.

תַּשְׁבִּיעוּ *2 impf. pl.* Jos 23,7.

שְׁבוּעָה, שְׁבֻעָה

iusiurandum; foedus iureiurando sanctum; exsecratio. Nu 30,3 ‖ Eccl 9,2 ‖ Neh 6,18.

הַשְּׁבוּעָה, **הַשְּׁבֻעָה** Gn 26,3 ‖ Dt 7,8 ‖ Jos 9,20 ‖ Jud 21,5 ‖ 1S 14, 26 ‖ Jer 11,5 ‖ 2Ch 15,15.

וְהַשְּׁבֻעָה Dan 9,11.

בִּשְׁבֻעָה Lev 5,4 ‖ Nu 30,11.

וּבִשְׁבוּעָה Neh 10,30.

לִשְׁבוּעָה Jes 65,15.

וְלִשְׁבֻעָה Nu 5,21.

שְׁבוּעַת, **שְׁבֻעַת** (Eccl) *cs.* Ex 22,10 ‖ Nu 30,14 ‖ 2S 21,7 ‖ 1R 2, 43 ‖ Eccl 8,2.

וּשְׁבֻעַת (נס״א) Zach 8,17.

בִּשְׁבֻעַת Nu 5,21.

מִשְּׁבֻעָתִי *suff.* Gn 24,8.

מִשְּׁבֻעָתֵךְ Jos 2,17.20.

וּשְׁבוּעָתוֹ Ps 105,9‖1Ch 16,16.

שְׁבֻעוֹת *pl. I* Ez 21,28‖Hab 3,9.

שְׁבוּעִים [שְׁבֻעֵי *pl. II cs.* Ez 21,28.

——v. n. pr.——

שָׁבַץ°

texere, opus ocellatum facere; *Pu.* includi.

בערבית ענינו קליעה, וכן בסורית ענינו ערבוב (קרוב אל שבש).

וְשִׁבַּצְתָּ [שִׁבֵּץ *Pi. 2 perf.* Ex 38,39.

מְשֻׁבָּצִים [שֻׁבַּץ *Pu. pt. pl.* Ex 28,20.

?מִשְׁבְּצָה] ־צַת, מִשְׁבְּצוֹת *pl.*

vestes, quibus fila aurea intertexta sunt; fundae, quibus gemmae inseruntur.

אונקלוס קורא בשמות כ״ח י״ג מְשֻׁבָּצוֹת.

Ex 28,11.13.29,6.39,13.16.

הַמִּשְׁבְּצוֹת, הַמִּשְׁבְּצֹת Ex 28,14. 25.39,18.

מִמִּשְׁבְּצוֹת Ps 45,14.

תַּשְׁבֵּץ

pannus ocellatus vel tessellatus.

Ex 28,4.

——cnf. שְׁבָבִים——

שָׁבָץ] הַשָּׁבָץ

Vulg. angustiae, *LXX* σκότος δεινόν; *Aq.* ὁ σφιγκτήρ; *al.* conturbatio, spasmus, nervorum distentio.

יש מחברין אותו עם שלפניו במובן ערבוב, בלבול וטרוף הדעת, וי״פ מן הערבית והכושית בהוראת עיפות והולשה (ואולי הוא קרוב אל כְּבָנִין בדרז״ל).

2S 1,9.

שָׁבַר, I שָׁבַר

frangere, confringere; שָׁבוּר fractus, cui membrum fractum; affligere animum, frangere, sedare sitim; dilacerare; perdere, delere.

כמהו בארמית, סורית (בתי״ו ת׳ שי״ן), ערבית (בתי״ו רפויה), כושית (בסמ״ך) ואשורית. ר׳ יוסף הלוי גורס בישעיה כ״ד י׳ נִשְׁבְּרָה (= נִסְפְּרָה) קרית תהו, ומקביל אל סֻגַּר; בס״ג ו׳ קורין יונתן והשבעים וַאֲשַׁבְּרֵם בחמתי; בירמיה ב׳ כ׳ קורין השבעים והירונימוס שָׁבַרְתִּי... נִתַּקְתִּי, נקבה נוכחת, וזה טעם הכתיב לא אעבד; עקילוס וסומכוס, הסורי והירונימוס קורין ביחזקאל ו׳ ט׳ שָׁבַרְתִּי ת׳ נִשְׁבַּרְתִּי, וי״ג נִשְׁבַּתִּי (מֵ)את לבם, כלומר נשכחתי, ונמח זכרי (ע׳ ישעיה ל׳ י״א); בכ״ז ל״ד קורין השבעים: עַתָּה נִשְׁבַּרְתְּ בַּיַּמִּים (ע׳ מבוא לנה״א דף צ״ב); בתהלים ס״ט פ״א חרפה שָׁבְרָה לבי, ומקביל אל ואקוה; באיוב ל״ח י׳ יתכן לגרוס וָאֶשְׁפֹּר (= וָאֶסְפֹּר), ומקביל אל בריח ודלתים.

1R 13,28‖Jes 14,5‖Ps 105,16.

שִׁבְרֵךְ *suff.* Ex 27,26.

וּשְׁבָרָהּ Jes 30,14.

שָׁבְרָה *3 perf. f.* Ps 69,21.

שָׁבַרְתָּ [שָׁבַרְתְּ *2 perf.* Jer 28,13.

וְשָׁבַרְתָּ Jer 19,10.

שָׁבַרְתִּי, בְ *1 perf.* Jer 2,20.28,2.48,38‖Ez 30,21.

וְשָׁבַרְתִּי Lev 26,19 ‖ Ez 5,16.14,13.30,22.24‖Hos 1,5‖Am 1,5.

שָׁבְרוּ *3 perf. pl.* Jer 5,5.

שֹׁבֵר *pt.* Jer 49,35 ‖ Ez 4,16 ‖Ps 29,5.

שָׁבוּר *pass.* Lev 22,22.

לִשְׁבוּרֵי (נס״א) [שְׁבוּרִים *pl. cs.* Ps 147,3.

שְׁבוֹר *inf. cs.* Jer 28,12.

לִשְׁבֹּר Gn 19,9‖Jes 14,25‖Thr 1,15.

בְּשִׁבְרִי *suff.* Lev 26,26 ‖ Ez 30,18.34,27.

שְׁבֹר *imper.* Ps 10,15.

שָׁבְרֵם *suff.* Jer 17,18.

אֶשְׁבּוֹר, אֶשְׁבֹּר (Hos) *1 impf.* Jer 19,11. 28,4.11.30,8 ‖ Hos 2,20‖Nah 1,13.

וָאֶשְׁבֹּר Lev 26,13‖Job 38,10.

יִשְׁבּוֹר, יִשְׁבֹּר *3 impf.* Jes 42,3‖Jer 19,11.

וַיִּשְׁבְּרֵהוּ *suff.* 1R 13,26‖Jer 28,10.

תִּשְׁבֹּר־ [תִּשְׁבָּר *3 impf. f.* Prv 25,15.

תִּשְׁבְּרוּ־, תִשְׁבְּרוּ *2 impf. pl.* Ex 12,46‖Lev 11,33.

יִשְׁבְּרוּ *3 impf. pl.* Nu 9,12‖Ps 104,11.

וַיִּשְׁבְּרוּ Jud 7,20.

יְשַׁבְּרוּהוּ *suff.* Dan 11,26.

נִשְׁבַּר *Ni. 3 perf.* Ex 22,9‖Jes 14,29‖Jer 23,9.48,17‖Ps 124,7.

וְנִשְׁבַּר Ex 22,13.

נִשְׁבָּרָה ,K. נִשְׁבְּרָה *3 perf. f.* 1R 22,49 ‖ Jes 24,10 ‖ Jer 14,17. 48,4.25‖Ez 26,2‖Ps 34,21 ‖ Dan 8,8.

נִשְׁבַּרְתִּי *1 perf.* Ez 6,9.

נִשְׁבָּרוּ ,Q. נִשְׁבְּרוּ *3 perf. pl.* 1R 22,49‖Jer 22,20.51,30‖2Ch 14,12.

וְנִשְׁבָּרוּ, וְנִשְׁבְּרוּ Jes 8,15.28,13‖Ez 6,4.6.30,8.

נִשְׁבָּר *pt.* Ps 51,19.

נִשְׁבָּרִים *pl.* Jer 2,13.

לְנִשְׁבְּרֵי־ *cs.* Jer 61,1 ‖ Ps 34,19.

נִשְׁבָּרָה *f. sg.* Ps 51,19.

נִשְׁבֶּרֶת Ez 27,34.

הַנִּשְׁבֶּרֶת Ez 30,22.

וְהַנִּשְׁבֶּרֶת Zach 11,16‖Dan 8,22.

וְלַנִּשְׁבֶּרֶת Ez 34,4.16.

לְהִשָּׁבֵר *inf. cs.* Jon 1,4.

תִּשָּׁבֵר, תִּשָּׁבֶר *2 impf.* Ez 29,7.32,28.

יִשָּׁבֵר *3 impf.* Lev 6,21.*15,12*‖Prv 6,15.*29,1*‖Dan 8,25.11,20.

וַיִּשָּׁבֵר Jer 50,23.

תִּשָּׁבֵר *3 impf. f.* Job 31,22.38,15‖Dan 11,4.

וְתִשָּׁבֵר (נס״א) [בְ Eccl 12,6.

וַתִּשָּׁבֵר 1S 4,18 ‖ Jer 51,8 ‖ Job 24,20.

וְיִשָּׁבְרוּ [וְיִשָּׁבֵרוּ *3 impf. pl.* Dan 11,22.

וַיִּשָּׁבְרוּ 2Ch 20,37.

תִּשָּׁבַרְנָה *3 impf. pl. f.* Jes 27,11‖Ps 37,15.17.

וַתִּשָּׁבַרְנָה Ez 31,12.

שִׁבַּר, שִׁבֵּר (Ex) *Pi. 3 perf.*

שִׁבְרוּ [שְׁבֹר *imper. pl.* Gn 43,2.*44,25* ‖ Jes 55,1².

וְשִׁבְרוּ־ Gn 42,2.

וַיִּשְׁבֹּר *3 impf.* Gn 41,56.

וְנִשְׁבְּרָה *1 impf. pl.* Gn 43,4.

תִּשְׁבְּרוּ *2 impf. pl.* Dt 2,6.

מַשְׁבִּיר [הִשְׁבִּיר *Hi. pt.* Prv 11,26.

הַמַּשְׁבִּיר Gn 42,6.

תַּשְׁבִּרֵנִי *2 impf. suff.* Dt 2,28.

נַשְׁבִּיר *1 impf. pl.* Am 8,6.

וְנַשְׁבִּירָה Am 8,5.

שֶׁבֶר II

annona, frumentum.

Gn 42,1.2.19 ‖ Am 8,5 ‖ Neh 10,32.

הַשֶּׁבֶר Gn 43,2.

בַּשֶּׁבֶר Gn 47,14.

שִׁבְרוֹ *suff.* Gn 44,2.

שִׁבְרָם Gn 42,26.

שָׁבַת

quiescere, otiari, feriari; cessare, desinere; celebrare sabbatum; finem habere.

כמוהו בערבית (בשמאל) במובן כריתה והפסק, שביתה ומנוחה. ר׳ יוסף הלוי גורס במ״א כ״ג ה׳: והשבית את הַחַמָּנִים; השבעים קורין בירמיה ל״ו כ״ט וְנִשְׁבְּתוּ ממנה, ובתהלים קי״ט קי״ט: סגים הִשְׁבַּתִּי, כלומר נחשבו בעיני.

Gn 2,3 ‖ Ex 31,17 ‖ Jes 14,4.24, 8² ‖ Jer 33,8 ‖ Thr 5,15.

שָׁבְתָה, שָׁבָתָה *3 perf. f.* Lev 26,35 ‖ Jes 14,4 ‖ 2Ch 36,21.

וְשָׁבְתָה Lev 25,2.

שָׁבָתוּ [שָׁבְתוּ *3 perf. pl.* Thr 5,14.

תִּשְׁבֹּת *2 impf.* Ex 23,12.*34,21.* 34,21.

יִשְׁבֹּת *3 impf.* Hos 7,4.

וְיִשְׁבֹּת Prv 22,10.

וַיִּשְׁבֹּת Gn 2,2 ‖ Jos 5,12.

תִּשְׁבֹּת, תִּשְׁבַּת *3 impf. f.* Lev 26,34.35 ‖ Neh 6,3.

תִּשְׁבְּתוּ *2 impf. pl.* Lev 23,32.

וְשֶׁבֶר Jes 1,28 ‖ Jer 4,6. *6,1.*50,22.51,54 ‖ Zeph 1,10.

וָשֶׁבֶר Jes 59,7.60,18 ‖ Jer 48,3.

וְהַשֶּׁבֶר, וְהַשָּׁבֶר Jes 51,19 ‖ Thr 3,47.

בְּשֶׁבֶר Thr 4,10.

שִׁבְרִי *suff.* Jer 10,19.

שִׁבְרָהּ Ez 32,9.

לְשִׁבְרֵךְ Nah 3,19.

שִׁבְרֵךְ Jer 30,15 ‖ Thr 2,13.

לְשִׁבְרֵךְ Jer 30,12.

שִׁבְרוֹ Jer 7,15.

שִׁבְרָהּ Jes 30,13.

הַשְּׁבָרִים *pl.* Jos 7,5.

מִשְּׁבָרִים Job 41,19.

שְׁבָרֶיהָ *suff.* Ps 60,4.

שִׁבָּרוֹן

fractio, afflictio vehemens.

Jer 17,18.

בְּשִׁבְּרוֹן *cs.* Ez 21,11.

מַשְׁבֵּר

orificium uteri, matrix.

כענין פטר רחם.

2R 19,3 ‖ Jes 37,3.

בְּמַשְׁבֵּר *cs.* Hos 13,13.

מִשְׁבָּר] מִשְׁבְּרֵי־ *pl. cs.*

fluctus in litore fracti.

השבעים קורין בתהלים פ״ח ח׳ וכל משבריך הֶעֱלִיתָ, וי״ג בצ״ג ד׳ אַדִּיר מִמִּשְׁבְּרֵי ים.

2S 22,5 ‖ Ps 93,4.

מִשְׁבָּרֶיךָ *suff.* Jon 2,4 ‖ Ps 42,8. 88,8.

—v. ch. תְּבַר—

שָׁבַר° II

annonam emere, vendere.

י״פ אותו מן הערבית (בתי״ו רפויה ומ״ם ת׳ ב׳) במובן פרה ורבה, וכדוגמתו בכושית, או על גדול התבואה שמפרכת, שוברת ופורצת לחוץ, ולד״א כבנין שַׁפְעֵל מן בָּר, אמנם נראה יותר שהוא נגזר מן השם שבר רעבון, כטעם ישברו פראים צמאם, ואח לשלפניו.

שֹׁבְרִים [שֹׁבֵר *pt. pl.* Gn 47,14.

לִשְׁבֹּר, לִשְׁבָּר־ *inf. cs.* Gn 41,57.42,3.5.7.10.23,20.43,22.

Ex 9,25 ‖ Jer 21,9 ‖ Ps 76,4. 107,16 ‖ Thr 3,4 ‖ 2Ch 34,4.

וְשִׁבַּר 2R 18,4.23,14 ‖ Jer 43,13 ‖ Thr 2,9.

שִׁבַּרְתָּ, בֶּ *2 perf.* Ex 34,1 ‖ Dt 10,2 ‖ Ps 3,8.74,13.

שִׁבְּרוּ, שִׁבֵּרוּ *3 perf. pl.* 2R 11,18.25,13 ‖ Jer 52,17 ‖ 2Ch 23,17.

וְשִׁבַּרְתֶּם *2 perf. pl.* Dt 12,3.

וּמְשַׁבֵּר *pt.* 1R 19,11.

וְשַׁבֵּר *inf. abs.* Ex 23,24.

אֲשַׁבֵּר *1 impf.* Jes 45,2.

וָאֲשַׁבְּרָה Job 29,17.

וָאֲשַׁבְּרֵם *suff.* Dt 9,17.

תְּשַׁבֵּר *2 impf.* Ex 23,24 ‖ Ps 48,8.

יְשַׁבֵּר *3 impf.* Jes 38,13 ‖ Ps 46,10.

וַיְשַׁבֵּר Ex 32,19 ‖ Ps 29,5.105,33 ‖ Dan 8,7 ‖ 2Ch 14,2.

תְּשַׁבֵּרוּ [תְּשַׁבְּרוּ *2 impf. pl.* Dt 7,5.

תְּשַׁבֵּרוּן [תְּשַׁבְּרוּן Ex 34,13.

וַיְשַׁבְּרוּ *3 impf. pl.* 2Ch 31,1.

אַשְׁבִּיר [הִשְׁבִּיר *Hi. 1 impf.* Jes 66,9.

הָשְׁבַּרְתִּי (פתח באתנח) [הָשְׁבַּר *Ho. 1 perf.* Jer 8,21.

שֶׁבֶר

fractio, fractura; *solutio somnii; clades, calamitas, interitus; vulnus, terror; *pl.* ruinae.

טעם את החלום ואת שברו לפי שחלום בלי פתרון הוא חתום וסגור (ואולי כמו שִׁבְרוֹ, טעמו וסברתו); יונתן, השבעים והסורי קורין ביהושע ז׳ ה׳ עד הַשְּׁבָרִם; השבעים קורין ביחזקאל ל״ב ט׳: בהביאי שִׁבְיֵךְ בגוים; באיוב מ״א י״ז נ״ל: משתו יגורו גַּלִּים מִשְּׁבָרִים (או מִשְּׁבְרֵי־יָם) יִתְחַבָּאוּ.

Am 6,6.

כְּשֶׁבֶר Jes 30,14.

וּמִשֶּׁבֶר Jes 65,14.

שֶׁבֶר I, שָׁבֶר Lev 21,19². 24,20² ‖ Jes 15,5.30,26 ‖ Jer 4,20.6,14.8,11.21.14,17.48,5 ‖ Prv 15,4. 16,18.17,19.18,12 ‖ Thr 2,11. *3,48.*

יִשְׁבְּתוּ, יִשְׁבֹּתוּ *3 impf. pl.* Gn 8,22‖Jer 31,36(35).

וַיִּשְׁבְּתוּ Ex 16,30‖Job 32,1.

וְנִשְׁבַּת *Ni. 3 perf.* Jes 17,3 ‖ Ez 30,18.33,28.

וְנִשְׁבְּתוּ *3 perf. pl.* Ez 6,6.

הִשְׁבִּית *Hi. 3 perf.* Ruth 4,14.

וְהִשְׁבִּית 2R 23,5‖Jer 36,29‖Dan 11,18.

הִשְׁבַּתָּ *2 perf.* Ps 89,45.119,119.

הִשְׁבַּתִּי, בְּ *1 perf.* Jes 16,10.21,2‖Jer 48,33‖Ez 12,23.

וְהִשְׁבַּתִּי Lev 26,6‖Jes 13,11‖Jer 7,34.48,35 ‖ Ez 7,24.23,27.48.26,13.30,10.13.34,25 ‖ Hos 1,4.2,13.

וְהִשְׁבַּתִּיךְ *suff.* Ez 16,41.

וְהִשְׁבַּתִּים Ez 34,10.

וְהִשְׁבִּיתוּ *3 perf. pl.* Jos 22,25.

וְהִשְׁבַּתֶּם *2 perf. pl.* Ex 5,5.

וְהִשְׁבַּתְנוּ *1 perf. pl.* Neh 4,5.

מַשְׁבִּית *pt.* Jer 16,9‖Ps 46,10.

לְהַשְׁבִּית *inf. cs.* Ps 8,3.

וְלַשְׁבִּית (= וּלְהַשְׁבִּית) Am 8,4.

הַשְׁבִּיתוּ *imper. pl.* Jer 30,11.

אַשְׁבִּיתָה *1 impf.* Dt 32,26.

תַּשְׁבִּית *2 impf.* Lev 2,13.

יַשְׁבִּית *3 impf.* Prv 18,18‖Dan 9,27.

וַיַּשְׁבֵּת 2R 23,11‖2Ch 16,5.

תַּשְׁבִּיתוּ *2 impf. pl.* Ex 12,15.

שֶׁבֶת, שָׁבֶת

cessatio, desidia, abstinentia (cf. יָשַׁב inf. cs.).

יש מהברין לו גם שִׁבְתִּי בבית י״י; אמנם שבת מריב יש לפרש מן ישב, וכענין ותעמד מלדת, שִׁבְתּוֹ יתן, שישב בביתו ולא יצא לעשות מלאכתו; בשבת דש״ב לדד״ק במקום שבתם, השבעים קורין בַּבֹּשֶׁת (או בבשתם), ול״נ בשלהבת (ע׳ הערה אל רהב).

Jes 30,7‖Prv 20,3.

בַּשֶּׁבֶת 2S 23,7.

שִׁבְתּוֹ *suff.* Ex 21,19.

שַׁבָּת

quies, sabbatum, septimus hebdomadis dies; annus quisque septimus; septimana.

Ex 16,25.26.20,10‖Lev 23,3.25,2.4‖Dt 5,14 ‖ 2R 4,23 ‖ Jes 56,2.*6*.66,23‖1Ch 9,32.

וְשַׁבָּת Jes 1,13‖Thr 2,6.

הַשַּׁבָּת Ex 16,29.20,8.11.31,14.15.16^{2}.35,3 ‖ Lev 23,11.15.16.24,8^{2} ‖ Nu 15,32.28,9 ‖ Dt 5,12.15 ‖ 2R 11,5.7.9.16,18‖Jer 17,21.22^{2}‖24^{2}.27^{2}‖Ez 46,1.4.12 ‖ Ps 92,1 ‖ Neh 10,32.13,15.17.18.19^{3}.22 ‖ 2Ch 23,4.8.

וְהַשַּׁבָּת Am 8,5.

בַּשַּׁבָּת Neh 10,32.13,15.16.21.

לַשַּׁבָּת Jes 58,13.

מִשַּׁבָּת Jes 58,13.

שַׁבַּת (cf. ש׳ שַׁבָּתוֹן) *cs.* Ex 16,23‖Lev 25,6 ‖ Nu 28,10 ‖ Neh 9,14‖1Ch 9,32.

שַׁבַּתְּכֶם *suff.* Lev 23,32.

בְּשַׁבַּתּוֹ Nu 28,10‖Jes 66,23.

וְשַׁבַּתָּהּ Hos 2,13.

שַׁבָּתוֹת *pl.* Lev 23,15.

הַשַּׁבָּתוֹת Neh 10,34.

בַּשַּׁבָּתוֹת Ez 46,3.

וּבַשַּׁבָּתוֹת Ez 45,17.

לַשַּׁבָּתוֹת 1Ch 23,31 ‖ 2Ch 2,3.8,13.31,3.

שַׁבְּתֹת *cs.* Lev 23,38.25,8^{2}.

שַׁבְּתוֹתַי, שַׁבְּתֹתַי *suff.* Ex 31,13‖Lev 19,3.30.*26,2* ‖ Jes 56,4 ‖ Ez 20,12.13.16.*24.23,38*.20.21.22,8.44,24.

וּמִשַּׁבְּתוֹתַי Ez 22,26.

בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם Lev 26,35.

שַׁבְּתוֹתֶיהָ, שַׁבְּתֹתֶיהָ Lev 26,34^{2}.43‖2Ch 36,21.

שַׁבָּתוֹן

celebratio sabbati.

Ex 16,23‖Lev 23,24,39^{2}.25,5.

שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן

י״נ ויקרא כ״ה ד׳: שְׁנַת שבתון יהיה לארץ.

Ex 31,15.35,2 ‖ Lev 16,31.23,3.32.25,4.

מִשְׁבַּתֶּיהָ *pl. suff.* [מִשְׁבָּת]

deletio, casus adversus; *al.* clades.

Thr 1,7.

—v. n. pr.; שֶׁבֶת inf. v. יָשַׁב—

[שָׁגַג] שָׁגַג

errare, errorem committere, culpam inconsiderate committere.

אח אל שגה ואל שוג; יש מחברין לו בְּשַׁגָּם הוא בשר, ואינו עולה יפה.

Lev 5,18.

שֹׁגֵג *pt.* Ps 119,67‖Job 12,16.

הַשֹּׁגֶגֶת *f.* Lev 15,28.

שְׁגָגָה

error, delictum imprudenter commissum, levius delictum.

Nu 15,25‖Eccl 5,5.

בִּשְׁגָגָה Lev 4,2.22.27.5,15.22,14‖Nu 15,26.27.28.29.35,11.*15*‖ Jos 20,3.9.

כִּשְׁגָגָה Eccl 10,5.

לִשְׁגָגָה Nu 15,24.

שִׁגְגָתוֹ (al. גְ) Lev 5,18.

שִׁגְגָתָם (al. גְ) Nu 15,25.

—cf. שְׁגָגָה et שוג (מְשׁוּגָה)—

גַּם v. בְּשַׁגָּם vel בְּשַׁגַּם.

[שָׁגָה] שָׁגִיתִי *1 perf.*

errare, oberrare, aberrare; titubare; delinquere, peccare per imprudentiam. *Hi.* facere ut aberret quis; seducere.

אח אל שגג ושוג, ויש מחברין אותו עם שגע.

Job 6,24.19,4.

שָׁגוּ *3 perf. pl.* Jes 28,7^{3}.

שֹׁגֶה *pt.* Ez 45,20‖Prv 20,1.

שֹׁגִים *pl.* Ps 119,118.

הַשֹּׁגִים Ps 119,21.

לִשְׁגּוֹת *inf. cs.* Prv 19,27.

וָאֶשְׁגֶּה *1 impf.* 1S 26,21.

תִּשְׁגֶּה *2 impf.* Prv 5,19.20.

יִשְׁגֶּה *3 impf.* Prv 5,23.

תִּשְׁגּוּ *2 impf. pl.* Nu 15,22.
יִשְׁגּוּ *3 impf. pl.* Lev 4,13 ‖ Ez 34,6.
מַשְׁגֶּה [הִשְׁגָּה] *Hi. pt.* Dt 27, 18 ‖ Prv 28,10.
וּמַשְׁגֶּה Job 12,16.
תַּשְׁגֵּנִי *2 impf. suff.* Ps 119, 10.

שְׁגִיאָה] **שְׁגִיאוֹת** *pl.*

peccatum per imprudentiam commissum.

Ps 19,13.

מִשְׁגֶּה

error.

Gn 43,12.

שִׁגָּיוֹן

hymnus, dithyrambus.

בטעם השם פתרונים שונים, רבו מספור. השבעים קורין מִזְמוֹר לדוד, ובחבקוק על נְגִינוֹת.

Ps 7,1.

שִׁגְיֹנוֹת *pl.* Hab 3,1.
v. n. pr.; cf. שׁגג et שׁוּג (מְשׁוּגָה).

שָׁגַח°] **הִשְׁגִּיחַ** *Hi. 3 perf.*

spectare attente.

שמושו שגור בדרז״ל בקשור ב׳.

Ps 33,14.

מַשְׁגִּיחַ *pt.* Cant 2,9.
יַשְׁגִּיחוּ *3 impf. pl.* Jes 14,16.

שָׁגַל°

concumbere cum muliere.

יש לפתרו מן הערבית شَكَلَ (בחלוף גי״ק) בהוראת סביכה וערבוב, ונאמר על החביקה כמער איש ולויות, ונשתנה ללשון נקיה שכב.

יִשְׁגָּלֶנָּה [יִשְׁגַּל] K. **יִשְׁכָּבֶנָּה** Q. *3 impf. suff.* Dt 28,30.
תִּשָּׁגַלְנָה [נִשְׁגַּל] K. **תִּשָּׁכַבְנָה** Q. *Ni. 3 impf. pl. f.* Jes 13,16 ‖ Zach 14,2.
שֻׁגַּלְתְּ [שֻׁגַּל] K. **שֻׁכַּבְתְּ** Q. *Pu. 2 perf. f.* Jer 3,2.

שֵׁגָל

uxor, regia, regina.

Ps 45,10.

וְהַשֵּׁגָל Neh 2,6.

—v. chald.—

שָׁגַע°

mente capi, mentis errore affici; *Pu. pt.* furore divino actus, fanaticus; *Hith.* insanire.

יש לו אח בערבית וקרוב בכושית, ויש מחברין אותו עם שנג ושנה (ושגש בדרז״ל). ואולי יש לפתרו מן נעש בהפך אתון (ראוען, וויטהען), שרוב המשגעים נעשים ורועשים.

מְשֻׁגָּע [שֻׁגַּע] *Pu. pt.* Dt 28,34 ‖ Jer 29,26 ‖ Hos 9,7.
הַמְשֻׁגָּע 2R 9,11.
מְשֻׁגָּעִים *pl.* 1S 21,16.
מִשְׁתַּגֵּעַ [הִשְׁתַּגֵּעַ] *Hith. pt.* 1S 21,15.
לְהִשְׁתַּגֵּעַ *inf. cs.* 1S 21,16.

שִׁגָּעוֹן] **בְּשִׁגָּעוֹן**

furor, insania.

Dt 28,28 ‖ 2R 9,20.

בַּשִּׁגָּעוֹן Zach 12,4.

שֶׁגֶר

uterus; foetus partu editus.

לרב הפותרים "מעטן" שלוח בארמית ובדרז״ל (וע׳ הערה אל עשתרת).

Ex 13,12.

שְׁגַר *cs.* Dt 7,13.*28*,*51*.28,4.*18*.
—**שָׁדַד** rad. **שׁדה** ; **שַׁד** v. **שֵׁד**—

שֵׁד] **לַשֵּׁדִים** *pl.*

idola, dii commenticii, LXX *δαιμόνιον*.

לד״ק שרשו שוד, מענין מקטב ישוד צהרים (בדרז״ל נרדף אל מזיק), וי״ם מן האשורית שער, שד בתבנית שור, ע״כ הובא בסדר הא״ב.

Dt 32,17 ‖ Ps 106,37.

וְשֻׁדְּדוּ (al. דְ) *3 perf. pl.*

שָׁדַד]

valide agere, facere; conficere, perdere, vastare, invadere.

מעין הוראתו בערבית וכושית. השבעים קורין בתהלים צ״א ו׳ וְשֵׁד צהרים, ור׳ יעקב רייפמאנן גורס יָשׁוּט, ומקביל אל יַהֲלֹךְ; טעם בת בבל הַשְּׁדוּדָה כמו הַשּׁוֹדְדָה.

Ez 32,12.

שָׁדוּנִי *suff.* Ps 17,9.
שׁוֹדֵד , שֹׁדֵד *pt.* Jes 16,4. 21,2. 33,1² ‖ Jer 15,8.25,36. 47,4. 48,8. 18.32.51,55.56 ‖ Job 15,21.
הַשֹּׁדֵד Jer 6,26.
וְהַשּׁוֹדֵד Jes 21,2.
שֹׁדְדִים (al. דְ) *pl.* Jer 12,12.51, 53.
הַשּׁוֹדְדִים (al. דְ) Jer 51,48.
לְשֹׁדְדִים (al. דְ) Job 12,6.
שׁוֹדְדֵי (al. דְ) *cs.* (נס״א) Ob 5.
שָׁדוּד *pass. sg.* Jud 5,27 ‖ Jes 33,1 ‖ Jer 4,30.
הַשְּׁדוּדָה *f.* Ps 137,8.
שָׁדוֹד *inf. abs.* Mich 2,4.
לִשְׁדוֹד *cs.* Jer 47,4.
וְשָׁדְדוּ *imper. pl.* Jer 49,28.
יָשׁוּד (יָשֹׁד=) *3 impf.* Ps 91,6.
יְשָׁדֵּם Q. (וְשַׁדֵּם K.) *suff.* Prv 11,3.
יְשָׁדְדֵם Jer 5,6.
נְשַׁדֻּנוּ [נָשַׁד] *Ni. 1 perf. pl.* Mich 2,4.
מְשַׁדֶּד־ [שִׁדֵּד] (דֶּ) *Pi. pt.* Prv 19,26.
תְּשַׁדֵּד *2 impf.* Prv 24,15.
יְשֹׁדֵד [שֹׁדֵד] *Pol. 3 impf.* Hos 10,2.
שֻׁדַּד , שֻׁדַּד *Pu. 3 perf.* Jes 15, 1².23,1.14 ‖ Jer 10,20. 48,15. 20. 49,10 ‖ Joel 1,10² ‖ Zach 11,3.
שֻׁדְּדָה , שֻׁדְּדָה *3 perf. f.* Jer 4, 20.48,1.49,3 ‖ Zach 11,3.
שָׁדְּדָה (= שֻׁדְּדָה) Nah 3,7.
שֻׁדְּדוּ , שֻׁדְּדוּ *3 perf. pl.* Jer 4,20 ‖ Zach 11,2.
שֻׁדַּדְנוּ [שֻׁדַּדְנוּ] *1 perf. pl.* Jer 4,13.9,18.
יוּשַּׁד [הוּשַּׁד] *Ho. 3 impf.* Hos 10,14.
תּוּשַּׁד *2 impf.* Jes 33,1.

שֹׁד I

vis, oppressio, vastatio, iniuria.

י״ב בישעיה ט״ז ד׳: הוי סתר למו מפני שד עד כי אפס המץ; בהושע ט׳ ו׳: כי הנה הלכו

אַשְׁר (= אַשּׁוּר), ובי״ב ב׳ קורין השבעים כזב וְשָׁוְא.

Jes 16,4.22,4 59,7.60,18 ‖ Jer 48,3 ‖ Hos 7,13 ‖ Am 5,9 ‖ Prv 21,7.24,2.

וְשֹׁד Am 5,9 ‖ Hab 1,3.2,17.

וָשֹׁד Jer 6,7.20,8 ‖ Ez 45,9 ‖ Hos 12,2 ‖ Am 3,10.

הַשֹּׁד Jes 51,19.

כְּשֹׁד Jes 13,6 ‖ Hos 10,14.

וּכְשֹׁד Joel 1,15.

לְשֹׁד Job 5,22.

מִשֹּׁד Hos 9,6 ‖ Ps 12,6 ‖ Job 5,21.

שִׁדָּה

vasa potoria, vel pocillatores; *al* musica instrumenta; *al. denique* mulieres mammosae vel vi captae et raptae; LXX *οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας.*

לרש״י מענין שידה תבה ומגדול בדרז״ל, כלומר עגלות צב ומרכבות, ולראב״ע נשים הלקוחות בחזקה, בשד וחמס, וכטעם רחם רחמתים. וי״פ מן הערבית כמו שָׂרָה וְשָׂרוֹת, או מן האשורית אֲהוּבָה וַאֲהוּבוֹת; ליונתן בארות זורקות מים, ולהשבעים מַשְׁקִים (שִׁדִּים) וּמַשְׁקוֹת (מן שדא בארמית) ועוד באורים רבים, וכלם מוטלים בספק.

Eccl 2,8.

וְשִׁדּוֹת *pl.* Eccl 2,8.

שַׁדַּי

omnipotens (deus), LXX *παντοκράτωρ.*

טעמי הקדמונים ידועים, והאחרונים פותרים מן האשורית במובן עליון, רם ונשא. השמרוני קורא בבראשית מ״ט כ״ה וְאֵל שדי ויברכך (באיוב כ״ט ה׳ יש לגרוס: בעוד שָׂרַי עמדי, או עֲבָדַי, ומקביל אל נְעָרַי או מתאים עמו).

Gn 17,1. *35,11.* 28,3. 43,14. 48,3. 49,25 ‖ Ex 6,3 ‖ Nu 24,4.*16* ‖ Ez 1,24.10,5 ‖ Ps 68,15.91,1 ‖ Job 5,17. 6,4.14. 8,3.5. 11,7. 13,3. 15,25. 21,15.20. 22,17. 23.25.26. 27,10.11. 29,5.31,2.35. 32,8. 33,4. 37,23.40,2 ‖ Ruth 1,20.

וְשַׁדַּי Job 23,16.27,2.34,10.12.35,13 ‖ Ruth 1,21.

לְשַׁדַּי Job 22,3.

מִשַּׁדַּי Jes 13,6 ‖ Joel 1,15 ‖ Job 24,1.27,13.

שַׁדּוּן Q., שַׁדִּין K.

potens, validus.

לדעת פירסט השין שרשית, ענינו תקיף ושליט, וי״ג שַׁדַּי; אמנם לכל המפרשים השי״ן לשמוש, וכבר הובא בשרש דין.

Job 19,29.

v. n. pr. compos. **שְׁדֵיאוּר** etc.

שׁדה rad. שַׁד] שָׁד

mamma, uber.

בארמית, סורית וערבית בתי״ו ת׳ שי״ן (אולי יש להברו עם לשד השמן). י״ג ביחזקאל כ״ג כ״א לְמְעֹךְ או לְמַעֵךְ שדי נעוריהן (ע׳ פסוק ג׳).

Thr 4,3.

שָׁדַיִם, שָׁדָיִם *du.* Gn 49,25 ‖ Jes 32,12 ‖ Ez 16,7 ‖ Joel 2,16 ‖ Job 3,12.

וְשָׁדַיִם Hos 9,14 ‖ Cant 8,8.

מִשָּׁדָיִם Jes 28,9.

שְׁדֵי *cs.* Ez 23,21 ‖ Ps 22,10 ‖ Cant 8,1.

שָׁדַי *suff.* Cant 1,13.

וְשָׁדַי Cant 8,10.

שָׁדַיִךְ Cant 4,5.*7,4.*7,9.

וְשָׁדַיִךְ Ez 23,34 ‖ Cant 7,8.

שָׁדֶיהָ Hos 2,4.

שְׁדֵיהֶן Ez 23,3.

שֹׁד] וְשֹׁד Jes 60,16.

מִשֹּׁד Jes 66,11 ‖ Job 24,9.

שְׁדֵמָה] וּשְׁדֵמָה

ager; uredo frumenti.

יש מחברין אותו עם שדה. במ״ב י״ט כ״ו כתיב שְׁדֵפָה (י״ג קָדִים, ובכ״ג ד׳ בְּמִשְׁרְפוֹת קדרון).

Jes 37,27.

וּשְׁדֵמוֹת *pl.* Hab 3,17.

הַשְּׁדֵמוֹת Q., **הַשְּׁרֵמוֹת** K. Jer 31,40(39).

שַׁדְמוֹת *cs.* Jes 16,8.

בְּשַׁדְמוֹת 2R 23,4.

וּמִשַּׁדְמֹת Dt 32,32.

——conf. **שָׂדֶה**——

שָׁדַף°

adurere, torrefacere.

בערבית מורה על השחרות, ויש מחברין אותו עם שזף (ששזפתני השמש).

שְׁדֻפוֹת [שָׁדוּף] *pt. pass. pl. f.* Gn 41,23.27.

וּשְׁדוּפֹת Gn 41,6.

שְׁדֵפָה] וּשְׁדֵפָה

uredo frumenti.

2R 19,26.

שִׁדָּפוֹן 1R 8,37 ‖ 2Ch 6,28.

בַּשִּׁדָּפוֹן Am 4,9 ‖ Hab 2,17.

וּבַשִּׁדָּפוֹן Dt 28,22.

——(rad. **שדשׁ** v. **שֵׁשׁ**)——

שֹׁהַם

gemmae species, onyx vel sardonyx.

ת״א בורלא (baryllos?).

Ex 25,7.28,9.35,9.39,13 ‖ Ez 28,13 ‖ 1Ch 29,2.

וְשֹׁהַם Ex 28,20.

הַשֹּׁהַם Gn 2,12 ‖ Ex 35,27.39,6.

בְּשֹׁהַם Job 28,16.

——rad. **שׁוא** v. **שֹׁאָה**——

שָׁוְא, [שָׁו]

scelus, nequitia; calamitas, pernicies, exitium; falsum, mendacium; vanum, inutile, inane.

יש מחברין אותו עם שׁוֹאָה, כלומר הבל ורוח. השבעים קורין בישעיה מושכי העון בחבלי הַשּׁוֹר, כעבות הָעֲגָלָה חטאה (ע׳ הערה אל צו).

Ex 23,1 ‖ Dt 5,20 ‖ Jes 1,13.30,28.59,4 ‖ Ez 12,24. 13,6.7.8.9.23.21,28. 34. 22,28 ‖ Hos 10,4. 12,12 ‖ Jon 2,9 ‖ Mal 3,14 ‖ Ps 12,3.26,4.31,7. 41,7. 89,48. 119,37. 127,1^2.2. 144,8.*11* ‖ Prv 30,8 ‖ Job 7,3.11,11.15,31.31,5.35,13 ‖ Thr 2,14^2.

וְשָׁוְא Ps 60,13.*108,13.*

הַשָּׁוְא Jes 5,18 ‖ Zach 10,2.

בַשָּׁו K., **בַשָּׁוְא** Q. Job 15,31.

לַשָּׁוְא Ex 20,7^2 ‖ Dt 5,11^2 ‖ Jer 2,30.4,30.6,29.18,15.46,11 ‖ Ps 24,4.139,20.

——v. n. pr.——

שׁוּב] שָׁב

reverti, redire; iterum facere; se convertere; reflecti, reddi;

וְשׁוּב (Jer), **וְשׁ֫וּב** Gn 8,3.7 ‖ Jer 3,1 ‖ Ez 1,14.

שׁוּב *cs.* Gn 8,12.27,45 ‖ Nu 14,3 ‖ Ez 13,22 ‖ Job 14,13.15,22.

בְּשׁוּב 1S 18,6 ‖ Jes 52,8 ‖ Ez 18,26.*33,18*.33,11 ‖ Ps 9,4.14,7.53,7.126,1.

וּבְשׁוּב Ez 3,20.18,24.27.*33,19*.

כְּשׁוּב 2S 17,3.

וּכְשׁוּב 1S 17,57.

לָשׁוּב Ex 4,21 ‖ Nu 35,32 ‖ Dt 17,16.24,4 ‖ Jos 22,16.23 ‖ Jud 11,35 ‖ 1S 18,2.29,11 ‖ 2S 2,26 ‖ 1R 13,16 ‖ Jer 5,3.8,5.22,27.44,5.14 ‖ Ez 33,9 ‖ Hos 5,4.11,5 ‖ Ruth 1,7.16 ‖ Dan 9,13 ‖ Neh 9,17 ‖ 2Ch 20,27.

וְלָשׁוּב Jos 22,29 ‖ Jer 44,14 ‖ 2Ch 30,9.

מִשּׁוּב 2Ch 36,13.

שׁוּבִי *suff.* Jer 31,19(18) ‖ 2Ch 18,26.

וְשֻׁבִיK. Job 6,29.

בְּשׁוּבִי Jud 8,9.11,31 ‖ Jer 31,23(22) ‖ Hos 6,11 ‖ Zeph 3,20.

בְּשׁוּבֵנִי Ez 47,7.

שׁוּבֵךְ, שׁוּבְךָ Gn 3,19 ‖ Jud 6,18.

בְּשׁוּבְכֶם 2Ch 30,9.

שׁוּבוֹ Gn 14,17 ‖ Ez 33,12.

בְּשׁוּבוֹ, בְּשֻׁבוֹ 2S 8,13 ‖ Ez 18,23.

שֻׁב(2), **שׁוּב** *imper.* Gn 31,3.32,10 ‖ Ex 4,19.32,12 ‖ Nu 23,5.*16* ‖ 1S 3,5.*6*.26,21.29,7 ‖ 2S 3,16.15,19.20.19,15 ‖ 1R 18,43.19,15.20 ‖ 2R 18,14.20,5 ‖ Jes 63,17 ‖ Jer 36,28 ‖ Ps 80,15.

וְשׁוּב Gn 31,13 ‖ Jos 5,2 ‖ 1S 15,25.30.

וָשׁוּב Prv 3,28.

(5) **שׁוּבָה, שׁוּבָה** (2S), **שֻׁבָה** Nu 10,36 ‖ 2S 15,27 ‖ Jes 44,22 ‖ Jer 3,12 ‖ Hos 14,2 ‖ Ps 6,5.7,8.90,13.126,4.

וְשֻׁבָה Jer 40,5.

שׁוּבֵנוּ *suff.* Ps 85,5.

3,9 ‖ Zeph 2,7 ‖ Dan 11,9.13.28.30².

שָׁבָה *3 perf. f.* Ex 4,7 ‖ Jer 3,7.10 ‖ Ruth 1,15.

וְשָׁבָה (Jes 6,13), **וְשָׁבָה** Lev 22,13 ‖ Jes 6,13.23,17.

וְשָׁבַת Ez 46,17.

הַשָּׁבָה Ruth 1,22.2,6.4,3.

שַׁבְתָּ *2 perf.* Ps 85,2.

וְשַׁבְתָּ Dt 4,30.*30,2*.23,14.

שַׁבְתִּי *1 perf.* Zach 1,16.8,3.15 ‖ Eccl 9,11.

וְשַׁבְתִּי (Eccl), **וְשַׁבְתִּי** Gn 28,21 ‖ Jer 29,14.30,3.48,27 ‖ Ez 16,53.29,14 ‖ Am 9,14 ‖ Eccl 4,1.*7*.

[וְשַׁבְתִּי Ps 23,6 v. יָשַׁב]

שָׁבוּ *3 perf. pl.* Jos 2,22 ‖ Jud 20,48 ‖ Jer 11,10.14,3.15,7.23,14.43,5 ‖ Hos 7,10 ‖ Jon 3,10 ‖ Job 39,4 ‖ Neh 9,35.

וְשָׁבוּ, וְשָׁבוּ (Zach) Ex 13,17 ‖ 1R 2,33.8,33.47.48.12,27 ‖ Jes 19,22 ‖ Jer 31,16(15).17(16).37,8 ‖ Zach 10,9 ‖ Ps 78,34 ‖ Eccl 12,2 ‖ 2Ch 6,24.37.38.

שַׁבְתֶּם *2 perf. pl.* Nu 14,43 ‖ 2R 1,5 ‖ Am 4,6.*8.9.10.11*.

וְשַׁבְתֶּם Lev 25,10 ‖ Dt 3,20 ‖ Jos 1,15 ‖ 1S 23,23 ‖ 2S 10,5.11,15 ‖ Mal 3,18 ‖ Neh 1,9 ‖ 1Ch 19,5.

שַׁבְנוּ *1 perf. pl.* Gn 43,10 ‖ Jud 11,8.

שָׁב *pt.* Jer 8,6.30,18 ‖ Prv 26,11 ‖ Eccl 1,6.3,20.

וְשָׁב 1S 17,15 ‖ Jes 6,10 ‖ Ez 35,7.

וּמְשָׁב Zach 7,14.9,8.

שָׁבָה *f.* Esth 2,14.

שָׁבִים *pl. m.* 1S 7,3 ‖ Eccl 1,7.

הַשָּׁבִים Esr 6,21 ‖ Neh 8,17.

וּלְשָׁבֵי *cs.* Jes 59,20.

וְשָׁבֶיהָ *suff.* Jes 1,27.

שׁוּבֵי [שׁוּב *pass. pl. cs.* Mich 2,8.

שׁוּב *inf. abs.* Gn 18,10 ‖ Jos 2,16(al. שׁוּב).23,12 ‖ 1R 9,6.22,28 ‖ Jer 42,10 ‖ 2Ch 18,27.

restitui, instaurari; reducere, restituere; instaurare; *Hi.* vertere, avertere, revertere, reducere; amovere, repellere; restituere, reddere, retribuere, remunerari, rependere, iterum iterumque afferre; revocare, irritum facere; הֵשִׁיב אֶל־לֵב ad animum referre, animum suum commoveri pati.

כמוהו במואבית, ובארמית, סורית וע־בית בתי״ו ת׳ שי״ן. במדבר י״א ד׳ קורין השבעים וַיֵּשְׁבוּ ויבכו, וכן בהדברים א׳ מ״ה וַתֵּשְׁבוּ ותבכו; בש״ב ח׳ ג׳ לְהָשִׁיב ידו (ובדהי״א י״ח ג׳ נאמר לְהַצִּיב), לפי תרגום סומכוס הכונה שהלך להקים לו שם ציון תפארת (דענקמאל), וכטעם יד אבשלום; בישעיה א׳ כ״ז קורין השבעים וְשָׁבֶיהָ בצדקה, וי״ג וְיֹשְׁבֶיהָ; ליונתן והשבעים תּוֹשָׁב (מ״ד כ״ו) מן יָשַׁב, וכן פי׳ ראב״ע ורד״ק; בירמיה י״ח ד׳ קורין השבעים: הֲנוֹפֵל לֹא יָקוּם וְהַשּׁוֹבֵב לֹא יָשׁוּב (רשד״ל פי׳ היתכן שיהיו שובבים ולא ישובו לעולם בתשובה?); במ׳ ה׳: וְאִם לֹא לֵךְ שׁוּבָה אל נדליה, וכעין זה ת״י; במ״ב י׳ „וְהֵשִׁיב אתכם על אדמתכם״ הרי נאמר בעוד שהיו ישראל שרויין על אדמתם? על כרחך אתה מפרש שיהיה כל שבט ושבט שוכן על חלקו ולא יצטרכו לנוד מזה אל זה; והשבעים קורין וְהוֹשִׁיב. בהושע י״ב ז׳ קורא יהונתן: בי״י אלהיך תִּשָּׂגֵב; י״ג במיכה ב׳ ח׳ שְׁבִי מלחמה; בחבקוק ב׳ א׳ קורא הסורי: ומה יָשִׁיב (לי) על תוכחתי, ואולי תק״ם הוא; בזכריה ט׳ י״ב קורין השבעים: שְׁבוּ בבצרון; י״ג בתהלים ע״ג י׳: יַעַן כִּי יִשְׂבְּעוּ לָחֶם ת׳ לכן ישוב עמי הלם, ומתאים עם סיפא דפסוקא; לפי השבעים יש לגרוס בנחמיה ד׳ ו׳ יָשׁוּבוּ עלינו, כלומר האויבים יעלו עלינו, ובדה״ב י״ט ח׳: וּלְרִיב יֹשְׁבֵי ירושלם.

Gn 18,33 ‖ Jud 3,19 ‖ 1S 15,11.24,2.26,25 ‖ 2S 1,1.2,30.20,22 ‖ 1R 12,20.13,10.33 ‖ 2R 2,25.4,38.9,18.20.23,25.26 ‖ Jes 5,25.*9,11.16.20.10,4*.9,12 ‖ Jer 2,35.4,8.37,7 ‖ Ez 3,19.33,9 ‖ Hos 14,5 ‖ Nah 2,3 ‖ Job 42,10 ‖ Esth 7,8 ‖ 2Ch 12,12.

הֵשַׁב Gn 43,18.

וְהֵשַׁב Ex 33,11 ‖ Lev 14,39.25,27.*28*.41 ‖ Dt 23,15.30,3² ‖ Jos 19,12.27.29².34.24,20 ‖ 1R 12,27 ‖ 2R 19,7 ‖ Jes 29,17.37,7.18,4.8.30,10.46,27 ‖ Ez 33,14 ‖ Hos 9,3 ‖ Jon

שֻׁבִי (Jer^b), **שׁוּבִי**, **שׁוּבִי** (Ps) *f.* Gn 16,9‖Jer 31,21(20)^2‖Ps 116,7‖Cant 7,1^4‖Ruth 1,15.

שׁוּבוּ, **שֻׁבוּ** *pl. m.* Gn 43,2.*44*,*25*.13‖Dt 5,27‖Jos 22,8‖1R 12,12.24‖2R 1,6.17,13‖Jes 21,12.31,6‖Jer 3,14.*22*.18,11.*25*,*5*.35,15‖Ez 14,6.18,30.33,11‖Joel 2,12‖Zach 1,3.4.9,12‖Mal 3,7‖Ps 90,3‖Job 6,29‖2Ch 10,12.11,4.30,6.

וְשֻׁבוּ Q. (Job), **וְשׁוּבוּ** Jos 18,18‖1R 12,5‖Hos 14,3‖Joel 2,13‖Job 6,29‖2Ch 10,5.

וָשׁוּבוּ Ex 32,27.

שֹׁבְנָה *f.* Ruth 1,8.11.12.

אָשׁוּב, K. *1 impf.* Gn 18,10.14‖1S 15,26‖2S 22,38‖Jer 4,28.12,15.32,40.33,26.49,39‖Joel 4,1‖Hos 2,11.11,9‖Ps 18,38‖Job 1,21.10,21.16,22‖Dan 10,20.

וְאָשׁוּב Zach 1,3.

וָאָשׁוּב, **וָאָשֻׁב** Zach 5,1.6,1‖Neh 2,15.

אָשׁוּבָה Gn 30,31‖Nu 22,34‖Hos 5,15.

וְאָשׁוּבָה Gn 50,5‖Ex 4,18‖2R 4,22‖Jer 31,18(17)‖Hos 2,9‖Mal 3,7.

תָּשׁוּב *2 impf.* Gn 3,19‖Dt 24,19.30,8.10‖2S 15,34‖1R 13,9.17.22,28‖Jer 4,1.15,19^2‖Ez 8,6.13.*15*‖Hos 12,7‖Ps 71,20^2.85,7‖Job 22,23‖Neh 2,6‖2Ch 18,27.

וְתָשֹׁב Job 10,16.

וַתָּשָׁב 1R 13,22.

תָּשׁוּבִי Q. *2 impf. f.* Jer 3,19.

יָשֻׁב (?), **יָשׁוּב**, K., Q. *3 impf.* Lev 13,16.14,43.25,41.27,24‖Nu 8,25.35,28‖Dt 13,18.28,31.30,9‖Jos 20,6‖2S 12,23‖2R 19,33.20,9.10‖Jes 10,22.37,34.45,23.55,10.11‖Jer 8,4.22,10.11.23,20.30,24.40,5.50,9‖Ez 7,13^2.18,21.46,9‖Hos 11,5‖Joel 2,14‖Ob 15‖Jon 3,9‖Mich 7,19‖Ps 7,13.17.54,7.73,10.78,39.94,15.132,11.146,4‖Prv 12,14.30,30‖Job 7,10.33,25.34,15.39,12.22‖Thr 3,3‖Eccl 5,14‖Esth 9,25‖Dan 11,29.

הֲיָשׁוּב *interrog.* Jer 3,1.

יָשֹׁב, **יָשׁוּב** Q., **יָשָׁב־** Jud 7,3‖2S 15,8.19,38‖Jes 12,1‖Ps 74,21‖Dan 9,16.

וְיָשֹׁב Nu 25,4‖Dt 20,5.*6*.*7*.*8*‖1S 5,11.29,4‖2R 5,10‖Jes 55,7‖Eccl 12,7‖Dan 11,10.28‖2Ch 29,10.30,6.8.

וַיָּשָׁב, **וַיָּשֹׁב** (2) Gn 22,19.26,18.32,1.33,16.37,29.30.30,22.42,24.50,14‖Ex 4,18.20.5,22.*32*,*31*.14,27‖Nu 17,15.23,6.24,15.33,7‖Jos 7,26.10,15.*43*.38.11,10.22,32‖Jud 7,3.15.8,13.14,8.18,26.19,7.21,14‖1S 15,31.23,28.27,9‖2S 3,16.27.6,20.10,14.12,31.18,16.19,16.40‖1R 2,41.13,19.33.19,6.7.21‖2R 1,11.13.2,13.4,31.35.5,14.15.8,29.9,15.13,25.14,14.15,20.19,8.9.36.21,3.23,20.24,1‖Jes 37,8.37‖Zach 4,1‖Ps 60,2‖Esth 6,12‖1Ch 20,3.21,20‖2Ch 10,2.15,4.19,1.4.22,6.25,24.32,21.33,3.34,7.

וַיָּשׁוּב (יתיר ו״ו) Ez 18,28.

תָּשָׁב־, **תָּשׁוּב** (1R 17,21) *3 impf. f.* Gn 27,44‖2S 1,22‖1R 12,26.17,21‖Jer 3,7‖Ez 21,10‖Ps 35,13‖Prv 25,10.26,27‖Job 7,7‖Eccl 12,7‖Dan 9,25.

וְתָשֹׁב 1R 13,6.

וַתָּשָׁב Gn 8,9‖Jud 11,19.15,19‖1S 30,12‖2S 11,4‖1R 13,6.17,22‖2R 8,3‖Jes 38,8‖Ruth 1,6.22‖Thr 1,8.

נָשׁוּב *1 impf. pl.* Ex 24,14‖Nu 32,18‖Mal 3,7‖Ruth 1,10.

הֲנָשׁוּב *interrog.* Esr 9,14.

וְנָשׁוּב, K. Mal 1,4‖Thr 5,21.

וַנָּשׁוּב (יתיר ו) Neh 4,9.

וְנָשֻׁבָה (Jer), **וְנָשׁוּבָה**, Q. Gn 22,5‖Nu 14,4‖1S 9,5‖Jer 46,16‖Hos 6,1‖Thr 3,40.5,21.

תָּשׁוּבוּ, **תָּשֻׁבוּ**, K. *2 impf. pl.* Lev 25,10.13‖Nu 32,22‖Jos 22,18.23,12‖Jer 3,19‖Prv 1,23‖Job 17,10‖Neh 4,6‖2Ch 30,9.

וַתָּשֻׁבוּ Dt 1,45‖Jer 34,15.16.

תְּשׁוּבוּן, **תְּשֻׁבוּן**, **תְּשׁוּבֶן** Nu 32,15‖1R 9,6‖2Ch 7,19.

תְּשֻׁבֶינָה *2 impf. pl. f.* Ez 16,55.

יָשׁוּבוּ, **יָשֻׁבוּ** *3 impf. pl.* Gn 15,16‖Jud 2,19‖2S 23,10‖1R 22,17‖Jer 15,19.22,27.24,7.31,8(7).36,3.44,14‖Hos 3,5.7,16.8,13.14,8‖Mich 1,7‖Ps 6,11.9,18.51,15.56,10.59,7.70,4.85,9.119,79‖Neh 9,28‖2Ch 18,16.

וְיָשֻׁבוּ Ex 14,2.26‖Jer 26,3.*36*,*7*‖Jon 3,8‖Ps 22,28.59,15‖2Ch 7,14.

וַיָּשֻׁבוּ, Q., **וַיָּשׁוּבוּ** Gn 8,3.14,7.21,32.32,7.44,13‖Ex 14,28.34,31‖Nu 11,4.13,25.14,36‖Jos 2,23.4,18.6,14.7,3.8,21.24.10,21.22,9‖Jud 8,33.21,33‖1S 1,19.6,16.17,53.25,12‖2S 17,20‖1R 12,24.20,5.22,33‖2R 1,5.2,18.3,27.7,8.15.9,36‖Jer 34,11.40,12.41,14‖Ez 8,17‖Zach 1,6‖Ps 78,41‖Esr 2,1‖Neh 7,6.9,28‖2Ch 11,4.14,14.18,32.19,8.20,27.25,10.28,15.31,1.34,9.

יְשׁוּבוּן, **יְשֻׁבוּן** 1R 8,35‖Jes 35,10.51,11‖Jer 44,28‖Mich 5,2‖Ps 104,9.29‖Prv 2,19‖Job 36,10‖2Ch 6,26.

תָּשֹׁבְןָ *3 impf. pl. f.* Ez 16,55^2.

תָּשׁוּבֶנָה Q., **תֵּישַׁבְנָה** K. (rad. **יָשַׁב**) Ez 35,9.

וַתָּשֹׁבְנָה 1S 7,14.

שׁוֹבְבָה (**בְ**) **שׁוֹבֵבָה** [**שׁוֹבֵב** *Pol.* *3 perf. f.* Jer 8,5. (al. pass. = Pu.)

שׁוֹבַבְתֵּךְ (al. **בְ**) *suff.* Jes 47,10.

וְשֹׁבַבְתִּי *1 perf.* Jer 15,19.

וְשׁוֹבַבְתִּיךָ, **וְשֹׁבַבְתִּיךָ** *suff.* Ez 38,4.39,2.

מְשׁוֹבֵב *pt.* Jes 58,12.

לְשׁוֹבֵב *inf. cs.* Jes 49,5.

בְּשׁוֹבְבִי (al. בְ) *suff.* Ez 39,27.

תְּשׁוֹבֵב *2 impf.* Ps 60,3.

יְשׁוֹבֵב *3 impf.* Ps 23,3.

מְשׁוֹבֶבֶת *Polal. (pass.) pt. f.* Ez 38,8.

הֵשִׁיב *Hi. 3 perf.* Gn 14,16.41,13‖Nu 25,11 ‖ Jos 8,26 ‖ Jud 9,57‖1S 25,39.30,19 ‖ 2S 16,8 ‖2R 14,25.28.16,6‖Jer 41,16²‖ Ez 18,17‖Mal 2,6‖ Thr 2,3.8 ‖ 2Ch 25,13.32,25.

וְהֵשִׁיב Gn 48,21‖ Ex 34,35‖Lev 5,23.25,27‖Nu 5,7‖Dt 28,60‖ 2S 16,12 ‖ 1R 2,32.44 ‖ 2R 3,4 ‖ Jer 42,12‖Mal 3,24‖Prv 24,12.18.

הֱשִׁיבַנִי *suff.* Ruth 1,21‖Thr 1,13.

וֶהֱשִׁבַנִי 2S 15,25.

וַהֲשִׁיבְךָ Gn 40,13.

וֶהֱשִׁיבְךָ Dt 28,68.

הֱשִׁיבוֹ 1R 13,20.23,26.

הֱשִׁיבוֹתָ *2 perf.* Ps 85,4.

וַהֲשֵׁבֹתָ Dt 4,39.*30,1.*

וַהֲשֵׁבֹתוֹ *suff.* Dt 22,2.

וַהֲשֵׁבֹתֶם ,וַהֲשִׁיבוֹתֶם 1R 8,34 ‖ 2Ch 6,25.

וַהֲשֵׁבֹתִי ,וַהֲשִׁיבוֹתִי (Am) *1 perf.* Nu 22,8‖2S 9,7 ‖ Jer 23,3.29,14.33,7‖Ez 20,22.29,14 ‖ Joel 4,7 ‖ Am 1.8‖Zach 13,7.

וַהֲשֵׁבֹתִיךָ ,וַהֲשִׁיבֹתִיךָ *suff.* Gn 28,15‖2R 19,28‖Jes 37,29.

וַהֲשֵׁבֹתִים ,וַהֲשִׁבֹתִים ,וַהֲשִׁבוֹ׳ Jer 12,15.16,15.24,6.27,21.30,3.32,37.34,22‖Zach 10,10.

וְהוֹשְׁבוֹתִים (al. rad. יָשַׁב) Zach 10,6.

הֵשַׁבוּ ,הֵשִׁיבוּ *3 perf. pl.* 1S 6,17.21‖Ez 27,15‖2Ch 27,5.

וְהֵשִׁיבוּ Gn 29,3‖ Lev 26,26 ‖ Nu 35,25‖1R 8,47‖2Ch 6,37.

וֶהֱשִׁבוּם ,וֶהֱשִׁיבוּם *suff.* 1R 14,28‖2Ch 12,11.

הֲשֵׁבֹתֶם *2 perf. pl.* 1S 6,8 ‖ Ez 34,4.

וַהֲשֵׁבֹתֶם 1S 6,7.

הֱשִׁבֹנוּ *1 perf. pl.* Gn 44,8.

מֵשִׁיב *pt.* Gn 20,7 ‖ Jes 38,8.44,25‖Jer 28,3.*4*‖Ez 9,11 ‖ Prv 17,13.18,13.24,26 ‖ Job 20,18 ‖ Thr 1,16.

כְּמֵשִׁיב Gn 38,29.

לְמֵשִׁיב Ruth 4,15.

מְשִׁיבִים *pl.* Jud 11,9.

מְשִׁיבֵי *cs.* Jes 28,6‖Prv 26,16.

מְשִׁיבָה [מְשִׁיבַת (נס״א) *f. sg. cs.* Ps 19,8.

הָשֵׁב *inf. abs.* Ex 23,4‖Dt 22,1.24,13‖1S 6,3.

וְהָשֵׁב Gn 50,15.

הֶהָשֵׁב *interrog.* Gn 24,5.

הָשִׁיב *cs.* Lev 25,28‖2S 14,13.

לְהָשִׁיב Nu 5,8 ‖ 2S 3,11.8,3.19,11.*13*.12.44‖1R 12,6.21 ‖ Jes 49,6.66,15‖Jer 18,20.28,6.29,10‖Ez 38,12 ‖ Jon 1,13 ‖ Ps 78,38.106,23‖Prv 22,21‖Job 33,30‖Thr 1,11.2,14‖Esth 4,13.15.8,5.8‖Dan 9,25 ‖ Esr 10,14 ‖ 2Ch 6,23.10,6.11,1.

וּלְהָשִׁיב Gn 42,25.

הֲשִׁיבֵנִי *suff.* Jer 38,26‖Job 33,5.

לַהֲשִׁיבוֹ K. Gn 37,22‖ Jud 19,3‖ 2S 12,23.

לַהֲשִׁיבָהּ, Q. Jud 19,3‖1R 13,4‖ Prv 26,15.

לַהֲשִׁיבָם Neh 9,26.29 ‖ 2Ch 24,19.

הָשֵׁב ,הָשִׁיב (R), הָשֵׁב *imper.* Gn 20,7‖ Ex 4,7 ‖ Nu 17,25 ‖ 1S 29,4 ‖ 2S 14,21.15,25 ‖ 2R 8,6 ‖ Jes 42,22‖Jer 6,9‖ Ez 21,35 ‖ Ps 28,4.94,2.

וְהָשֵׁב 2S 15,20‖Ps 79,12‖Neh 3,36.

הָשִׁיבָה Jud 11,13 ‖ Ps 35,17.51,14.

הֲשִׁבֵנִי ,הֲשִׁיבֵנִי *suff.* Jer 31,18(17)‖Job 33,32.

וַהֲשִׁבֵנִי , וַהֲשִׁיבֵנִי Gn 37,14 ‖ Job 13,22.

הֲשִׁיבֵנוּ Ps 80,4.8.20‖Thr 5,21.

הֲשִׁבֻהוּ 1R 12,18.

וַהֲשִׁיבֻהוּ 1R 22,26.

הָשִׁיבוּ *pl.* Jes 46,8 ‖ Ez 14,6 ‖ Neh 5,11.

וְהָשִׁיבוּ Ez 14,6.18,30.32 ‖ 2Ch 28,11.

וַהֲשִׁיבֻהוּ *suff.* 2Ch 18,25.

אָשִׁיב, Q. *1 impf.* Gn 24,5‖ Dt 32,41‖2S 24,13‖ 1R 2,20.20,34 ‖ Jer 32,44.33,11.26.49,6.39 ‖ Ez 34,16.29,25 ‖ Hos 4,9 ‖ Joel 4,1.4 ‖ Hab 2,1 ‖ Zach 9,12 ‖ Ps 68,23².69,5.81,15.116,12 ‖ Prv 24,29‖Thr 3,21‖1Ch 21,12.

וְאָשִׁיב 1S 12,3.

וָאָשִׁיב Neh 2,20.6,4.

וָאָשֵׁב Jos 14,7.

וְאָשִׁיבָה 2S 17,3 ‖ Jes 1,25.26 ‖ Prv 27,11.

וָאָשִׁיבָה Ps 119,59‖Neh 13,9.

אֲשִׁיבְךָ ,אֲשִׁיבֶךָ *suff.* Job 35,4.40,4.

וַאֲשִׁיבְךָ Jer 15,19.

אֲשִׁיבֶנּוּ Gn 42,37‖Jud 17,3‖Am 1,3.*6.9.11.13.2,1.4.6* ‖ Job 31,14.32,14.

אֲשִׁיבֶנָּה Nu 23,20.

תָּשִׁיב *2 impf.* Gn 24,6 ‖ Dt 24,13‖2R 18,24‖Jes 36,9.58,13‖ Ps 74,11.89,44 ‖ Job 15,13 ‖ Thr 3,64.

תָּשֵׁב ,תָּשֶׁב (R) Gn 24,8‖1R 2,20‖Ps 90,3.132,10‖2Ch 6,42.

תְּשִׁבֵנִי ,תְּשִׁיבֵנִי *suff.* Jer 37,20‖Job 10,9.30,23.

תְּשִׁיבֵנוּ Ps 44,11.

תְּשִׁיבֶנּוּ Ex 22,25.23,4.

תְּשִׁיבֵם Dt 22,1.

תָּשִׁבִי *2 impf. f.* 1R 2,16.

יָשִׁיב, Q., K. *3 impf.* Gn 50,15‖Ex 21,34 ‖ Lev 25,51.52 ‖ Dt 17,16.32,43 ‖ 1S 26,23 ‖ 2S 16,8.22,21 ‖ 1R 2,17 ‖ Jes 44,19 ‖ Ez 18,7.8.12.33,15‖Hos 12,3.15 ‖ Ps

וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם *suff.* Job 21,34.

—v. ch. תּוּב et n. pr.—

שׁוּד v. שָׁדַד.

[שָׁוָה] (נס״א) שָׁוָה

similem, parem esse; satis esse, sufficere; aptum, convenientem esse; *Pi.* ponere, statuere; complanare; componere, sedare.

כמוהו בערבית, וי״פ מזה השם תושיה. יונתן קורא בישעיה ל״ח י״ג שִׁוִּיתִי עד בקר כָּארִי.

Job 33,27.

שֹׁוֶה *pt.* Esth 3,8.5,13.7,4.

וְאֶשְׁוֶה *1 impf.* Jes 40,25.

תִּשְׁוֶה *2 impf.* Prv 26,4.

יִשְׁווּ־ *3 impf. pl.* Prv 3,15.8,11.

שִׁוָּה *Pi. 3 perf.* Jes 28,25.

שִׁוִּיתִי *1 perf.* Jes 38,13‖Ps 16,8.89,20.119,30.131,2.

מְשַׁוֶּה *pt.* 2S 22,34‖Ps 18,34.

תְּשַׁוֶּה *2 impf.* Ps 21,6.

יְשַׁוֶּה־ *3 impf.* Hos 10,1.

אַשְׁוֶה [הִשְׁוָה] *Hi. 1 impf.* Thr 2,13.

וְתַשְׁווּ *2 impf. pl.* Jes 46,5.

נִשְׁתָּוָה [נִשְׁתַּוָּה] *Nithp. 3 perf. f.* (al. Ni.=נִשְׁוְתָה) Prv 27,15.

[שָׁוֵה] בְּשָׁוֵה

planities (al. n. pr.).

כטעם מישור.

Gn 14,5.

—v. ch. et n. pr. עֵמֶק שָׁ׳—

שׁוּחַ°

desidere, demergi, inclinari dehorsum; deprimi; *Hithpo.* confici, frangi (de animo).

כמוהו בערבית (ساخ) ואח אל שחה ושחח; יש מיחדין אל שוח האמור בנפש ענין התמוגגות ונמיסה, וגם להוראה זו חבר בערבית (ساح); השבעים קורין במשלי כי שָׁחָה אל מות ביתה, כלומר שָׂמָה.

שָׁחָה [שַׁח] *3 perf. f.* Ps 44,26‖Prv 2,18.

וַתָּשׁוּחַ Q., וְתָשִׁיחַ K. (=Hi) *3 impf. f.* Thr 3,20.

מוּשָׁבִים *pl.* Jer 27,16.

וַיּוּשַׁב *3 impf.* Ex 10,8.

תּוּשָׁב [תּוּשַׁב] *3 impf. f.* Jes 44,26.

שׁוֹבָב

aversus, rebellis, desertor.

Jes 57,17.

שׁוֹבָבִים *pl.* Jer 3,14.22.

[שׁוֹבֵב] לְשׁוֹבֵב

ו״ג לְשׁוֹבִים או לְשׁוֹבֵינוּ.

Mich 2,4.

הַשּׁוֹבֵבָה *f.* Jer 31,22(21). 49,4.

[שׁוּבָה] בְּשׁוּבָה

reditus (ad obedientiam et fiduciam dei), conversio.

Jes 30,15.

[שִׁיבָה] שִׁיבַת *cs.*

reditus, i. q. redeuntes (de reducibus ex exilio).

השבעים קורין שְׁבִית או שְׁבוּת.

Ps 126,1.

מְשׁוּבָה

aversio, defectio, apostasia.

Jer 3,6.8.11.12.8,5.

מְשׁוּבַת *cs.* Prv 1,32.

לִמְשׁוּבָתִי *suff.* Hos 11,7.

מְשׁוּבָתָם Hos 14,5.

מְשׁוּבֹתֵינוּ [מְשׁוּבוֹת] *pl. suff.* Jer 14,7.

וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ Jer 2,19.

מְשׁוּבֹתֵיכֶם Jer 3,22.

מְשֻׁבוֹתֵיהֶם Jer 5,6.

[תְּשׁוּבָה] תְּשׁוּבַת *cs.*

reditus; recursus (temporis); responsum.

הנהו דאיוב בא׳ו במובן שאלה ותשובה בדרז״ל.

1Ch 20,1.

לִתְשׁוּבַת 2S 11,1‖1R 20,22.26.

וְלִתְשׁוּבַת 2Ch 36,10.

וּתְשֻׁבָתוֹ *suff.* 1S 7,17.

תְּשֻׁבֹת *pl.* Job 34,36.

18,21.54,7.73,10 ‖ Prv 12,14.15,1.25,13‖Job 9,13.39,12‖Dan 11,18.

וְיָשֵׁב, K. Dan 11,18.19.

וַיָּשֶׁב Gn 14,16.20,14.40,21 ‖ Ex 4,7.15,19.19,8 ‖ Jud 9,56.17,3.4 ‖ 1S 14,27.25,21 ‖ 2S 15,29.22,25‖ 1R 2,30‖2R 13,25.17,3.20,11.22,9‖Ez 44,1 ‖Ps 18,25.94,23 ‖ Prv 20,26 ‖ Job 33,26 ‖ 1Ch 21,27 ‖ 2Ch 34,16.

יְשִׁיבֵנִי *suff.* 2S 15,8.

וַיְשִׁבֵנִי Ez 47,1.6.

יְשִׁיבֶנּוּ Job 9,12.11,10.23,13.

וַיְשִׁיבֵהוּ 1R 13,29‖2Ch 33,13.

וַיְשִׁיבֶהָ, וַיְשִׁבֶהָ 2R 14,22 ‖ 2Ch 26,2.

יְשִׁיבֶנָּה Jes 14,27. 43,13 ‖ Jer 2,24‖Prv 19,24.

וַיְשִׁיבֵם 2Ch 19,4.

תָּשִׁיב *3 impf. f.* Jud 5,29.

נָשִׁיב *1 impf. pl.* 1S 6,4 ‖ Neh 5,12.

וְנָשִׁיב 1R 12,9‖2Ch 10,9.

וַנָּשֶׁב Gn 43,21.

תָּשִׁיבוּ *2 impf. pl.* Gn 43,12 ‖ 1S 6,3.

וַתָּשִׁבוּ Jer 34,16.

יָשִׁיבוּ *3 impf. pl.* Nu 18,9 ‖ 2S 16,3‖Ps 72,10‖Prv 29,8.

וַיָּשִׁבוּ (Dt), וַיָּשִׁיבוּ Dt 1,22‖Jes 41,28‖Thr 1,19.

וַיָּשִׁיבוּ, וַיָּשִׁבוּ Nu 13,26 ‖ Dt 1,25‖Jos 22,32‖ 1S 5,3 ‖ 2S 3,26 ‖ 1R 12,16‖2R 22,20 ‖ Jer 34,11‖ 2Ch 10,16.34,28.

יְשִׁיבוּנִי *suff.* Job 20,2.

וַיְשִׁיבֻהוּ 2Ch 24,11.

וַיְשִׁבֻהוּ 1S 17,20‖1R 20,9.

וַיְשִׁבוּם Jer 23,22.

תְּשִׁבְנָה *3 impf. pl. f.* Job 20,10.

הוּשַׁב *Ho. 3 perf.* Gn 42,28.

הַמּוּשָׁב, הַמּוּשַׁב *pt.* Gn 43,12‖Nu 5,8.

בְּשׁוּלֶיהָ Thr 1,9.

——שׁוּלַמִּית v. n. pr.——

שׁוּם] הַשּׁוּמִים *pl.*

allium (ascalonicum).

כמוהו בסורית, ערבית (בתי״ו ת׳ שי״ן) ואשורית; בדרז״ל בא גם ביחיד (שום בעל בכי, השום והשומנית, אוכלי שום בערבי שבתות). יש מהברין אותו עם נָשַׁם, ע״ש ריחו הגודף.

Nu 11,5.

——הַשֻּׁמָתִי v. n. patr.——

°שָׁוַע

clamare, auxilium implorare.

יתכן לחברו עם צָוַח. יש מיהדין אל קול שַׁוְעִי משקל שֶׁוַע, שהשתמשו בו הפיטנים, ונראה יותר שהוא מקור. השבעים קורין בתהלים ע״ב י״ד מְשׁוֹעַ (ובאיוב מִיַּד שׁוֹעַ), כלומר מעשיר ועריץ, וכ״ת הסורי.

שִׁוַּעְתִּי [שִׁוַּע *Pi. 1 perf.* Jon 2,3 ‖ Hab 1,2 ‖ Ps 30,3.88,14.

מְשַׁוֵּעַ *pt.* Ps 72,22 ‖ Job 29,12.

שַׁוְּעִי (al. ex nom. שֶׁוַע) *inf. suff.* Ps 5,3.

בְּשַׁוְּעִי Ps 28,2.31,23.

וּבְשַׁוְּעוֹ Ps 22,25.

אֲשַׁוַּע, אֲשַׁוֵּעַ *1 impf.* Ps 18,7 ‖ Job 19,7.30,20.28.

וָאֲשַׁוֵּעַ Thr 3,8.

וָאֲשַׁוֵּעָה Ps 119,147.

תְּשַׁוֵּעַ, תְּשַׁוַּע *2 impf.* Jes 58,9 ‖ Job 24,12.

יְשַׁוְּעוּ, יְשַׁוֵּעוּ *3 impf. pl.* Ps 18,42 ‖ Job 35,9.36,13.38,41.

I שֶׁוַע] וְשֶׁוַע

clamor, supplicatio, *LXX* πλανᾶσθαι (al. n. pr.).

י״מ קול צעקה (או כטעם וְשָׁעֹה), ולדעת האחרונים קֹר ושוע שמות עצ״פ (ע׳ יחזקאל כ״ג כ״ג).

Jes 22,5.

שַׁוְעָה] שַׁוְעַת *cs.*

clamor, eiulatio.

ר״י הלוי גורס באיכה ג׳ נ״ו לשיחתי, ול״נ לישועתי; ואולי יש לחברו עם שׁוֹעַ בהוראת נדיבות, וכמו לשוּעתי או לשועתי, ומתאים עם לרוחתי.

1S 5,12 ‖ Jer 8,19.

וְהִתְשׁוֹטַטְנָה [הִתְשׁוֹטֵט *Hith. imper. pl. f.* Jer 49,3.

שׁוֹט, Q.

flagellum, scutica; remus.

מפני שמעלין ומורידין אותו ונראה כמשוטט, ויש מחברין אותו עם שבט.

Jes 10,26. 28,15.18 ‖ Nah 3,2 ‖ Prv 26,3 ‖ Job 9,23.

בְּשׁוֹט Job 5,21.

בַּשּׁוֹטִים *pl.* 1R 12,11.*14* ‖ 2Ch 10,11.*14*.

וּלְשֹׁטֵט [שֹׁטֵט Jos 23,13.

שַׁיִט, K.

remus; flagellum.

כטעם מָשׁוֹט.

Jes 28,15.33,21.

מָשׁוֹט, מִשּׁוֹט

remus.

Ez 27,29.

מְשׁוֹטַיִךְ [מָ *pl. suff.* Ez 27,6.

II שׁוּט] הַשָּׁאטִים *pt. pl.* (= הַשָּׁטִים)

fastidire, contemnere.

ענינו הקלת כבוד ובזיון, וכן בסורית ובאשורית, ובא בתוספות אל״ף ע״ד וְקָאם שאון (ויתכן שיש לו אחוה גם עם שׁוֹט, שכן נזכר לפניו סלון ממאיר וקוץ מכאב, וכטעם יתן למכהו לחי ישבע בחרפה).

Ez 28,24.26.

הַשָּׁאטוֹת (=הַשָּׁטוֹת) *pl. f.* Ez 16,57.

——conf. שְׁאָט——

שׁוּל] שׁוּלֵי *pl.* (vel *du.*) *cs.* (*du.* שׁוּלַיִם, *pl.* שׁוּלִים)

lacinia vestis, syrma; ora vestis.

יש מעין שרשו בפעל ערבי על התלוי ומדולדל, ושגור בדרז״ל על תחתית כלי וקרקעיתו (שולי הכוס, שולי קדרה) ובכנוי לפי הטבעת.

Ex 28,34.*39*,*25*.*26*.39,24.

שׁוּלַיִךְ *suff.* Jer 13,22.26 ‖ Nah 3,5.

שׁוּלָיו Ex 28,33².

וְשׁוּלָיו Jes 6,1.

תִּשְׁתּוֹחֲחִי [הִשְׁתּוֹחֵחַ *Hithpo. 2 impf. f.* Ps 42,6.12.*43*,*5*.

תִּשְׁתּוֹחֵח *3 impf. f.* Ps 42,7.

שׁוּחָה, Q.

fovea.

Jer 18,20.22 ‖ Prv 22,14.23,27.

וְשׁוּחָה Jer 2,6.

שִׁיחָה, K. Jer 18,22 ‖ Ps 57,7.

שִׁיחוֹת *pl.* Ps 119,85.

שַׁחַת, שָׁחַת

fovea; sepulcrum; *orcus*.

ע״מ נחת ורחת מן נוח ורוח.

Ps 16,10.30,10.35,7.55,24.94,13 ‖ Prv 26,27 ‖ Job 33,18.24.30.

הַשָּׁחַת Ps 49,10.

בְּשַׁחַת Ps 7,16.9,16.

בַּשַּׁחַת, בַּשָּׁחַת Job 9,31.33,28.

לַשַּׁחַת Jes 51,14 ‖ Ez 28,8 ‖ Job 17,14.33,22.

מִשַּׁחַת Jes 38,17 ‖ Jon 2,7 ‖ Ps 103,4.

בְּשַׁחְתָם *suff.* Ez 19,4.8.

—v. n. pr.; cf. שָׁחָה et שָׁחַח—

I °שׁוּט

cursitare, discurrere, peragrare; remigare.

מעין הוראותיו בסורית, ערבית, כושית ואשורית. התשוטטנה ת׳ השתוטטנה, ע״פ הכלל הידוע בעבור פגישת שלוש הברות הדומות במבטא.

שָׁטוּ [שָׁט *3 perf. pl.* Nu 11,8.

שָׁטִים *pt. pl.* Ez 27,8.

הַשָּׁטִים Ez 27,26.

מִשּׁוּט, מִשֻּׁט *inf. cs.* Job 1,7.2,2.

שׁוּט־ *imper.* 2S 24,2.

וַיָּשֻׁטוּ *3 impf. pl.* 28,4.

מְשׁוֹטְטִים [שׁוֹטֵט *Pol. pt. pl.* Zach 4,10.

מְשׁוֹטְטוֹת (al. טְ) *pl. f.* 2Ch 16,9.

שׁוֹטְטוּ (al. טְ) *imper. pl.* Jer 5,1.

יְשֹׁטְטוּ, יְשׁוֹטְטוּ (al. טְ) *3 impf pl.* Am 8,12 ‖ Dan 12,4.

בְּשׁוֹר־ Dt 22,10.

כְּשׁוֹר Prv 7,22.

לַשּׁוֹר Nu 15,11.

מִשּׁוֹר Ex 22,3 ‖ Lev 4,10 ‖ 1S 15,3 ‖ Ps 69,32 ‖ Prv 15,17.

שׁוֹרְךָ, שֹׁרְךָ *suff.* Ex 23,12 ‖ Dt 15,19.28,31.

וְשׁוֹרְךָ Dt 5,14.

לְשֹׁרְךָ Ex 22,29.

שׁוֹרוֹ Dt 5,18.22,4.33,17 ‖ Jos 7,24 ‖ 1S 14,34² ‖ Job 21,10.

וְשׁוֹרוֹ Ex 20,17.

שְׁוָרִים *pl.* Hos 12,12.

—v. ch. תּוֹר—

שׁוּר° I

circuire, iter facere.

בערבית ענינו הליכה, וכטעם ושמן למצרים יובל.

שׁוּר] וַתָּשֻׁרִי 2 *impf. f.* Jes 57,9.

שָׁרָה] שָׁרוֹתַיִךְ *pl. suff.*

caterva, agmen, commeatus (mercatorum).

כטעם ארחת ישמעאלים ושיירה בדרז"ל (קאראוואנע); וי"ג שָׁרָתַיִךְ.

Ez 27,25.

תְּשׁוּרָה] וּתְשׁוּרָה

donum, oblatio.

כטעם אֲרֻחָה ומִנְחָה מן אָרַח ונָחָה, ולד"א מן שור ב' דורן של ראיון והקבלת פנים.

2S 9,7.

שׁוּר° II

circumspicere, spectare, prospicere, contemplari; insidiari; respicere, curare.

קרוב אל תור. השבעים קורין בהושע י"ג ו' על דרך אַשּׁוּר; י"ג באיוב ל"ג י"ד לא יְשִׁיבֶנָּה; יָשֹׁר על אנשים פי' רלב"ג מענין זה, הבטה והשגחה, וכ"ת השבעים; ליונתן היו"ד שרשית (יתרייץ), וכן פי' מלבי"ם שיישר את העולה והעוות שעשה לאחרים; לד"ק מן שור א': ילך אל אנשים או יקהיל חבורת אנשים, ולדעת האחרונים מענין שיר, והובא שם שנית (י"פ שוררי דתהלים מן שירות לב).

שָׁר] וְשׁוּר *imper.* Job 35,5.

אָשׁוּר 1 *impf.* Hos 13,7.

וְהֵשִׁיקוּ Joel 1,24.

שׁוֹקֵק] וַתְּשֹׁקְקֶהָ *Pol. 2 impf. suff.* Ps 65,10.

שׁוּק] בַּשּׁוּק

platea, forum.

כמוהו בסורית, ערבית ואשורית, ושגור הרבה בדרז"ל, וע"ש שאונו והמונו.

Prv 7,8 ‖ Eccl 12,4.5.

בַּשְּׁוָקִים *pl.* Cant 3,2.

שׁוֹק

crus.

כמוהו בערבית וסורית; י"פ מן הכושית בהוראת סעד ומשען (שטיטצע).

Ex 29,22.27 ‖ Lev 7,32.*8*,*25*.9,*21*.33.34.*10*,*14*.8,26.10,15 ‖ Nu 6,20 ‖ Jud 18,8 ‖ Jes 47,2.

הַשּׁוֹק 1S 9,24.

וּכְשׁוֹק Nu 18,18.

שֹׁקַיִם *du.* Prv 26,7.

הַשֹּׁקַיִם Dt 28,35.

בְּשׁוֹקֵי *cs.* Ps 147,10.

שׁוֹקָיו *suff.* Cant 5,15.

—v. ch.; cf. שָׁקָה et שָׁקַק—

שׁוֹר

taurus, ταῦρος, bos; grex boum, armentum.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית (בתי"ו ת' שי"ן, כביונית ורומית), כושית (בסמ"ך) ואשורית (אולי יְחֻבַּר עם שוור בדרז"ל, כטעם וירקידם כמו עגל?); י"נ בהושע י"ב לַשֵּׁדִים זִבֵּחוּ, והשבעים קורין שָׁוָרִים!

Gn 32,6.49,6 ‖ Ex 21,28.29.33.35.36².37.22,8.9.23,4.34,19 ‖ Lev 7,23.17,3.*22*,*27*.27,26 ‖ Nu 18,17 ‖ Dt 14,4.17,1.18,3.22,1.25,4 ‖ Jos 6,21 ‖ 1S 12,3 ‖ 2S 6,13 ‖ 1R 1,19.*25* ‖ Jes 1,3.7,25 ‖ Ez 1,10 ‖ Ps 106,20 ‖ Prv 14,4 ‖ Job 6,5.24,3 ‖ Neh 5,18.

וְשׁוֹר Lev 9,4.22,23.28 ‖ Nu 7,3 ‖ 1S 22,19.

וָשׁוֹר Jud 6,4.

הַשּׁוֹר Ex 21,28².29.32,35.36.37 ‖ Lev 9,18.19 ‖ Nu 22,4 ‖ Jud 6,25 ‖ Jes 32,20.66,3.

וְהַשּׁוֹר Ex 21,32.

שַׁוְעָתִי *suff.* Ps 40,2.

וְשַׁוְעָתִי 2S 22,7 ‖ Ps 18,7.39,13.102,2.

לְשַׁוְעָתִי Thr 3,56.

שַׁוְעָתָם Ex 2,23 ‖ Ps 34,16.145,19.

שׁוַע

clamor; *al.* opes, divitiae.

לד"ק יְחֻבַּר עם שׁוֹעַ דלקמן, ע' מפרשים.

Job 30,24.

שׁוּעֲךָ *suff.* Job 36,19.

שׁוֹעַ

opulentus, dives; liberalis, nobilis.

הפעל בערבית בדפך אתון وسع מורה על אצילות ונדיבת רוח.

Jes 32,5 ‖ Job 34,19.

—v. n. pr.—

שׁוּף] תְּשׁוּפֶנּוּ 2 *perf. suff.*

contundere, conterere.

יש מחברין אותו עם שפף, בהוראת שפשוף וכתיתה (צערמאלמען), ולד"א יְחֻבַּר עם שאף (שנאפפען); י"ג בתהלים יְסוּפֵנִי, או יְעוּפֵנִי.

Gn 3,15.

יְשׁוּפֵנִי 3 *impf. suff.* Ps 139,11 ‖ Job 9,17.

יְשׁוּפְךָ Gn 3,15.

—cf. שָׁפָה et שְׁפִיפֹן—

שׁוּק° I

desiderare, concupiscere.

ענינו חשק ותאוה, וכמוהו בערבית (ואולי הוא אח לשלאחריו וכטעם המון מעים, רגש והרגשה).

שׁוֹקֵק] שׁוֹקֵקָה, שֹׁקֵקָה *Pol. pt. f.* Jes 29,8 ‖ Ps 107,9.

תְּשׁוּקָה] תְּשׁוּקָתֵךְ *suff.*

desiderium, cupido.

Gn 3,16.

תְּשׁוּקָתוֹ Gn 4,7 ‖ Cant 7,11.

שׁוּק° II

redundare. *Pol.* irrigare.

קרוב אל שקה ושקק, והוא קול הברה טבעית של הגשם והשתפכות נוזלים.

הֵשִׁיק] הֵשִׁיקוּ *Hi. 3 perf. pl.* Joel 4,13.

לי״י; י״ג בתהלים כ״ב ל׳: אכלו וַיִּשְׁתַּחֲווּ, ול״נ אַךְ לוֹ ישתחוו.

Jes 51,23.

[הִשְׁחָה] יַשְׁחֶנָּה *Hi.* 3 *impf. suff.* Prv 12,25.

[הִשְׁתַּחֲוָה] וְהִשְׁתַּחֲוָה *Hith.* 3 *perf.* Ez 46,2.

וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ 2 *perf.* Dt 4,19.8,19.26,10.30,17.

הִשְׁתַּחֲוֵיתִי 1 *perf.* 2S 16,4.

וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי 1S 15,30 ‖ 2R 5,18.

הִשְׁתַּחֲווּ 3 *perf. pl.* Jer 8,2.

וְהִשְׁתַּחֲווּ Ex 11,8.33,10 ‖ Jes 27,13.69,14 ‖ Ez 46,3.

וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם 2 *perf. pl.* Ex 24,1 ‖ Dt 11,16 ‖ Jos 23,16 ‖ 1R 9,6 ‖ 2Ch 7,19.

מִשְׁתַּחֲוֶה *pt.* 2R 19,37 ‖ Jes 37,38.

וּמִשְׁתַּחֲוֶה Esth 3,5.

מִשְׁתַּחֲוִים *pl.* Gn 37,9 ‖ Neh 9,6 ‖ 2Ch 29,28.

(מִשְׁתַּחֲוִים =) מִשְׁתַּחֲוִיתֶם Ez 8,16.

וּמִשְׁתַּחֲוִים Esth 3,2 ‖ Neh 9,3.

הַמִּשְׁתַּחֲוִים Zeph 1,5^2.

לְהִשְׁתַּחֲוֹת *inf. cs.* Gn 37,10 ‖ Lev 26,1 ‖ 1S 1,3.2,36 ‖ 2S 15,5 ‖ 2R 5,18 ‖ Jes 2,20.66,23 ‖ Jer 7,2.26,2 ‖ Ez 46,9 ‖ Zach 14,16.*17* ‖ 2Ch 20,18.

וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת Jud 2,19 ‖ Jer 13,10.*25,6*.

[הִשְׁתַּחֲוֵה] וְהִשְׁתַּחֲוִי *imper. f.* Ps 45,12.

הִשְׁתַּחֲווּ *pl. m.* Ps 29,2.*96,9*.97,7 ‖ 1Ch 16,29.

וְהִשְׁתַּחֲווּ Ps 99,5.9.

אֶשְׁתַּחֲוֶה 1 *impf.* Ps 5,8.*138,2*.

וְאֶשְׁתַּחֲוֶה 1S 15,25.

וָאֶשְׁתַּחֲוֶה Gn 24,48.

תִּשְׁתַּחֲוֶה 2 *impf.* Ex 20,5.23,24.34,14 ‖ Dt 5,9 ‖ Mich 5,12 ‖ Ps 81,10.

יִשְׁתַּחֲוֶה 3 *impf.* 2S 15,32 ‖ Esth 3,2 ‖ 2Ch 25,14.

[שָׁזְפָה] שְׁזָפַתּוּ 3 *perf. f. suff.* Job 20,9.30,7.

שֶׁשְּׁזָפַתְנִי Cant 1,6.

שָׁזַר°

torquere, contorquere.

כמוהו בערבית (בימין), ועניננו קליעה ועביתה; פתיל תכלת ת״י שזיר דתכלא, ובדרז״ל גם בבינוני פעול (שזורים שזורים, עירובין צ״ו ע״ב), ומזה השם שדרה, או שזרה, לפי שהוט השדרה כמעשה עבות ומקלעת.

[הָשְׁזַר] מָשְׁזָר *Ho. pt.* Ex 26,1.*27,9.18.28.6.36,8.38,9.16.39,28.29.31.36.27,16.28,8.15.36,35.37.38,18.39,2.5.8.39,24.*

——שָׁחַח v. שַׁח——

שָׁחַד°

donare, munerari.

כמוהו בסורית, ובערבית בחוק המבטא (כ׳ ת׳ ה׳). י״נ בישעיה מ״ז י״א שַׁחֲדָהּ, ומקביל היטב אל כַּפְּרָהּ.

[שְׁחַד] שִׁחֲדוּ *imper. pl.* Job 6,22.

וַתִּשְׁחֲדִי 2 *impf. f.* Ez 16,33.

שֹׁחַד

donum, munus, corruptela, largitio.

Dt 10,17.16,19.27,25 ‖ 1S 8,3 ‖ 1R 15,19 ‖ 2R 16,8 ‖ Jes 1,23.5,23 ‖ Ez 22,12 ‖ Ps 26,10 ‖ Prv 6,35.17,23 ‖ Job 15,34 ‖ 2Ch 19,7.

וְשֹׁחַד Ex 23,8 ‖ Ps 15,5 ‖ Prv 21,14.

הַשֹּׁחַד Ex 23,8 ‖ Dt 16,19 ‖ Prv 17,8.

בְּשֹׁחַד Jes 45,13 ‖ Mich 3,11.

בַּשֹּׁחַד Jes 33,15.

[שָׁחָה] שְׁחִי *imper. f.*

subsidere, se inclinare; *Hi.* deprimere, frangere (animum); *Hith.* in genua procumbere, se prosternere; adorare, precibus venerari; obsequium praestare, se submittere.

אח אל שוח ושחח. השבעים קורין בש״א א׳ כ״ח וַתַּנִּיחֵהוּ שם לִפְנֵי י״י ת׳ וַיִּשְׁתַּחוּ שם

אֲשׁוּרֶנּוּ *suff.* Nu 23,9.24,17.

וַאֲשׁוּרֶנּוּ Hos 14,9.

תְּשׁוּרֶנּוּ 2 *impf. suff.* Job 35,14.

תָּשׁוּרִי 2 *impf. f.* Cant 4,8.

יָשׁוּר 3 *impf.* Jer 5,26.

יָשֹׁר (= יָשׁוּר?) Job 33,27.

יְשׁוּרֶנּוּ *suff.* Job 34,29.

יְשׁוּרֶנָּה Job 17,15.33,14.35,12.

תְּשׁוּרֵנִי 3 *impf. f. suff.* Job 7,8.24,15.

תְּשׁוּרֶנּוּ Job 20,9.

[שׁוֹרֵר] שֹׁרְרוּ (al. ר) *Pol.* 3 *perf. pl.* Job 36,24.

שׁוֹרְרַי, שֹׁרְרַי (al. ר) *pt. pl. suff.* Ps 5,9.27,11.56,3.

בְּשֹׁרְרָי (al. ר) Ps 59,11.

לְשֹׁרְרָי (al. ר) Ps 54,7.

[שׁוּר] בְּשׁוּרָי (= בְּשֹׁרְרַי) *pl. suff.* Ps 92,12.

——conf. תּוֹר——

שׁוּר III

murus.

עניננו הומה, וכמוהו בארמית, סורית וערבית (אולי יש לו אחוה עם שלפניו וכטעם מגדל הצופים?).

Gn 49,22 ‖ 2S 22,30 ‖ Ps 18,30.

——v. ch. et n. pr.——

[שׁוּרָה] שׁוּרֹתָם *pl. suff.*

להקדמונים ענין הומה, ונראה יותר לפרשו מן שורות הכרם בדרז״ל (וקרוב אל טור ותור); רש״י מפרש מזה יָשֹׁר על אנשים, יעשה שורות של אנשים.

Job 24,11.

[שָׂרָה] בְּשָׁרוֹתֶיהָ *pl. suff.*

משקל אחר (כַּעֲקָה מן עוק).

Jer 5,10.

——cf. שׁוּרָה p. 709c——

שׁוֹשָׁן etc. v. שֵׁשׁ II; שׁוּת v. שִׁית.

שָׁזַף°

conspicere, intueri; adurere (de sole dictum).

עניננו הבטה והשקפה תמידית; וטעם ששזפתני השמש הביטה עלי תמיד עד שנעשיתי שחרחורת, וי״פ מן שדף, או מן זֶפֶת וגורסין שְׁזָפַתְנִי.

וַיִּשְׁתַּחֲוֶה 1R 22,54.

וְיִשְׁתַּחֲוּוּ, K. Gn 27,29 ‖ Jes 44,17.

וַיִּשְׁתַּחוּ K., וַיִּשְׁתַּחֲווּ Gn 18,2.19, 1.23,7.12.24,26.52.33,3.43,28.47, 31.48,12 ‖ Ex 18,7.34,8 ‖ Nu 22, 31 ‖ Dt 17,3 ‖ Jos 5,14 ‖ Jud 7,15 ‖ 1S 1,28.15,31.20,41.24,9.28,14 ‖ 2S 1,2.9,6.8.12,20.14,22.33.18,21. 28.24,20 ‖ 1R 1,23.47.53.2,19.9,9. 16,31 ‖ 2R 21,3.21 ‖ Jes 44,15 ‖ Job 1,20 ‖ 1Ch 21,21 ‖ 2Ch 33,3.

וַתִּשְׁתַּחוּ, וַתִּשְׁתַּחֲווּ 3 *impf. f.* 1S 25,23.41 ‖ 2S 14,4 ‖ 1R 1,16. 31 ‖ 2R 4,37 ‖ Ruth 2,10.

נִשְׁתַּחֲוֶה 1 *impf. pl.* Ps 95,6. 132,7.

וְנִשְׁתַּחֲוֶה Gn 22,5.

תִּשְׁתַּחֲווּ 2 *impf. pl.* Jos 23,7 ‖ 2R 17,35. 36. 18,22 ‖ Jes 36,7 ‖ 2Ch 32,12.

יִשְׁתַּחֲווּ 3 *impf. pl.* Gn 49,8 ‖ Jes 2,8.45,14.46,6.49,23 ‖ Ps 66,4.

וְיִשְׁתַּחֲווּ, Q. Gn 27,29[2] ‖ Jes 49, 7 ‖ Zeph 2,11 ‖ Ps 22,28. 72,11. 86,9.

וַיִּשְׁתַּחֲווּ, Q. Gn 33,7[2]. 42,6. 43, 26.28 ‖ Ex 4,31.12,27.32,8 ‖ Nu 25,2 ‖ Dt 29,25 ‖ Jud 2,12.17 ‖ 1S 1,19 ‖ 1R 9,9.11,33 ‖ 2R 2,15.17, 16 ‖ Jer 1,16. 16,11. 22,9 ‖ Ps 22, 30.106,19 ‖ Neh 8,6 ‖ 1Ch 29,20 ‖ 2Ch 7,3.22.24,17.29,29.30.

וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ 3 *impf. pl. f.* Gn 33,6.37,7.

בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי *suff.*

הִשְׁתַּחֲוָיָה]

adoratio, quae fit procumbendo; *al. inf.* = בְּהִשְׁתַּחֲוֹתִי.

לד״ק שֵׁם כמו ששנור בתפלות, ולד״א מקור, וכמו בהשתחוותי; להשבעים בהשתחותו.

2R 5,18.

שְׁחוּת] בִּשְׁחוּתוֹ *suff.*

fovea.

ע״מ פְּדוּת מן פדה.

Prv 28,10.

שְׁחִית] בִּשְׁחִיתוֹתָם *pl. suff.*

ע״מ ברית מן ברה. השבעים קורין בתהלים וַיְמַלְּטֵם מִשְּׁחִיתוֹתָם, וי״נ וימלט מִשַּׁחַת חַיָּתָם.

Thr 4,20.

מִשְּׁחִיתוֹתָם Ps 107,20.

——cf. שׁוּחַ et שָׁחַח——

שָׁחַח] וְשַׁח

submittere; deprimi, submittere se; *Hi.* deprimere, humiliare (*Hithpo.* v. שׁוּחַ).

אח אל שוח ושחה, יש מחברין לו וישחך בקרבך דחבקוק, מה תשתוחחי דתהלים הובא בשרש שוח.

Jes 2,11.17.

שַׁחוֹתִי, שַׁחֹתִי 1 *perf.* Ps 35, 14.38,7.

שַׁחוּ 3 *perf. pl.* Hab 3,6 ‖ Prv 14,19.

שָׁחֲחוּ Job 9,13.

שְׁחוֹחַ (al. nom.) *inf. cs.* Jes 60,14.

יָשֹׁחַ 3 *impf.* Ps 10,10.

יָשֹׁחוּ 3 *impf. pl.* Job 38,40.

וַיָּשֹׁחוּ Ps 107,39.

וַיִּשַּׁח *Ni.* 3 *impf.* Jes 2,9.*5,15.*

תִּשַּׁח 3 *impf. f.* Jes 29,4.

וְיִשַּׁחוּ 3 *impf. pl.* Eccl 12,4.

הֵשַׁח *Hi.* 3 *perf.* Jes 25,12. 26,5.

שַׁח] וְשַׁח

depressum.

תאר ע״מ וקל ברגליו מן קלל.

Job 22,29.

——cf. שׁוּחַ et שָׁחָה——

שָׁחַט

mactare, iugulare, immolare; trucidare, interficere; *pt. pass.* expansum, (aurum) contusum, diductum.

כמוהו בערבית ובימין, ובדרז״ל בא גם בהפעיל. יש מאחין אותו עם שָׁחַת, ונראה יותר לחברו עם שָׁטַח בהפך אתון (ניעדעשטרעקקען), וכמו שקראו הז״ל במדבר י״א ל״ב וַיִּשְׁחֲטוּ לָהֶם שָׁחוֹט ת׳ וַיִּשְׁטְחוּ להם שָׁטוֹחַ, ויפרש וְשַׁחֲטָה סטים כמו וְשַׁטְּחָה, והץ שחוט (לפי הקרי) כמו שָׁטוּחַ, כטעם תאריכו לשון, וזהב שָׁחוּט מתוח ומרודד (כעין שפי׳ רז״ל); אמנם לד״ק חץ שחוט כמו שָׁחוּז, מחודד, כהשחזה בדרז״ל ובערבית (בדלי״ת רפויה), וזהב שחוט ענינו מעורב במֹתכת אחרת, וכן יֵאָמר בערבית על יין מהול. י״נ וְשַׁחֲטָה שֵׂטִים העמיקו (ע׳ במדבר כ״ה א׳), ואולי יש לגרום וְשַׁחְתֶּם, כלומר שחת רשתם (ע׳ הערה אל שָׁחַט).

Jer 39,6.52,10.

וְשָׁחַט Lev 1,5.11. 3,8.*13.* 4,4.*15.* 24.29.33.14,5.13.25.50.16,11.15 ‖ Nu 19,3.

וּשְׁחָטוֹ *suff.* Lev 3,2.

וְשָׁחַטְתָּ 2 *perf.* Ex 29,11.16.20.

שָׁחֲטוּ 3 *perf. pl.* 2R 25,7.

וְשָׁחֲטוּ Ex 12,6.

וּשְׁחַטְתֶּם 2 *perf. pl.* 1S 14,34.

שׁוֹחֵט K. *pt.* Jes 66,3 ‖ Jer 9,7.

שְׁחֻטִים] שְׁחֲטֵי *pl. cs.* Jes 57,5.

שָׁחוּט, Q. *pass. sg.* 1R 10,16. 17 ‖ Jer 9,7 ‖ 2Ch 9,15[2].16.

הַשְּׁחוּטָה, הַשְּׁחֻטָה *f.* Lev 14,6. 51.

וְשָׁחֹט *inf. abs.* Jes 22,13.

לִשְׁחוֹט, לִשְׁחֹט (Ez) *cs.* Gn 22, 10 ‖ Ez 40,39.

וְשַׁחֲטָה Hos 5,2.

וּבְשַׁחֲטָם *suff.* Ez 23,39.

שְׁחַט] וְשַׁחֲטוּ *imper. pl.* Ex 12,21 ‖ 2Ch 35,6.

תִּשְׁחַט 2 *impf.* Ex 34,25.

וַתִּשְׁחֲטִי 2 *impf. f.* Ez 16,21.

יִשְׁחַט, יִשְׁחָט 3 *impf.* Lev 4, 24.*33.*14,13.19.17,3[2].

וַיִּשְׁחַט, וַיִּשְׁחָט Lev 8,15.19.23. 9,8.12.18 ‖ Jer 39,6.*52,10.*

וַיִּשְׁחָטֵהוּ *suff.* Lev 9,15.

וַיִּשְׁחָטֵם Nu 14,16 ‖ 1R 18,40 ‖ Jer 41,7.

תִּשְׁחֲטוּ 2 *impf. pl.* Lev 22,18.

יִשְׁחֲטוּ, יִשְׁחָטוּ 3 *impf. pl.* Lev 7,2[2] ‖ Ez 40,42.41.44,11.

וַיִּשְׁחֲטוּ Gn 37,31 ‖ 1S 1,25.14,32. 34 ‖ 2R 10,7 ‖ Esr 6,20 ‖ 2Ch 29, 22[2].30,15.*35,1.*35,11.

וַיִּשְׁחָטֻהוּ *suff.* Jud 12,6.

וַיִּשְׁחָטוּם 2R 10,14‖2Ch 29,24.

נִשְׁחַט] יִשָּׁחֵט *Ni. 3 impf.* Nu 11,22.

תִּשָּׁחֵט *3 impf. f.* Lev 6,18².

שְׁחִיטָה] שְׁחִיטַת *cs.*

mactatio.

2Ch 30,17.

שַׁחַל ,שָׁחַל

leo (*poët.*).

י״פ מן הערבית במובן נעירה ונהימה, (ומעין זה באשורית), ובא רק בדבור המליצי. ע׳ לקמן.

Hos 13,17‖Ps 91,13‖Prv 26,13‖ Job 4,10.28,8.

כַּשָּׁחַל Hos 5,14‖Job 10,16.

שְׁחֵלֶת] וּשְׁחֵלֶת

onyx marinus, unguis odoratus (blatta byzantina).

ת״א טופרא, צפורן בדרז״ל (י״פ מזה השם שַׁחַל דלעיל, בעל הצפרנים).

Ex 30,34.

שְׁחִין

ulcus inflammatum, pustula ardens.

בסורית, ערבית ואשורית שחן מורה על החם והרתיחה (ובדרז״ל שחונה ונשומה, שחין נורא), וכטעם דלקת.

Ex 9,10‖Lev 13,18.

הַשְּׁחִין Ex 9,11²‖ Lev 13,19 ‖ 2R 20,7‖Jes 38,21.

בִּשְׁחִין Dt 28,27.35‖Job 2,7.

בַּשְּׁחִין Lev 13,20.

לִשְׁחִין Ex 9,9.

שָׁחִיס

frumentum quod sponte crescit.

כמו סחיש בהפך אתון.

Jes 37,30.

——cf. **סָחִישׁ**——

שַׁחַף] הַשָּׁחַף

larus (avis aquatica).

עוף מימי כחוש, רזה ודל בשר.

Lev 11,16‖Dt 14,15.

שַׁחֶפֶת] הַשַּׁחֶפֶת

tabes, phthisis.

מחלת הרזון והכחישה (שווינדזוכט), וכן בערבית.

Lev 26,16.

בַּשַּׁחֶפֶת Dt 28,22.

——**שָׁחִיף** v. **שְׁחִיף**——

שַׁחַץ] שָׁחַץ

superbia, *ferocia.*

בערבית ובכושית מורה על ההתנשאות, ומזה גובה וגאון, ובדרז״ל אנשי שחץ, נשים שחצניות; יש מאחין אותו עם שחז בדרז״ל.

Job 28,8.41,26.

——v. n. pr.——

שָׁחַק] וְשָׁחַקְתָּ *2 perf.*

atterere, comminuere in pulverem.

כמוהו בערבית בהוראת כתיתה ודקיקה, ונאמר גם על ערפלי טהר הדקים (ובנגוד עָבִים), וזה טעם שחק ושחקים (כענין הנטה כדק שמים, ובפיוט דק והלד?).

Ex 30,36.

שָׁחֲקוּ *3 perf. pl.* Job 14,19.

וְאֶשְׁחָקֵם *1 impf. suff.* 2S 22,43‖Ps 18,43.

שַׁחַק] וּכְשַׁחַק

pulvis; coelum, nubes.

ע׳ לעיל (מכיון שבאו שחקים תמיד נרדף אל שמים יש לגרוס בתהלים ע״ז י״ח: זרמו שָׁמַיִם).

Jes 40,15.

בַּשַּׁחַק Ps 82,7.38.

שְׁחָקִים *pl.* Dt 33,26 ‖ 2S 22,12‖ Jer 51,9 ‖ Ps 18,12. 36,6. 57,11. *108,5.*77,18.78,23‖Prv 8,28‖Job 35,5.36,28.38,37.

וּשְׁחָקִים Jes 45,8‖Prv 3,20.

בַּשְּׁחָקִים Ps 68,35‖Job 37,21.

לִשְׁחָקִים Job 37,18.

I **שָׁחַר] שֹׁחֵר** *pt.*

quaerere, sectari; desiderare, se ad alqm convertere.

פעל נגזר מן השם שַׁחַר, ע״ד לְבַקֵּר מן בֹּקֶר (ואולי גם שַׁמֵּשׁ בארמית ובדרז״ל מן שֶׁמֶשׁ?). י״ג בישעיה כ״ו ט׳: אף רוחי בְּקִרְבִּי ישחרך, ומקביל אל נפשי אויתיך בַּלַּיְלָה; במ״ז י״א: לא תדעי שחרה, ומקביל אל כַּפְּרָה.

Prv 11,27.

שִׁחֵר] שִׁחֲרוֹ *Pi. 3 perf. suff.* Prv 13,24.

וְשִׁחַרְתַּנִי *2 perf. suff.* Job 7,21.

וְשִׁחֲרוּ־ *3 perf. pl.* Ps 78,34.

מְשַׁחֵר] מְשַׁחֲרֵי *pt. pl. cs.* Job 24,5.

וּמְשַׁחֲרַי *suff.* Prv 8,17.

לְשַׁחֵר *inf. cs.* Prv 7,15.

שַׁחְרָהּ (שַׁחֲרָהּ) *suff.* Jes 47,11.

אֲשַׁחֶרְךָּ] אֲשַׁחֲרֶךָּ *1 impf. suff.* Jes 26,9‖Ps 63,2.

תְּשַׁחֵר *2 impf.* Job 8,5.

יְשַׁחֲרֻנְנִי ,רוּ *3 impf. pl. suff.* Hos 5,15‖Prv 1,28.

שָׁחַר, K., שַׁחַר

prima lux, aurora, *met.* felicitas.

כדוגמתו בערבית (בשמאל) ובאשורית, ובדרז״ל שחרית. לרד״ק מענין שחרחרת (מאָרגענגרויען), ויש מחברין אותו עם שַׁעַר, כאלו נפתחו השמים, וכקורבת בקר עם בקע (ואולי יש לפתרו מן שהל בדרז״ל מענין יציאה, ע׳ הערה אל מִשְׁחָר). י״ג בהושע ו׳ ג׳: כְּשַׁחֲרֵנוּ כֵּן נִמְצָאֵהוּ, ובי׳ ט״ו בַּשַּׁעַר ת׳ בשחר.

Jes 8,20.14,12‖ Am 4,13 ‖ Ps 57,9.*108,3.*139,9 ‖ Job 3,9.38,12.41,10‖Cant 6,10.

הַשַּׁחַר Q., **הַשָּׁחַר** Gn 19,15. 32,25.27‖Jos 6,15‖Jud 19,25‖ 1S 9,26‖Jon 4,7‖Ps 22,1‖Neh 4,15.

בַּשַּׁחַר Hos 10,15.

כְּשַׁחַר Hos 6,3‖Joel 2,2.

כַּשַּׁחַר Jes 58,8.

שַׁחְרָהּ *suff.* Jes 47,11.

מִשְׁחָר

tempus matutinum (primā luce).

עת השחר, וי״ג מרחם שַׁחַר, והמ״ם נשתרבבה מן מרחם; לרש״י כמו מִשְׁהָל, בגיחך מן הרחם (כמשהל בניתא מחלבא; ומאין משילין פירות ואיכא דתני משהירין אין ראיה).

Ps 110,3.

שַׁחֲרוּת] וְהַשַּׁחֲרוּת

tempus matutinum, aurorae: iuvenilis aetas, adolescentia.

2S 24,16 ‖ 2R 23,13 ‖ Jer 51,25² ‖ 1Ch 21,15.

וְהַמַּשְׁחִית 1S 14,15.

לְמַשְׁחִית Ex 12,13 ‖ Ez 5,16. 9,6. 25,15 ‖ Dan 10,8 ‖ 2Ch 20,23. 22,4.

מַשְׁחִיתָם *suff.* Gn 6,13.

מַשְׁחִיתִים, מַשְׁחִיתָם, מַשְׁחִתִים *pl.* Gn 19,13 ‖ Jud 20,42 ‖ 2S 20, 15 ‖ Jes 1,4 ‖ Jer 6,28. 22,7 ‖ 2Ch 27,2.

הַמַּשְׁחִיתִם 1S 6,5.

הַשְׁחֵת *inf. abs.* Dt 31,29.

הַשְׁחִית *cs.* Jes 65,8.

וּבְהַשְׁחִית (al. (וּכ׳) 1Ch 26,15.

לְהַשְׁחִית 1S 26,15 ‖ 2R 8,19 ‖ Jes 51,13 ‖ Thr 2,8 ‖ 2Ch 12,12. 21,7. 26,16. 36,19.

וּלְהַשְׁחִית Jer 15,3.

מֵהַשְׁחִית Ps 106,23.

הַשְׁחִיתֶךָ [**הַשְׁחִיתְךָ**] *suff.* Dt 10, 10.

לְהַשְׁחִיתֶךָ 2Ch 25,16.

לְהַשְׁחִיתוֹ 2R 18,25.

לְהַשְׁחִיתָהּ Jes 36,10 ‖ Jer 51,11 ‖ Dan 11,17 ‖ 1Ch 21,15.

הַשְׁחִיתָם 2R 13,23.

מֵהַשְׁחִיתָם Jer 13,14.

וְהַשְׁחִיתָהּ *imper. suff.* 2R 18, 25 ‖ Jes 36,10.

אַשְׁחִית *1 impf.* Gn 14,28.31. 32 ‖ 2S 20,20 ‖ Jer 13,9 ‖ Ruth 4,6.

וָאַשְׁחִיתֵךְ *suff.* Jer 15,6.

אַשְׁחִיתֵם 2Ch 12,7.

תַּשְׁחִית *2 impf.* Lev 19,27 ‖ Dt 20,19.20.

תַּשְׁחֵת Dt 9,26 ‖ Ps 57,1. *58*,1. *59*, *1*. 75,1.

הֲתַשְׁחִית *interrog.* Gn 18,28.

תַּשְׁחִיתֵהוּ *suff.* 1S 26,9 ‖ Jes 65,8.

וַתַּשְׁחִתִי *2 impf. f.* Ez 16,47.

יַשְׁחִית, יַשְׁחֵת *3 impf.* Mal 3, 11 ‖ Ps 78,38 ‖ Prv 11,9 ‖ Dan 8, 24. 25. 9,26.

שִׁחַתָּ *2 perf.* Jes 14,20 ‖ Ez 28, 17.

וְשִׁחַתָּ Prv 23,8.

שִׁחֲתוּ, שִׁחֵתוּ *3 perf. pl.* 1R 29,12 ‖ Jer 12,10 ‖ Hos 9,9 ‖ Nah 2,3.

וְשִׁחֲתוּ Ez 22,4.

שִׁחַתֶּם *2 perf. pl.* Mal 2,8.

וְשִׁחַתֶּם Nu 32,15.

שַׁחֵת *inf. cs.* Gn 13,10.

בְּשַׁחֵת Gn 19,29.

לְשַׁחֵת Gn 6,17. *9*,*15*. 9,11 ‖ Jos 22, 23 ‖ 1S 23,10 ‖ 2S 1,14. 14,11 ‖ Ez 30,11. 43,3 ‖ Hos 11,9.

לְשַׁחֶתְכֶם *suff.* Ez 5,16.

שַׁחֲתָהּ Ez 22,30.

לְשַׁחֲתָהּ Gn 19,13 ‖ Jud 6,5 ‖ 2S 24,16.

מִשַּׁחֲתָם Ez 20,17.

וְשַׁחֵתוּ [**וְשַׁחֲתוּ**] *imper. pl.* Jer 5,10.

נִשְׁחַת *Ni. 3 perf.* Jer 13,7.

וְנִשְׁחַת Jer 18,4.

נִשְׁחָתָה [**נִשְׁחֲתָה**] *3 perf. f.* Gn 6,12.

הַנִּשְׁחָתוֹת [**נִשְׁחָת**] *pt. pl. f.* Ez 20,44.

תִּשָּׁחֵת *3 impf. f.* Ex 8,20.

וַתִּשָּׁחֵת Gn 6,11.

הִשְׁחִית *Hi. 3 perf.* Gn 6,12.

וְהִשְׁחִית Jer 36,29 ‖ Dan 8,24.

וְהִשְׁחַתִּי *1 perf.* Jer 51,20.

הִשְׁחִיתוּ *3 perf. pl.* Jes 37,12 ‖ Jer 49,9 ‖ Zeph 3,7 ‖ Ps 14,1. 53,2 ‖ 2Ch 34,11.

וְהִשְׁחִיתוּ Job 2,19.

וְהִשְׁחַתֶּם *2 perf. pl.* Dt 4,25.

מַשְׁחִית *pt.* (*partim subst.*) Gn 19,14 ‖ Jes 54,16 ‖ Jer 2,30. 5,26. 51,1 ‖ Ez 21,36 ‖ Prv 6,32. 18,9. 28, 24 ‖ 1Ch 21,12.

הֲמַשְׁחִית *interrog.* Ez 9,8.

וּמַשְׁחִית Jer 4,7.

הַמַּשְׁחִית Ex 12,23 ‖ 1S 13,17 ‖

מאחר שבא מִשְׁחָר עם ילדות נראה שגם זה מן שַׁחַר, ולד״ק ע״ש השׂער השחור בנגוד אל שֵׂיבָה, והח׳ בארט פותרו מן הערבית شارخ נער, בהפך אתון.

Eccl 11,10.

———v. n. pr.———

שָׁחַר II

nigrum esse, fieri.

כמוהו בסורית על הצבע השחור; לד״ק עיקר שרשו חר, חרר, לפי שהשחרות באה מן החם.

Job 30,30.

שְׁחוֹר] **מִשְׁחוֹר**

nigror.

Thr 4,8.

שָׁחֹר

niger, nigricans; color adustus.

Lev 13,31.37.

שְׁחֹרִים *pl.* Zach 6,2.

הַשְּׁחֹרִים Zach 6,6.

שְׁחוֹרָה *f. sg.* Cant 1,5.

שְׁחֹרוֹת *pl.* Cant 5,11.

שְׁחַרְחֹר] *f.* **שְׁחַרְחֹרֶת**

subnigricans, sole adustus.

Cant 1,6.

———cf. n. pr. **שִׁחוֹר**———

°**שִׁחֵת**] **שִׁחֵת** *Pi. 3 perf.*

perdere, pessumdare; violare, abicere; perniciose agere, perniciem moliri, inferre; *Hi.* perdere, perdite agere; *Ho.* corrumpi; *Ni.* corrumpi; vastare.

כדוגמתו בסורית, ערבית, כושית ואשורית. י״ג בש״ב כ׳ ט׳ מְחַשְּׁבִים להפיל החומה; יונתן קורא במ״ב כ״ג י״ג מימין להר הַמִּשְׁחָה, וכן בשבת נ״ו ע״ב; י״ג בהושע ט׳ ט׳ העמיקו שַׁחֲתָם, ובי״ג ט׳ קורין השבעים: שִׁחַתִיךָ ישראל מִי יַעְזְרֶךָ. למנצח אל תשחת לראב״ע נגון ונעם פיוט ידוע שהתחיל במלות אל-תשחת, ולד״ק חסרה מלת על בעבור פגישתה עם אַל.

Ex 32,7 ‖ Dt 9,12. 32,5 ‖ Jer 48, 18 ‖ Thr 2,5.6.

וְשִׁחֵת Gn 38,9 ‖ Am 1,11.

שִׁחֶתְךָ (*al.* nom.) *suff.* Hos 13,9.

וְשִׁחֲתָהּ Ex 21,26.

נקודות, וכן כתב ר"ש בס' חבור הקונים. השבעים קורין בדניאל י"א כ"ב הַשֹּׁטֵף, וי"ג הִשָּׁטֹף.

Prv 27,4.

הַשֶּׁטֶף Dan 11,22.

בַּשֶּׁטֶף Dan 9,26.

וּבְשֶׁטֶף Neh 1,8.

לְשֵׁטֶף (al. שֶׁ) Ps 32,6.

לַשֶּׁטֶף Job 38,25.

[שָׁטַר° שֹׁטֵר *pt.*

scribere; *pt.* scriba, magistratus; praefectus populi, tribunus.

בשבאית (בסמ"ך), בערבית (בשמאל) ובאשורית הוראת הפעל כתיבה, ומזה שטרא בסורית ושטר בדרז"ל. בידהושע ה' ל"ג קורא יונתן וְשֹׁטְרָיו, והשבעים מסרסין ושפטיו ושטריו.

Prv 6,7.

הַשּׁוֹטֵר 2Ch 26,11.

וְשֹׁטְרִים *pl.* Dt 1,15.16,18 ‖ Jos 8,33 ‖ 1Ch 23,4 ‖ 2Ch 19,11.34,13.

הַשֹּׁטְרִים Dt 20,5.8.9 ‖ Jos 3,2.

לְשֹׁטְרִים 1Ch 26,29.

שֹׁטְרֵי *cs.* Ex 5,14.15.19 ‖ Jos 1,10.

וְשֹׁטְרֵיכֶם *suff.* Dt 29,9.31,28.

שֹׁטְרָיו Ex 5,6.

וְשֹׁטְרָיו Ex 5,10 ‖ Nu 11,16.

וּלְשֹׁטְרָיו Jos 23,2.*24,1.*

וְשֹׁטְרֵיהֶם 1Ch 27,1.

[מִשְׁטָר מִשְׁטָרוֹ *suff.*

dominium, imperium.

ממשלתו (יש מחברין את זה ושלפניו עם סדר).

Job 38,33.

——v. n. pr.——

שַׁי, שָׁי

donum, munus.

תשורה ודורן. י"ג בבראשית מ"ט י': עַד כִּי־יָבֹא שַׁי לוֹ.

Jes 18,7 ‖ Ps 68,30.76,12.

——v. n. pr.——

(תֵּשִׁי) שָׁיָה v. שׁוּב et יָשַׁב v. שִׁיבָה; שׁוּחַ v. שִׁיחָה; נָשָׁה v. (תְּשִׁי =; שׁוּט v. שַׁיִט.

[מִשְׁטָח מִשְׁטַח *cs.*

expansio, locus ubi aliquid expanditur; *Vulg.* siccatio, LXX ψυγμός.

Ez 26,5.*14.*

מִשְׁטוֹחַ Ez 47,10.

——שׁוּט v. שׁטט——

שָׁטַף

se effundere, largiter fluere; inundare, redundare; obruere; alluendo auferre; inundando afferre; abluere; *met.* concitato curso ruere.

אח אל שצף, וכמוהו בערבית (בימין). י"ג בישעיה ה' ח' שָׁטֹף וְעָבֹר, ובדניאל י"א כ"ו יִשָּׁטֵף.

Lev 15,11 ‖ Jes 8,8.

וְשָׁטַף Dan 11,10.40.

[שְׁטָפָה (פְּ) שְׁטָפַתְנִי *3 perf. f. suff.* Ps 69,3.

[שְׁטָפוּ שְׁטָפוּנוּ *3 perf. pl. suff.* Ps 124,4.

שׁוֹטֵף, שֹׁטֵף *pt.* Jes 10,22.28,15.18.30,28.66,12 ‖ Jer 8,6.47,2 ‖ Ez 13,11.13.38,22.

הַשּׁוֹטֵף 2Ch 32,4.

שֹׁטְפִים *pl.* Jes 28,2.

וָאֶשְׁטֹף *1 impf.* Ez 16,9.

יִשְׁטוֹף *3 impf.* Dan 11,26.

וַיִּשְׁטְפוּ 1R 22,38.

תִּשְׁטֹף *3 impf. f.* Job 14,19.

תִּשְׁטְפֵנִי *suff.* Ps 69,16.

[יִשְׁטֹפוּ יִשְׁטְפוּ *3 impf. pl.* Jes 28,17 ‖ Ps 78,20.

וְיִשְׁטְפוּ Jer 47,2.

יִשְׁטְפוּךָ *suff.* Jes 43,2.

יִשְׁטְפוּהָ Cant 8,7.

[נִשְׁטַף יִשָּׁטֵף *Ni. 3 impf.* Lev 15,12.

יִשָּׁטְפוּ *3 impf. pl.* Dan 11,22.

וְשֻׁטַּף *Pu. 3 perf.* Lev 6,21.

וְשֶׁטֶף (al. שֶׁ) [שֶׁטֶף et שֵׁטֶף

effusio; inundatio.

לפי ספרים מדויקים רק לשטף מים בחמש

וַיַּשְׁחֵת 1Ch 20,1.

[יַשְׁחִיתְךָ יַשְׁחִיתֶךָ *suff.* Dt 4,31 ‖ 2Ch 35,21.

וַתַּשְׁחֵת *3 impf. f.* Ez 23,11.

וַתַּשְׁחִיתֵם *suff.* Ps 78,45.

נַשְׁחִיתָה *1 impf. pl.* Jer 11,19.

וְנַשְׁחִיתָה Jer 6,5.

יַשְׁחִיתוּ *3 impf. pl.* Jes 11,9.*65,25.*

וַיַּשְׁחִיתוּ (2S), וַיַּשְׁחִתוּ Jud 6,4.20,21.25.35 ‖ 2S 11,1 ‖ 2Ch 24,23.

תַּשְׁחִתוּן *2 impf. pl.* Dt 4,16.31,29.

[הָשְׁחַת מָשְׁחָת *Ho. pt.* Mal 1,14 ‖ Prv 25,26.

[מַשְׁחֵת מַשְׁחֵתוֹ *suff.*

pernicies, vastatio.

כמו מַשְׁחִית.

Ez 9,1.

[מִשְׁחָת מִשְׁחַת *cs.* (?)

corruptio, deformitas.

יתכן שהוא כמו נִשְׁחַת, ובא במ"ם בעבור פגישת שתי נוני"ן, ולרש"פ כמו מָשְׁחַת.

Jes 52,14.

[מָשְׁחָת מָשְׁחָתָם *suff.*

corruptum, corruptio.

Lev 22,25.

[מַשְׁחִית subst. v. Hiph. pt.]

——v. ch.; שַׁחַת v. שׁוּחַ——

שׁנט rad. שְׁטָה

וּשְׁטָחוּם *3 perf. pl. suff.*

[שָׁטַח°

expandere.

כמוהו בסורית, ערבית וכושית, בדרז"ל השמות שְׁטִיחַ ושֶׁטַח. רז"ל קורין במדבר י"א י"ב וַיִּשְׁחֲטוּ להם שָׁחוֹט (יומא ע"ה ע"ב, ירושלמי נזיר שלהי פ"ד וספרי פ' בהעלותך).

Jer 8,2.

שֹׁטֵחַ *pt.* Job 12,23.

שָׁטוֹחַ *inf. abs.* Nu 11,32.

וַתִּשְׁטַח *3 impf. f.* 2S 17,19.

וַיִּשְׁטְחוּ *3 impf. pl.* Nu 11,32.

שִׁטַּחְתִּי *Pi. 1 perf.* Ps 88,10.

שִׁירָה, שִׁירוֹ Q. 1R 5,12 || Ps 42,9.
הַשִּׁירִים *pl.* Cant 1,1.
בַּשִּׁרִים Prv 25,20.
וּבְשִׁירִים (Gn), וּבְשִׁרִים Gn 31,27 || 1Ch 13,8.
שִׁרֶיךָ *suff.* Am 5,23.
שִׁירַיִךְ [שִׁירָיִךְ Ez 26,13.
שִׁירֵיכֶם Am 8,10.
שִׁירָה K. Ps 42,3.
הַשִּׁירָה Ex 15,1 || Nu 21,17 || Dt 31,19².21.22.30.32,44 || 2S 22,1 || Ps 18,1.
שִׁירַת *cs.* Jes 5,1.
כְּשִׁירַת Jes 23,15.
שִׁירוֹת *pl.* Am 8,3.

שַׁיִשׁ

marmor candidum.

כמוהו בסורית ובאשורית; בהבלעת היו"ד שֵׁשׁ, ונקרא כן ע"ש לבנוניתו, ע' הערה אל שש א'.

1Ch 29,2.

שֵׁשׁ Cant 5,15 || Esth 1,6.
וָשֵׁשׁ Esth 1,6.
—v. n. pr.; cf. שֵׁשׁ I—

I שִׁית] שַׁת

ponere, statuere, collocare; constituere, praeponere, praeficere; fundare; tribuere, imputare; proicere; facere, reddere; parare, dare; induere.

כדוגמתו בצורית ובאשורית (יש מאחין לו שָׁתַל). השבעים קורין בירמיה ג' י"ט: אָמֵן יְהוָה כִּי אשיתך בבנים (ר"ת של אֵיךְ?), וע' י"א ה'; י"ג בתהלים י"ג ב': אשית עֵצֹות, ומקביל אל יָגוֹן, וכמ"ט ט"ו שַׁחוּ ת' שָׁתוּ; השבעים קורין באיוב ל"ח י"א יִשָּׁבֵר ת' יָשִׁית.

Gn 4,25 || Ex 7,23 || Hos 6,11 || Job 28,36.

שָׁתָם *suff.* Gn 30,40.
שָׁתָה 3 *perf. f.* 1S 4,20 || Ps 84,4.
שַׁתָּ K., שַׁתָּה 2 *perf.* Ps 8,7. 90,8.
שַׁתַּנִי *suff.* Ps 88,7.9.
שַׁתִּי 1 *perf.* Ps 73,28.
וְשַׁתִּי Ex 23,31.
וְשַׁתִּהָ *suff.* Hos 2,5.

שֹׁרְרוּ [שׁוֹרֵר (al. ךְ) *Pol.* 3 *perf. pl.* Job 36,24.
מְשׁוֹרֵר *pt.* 2Ch 29,28.
הַמְשׁוֹרֵר 1Ch 6,18.
מְשֹׁרְרִים (al. ךְ) *pl.* Esr 2,65 || Neh 7,67 || 2Ch 20,21.
הַמְשֹׁרְרִים (al. ךְ) Esr 2,41.10,24 || Neh 7,44.10,29.11,22.23.12,28.29.42.46.47 || 1Ch 9,33.15,16.27 || 2Ch 5,12.
וְהַמְשׁוֹ', וְהַמְשֹׁרְרִים (2Ch 23,13) Esr 2,70.7,7 || Neh 7,1.73.10,40.12,45.13,5.10 || 1Ch 15,19.27 || 2Ch 23,13.35,15.
וְלַמְשֹׁרְרִים (al. ךְ) 2Ch 5,13.
וּמְשֹׁרְרוֹת (al. ךְ) *pl. f.* Esr 2,65 || Neh 7,67.
יְשׁוֹרֵר 3 *impf.* Zeph 2,14.
יוּשַׁר [הוּשַׁר *Ho. 3 impf.* Jes 26,1.

שִׁיר

cantus, cantatio; cantica, carmina; cantilena, carmen.

השבעים קורין בישעיה ס"ו כ' בכלי שִׁיר ת' בכלי טהור; י"ג בעמוס ח' ג' שָׁרוֹת ההיכל.

Jud 5,12 || Jes 23,16.42,10 || Am 6,5 || Ps 30,1.33,3.40,4.45,1.46,1.48,1.*88,1*.65,1.66,1.67,1.68,1.75,1.*76,1*.83,1.87,1.92,1.96,1.*98,1*.*149,1*.108,1.120,1.*123,1*.*125,1*.*126,1*.128,1.*129,1*.132,1.*134,1*.121,1.122,1.*124,1*.*130,1*.*131,1*.*133,1*.127,1.137,3.4.144,9 || Cant 1,1 || Eccl 7,5 || Neh 12,36 || 1Ch 6,16.15,16.16,42.25,7 || 2Ch 7,6.29,27.34,12.

וְשִׁיר־ Neh 12,46.
הַשִּׁיר Jes 26,1.30,29 || Eccl 12,4 || 2Ch 5,13.23,13.
וְהַשִּׁיר 2Ch 29,28.
בְּשִׁיר Ps 69,31.
בַּשִּׁיר Jes 24,9 || 1Ch 6,17.25,6.
וּבַשִּׁיר Neh 12,27 || 2Ch 23,18.
כְּשִׁיר Ez 33,32.
מִשִּׁיר Ps 137,3.
וּמִשִּׁירִי *suff.* Ps 28,7.

שֵׁינֵיהֶם K. *pl. suff.* [שַׁיִן v. שַׁיִן (מֵימֵי רַגְלֵיהֶם Q.)

urina.

הפעל בסורית (תי"ו ת' שי"ן) כושית (כסמך ואשורית, ובערבית مثانة שלחופית של מי הרגלים. לד"ק מזה מַשְׁתִּין בקיר בינוני התפעל ת' הִתְשַׁיֵּן (כבאשורית).

2R 18,27 || Jes 36,12.

—שָׁתַן conf.

שִׁיר] שָׁר

canere, carmine celebrare.

יש מאחין אותו עם شعر בערבית, או עם שׂעִיר (בנפילת הע'), ע"ש המדה והמשקל הקצוב בשירה וזמרה, ואולי יש להברו עם שׁוּרָה. השבעים קורין בתהלים ס"ח כ"ו קדמו שָׂרִים (וע' הערה אל שַׂר בשרש שרר).

Ps 7,1.

וְשָׁר *pt.* Prv 25,20.
שָׁרִים *pl.* 2S 19,36 || Ez 40,44 || Ps 68,26 || Eccl 2,8.
וְשָׁרִים Ps 87,7.
הַשָּׁרִים 2Ch 35,25.
לַשָּׁרִים 1R 10,12 || 2Ch 9,11.
וְשָׁרוֹת [שָׁרָה *pl. f.* 2S 19,36 || Eccl 2,8.
וְהַשָּׁרוֹת 2Ch 35,25.
לָשׁוּר K., לָשִׁיר Q. *inf. cs.* 1S 18,6.
שִׁירוּ *imper. pl.* Ex 15,21 || Jes 42,10 || Jer 20,13 || Ps 33,3.68,5.33.96,1.*98,1*.*149,1*.1.2.105,2.137,3 || 1Ch 16,9.23.
אָשִׁיר 1 *impf.* Ps 59,17.
אָשִׁירָה Ex 15,1 || Jud 5,3 || Jes 5,1 || Ps 13,6.27,6.57,8.89,2.101,1.104,33.108,2,144,9.
יָשִׁיר 3 *impf.* Ex 15,1 || Nu 21,17.
יָשֹׁר (= יָשִׁיר?) Job 33,27.
וַתָּשַׁר 3 *impf. f.* Jud 5,1.
נָשִׁיר 1 *impf. pl.* Ps 137,4.
נָשִׁירָה Ps 21,14.
יָשִׁירוּ 3 *impf. pl.* Ps 65,14.106,12.
וַיָּשִׁירוּ Ps 138,5.

שָׁ֫תוּ *3 perf. pl.* Ex 33,4 ‖ Jes 22,7 ‖ Ps 3,7.140,6.
שַׁ֫תוּ Ps 49,15.73,9.
שֹׁת *inf. abs.* Jes 22,7.
וְשִׁית־, Q. Jer 13,16 ‖ Job 22,24.
לָשִׁית *cs.* Job 30,1.
שִׁתִי *suff.* Ex 10,1.
שִׁית *imper.* Prv 27,23.
וְשִׁית Q. Job 10,20.
שִׁיתָה Ps 9,21.141,3.
שִׁיתֵמוֹ *suff.* Ps 83,12.14.
שִׁיתִי, שָׁתִי *f.* Jes 16,3 ‖ Jer 31,21(20).
שִׁיתוּ *pl. m.* Ps 48,14.
אָשִׁית *1 impf.* Gn 3,15 ‖ Jes 15,9 ‖ Jer 51,39 ‖ Ps 12,6.13,3.101,3.110,1.132,11 ‖ Prv 24,32.
אֲשִׁיתְךָ *suff.* Jer 22,6.
אֲשִׁיתֵךְ Jer 3,19.
אֲשִׁתֶנּוּ 1R 11,34.
וַאֲשִׁיתֵהוּ Jes 5,6.
תָּשִׁית *2 impf.* Ps 21,4.73,18 ‖ Prv 22,17 ‖ Job 7,17.14,13.
תָּשֵׁת Nu 12,11.
תָּשֶׁת Ex 23,1 ‖ Ps 104,20.
וַתָּשֶׁת 2S 19,29 ‖ Ps 139,5.
תְּשִׁיתֵהוּ *suff.* Ps 21,7.
תְּשִׁיתֵמוֹ Ps 21,10.13.45,17.
תָּשִׁיתִי *2 impf. f.* 2S 13,20.
יָשִׁית, K., Q. *3 impf.* Gn 46,4.48,17 ‖ Ex 21,22 ‖ Jes 26,1 ‖ Jer 13,16.50,3 ‖ Prv 26,24 ‖ Job 10,20.38,11.
יָשֶׁת, יָשֵׁת (נס״א) Ps 18,12 ‖ Job 9,33.
וַיָּשֶׁת Gn 30,40.48,14 ‖ Nu 24,1 ‖ 1S 2,8 ‖ 2S 22,12 ‖ Ruth 3,15.
וִישִׁיתֵהוּ *suff.* Gn 41,33.
וַתְּשִׁתֵהוּ *3 impf. f. suff.* Ruth 4,16.
תָּשִׁיתוּ *2 impf. pl.* Ps 62,11.
יָשִׁיתוּ *3 impf. pl.* Ps 17,11.
וַיָּשִׁיתוּ Jer 2,15.
יְשִׁיתֻהוּ *suff.* Ps 84,7.

יוּשַׁת [**הוּשַׁת** *Ho. 3 impf.* (al. Kal. pass.) Ex 21,30^{2}.

שִׁית II

ornatus, habitus.

בגד (ע״ד suit באנגלית), ולרש״י שניהם כמו והשפי שֵׁת, ובא על שני משקלים.

Ps 73,6 ‖ Prv 7,10.

שָׁת] הַשָּׁתוֹת *pl.*

columnae, *met.* princeps, nobilis.

לרב המפרשים עמודים (ע׳ משלי ב׳ ה׳), ויש מיהדין לו שרש שתה, וכנראה מן קרוביו בצורית, סורית וערבית; י״פ שתותיה דישעיה מן שתת בדרז״ל (מים שותתין על ברכיו), ומחברין לו שתותיהם דש״ב לפי הירונימוס; יונתן והשבעים קורין בישעיה שֹׁתֶיהָ.

Ps 11,3.

שָׁתֹתֶיהָ *suff.* Jes 19,10.

שֵׁת

sedes, nates; *pl. Vulg.* irrigua.

י״מ ענבות ובית המושב, ולד״א אבר השתן, או מענין שית ושיתין (קאנאל) בדרז״ל, וע׳ לעיל.

Jes 20,4.

שְׁתֹותֵיהֶם *pl. suff.* 2S 10,4.

——v. n. pr.; cf. **שֵׁתִי**——

שַׁ֫יִת

spina, spinetum, dumetum.

לפי ענינו קוץ, ובא תמיד עם שמיר רעהו וכס׳ ישעיה לבד; טעם השם לא התברר כל צרכו.

Jes 27,4.

וָשַׁ֫יִת, וָשָׁ֫יִת Jes 5,6.7,24.25.9,17.
וְלַשָּׁ֫יִת Jes 7,23.
שִׁיתוֹ *suff.* Jes 10,17.

שָׁכַב, שָׁכֵב

cubare, recubare; cubitum ire; occumbere; *Ni.* et *Pu.* comprimi (de muliere); *Hi.* prosternere; deponere; compescere; effundere.

כמוהו בצורית, סורית וכושית, ובערבית (בשמאל) הוא פעל יוצא בהוראת שפיכה (ואולי מזה שכבת זרע, שכבת הטל). השבעים קורין במשלי ג׳ כ״ד אם־תֵּשֵׁב, ובאיוב כ״ז י״ט: עשיר ישכב ולא יוסף.

Gn 26,10 ‖ Nu 5,19.24,9 ‖ Dt 22,25 ‖ Jud 5,27 ‖ 1S 26,5 ‖ 1R 11,21 ‖ Ps 41,9 ‖ Job 14,12 ‖ Eccl 2,23.

וְשָׁכַב Ex 22,15 ‖ Nu 5,13 ‖ Dt 22,23.25.28.24,13 ‖ 2S 12,11.16.
שָׁכְבָה *3 perf. f.* 1R 3,19.
וְשָׁכְבָה 1R 1,2.
שָׁכַבְתָּ *2 perf.* Jes 14,8.
וְשָׁכַבְתָּ 2S 7,12 ‖ Ez 4,6 ‖ Prv 3,24.
וְשָׁכָבְתִּי [**שָׁכָבְתְּ**] Q. *2 perf. f.* Ruth 3,4.
שָׁכַבְתִּי *1 perf.* Gn 19,34 ‖ Ps 3,6 ‖ Job 3,13.7,4.
וְשָׁכַבְתִּי Gn 47,30.
שָׁכְבוּ *3 perf. pl.* Jes 14,18.51,20 ‖ Ez 23,8.32,21 ‖ Thr 2,21.
וּשְׁכַבְתֶּם *2 perf. pl.* Lev 26,6.
שֹׁכֵב, שׁוֹכֵב (Ez 4,9) *pt.* Gn 28,13 ‖ Ex 22,18 ‖ Dt 22,22.27,20.21.22.23.31,16 ‖ 1S 3,2.3.26,5.7 ‖ 2S 4,5.7.13,8 ‖ 2R 9,16 ‖ Ez 4,9.
הַשֹּׁכֵב Dt 22,22.29.
וְהַשֹּׁכֵב Lev 14,47.
כְּשֹׁכֵב Prv 23,34.
וּכְשֹׁכֵב Prv 23,34.
שֹׁכְבִים *pl.* 1S 26,7 ‖ Jes 56,10.
הַשֹּׁכְבִים Am 6,4.
שֹׁכְבֵי (נס״א) *cs.* Ps 88,6.
שֹׁכֶבֶת *f. sg.* Ruth 3,8.
מִשֹּׁכֶבֶת Mich 7,5.
שָׁכֹב *inf. abs.* Lev 15,24.
שְׁכַב־ *cs.* 2R 14,22 ‖ 2Ch 26,2.
כִּשְׁכַב 1R 1,21.
לִשְׁכַּב, לִשְׁכָּב Gn 34,7.39,10.14 ‖ 2S 11,13 ‖ Prv 6,10.*24,33* ‖ Ruth 3,7.
וְלִשְׁכַּב 2S 11,11.
בְּשָׁכְבְּךָ *suff.* Prv 6,22.
וּבְשָׁכְבְּךָ Dt 6,7.*11,19*.
בְשָׁכְבוֹ Ruth 3,4.
בְּשִׁכְבָהּ Gn 19,33.35.
שְׁכַב, שְׁכָב *imper.* 1S 3,5.*6*.9 ‖ 2S 13,5 ‖ Ez 4,4.
שִׁכְבָה Gn 39,7.*12*.

שִׁכְבִי *f.* Gn 19,34 ‖ 2S 13,11 ‖ Ruth 3,13.

אֶשְׁכַּב] אֶשְׁכָּב *1 impf.* Job 7,21.

אֶשְׁכְּבָה Ps 4,9.57,5.

תִּשְׁכַּב, תִּשְׁכָּב *2 impf.* Lev 18,22 ‖ Dt 24,12 ‖ Ez 4,4.31,18 ‖ Prv 3,24.6,9 ‖ Job 11,18.

וְתִשְׁכַּב Ez 32,28.

יִשְׁכַּב, יִשְׁכָּב *3 impf.* Gn 30,15 ‖ Ex 22,26 ‖ Lev 15,4.18.24[2].33.19,20.20,11.12.13.18.20 ‖ Nu 23,24 ‖ Job 27,19.40,21 ‖ Ruth 3,4.

וַיִּשְׁכַּב, וַיִּשְׁכָּב Gn 28,11.30,16.34,2.35,22 ‖ Jud 16,3 ‖ 1S 3,5.9.15 ‖ 2S 11,4.9.12,24.13,6.14.31 ‖ 1R 2,10.11,43.14,20.31.15,8.24.16,6.28.19,5.6.21,4.27.22,40.51 ‖ 2R 4,11.34.8,24.10,35.13,9.13.14,16.29.15,7.22.38.16,20.20,21.21,18.24,6 ‖ Jon 1,5 ‖ 2Ch 9,31.12,16.13,23.16,13.21,1.26,23.27,9.28,27.32,33.33,20.

יִשְׁכָּבֶנָּה Q., **יִשְׁגָּלֶנָּה** K. *suff.* Dt 28,30.

תִּשְׁכַּב, תִּשְׁכָּב *3 impf. f.* Lev 15,20.26 ‖ 2S 12,3 ‖ Job 20,11.

וַתִּשְׁכַּב, וַתִּשְׁכָּב Gn 19,33.35 ‖ Ruth 3,7.14.

נִשְׁכְּבָה *1 impf. pl.* Jer 3,25.

וְנִשְׁכְּבָה Gn 19,32.

תִּשְׁכְּבוּן, תִּשְׁכָּבוּן *2 impf. pl.* Jes 50,11 ‖ Ps 68,14.

יִשְׁכְּבוּ, יִשְׁכָּבוּ *3 impf. pl.* Gn 19,4 ‖ Jes 43,17 ‖ Ez 32,27.29 ‖ Job 21,26 ‖ Eccl 4,11.

יִשְׁכְּבוּן, יִשְׁכָּבוּן Jos 2,8 ‖ 1S 2,22 ‖ Job 30,17.

וַיִּשְׁכְּבוּ Jos 2,1 ‖ Ez 32,30.

נִשְׁכַּב] תִּשָּׁכַבְנָה Q. **תִּשָּׁגַלְנָה** K. *Ni. 3 impf. pl. f.* Jes 13,16 ‖ Zach 14,2.

שֻׁכַּב] שֻׁכַּבְתְּ Q., **שֻׁגַּלְתְּ** K. *Pu. 2 perf. f.* Jer 3,2.

הִשְׁכִּיב] הִשְׁכִּיבָה *Hi. 3 perf. f.* 1R 3,20.

וְהִשְׁכַּבְתִּים *1 perf. suff.* Hos 2,20.

הַשְׁכֵּב *inf. abs.* 2S 8,2.

יַשְׁכִּיב *3 impf.* Job 38,37.

וַיַּשְׁכִּבֵהוּ *suff.* 1R 17,19.

וַתַּשְׁכִּיבֵהוּ, וַתַּשְׁכִּבֵהוּ *3 impf. f. suff.* 1R 3,20 ‖ 2R 4,21.

וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ *3 impf. pl. suff.* 2Ch 16,14.

וְהָשְׁכַּב *Ho. 3 perf.* Ez 32,32.

מֻשְׁכָּב *pt.* 2R 4,32.

וְהָשְׁכְּבָה *imper.* Ez 32,19.

שְׁכָבָה] שִׁכְבַת *cs.*

cubatio; effusio (seminis virilis).

Ex 16,13.14 ‖ Lev 15,16.17.18.32. 19,20.22,4 ‖ Nu 5,13.

שְׁכֹבֶת] שְׁכָבְתְּךָ *suff.*

concubitus (effusio semenis).

Lev 18,20.23.

שְׁכָבְתּוֹ Lev 20,15 ‖ Nu 5,20.

מִשְׁכָּב

cubatio; concubitus; cubile, lectus; feretrum.

השבעים קורין בישעיה נ״ז ב׳: יָנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם, תרין מלין, ת׳ משכבותם.

2S 17,28 ‖ Ez 32,25 ‖ Job 33,15.

הַמִּשְׁכָּב Lev 15,4.23.24.26 ‖ 1R 1,47.

בַּמִּשְׁכָּב 2Ch 16,14.

לַמִּשְׁכָּב Ex 21,18.

מִשְׁכַּב *cs.* Nu 31,18.*35* ‖ Jud 21,11 ‖ 2S 4,5.

כְּמִשְׁכַּב Lev 15,26.

לְמִשְׁכַּב Nu 31,17 ‖ Jud 21,12 ‖ Ez 23,17.

מִשְׁכָּבִי *suff.* Prv 7,17 ‖ Cant 3,1 ‖ Job 7,13.

מִשְׁכָּבְךָ, מִשְׁכָּבֶךָ Ex 7,28 ‖ 2S 13,5 ‖ 2R 6,12 ‖ Prv 22,27 ‖ Eccl 10,20.

מִשְׁכָּבֵךְ Jes 57,7.8.

מִשְׁכְּבֵכֶם Ps 4,5.

מִשְׁכָּבוֹ 2S 4,7.11.11,2 ‖ Ps 36,5.41,4 ‖ Job 33,19.

בְּמִשְׁכָּבוֹ Lev 15,5 ‖ 2S 11,13.

בְּמִשְׁכָּבָהּ Lev 15,21.

מִשְׁכָּבָם Jes 57,8.

מִשְׁכָּבִים] מִשְׁכְּבֵי *pl. cs.* Gn 49,4 ‖ Lev 18,22.20,13.

מִשְׁכְּבוֹתָם Jes 57,2 ‖ Hos 7,14 ‖ Mich 2,1 ‖ Ps 149,5.

——v. chald.——

שָׁכָה°] מַשְׁכִּים *Hi. pt. pl.*

oberrare.

לד״ק פעל שכה קרוב להוראת שנה, כלומר יתעו הנה והנה (הערומשווייפען), וכדוגמתו בכושית, ובערבית בע׳ ת׳ ה׳; להקדמונים כמו משכימים, וכבר הובא בשרש אשך, ע״ש.

Jer 5,8.

——cf. אֶשֶׁךְ p. 73b——

שָׁכַח

oblivisci; non curare, neglegere.

הוראתו ידועה, ובדרז״ל גם השם שכחה. י״ג בתהלים קל״ז ה׳ תִּכְחַשׁ ימיני, כלומר תהיה כחושה ורזה. השבעים קורין בקהלת ח׳ י׳ וְיִשְׁתַּבְּחוּ. ע׳ הערה אל קָבַר.

Ps 9,13.10,11.

הֲשָׁכַח *interrog.* Ps 77,10.

וְשָׁכַח Gn 27,45.

שְׁכָחַנִי] שְׁכֵחָנִי *suff.* Jes 49,14.

שָׁכְחָה, שָׁכֵחָה *3 perf. f.* Hos 2,15 ‖ Prv 2,17.

וְשָׁכַחְתָּ *2 perf.* Dt 8,14.24,19.

שָׁכַחַתְּ *2 perf. f.* Jes 17,10 ‖ Jer 13,25 ‖ Ez 22,12.23,35.

תָּ] שְׁכַחְתָּנִי *suff.* Ps 42,10.

שָׁכַחְתִּי, שָׁכָחְתִּי *1 perf.* Dt 26,13 ‖ Ps 102,5.119,61.83.109.141.153.176.

שָׁכְחוּ *3 perf. pl.* Jer 3,21.23,27.50,6 ‖ Ps 106,13.21.119,139.

שְׁכֵחוּנִי, שְׁכֵחֻנִי *suff.* Jer 2,32.18,15 ‖ Hos 13,6 ‖ Job 19,14.

שְׁכֵחוּךְ Jer 30,14.

הַשְׁכַחְתֶּם *2 perf. pl. interrog.* Jer 44,9.

שִׁכֵּל] שִׁכְּלָה *Pi. 3 perf. f.* 1S 15,33‖Thr 1,20.
וְשִׁכְּלָה Lev 26,22.
וְשִׁכַּלְתָּה (פתח באתנח) *suff.* Ez 14,15.
שִׁכַּלְתִּי *1 perf.* Jer 15,7.
וְשִׁכַּלְתִּים *suff.* Hos 9,12.
שִׁכְּלוּ] שִׁכֵּלוּ *3 perf. pl.* Gn 31,38.
וְשִׁכְּלֻךְ *suff.* Ez 5,17.
שִׁכַּלְתֶּם *2 perf. pl.* Gn 42,36.
מְשַׁכֵּל] מְשַׁכֵּלָה *pt. f.* Ex 23,26.
מְשַׁכֶּלֶת] מְשַׁכָּלֶת 2R 2,19.
וּמְשַׁכֶּלֶת, מְשַׁכָּלֶת 2R 2,21‖Ez 36,13.
לְשַׁכְּלָם *inf. suff.* Ez 36,12.
תְשַׁכְּלִי־ Q *2 impf. f.* Ez 36,14.
תְּשַׁכֵּל, תְשַׁכֶּל־ *3 impf. f.* Dt 32,25‖Mal 3,11‖Job 21,10.
הִשְׁכִּיל] מַשְׁכִּיל *Hi. pt.* Jer 50,9‖Hos 9,14.

שְׁכוֹל

orbitas, *ἀτεκία*.
Jes 47,8.9‖Ps 35,12.

שַׁכּוּל

orbatus prole, liberis; prole carens.
2S 17,8‖Hos 13,18‖Prv 17,12.
וְשַׁכֻּלָה *f.* Cant 4,2.*6,6*.
שַׁכֻּלוֹת *pl.* Jer 18,21.

שִׁכֻּלִים] (לְ) שִׁכֻּלַיִךְ *pl. t. suff.*
ע״מ נִחֻמִים, שִׁלֻּמִים.
Jes 49,20.

אֶשְׁכֹּל v. p. 73c

שָׁכַם][c] וְהִשְׁכִּים *Hi. 3 perf.*
Hi. mane surgere, *ὀρθρεύξειν*; mane, mature; summo studio facere; studiose.
לדעת רבים פעל נגזר מן שכם, כלומר עמיסה על שכם (כהוראתו בכושית), והשאל מהולכי ארחות, שחובשין ועומסין כעלות השחר. בדרז״ל שגור משכים ומעריב.
2S 15,2‖Job 1,5.

נִשְׁכָּח] הַנִּשְׁכָּחִים *pt. pl.* Job 28,4.
נִשְׁכַּחַת *f. sg.* Jes 23,16.
וְנִשְׁכַּחַת (al. perf.) Jes 23,15.
יִשָּׁכַח *3 impf.* Ps 9,19.
תִּשָּׁכַח, תִּשָּׁכֵחַ *3 impf. f.* Dt 31,21‖Jer 20,11.23,40.50,5.
שִׁכַּח *Pi. 3 perf.* Thr 2,6.
הַשְׁכִּיחַ] לְהַשְׁכִּיחַ *Hi. inf. cs.* Jer 23,27.
הִשְׁתַּכַּח] וְיִשְׁתַּכְּחוּ *Hith. 3 impf. pl.* Eccl 8,10.

שָׁכֵחַ] הַשְּׁכֵחִים *pl.*
oblitus.
ע״מ שָׂמֵחַ.
Jes 65,11.
שְׁכֵחֵי *cs.* Ps 9,18.

(cf. chald.)

שָׁכַךְ]° שָׁכָכָה (שָׁכָכָה) *3 perf. f.*
desidere, sedari; demittere se (auceps).
כמוהו בערבית, ובדרז״ל גם בפִּעל: כדי לְשַׁכֵּךְ את האזן (אולי יש לגרוס בקהלת ב׳ כ״ג לא שָׁכַךְ לבו).
Esth 7,10.
כְּשֹׁךְ *inf. cs.* Esth 2,1.
כְּשַׁךְ Jer 5,26.
וַיָּשֹׁכּוּ *3 impf. pl.* Gn 8,1.
הֵשַׁךְ] וַהֲשִׁכֹּתִי *Hi. 1 perf.* Nu 17,20.

שָׁכֹל] שָׁכֹלְתִּי, שָׁכָלְתִּי *1 perf.*
orbum ssse, fieri; *Pi.* orbare, liberis privare; abortum pati vel facere.
כמוהו בסורית (בתי״ו) ובערבית (בתי״ו רפויה). הנוסחא מַשְׁכִּיל (בשמאל) בירמיה נ׳ ט׳ מוטעת היא.
Gn 43,14.
שָׁכוּל] שְׁכוּלָה *pt. pass. f.* Jes 49,21.
אֶשְׁכַּל *1 impf.* Gn 27,45.
תִּשְׁכַּל *3 impf. f.* 1S 15,33.

שָׁכַחְנוּ *1 perf. pl.* Ps 44,21.
שְׁכַחֲנוּךָ *suff.* Ps 44,18.
שְׁכֵחִים] שִׁכְחֵי *pl. cs.* Ps 50,22‖Job 8,13.
שָׁכֹחַ *inf. abs.* Dt 8,19.
שְׁכַח] וְשִׁכְחִי *imper. f.* Ps 45,11.
אֶשְׁכַּח *1 impf.* Hos 4,6‖Am 8,7‖Ps 119,16.93.
אֶשְׁכָּחָה Job 9,27.
אֶשְׁכָּחֵךְ *suff.* Jes 49,15‖Ps 137,5.
תִּשְׁכַּח, תִּשְׁכָּח *2 impf.* Dt 4,9.6,12.*8,11*.8,19.9,7.25,19‖1S 1,11‖Ps 10,12.44,25.74,19.23‖Prv 3,1.4,5‖Job 11,16.
וַתִּשְׁכַּח Dt 32,18‖Jes 51,13‖Hos 4,6.
תִּשְׁכְּחִי, תִּשְׁכָּחִי *2 impf. f.* Jes 54,4‖Ps 103,2.
תִּשְׁכָּחֵנִי *2 impf. suff.* Ps 13,2.
תִּשְׁכָּחֵנוּ Thr 5,20.
יִשְׁכַּח *3 impf.* Dt 4,31.
וְיִשְׁכַּח Prv 31,5.7.
וַיִּשְׁכַּח Hos 8,14.
יִשְׁכָּחֵהוּ *suff.* Job 24,20.
וַיִּשְׁכָּחֵהוּ Gn 40,23.
תִּשְׁכַּח *3 impf. f.* Ps 137,5.
הֲתִשְׁכַּח *interrog.* Jes 49,15‖Jer 2,32.
וַתִּשְׁכַּח Job 39,15.
תִּשְׁכְּחוּ, תִּשְׁכָּחוּ *2 impf. pl.* Dt 4,23‖2R 17,28.
יִשְׁכְּחוּ *3 impf. pl.* Ps 59,12.78,7.
וַיִּשְׁכְּחוּ Jud 3,7‖1S 12,9‖Ps 78,11.
תִּשְׁכַּחְנָה *3 impf. pl. f.* Jes 49,15.
נִשְׁכַּח, נִשְׁכָּח *Ni. 3 perf.* Eccl 2,16.9,5.
וְנִשְׁכַּח Gn 41,30.
נִשְׁכַּחְתִּי *1 perf.* Ps 31,13.
נִשְׁכְּחוּ *3 perf. pl.* Jes 65,16.

8,12 ‖ Ps 68,19.85,10 ‖ Job 30,6 ‖ 2Ch 6,1.

לְשָׁכְנִי *suff.* Ex 29,46.

לְשִׁכְנוֹ (al. ex nom. (שֵׁכֶן Dt 12,5.

שְׁכֹן, שְׁכָן־ *imper.* Gn 26,2 ‖ Ps 37,3.

וּשְׁכֹן Ps 37,27.

וְשִׁכְנוּ *pl.* Jer 48,28.

אֶשְׁכּוֹן, אֶשְׁכָּן־ *1 impf.* Jes 57,15 ‖ Ez 43,7.

וָאֶשְׁכּוֹן Job 29,25.

אֶשְׁכְּנָה Ps 139,9.

וְאֶשְׁכֹּנָה Ps 55,7.

יִשְׁכֹּן, יִשְׁכּוֹן, יִשְׁכָּן־ *3 impf.* Gn 16,12.49,13 ‖ Nu 9,17.18.23,9 ‖ Dt 33,12 ‖ Jud 5,17 ‖ Jes 33,16 ‖ Jer 23,6 ‖ Ps 15,1.16,9.65,5.68,17.104,12 ‖ Prv 1,33 ‖ Job 38,19.39,28.

וְיִשְׁכֹּן Gn 9,27.

וַיִּשְׁכֹּן, וַיִּשְׁכּוֹן (Job) Ex 24,16 ‖ Nu 10,12 ‖ Dt 33,28 ‖ Job 15,28 ‖ 1Ch 23,25.

תִּשְׁכֹּן, תִּשְׁכּוֹן, תִּשְׁכָּן־ *3 impf. f.* Jes 13,20 ‖ Jer 33,16.46,26.50,39 ‖ Job 3,5.18,15.37,8.

יִשְׁכְּנוּ, יִשְׁכֹּנוּ, יִשְׁכּוֹנוּ *3 impf. pl.* Jes 34,11.17.65,9 ‖ Jes 49,31 ‖ Ez 31,13 ‖ Nah 3,18 ‖ Ps 69,37.102,29 ‖ Prv 2,21.7,11.10,30.

וְיִשְׁכְּנוּ Ps 37,29.

וַיִּשְׁכְּנוּ Gn 25,18.

תִּשְׁכֹּנָּה *3 impf. pl. f.* Ez 17,23.

שִׁכֵּן *Pi. 3 perf.* Ps 78,60.

שִׁכַּנְתִּי *1 perf.* Jer 7,12.

וְשִׁכַּנְתִּי Jer 7,7.

לְשַׁכֵּן *inf.* Nu 14,30 ‖ Dt 12,11. *14.23.16,2.6.11.26,2* ‖ Neh 1,9.

וַאֲשַׁכְּנָה *1 impf.* Jer 7,3.

וְהִשְׁכַּנְתִּי *Hi. 1 perf.* Ez 32,4.

תַּשְׁכֵּן *2 impf.* Job 11,14.

יַשְׁכֵּן *3 impf.* Ps 7,6.

וַיַּשְׁכֵּן Gn 3,24 ‖ Ps 78,55.

וַיַּשְׁכִּינוּ *3 impf. pl.* Jos 18,1.

מִשְׁכָּמָה [שִׁכְמָה (al. ה) Job 31,22.

——v. n. pr.——

שָׁכַן, שָׁכֵן

subsidere, se demittere; cumbere, quiescere; sedem et domicilium habere; habitare; habitatum, incolis frequentem esse (de loco).

כמוהו בארמית, סורית וערבית, והשם מַשְׁכְּנוּ באשורית, מקום שמשכינין ומפקידים שם; בדרז״ל השם משכון לעבוט (עם הפעל מַשכן) ושכינה. השבעים קורין בנחום ג׳ י״ח יָשְׁנוּ אדיריך, ומתאים עם נָמוּ רֹעֶיךָ, ובזכריה ב׳ ט״ו: והיו לו לעם וְשָׁכַנְתִּי בתוכך (אולי יש לגרוס במשלי: אני חכמה שָׁכַנְתִּי ערמה ודעת מזמות אֶמְצָא).

Ex 40,35 ‖ Dt 33,12.20 ‖ Jos 22,19 ‖ Jud 5,17.

וְשָׁכַן 2S 7,10 ‖ 2S 32,16 ‖ Jer 17,6 ‖ 1Ch 17,9.

שָׁכְנָה *3 perf. f.* Ps 94,17.120,6.

שָׁכַנְתָּ *2 perf.* Ps 74,2.

וְשָׁכַנְתְּ *2 perf. f.* Mich 4,10.

שָׁכַנְתִּי *1 perf.* Ps 120,5 ‖ Prv 8,12.

וְשָׁכַנְתִּי Ex 25,8.29,45 ‖ 1R 6,13 ‖ Ez 43,9 ‖ Zach 2,14.*15*.8,3.

שָׁכְנוּ *3 perf. pl.* Ps 68,7.

וְשָׁכְנוּ Jes 13,21 ‖ Ez 17,23 ‖ Zach 8,8.

שֹׁכֵן *pt.* Gn 14,13 ‖ Nu 5,3.24,2 ‖ Nu 35,34² ‖ Jes 33,5.57,15 ‖ Joel 4,17.21 ‖ Ps 135,21.

שֹׁכְנִי *cs.* Dt 33,16 ‖ Jer 49,16 ‖ Ob 3 ‖ Mich 7,14.

הַשֹּׁכֵן Lev 16,16 ‖ Jes 8,18.

שֹׁכַנְתִּי (יתיר י׳) *f.* Jer 51,13.

הַשֹּׁכְנִים *pl. m.* Jes 25,24.

שֹׁכְנֵי *cs.* Jes 26,19 ‖ Job 4,19.

וְשֹׁכְנֵי (נס״א) Jes 18,3.

וְשֹׁכְנֵיהֶם *suff.* Job 26,5.

שָׁכוּן [הַשְּׁכוּנֵי *pt. pass. pl. cs.* Jud 8,11.

בִּשְׁכֹּן *inf. cs.* Gn 35,22.

לִשְׁכֹּן, לִשְׁכּוֹן (2Ch) Nu 9,22 ‖ 1R

הִשְׁכִּימוּ *3 perf. pl.* Zeph 3,7.

וְהִשְׁכַּמְתֶּם *2 perf. pl.* Gn 19,2 ‖ Jud 19,9 ‖ 1S 29,10.

מַשְׁכִּים *pt.* Hos 6,4.*13,3*.

מַשְׁכִּים (=מַשְׁכִּימִים?) *pl.* Jer 5,8.

מַשְׁכִּימֵי *cs.* Jes 5,11 ‖ Ps 127,2.

הַשְׁכֵּם, הַשְׁכִּים (2) *inf. abs* 1S 17,16 ‖ Jer 7,13.25.11,7.25,4.29,19.32,33.35,14.15.44,4 ‖ Prv 27,14 ‖ 2Ch 36,15.

אַשְׁכֵּים (*forma aram.*) Jer 25,3.

וְהַשְׁכֵּם Jer 26,5.

הַשְׁכֵּם *imper.* Ex 8,16.*9,13* ‖ 1S 29,10.

תַּשְׁכִּים *2 impf.* Jud 9,33.

וַיַּשְׁכֵּם *3 impf.* Gn 19,27.*21,14.22,3*.20,8.28,18.32,1 ‖ Ex 24,4.34,4 ‖ Jos 3,1.*6,12.7,16.8,10* ‖ Jud 6,38.7,1.19,8 ‖ 1S 15,12.17,20.29,11 ‖ 2R 6,15 ‖ 2Ch 29,20.

נַשְׁכִּימָה *1 impf. pl.* Cant 7,13.

וַיַּשְׁכִּמוּ, וַיַּשְׁכִּימוּ *3 impf. pl.* Gn 26,31 ‖ Ex 32,6 ‖ Nu 14,40 ‖ Jos 6,15.8,14 ‖ Jud 6,28.19,5.21,4 ‖ 1S 1,19.5,3.4.9,26 ‖ 2R 3,22.19,35 ‖ Jes 37,36 ‖ 2Ch 20,20.

שְׁכֶם, שֶׁכֶם (Ps 21,13)

humerus, dorsum, tergum; tractus terrae; שְׁכֶם אֶחָד *viribus unitis.*

להשבעים שכם אחד דבראשית עיר שכם, ולת״א ענינו הלק (ע׳ באור רש״ד), וכן שָׁכְמָה דהושע להשבעים עיר שכם ולת״י בשיירה אחת, וכטעם לעבדו שכם אחד, ע׳ בהלק השמות.

Gn 9,23.48,22 ‖ Zeph 3,9 ‖ Ps 21,13.

שִׁכְמִי *suff.* Job 31,36.

שִׁכְמְךָ [שִׁכְמֶךָ Jes 10,27.

שִׁכְמוֹ Gn 49,15 ‖ Jos 4,5 ‖ Jud 9,48 ‖ 1S 10,9 ‖ Jes 9,3.5.14,25.22,22 ‖ Ps 81,7.

מִשִּׁכְמוֹ 1S 9,2.10,23.

שִׁכְמָהּ Gn 21,14.24,15.*45*.

שִׁכְמָם Ex 12,34.

שָׁכֵן

incola; accola, vicinus.

Jes 33,24 ‖ Jer 6,21 ‖ Prv 27,10.

שְׁכַן *cs.* Hos 10,5.
וּשְׁכֵנוֹ *suff.* Ex 12,4.
שְׁכֵנִים] שְׁכֵנַי *pl. suff.* Jer 12,14.
וְלִשְׁכֵנַי (al. שְׁ) Ps 31,12.
לִשְׁכֵנֵינוּ Ps 44,14.79,4.12.80,7.
שְׁכֵנַיִךְ Ez 16,26.
שְׁכֵנַיִכִי Q., שְׁכֵנַיִךְ K. 2R 4,3.
שְׁכֵנָיו Dt 1,7.
וּשְׁכֵנָיו Jer 49,10.
לִשְׁכֵנָיו Ps 89,42.
שְׁכֵנֶיהָ Jer 50,40.
וּשְׁכֵנֶיהָ Jer 49,18.
שְׁכֵנָה] מִשְּׁכֶנְתָּהּ *f. sg. suff.* Ex 3,22.
הַשְּׁכֵנוֹת *pl.* Ruth 4,17.

מִשְׁכָּן

locus quietus, habitatio, habitaculum; lustrum; tentorium, tabernaculum.

בדה"א י"ז ה' מקרא קצר ושעורו ואהיה מאהל אל אהל וממשכן אֶל־מִשְׁכָּן, והשבעים קורין: באהל ובמשכן.

Jes 22,16.

הַמִּשְׁכָּן Ex 25,9. 26,1.6.7.*36,14*.12.13.17.*36,22*.20.*36,25*.22.*36,27*.23.*36,28*.26.27^{2}.30.35.27,9.19.35,11.15.18.36,8.13.31.32^{2}.38,21.31.39,33.40.40,9.17.18. 19.21.22.24.34.*35*.36.38 ‖ Lev 8,10 ‖ Nu 1,50.51^{2}.3,7.*8*.23.25.26.*4,26*. 29.35.36.*4,31*.38.4,16.25.5,17.7,1.3. 9,15^{3}.18.19.20.22.10,17^{2}.21 ‖ 1Ch 23,26.
וּבְמִשְׁכָּן 2S 7,6.
לַמִּשְׁכָּן Ex 26,15.*18*.*36,20*.*23*.38,20.40,5.*28*.33 ‖ Nu 1,50.
וּמִמִּשְׁכָּן 1Ch 17,5.
מִשְׁכַּן *cs.* Ex 38,21.39,32.40,2.6.*29* ‖ Lev 17,4 ‖ Nu 1,50.53.10,11.16,9.27.17,28.19,13.31,30.*47* ‖ Jos 22,19 ‖ Ps 26,8.74,7.78,60 ‖ 1Ch 6,17.33.16,39 ‖ 2Ch 1,5.
וּמִשְׁכַּן 1Ch 21,29.
לְמִשְׁכַּן Nu 1,53.16,24.
מִמִּשְׁכַּן 2Ch 29,6.
מִשְׁכָּנִי *suff.* Lev 15,31.26,11 ‖ Ez 37,27.
מִשְׁכָּנוֹ Jos 22,29.
מִשְׁכָּנִים] מִשְׁכְּנֵי *pl. I cs.* Ps 46,5.
מִשְׁכְּנֵיהֶם *suff.* Ez 25,4.
מִשְׁכָּנוֹת *pl. II* Hab 1,6 ‖ Ps 132,5.
מִשְׁכְּנוֹת *cs.* Ps 87,2 ‖ Cant 1,8 ‖ Job 18,21.21,28.
וּבְמִשְׁכְּנוֹת Jes 32,18.
מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ *suff.* Jer 9,18.
מִשְׁכְּנֹתֶיךָ, מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ Nu 24,5 ‖ Ps 43,3.84,2.
מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ Jes 54,2.
וּמִשְׁכְּנוֹתָיו, וּמִשְׁכְּנֹתָיו Jer 30,18 ‖ Job 39,6.
לְמִשְׁכְּנוֹתָיו, לְמִשְׁכְּנֹתָיו Ps 78,28.132,7.
מִשְׁכְּנֹתֶיהָ Jer 51,30.
מִשְׁכְּנֹתָם Ps 49,12.

v. ch. et n. pr.

שָׁכַר] שָׁכְרוּ *3 perf. pl.*

inebriare se; *Pi.* et *Hi.* inebriare; *Hith.* ebrium se gerere.

כמוהו בסורית, ערבית (בשמאל), כושית (בסמ"ך) ואשורית. יונתן והשבעים קורין בישעיה ס"ג ו' וָאֲשַׁבְּרֵם, וכן נמצא בקצת נוסחאות (ע' י"ד כ"ה).

Jes 29,9.

שָׁכוּר] וּשְׁכֻרַת *pt. pass. f. cs.* Jes 51,21.
לְשָׁכְרָה *inf. cs.* Hab 1,6.
שְׁכֹר] וְשִׁכְרוּ *imper. pl.* Jer 25,27 ‖ Cant 5,1.
תִּשְׁכְּרִי *2 impf. f.* Nah 3,11 ‖ Thr 4,21.
וַיִּשְׁכַּר] וַיִּשְׁכָּר *3 impf.* Gn 9,21.
וַיִּשְׁכְּרוּ *3 impf. pl.* Gn 43,34.
יִשְׁכָּרוּן] יִשְׁכְּרוּן Jes 49,26.
שִׁכֵּר] מְשַׁכֶּרֶת *Pi. pt. f.* Jer 51,7.
שַׁכֵּר *inf. abs.* Hab 2,15.
וָאֲשַׁכְּרֵם (al. בְּ) *1 impf. suff.* Jes 63,6.
וַיְשַׁכְּרֵהוּ *3 impf. suff.* 2S 11,13.
הִשְׁכִּיר] וְהִשְׁכַּרְתִּי *Hi. 1 perf.* Jer 51,57.
וְהִשְׁכַּרְתִּים *suff.* Jer 51,39.
הַשְׁכִּירֻהוּ *imper. pl. suff.* Jer Jer 48,26.
אַשְׁכִּיר *1 impf.* Dt 32,42.
הִשְׁתַּכֵּר] תִּשְׁתַּכָּרִין (כְּ) *Hith. 2 impf. f.* 1S 1,14.

שִׁכֹּר (1S), שִׁכּוֹר

ebrius, bene potus.

1S 25,36 ‖ 1R 16,9.20,16 ‖ Jes 19,14 ‖ Jer 23,9 ‖ Prv 26,9.

כַּשִּׁכּוֹר Jes 24,20 ‖ Ps 107,27 ‖ Job 12,15.
שִׁכּוֹרִים *pl.* Joel 1,5.
שִׁכּוֹרֵי, שִׁכֹּרֵי *cs.* Jes 28,1.3.
לְשִׁכֹּרָה 1S 1,13.

שִׁכָּרוֹן

ebrietas.

ביחזקאל כ"ג ל"ג מחברין השבעים שכרון אל מרבה להכיל בפסוק ל"ב, כלומר הכוס גדולה כל כך עד שתהיה דיה להשלים השכרון כל צרכו.

Jer 13,13 ‖ Ez 23,33.

לְשִׁכָּרוֹן Ez 39,19.

שֵׁכָר

temetum, potus inebrians.

Nu 6,3.28,7 ‖ Jes 5,11.22.24,9.29,9.56,12 ‖ Ps 69,13 ‖ Prv 20,1.31,4.6.

וְשֵׁכָר Lev 10,9 ‖ Nu 6,3 ‖ Dt 29,5. Jud 13,4.7.14 ‖ 1S 1,15.
הַשֵּׁכָר Jes 28,7.
בַּשֵּׁכָר Jes 28,7.
וּבַשֵּׁכָר Dt 14,26 ‖ Jes 28,7.
וְלַשֵּׁכָר Mich 2,11.

—v. n. pr.; אֶשְׁכָּר v. p. 73c—

שֵׁלָה v. שַׁל I.

[שְׁלָוִים] וְשַׁלְוֵי *pl. cs.* Ps 73,12.
[וְשַׁלְוָה] *f. sg.* Zach 7,7 ‖ 1Ch 4,40.

[°שָׁלוּ vel שְׁלוּ], שַׁלְוָה

tranquillitas, securitas; socordia, impietas.

יש מחברין לו עד כי יבא שילה, וכטעם אם יבאון אל מנוחתי.

Ps 122,7.

וְשַׁלְוָה־ Prv 17,1.
בְּשַׁלְוָה Dan 11,21.24.
וּבְשַׁלְוָה Dan 8,25.
וְשַׁלְוַת *cs.* Ez 16,49 ‖ Prv 1,32.
בְּשַׁלְוִי (=בְּשַׁלְוָתִי) *suff.* Ps 30,7.
בְּשַׁלְוֹתַיִךְ *pl. suff.* Jer 22,21.

[שְׁלִי] בַּשְּׁלִי

familiariter, clam; *Vulg.* in dolo.

לר״ק בשלוה ובהשקט, ולר״א בכזב ובמרמה; ולרבינו ישעיה בשגגה, ששגגה היתה לאבנר שלא נזהר משנאת יואב שהרג אחיו (אולי יש לסרס ולגרוס ויכהו בַּשַּׁלָה).

2S 3,27.

—v. ch. et n. pr. שלה etc.—

לַהַב v. שַׁלְהֶבֶת

[לדעת הה׳ בארטה השי״ן שלהבת שרשית, וכהוראת شهاب בערבית, והלמ״ד נוספת כלמ״ד של זלעפות ושלאנן].

שָׁלַח

mittere; dimittere; emittere, extendere; *Pi.* mittere, allegare; immittere; dimittere; prosequi; iacere, abicere, deicere, eicere, expellere; repudiare (feminam); *Pu.* mitti; dimitti, relinqui, deseri; arbitrio suo committi; eici, excutti; *Hi.* immittere.

כמוהו בסורית וערבית, ובאשורית במובן ירידה והשלכה. י״נ בבראשית מ״ט כ״א: נפתלי אַלָּה שְׁלֻחָה (אלון בעל שלחות וענפים) הנותן אמירים יפים; השבעים קורין בש״ב ט״ו י״ב וישלח וַיִּקָּרֵא את אחיתפל, והכונה עולה יפה; בש״ב י״ח ב׳ (ע״פ נוסחא ידועה) וַיְשַׁלֵּשׁ ת׳ וַיְשַׁלַּח, וכדמפרש והולך; לר״ק בְּשַׁלְחָה דישעיה כ״ז ח׳ שָׁם, וכטעם שלחיך פרדס רמונים; י״נ בירמיה ט״ו א׳ שַׁלְּחֵם בהמשך המ״ם של מֵעַל; ביחזקאל ל״ה ה׳ בְּשַׁלְחָיו ת׳ בְּשַׁלְחוֹ; להראב״ע

[שָׁלָה I] יֵשֶׁל *3 impf.*

liberare, extrahere; *Ni.* neglegentem esse; *Hi.* decipere.

י״פ מענין הוצאה ועקירה, וקרוב אל נשל ושלל, וזה טעם כי ישל אלוה נפשו. אמנם נראה יותר לחברו עם זה שלאחריו, ומשמעות כלם עצלות ורפיון, כִּסְלָה ובטחה, כהוראתו בערבית, ומזה בא על השגגה והשגיאה הבאה מחסרון שקידה וחריצות, או על דָּבוּר ודבר שאינו של קיימא (ומזה לא תשלה אותי כמו לא תַשְׁגֶּה, לא תכזב בי, והשם שֵׁלָה עם טעמו וגמוקו והיה בַּכְזִיב בלדתה אתו); י״נ באיוב כי יִשָּׁאֵל אלוה נפשו, ול״נ כי יִשָּׂא לֶאֱלוֹהַּ נפשו.

Job 27,8.

[נִשְׁלָה] תִּשָּׁלוּ *Ni. 2 impf. pl.* 2Ch 29,11.
[הִשְׁלָה] תַּשְׁלֶה *Hi. 2 impf.* 2R 4,28.

[שַׁל] הַשַּׁל (פתח באתנח)

error, delictum; *Vulg.* temeritas.

ת״י על דאשתלי, כלומר מפני ששגג, ובדה״א י״ג י׳ נאמר: על אשר שלח ידו בארון (= על שָׁלְחוֹ...?); י״נ על השלב, ולא נהירא לי.

2S 6,7.

[שִׁלְיָה] וּבְשִׁלְיָתָהּ *suff.*

secundae (partus).

כמוהו בסורית, ובערבית سلا (נאכנעבורט) ובדרז״ל בשפיר ובשליה (ואולי מעבור שאין בה ממש, תולדה שאינה של כלום).

Dt 28,57.

—v. ch. et n. pr. שֵׁלָה—

שָׁלַוְתִּי *1 perf.*

[°שָׁלָה] II et שָׁלֵו

quiescere; tranquillum, salvum et securum esse.

הוראתו ידועה, וע׳ לעיל.

Job 3,26.

שָׁלוּ *3 perf. pl.* Jer 12,1 ‖ Thr 1,5.
יִשְׁלָיוּ *3 impf. pl.* Ps 122,6 ‖ Job 12,6.

שָׁלֵו

tranquillus, securus; socors, incuriosus (Ez).

Ez 23,42 ‖ Job 16,12.20,20.

שְׁלֵיו (forma aram.) Jer 49,31.
וְשָׁלֵיו Job 21,23.

[שֶׁל] בְּשֶׁל

בְּשֶׁל propter; בְּשֶׁל אֲשֶׁר לְ = אֲשֶׁר eo ipso quod.

דומה להרכבת בדיל בארמית, ושגור הרבה עם כנויים בדרז״ל. השבעים קורין במ״ב ו׳ י״א: מי מְגַלֵּנוּ אל מלך ישראל; י״נ בקהלת ח׳ י״ז בכל אשר יעמל (או כָּל).

Eccl 8,17.

שֶׁלִּי *suff.* Cant 1,6.
בְּשֶׁלִּי Jon 1,2.
בְּשֶׁלְּמִי (=בְּשֶׁל־מִי) Jon 1,7.
מִשֶּׁלָּנוּ 2R 6,11.

—שַׁאֲנָן v. שַׁאֲנַן—

°שָׁלַב

infigere s. iungere.

ענינו חבור (ואולי יאמר על עניבה, ר״ל קשר שאינו של קיימא, ויכול לְהִשָּׁלֵף על נקלה).

[שֻׁלָּב] מְשֻׁלָּבֹת *Pu. pt. pl. f.* Ex 26,17.36,22.

[שָׁלָב] הַשְּׁלַבִּים *pl.*

taeniae, *Vulg.* iuncturae.

1R 7,28.29².

°שָׁלַג

Hi. candere instar nivis; *al.* nigrere.

פעל נגזר מן שלג. י״נ: בְּהַר הַשֶּׁלֶג בצלמון.

[הִשְׁלִיג] תַּשְׁלֵג *3 impf. f.* Ps 68,15.

שֶׁלֶג, שְׁלֶג

nix.

כמוהו בארמית, סורית (בתי״ו), ערבית (בתי״ו רפויה) ואשורית.

Jer 18,14 ‖ Ps 147,16.148,8 ‖ Prv 25,13 ‖ Job 6,16.9,30.24,19.38,22.

הַשֶּׁלֶג 2S 23,20 ‖ 2Ch 11,22.
וְהַשֶּׁלֶג Jes 55,10.
כַּשֶּׁלֶג, כַּשָּׁלֶג Ex 4,6 ‖ Nu 12,10 ‖ 2R 5,27 ‖ Jes 1,18 ‖ Prv 26,1.
לַשֶּׁלֶג Job 37,6.
מִשֶּׁלֶג, מִשָּׁלֶג Prv 31,21 ‖ Thr 4,7.
וּמִשֶּׁלֶג Ps 51,9.

—v. ch. תְּלַג—

שנא שַׁלַּח דמלאכי מקור, הקב"ה שונא שליחת אשה שלא מעלה מעל באישה; השבעים קורין במשלי כ"ב כ"א לְשֹׁאֲלֶיךָ ת' לְשֹׁלְחֶךָ; לרד"ק שִׁלְחוּ אֹתָם דדהי"א ח' ח' שעצ"פ, אחת מנשי שחרַיִם (ע' מלבי"ם); בדה"ב ל"ב ל"א קורין השבעים הַמְשֻׁלָּחִים ת' הַמְשַׁלְּחִים.

Gn 42,4.45,23.27.46,5.28 ‖ Ex 22,7.*10*.24,11 ‖ Nu 13,16.14,36.22,10 ‖ Jos 6,25 ‖ Jud 6,35^{2}.7,24.11,17.28 ‖ 1S 15,1.25,14.26,9 ‖ 2S 10,3^{2}.19,12 ‖ 1R 13,4.18,10.20,7 ‖ 2R 1,6.6,32.11,4.14,8.9.16,11.17,4.20,12.22,3.15 ‖ Jes 9,7.37,17.39,1 ‖ Jer 29,1.3.28.40,14 ‖ Zach 1,10.7,12 ‖ Ps 55,21.78,25.105,17.20.26.28.111,9.135,9 ‖ Job 28,9 ‖ Cant 5,4 ‖ Thr 1,13 ‖ Esth 8,7 ‖ Neh 6,19 ‖ 1Ch 13,10.19,3 ‖ 2Ch 17,7.25,18.28,16.32,9.34,8.23.36,10.

וְשָׁלַח 2S 15,5 ‖ Jer 25,4.

שְׁלָחַנִי, שְׁלָחֲנִי *suff.* Gn 45,5 ‖ Ex 3,13.14.15.7,16 ‖ Nu 16,28.29 ‖ 1S 15,20 ‖ 2R 2,2.4.6.5,22.8,9.18,27 ‖ Jes 36,12.48,16.61,1 ‖ Jer 25,17.26,12.15.42,21 ‖ Zach 2,12.13.15.4,9.*6,15*.

שְׁלָחָנוּ 1S 25,40.

שְׁלָחֲךָ Jer 28,15.43,2.

שְׁלָחֵךְ 1S 25,32.

שְׁלָחוֹ Ex 4,28 ‖ Dt 34,11 ‖ 2S 11,22 ‖ 2R 19,4.16 ‖ Jes 37,4 ‖ Jer 19,14.28,9.43,1 ‖ Hag 1,12 ‖ Neh 6,12.

שְׁלָחָם Ez 13,6.

שָׁלְחָה *3 perf. f.* Gn 38,25 ‖ 2R 21,11^{2} ‖ Prv 9,3.

וְשָׁלְחָה Dt 25,11.

שָׁלַחְתָּ, שָׁלַחְתְּ *2 perf.* Nu 24,12 ‖ Jud 13,8 ‖ 1S 25,25 ‖ 1R 5,22.20,9 ‖ 2R 1,16 ‖ Jer 29,25 ‖ Ps 50,19.

שְׁלַחְתָּנִי [תְּ *suff.* Ex 5,22.

שְׁלַחְתָּנוּ Nu 13,27.

שָׁלַחְתִּי *1 perf.* Gn 38,23 ‖ Ex 9,15 ‖ Nu 22,37 ‖ 2S 14,32 ‖ 1R 15,19.20,5 ‖ 2R 5,6.17,13 ‖ Jer 23,21.29,19 ‖ 2Ch 2,12.16,3.

וְשָׁלַחְתִּי Gn 27,45 ‖ Ex 3,20.23,28.33,2.

שְׁלַחְתִּיךָ *suff.* Ex 3,12 ‖ Jud 6,14 ‖ Ez 3,6.

שְׁלַחְתִּיו Jes 55,11 ‖ Jer 29,31.

שְׁלַחְתִּים Jer 14,14.*23,32*.15.27,15.29,9.

שָׁלְחוּ *3 perf. pl.* Jer 14,3 ‖ Esth 9,10.*15.16*.

וְשָׁלְחוּ Dt 19,15 ‖ Job 1,4.

שְׁלַחְתֶּם *2 perf. pl.* Gn 45,8 ‖ Jer 42,9.20.

וּשְׁלַחְתֶּם 2S 15,36.

שָׁלַחְנוּ [שָׁלַחְנוּ *1 perf. pl.* Jos 6,17.

שׁוֹלֵחַ, שֹׁלֵחַ (Ez) *pt.* Ex 9,14.23,20 ‖ 2R 1,6.5,7 ‖ Jer 16,16.25,9.*43,10*.15.16.27.26,5 ‖ Ez 2,3.4 ‖ Joel 2,19 ‖ Mal 3,1.23 ‖ Prv 26,6.

וְשֹׁלֵחַ Job 5,10.

הַשֹּׁלֵחַ 2R 22,18 ‖ Jes 18,2 ‖ Jer 37,7 ‖ Ps 147,15 ‖ 2Ch 34,26.

שֹׁלְחִי *suff.* 2S 24,13 ‖ 1Ch 21,12.

שֹׁלֵחַ 1S 21,3.

לְשֹׁלְחֶךָ Prv 22,21.

שֹׁלְחִים *pl.* Jer 42,6 ‖ Ez 8,17.

לְשֹׁלְחָיו *suff.* Prv 10,26.25,13.

שָׁלוּחַ *pt. pass.* 1R 14,6 ‖ Jer 49,14 ‖ Ez 3,5.23,40.

שְׁלוּחָה, שְׁלֻחָה *f.* Gn 32,19.49,21 ‖ Ez 2,9.

שָׁלֹחַ *inf. abs.* Nu 22,37.

וְשָׁלוֹחַ, וְשָׁלֹחַ Jer 7,25.*25,4.29,19.35,15*.26,5.44,4 ‖ 2Ch 36,15.

שְׁלֹחַ *cs.* Nu 22,15 ‖ Jos 14,11.

שַׁלַּח (=שְׁלֹחַ) Jes 58,9.

בִּשְׁלֹחַ Jos 14,7 ‖ Jes 20,1 ‖ Jer 21,1 ‖ Ps 59,1.

וּבִשְׁלֹחַ Dt 9,23.

לִשְׁלֹחַ 1S 22,17.24,7.25,23 ‖ 2S 1,14.14,29.18,29 ‖ Ez 17,15 ‖ Esth 2,21.3,6.6,2.9,2.

מִשְּׁלֹחַ 1S 26,11.

בִּשְׁלְחִי *suff.* Nu 32,8.

שָׁלְחֲךָ [שָׁלְחֲךָ Gn 38,17.

שְׁלַח *imper.* Ex 4,4.13.9,19 ‖ Nu 13,2 ‖ 1S 20,31 ‖ 2S 11,6 ‖ 1R 18,19 ‖ Jer 39,31 ‖ Ps 43,3.144,6.7 ‖ Job 1,11.2,5 ‖ 2Ch 2,6.

וּשְׁלַח 2R 9,17 ‖ 2Ch 2,7.

שִׁלְחָה Gn 43,8 ‖ 1S 16,11.19 ‖ 2R 4,22.

שְׁלָחֵנִי *suff.* Jes 6,8.

שִׁלְחוּ, שְׁלָחוּ (R) *pl.* Gn 42,16 ‖ 2S 13,17.17,16 ‖ 2R 2,17 ‖ Jes 16,1 ‖ Jer 2,10.9,16 ‖ Joel 4,13.

וְשִׁלְחוּ Neh 8,10.

אֶשְׁלַח, אֶשְׁלָח *1 impf.* 1S 9,16.20,12.21.24,11 ‖ 2S 18,12 ‖ 1R 20,6 ‖ Jes 6,8.42,19 ‖ Jer 16,16 ‖ Neh 13,21.

וְאֶשְׁלַח 2R 6,13.

וָאֶשְׁלַח Dt 2,26 ‖ Jos 24,5.12 ‖ Jer 7,25.*35,15.44,4*.23,38 ‖ Mich 6,4.

וְאֶשְׁלְחָה 2S 14,32 ‖ 2R 5,5.

וָאֶשְׁלְחָה Gn 32,6 ‖ Esr 8,16 ‖ Neh 6,3.8.

אֶשְׁלָחֲךָ *suff.* 1S 16,1 ‖ Jer 1,7.

וְאֶשְׁלָחֲךָ Gn 37,13 ‖ Ex 3,10.

וְאֶשְׁלָחֵם Jos 18,4.

תִּשְׁלַח, תִּשְׁלָח *2 impf.* Gn 22,12 ‖ Ex 4,13.33,12 ‖ 1R 5,23 ‖ Ps 138,7 ‖ Job 1,12.

וַתִּשְׁלַח־ 2Ch 2,2.

תִּשְׁלָחֵנִי *suff.* Neh 2,5.

תִּשְׁלָחֵנוּ Jos 1,16.

תִּשְׁלָחֵם 1R 8,44 ‖ 2Ch 6,34.

יִשְׁלַח *3 impf.* Gn 3,22.24,7.40 ‖ 2S 22,17 ‖ Ps 18,17.20,3.57,4^{2}.107,20.110,2.147,18 ‖ Job 30,24 ‖ 2Ch 2,14.

וְיִשְׁלַח Jes 19,20 ‖ Dan 11,42.

וַיִּשְׁלַח Gn 8,9.20,2.22,10.28,5.31,4.32,4.38,20.41,8.14.48,14 ‖ Ex 4,4.9,7.27.24,5 ‖ Nu 13,3.17.16,12.20,14.16.21,21.32.22,5.31,6 ‖ Jos 2,1.3.7,2.22.10,3.11,1.24,9 ‖ Jud 3,21.6,8.21.9,23.31.11,12.14.17.*19*.38.15,15 ‖ 1S 4,4.12,8.11.14,27.16,12.19.*19,11.14.20*.20.22.17,49.19,15.21^{2}.22,11.25,5.39.26,4 ‖ 2S 2,5.*3,14.11,4*.3,12.15.26.

5,11.6,6.8,10.9,5.10,2.5.7.16. 11,1. 3.6^{2}.14.18.27. 12,1.25.27. 13,7.27. 14,2.29^{2}. 15,10. 12. 22,15. 24,16 ‖ 1R 1,44.53.2,25.29.36.*42*.5,15.16. 22.7,13.9,14.27.12,18.13,4.15,20. 18,20.20,2.10.17 ‖ 2R 1,2.9.11.13. 3,7.5,8.10. 6,7.9.10.14. 32. 7,14.9, 19.10,1.5.21.12,19.14,9.16,7.8.10. 18,14.17.19,2.9.20. 23,1.16 ‖ Jes 36,2.37,2.9.21 ‖ Jer 1,9.26,22.36, 21.37,3.17. 38,14. 39,13 ‖ Ez 8,3. 10,7 ‖ Hos 5,13 ‖ Am 7,10 ‖ Zach 7,2 ‖ Ps 18,15 ‖ Job 1,5 ‖ Esth 1, 22.5,10.8,10.9,20.*30* ‖ Neh 2,9.6, 2.5 ‖ 1Ch 13,9.14,1.18,10.19,2.5.6. 8.21,15 ‖ 2Ch 2,2.10.8,18.10,18. 16,2.4.24,19.25,15.17.18.30,1.32, 21.34,29.35,21.36,15.

וַיִּשְׁלָחֵנִי *suff.* Gn 45,7 ‖ Neh 2,6.

יְשַׁלֵּחֲךָ Jes 42,5.

וַיִּשְׁלָחֲךָ 1S 15,18.

וַיִּשְׁלָחֵהוּ Gn 37,14.

יִשְׁלָחֵנוּ 1S 18,5.

וַיִּשְׁלָחֵם Jos 8,3.9 ‖ 1R 5,28. 15, 18.

וַתִּשְׁלַח *3 impf. f.* Gn 27,42 ‖ Ex 2,5 ‖ Jud 4,6.16,18 ‖ 2S 11,5 ‖ 1R 19,2. 21,8 ‖ Ez 23,16 ‖ Esth 4,4.

נִשְׁלְחָה *1 impf. pl.* Dt 1,22 ‖ 1Ch 13,2.

וְנִשְׁלְחָה 2S 11,3 ‖ 2R 7,13.

תִּשְׁלָחוּ, תִּשְׁלְחוּ *2 impf. pl.* Gn 37,22 ‖ Nu 13,2.31,4 ‖ 2R 2,16.

יִשְׁלְחוּ *3 impf. pl.* Ps 125,3.

וַיִּשְׁלְחוּ Gn 19,10 ‖ Jos 10,6. 22, 13 ‖ Jud 3,15.18,2. 20,12. 21,10. 13 ‖ 1S 5,8.*11*.6,21 ‖ 2S 10,6.19, 15 ‖ 1R 12,3.20. 21,14 ‖ 2R 2,17. 10,7.14,19 ‖ Jer 36,14.39,14 ‖ Neh 6,4 ‖ 1Ch 19,16 ‖ 2Ch 10,3.25,27.

תִּשְׁלַחְנָה *3 impf. pl. f.* Jud 5, 26 ‖ Ez 23,40 ‖ Ob 13.

וְנִשְׁלוֹחַ [נִשְׁלַח *Ni. inf. abs.* Esth 3,13.

שִׁלַּח *Pi. 3 perf.* Ex 8,28.*9,7*.9, 35.*10,20*.11,10 ‖ Jud 7,8.12,9 ‖ 1S 13,2 ‖ 1R 8,66 ‖ Job 39,5 ‖ 2Ch 7, 10.

וְשִׁלַּח Gn 28,6.43,14 ‖ Ex 7,2.22, 3 ‖ Lev 14,7.53.16,21.22.

שִׁלַּחֲךָ *suff.* 1S 20,22.

שִׁלְּחוֹ 2S 3,22 ‖ 1Ch 8,8.

וְשִׁלְּחוֹ 1S 24,20.

שִׁלְּחָהּ Dt 24,4.

וְשִׁלְּחָהּ Dt 24,1.*3*.

שִׁלְּחָם Jos 22,7.

שִׁלְּחָה (Ez), שִׁלֵּחָה *3 perf. f.* Ez 17,7.31,4 ‖ Prv 31,19.20.

שִׁלַּחְתָּ *2 perf.* 1R 20,42 ‖ Job 22,9.

שִׁלַּחְתָּנִי [תַּ *suff.* Gn 31,42.

וְשִׁלַּחְתַּנִי 1S 20,5.

שִׁלַּחְתּוֹ 2S 3,24.

וְשִׁלַּחְתּוֹ Jer 34,14.

וְשִׁלַּחְתָּהּ Dt 21,14.

וְשִׁלַּחְתָּם Jer 27,2.

שִׁלַּחְתִּי *1 perf.* Jes 43,14 ‖ Jer 24,5.29,20 ‖ Ez 14,21 ‖ Joel 2,25 ‖ Am 4,10 ‖ Zach 9,11 ‖ Mal 2,4.

וְשִׁלַּחְתִּי Lev 26,25 ‖ Jes 66,19 ‖ Jer 9,15.*49,37*.24,10.48,12.51,2 ‖ Ez 5,17. 7,3. 13,20. 28,23. 39,6 ‖ Hos 8,14 ‖ Am 1,4.7.10.12.2,2.5 ‖ Mal 2,2.

וְשִׁלַּחְתִּיךָ *suff.* 1S 9,19.20,13.

שִׁלַּחְתִּיהָ Jes 50,1 ‖ Jer 3,8.

שִׁלְּחוּ (Ps), שִׁלֵּחוּ, שִׁלְּחוּ *3 perf. pl.* Jud 1,8.25.20,48 ‖ Jer 34,11 ‖ Ps 74,7 ‖ Job 30,11.12 ‖ 2Ch 24, 23.

שִׁלְּחוּךָ *suff.* Ob 7.

שִׁלְּחֻהוּ 1Ch 12,19(20).

שִׁלַּחְתֶּם *2 perf. pl.* Jer 34,16.

וְשִׁלַּחְתֶּם 1S 6,8.

שִׁלַּחְנוּ *1 perf. pl.* Ex 14,5.

מְשַׁלֵּחַ *pt.* Gn 43,4.5 ‖ Ex 8,17 ‖ Lev 18,24.*20,23* ‖ Jer 8,17.29,17.

וּמְשַׁלֵּחַ Prv 6,19.

הַמְשַׁלֵּחַ Ps 104,10.

וְהַמְשַׁלֵּחַ Lev 16,26.

מְשַׁלֵּחֲךָ *suff.* Jer 28,16.

מְשַׁלְּחִים *pl.* 1S 6,3.

הַמְשַׁלְּחִים 2Ch 32,31.

מְשַׁלְּחֵי *cs.* Jes 32,20.

שַׁלֵּחַ *inf. abs.* Dt 22,7 ‖ 1R 11, 22.

שַׁלַּח *cs.* Gn 8,10 ‖ Ex 8,25 ‖ Jer 40,1 ‖ Mal 2,16.

וְשַׁלַּח Jes 58,6.

בְּשַׁלַּח Ex 13,17.

לְשַׁלַּח, לְשַׁלֵּחַ, לֵ (Ex 10,4) Ex 5,2.7,14.27.9,2.10,4 ‖ Lev 16,10 ‖ 1S 20,20 ‖ Jer 34,9.*10*.

וּלְשַׁלַּח Neh 8,12.

בְּשַׁלְּחִי *suff.* Ez 5,16.

לְשַׁלְּחֵנִי 2S 13,16.

לְשַׁלְּחֵנוּ Ex 13,15.

בְּשַׁלֵּחֲךָ Dt 15,18.

בְּשַׁלְּחוֹ Ez 31,5.

כְּשַׁלְּחוֹ Ex 11,1.

לְשַׁלְּחוֹ Ex 4,23 ‖ 2S 19,32.

שַׁלְּחָהּ Dt 22,29.

בְּשַׁלְּחָהּ Jes 27,8.

לְשַׁלְּחָהּ Dt 22,19.

שַׁלְּחָם Ex 9,17 ‖ Jer 50,33.

לְשַׁלְּחָם Gn 18,16 ‖ Ex 10,27.12, 33.

שַׁלַּח *imper.* Ex 4,23. 5,1.7,16. 26.*9,1.13*.8,16.*10,3*.10,7 ‖ Jer 15, 1 ‖ Mal 2,16 ‖ Eccl 11,1.

שַׁלְּחֵנִי *suff.* Gn 30,25.32,27 ‖ 1S 20,29 ‖ 1R 11,21.

שַׁלְּחֵנִי [שַׁלְּחִי *f.* 1S 19,17.

שַׁלְּחוּ *pl. m.* 1S 5,11.

שַׁלְּחוּנִי, שַׁלְּחֻנִי *suff.* Gn 24,54. 56.

אֲשַׁלֵּחַ, אֲשַׁלַּח *1 impf.* Gn 38, 17 ‖ Ex 5,2.8,24.10,10.23,27 ‖ Dt 32,24 ‖ 1R 9,7 ‖ Ez 5,16. 14,19 ‖ 2Ch 7,13.

וַאֲשַׁלַּח Zach 8,10.

וַאֲשַׁלְּחָה Ex 8,4.9,28.

אֲשַׁלֵּחֲךָ, אֲשַׁלֵּחֲךָ *suff.* Gn 32, 27 ‖ 2S 11,12 ‖ 1R 20,34.

וָאֲשַׁלֵּחֲךָ, וָאֲשַׁלֵּחֲךָ Gn 31,27 ‖ 1S 9,26.

אֲשַׁלְּחֶנּוּ Jes 10,6.

וָאֲשַׁלְּחֵהוּ Ps 81,13.

וָאֲשַׁלְּחֶהָ Jud 20,6.

תְּשַׁלַּח *2 impf.* Ex 15,7 ‖ Dt 22,7 ‖ 2R 8,12 ‖ Ps 104,30.

הַתְשַׁלַּח (al. הֲ) *interrog.* Job 38,35.

תְּשַׁלְּחֵנִי *suff.* 1R 11,22.

תְּשַׁלְּחֶנּוּ Dt 15,12.13^{2}.

וַתְּשַׁלְּחֵהוּ Job 14,20.

וַתְּשַׁלְּחֵם Ps 44,3.

וַתְּשַׁלְּחִי *2 impf. f.* 1S 19,17 ‖ Jes 57,9.

יְשַׁלֵּחַ, יְשַׁלַּח *3 impf.* Ex 3,20. 4,21.11,1 ‖ Dt 7,20.28,20 ‖ Jes 10,16.45,13 ‖ Jer 3,1.17,8 ‖ Ps 78,45.49 ‖ Prv 6,14.16,28 ‖ Job 20,23.

וִישַׁלַּח Ex 6,11.

וַיְשַׁלַּח Gn 8,7.8.12.19,29.45,24 ‖ Ex 18,27 ‖ Nu 21,6.22,40 ‖ Jos 24,28 ‖ Jud 2,6.3,18.15,5 ‖ 1S 10,25.11,7.30,26 ‖ 2S 3,21.18,2 ‖ 2R 5,24.17,25.26.24,2 ‖ Ps 106,15.

וַיְשַׁלְּחֻנוּ *suff.* Gn 19,13.

יְשַׁלְּחֶנּוּ Ex 21,26.27 ‖ Dt 28,48.

וַיְשַׁלְּחֵהוּ Gn 3,23 ‖ 2S 3,23 ‖ 1R 20,34 ‖ Jer 40,5.

וַיְשַׁלְּחֶהָ Gn 21,14 ‖ Jud 19,29.

יְשַׁלְּחֵם Ex 6,1.

וִישַׁלְּחֵם Job 12,15.

וַיְשַׁלְּחֵם Gn 25,6.26,31 ‖ Jos 22,6 ‖ 2S 10,4 ‖ 2R 6,23.24,2 ‖ Jer 38,11 ‖ Job 8,4 ‖ 1Ch 19,4.

תְּשַׁלַּח *3 impf. f.* Ps 80,12.

וַתְּשַׁלַּח Ez 17,6.

וַתְּשַׁלְּחֵם *suff.* Jos 2,21.

וַנְּשַׁלֵּחֲךָ *impf. pl. suff.* Gn 26,29.

נְשַׁלְּחֶנּוּ 1S 6,2.

תְּשַׁלְּחוּ, תְּשַׁלְּחוּ *2 impf. pl.* Nu 5,3 ‖ 1S 6,3 ‖ Jer 34,14.

וַתְּשַׁלְּחוּנִי *suff.* Gn 26,27.

תְּשַׁלְּחוּם Nu 5,3.

יְשַׁלֵּחוּ, יְשַׁלְּחוּ *impf. pl.* Ez 44,20 ‖ Job 21,11.

וִישַׁלְּחוּ Nu 5,2.

וַיְשַׁלֵּחוּ, וַיְשַׁלְּחוּ Gn 12,20.24,59.37,32 ‖ Nu 5,4 ‖ 1S 5,10.31,9 ‖ Jer 34,10.38,6 ‖ 1Ch 10,9.

וַיְשַׁלְּחוּהָ *suff.* Jud 19,25.

וַיְשַׁלְּחוּם 1S 6,6.

תְּשַׁלַּחְנָה *3 impf. pl. f.* Job 39,3.

שֻׁלַּח, שֻׁלָּח *Pu. 3 perf.* Jud 5,15 ‖ Ob 1 ‖ Job 18,8.

שֻׁלְּחָה *3 perf. f.* Jes 50,1.

שֻׁלַּחְתִּי *1 perf.* Dan 10,11.

שֻׁלְּחוּ *3 perf. pl.* Gn 44,3.

מְשֻׁלָּח *pt.* Jes 16,2.27,10 ‖ Prv 29,15.

יְשֻׁלַּח־ *3 impf.* Prv 17,11.

הִשְׁלִיחַ] וְהִשְׁלַחְתִּי *Hi. 1 perf.* Lev 26,22 ‖ Ez 14,13 ‖ Am 8,11.

מַשְׁלִיחַ *pt.* Ex 8,17.

לְהַשְׁלִיחַ *inf. cs.* 2R 15,37.

שֶׁלַח

telum, missile; surculus, propago; *canalis* (?).

נאמר על החנית או על החרב לירִיה והשלכה, ועל ענפים ודליות (שאָססלינגע); בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח דנחמיה לרד״ק תעלה לשִׁלּוֹחַ המים (וואססערלייטונג), ולד״א כמו הַשִּׁלֹּחַ, וכ״ת הירונימוס. י״ג בד׳ י״ז: איש שלחו הַמִּתְנָיִם.

2Ch 32,5.

הַשֶּׁלַח, הַשָּׁלַח Joel 2,8 ‖ Neh 3,15.4,11.

בְּשֶׁלַח Job 36,12.

בַּשָּׁלַח Job 33,18.

שִׁלְחוֹ *suff.* Neh 4,17 ‖ 2Ch 23,10.

שְׁלָחִים] שְׁלָחַיִךְ *pl. suff.* Cant 4,13.

שְׁלוּחָה] שְׁלוּחוֹתֶיהָ *pl. suff.*

propago, soboles.

Jes 16,8.

שֻׁלְחָן

mensa, mensa cum cibis appositis; *altare.*

מתחלה נקרא כן העור או המחצלת שפשטו על הקרקע לאכול עליה, ואח״כ השאל לשלחן ממש. השבעים קורין בש״ב ט׳ י״א: על שֻׁלְחַן דָּוִד.

Ex 25,23 ‖ Jes 65,11 ‖ Ps 23,5.78,19 ‖ Dan 11,27.

וְשֻׁלְחָן 2R 4,10 ‖ Ez 23,41 ‖ 1Ch 28,16.

הַשֻּׁלְחָן Ex 25,27.*37,14.15*.28.30.26,35^{2}.30,27.31,8.35,13.37,10.16.39,36.40,4.22.24 ‖ Lev 24,6 ‖ 1S 20,34 ‖ 1R 7,48.13,20 ‖ Jes 21,5 ‖ Ez 41,22 ‖ 2Ch 13,11.

וְהַשֻּׁלְחָן Ex 26,35 ‖ Nu 3,31.

לְשֻׁלְחָן 1Ch 28,16.

שֻׁלְחַן *cs.* Nu 4,7 ‖ 1S 20,29 ‖ 2S 9,13 ‖ 1R 5,7.18,19 ‖ Mal 1,7.12 ‖ 2Ch 29,18.

שֻׁלְחָנִי *suff.* Jud 1,7 ‖ 2S 9,7.10.11 ‖ Ez 39,20.44,16 ‖ Neh 5,17.

שֻׁלְחָנֶךָ, שֻׁלְחָנְךָ 2S 19,29 ‖ 1R 2,7 ‖ Job 36,16.

לְשֻׁלְחָנֶךָ Ps 128,3.

שֻׁלְחָנוֹ 1R 10,5 ‖ 2Ch 9,4.

שֻׁלְחָנָהּ Prv 9,2.

שֻׁלְחָנָם Ps 69,23.

שֻׁלְחָנוֹת *pl.* Jes 28,8 ‖ Ez 40,39^{2}.40^{2}.41^{3}.42 ‖ 2Ch 4,8.

הַשֻּׁלְחָנוֹת Ez 40,43 ‖ 2Ch 4,19.

לְשֻׁלְחֲנוֹת *cs.* 1Ch 28,16^{2}.

שִׁלּוּחִים, שִׁלֻּחִים *pl. t.*

שִׁלּוּחַ]

dimissio; donum dimissionis, collocatio filiae, dos.

ע״מ מִלּוּאִים, ונאמר על שלוח האשה מבעלה, ועל המתנות שנותנים לה כששולחין אותה מבית אביה לבעלה.

1R 9,16 ‖ Mich 1,14.

שִׁלּוּחֶיהָ *suff.* Ex 18,2.

מִשְׁלָח] מִשְׁלַח *cs.*

locus, quo quis mittitur; cum יָד, יָדַיִם res, in quam manus immittitur, negotium.

Dt 12,7.18.15,10.23,21.28,8.20.

לְמִשְׁלַח Jes 7,25.

הִשְׁלִיכֵהוּ, הַשְׁלִכֵהוּ *suff.* Ex 4,3‖2R 9,25.26‖Zach 11,13.

וְהַשְׁלִיכִי *f.* Jer 7,29.

הַשְׁלִיכוּ *pl. m.* Gn 37,22 ‖ Ez 18,31.20,7.

אַשְׁלִיךְ *1 impf.* Jos 18,8‖Ps 60,10.*108,10*‖Job 29,17 ‖ 2Ch 7,20.

וָאַשְׁלִיךְ, וָאַשְׁלִךְ Dt 9,21 ‖ Zach 11,13.

וָאַשְׁלִיכָה Neh 13,8.

וָאַשְׁלִכֵהוּ *suff.* Ex 32,24.

וָאַשְׁלִכֵם Dt 9,17.

וְתַשְׁלִיךְ *2 impf.* Mich 7,19.

וַתַּשְׁלֵךְ Ps 50,17.

תַּשְׁלִיכֵנִי *suff.* Ps 51,13.71,9.

וַתַּשְׁלִיכֵנִי, וַתַּשְׁלִכֵנִי Jon 2,4‖Ps 102,11.

וַתַּשְׁלִכִי *2 impf. f.* Ez 23,35.

יַשְׁלִיךְ *3 impf.* Jes 2,20.

וְיַשְׁלֵךְ Job 15,33.27,22.

וַיַּשְׁלֵךְ־, וַיַּשְׁלֵךְ Ex 7,10.15,25.32,19 ‖ Jos 18,10 ‖ Jud 9,17.15,17‖2S 20,12‖1R 19,19‖2R 2,21.4,41.6,6.23,6‖Jer 26,23‖Zach 5,8[2]‖2Ch 33,15.

וַיַּשְׁלִיכֵהוּ, וַיַּשְׁלִכֵהוּ *suff.* Ex 4,3‖2R 2,16‖Dan 8,7.

וַיַּשְׁלִכֵם Dt 29,27.

וְתַשְׁלֵךְ *3 impf. f.* Dan 8,12.

וַתַּשְׁלֵךְ Gn 21,15‖Jud 9,53.

וְתַשְׁלִיכֵהוּ *suff.* Job 18,7.

וְנַשְׁלִיכָה *1 impf. pl.* Ps 2,3.

וְנַשְׁלִכֵהוּ *suff.* Gn 37,20.

תַּשְׁלִכוּן Ex 22,30.

תַּשְׁלִיכֻהוּ *suff.* Ex 1,22.

יַשְׁלִיכוּ *3 impf. pl.* 2R 3,25 ‖ Ez 7,19.

וַיַּשְׁלִיכוּ, וַיַּשְׁלְכוּ Gn 57,24 ‖ Ex 7,12‖Jos 8,29 ‖ Jud 8,25 ‖ 2S 18,17.20,22 ‖ 2R 10,25.13,21 ‖ Jer 38,6‖Neh 9,26‖2Ch 24,10.30,14.

וַיַּשְׁלִיכוּם, וַיַּשְׁלִכֵם *suff.* Jos 10,27‖2Ch 25,12.

[הָשְׁלַךְ, הֻשְׁלַךְ] וְהֻשְׁלַךְ *Ho. 3 perf.* Dan 8,11.

שִׁלְטֵי *cs.* 2S 8,7 ‖ Cant 4,4 ‖ 1Ch 18,7.

שִׁלְטֵיהֶם *suff.* Ez 27,11.

—שָׁלָה v. שָׁלְיָה, שֶׁלִי v. ch.;—

°[שָׁלַךְ] הִשְׁלִיךְ *Hi. 3 perf.*

conicere, proicere, deicere, abicere; הִשׁ׳ נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד vitam suam periculo exponere; הִשׁ׳ אַחֲרֵי גַוּוֹ ,אַחֲרָיו neglegere, contemnere; הִשׁ׳ מֵעַל פָּנָיו repudiare; הִשׁ׳ עַל־י״ יְהָבוֹ curam suam domino committere.

הוראתו ידועה. השבעים קורין בירמיה ט׳ י״ח: הִשְׁלַכְנוּ משכנותינו; בעמוס ד׳ ג׳ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה הַבָּרי הרמונה, וכת״י והסורי. עקילס וסומכוס קורין בתהלים נ״ה כ״ג: השלך על י״י יְאֶהָבְךָ (או אֹהַבְךָ); י״נ באיוב י״ח ד׳ וְתַכְשִׁילֵהוּ עצתו, ובדניאל ח׳ י״ב וְתַשְׁלֵךְ או וְתֻשְׁלַךְ אמת ארצה.

Nu 35,20.22 ‖ Jos 10,11 ‖ Jer 41,9‖Am 8,3‖Thr 2,1.

וְהִשְׁלִיךְ Lev 1,16 ‖ Nu 19,6 ‖ 2R 23,12‖Joel 1,7.

הִשְׁלִיכָם *suff.* 2R 13,23.17,20.

הִשְׁלִיכָה *3 perf. f.* 2S 11,21.

הִשְׁלַכְתָּ *2 perf.* 1R 14,9 ‖ Jes 38,17‖Neh 9,11.

וְהִשְׁלַכְתָּ Ez 5,4.

וְהִשְׁלַכְתּוֹ *suff.* Jer 51,63.

הִשְׁלַכְתִּי *1 perf.* Jer 7,15.

וְהִשְׁלַכְתִּי Jer 7,15‖Nah 3,6.

הִשְׁלַכְתִּיךְ *suff.* Ez 28,17.

וְהִשְׁלַכְתֶּנָה *2 perf. pl. f.* Am 4,3.

הִשְׁלִיכוּ *3 perf. pl.* 2R 7,15 ‖ Jer 9,18.38,9‖Ez 20,8.

וְהִשְׁלִיכוּ Lev 14,40‖Ez 43,24.

מַשְׁלִיךְ *pt.* Mich 2,5‖Ps 147,17.

[מַשְׁלִיכִים] מַשְׁלִיכֵי *pl. cs.* Jes 19,8.

וְהַשְׁלֵךְ *inf. abs.* Jer 22,19.36,23.

לְהַשְׁלִיךְ *cs.* Eccl 3,5.6.

הַשְׁלִיכוּ, (al. הַ) הַשְׁלִכוּ *suff.* 2R 24,20‖Jer 52,3.

הַשְׁלֵךְ *imper.* Ps 55,23.

וְהַשְׁלֵךְ Ex 7,9.

מִשְׁלוֹחַ

missio; praeda.

Jes 11,14.

וּמִשְׁלֹחַ Esth 9,19.*22*.

?[מִשְׁלָחָה] מִשְׁלַחַת *cs.* (?)

missio, legatio i. e. agmen, turma; dimissio (ex captivitate vel militia).

ואין משלחת במלחמה פרש״י שלא יוכל לשלוח את בנו או עבדו תחתיו (ערואטין), לר״א שלא ישלחו חפשי בעת מלחמה (ענטלאססונג) או את הנשבים במלחמה, ולפי יונתן כמו שֶׁלַח, אין מועיל בכלי קרב.

Ps 78,49‖Eccl 8,8.

——— v. ch. et n. pr. ———

שָׁלַט

dominari; *Hi.* potestatem dare.

אחים לו לרוב בארמית, סורית, ערבית כושית ואשורית(בערבית הוראת הפעל היות חזק וקשה).

Eccl 8,9.

שָׁלְטוּ *3 perf. pl.* Neh 5,15.

לִשְׁלוֹט *inf. cs.* Esth 9,1.

וְיִשְׁלַט *3 impf.* Eccl 2,19.

יִשְׁלְטוּ *3 impf. pl.* Esth 9,1.

[הִשְׁלִיט] וְהִשְׁלִיטוֹ *Hi. 3 perf. suff.* Eccl 5,18.

[תַּשְׁלֵט] תַּשְׁלֶט־ *2 impf.* Ps 119,133.

יַשְׁלִיטֶנּוּ *3 impf. suff.* Eccl 6,2.

שַׁלִּיט

potestatem rei habens, dominus; *impudens.*

Eccl 8,8.

הַשַּׁלִּיט Gn 42,6‖Eccl 10,5.

שַׁלִּיטִים *pl.* Eccl 7,19.

[שַׁלֶּטֶת] שַׁלֶּטֶת *f. sg.* Ez 16,30.

שִׁלְטוֹן

potens, potestatem habens in aliquid.

Eccl 8,4.8.

[שֶׁלֶט] הַשְּׁלָטִים *pl.*

scutum.

נרדף אל מגן.

2R 11,10‖Jer 51,11‖2Ch 23,9.

הִשְׁלַכָה [הָשְׁלְכָה 3 *perf. f.* Ez 19,12.

הָשְׁלַכְתָּ 2 *perf.* Jes 14,19.

הָשְׁלַכְתִּי 1 *perf.* Ps 22,11.

וְהָשְׁלְכוּ 3 *perf. pl.* Jer 22,28.

מֻשְׁלָךְ *pt.* 2S 20,21.

מֻשְׁלָכִים *pl.* Jer 14,16.

מֻשְׁלֶכֶת *f. sg.* 1R 13,24.25.28 ‖ Jer 36,30.

וַתָּשְׁלְכִי 2 *impf. f.* Ez 16,5.

יֻשְׁלְכוּ [יָשְׁלְכוּ 3 *impf. pl.* Jes 34,3.

שָׁלָךְ] הַשָּׁלָךְ

mergus (avis aquatica, pelicani species).

ע"ש שמשליך עצמו הימה לחטוף הדגים, ותרגומו שלינונא: שָׁלֵה דנים (ואולי הד' ת' ה"א כעצמות הונך).

Lev 11,17 ‖ Dt 14,17.

שַׁלֶּכֶת] בְּשַׁלֶּכֶת

caesio arboris (*al.* n. pr.).

י"מ כשהם משליכים את העלים מעליהם, ולד"א בעת שמפילים ומשליכים החוטבים את העצים, או כשם עצ"פ של שער שלכת (דה"א כ"ו ט"ז); וי"ג בשלהבת.

Jes 6,13.

——v. n. pr.——

שָׁלַל] וְשָׁלַל

trahere, extrahere; spoliare; diripere; *Hith.* spoliis privari.

כמוהו בערבית, והוא אח אל שלה א' (ובדרז"ל שליל, נפל); ישל זיתך דהדברים כ"ח מ' הובא בשרש נשל.

Ez 29,19.

שַׁלּוֹתָ 2 *perf.* Hab 2,8.

וְשָׁלְלוּ (al. לְ) 3 *perf. pl.* Ez 26,12.39,10.

הַשֹּׁלְלִים [שֹׁלֵל (al. לְ) *pt. pl.* Zach 2,12.

שְׁלָלֶיהָ (al. לְ) *suff.* Jes 50,10.

שֹׁלְלֵיהֶם (al. לְ) Ez 39,10.

שֹׁל־ *inf. abs.* Ruth 2,16.

לִשְׁלֹל *cs.* Jes 10,6 ‖ Ez 38,12.13.

הֲלִשְׁלֹל *interrog.* Ez 38,13.

תָּשֹׁלּוּ 2 *impf. pl.* Ruth 2,16.

יְשָׁלּוּךְ 3 *impf. suff.* Hab 2,8.

אֶשְׁתּוֹלְלוּ [הִשְׁתּוֹלֵל (al. לְ) *Hithpo. 3 perf. pl.* Ps 76,6.

מִשְׁתּוֹלֵל *pt.* Jer 59,15.

שָׁלָל, K.

spolium, exuviae; lucrum.

י"ג בשופטים ה' ל': צבע רקמתים לצוארי שָׁלָל.

Gn 49,27 ‖ Ex 15,9 ‖ Jud 5,30² ‖ 1S 14,32 ‖ Jes 8,1.3.9,2.10,6.33,23.53,12 ‖ Ez 38,12.13² ‖ Zach 2,13 ‖ Ps 68,13.119,162 ‖ Prv 1,13.16,19 ‖ 2Ch 14,12.28,8.

וְשָׁלָל 2S 3,22 ‖ Prv 31,11 ‖ Dan 11,24.

הַשָּׁלָל, Q. Nu 31,11.12 ‖ 1S 14,32.15,19.30,16 ‖ 1Ch 26,27 ‖ 2Ch 15,11.20,25.28,8.15.

מֵהַשָּׁלָל 1S 15,21.30,22.26.

בַּשָּׁלָל Jos 7,21.

לְשָׁלָל Jer 21,9.*38,2.*39,18.45,5.49,32.50,10 ‖ Ez 7,21.

לַשָּׁלָל 2R 3,23.

וּמִשָּׁלָל 1S 30,19.

שְׁלַל *cs.* Dt 20,14 ‖ Jos 11,14.22,8 ‖ Jud 5,30² ‖ 1S 30,20 ‖ Jes 8,4.

וּשְׁלַל Dt 2,35.3,7 ‖ Jos 8,27 ‖ 2S 12,30 ‖ 1Ch 20,2.

מִשְּׁלַל 1S 14,30.30,26.

וּמִשְּׁלַל 1S 8,12.

שְׁלָלֵךְ *suff.* Zach 14,1.

שְׁלַלְכֶם Jes 33,4.

שְׁלָלוֹ Jud 8,24.25.

שְׁלָלָהּ Dt 13,17².20,14 ‖ Jos 8,2 ‖ Ez 29,19.

שְׁלָלָם Jes 10,2 ‖ 2Ch 20,25.24,23.

וּשְׁלָלָם Esth 3,13.*8,11.*

שׁוֹלָל, Q., שֵׁילָל K.

exutus, nudus, discalceatus; captus, captivus (al. mente captus, amens).

ענינו שלילת הדעת ותמהון לבב, וכשבא עם ערום ענינו שלילת מנעלים ויחפות.

Mich 1,8 ‖ Job 12,17.19.

שָׁלֵם

incolumem, salvum esse; completum, perfectum esse; pacem et amicitiam habere cum aliquo; *pt. pass.* pacatus, pacificus; *Pi.* in integritatem restituere; absolvere, perficere; restituere; persolvere; praebere (solatium); rependere, remunerari; *Hi.* perficere, conficere; pacem facere et colere; amicum facere, pacare.

הוראתו ידועה, וכמוהו בארמית, סורית, ערבית, כושית, שבאית, צורית ואשורית. י"נ בש"ב כ' י"ח: שאל ישאלו באבל כֵּן: (י"ט) הֲתַמּוּ אנשי שלמי וג', ול"נ: אנכי שְׁלֻחַת אמני ישראל (וכן משמע מתרגום השבעים); השבעים קורין בישעיה מ"ב י"ט כְּמֻשְׁלֵיהֶם ת' כִּמְשֻׁלָּם (י"נ כִּמְשֻׁלָּח, או פותרים מענין אמונה ומסירת הנפש, וכטעם כמשלם), ובמשלי י"ט י"ז ישיג ת' ישלם. ע' הערה אל על.

Gn 15,16.

וְשָׁלְמוּ 3 *perf. pl.* Jes 60,20.

שׁוּלַמִּי (נס"א) [שׁוּלָם (al. pt. Pol. = מְשׁוּלָמִי) *pt. suff.* Ps 7,5.

שְׁלֻמֵי [שָׁלוּם *pass. pl. cs.* 2S 20,19.

וּשְׁלָם [שְׁלַם *imper.* Job 20,21.

וַיִּשְׁלָם [יִשְׁלַם 3 *impf.* Job 9,4.

וַתִּשְׁלַם 3 *impf. f.* 1R 7,51 ‖ Neh 6,15 ‖ 2Ch 5,1.

שִׁלַּם־ *Pi. 3 perf.* Jud 1,7.

וְשִׁלַּם Lev 5,24 ‖ 1R 9,25 ‖ Job 8,6.

שִׁלַּמְתִּי 1 *perf.* Jes 65,6 ‖ Prv 7,14.

וְשִׁלַּמְתִּי 2R 9,26 ‖ Jes 65,6 ‖ Jer 16,18.25,14.51,24 ‖ Joel 2,25.

וְשִׁלְּמוּ [שִׁלְּמוּ 3 *perf. pl.* Jes 19,21.

שִׁלַּמְתֶּם 2 *perf. pl.* Gn 44,4.

מְשַׁלֵּם *pt.* Jes 66,6 ‖ Jer 51,6.

וּמְשַׁלֵּם Dt 7,10 ‖ Jer 32,18 ‖ Ps 31,24.

מְשַׁלְּמִים *pl.* Joel 4,4.

וּמְשַׁלְּמֵי *cs.* Ps 38,21.

שַׁלֵּם *inf. abs.* Ex 21,36.22,2.5.13‖Jer 51,56.

לְשַׁלֵּם *cs.* Prv 22,27.

לְשַׁלְּמִי *suff.* Ps 61,9.

לְשַׁלְּמוֹ Dt 23,22‖Eccl 5,3.

שַׁלֵּם *imper.* Eccl 5,3.

וְשַׁלֵּם Ps 50,14.

שַׁלְּמִי *f.* Nah 2,1.

וְשַׁלְּמִי 2R 4,7.

שַׁלְּמוּ־ *pl.* Jer 50,29.

וְשַׁלְּמוּ Ps 76,12.

אֲשַׁלֵּם *1 impf.* Dt 32,41‖Ps 22,26.56,13.66,13.116,14.*18.*

וַאֲשַׁלֵּם 2S 15,7‖Jes 57,18‖Job 41,3.

אֲשַׁלְּמָה, אֲשַׁלֵּמָה Jon 2,10‖Prv 20,22.

וַאֲשַׁלְּמָה Ps 41,11.

תְּשַׁלֵּם *2 impf.* Ps 62,13‖Job 22,27‖Eccl 5,4.

יְשַׁלֵּם־, יְשַׁלֵּם *3 impf.* Ex 21,34.36.37.22,2.3.4.5.6.8.10.11.12.13.14‖Lev 5,16‖Dt 7,10‖2S 3,39.12,6‖Jes 59,18²‖Jer 51,56‖Ez 33,15‖Ps 37,21‖Prv 6,31.13,21.19,17.25,22‖Job 21,19.31.34,11‖Nuth 2,12.

שֶׁיְשַׁלֶּם־ Ps 137,8.

יְשַׁלֶּמְךָ *suff.* 1S 24,20.

יְשַׁלְּמֶנָּה Lev 24,18.21‖Job 34,33.

וּנְשַׁלְּמָה *1 impf. pl.* Hos 14,3.

יְשַׁלְּמוּנִי *3 impf. pl. suff.* Ps 35,12.

יְשֻׁלַּם־, יְשֻׁלָּם *Pu. 3 impf.* Ps 65,2‖Prv 11,31.13,33.

הַיְשֻׁלַּם (al. הֲ) *interrog.* Jer 18,20.

כִּמְשֻׁלָּם *pt.* Jes 42,19.

הִשְׁלִים [הִשְׁלִימָה *Hi. 3 perf. f.* Jos 10,4.11,19.

הִשְׁלִימוּ *3 perf. pl.* Jos 10,1.

תַּשְׁלִימֵנִי *2 impf. suff.* Jes 38,12.*13.*

יַשְׁלִם, יַשְׁלִים *3 impf.* Jes 44,26.28‖Prv 16,7‖Job 23,14.

וַיַּשְׁלֵם 1R 22,45.

תַּשְׁלִים *3 impf. f.* Dt 20,12.

וַיַּשְׁלִמוּ, וַיַּשְׁלִימוּ *3 impf. pl.* 2S 10,19‖1Ch 19,19.

הָשְׁלַם [הָשְׁלְמָה־ *Ho. 3 perf. f.* Job 5,23.

שָׁלֵם

integer, incolumis; absolutus, perfectus; pacem et amicitiam colens.

להשבעים שלם דבראשית שעצ״פ, עיר שלם, מטרפולין של שכם.

Gn 33,18‖1R 8,61.11,4.*15*,3.*15*.14‖2R 20,3‖Jes 38,3‖1Ch 12,38(39).28,9.29,9.19‖2Ch 8,16.15,17.16,9.19,9.25,2.

שְׁלֵמִים *pl.* Gn 34,21‖Nah 1,12.

שְׁלֵמָה *f. sg.* Dt 25,15²‖1R 6,7‖Am 1,6.9‖Prv 11,1‖Ruth 2,12.

שְׁלֵמוֹת *pl.* Dt 27,6‖Jos 8,31.

שֶׁלֶם] וְשֶׁלֶם

pax, concordia, εἰρηνικός, σωτήριον.

שלמי תודה או נדרים.

Am 5,22.

שְׁלָמִים *pl.* Ex 24,5.32,6‖Lev 3,1.6.17,5.19,5.22,21.23,19‖Nu 6,17.15,8‖Dt 27,7‖Jos 8,31.22,23‖1S 10,8.11,15‖1R 3,15‖Ez 46,12‖Prv 7,14‖2Ch 30,22.33,16.

וּשְׁלָמִים Jud 20,26.*21,4*‖2S 6,17.24,25‖1R 9,25‖1Ch 16,1.21,26.

הַשְּׁלָמִים Lev 3,3.*9*.4,10.26.31.35.6,5.7,11.14.20.21.33.37.9,18‖Nu 6,18.7,17.*23.29.35.41.47.53.59.65.71.77.83*.88‖1R 8,63.64²‖2R 16,13‖Ez 45,17‖2Ch 7,7.29,35.

וְהַשְּׁלָמִים Lev 9,22‖1S 13,9‖2S 6,18‖1Ch 16,2.

לִשְׁלָמִים Lev 9,4‖Nu 6,14.

וְלִשְׁלָמִים Ex 45,15‖2Ch 31,2.

שַׁלְמֵי *cs.* Lev 10,14.

וּבְשַׁלְמֵינוּ *suff.* Jos 22,27.

שְׁלָמֶיךָ Ex 20,24.

שַׁלְמֵיכֶם Lev 7,32‖Nu 10,10‖Ez 43,27.

וּלְשַׁלְמֵיכֶם Nu 29,39.

שְׁלָמָיו Lev 7,13.15.18.29²‖Ez 46,2.12.

שַׁלְמֵיהֶם Ex 29,28‖Lev 7,34.

שִׁלֵּם] וְשִׁלֵּם

retributio.

ע״מ דָּבָר, קָפָר. השבעים השמרוני קורין ליום נקם ושלם, ומקביל אל לְעֵת.

Dt 32,35.

שִׁלּוּם] הַשִּׁלֻּם

retributio; remuneratio, largitio, munus.

ע״מ בִּכּוּר, כִּפּוּר, קִשּׁוּר.

Hos 9,7.

בַּשִּׁלּוּם Mich 7,3.

שִׁלּוּמִים *pl.* Jes 34,8.

שִׁלּוּמָה] וְשִׁלֻּמַת *cs.*

retributio, poena.

ע״מ בְּכוּרָה, נְדוּפָה, מְלוּאָה.

Ps 91,8.

שַׁלְמֹן] שַׁלְמֹנִים *pl. t.*

remunerationes, munera, quibus aliquis corrumpitur.

ע״מ אַהֲרֹן, קַדְמוֹן, שַׁהֲרוֹן.

Jes 1,23.

שָׁלוֹם, שָׁלֹם

(*def. 1S 16,4. 1R 5,26. Ez 13,16²*)

I) sanus, salvus, bene valens; pleno numero, cuncti; securus, tranquillus; pacem colens, amicus; II) integritas, incolumitas, salus; pax; concordia, amicitia.

י״ג בבראשית מ״א ט״ז האלהים יענה את־שלום פרעה; בישעיה נ״ג ה׳ מוסר שְׁלוֹמֵנוּ, ובזכריה ח׳ י״ב: כי זֶרַע שלום (השבעים קורין אֶרְאֶה?).

Gn 29,6.43,23.28‖Lev 26,6‖Nu 6,26.25,12‖Dt 2,26.20,11.29,18‖Jos 9,15‖Jud 4,17.6,23.24.19,20.21,13‖1S 7,14.16,4.5.20,

7.21.25,6³ ‖ 2S 17,3.18,28.29 ‖ 1R 2,13.33.5,26 ‖ 2R 4,23. 26.5,22.9, 19.20,19 ‖ Jes 9,5.26,3.12.27,5². 32,17.18.33,7.39,8.41,3.45,7.48, 22.52,7.2.19².21. 59,8².60,17. 66, 12 ‖ Jer 4,10.*23,17*.6,14.*8,11*.9,7. 12,5.12.29,7.11.30,5.33,6 ‖ Ez 7, 25.13,10².16.34,25.*37,26* ‖ Mich 3,5.5,4 ‖ Nah 2,1 ‖ Hag 2,9 ‖ Zach 6,13.8,10.16.9,10 ‖ Ps 28,3.34,15. 35,20.37,11.37.38,4.72,3.7.85,9. 119,165. 120,6. 7. 122,7.8. 125,5. *128,6*.147,14 ‖ Prv 3,17.12,20 ‖ Job 5,24.21,9.25,2 ‖ Cant 8,10 ‖ Eccl 3,8 ‖ Esth 9,30.10,3 ‖ Dan 10,19 ‖ 1Ch 12,18(19) ‖ 2Ch 15,5.

הֲשָׁלוֹם *interrog.* Gn 29,6.43, 27 ‖ 2S 18,32.20,9 ‖ 1R 2,13 ‖ 2R 4,26³.5,21.9,11.17.18.19.22.31.

וְשָׁלוֹם 1R 5,24 ‖ Ps 65,11 ‖ Prv 3, 2 ‖ 1Ch 12,18(19).22,9(8).

הַשָּׁלוֹם 2R 9,22 ‖ Jer 25,37.33,9 ‖ Zach 8,12.

וְהַשָּׁלוֹם Zach 8,19 ‖ Mal 2,5.

בְּשָׁלוֹם, **בְּשָׁלֹם** (1R 2,5.6) Gn 15,15.26,29.31.28,21 ‖ Ex 18,23 ‖ Jos 10,21 ‖ Jud 8,9.11,13.31 ‖ 1S 29,7 ‖ 2S 3,21.*22.23*.15,9.27.19, 25.31 ‖ 1R 2,5.6.22,17.27.28 ‖ 2R 22,20 ‖ Jer 34,5.43,12 ‖ Mal 2,6 ‖ Ps 4,9.55,19 ‖ 2Ch 18,16.26.27. 19,1.34,28.

בַּשָּׁלוֹם Ps 29,11 ‖ Job 15,21.

וּבְשָׁלוֹם Jes 55,12.

לְשָׁלוֹם, **לְשָׁלֹם** (Gn 37,4) Gn 37, 4.43,27.44,17 ‖ Ex 4,18.18,7 ‖ Dt 20,10 ‖ Jud 18,6.15 ‖ 1S 1,17.10,4. 17,18.22.20,13.42.25,5.35.30,21 ‖ 2S 8,10 ‖ 1R 20,18 ‖ 2R 5,19 ‖ Jes 38,17 ‖ Jer 8,15.*14,19*.15,5.28,9. 38,4 ‖ 1Ch 12,17(18).18,10.

וּלְשָׁלוֹם 2R 9,18.*19* ‖ Jes 9,6.

מִשָּׁלוֹם Thr 3,17.

שְׁלוֹם *cs.* Gn 37,14².41,16 ‖ Jes 54,13 ‖ Jer 14,13.29,7 ‖ Ps 35,27. 73,3.122,6 ‖ Esth 2,31.

לִשְׁלוֹם 2S 11,7 ‖ 2R 10,13.

וְלִשְׁלוֹם 2S 11,7.

שְׁלוֹמִי, **שְׁלֹמִי** *suff.* Jes 54,10 ‖ Jer 16,5.20,10 ‖ Ps 41,10.

שְׁלוֹמֵנוּ Jes 53,5.

שְׁלוֹמֶךָ, **שְׁלֹמֶךָ** [**שְׁלוֹמְךָ**] Jes 48, 18 ‖ Jer 38,22 ‖ Ob 7.

בִּשְׁלוֹמָהּ Jer 29,7.

שְׁלֹמָם Dt 23,7 ‖ Esr 9,12.

שְׁלוֹמִים *pl.* Jer 13,19.

וְלִשְׁלוֹמִים Ps 69,23.

בִּשְׁלֹמָיו *suff.* Ps 55,21.

———v. chald. et n. pr.———

שָׁלַף

extrahere; stringere (gladium).

כמוהו בסורית, ערבית ואשורית. יש מחברין אותו עם שלה ושלך, ואפשר להברו עם חלף (או גם עם גלב, וגלף בדרז״ל ?).

Jud 3,22.8,20 ‖ Ps 129,6 ‖ Job 20, 25 ‖ Ruth 4,7.

שֹׁלֵף (נס״א) *pt.* Jud 8,10. 20,2.15. 17.35.46 ‖ 2S 24,9 ‖ 2R 3,26 ‖ 1Ch 21,5².

שֹׁלְפֵי [**שֹׁלְפִים**] (נס״א) *pl. cs.* Jud 20,25.

שְׁלוּפָה, **שְׁלֻפָה** [**שָׁלוּף**] *pt. pass. f.* Nu 22,23.31 ‖ Jos 5,13 ‖ 1Ch 21,16.

שְׁלֹף *imper.* Jud 9,54 ‖ 1S 31,4 ‖ 1Ch 10,4.

וַיִּשְׁלֹף 3 *impf.* Ruth 4,8.

וַיִּשְׁלְפֶהָ *suff.* 1S 17,51.

———v. n. pr.———

שָׁלַשׁ°

Pi. in tres partes dividere; tertium, tertio die facere, τρισσεύω; *Pu. pt.* triplex, trilix; tribus tabulatis constans aedificium, τρίστεγον; trimus, triennis.

השרש ביוצא בכל לשונות בני שם, ובמקצתן בתי״ו ת׳ שי״ן, והפעל נגזר מן שם המספר, ע״ד שבא שנה מן שני, ובבנין הכבד והמש, וששיתם — מן חמש, ששה.

וְשִׁלַּשְׁתָּ [**שִׁלֵּשׁ**] *Pi. 2 perf.* Dt 19,3 ‖ 1S 20,19.

שַׁלֵּשׁוּ [**שַׁלֵּשׁ**] (לְ) *imper. pl.* 1R 18,34.

וַיְשַׁלֵּשׁוּ [**וַיְשַׁלְּשׁוּ**] 3 *impf. pl.* 1R 18,34.

מְשֻׁלָּשׁ [**שֻׁלַּשׁ**] *Pu. pt.* Gn 15,9.

הַמְשֻׁלָּשׁ Eccl 4,12.

מְשֻׁלֶּשֶׁת *f.* Gn 15,9.

מְשֻׁלָּשׁוֹת *pl.* Ez 42,6.

שָׁלוֹשׁ, שָׁלֹשׁ *f.*

tres; שׁ׳ עֶשְׂרֵה tredecim; pl. שְׁלשִׁים triginta.

השבעים קורין בש״א א׳ כ״ד: ותעלהו... בפר מְשֻׁלָּשׁ; י״ג בישעיה כ׳ ג׳ ערום ויחף שׁוֹלָל וְשָׁמֵם, ובירמיה כ״ה ג׳ קורין השבעים: שְׁנַיִם ועשרים שנה.

Gn 11,13.*15* ‖ Ex 6,18.7,7.23,14. 17.*34,23.24* ‖ Lev 19,23 ‖ Nu 22, 28.*33*.32.24,10.33,39 ‖ Dt 4,41.14, 28.16,16.19,2.*7*.9 ‖ Jos 21,32 ‖ Jud 9,22.16,15 ‖ 1S 20,41 ‖ 2S 13, 38.21,1.24,12 ‖ 1R 2,39.7,4.5.9, 25.15,2.28.*33*.17,21.22,1 ‖ 2R 13, 18.19.25.17,5.18,1.10.24,1.25, 17 ‖ Jes 20,3 ‖ Jer 25,3.36,23.52, 30 ‖ Ez 40,48.41,6.22 ‖ Am 4,8 ‖ Prv 30,15.21 ‖ Job 33,29 ‖ Esth 1,3 ‖ Dan 1,1.5.8,1.10,1 ‖ 1Ch 21, 10.12.25,5 ‖ 2Ch 6,13.8,13.11,17². 13,2.17,7.31,16.36,2.

וְשָׁלוֹשׁ, **וְשָׁלֹשׁ** Gn 46,15 ‖ Ex 27, 1.*38,1* ‖ Jud 10,2 ‖ 2S 5,5 ‖ 1R 2, 11.7,27 ‖ 2R 12,7.*13,1*.23,31 ‖ Ez 40,48 ‖ Job 1,2.42,13 ‖ 1Ch 2,22.3, 4.29,27.

הַשָּׁלֹשׁ Dt 19,9.

בְּשָׁלֹשׁ Jes 16,14.

לְשָׁלוֹשׁ, **לְשָׁלֹשׁ** 1R 10,22 ‖ 2Ch 9,21.

שְׁלשׁ-, **שְׁלוֹשׁ** (Ez 40,11), **שְׁלֹשׁ** (Ex 21,11) *cs.* Gn 5,22.*9,28*.6, 15.17,25.18,6.45,22 ‖ Ex 21,11 ‖ Nu 31,36.*43*.35,14² ‖ Jos 19,6.21, 4.*6*.19.33 ‖ Jud 7,6.16.22.11,26. 15,4 ‖ 1S 2,13.11,8 ‖ 2S 2,31.21,16. 23,18 ‖ 1R 7,1.11,3 ‖ 2R 18,14 ‖ Jer 25,3 ‖ Ez 4,5.*9*.40,11 ‖ Esth 9, 15 ‖ Dan 12,12 ‖ Esr 2,4.17.32.34.

וּשְׁלֹשִׁים Gn 5,5.6,15.11,12.16.20. 25,17‖Ex 6,16.*20*.18.38,24 ‖ Lev 12,4 ‖ Nu 1,35.*2,21*.37.*2,23*.4,40. 26,7.37.51.31,35.36.*43*.38.40.44‖ Jud 12,14 ‖ 1R 6,2.*7,2*.7,6.20,1. 15 ‖ 2R 18,14.22,1 ‖ Ez 41,6.46, 22‖Esr 2,35‖Neh 7,38‖1Ch 3,4. 7,7.15,7.19,7‖2Ch 24,15.34,1.

הַשְּׁלוֹשִׁים, הַשְּׁלֹשִׁים 2S 23,23‖ 1Ch 11,15.25.12,4.27,6.

מֵהַשְּׁלֹשִׁים 2S 23,13.

בִּשְׁלֹשִׁים 2R 25,27 ‖ Jer 52,31 ‖ Ez 1,1.

בַּשְּׁלֹשִׁים 2S 23,24‖1Ch 12,4.

כִּשְׁלֹשִׁים (1S), **כִּשְׁלֹשָׁם** Jos 7, 5‖Jud 20,31.39‖1S 9,22.

שְׁלִישִׁי

tertius, tertia; *pl.* tertio loco, tertium; *f.* tertia pars, dies tertius; annus tertius.

השבעים קורין במ״ב א׳ י״ג: וישלח... שְׁלִשִׁית, כלומר בפעם השלישית; י״ג ביחזקאל כ״א י״ט: חרב שְׁלִשִׁים.

Gn 1,13‖Dt 23,9.

הַשְּׁלִישִׁי, הַשְּׁלִשִׁי Gn 2,14.22,4. 31,22.32,20.34,25.*40,20*.42,18 ‖ Ex 19,1.11^{2}.16.28,19.*39,12*‖Lev 7,17.18.19,6.7‖Nu 7,24.19,12^{2}.19. *31,19*.29,20‖Jos 9,17.19,10‖Jud 20,30‖1S 30,1 ‖ 2S 1,2 ‖ 1R 3,18. 12,12^{2} ‖ 2R 1,13.20,5.8 ‖ Jer 38, 14‖Hos 6,2‖Esth 5,1.8,9‖1Ch 2, 13.3,2.15.8,1.39.12,9(10).23,19. 24,8.23.25,10.26,2.4.11.27,5^{2} ‖ 2Ch 10,12^{2}.15,10.31,7.

וְהַשְּׁלִישִׁי, וְהַשְּׁלִשִׁי (Ez) 1S 17, 13‖2S 3,3‖Ez 10,14.

בַּשְּׁלִשִׁי Ez 31,1.

שְׁלִשִׁים *pl.* 1S 19,21‖2R 1,13.

וּשְׁלִשִׁים Gn 6,16‖Nu 2,24.

הַשְּׁלִשִׁים 1R 6,8.

בַּשְּׁלִשִׁים Ez 42,3.

שְׁלִישִׁיָּה, שְׁלִשִׁיָּה (1) *f. sg.* Jes 15,5.19,24‖Jer 48,34.

שְׁלִישִׁית, שְׁלִשִׁית Nu 15,6.7‖Ez 5,2.46,14‖Neh 10,33.

שְׁלֹשֶׁת *cs.* Gn 30,36.40,12.13.*19*. 18.42,17‖Ex 3,18.*5,3.8,23*.10,22. 23.15,22‖Lev 17,6 ‖ Nu 4,44.10, 33^{2}.*33,8* ‖ Jos 1,11.2,16.22.3,2.*9, 16*.17,11 ‖ Jud 7,20.14,14.15,11. 19,4‖1S 9,20.10,3.13,2.17,13^{2}.20, 20.24,3.25,2.26,2.31,8 ‖ 2S 20,4. 23,16.17.24,13 ‖ 1R 5,12.30.10, 17‖2R 25,18 ‖ Jer 52,24.28‖Ez 14,14.16 ‖ Jon 3,3 ‖ Zach 11,8 ‖ Job 2,11.32,1.5‖Esth 4,16 ‖ Dan 10,3 ‖ Esr 2,35 ‖ Neh 7,38 ‖ 1Ch 11,19.12,27(28).29(30).21,12.29, 4 ‖ 2Ch 2,1.4,5.10,5.25,13.29,33. 35,7.

וּשְׁלֹשֶׁת Gn 7,13‖Ex 38,26 ‖ Lev 12,4‖Nu 1,46.*2,32* ‖ 1S 31,6 ‖ Ez 14,18‖Job 1,3‖1Ch 10,6‖2Ch 2, 16.*17*.

וּבִשְׁלֹשֶׁת Job 32,3.

כִּשְׁלֹשֶׁת Ex 32,28 ‖ Jos 7,3.4 ‖ Jud 16,27.

לִשְׁלֹשֶׁת Ex 19,15 ‖ 2R 3,10.*13* ‖ Am 4,4‖Job 1,4‖Esr 10,8.9.

שְׁלָשְׁתְּכֶם *suff.* Nu 12,4.

שְׁלָשְׁתָּם Nu 12,4.

לִשְׁלָשְׁתָּם Ez 40,10.41,16.

שְׁלֹשִׁים, K., **שְׁלוֹשִׁים** (2) *pl.* Gn 5,3.16.11,14.17.18.22.18,30. 32,16.41,46.46,15.47,9 ‖ Ex 12, 40.*41*.21,32‖Ex 26,8.*36,15* ‖ Lev 27,4 ‖ Nu 4,3.*23.30.35.39.43.47*. 7,13.*19.25.31.37.43.49.55.61.67*. *73.79*.7,85.20,29.31,39.*45* ‖ Dt 2, 14.34,8 ‖ Jos 8,3.12,24 ‖ Jud 14, 11.19‖1S 4,10.11,8.13,5 ‖ 2S 5,4. 5.6,1.23,13.39 ‖ 1R 2,11.5,2.27. 7,23.16,23.29.20,16.22,31.42‖2R 8,17.13,10.15,8.13.*17*‖Jer 38,10. 52,29‖Ez 40,17‖Zach 11,12.13‖ Esth 4,11 ‖ Dan 12,12 ‖ Esr 1,9. 10.2,42.65.66.67 ‖ Neh 5,14.7,45. 67.(68).69.70.13,6 ‖ 1Ch 7,4.11, 42.12,34(35).23,3.29,27 ‖ 2Ch 3, 15.4,2.15,19.16,1.12.20,31.21,5. 20.35,7.

שְׁלֹשִׁים...וּשְׁלֹשִׁים Jud 10,4.12, 9‖Jud 14,12.13.

58.64.65.8,5 ‖ Neh 7,9.17.22.23. 35.36.60.66.67 ‖ 1Ch 6,45.47.11, 11.*20*‖ 2Ch 9,16.14,7.8.17,14.25, 5.26,15.35,8.

וּשְׁלֹשׁ Gn 5,23.14,4.14 ‖ Nu 1,23. *2,13*.3,50.26,25 ‖ Jud 8,4 ‖ 1R 5, 30.10,17‖Dan 8,14‖2Ch 9,16.

בִּשְׁלֹשׁ Jud 7,7‖Jer 1,2.

וּבִשְׁלֹשׁ־ Jud 7,8.

לִשְׁלֹשׁ Lev 25,21.

וְלִשְׁלֹשׁ 1S 13,21.

כְּמִשְׁלֹשׁ (=כְּמִשְׁלֹשׁ?) Gn 38,24.

שְׁלֹשָׁה, Q. **שְׁלוֹשָׁה** *m.* Gn 6,10. 9,19.18,2.29,2.34.40,10.42,16 ‖ Ex 2,2.27,14.*15*.38,14.*15* ‖ Nu 1, 43.*2,30.26,47*.3,43.15,9.26,7.62. 28,20.*28.29,3.9.14*.29,13 ‖ Dt 17, 6.19,15 ‖ Jos 15,14.18,4 ‖ Jud 1, 20.7,16‖1S 1,24.2,21.10,3^{2}.11,11. 13,17.30,13 ‖ 2S 2,18.6,11.14,27. 18,14.23,13.24,13 ‖ 1R 6,36.7,4. 12.12,5‖2R 2,17.9,32 ‖ Jes 17,6‖ Ez 48,31.32.*33*.34 ‖ Am 1,3.6.9. 11.13.2,1.4.6.4,7 ‖ Prv 30,18.29 ‖ Job 1,17‖Esth 9,17 ‖ Dan 10,2. 11,2 ‖ Esr 8,15.32 ‖ Neh 2,11 ‖ 1Ch 2,3.16.3,23.7,6.11,15.12,39 (40).13,14.21,12.23,8.9.23.24,13. 18.26,11‖2Ch 20,25.

שְׁלוֹשָׁה...וּשְׁלוֹשָׁה Ex 25,32. *37,18.33.37,19* ‖ 1S 30,12 ‖ 1R 7, 25^{3} ‖ Ez 40,10.21 ‖ Jon 2,1 ‖ 2Ch 4,4^{3}.

וּשְׁלֹשָׁה Lev 14,10‖Nu 28,12‖1S 17,14‖2R 23,31.*24,8*‖Jer 52,28‖ Esr 2,11.17.19.*28*.21.25.36‖Neh 7,29.32.39‖2Ch 7,10.36,2.9.

הַשְּׁלֹשָׁה, Q., **הַשְּׁלוֹשָׁה** Nu 3, 46 ‖ 2S 23,18.19^{2}.23 ‖ 1Ch 11,18. 20.21^{2}.25.

בִּשְׁלֹשָׁה, בִּשְׁלוֹשָׁה 2S 23,9.22 ‖ Esth 3,12.*9,1*.13.*8,12*.8,9.9,18 ‖ 1Ch 11,12.24.

בַּשְּׁלֹשָׁה, בַּשְּׁלוֹשָׁה 2S 23,18 ‖ 2Ch 11,20.

לִשְׁלֹשָׁה Nu 29,14 ‖ Jud 9,43 ‖ 1Ch 25,20.30.

וּשְׁלִישִׁת Nu 28,14.

הַשְּׁלִישִׁית, הַשְּׁלִשִׁית, הַשְּׁלִישִׁת Dt 26,12 ‖ 1S 20,5.12 ‖ 2S 18,2 ‖ 1R 18,1.22,2 ‖ 2R 11,5.19,29 ‖ Jes 37,30 ‖ Ez 5,2 ‖ Zach 6,3.13,9 ‖ Job 42,14 ‖ 2Ch 23,4.

וְהַשְּׁלִישִׁית, וְהַשְּׁלִשִׁית, וְהַשְּׁלִשִׁת 2S 18,2^2 ‖ 1R 6,6 ‖ 2R 11,6^2 ‖ Ez 5,2.12^2 ‖ Zach 13,8 ‖ 2Ch 23,5^2.27,5.

בַּשְּׁלִישִׁת 1S 3,8.

שְׁלִישִׁתָה Ez 21,19.

שְׁלִשִׁתֵךְ *suff.* Ez 5,12.

שִׁלֵּשׁ] שִׁלֵּשִׁים *pl.*

tertiae generationis nepotes, abnepotes.

בני דור שלישי.

Gn 50,23 ‖ Ex 20,5.*34,7* ‖ Nu 14,18 ‖ Dt 5,9.

שִׁלְשׁוֹם, שִׁלְשֹׁם, K.

nudius tertius.

יום השלישי שלפני זה, ולפי הכתיב במשלי כ״ב כ׳ הטעם זה כבר.

Gn 31,2.5 ‖ Ex 5,7.8.14.21,29.36 ‖ Dt 4,42. *19,4.* 19,6 ‖ Jos 3,4.4,18.20,5 ‖ 1S 4,7.10,11.14,21.19,7.21,6 ‖ 2S 3,17.5,2 ‖ 2R 13,5 ‖ Prv 22,20 ‖ Ruth 2,11 ‖ 1Ch 11,2.

מִשִּׁלְשֹׁם Ex 4,10.

שָׁלִישׁ I

mensura quaedam (*prob.* tertia pars modii Hebraeorum).

מדה מחזקת הלק שלישי מן האיפה, והיא סאה.

Ps 80,6.

בַּשָּׁלִשׁ Jes 40,12.

שָׁלִישׁ] וּבְשָׁלִשִׁים *pl.* II

trigonum, triangulum (instrumentum musicum).

מין כלי זמר ע״ש תמונתו, או ע״ש מספר הנימין.

1S 18,6.

שָׁלִישׁ] הַשָּׁלִישׁ III

unus de trinis militibus, qui in curru bellico stantes pugnant, essedarius, τριστάτης; *principalia verba, monita nobilia* (Prv).

לד״ק טעם השם לפי שעל רכב מלחמה היו שלשה, הָרַכָּב, נושא הצנה והלוחם, ולד״א כטעם ושלישים דמשלי, ע״ד כי נגידים אדבר וכקורבת פקיד עם פְּקוּדִים.

2R 7,2.17.19.

שָׁלִישֹׁה, שָׁלִשׁוֹ K. *suff.* 2R 9,25.15,25.

שָׁלִישִׁים, Q. שָׁלִשִׁים *pl.* Ez 23,15.23 ‖ Prv 22,20.

וְשָׁלִשָׁם Ex 14,7.

הַשָּׁלִשִׁי (= הַשָּׁלִשִׁים?) 2S 23,8.

הַשָּׁלִישִׁים Q. הַשְּׁלוֹשִׁים K. 1Ch 11,11.12,18(19).

וְהַשָּׁלִשִׁים 2R 10,25.

וְלַשָּׁלִשִׁים 2R 10,25.

שָׁלִישָׁיו, שָׁלִשָׁיו *suff.* Ex 15,4 ‖ 2Ch 8,9.

וְשָׁלִשָׁיו 1R 9,22.

מְשֻׁלָּשׁ] כִּמְשֻׁלָּשׁ

trias (*al.* = כְּמִשְׁלֹשׁ).

חששנו לדעת הרד״ק שהוא שם ע״מ מזמור, מכחור, והובא שנית.

Gn 38,24.

——cf. ch. תְּלָת; v. n. pr.——

שָׁם, K.

ibi, eo loco, שָׁם...שָׁם hic — illic; eo tempore, tum, tunc; in ea re.

כמוהו בארמית, סורית וערבית בתי״ו ת׳ שי״ן. יתכן שאונקלוס קרא בבראשית מ״ט כ״ד מִשֵּׁם ת׳ מִשָּׁם; בש״א י״ט כ״ג קורין השבעים: וילך מִשָּׁם; במ״ה י״ז ד׳ למדנחאי שָׁמָּה ת׳ שָׁם; י״ג במ״ב כ״א י״ב וַיְרַצֵּם (= וירוצצם) שָׁם; ביחזקאל מ״ה ל״ה קורין השבעים מיום יִהְיֶה שמה; י״נ בקהלת ג׳ י״ז שָׁם ת׳ שֵׁם. ע׳ הערה אל שֵׁם.

Gn 2,8.11.12. 11,2.7.9.31. 12,7.*8.13,18*.12,10.13,3.4^2.14.18,28.29.*30.31.32*.19,27.21,17.31.33.22,2.9.26,8.17.19.25^2.28,11.29,2.31,13.46.32,14.30.33,19.20.35,1.3.7.15.27.38,2.39,11.20.22.40,3.43,25.44,14.45,11.46.3.48,7.50,10 ‖ Ex 8,18.9,26.12,13.30.15,27.17,3.6.18,5.19,2.20,21.24,12.25,22.29,42.34,2.5.28.40,3.7 ‖ Lev 16,23 ‖ Nu 9,17^2.11,16.17.34.13,28.14,43.19,18.20,1.4.26.28.21,32.32,26.33,9.14.38 ‖ Dt 1,28.37.4,28.10,5.6.12,2.5.7.11.*14,23.16,2.11.26,2*.21.*14,24*.13,13.14,26.16,6.17,12.18,6.7.21,4.26,5.27,5.7.28,36.*64*.65.68.31,26.33,19.21.34,5 ‖ Jos 2,22.3,1.4,8.9.8,32.10,27.14,12.17,15.18,1.10.22,10.19.24,26 ‖ Jud 1,7.2,5.5,11.27.6,24.7,4.8,27.9,21.14,10.16,1.17,7.18,3.10.19,2.4.7.15.26.20,22.26.21,2.4.9.10 ‖ 1S 1,22.28.2,14.3,3.5,11.6,14.7,6.17.9,6.10.10,3.5.10.11,14.15^3.14,11.34.19.3.23.20,6.19.21,7.22,22.23,22.23.26,5^2.27,5.29,4.30,31.31,12 ‖ 2S 1,21.2,2.4.18.23^2.3,27.4,3.5,20.21.6,7^2.10,18.11,16.13,38.14,30.32.15,21^2.29.32.35.36.16,14.17,12.13.18.18,7^2.8.11.21,12.23,9.11.24,25 ‖ 1R 1,14.34.2,3.36.3,4.5,8.23.6,19.7,7.8.8,8.9.16.21^2.29.47.64.9,3.*11,36*.3.10,20.11,16.13,17.14,2.21.17,4.9^2.10.19.18,10.40.19,3.9.21,18 ‖ 2R 1,4.*6.16*.2,20.21.4,10.6,1.2^2.9.10.7,4.5.*10*.9,2.27.11,16.12,6.14,19.15,20.16,6.17,11.25.27.29.19.32.23,7.16.20.27.34 ‖ Jes 7,23.13,20^2.21^2.20,6.23,12.28,10^2.*13*.33,21.34,12.14.15.35,8.9^2.37,33.48.16.52,4.57,7 ‖ Jer 2,6.3,6.7,2.12.8,3.*23,8.29,18.32.37*.14.22.13,4.6.16,13.19,2.14.22,1.11.12.26.27.23,3.24,9.29,6.14.30,11.35,7.36,12.37,16.20.38,26.40,12.41,1.3.9.42,15.17.22.43,2.5.44,8.12.14^2.28.45,5.46,17.47,7.49,18.*33.50,40*.36 ‖ Ez 1,3.20.3,15^2.22.23.4,13.6,9.13.8,1.3.4.14.11,16.12,16.13,20.17,20.20,28^4.29.35.43.29,14.30,18.32,22.24.26.34,12.14.35,10.36,20.22.37,21.39,11^2.28.40,38.42,13^2.43,7.46,19.20.24.47,9.23 ‖ Hos 6,7.10.9,15.10,9.13,8 ‖ Joel 4,2.12 ‖ Mich 4,10 ‖ Nah 2,12.3,15 ‖ Zeph 1,14 ‖ Hag 2,14 ‖ Zach 6,11 ‖ Ps 14,5.36,13.48,7.53,6.66,6.68,28.69,36.87.4.*6*.104,17.25.26.107,36.132,17.133,3.137,1.3.139,8.10 ‖ Prv 8,27.9,18.15,17.22,14 ‖ Job

3,19.23,7.34,22.35,12.39,30.40,20 || Cant 7,13 || Ruth 1,2.4.3,4.4,1 || Eccl 1,5.7.3,17.11,3 || Dan 9,7.10,13 || Esr 1,4.8,15.21.32.10,6 || Neh 1,3.9.2,11.5,16.13,9 || 1Ch 3,4.4,23.40.41.43.11,13.12,40.13,10.14,11.12.21,26.28 || 2Ch 1,3.6.5,9.6,5.*6.7*,*16*.11.20.37.7,7.16.8,2.9,19.12,13.20,26.25,15.27.28,18.32,21.

שָׁם...וְשָׁם Ex 15,25 || Dt 12,14 || 1S 7,17 || Jes 27,10 || Jer 42,16 || Ez 20,40 || Am 7,12 || Job 3,17.

וְשָׁם Gn 41,12 || Ex 15,27 || Lev 8,31 || Nu 13,22.33.14,35 || Jud 20,27 || 1S 1,3.*4*,*4*.6,14.21,8.24,4 || 2S 20,1 || 2R 4,8 || Jer 20,6.22,26.32,5.37,13.42,14 || Ez 3,22.12,13.23,3.42,14 || Hos 12,6 || Hab 3,4 || Ruth 1,17 || Neh 10,40.13,5 || 1Ch 11,4 || 2Ch 28,9.

מִשָּׁם Gn 3,23.10,14.11,8.12,8.18,16.22.20,1.24,5.7.26,17.22.23.27,9.45.28,2.6.30,32.42,2.26.49,24 || Lev 2,2 || Nu 13,23.24.21,12.*13*.22,41.23,13.27 || Dt 4,29.5,15.6,23.9,38.10,7.11,10.19,12.24,18 || Jos 6,22.15,14.15.18,13.19,34.20,6 || Jud 1,11.20.8,8.18,11.13.19,18.21,24^2 || 1S 4,4.10,3.12.23.17,49.22,1.*3*.24,1 || 2S 6,2.14,2.16,5.21,13 || 1R 1,45.2,36.9,28.12,25.17,13.19,19 || 2R 2,23.25.6,2.7,8.10,15.17,27.33.23,12.24,13 || Jes 52,11.65,20 || Jer 13,6.22,24.29,14.37,12.38,11.43,12.49,16.38.50,9 || Ez 5,3 || Hos 2,17 || Am 6,2.9,2.3.4 || Ob 4 || Mich 2,3 || Job 39,29 || Neh 1,9 || 1Ch 1,12.13,6 || 2Ch 8,18.26,20.

מִשָּׁם...וּמִשָּׁם Dt 30,4.

וּמִשָּׁם Gn 2,10.11,9 || Nu 21,16 || Jos 19,13 || 2R 2,25.7,2.*19*.

שֶׁשָּׁם Ps 122,4.

שָׁמָּה, Q. Gn 14,10.19,20.22.20,13.23,13.24,6.8.25,10.29,3.39,1.42,2.43,30.50,5 || Ex 10,26.16,33.21,13.33.26,33.29,42.43.30,6.*36*.18.40,30 || Lev 18,3.*20*,*22* || Nu 14,24.15,18.17,19.33,54.35,6.11.15.25.26 || Dt 1,38.39.3,21.4,5.14.*6,1.11*,*8.11.26.31,13.32,47*.27.42.7,1.*11*,*10.29.23,21.28,21.63.30,16*.12,5.6.11.29.19,3.4.23,13.28,37.30,1.31,16.32,50 || Jos 2,1.16.7,3.4.20,3.9 || Jud 8,25.9,51.18,15.17 || 1S 22,1 || 2S 21,12 || 2R 4,8.10.11.5,18.6,6.14.9,2.16.12,10.17,27.23,8 || Jes 7,24.25.34,15.65,9.13,7.16,15.22,27.29,7.40,4.46,28 || Ez 1,12.20.11,18.23,3.29,13.32,29.30.36,21.40,1.47,9.48,35 || Hos 2,17 || Joel 4,7.11 || Ps 76,4.122,5 || Job 1,21 || Cant 8,5 || Ruth 1,7 || Eccl 3,16.9,10 || Neh 4,14 || 1Ch 4,41.

שָׁמָּה...וְשָׁמָּה Gn 49,31 || Jes 22,18.

וְשָׁמָּה Dt 32,52.34,4 || Jud 16,27 || Jes 55,10 || Jer 18,2.27,22.

——v. ch. תַּמָּה——

שֵׁם־, שֶׁם־, שֵׁם

signum, monumentum; nomen; nomen celebre, fama; bonum nomen, bona fama; fama post mortem, memoria.

כמוהו בצורית, ארמית וסורית (שום), שבאית וכושית (בסמ״ך), ערבית (בשמאל) ואשורית, יש מחברין אותו עם סמן בעברית ובדרז״ל (ובערבית وَسم) במובן רשימה והסמנה. אונקלוס קורא בבראשית כ״ב כ״ד: ויקרא אברהם שָׁם בַּמָּקוֹם הַהוּא; י״ג בישעיה ל׳ כ״ז שָׁם ת׳ שֵׁם, במ״נ א׳ יש לפרש כמו קְרָאתִיךָ בְשֵׁם „ליאתה״ (ע׳ הושע א׳ ט׳); בירמיה מ״ו א׳ קורין השבעים שָׁם ת׳ שֵׁם, וכת״י; ביחזקאל ל״ד כ״ט: מטע שָׁלֵם ת׳ לְשֵׁם; בנחום א׳ י״ד קורא יונתן לא יִזָּכֵר משמך; ר״י רייפמאנן גורס בתהלים ס״ח ו׳ ביה שְׁמוֹ, ול״נ בָּרְכוּ שמו (ואולי ביה שמו = בִּישִׁמוֹת, ונרדף אל בָּעֲרָבוֹת?); בע״ה ב׳: וְקָרָא בִשְׁמֶךָ; י״ג בשה״ש א׳ ג׳: שמן תורק שְׁמָנֶיךָ; בקצת נוסחאות בדה״א י״ג ו׳ שָׁם ת׳ שֵׁם, והשבעים קורין: אשר נקרא שְׁמוֹ שָׁם.

Gn 2,11.3,20.4,17.11,4.16,13.15.19,22.21,3.22,14.26,20.33.28,19.32,3.31.33,17.35,15.41,45.51.52.48,6 || Ex 17,7.18,3.20,7 || Lev 18,21.19,12.20,3.21,6.22,2.32.24,16 || Nu 11,3.34.16,2.17,18.21,3.27,4.32,38 || Dt 5,11.22,14.19.25,6.7.28,10.32,3 || Jos 5,9.7,26 || Jud 1,17.2,5.18,29 || 2S 5,20.6,2.7,9.23.8,13.14,7.23,18.22 || 1R 1,47.16,24 || 2R 14,27 || Jes 14,22.18,7.24,15.30,27.56,5.6.59,19.62,2.63,12.14.65,15 || Jer 32,20 || Ez 16,14.20,39.23,10.24,2.36,20.21.39,7.16.43,7.8 || Joel 2,26 || Am 2,7 || Mich 5,3 || Zeph 1,4 || Ps 7,18.20,2.44,21.69,31.72,19.83,5.102,16.22.103,1.113,1.*135*,*1*.2.3.145,21.148,5.*13* || Prv 18,10.22,1.30,4.9 || Job 1,21.18,17.30,8 || Ruth 2,19.4,5.*10*.10.11.17 || Eccl 7,1 || Esth 9,26 || Dan 9,15 || Neh 9,5.10 || 1Ch 11,20.24.13,6.14,11.17.17,8.21 || 2Ch 20,26.

שֵׁם־...וְשֵׁם, שֵׁם...וְשֵׁם Gn 4,19.10,25.11,29.29,16 || Ex 1,15 || Nu 11,26 || 1S 1,2.8,2.14,49 || 2S 4,2 || Job 42,14 || Ruth 1,4 || 1Ch 1,19 || 2Ch 3,17.

וְשֵׁם Gn 2,13.14.4,21.36,32.35.39.48,16 || Ex 18,4.23,13 || Lev 24,11 || Nu 25,14.15.26,33.46.59 || Jos 14,15.15,15 || Jud 1,10.11.23 || 1S 14,4^2.49.50^2.17,13.25,3^2 || 1R 11,26.14,21.*31*.15,2.*10*.22,42 || 2R 8,26.12,2.14,2.15,2.33.18,2.21,1.19.22,1.23,31.36.24,8.18 || Jer 52,1 || Ez 48,35 || Prv 10,7 || Ruth 1,2^3 || 1Ch 1,43.46.50^2.2,29.4,3.7,15^2.16.8,29.*9,35* || 2Ch 12,13.13,2.20,31.22,2.24,1.25,1.26,3.27,1.29,1.

וָשֵׁם Jes 56,5.

הַשֵּׁם Gn 6,4 || Lev 24,11 || Dt 28,58 || Ez 22,5.

בְּשֵׁם Gn 4,26.12,8.*26.25*.13,4.21,33 || Ex 31,2.33,12.17.19.34,5.35,30 || Dt 18,5.7.20.22.21,5 || Jos 21,9 || Jud 18,29 || 1S 17,45.20,42.25,9 || 2S 6,18 || 1R 18,24^2.25.26.32.21,8.22,16 || 2R 2,24.5,11 || Jes 40,26.44,5.48,1^2.50,10 || Jer 11,21.26,9.16.20.44,16 || Joel 3,5 || Am 6,10 || Mich 4,5^2 || Zeph 3,9.12 || Zach 13,3 || Ps 20,8.33,21.105,3.118,10.*11*.*12*.*26*.124,8.129,8 || Esth 2,14.22.

3,12.8,8^2.10 ‖ 1Ch 16,2.10.21,19 ‖ 2Ch 18,15.33,18.

וּבְשֵׁם Jos 23,7 ‖ Jes 44,5 ‖ Ps 20,6.116,4.*13.17*.

כְּשֵׁם Gn 4,17 ‖ Jos 19,47 ‖ 2S 7,9 ‖ 1Ch 17,8.

לְשֵׁם Jos 9,9 ‖ 1R 3,2. 5,17.19. 8,17.*20*.10,1 ‖ Jes 55,13.60,9 ‖ Jer 3,17. 33,9. 34,29. 36,22. 39,13. 25 ‖ Zeph 3,20 ‖ Ps 106,47. 122,4 ‖ Neh 6,13 ‖ 1Ch 16,35.22,5 (4).7 (6).19(18).29,13.16 ‖ 2Ch 1,18.2,3.6,7.*10*.

וּלְשֵׁם Dt 26,19 ‖ Jer 13,11 ‖ Zeph 3,19.

שְׁמִי *suff*. Gn 48,16 ‖ Ex 3,15.9,16.20,24.23,21 ‖ Nu 6,27 ‖ 1S 24,22 ‖ 2S 12,28.18,18 ‖ 1R 8,16.29.9,3.*11,26* ‖ 2R 21,4.7.23,27 ‖ Jes 29,23.42,8.48,9.49,1.52,5.6.66,5 ‖ Jer 7,10.*11.14.30.32,34.34,15*.12. 16,21.23,27^2.25,29.34,16. 44,26 ‖ Ez 20,9.*22*.14.44. 36,23 ‖ Am 9,12 ‖ Mal 1,6.11^2. 2,5.3,20 ‖ Ps 91,14 ‖ Neh 1,9 ‖ 2Ch 6,5.*6.7*,*16*.7,14.33,4.7.

וּשְׁמִי Ex 6,3 ‖ Mal 1,14.

בִּשְׁמִי Lev 19,12 ‖ Dt 18,19.20 ‖ 1S 25,5 ‖ Jes 41,25.43,7.65,1 ‖ Jer 12,16.14,14.15. 23,25. 27,15. 29,9.21.23.44,26 ‖ Zach 5,4.13,9.

וּבִשְׁמִי Ps 89,25.

לִשְׁמִי Gn 32,30 ‖ Jud 13,18 ‖ 2S 7,13 ‖ 1R 5,19.*8*,*19*.8,18.9,7 ‖ Mal 1,11.2,2 ‖ 1Ch 22,8(7).*28*,*3*.10(9) ‖ 2Ch 6,8.9.7,20.

שְׁמֵנוּ Jos 7,9.

שְׁמֶךָ, שִׁמְךָ Gn 12,2.17,5.32,28.29.30.35,10^2 ‖ Jud 13,17 ‖ 2S 7,26 ‖ 1R 8,33.*35*.41. 42.43^2. 18,31 ‖ Jes 4,1.25,1.26,13.63,16.19.64,1 ‖ Jer 10,6.14,7.21.15,16.20,3 ‖ Mich 6,9 ‖ Mal 1,6 ‖ Ps 5,12.8,2.*10*. 9,3.11.22,23.25,11.31,4.45,18. 52,11. 54,8.61,6.9. 66,4. 74,7.10.18.21. 75,2.79,9^2.83,17.19.86,11.12.99,3.109,21.119,55.132.135,13.138,2^2.142,8.143,11.145,1.2 ‖ Cant 1,3 ‖ Thr 3,55 ‖ Dan 9,18.19 ‖ Neh 1,11 ‖ 1Ch 17,24 ‖ 2Ch 6,20.24.*26*. 32.33.20,9.

וְשִׁמְךָ Jer 14,9 ‖ Ps 44,9.

בִּשְׁמֶךָ, בְּשִׁמְךָ Ex 5,23 ‖ Jes 43,1.45,3.4.64,6 ‖ Jer 10,25 ‖ Ps 44,6.54,3.63,5.79,6.89,13.17 ‖ Dan 9,6.

בְּשִׁמְכָה Jer 29,25.

וּבְשִׁמְךָ Ps 80,19 ‖ 2Ch 14,10.

כְּשִׁמְךָ Ps 48,11.

לִשְׁמֶךָ, לְשִׁמְךָ Jos 7,9 ‖ 1R 8,44.48 ‖ Jes 26,8 ‖ Ps 86,9. 92,2. 115,1.140,14 ‖ 2Ch 6,34.38.20,8.

וּלְשִׁמְךָ 2S 22,50 ‖ Ps 18,50.

מִשְּׁמֶךָ, מִשִּׁמְךָ 1R 1,47 ‖ Nah 1,14.

שְׁמֵךְ Jer 11,16 ‖ Ez 16,15.

שִׁמְכֶם Jes 65,15.

וְשִׁמְכֶם Jes 66,22.

שְׁמוֹ Gn 2,19.4,25. 26. 5,3. 29.16,11.17,19. 19,37. 38. 25,25. 26. 30.27,36. 29,32. 33. 34. 35. 30,6.8. 11.13.18.20.24. 31,48. 35,8.10.18.38,3.4.5.29.30 ‖ Ex 2,10.22.3,13.15,3.16,31. 17,15. 20,7. 28,21. 34,14.39,14 ‖ Nu 17,17 ‖ Dt 3,14.5,11.12,5.11.*14,23.16,2.11.26,2*.21.*14,24*.16,6.25,6.10. 29,19 ‖ Jud 8,31.13,6.24 ‖ 1S 1,20. 12,22. 17,4. 23.18,30.25,25 ‖ 2S 12,24. 25. 18,18. 20,21 ‖ 1R 5,11.7,21^2.13,2.14,21.17,34 ‖ 2R 23,34.24,17 ‖ Jes 7,14. 8,3.9,5.12,4.47,4.*48,2.51,15.54,5*. 48,19.57,15 ‖ Jer 10,16.*31,35.32,18.46,18.48,15.50,34.51,19.57*. 23,6.33,2.48,17 ‖ Hos 1,4.9 ‖ Am 4,13.*5,27*.5,8.*9,6* ‖ Zach 6,12 ‖ Mal 3,16 ‖ Ps 23,3.29,2.*96,8*.34,4. 41,6.66,2. 68,5^2. 69,37. 72,17^2. 76,2. 96,2.99,6.100,4. 106,8. 111,9. 148,13.149,3 ‖ Prv 21,24. 30,4 ‖ Job 1,1 ‖ Ruth 4,14.17 ‖ Eccl 6,4.10 ‖ Dan 10,1 ‖ Neh 9,7 ‖ 1Ch 4,9.7,16.23.16,29. 22,9 (8) ‖ 2Ch 12,13. 26,8.15.28,9.36,4.

וּשְׁמוֹ Gn 24,29.38,1.2 ‖ Jud 13,2.17,1 ‖ 1S 1,1.9,1.2.17,12. 21,8. 22,20 ‖ 2S 4,4.9,2.12.13,3.16,5. 17,25.20,1 ‖ Jer 11,19.37,13 ‖ Zach 14,9 ‖ Ruth 2,1 ‖ Esth 2,5 ‖ 1Ch 2,34.

בִּשְׁמוֹ Nu 32,42 ‖ Dt 10,8 ‖ Jes 12,4 ‖ Jer 20,9 ‖ Ps 108,1 ‖ 1Ch 16,8.23,13.

וּבִשְׁמוֹ Dt 6,13. 10,20 ‖ Zach 10,12.

כִּשְׁמוֹ 1S 25,25.

לִשְׁמוֹ Ps 135,3.

שְׁמָהּ Gn 11,9. 17,15^2. 26,21. 22.30,21.50,11 ‖ Ex 15,23 ‖ Jud 1,26^2.15,19 ‖ 1S 7,12 ‖ 2R 14,7 ‖ Ez 20,29 ‖ Hos 1,6.

וּשְׁמָהּ Gn 16,1. 22,24. 25,1. 38,6 ‖ Jos 2,1 ‖ Jud 16,4 ‖ 2S 3,7.13,1.14,27 ‖ 1Ch 2,26.

שְׁמָם Gn 5,2 ‖ Dt 7,24.9,14.12,3 ‖ Ps 9,6.109,13 ‖ Esr 2,61 ‖ Neh 7,63.

בִּשְׁמָם Hos 2,19.

שֵׁמוֹת *pl*. Gn 2,20.26,18 ‖ Nu 1,2.*18.20.22.24.26.28.30.32.34.36.38.40.42.3,43.26,53* ‖ Ps 147,4 ‖ Dan 1,7 ‖ 1Ch 5,24.12,30(31).23,24.

בְּשֵׁמֹת (Nu 32,38), **בְּשֵׁמוֹת** Nu 1,17.32,38 ‖ Esr 8,20.10,16 ‖ 1Ch 4,38.41. 6,50. 12,32.*16,41* ‖ 2Ch 28,25.*31,19*.

וּבְשֵׁמֹת Nu 4,32.

כַּשֵּׁמֹת Gn 26,18.

שְׁמֹת (3), **שְׁמוֹת** *cs*. Gn 25,13.36,10.40.46,8 ‖ Ex 1,1.6,16. 28,9.10.11.*21.39,14*.29. 39,6 ‖ Nu 1,5.*13,16. 34,19*. 3,2.3.18. 27,1. 32,38.34,17 ‖ Jos 17,3 ‖ 2S 5,14.23,8 ‖ Ez 48,1.31 ‖ Hos 2,19 ‖ Zach 13,2 ‖ 1Ch 6,2.14,4.

לִשְׁמוֹת Nu 26,55.

שְׁמֹתָם (4), **שְׁמוֹתָם** *suff*. Gn 25,16.28,12 ‖ Ex 28,21.*39,14* ‖ Nu 3,40.13,4 ‖ 1R 4,8 ‖ Ps 16,4 ‖ Esr 8,13 ‖ 1Ch 8,38.*9,44*.

בִּשְׁמוֹתָם, בִּשְׁמֹתָם (Ps) Gn 25,13.36,40 ‖ Nu 3,17 ‖ Ps 49,12.

מִשְּׁמֹתָם Ex 28,10.

וּשְׁמוֹתָן Ez 23,4².

———v. ch. et n. pr.———

שָׁמַד°] *Ni. 3 perf.* **וְנִשְׁמַד**

Hi. vastare, delere, perdere; *inf.* extincto, exitium.

כדוגמתו בערבית בשמאל ובהפך אתון (سمد) וכהוראת שְׁדֵמָה = שְׁדֵפָה, וע״כ בא בנגוד אל פָּרַח, וקרוב לו בכושית; בסורית מורה על הקללה, וקרוב אל שמתא כדרז״ל (ואולי יתאחה גם אל שמט). השבעים קורין בש״ב כ״א ה׳ לְהַשְׁמִידֵנוּ, וביחזקאל ל״ד ט״ז אֶשְׁמוֹר ת׳ אַשְׁמִיד. ע׳ הערה אל עִיר.

Jer 48,8.42‖Ez 32,12.

נִשְׁמְדָה *3 perf. f.* Jud 21,16.

וְנִשְׁמַדְתִּי *1 perf.* Gn 34,30.

נִשְׁמְדוּ *3 perf. pl.* Ps 37,38.83,11.

וְנִשְׁמְדוּ Hos 10,8.

נִשְׁמַדְנוּ *1 perf. pl.* 2S 21,5.

הִשָּׁמֵד *inf. abs.* Dt 4,26.

הִשָּׁמֶדְךָ (1), **הִשָּׁמְדְךָ** *cs. suff.* Dt 28,20.24.45.51.61.

הִשָּׁמְדָם Dt 7,23.12,30.

לְהִשָּׁמְדָם Ps 92,8.

יִשָּׁמֵד *3 impf.* Jes 48,19 ‖ Prv 14,11.

תִּשָּׁמֵדוּן [**תִּשָּׁמְדוּן**] *2 impf. pl.* Dt 4,26.

הִשְׁמִיד *Hi. 3 perf.* Dt 2,22. 31,4 ‖ 2R 21,9 ‖ 1Ch 5,25 ‖ 2Ch 33,8.

וְהִשְׁמִידְךָ *suff.* Dt 6,15.7,4.

הִשְׁמִידוֹ, **הִשְׁמִדוֹ** Dt 4,3‖1R 15,29‖2R 10,17.

הִשְׁמַדְתִּי *1 perf.* Am 2,9.

וְהִשְׁמַדְתִּי Lev 26,30 ‖ Am 9,8 ‖ Mich 5,13‖Hag 2,22.

וְהִשְׁמַדְתִּיו *suff.* Ez 14,9.

הִשְׁמִידוּ *3 perf. pl.* Ps 106,34.

הִשְׁמִידוּם, **הִשְׁמִידֻם** *suff.* Dt 2,23‖2Ch 20,10.

הַשְׁמֵיד, **הַשְׁמֵד** (Am) *inf. abs.* Jes 14,23‖Am 9,8.

לְהַשְׁמִיד *cs.* Dt 9,8.19.25‖2S 14,16‖Jes 10,7‖Zach 12,9 ‖ Esth 3,6.13.7,4.8,11‖Dan 11,44.

לַשְׁמִד Jes 23,11.

וּלְהַשְׁמִיד Dt 28,63‖Jos 9,24‖1R 13,34‖2Ch 20,23.

לְהַשְׁמִידֵנוּ *suff.* Dt 1,27.

הִשְׁמִדְךָ Dt 7,24.

הִשְׁמִידוֹ Dt 28,48.

הַשְׁמִידוֹ Jos 23,15.

לְהַשְׁמִידוֹ Dt 9,20.

הַשְׁמִידָם Jos 11,20.

הִשְׁמִדָם Jos 11,14.

לְהַשְׁמִידָם Ps 106,23‖Esth 4,8.

הַשְׁמֵד *imper.* Dt 33,27.

אַשְׁמִיד *1 impf.* Ez 34,16 ‖ Am 9,8.

וָאַשְׁמִיד Am 2,9.

אַשְׁמִידְךָ *suff.* Ez 25,7.

וָאַשְׁמִדֵם Dt 9,14.

וָאַשְׁמִידֵם Jos 24,8‖2S 22,38.

תַּשְׁמִיד *2 impf.* 1S 24,22.

וְתַשְׁמִידֵם *suff.* Thr 3,66.

וַתַּשְׁמִידֵם Jes 26,14.

יַשְׁמִיד *3 impf.* Dt 31,3‖Jes 13,9‖Ps 145,20.

וַיַּשְׁמֵד 1R 16,12‖2R 10,28.

יַשְׁמִידֵם *suff.* Dt 9,3.

וַיַּשְׁמִידֵם Dt 2,21.

וְנַשְׁמִידָה *1 impf. pl.* 2S 14,7.

תַּשְׁמִידוּ *2 impf. pl.* Dt 33,52‖Jos 7,12.

יַשְׁמִידוּ *3 impf. pl.* 2R 14,11.

וַיַּשְׁמִידוּם *suff.* Dt 2,12.

———v. chald.———

(rad. **שָׁמָה** v. **שָׁמַיִם**)

שָׁמַט] *2 perf.* **וְשָׁמַטְתָּה**

proicere, deicere, deturbare; se proicere, cum impetu ruere; missum facere, relinquere; remittere (debitum); remittere, desistere ab aliqua re.

כדוגמתו ומעין הוראתו בערבית (בשמאל). השבעים קורין בירמיה י״ז ד׳ ושמטתה יָדְךָ מנחלתך.

Jer 17,4.

שָׁמְטוּ *3 perf. pl.* 2S 6,6 ‖ 1Ch 13,9.

שָׁמוֹט *inf. abs.* Dt 15,2.

שִׁמְטוּהָ (יתיר ו) [**שִׁמְטוּהָ**] *imper. pl. suff.* 2R 9,33.

תִּשְׁמְטֶנָּה *2 impf. suff.* 2R 23,11.

וַיִּשְׁמְטוּהָ *3 impf. pl. suff.* 2R 9,33.

נִשְׁמְטוּ [**נִשְׁמַט**] *Ni. 3 perf. pl.* Ps 141,6.

תַּשְׁמֵט [**הִשְׁמִיט**] *Hi. 3 impf. f.* (al. *2 impf. m.*) Dt 15,3.

שְׁמִטָּה

remissio (debiti); שְׁנַת הַשְּׁ׳ annus quisque septenus s. sabbaticus.

Dt 15,1.2.

הַשְּׁמִטָּה Dt 15,2.9.31,10.

שָׁמַיִם, שָׁמָיִם *pl. t.*

caelum.

כדוגמתו ברוב לשונות בני שם; י״פ מן הפעל בערבי שַׁמַא המורה על הגובה והנשא, וכטעם מרום, ולד״א עיקר שרשו מים, והשי״ן מבנין שַׁפעל, כלומר נותני גשם ומטר (ויש לזה סמוכין בלשון ערבית הדרומית ובאשורית). להגורסים בבראשית א׳ א׳ את הַמַּיִם ואת הארץ אין סמך בתרגומים, ובכל המקראות המזכירים את י״י על הבריאה נאמר שמים וארץ.

Gn 1,8.14,19.22.49,25‖Dt 32,40. 33,13.26 ‖ Jud 5,4.20 ‖ 2S 22,10.14‖1R 8,35‖Jes 1,2.13,13.40,22.44,23.24.45,8.12.47,13. 48,13.49,13.50,3.51,6.13.16.55,9. 63,19.65,17 ‖ Jer 2,12.10,12. *51,15*. 31,37 (36).33,25.51,48 ‖ Ez 32,7 ‖ Joel 2,10.4,16 ‖ Hab 3,3 ‖ Hag 1,10 ‖ Zach 12,1 ‖ Ps 8,9.18,10.33,6.50,6. 57,11.12. *108,6*. 68,9. 69,35.78,23.24. 89,3.6. 12. 30. 95,5. 102,26. 103,11. 104,2.105,40.107,26.108,5. 115,15. *121,2*. *124,8*. *134,3*. 16. 139,8.146,6.147,8‖Prv 3,19.9,27. 25,3.30,4‖Job 9,8.11,8. 14,12.20,27.22,12.14.26,11.13. 35,5. 38,29. 33.37‖Thr 4,19‖1Ch 16,26‖2Ch 6,18.

וְשָׁמַיִם, וְשָׁמָיִם Gn 2,4 ‖ Jes 40,12 ‖ Ps 140,13 ‖ Job 15,15.

הַשָּׁמַיִם, הַשָּׁמָיִם Gn 1,1.9.14.15.17.20.26.*28*.30. 2,1.4.19.20.6,7.17.7,3.11.19.23.8,2².9,2.19,24.21,17.22,11.15.17.24,3.7.26,4.27,28.39.28,17 ‖ Ex 9,22.23.10,21.22.16,4.17,14.20,11.*31*,*17*.22.24,10.32,13 ‖ Dt 1,10.*10*,*22*.*28*,*62*.2,25.4,11.18².26.32².36.7,24.9,14.10,14.11,11.17.21.17,3.25,19.26,15.28,12.24.26.29,19.30,4.19.31,28 ‖ Dt 32,1 ‖ Jos 10,11.13 ‖ 1S 5,12.17,44.46 ‖ 2S 18,9.21,10.22,8 ‖ 1R 8,22.27.30.32.*34*.*36*.*39*.43.45.49.54.14,11.*16*,*4*.*21*,*24*.22,19 ‖ 2R 1,10.*12*.10.12.14.2,1.11.14,27.17,16.19,15.21,3.5.23,4.*5* ‖ Jes 13,5.10.14,13.34,4².37,16.42,5.45,18.55,10.66,1.22 ‖ Jer 4,23.25.28.7,18.33.*16*,*4*.*19*,*7*.*34*,*20*.8,2.9,9.10,2.14,22.15,3.19,13.23,24.32,17.33,22.44,17.*18*.*25*.19.49,36.51,9.53 ‖ Ez 1,1.8,3.29,5.31,6.13.32,4.38,20 ‖ Hos 2,20.23.4,3.7,12 ‖ Am 9,2 ‖ Jon 1,9 ‖ Neh 3,16 ‖ Zeph 1,3.5 ‖ Hag 2,6.21 ‖ Zach 2,10.5,9.6,5 ‖ Mal 3,10 ‖ Ps 8,2.19,2.7.50,4.57,6.79,2.96,11.97,6.104,12.113,4.115,16.136,5.26.148,1.4² ‖ Prv 23,5 ‖ Job 1,16.12,7.28,21.24.35,11.37,3.41,3 ‖ Eccl 1,13.2,3.3,1.10,20 ‖ Dan 8,8.*11*,*4*.10.9,12.12,7 ‖ Esr 1,2 ‖ Neh 1,4.5.9.2,4.20.9,6³.23 ‖ 1Ch 16,31.21,16.26.27,23 ‖ 2Ch 2,5.11.6,18.21.23.*25*.*30*.*33*.26.27.35.*39*.7,13,14.18,18.32,20.33,3.5.36,23.

וְהַשָּׁמַיִם 1R 18,45 ‖ Zach 8,12.

בְּהַשָּׁמַיִם Ps 36,6.

מֵהַשָּׁמַיִם 2Ch 7,1.

בַּשָּׁמַיִם, בַּשָּׁמָיִם Gn 11,4 ‖ Ex 20,4 ‖ Dt 1,28.3,24.4,17.39.5,8.9,1.30,12 ‖ Jos 2,11 ‖ 1S 2,10 ‖ 1R 8,23 ‖ 2R 7,2.19 ‖ Jes 34,5 ‖ Jer 8,7.10,13.*51*,*16* ‖ Ez 32,8 ‖ Joel ?,3 ‖ Am 9,6 ‖ Ps 2,4.11,4.18,14.73,9.25.78,26.103,19.113,6.115,3.119,89.123,1.135,6 ‖ Prv 30,19 ‖ Job 16,19 ‖ Thr 3,41 ‖ Eccl 5,1 ‖ 1Ch 29,11 ‖ 2Ch 6,14.20,6.

לַשָּׁמַיִם, לַשָּׁמָיִם Jes 51,6 ‖ Job 20,6 ‖ Esr 9,6 ‖ 2Ch 28,9.30,27.

מִשָּׁמַיִם, מִשָּׁמָיִם Jes 14,12.63,15 ‖ Ps 14,2.33,13.53,3.57,4.76,9.80,15.85,12.102,20 ‖ Thr 2,1.3,50 ‖ Neh 9,13.15.27.28.

הַשָּׁמַיְמָה, הַשָּׁמָיְמָה Gn 15,5.28,12 ‖ Ex 9,8.10 ‖ Dt 4,19.30,12 ‖ Jos 8,20 ‖ Jud 13,20.20,40 ‖ Job 2,12 ‖ 2Ch 6,13.

שְׁמֵי *cs.* Ps 68,34.148,4 ‖ Thr 3,66 ‖ Neh 9,6.

וּשְׁמֵי Dt 10,14 ‖ 1R 8,27 ‖ 2Ch 2,5.6,18.

בִּשְׁמֵי Ps 68,34.

מִשְּׁמֵי Ps 20,7.

שָׁמֶיךָ *suff.* Dt 28,23 ‖ Ps 8,4.144,5.

שְׁמֵיכֶם Lev 26,19.

שָׁמָיו Dt 33,28.

—v. ch. (et n. pr. ?שִׁמְאָה)—

שָׁמֵם (שָׁמְמָה) שָׁמֵמָה 3 *pref. f.* [שָׁמֵם°]

stupere; vastatum, desolatum esse; (homo) perditus, solitarius; שֹׁמֵמוֹת loca vastata, ruinae; vastationes; *Hithpo.* obstupescere; se ipsum perdere, destruere.

בהתפעל יורה תמהון כבארמית וכפעל שָׁאָה. י״מ וַנַּשִּׁים דבמדבר כ״א ל׳ כמו וַנְּנַשֵּׁם (= וננשב), וזה טעם עד נֹפַח; השבעים קורין בש״ב י״ג כ׳ אַלְמָנָה ושממה, כלומר שלא נשאת עוד לבעל; בקצת ספרים והשמותיהו דיחזקאל י״ד ח׳ בימין נוסחא מוטעת היא; בל״ה י״ד יתכן לגרוס בְּשַׁמּוֹתְךָ כל הארץ; בל״ו ג׳ קורין השבעים שָׁאֹט ושאף (ע׳ ישעיה מ״ב י״ד); י״ג בדניאל ט׳ כ״ז בַּעַל שָׁמֵם, כנוי אל ציאוס, ראש אלילי יון, וע׳ הערה אל כָּנָף.

Ez 35,12.15.

שָׁמֵמוּ, שָׁמֲמוּ Q. 3 *perf. pl.* Jes 52,14 ‖ Ez 27,35.28,19.35,12.

וְשָׁמְמוּ (al. מְ) Lev 26,32 ‖ Ez 26,16.33,28.

שׁוֹמֵם, שֹׁמֵם *pt.* Thr 3,11 ‖ Dan 8,13.9,27.12,11.

שׁוֹמֵמִים, שׁוֹמְמִין *pl.* Thr 1,4.16.

שׁוֹמֵמָה, שֹׁמֵמָה *f. sg.* Jes 54,1 ‖ Thr 1,13.

וְשֹׁמֵמָה 2S 13,20.

שֹׁמְמוֹת *pl.* Jes 49,8 ‖ Dan 9,26.

הַשֹּׁמְמוֹת (al. מֲ) Ez 36,4.

שֹׁמְמוֹת (al. מְ) *cs.* Jes 61,4².

שֹׁמְמֹתֵינוּ (al. מְ) *suff.* Dan 9,18.

וְשֹׁמְמֹתַיִךְ (al. מְ) Jes 49,19.

שַׁמּוֹת *inf.* Ez 36,3.

שֹׁמּוּ *imper. pl.* Jes 2,12.

אֶשֹּׁם (al. rad. נָשַׁם) 1 *impf.* Jes 42,14.

יִשֹּׁם 3 *impf.* 1R 9,8 ‖ Jer 18,16.19,8.49,17.50,13 ‖ 2Ch 7,21.

יָשֹׁמּוּ 3 *impf. pl.* Ps 40,16 ‖ Job 17,8.

תֵּשַׁם, תֵּשָׁם 3 *impf. f.* Gn 47,19 ‖ Ez 12,19.

וַתֵּשַׁם Ez 19,7.

תִּישַׁמְנָה [תֵּשַׁמְנָה (al. rad. יָשַׁם) 3 *impf. pl. f.* Ez 6,6.

נָשַׁמָּה [נָשַׁם *Ni.* 3 *perf. f.* Jer 12,11 ‖ Ez 25,3 ‖ Zach 7,14.

נָשַׁמּוּ 3 *perf. pl.* Jes 33,8 ‖ Joel 1,17 ‖ Zeph 3,6 ‖ Job 18,20 ‖ Thr 4,5.

וְנָשַׁמּוּ Lev 26,22 ‖ Jer 4,9 ‖ Ez 4,17.6,4.30,7 ‖ Am 7,9.

נְשַׁמָּה *pt. f.* Ps 69,26.

וּנְשַׁמָּה Ez 32,15.

הַנְּשַׁמָּה Ez 36,34.35.36.

נְשַׁמּוֹת *pl.* Jes 54,3 ‖ Ez 29,12.30,7 ‖ Am 9,14.

הַנְּשַׁמּוֹת Ez 33,10.

וְהַנְּשַׁמּוֹת Ez 36,35.

מְשׁוֹמֵם, מְשֹׁמֵם [שׁוֹמֵם *Po. pt.* Dan 9,27.11,31 ‖ Esr 9,3.4.

הֲשִׁמֹּתָ *Hi.* 2 *perf.* Job 16,7.

וַהֲשִׁמּוֹתִי, וַהֲשִׁמֹּתִי 1 *perf.* Lev 26,31.32 ‖ Ez 30,12.14.32,10 ‖ Hos 2,14.

הֵשַׁמּוּ *3 perf. pl.* Jer 10,25 ‖ Ps 79,7.

מַשְׁמִים *pt.* Ez 3,15.

הַשְׁמֵם *inf. abs.* Mich 6,13.

אֲשַׁמֵּם *1 impf. suff.* Ez 20,26.

יַשִּׁים *3 impf.* Jer 49,20.50,45.

וַיְשִׁמֵּם *suff.* 1S 5,6.

וַנַּשִּׁים *1 impf. pl.* Nu 21,30.

הָשַּׁמָּה [הָשַּׁם (= הֹ) *Ho. inf. suff.* Lev 26,34.35 ‖ 2Ch 36,21.

בְּהָשַּׁמָּה (= בְּהָשְׁמָּה) Lev 26, 43.

וְהָשַּׁמּוּ *imper. pl.* Job 21,5.

וְאֶשְׁתּוֹמֵם [הִשְׁתּוֹמֵם *Hithpo. 1 impf.* Jes 63,5.

וָאֶשְׁתּוֹמֵם Dan 8,27.

תִּשּׁוֹמֵם *2 impf.* Eccl 7,16.

יִשְׁתּוֹמֵם *3 impf.* Ps 143,4.

וַיִּשְׁתּוֹמֵם Jes 59,16.

שָׁמֵם] הַשָּׁמֵם

devastatus, desolatus.

ששמם דאיכה יתכן להיות גם פעל עבר; למדנחאי ששמם קרי וכתיב (אולי היה הקרי שֶׁהָשְׁמַם ע״ד השלמים).

Dan 9,17.

שֶׁהַשָּׁמֵם (?) K., שֶׁשָּׁמֵם Q. Thr 5,18.

שִׁמְמָה *f.* Jer 12,11.

שְׁמָמָה, K. (Ez 35,12)

stupor, vastatio, desolatio, desertum.

Ex 23,29 ‖ Lev 26,33 ‖ Jos 8,28 ‖ Jes 1,7.6,11.17,9.62,4.64,9 ‖ Jer 4,27.6,8.9,10.*34,22.*10,22.12,10.32,43.49,2.33.50,13 ‖ Ez 6,14.*33, 28.*7,27.12,20.14,15.16.15,8.29, 10.12².32,15.33,29.35,3.4.12.14. 15.36,34 ‖ Joel 2,3.4,19 ‖ Mich 1, 7 ‖ Mal 1,3.

וּשְׁמָמָה Jes 1,7 ‖ Ez 23,33.35,7 ‖ Joel 2,20 ‖ Zeph 2,9.

לִשְׁמָמָה Jer 12,11.44,6 ‖ Ez 29, 9 ‖ Joel 4,19 ‖ Mich 7,13 ‖ Zeph 1, 13.2,4.13.

שִׁמְמוֹת [שְׁמָמוֹת (al. מְ) *pl. cs.* Jer 51,26.*62* ‖ Ez 35,9.

לְשִׁמְמוֹת Jer 25,12.

לִשְׁמָמָה [שְׁמָמָה Ez 35,7.

שִׁמָּמוֹן] בְּשִׁמָּמוֹן

stupor, torpor.

Ez 12,19.

וּבְשִׁמָּמוֹן Ez 4,16.

שַׁמָּה

stupor, vastatio, desolatio, desertum.

Jes 24,12 ‖ Jer 5,30.8,21.51,37 ‖ Ez 23,33.

לְשַׁמָּה Dt 28,37 ‖ 2R 22,19 ‖ Jes 5,9.13,9 ‖ Jer 2,15.4,7.18,16.19,8. *25,9.*25,11.18.38.44,12.46,19.48, 9.49,13.17.50,3.23.*51,41.*51,29. 43 ‖ Hos 5,9 ‖ Joel 1,7 ‖ Mich 6, 16 ‖ Zeph 2,15 ‖ Zach 7,14 ‖ Ps 73, 19 ‖ 2Ch 29,8.30,7.

וּלְשַׁמָּה Jer 29,18.42,18.44,22.

שַׁמּוֹת *pl.* Ps 46,9.

וּמְשַׁמָּה [מְשַׁמָּה Ez 5,15.6,14. *33,28.29.35,3.*

מְשַׁמּוֹת *pl.* Jes 15,6.

לִמְשַׁמּוֹת Jer 48,34.

—v. chald. et n. pr.—

שָׁמֵן] שָׁמַנְתָּ *2 perf.*

pinguem esse; *Hi.* pingue facere, pinguedine obducere; pinguem fieri.

כמוהו בצורית, סורית, ערבית ואשורית, והוא פעל נגזר מן שֶׁמֶן.

Dt 32,15.

שָׁמְנוּ *3 perf. pl.* Jer 5,28.

וַיִּשְׁמַן *3 impf.* Dt 32,15.

הַשְׁמֵן [הַשְׁמֵן *Hi. imper.* Jes 6,10.

וַיַּשְׁמִינוּ *3 impf. pl.* Neh 9,25.

שָׁמֵן

pinguis, opimus; fertilis, ferax.

Jud 3,29 ‖ Ez 34,14 ‖ Hab 1,16 ‖ 1Ch 4,40.

וְשָׁמֵן Jes 30,23.

שְׁמֵנָה *f.* Gn 49,20 ‖ Neh 9,25.

הַשְּׁמֵנָה *interrog.* Nu 13,20.

הַשְּׁמֵנָה Ez 34,16.

וְהַשְּׁמֵנָה Neh 9,35.

שֶׁמֶן, שָׁמֶן

pinguitudo, adeps; fecunditas, fertilitas; oleum et olivum; unguentum, sc. oleum conditum variis aromatibus.

השבעים קורין בישעיה י׳ כ״ז: וְחֻבַּל עַל מִפְּנֵי־שָׁכֶם; ר׳ יוסף הלוי גורס בתהלים צ״ב י״א בְּלוֹתִי כְּשֶׁמֶן רענן, כלומר זקנתי תהיה כעץ שמן רענן; במשלי כ״ז ט״ז קורין השבעים: הַצְּפֹנִי צָפֹן רוּחוֹת וּשְׁמוֹ יָמִין יִקָּרֵא, או לפי נ״א: רוּחַ צפון קָשָׁה וּבְשֵׁם נָעִים יִקָּרֵא (?!).

Gn 28,18.35,14 ‖ Ex 25,6.27,20. 29,7.*40,9.*23.30,25².*31.*31,11.*35, 15.39,38.*35,14.*39,37.*37,29 ‖ Lev 2,1.6.15.5,11.8,2.10.26.10,7.14, 10.21.21,10.12.24,2 ‖ Nu 4,16.5, 15.15,4 ‖ Dt 8,8 ‖ 1S 16,1 ‖ 2S 14, 2 ‖ 1R 5,25.6,23.31.32.33.17,12 ‖ 2R 4,2.20,13 ‖ Jes 5,1.10,27.41, 19.61,3 ‖ Mich 6,7.15 ‖ Hag 2,12 ‖ Ps 45,8.141,5 ‖ Prv 27,9 ‖ Job 29, 6 ‖ Cant 1,3 ‖ Eccl 10,1 ‖ Neh 8, 15.

וְשֶׁמֶן Ex 30,24.35,8 ‖ Nu 4,16 ‖ Dt 28,40.32,13 ‖ Jer 40,10.41,8 ‖ Ez 45,24.*46,5.7.11.*46,14 ‖ Hos 12,2 ‖ Prv 27,16 ‖ Eccl 9,8 ‖ 1Ch 12,40 (41) ‖ 2Ch 2,9.11,11.

וָשֶׁמֶן Ez 16,13.19.27,17 ‖ Prv 21, 17.20 ‖ Esr 3,7.

הַשֶּׁמֶן, הַשָּׁמֶן Ex 35,28 ‖ Lev 14, 12.*24.*15.16².17.26.27.28.29 ‖ Nu 11,8 ‖ 1S 10,1.16,13 ‖ 1R 1,39.17, 14.16 ‖ 2R 4,6.7.9,1.3.6 ‖ Jes 39, 2 ‖ Ez 45,14.46,15 ‖ 1Ch 27,28 ‖ 2Ch 2,14.

וְהַשֶּׁמֶן 1Ch 9,29.

בְּשֶׁמֶן Ex 29,40 ‖ Nu 28,5.35,25 ‖ Ps 89,21.92,11 ‖ Esth 2,12.

בַּשֶּׁמֶן, בַּשָּׁמֶן Ex 29,2² ‖ Lev 2,4². *7,12.*5.*23,13.*7.6,14.7,10.12².9,4. 14,10.18.21 ‖ Nu 6,15².7,13.*19.25.*

31.37.43.49.55.61.67.73.79. 8,8. 15,6.9. 28,9.*12*².*13*. 20.*28.29*,3.9. *14* ‖ Dt 33,24 ‖ 2S 1,21 ‖ Jes 1,6. 57,9 ‖ Ez 16,9 ‖ Ps 23,5.

כַּשֶּׁמֶן Ez 32,14 ‖ Ps 133,2.

וְכַשֶּׁמֶן ,וְכַשָּׁמֶן Ez 45,25 ‖ Ps 109, 18.

לַשֶּׁמֶן Ex 25,5.35,8.

וּלְשֶׁמֶן Ex 35,28.

מִשֶּׁמֶן ,מִשָּׁמֶן Lev 8,12.30 ‖ Ps 55,22.104,15.109,24 ‖ Prv 5,3 ‖ Eccl 7,1.

וּמִשֶּׁמֶן Ex 29,21.

שַׁמְנִי *suff.* Hos 2,7.

וְשַׁמְנִי Ez 16,18.23,41.

שַׁמְנָהּ Nu 4,9.

וּמִשַּׁמְנָהּ Lev 2,2.16.6,8.

שְׁמָנִים *pl.* Jes 25,6².28,1.*4* ‖ Am 6,6.

שְׁמָנֶיךָ *suff.* Cant 1,3.

שְׁמָנַיִךְ Cant 4,10.

וּמִשְׁמַנֵּי (= שְׁ) *pl. cs.*

?שָׁמָן]

pinguedo, fertilitas.

לדעת האחרונים המ״ם שמושית ונשמט הדגש, אמנם לראב״ע ורד״ק הוא למשקל, וכמו וממשמני, או מוסב על ויתן לך (כבאור רש״ד); לפי אונקלוס והשבעים זה ורעהו שנידם מ״ם השמוש.

Gn 27,28.

מִשְׁמָן] וּמִשְׁמַן *cs.*

pinguetudo; *pl.* arva pinguia, fertilia; milites pingues, ro busti.

י״מ רחוק מן שמני הארץ יהיה מושבך, והוא רחוק, וע׳ לעיל.

Jes 17,4.

מִשְׁמַנֵּי (al. = שְׁ) *pl. cs.* Gn 27, 39.

וּבְמִשְׁמַנֵּי Dan 11,24.

בְּמִשְׁמַנָּיו *suff.* Jes 10,16.

בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם Ps 78,31.

מִשְׁמָן] מַשְׁמַנִּים *pl.*

pinguedines, cupediae.

Neh 8,10.

——אַשְׁמַנִּים v. p. 74b——

שְׁמוֹנֶה ,שְׁמֹנֶה *f.*

octo; *pl.* שְׁמֹנִים octoginta.

כמוהו בכל לשונות בני שם, במקצתם בשמאל או בתי״ו ת׳ שי״ן כבארמית וסורית, ובערבית בתי״ו רפויה. השבעים קורין בדה״ב ל״ד ט׳ בן שמונה עשרה כבמ״ב כ״ד ח׳.

Gn 5,4.19 ‖ Ex 26,2.*36,9* ‖ Jud 3, 8.14.10,8.12,14 ‖ 2S 23,8.24,9 ‖ 1R 7,10.15. 15,1 ‖ 2R 3,1.22,1. 24,8. 12.25,17 ‖ Jer 32,1.52,21.29² ‖ Ez 40,9.31 ‖ Esr 2,6 ‖ Neh 7,13.11, 12 ‖ 2Ch 11,21.13,1.34,1.8.36,9.

וּשְׁמוֹנֶה ,וּשְׁמֹנֶה Gn 5,7.*10.13. 16.17* ‖ Nu 35,7 ‖ Dt 2,14 ‖ Jos 21, 39 ‖ 1S 4,15 ‖ 1R 16,29 ‖ 2R 8,17. 10,36.15,8 ‖ Ez 40,34.*37* ‖ Neh 7, 11 ‖ 1Ch 12,24(25).30(31) ‖ 2Ch 21,5.*20*.

בִּשְׁמוֹנֶה ,בִּשְׁמֹנֶה 2R 22,3. 23, 23 ‖ 2Ch 13,3.35,19.

וּבִשְׁמוֹנֶה 2Ch 34,3.

שְׁמוֹנָה ,שְׁמֹנָה *m.* Gn 14,14.22, 23 ‖ Ex 26,25.*36,30* ‖ Nu 29,29 ‖ Jud 20,44 ‖ 1S 17,12 ‖ 2S 8,13 ‖ Ez 40,41. 48,35 ‖ Esr 8,18 ‖ Neh 7, 11 ‖ 1Ch 12,31(32).*18,12*. 24,4.15. 26,9 ‖ 2Ch 29,17².

וּשְׁמוֹנָה ,וּשְׁמֹנָה Mich 5,4 ‖ Esr 2,16.23.*41*. 8,9.11 ‖ Neh 7,15.16. 21.22.26.27. *11,14*.44.45.11,6.8 ‖ 1Ch 12,35(36).16,38.23,3. 25,7 ‖ 2Ch 11,21.

בִּשְׁמֹנָה Jer 41,15.

לִשְׁמוֹנָה Eccl 11,2 ‖ 1Ch 25,25.

שְׁמֹנַת *cs.* Gn 17,12.21,4 ‖ Nu 3, 28.4,48.7,8 ‖ Jud 20,25.

וּשְׁמוֹנַת ,וּשְׁמֹנַת־ Nu 2,24 ‖ 1Ch 29,7.

שְׁמוֹנִים ,שְׁמֹנִים *pl.* Gn 16,16 ‖ Ex 7,7 ‖ Jud 3,30 ‖ 1S 22,18 ‖ 2S 19,33.36 ‖ 2R 10,24. 19,35 ‖ Jer 41,5 ‖ Ps 90,10 ‖ Esth 1,4 ‖ Esr 8, 8 ‖ Neh 7,26.11,18 ‖ 1Ch 7,5.15,9. 25,7 ‖ 2Ch 26,17.

וּשְׁמוֹנִים ,וּשְׁמֹנִים Gn 5,25. 26. 28.35,28 ‖ Ex 7,7 ‖ Nu 2,9.4,48 ‖ Jos 14,10 ‖ 1R 5,29.12,21 ‖ Jes 37, 36 ‖ Cant 6,8 ‖ 2Ch 2,1.17.11,1.14, 7.*17,15*.17,18.

בִּשְׁמוֹנִים ,בִּשְׁמֹנִים 1R 6,1 ‖ 2R 6,25.

שְׁמִינִי] הַשְּׁמִינִי

octavus; הַשְּׁמִינִית instrumentum musicum octo fidibus instructum.

טעם על־השמינית, כנור בעל שמונה נימין.

Ex 22,29 ‖ Lev 9,1.12,3. 14,10.23. 15,14.29.22,27. 23,36.39 ‖ Nu 6, 10.7,54.29,35 ‖ 1R 6,38. 8,66. 12, 32.33 ‖ Ez 43,27 ‖ Zach 1,1 ‖ Neh 8,18 ‖ 1Ch 12,12(13).24,10.25,15. 26,5.27,11 ‖ 2Ch 7,9.

הַשְּׁמִינִת ,הַשְּׁמִינִית (Lev) *f.* Lev 25,22 ‖ Ps 6,1.12,1 ‖ 1Ch 15, 21.

שָׁמַע ,שָׁמֵעַ (4)

audire, auscultare, attendere, exaudire; obedire, obtemperare, morem gerere; audita intellegere; *Pi.* et *Hi.* vocare, convocare.

כדוגמתו בסורית, ערבית, שבאית, כושית ואשורית. השבעים קורין בש״א י״ג ג׳: פָּשְׁעוּ העברים; בל״א י״א: וישמעו ישבי, ומשמיטין אֵלָיו, וי״נ כָּל ת׳ אֵלָיו, או בַּעֲלֵי, ובהשמטת יֹשְׁבֵי; לרד״ק „שמעו עמים כלם״ דמ״א כ״ו כ״ח (ודה״ב י״ח כ״ז) הוא התחלת נביאת מיכה מקאפ׳ א׳ ב׳ עד סוף קאפ׳ ב׳, שמסיים „אסף אאסף יעקב כלך... אשימם כצאן בצרה״, וזהו נגד מה שנאמר כאן: ראיתי את כל ישראל נפצים על ההרים כצאן אשר אין להם רעה; השבעים, הסורי והירונימוס קורין במ״ב כ׳ י״ג וַיִּשְׂמַח, ויגיד עליו רעו דהה״ב: בישעיה מ״ג י״ב יש לסרס: הגדתי והשמעתי והושעתי; בירמיה ד׳ י״ט לפי נקוד האשורי שֹׁמַעַת נפשי, וליונתן והשבעים שָׁמְעָה; י״ג ביחזקאל י״ט ד׳ וַיִּשָּׁמְעוּ, כלומר נקבצו עליו; במיכה ו׳ ב׳: שִׁמְעוּ... וְהָאֵתָנִים מוסדי ארץ, ובפסוק ט׳ שִׁמְעוּ מַשָּׂא; בתהלים נ״א י״ג: תַּשְׂבִּיעֵנִי ששון ושמחה, ואינו מכרח; שמע דמשלי י״ג א׳ נמשך גַּם לשלפניו: בן חכם שמע מוסַר אב (וי״ג מוּסָר אָהֵב).

Gn 16,11.21,17. 24,52.26,5.29,33. 30,6.34,5.39,10 ‖ Ex 7,13.*22.8,11. 15.9,12*.16,9 ‖ Dt 1,45.3,26.5,23 ‖ Jud 11,17. 28 ‖ 1S 14,27. 23,10. 11 ‖ 2S 12,18.13,21.19,3 ‖ 1R 5,15.

11,21.12,15.16 || 2R 14,11.19,4.8. 20,12 || Jes 37,4.8. 66,8 || Jer 18,13.36,13.25. 37,2.14.43,4. 50,43 || Ez 33,5|| Ps 6,9.10.22,25.28,6.34,7.18.66,19. 78,21.59. 81,12 || Prv 13,1.8 || Esth 3,4 || Neh 3,33.*4,1*|| 2Ch 10,15.16.24,17. 25,20. 35,22.

הֲשָׁמַע (נס״א) *interrog.* Dt 4,33.

וְשָׁמַע Nu 30,5.8.12 || 1S 2,22.16,2 || 2S 16,21.17,9 || 2R 19,7 || Jes 37,7||Jer 20,16||Ez 33,4.

שָׁמְעָה *3 perf. f.* Jos 24,27|| 1S 28,21 ||2R 9,30||Zeph 3,2|| Ps 97,8 || Job 13,1.29,11 || Ruth 1,6 || 2Ch 9,1.

וְשָׁמְעָה Lev 5,1.

שָׁמַעְתָּ, שָׁמָעְתָּ *2 perf.* Lev 3,17.22,18||Ex 7,16 || Dt 4,33.36.9,2.28,45.*62*|| Jos 14,12 || 1S 15,19.28,18||1R 20,36 || 2R 19,6.11.25.22,18||Jes 37,6.11.26.40,28.48,6.8||Jon 2,3||Ps 10,17. 31,23.61,6 || Thr 3,56.61 || Neh 9,9 || 2Ch 25,16.34,26.

וְשָׁמַעְתָּ, וְשָׁמַעְתָּ Dt 4,30.*30*,2.6,3.12,28.17,4. 27,10. 30,8 || Jud 7,11|| 1R 8,30^{2}.45.49 || Ez 3,17.*33*,*7*||2Ch 6,21^{2}.35.39.

שְׁמַעְתָּם *suff.* Jes 48,7.

שָׁמַעַתְּ *2 perf. f.* 1R 1,11 || Jer 22,21||Ruth 2,8.

שָׁמַעְתִּי Q. Jer 4,19.

שָׁמַעְתִּי, שָׁמָעְתִּי *1 perf.* Gn 3,10.21,26.27,6.37,17.41,15.42,2 || Ex 3,7.6,5.16,12 || Nu 14,27 || Dt 5,25. 26,14 || 1S 12,1. 15,20. 25,7.35 || 1R 2,42.5,22.9,3.10,6.7 || 2R 19,20. 20,5. 22,19 || Jes 21,10.28,22.38,5|| Jer 4,31.20,10.23,25.31,18(17).42,4.49,14 || Ez 35,12.13 || Hab 3,2.16||Zeph 2,8 || Ps 31,14.62,12||Prv 5,13|| Job 16,2 || Dan 12,8||Neh 5,6||2Ch 7,12.9,5.6.34,27.

וְשָׁמַעְתִּי Ex 22,26||Jer 29,12.

שְׁמַעְתִּיךָ *suff.* Gn 17,20 || Job 42,5.

וּשְׁמַעְתִּיו Dt 1,17.

שָׁמְעוּ, שָׁמֵעוּ, שָׁמְעוּ *3 perf. pl.* Gn 43,25 || Ex 6,9.*16*,*20*.12.15,14 || Nu 14,14.15.22||Jos 5,6.9,3||Jud 2,17.20||1S 13,4.14,22 || 2S 18,5|| 1R 5,14 || 2R 3,21.17,14.*40.21*,*9*.18,12^{2}.22,13|| Jes 42,24.52,15.64,3.66,4.19||Jer 7,24.*11*,*8*.*17*,*23*.*44*,*5*.26.28.9,9.12.13,11.29,19. 32,23.34,14. 35,14. 16. 17. 36,31. 40,11.43,7.46,12.49,5.23||Ez 12,2|| Hos 9,17||Mich 5,14 || Zach 1,4.7,13|| Ps 106,25. 138,4 || Job 3,18. 29,21|| Thr 1,21^{2} || Esth 1,18 || Neh 4,9.6,16.9,16.29^{2}.

וְשָׁמְעוּ Ex 3,18 || Nu 14,13 || Jes 29,18||Ez 33,31.*32*||Ps 141,6.

שְׁמַעְתֶּם *2 perf. pl.* Gn 42,22|| Dt 1,43.9,23||Jud 2,2.*6*,*10*||1R 1,45||Jes 65,12||Jer 3,13.7,13.*25*,*3*.25,4.*29*,*19*.7.8. 26,5.11.12. 34,17.40,3.42,21.44,23.35,14.*15*.18.

וּשְׁמַעְתֶּם 1S 12,14||Jes 1,19.

שָׁמַעְנוּ שָׁמָעְנוּ *1 perf. pl.* Gn 42,21 || Dt 5,21 || Jos 1,17.2,10.9,9||2S 7,22 || 2R 20,31 || Jes 16,6.24,16 || Jer 3,25.6,24. 30,5.48,29.51,51||Ob 1||Zach 8,23|| Ps 44,2.48,9.78,3 || Job 28,21 || Dan 9,6.10.14||1Ch 17,20.

וְשָׁמַעְנוּ Dt 5,24.

שְׁמַעֲנוּהָ *suff.* Ps 132,6.

שֹׁמֵעַ, שׁוֹמֵעַ (Prv 21,28), K. *pt.* Gn 42,23 || Ex 32,18 || Nu 24,4.*16*||Dt 21,18.20 || Jud 11,10 || 1S 2,23.24.3,9.10.15,14 || 2S 20,17 || 1R 3,9||Jes 1,15.41,26.50,10||Jer 7,16.11,14.14,12.17,23k || Ps 38,15. 59,8.65,3.69,34.81,14 || Prv 8,34.21,28.25,10||Job 31,35.34,34|| Eccl 7,5.

וְשֹׁמֵעַ, וְשׁוֹמֵעַ (Prv 15,32) 2S 15,3||Prv 1,33.12,15.15,32.

הַשֹּׁמֵעַ Gn 21,6 || 2S 17,9 || Ez 3,27.33,4.

שֹׁמְעוֹ *suff.* 1S 3,11.

שֹׁמְעָהּ 2R 21,12 q||Jer 19,3.

שֹׁמְעִים *pl.* Dt 4,12 || 2R 10,6.18,26||Jes 32,3.36,11 || Jer 32,33.44,16||Ez 20,29.

וְשֹׁמְעִים 2Ch 9,7.

הַשֹּׁמְעִים Lev 24,14 || 1R 10,8 || Jer 36,24||Zach 8,9.

שֹׁמְעֵי *cs.* Ez 13,19||Neh 3,19.

שֹׁמְעָיו K. *suff.* 2R 21,12.

שֹׁמַעַת, שֶׁמַעַת *f. sg.* Gn 18,10. 27,5|| 1R 10,1 || Prv 15,31.20,12.25,12.

שָׁמוֹעַ, שָׁמֹעַ *inf. abs.* Ex 15,26.19,5.22,22. 23,22 || Dt 1,16.11,13.15,5.28,1 || 1S 23,10 || Jes 6,9.55,2||Jer 17,24.31,18(17) || Zach 6,15||Job 13,17.*21*,*2*.37,2.

שְׁמוֹעַ, שְׁמֹעַ, Q. *cs.* Nu 30,9 || Dt 17,12||1S 15,22||Jes 28,12.30,9||Jer 16,12.17,23q. 18,10. 19,15.42,13||Dan 9,11.

בִּשְׁמֹעַ Ex 16,8.

כִּשְׁמֹעַ Gn 27,34.29,13.39,19||Jos 5,1.6,20.9,1.10,1.11,1|| Jud 7,15 || 1S 15,22 || 1R 5,21.12,2.20.13,4.14,6.15,21.19,13.20,12. 21,15.16.27||2R 5,8.6,30.*22*,*11*.19,11 ||Jes 37,1||2Ch 10,2.16,5.34,19.

וְכִשְׁמֹעַ 2Ch 15,8.

לִשְׁמוֹעַ, לִשְׁמֹעַ Lev 26,21||Dt 5,22.18,16.23,6.29,3.30,20|| Jos 10,14.24,10||Jud 2,17.5,16.19,25.20,13 || 1S 8,19 || 2S 13,14.16.14,17.22,45 || 1R 3,11.5,14. 8,28.29.52.10,24 || Jes 34,1.50,4 || Jer 11,10.13,1.25,4.26,5.35,13 || Ez 3,7^{2}.12,12,2.20,8 || Am 8,11 || Ps 102,21.103,20 || Prv 19,27 || Eccl 4,17.7,5||Neh 1,6.8,2.9,17|| 2Ch 6,19.20.9,23.

וְלִשְׁמֹעַ Dt 26,17.

מִשְּׁמוֹעַ, מִשְּׁמֹעַ Jes 21,3. 33,15.19.59,1.2||Zach 7,11.12|| Prv 28,9||Eccl 1,8.

כְּשָׁמְעִי *suff.* Neh 1,4.

וּכְשָׁמְעִי Dan 10,9||Esr 9,3.

כְּשָׁמְעֲךָ, K. 2S 5,24||2R 22,19 || 2Ch 34,27.

כְּשָׁמְעֲךָ, Q. 2S 5,24||1Ch 14,15.

כְּשָׁמְעֲכֶם K. Jos 6,5.

כְּשָׁמְעֲכֶם, Q. Dt 5,20 ‖ Jos 6,5 ‖ 2S 15,10.

שָׁמְעוֹ Nu 30,6.8.13.15.16.

בְּשָׁמְעוֹ, K. Ex 16,7 ‖ Dt 29,18 ‖ 1S 11,6 ‖ Ps 106,44.

כְּשָׁמְעוֹ, Q. Gn 39,15 ‖ 1S 11,6.

וּכְשָׁמְעוֹ Gn 24,30.

כְּשָׁמְעָתוֹ Jes 30,19.

בְּשָׁמְעָם 2Ch 20,29.

כְּשָׁמְעָם Gn 34,7 ‖ Jer 36,16 ‖ Neh 8,9.13,3.

שְׁמַע, שְׁמָע *imper.* Gn 21,12. 27,8.*43*.13 ‖ Ex 18,19 ‖ Dt 4,1.5,1. 6,4.9,1.20,3.33,7 ‖ 1S 8,7.9.22.15, 1.22,12.28,22 ‖ 2S 20,17 ‖ 1R 22, 19 ‖ 2R 20,16 ‖ Jes 39,5.44,1.48. 12 ‖ Jer 22,2.28,7.15. 34,4.37,20. 38,20 ‖ Ez 2,8.3,10. 21,3. 40,4.44, 5 ‖ Am 7,16 ‖ Zach 3,8 ‖ Ps 17,6. 27,7. 28,2. 30,11. 54,4. 64,2. 81,9. 143,1 ‖ Prv 1,8.4,10.19,20.23,19, 20 ‖ Job 15,17.33,1.31.33.42,4 ‖ Dan 9,17 ‖ Neh 3,36.

וּשְׁמַע, וּשְׁמָע Ex 23,21 ‖ Nu 23, 18 ‖ Dt 5,24.27,9 ‖ 1S 25,24 ‖ 2R 19,16^2 ‖ Jes 37,17^2 ‖ Jer 18,19 ‖ Ps 4,2 ‖ Prv 22,17 ‖ Dan 9,18.

שִׁמְעָה, שִׁמְ' (Ps 39,33), שִׁמְעָה Ps 17,1.39,13.50,7.61,2.84,9.102, 2.119,14. 130,2 ‖ Job 32,10. 34, 16 ‖ Dan 9,19.

שְׁמָעֵנִי *suff.* Gn 23,11.13.15.

שְׁמָעֵנוּ Gn 23,6.

שְׁמָעֶנָּה Job 5,27.

שִׁמְעִי *f.* Jes 47,8.51,21 ‖ Jer 6, 19.22,29 ‖ Ez 16,35 ‖ Ps 45,11.

שִׁמְעוּ, שְׁמָעוּ (Jes 6,9) *pl. m.* Gn 37,6 ‖ Nu 12,6. 16,8. 20,10 ‖ Jud 5,3.9,7 ‖ 1S 22,7 ‖ 2S 20,16 ‖ 1R 22,28 ‖ 2R 7,1.18,28 ‖ Jes 1,2. 10.6,9.7,13.28,14.33,13. 34,13.42, 18.46,3.12.48,1.16.49,1.51,1.7.55, 2.3.66,5 ‖ Jer 2,4.5,21.6,18.7,2.*44*, *24*.*26*.23.*11*,*4*.*7*. 10,1. 11,2.*6*. 13, 15.17,20. *19*,*3*. 21,11. 29,20. 31,9 (10).42,15. 49,20.*50*,*45* ‖ Ez 6,3. *36*,*4*. 13,2.*34*,*9*. 18,25. 25,3. 34,7. 36,1.37,4 ‖ Hos 4,1.5,1 ‖ Joel 1,2 ‖ Am 3,1.*5*,*1*.13.4,1.8,4 ‖ Mich 1,2. 3,1.9. 6,1.2.9 ‖ Ps 34,12. 49,2. 66, 16 ‖ Prv 4,1.5,7.*7*,*24*.*8*,*32*.8,6.33 ‖ Job 13,6. 17.*21*,*2*. 34,2. 10.37,2 ‖ Thr 1,18 ‖ 2Ch 18,18.27.

וְשִׁמְעוּ, וּשְׁמָעוּ (Jes 48,14) Gn 49, 2^2 ‖ Jos 3,9 ‖ Jes 28,23^2.48,14 ‖ Jer 26,13 ‖ Ez 33,30.

שְׁמָעוּנִי *suff.* Gn 23,8 ‖ 1Ch 28, 2 ‖ 2Ch 13,4. 15,2. 20,20. 28,11. 29,5.

שְׁמַעַן, שְׁמַעְנָה *pl. f.* Gn 4,23 ‖ Jes 32,9 ‖ Jer 9,19.

אֶשְׁמַע, אֶשְׁמָע *1 impf.* Ex 5,2. 22,22 ‖ 2S 19,26 ‖ Jes 65,24 ‖ Jer 11,11.22,21 ‖ Ez 8,18 ‖ Am 5,23 ‖ Zach 7,13 ‖ Ps 38,14.81,6 ‖ Job 4, 16.20,3.33,8 ‖ 2Ch 7,14.

וָאֶשְׁמַע, וָאֶשְׁמָע (Jer 8,6) 1S 15, 24. 28,21 ‖ Jes 6,8 ‖ Jer 8,6 ‖ Ez 1, 24.28.2,2. 3,12. 43,6 ‖ Dan 8,16. 10,9.12,7.

אֶשְׁמְעָה Jer 4,21 ‖ Ps 85,9.

וְאֶשְׁמְעָה, וָאֶשְׁמְעָה Nu 9,8 ‖ Dan 8,13.

תִּשְׁמַע, תִּשְׁמָע *2 impf.* Gn 41, 15 ‖ Ex 15,26.23,22 ‖ Dt 13,4.9.13, 4.9. 13. 19. *28*,*2*. *30*,*10*. 15,5. *28*,*1*. 28,13.15.49.30,17 ‖ 1S 24,10 ‖ 2S 15,35 ‖ 1R 8,30.32.*34*.*36*. *39*. 43. 11,38.20,8 ‖ Jer 5,15.38,15 ‖ Ez 3, 6 ‖ Hab 1,2 ‖ Ps 5,4.81,9 ‖ Job 15, 8 ‖ Eccl 7,21 ‖ Neh 9,27.28 ‖ 2Ch 6,21.23.*25*.*30*.*33*.27.

וְתִשְׁמַע 2Ch 20,9.

יִשְׁמַע, יִשְׁמָע *3 impf.* Ex 6, 30.7,4.11,9.19,9 ‖ Dt 18,19.21,18 ‖ Jos 1,18 ‖ 1S 26,19.30,24 ‖ 2S 14, 16 ‖ 2R 19,4 ‖ Jes 6,10. 37,4.42, 20 ‖ Jer 11,3 ‖ Ez 3,27 ‖ Ps 4,4.18, 7. 55,20. 58,6. 66,18. 94,9. 116,1. 145,19 ‖ Prv 1,5.15,29.18,13.29, 24 ‖ Job 27,9.34,28.35,13.39,7.

וְיִשְׁמַע Jud 9,7 ‖ Jes 42,23 ‖ Jer 23,18.

וַיִּשְׁמַע, וַיִּשְׁמָע Gn 14,14.16,2.21, 17. 23,16. 28,7. 30,17.22. 31,1. 35, 22.37,21.45,2 ‖ Ex 2,15.24.18,1.24. 32,17.33,4 ‖ Lev 10,20 ‖ Nu 7,89. 11,1.10.12,2. 16,4. 20,16. 21,1. *33*, *40*.3.22,36 ‖ Dt 1,34.*5*,*25*. 9,19.*10*, *10*.26,7 ‖ Jos 22,30 ‖ Jud 9,30.13, 9 ‖ 1S 4,14.8,21. 17,11.23.28. 19,6. 22,6.23,25. 25,4.39. 28,23 ‖ 2S 3, 28.4,1.5,17.8,9. 10,7. 22,7 ‖ 1R 1, 41^2. 13,26. 15,20. 16,16. 17,22. 20, 25 ‖ 2R 13,4.16,9.19,9.20,13 ‖ Jes 37,9^2.39,1 ‖ Jer 20,1.23,18.26,21^2. 36,11. 38,1.7. 41,11 ‖ Hag 1,12 ‖ Mal 3,16 ‖ Ps 40,2.55,18 ‖ Dan 1, 14 ‖ Neh 2,10.*19* ‖ 1Ch 14,8.18,9. 19,8 ‖ 2Ch 16,4.30,20.33,13.

יִשְׁמָעֵנִי *suff.* Ex 6,12 ‖ Mich 7,7.

וְיִשְׁמָעֶךָּ [וְיִשְׁמָעֶךָ, Job 22,27.

תִּשְׁמַע *3 impf. f.* Jes 34,1.

וְתִשְׁמַע Dt 32,1.

וַתִּשְׁמַע 1S 4,19 ‖ 2S 11,26 ‖ 2R 11, 13 ‖ 2Ch 23,12.

נִשְׁמַע, נִשְׁמָע *1 impf. pl.* 1S 1,17 ‖ Jos 24,24 ‖ Jer 42,6^2.14.

וְנִשְׁמָע Ex 24,7.

וַנִּשְׁמַע Jos 2,11 ‖ Jer 35,8.10.

וְנִשְׁמְעָה, וְנִשְׁמָעָה Ex 20,19 ‖ 2S 17,5.

וְנִשְׁמָעֶנָּה *suff.* Jud 14,13.

תִּשְׁמְעוּ, תִּשְׁמָעוּ *2 impf. pl.* Gn 34,17 ‖ Ex 19,5 ‖ Lev 26,14. 18.27.28 ‖ Dt 11,13.27.28.13,5 ‖ 1S 12,15 ‖ 2S 15,36 ‖ 2R 18,31.32 ‖ Jes 18,3. 36,16.40,21 ‖ Jer 17,27. 22,5.23,16.26,4. 27,9.14,16.17.29, 8 ‖ Mal 2,2 ‖ Ps 95,7 ‖ Neh 4,14.

וַתִּשְׁמְעוּ Jos 22,2.

תִּשְׁמְעוּן, תִּשְׁמָעוּן Dt 1,17.7,12. 8,20.18,15 ‖ Jer 17,24 ‖ Zach 6,15.

תִּשְׁמָעוּהָ *suff.* Jer 13,17.

יִשְׁמְעוּ, יִשְׁמָעוּ *3 impf. pl.* Gn 11,7 ‖ Ex 4,1.8 ‖ Nu 27,20 ‖ Dt 13, 12. 17,13. 18,14. 19,20. 21,21. 31, 12.13 ‖ 1S 2,25.13,3 ‖ Jer 5,21.7, 27.12,17. 26,3. 33,9. 36,3. 38,25 ‖ Ez 2,5.*7*.*3*,*11*. 3,6 ‖ Ps 34,3.115,6 ‖ Job 36,11.12.

הֲיִשְׁמְעוּ *interrog.* Jud 3,4.

שֵׁמַע

auditus; rumor, fama.

Gn 29,13 ‖ Ex 23,1 ‖ 1R 10,1 ‖ Jes 23,5 ‖ 2Ch 9,1.

כְּשֵׁמַע Jes 23,5 ‖ Hos 7,12.

לְשֵׁמַע Ps 18,45 ‖ Job 42,5.

שִׁמְעִי *suff.* Jes 66,19.

שִׁמְעֲךָ Nu 14,15 ‖ Dt 2,25 ‖ Nah 3,19 ‖ Hab 3,2.

שִׁמְעָהּ Job 28,22.

שִׁמְעָם Jer 37,5.50,43.

[שֶׁמַע

cantus, musica.

Ps 150,5.

[שֹׁמַע שָׁמְעוֹ *suff.*

rumor, fama.

Jos 6,27.9,9 ‖ Jer 6,24.

וְשָׁמְעוֹ Esth 9,4.

שְׁמוּעָה, שְׁמֻעָה

rumor, nuntius; institutio, doctrina.

י״נ ביחזקאל ט״ז ל״ו לְשִׁמְצָה בפיך, ואינו מכרת.

2R 19,7 ‖ Jes 28,9.19.37,7 ‖ Jer 10,22.49,14.23 ‖ Ez 7,26.21,12 ‖ Ob 1 ‖ Prv 15,30.

וּשְׁמוּעָה, וּשְׁמֻעָה Ez 7,26 ‖ Prv 25,25.

הַשְּׁמוּעָה (1S 2,24), הַשְּׁמֻעָה 1S 2,24.4,19.10,7 ‖ Jer 51,46² ‖ 2Ch 9,6.

וְהַשְּׁמֻעָה 2S 13,30 ‖ 1R 2,28.

בַּשְּׁמוּעָה Jer 51,46.

לִשְׁמוּעָה Ez 16,56.

מִשְּׁמוּעָה Ps 112,7.

שְׁמֻעַת *cs.* 2S 4,4.

לִשְׁמֻעָתֵנוּ *suff.* Jes 53,1.

וּשְׁמֻעוֹת *pl.* Dan 11,44.

[הַשְׁמָעוּת לְהַשְׁמָעוּת

auditio.

Ez 24,26.

הִשְׁמַעְתָּ *2 perf.* Ps 76,9.

הִשְׁמַעְתִּי, וְהִשְׁמַעְתִּי *1 perf.* Jes 43,12 ‖ Jer 49,2.

הִשְׁמַעְתִּיךָ *suff.* Jes 44,8.48,5.6.

הִשְׁמִיעוּ *3 perf. pl.* Jer 48,4.

וְהִשְׁמִיעוּ Ez 27,30.

מַשְׁמִיעַ *pt.* Jes 41,26.52,7² ‖ Nah 2,1 ‖ 1Ch 16,5.

וּמַשְׁמִיעַ Jer 4,15.

מַשְׁמִיעִים, מַשְׁמִעִים *pl.* 1Ch 15,16.28.

לְמַשְׁמִיעִים 1Ch 16,42.

לְהַשְׁמִיעַ *inf. cs.* Jes 58,4 ‖ 1Ch 15,19 ‖ 2Ch 5,13.

לַשְׁמִעַ Ps 26,7.

[הַשְׁמַע הַשְׁמִיעֵנִי *imper. suff.* Ps 143,8.

[הַשְׁמִיעִי הַשְׁמִיעִנִי *f. suff.* Cant 2,14.8,13.

הַשְׁמִיעוּ *pl.* Jes 48,20 ‖ Jer 4,5.16.31,7(6).50,2.29.51,27 ‖ Am 3,9.4,5.

וְהַשְׁמִיעוּ Jer 46,14². 50,2 ‖ Ps 66,8.

הַשְׁמִיעֻנוּ *suff.* Jes 41,22.

וְהַשְׁמִיעוּהָ Jer 5,20.

אַשְׁמִיעַ *1 impf.* Jes 42,9 ‖ Ez 36,15.

אַשְׁמִיעֲךָ *suff.* Jer 18,2.

וְאַשְׁמִעֲךָ Jer 9,27.

וְאַשְׁמִעֵם, וְאַשְׁמִיעֵם Dt 4,10 ‖ Jes 48,3.

[תַּשְׁמִיעַ תַּשְׁמַע *2 impf.* Jud 18,25.

תַּשְׁמִיעֵנִי *suff.* Ps 51,10.

יַשְׁמִיעַ *3 impf.* Jes 42,2 ‖ Ps 106,2.

וְיַשְׁמִעֵנוּ *suff.* Dt 30,12.*13*.

תַּשְׁמִיעוּ *2 impf. pl.* Jos 6,10.

יַשְׁמִיעוּ *3 impf. pl.* Neh 8,15.

וְיַשְׁמִעוּ Jer 23,22.

וַיַּשְׁמִיעוּ Neh 12,42.

יַשְׁמִיעֻנוּ *suff.* Jes 43,9.

וְיִשְׁמְעוּ, וְיִשְׁמָעוּ Jos 7,9 ‖ Jes 43,9 ‖ Jer 6,10.

וַיִּשְׁמְעוּ Gn 3,8.34,24.37,27.45,2 ‖ Ex 4,31 ‖ Dt 34,9 ‖ Jos 9,16.22,11.12 ‖ Jud 9,46.20,3 ‖ 1S 4,6.*7,7.13*, *3*.7,7.22,1.31,11 ‖ 2S 5,17 ‖ 1R 3,28.12,24 ‖ 2R 25,23 ‖ Jer 26,7.10.34,10².37,5.40,7 ‖ Ez 19,4 ‖ Job 2,11 ‖ Esr 4,1 ‖ 1Ch 10,11.14,8.29,23 ‖ 2Ch 11,4.

יִשְׁמְעוּן Ex 4,9 ‖ Dt 2,25.4,6.28 ‖ 1R 8,42.

תִּשְׁמַעְנָה *3 impf. pl. f.* Jes 30,21 ‖ Ps 92,12.

וְתִשְׁמַעְנָה Mich 6,1.

נִשְׁמַע, נִשְׁמָע *Ni. 3 perf.* Gn 45,16 ‖ 1R 6,7 ‖ Jes 15,4 ‖ Jer 8,16.9,18.38,27.49,21.50,46 ‖ Ez 10,5 ‖ Job 26,14 ‖ Cant 2,12 ‖ Eccl 12,13 ‖ Esr 3,13 ‖ Neh 6,1.6.

הֲנִשְׁמַע *interrog.* Dt 4,32 ‖ Neh 13,27.

וְנִשְׁמַע Ex 38,35 ‖ Esth 1,20.

נִשְׁמְעוּ *3 perf. pl.* Dan 10,12.

נִשְׁמָע *pt.* Jer 3,21.31,15(14) ‖ Ps 19,4.

נִשְׁמָעִים *pl.* Eccl 9,16.17.

הַנִּשְׁמַעַת *f. sg.* Jer 51,46.

בְּהִשָּׁמַע *inf. cs.* Esth 2,8.

יִשָּׁמַע, יִשָּׁמֵעַ *3 impf.* Ex 23,13 ‖ 1S 1,13 ‖ Jes 60,18.65,19 ‖ Jer 6,7.33,10 ‖ Ez 19,9.26,13 ‖ Nah 2,14 ‖ Job 37,4 ‖ Neh 6,7.

וַיִּשָּׁמַע 2Ch 30,27.

תִּשָּׁמַע *3 impf. f.* Jer 18,22.

וַתִּשָּׁמַע Neh 12,43.

יִשָּׁמְעוּ (נס״א) *3 impf. pl.* 2S 22,45 ‖ Ps 18,45.

וַיִּשָּׁמְעוּ 1S 17,31.

[שִׁמַּע וַיְשַׁמַּע *Pi. 3 impf.* 1S 15,4.23,8.

הִשְׁמִיעַ *Hi. 3 perf.* 1R 15,22 ‖ 2R 7,6 ‖ Jes 45,21.62,11.

וְהִשְׁמִיעַ Jes 30,30.

הִשְׁמִיעֲךָ *suff.* Dt 4,36.

הִשְׁמִיעָנוּ Jud 13,23.

מִשְׁמָע] **לְמִשְׁמַע** *cs.*

auditio; id quo auditur.

Jes 11,3.

מִשְׁמַעַת] **מִשְׁמַעְתֶּךָ** *suff.*
(מִשְׁמַעְתְּךָ)

oboedientia, oboedientes; admissio, aditus ad principem.

1S 22,14.

מִשְׁמַעְתּוֹ 2S 23,23 ‖ 1Ch 11,25.

מִשְׁמַעְתָּם Jes 11,14.

——v. ch. et n. pr.——

שֶׁמֶץ

susurrus.

י״פ מן הערבית (ג״כ בימין) במובן לחישה ודבור, ונראה יותר לחברו עם שלפניו בצד״י ת׳ עי״ן (ובסורית בקו״ף), ובדרז״ל שמץ פסול; וע׳ הערה אל מום (בקצת נוסחאות בשמאל).

Job 4,12.26,14.

שִׁמְצָה] **לְשִׁמְצָה**

insusurratio, irrisio, ludibrium.

השבעים קורין לְשִׂמְחָה בקמיהם:

Ex 32,25.

שָׁמַר, שָׁמַר

custodire, vigilare; tutum praestare; ש׳ מִן abstinere se; reservare, conservare, memoria retinere, observare, attendere; speculari, insidiari; obsidere; operam dare, studere; respicere, venerari; *Ni.* custodiri; abstinere se; cavere ab aliquo; *Pi.* colere (idola).

כמוהו בצורית ובאשורית (יתכן שיתאחה עם סמר ומשמרות ועם שָׁמִיר במובן חזוק, והֻשאל על התמדת שימת עין על דבר, וגם על הקווי והתוחלת, ע׳ הערה אל קוה); ר״י רייפמאנן גורס בש״ב י״ח י״ב: שמרו מִשְׁלוֹחַ יָד (מ״י) בנער באבשלום; י״פ הַשָּׁמֵר דישעיה מענין שוקט על שמריו; ביחזקאל י״ח ט׳ קורין השבעים: ומשפטי שמר לעשות אֹתָם (הפך אתון של אֱמֶת); בזכריה י״א י״א הַשֹּׁמְרִים אֹתִי (י״ג הַשֹּׂכְרִים); בתהלים י״ב ח׳: תִּשְׁמְרֵנוּ תִּצְּרֶנּוּ; בל״ט ב׳ אָשִׂימָה לפי מחסום, וכן מצינו בי״ח מ״ד תְּשִׂימֵנִי ובש״ב נאמר תִּשְׁמְרֵנִי (ובת״י להפך!); בנ״ט י׳: עזי אליך אזמרה, כאמור בפסוק י״ה; י״ג בקי״ט קל״ו על לא שָׁמְרִי תורתך. באיוב י״ד ט״ז קורין השבעים לֹא תַעֲבֹר (או תַעֲבִיר) ת׳ תִשְׁמֹר.

Gn 37,11 ‖ 1R 11,10.34.14,8 ‖ 2R 10,31.17,19 ‖ Ez 18,9.19 ‖ Hos 12,13 ‖ 1Ch 10,13.

וְשָׁמַר Dt 7,12 ‖ Ez 18,21 ‖ Prv 3,26.

וּשְׁמָרַנִי *suff.* Gn 28,20.

וּשְׁמָרוֹ Jer 31,10(9).

שָׁמְרָה (= שְׁמָרָה) (נס״א) Am 1,11.

שָׁמְרָה *3 perf. f.* Ps 119,167 ‖ Job 10,12.24,15 (נס״א).

שָׁמַרְתָּ *2 perf.* 1S 13,13.14.26,15 ‖ 1R 2,43.8,24. 11,11. 13,21 ‖ 2Ch 6,15.

וְשָׁמַרְתָּ Ex 13,10.15,26 ‖ Dt 4,40. 6,3.7,11.8,6.11,1.16,12.17,10. 26,16 ‖ 1R 2,3.6,12.

וּשְׁמַרְתָּנִי [תָּ *suff.* Job 10,14.

שָׁמַרְתִּי, שָׁמַרְתִּי *1 perf.* 1S 25,21 ‖ 2S 22,22 ‖ Ps 17,4. 18,22.119,67.168 ‖ Job 23,11.

וּשְׁמַרְתִּיךָ *suff.* Gn 28,15.

שָׁמְרוּ, שָׁמָרוּ *3 perf. pl.* Nu 9,23 ‖ Dt 33,9 ‖ Jud 2,22 ‖ Jer 8,7. 16,11 ‖ Ez 20,21.44,15.48,11 ‖ Am 2,4 ‖ Ps 78,10.56. 99,7. 119,136. 158 ‖ 2Ch 34,21.

וְשָׁמְרוּ, וְשָׁמָרוּ Gn 18,19.41,35 ‖ Ex 31,16 ‖ Lev 22,9 ‖ Nu 1,53.3,7. 8.10.9,19.18,3.4 ‖ Dt 31,12 ‖ 2R 11,7 ‖ Ez 44,16 ‖ 1Ch 23,32.

שְׁמַרְתֶּם *2 perf. pl.* Jos 22,2 ‖ 1S 26,16 ‖ Ez 44,8 ‖ Mal 3,7.

וּשְׁמַרְתֶּם Ex 12,17². 24.25. 19,5. 31,14 ‖ Lev 8,35.18,5.*20,8*.26.30. 19,37.*20,22*.22,31 ‖ Nu 18,5 ‖ Dt 4,6.5,1.29.7,12.11,8.32.29,8 ‖ Jos 22,3 ‖ 2R 11,6 ‖ Neh 1,9.

שָׁמַרְנוּ *1 perf. pl.* Mal 3,14 ‖ Neh 1,7.

שׁוֹמֵר, שֹׁמֵר (9) *pt.* Dt 7,9 ‖ 1S 1,12.17,20.22.28,2 ‖ 1R 8,23 ‖ 2R 9,14.22,14 ‖ Jes 21,11². 12. 26,2. 56,2.6 ‖ Jer 35,4 ‖ Ps 34,21.97,10. 116,6.121,4.127,1.145,20.146,9 ‖ Prv 10,17.13,3.16,17.19,8.16.21, 23².22,5 ‖ Eccl 5,7.8,5.11,4 ‖ Esth 2,3.*15*.8.14 ‖ Dan 9,4 ‖ Neh 1,5.2, 8.3,29.9,32 ‖ 2Ch 6,14.34,22.

הַשֹּׁמֵר *interrog.* Gn 4,9.

וְשֹׁמֵר Jes 56,2 ‖ Prv 13,18.15,5. 27,18.29,19.

הַשֹּׁמֵר Ps 146,6.

שֹׁמְרֶךָ [שֹׁמְרְךָ *suff.* Ps 121,3.5.

שֹׁמְרִים *pl.* Nu 3,38 ‖ Jes 62,6 ‖ Jer 51,12 ‖ Mal 2,9 ‖ Ps 130,6 ‖ Neh 12,25.13,22 ‖ 1Ch 12,29(30) ‖ 2Ch 13,11.

הֲשֹׁמְרִים *interrog.* Jud 2,22.

הַשֹּׁמְרִים Jud 1,24.7,19 ‖ 1R 14,27 ‖ Zach 11,11 ‖ Ps 31,7 ‖ Cant 3,3.*5,7* ‖ Neh 11,19 ‖ 2Ch 12,10.

מִשֹּׁמְרִים Ps 130,6.

שֹׁמְרֵי *cs.* Nu 3,28.*32*.31,30.*47* ‖ 2R 12,10.22,4.23,4.25,18 ‖ Jer 20,10.52,24 ‖ Ez 40,45.*44,14*.46 ‖ Ps 106,3 ‖ Cant 5,7 ‖ Eccl 12,3 ‖ 1Ch 9,19² ‖ 2Ch 34,9.

וְשֹׁמְרֵי 2R 11,5 ‖ Ps 71,10 ‖ Prv 28,4.

כְּשֹׁמְרֵי Jer 4,17.

לְשֹׁמְרֵי Ez 44,8 ‖ Ps 103,18.

וּלְשֹׁמְרֵי Ex 20,6 ‖ Dt 5,10.7,9 ‖ Ps 119,63 ‖ Dan 9,4 ‖ Neh 1,5.

מִשֹּׁמְרֵי Esth 2,21.*6,2*.

שָׁמוּר *pass. sg.* 1S 9,24 ‖ Eccl 5,12.

וּשְׁמֻרָה *f.* 2S 23,5.

שָׁמוֹר, שָׁמֹר *inf. abs.* Dt 5,12. 6,17.11,22.16,1.27,1.

שְׁמֹר *cs.* Dt 8,11.

בִּשְׁמוֹר 2S 11,16.

לִשְׁמוֹר, לִשְׁמֹר Gn 3,24 ‖ Ex 16,28.22,6.9 ‖ Nu 8,26 ‖ Dt 4,2.6,2.10, 13.13,19.15,5.17,19.24,8.28,1.*15*. 13.45.*30,10*.32,46 ‖ Jos 1,7.23,6 ‖ 1S 7,1 ‖ 2S 15,16.16,21.20,3 ‖ 1R 2,3.3,14.11,38 ‖ Ez 17,14 ‖ Hos 4,10 ‖ Ps 119,4.5.9.57.60.106 ‖ Prv 5,2.8,34 ‖ Eccl 3,6 ‖ 1Ch 29,19 ‖ 2Ch 5,11.

19.30.15,9.24,8 ‖ 1S 19,2 ‖ 2R 6,9. Jes 7,4 ‖ Job 36,21.

הִשָּׁמְרוּ, הִשָּׁמְרוּ *pl.* Ex 19,12 ‖ Dt 4,23.11,16 ‖ Jer 9,3.17,21.

הִשָּׁמְרִי (נס״א) *f. sg.* Jud 13,4.

תִּשָּׁמֵר *3 impf. f.* Jud 13,13.

תִּשָּׁמֵרוּ] תִּשָּׁמְרוּ *2 impf. pl.* Ex 23,13.

שִׁמֵּר] מְשַׁמְּרִים *Pi. pt. pl.* Jon 2,9.

הִשְׁתַּמֵּר] וָאֶשְׁתַּמֵּר *Hith. 1 impf.* Ps 18,24.

וָאֶשְׁתַּמְּרָה 2S 22,24.

וְיִשְׁתַּמֵּר *3 impf.* Mich 6,16.

שִׁמְרָה

custodiae (*al.* imper.)

שם ע״מ עָצְמָה, וכת״י והשבעים.

Ps 141,3.

שְׁמוּרָה] שְׁמֻרוֹת *pl.*

palpebrae.

ע״ש ששומרות על העינים.

Ps 77,5.

שִׁמּוּר] שִׁמֻּרִים *pl.*

observatio, celebratio.

ע״ד שמירת החקים, ולר״ק כטעם אשמורה, שהנסים נעשו בה באשמורות הלילה.

Ex 12,42².

אַשְׁמוּרָה] וְאַשְׁמוּרָה

vigilia.

חלק מג׳ משמרות הלילה. השבעים באיוב ל״ה י׳: נֹתֵן אַשְׁמֻרוֹת בלילה.

Ps 90,4.

אַשְׁמֻרוֹת *pl.* Ps 119,148 ‖ Thr 2,19.

בְּאַשְׁמֻרוֹת Ps 63,7.

אַשְׁמֹרֶת] הָאַשְׁמֹרֶת Jud 7,19.

בְּאַשְׁמֹרֶת Ex 14,24 ‖ 1S 11,11.

מִשְׁמָר

custodia, carcer; id quo custoditur; observantia, ritus observandus; qui observatur;

תִּשְׁמְרֵם Ps 12,8.22,18.

יִשְׁמֹר, יִשְׁמָר־ *3 impf.* 1S 2,9 ‖ Jer 3,5.5,24 ‖ Ps 121,7.8.127,1 ‖ Prv 2,8 ‖ Job 33,11.

וְיִשְׁמָר־ Ps 107,43.

וַיִּשְׁמֹר Gn 26,5 ‖ 1S 30,23 ‖ 2R 18,6.

יִשְׁמְרֵנִי *suff.* Job 29,2.

וַיִּשְׁמְרֵנוּ Jos 24,17.

יִשְׁמָרְךָ Ps 121,7.

וְיִשְׁמְרֶךָ Nu 6,24.

יִשְׁמְרֵהוּ Ps 41,3.

יִשְׁמְרֶנּוּ Ex 21,29.36.

תִּשְׁמֹר *3 impf. f.* Jud 13,14 ‖ Prv 2,11.6,22.

וְתִשְׁמְרֶךָּ] וְתִשְׁמְרֶךָ *suff.* Prv 4,6.

תִּשְׁמוּרֵם (= תִּשְׁמְרֵם) Prv 14,3.

נִשְׁמֹר *1 impf. pl.* Dt 6,25.

תִּשְׁמְרוּ, תִּשְׁמְרוּ *2 impf. pl.* Gn 17,10 ‖ Ex 31,13 ‖ Lev 18,4. 19,3.19.30.*26,2*.25,18.26,3 ‖ Nu 18,7.28,2 ‖ Dt 13,1.5.24,8 ‖ 1R 9,6 ‖ Ez 20,18.36,27.

וַתִּשְׁמְרוּ Jer 35,18.

תִּשְׁמְרוּן Dt 6,17.8,1.11,22.12,1 ‖ 2R 17,37.

יִשְׁמְרוּ, יִשְׁמֹרוּ *3 impf. pl.* 1R 2,4.*8,25* ‖ 2R 21,8 ‖ Jes 56,4 ‖ Ez 11,20.37,24.44,24 ‖ Mal 2,7 ‖ Ps 56,7.89,32.105,45.132,12 ‖ Prv 8,32 ‖ 2Ch 6,16.23,6.33,8.

וְיִשְׁמְרוּ Ez 43,11.

וַיִּשְׁמְרוּ Ps 59,1 ‖ Neh 12,45.

נִשְׁמַר, נִשְׁמָר *Ni. 3 perf.* 2S 20,10 ‖ Hos 12,14.

וְנִשְׁמַר־ 2R 6,10.

וְנִשְׁמַרְתָּ *2 perf.* Dt 23,10.

נִשְׁמְרוּ, נִשְׁמָרוּ *3 perf. pl.* 1S 21,5 ‖ Ps 37,28.

וְנִשְׁמַרְתֶּם *2 perf. pl.* Dt 2,4.4,15 ‖ Jos 23,11 ‖ Mal 2,15.*16*.

הִשָּׁמֶר, הִשָּׁמֵר (Jes 7,4) *imper.* Gn 24,6.31,24.29 ‖ Ex 10,28.23,21.34,12 ‖ Dt 4,9.6,12.*8,11*.12,13.

וְלִשְׁמוֹר, וְלִשְׁמֹר Dt 5,26.26,17.18.30,16 ‖ Jos 22,5 ‖ 1R 8,58.61 ‖ 2R 23,3 ‖ Neh 10,30 ‖ 1Ch 22,12 (11) ‖ 2Ch 34,31.

לִשְׁמָרְךָ *suff.* Ex 23,20 ‖ Ps 91,11 ‖ Prv 6,24.7,5.

לְשָׁמְרוֹ 1S 19,11.

וּמִשָּׁמְרוֹ Dt 7,8.

וּלְשָׁמְרָהּ Gn 2,15.

בְּשָׁמְרָם Ps 19,12.

לְשָׁמְרָם Jos 10,18.

שְׁמָר־, שְׁמוֹר (Eccl 12,13), שְׁמֹר *imper.* Ex 34,11 ‖ Dt 12,28 ‖ 1R 8,25.20,39 ‖ Hos 12,7 ‖ Mich 7,5 ‖ Ps 37,37 ‖ Prv 4,4.*7,2*.7,1 ‖ Job 2,6 ‖ Eccl 4,17.8,2.12,13 ‖ 2Ch 6,16.

וּשְׁמֹר Dt 4,9 ‖ Ps 37,34.

שָׁמְרָה Ps 25,20.86,2 ‖ 1Ch 29,18.

שָׁמְרֵנִי *suff.* Pr 16,1.17,8.140,5.141,9.

שָׁמְרֵם Prv 4,21.

שִׁמְרוּ *pl.* Jos 6,18.22,5 ‖ 2S 18,12 ‖ Jes 56,1 ‖ Ez 20,19 ‖ 1Ch 28,8 ‖ 2Ch 19,7.

וְשִׁמְרוּ 2R 17,13 ‖ Esr 8,29.

אֶשְׁמוֹר־ (יתיר ו׳), אֶשְׁמֹר *1 impf.* Gn 30,31 ‖ Nu 23,12 ‖ Ps 89,29.119,8.101.

אֶשְׁמְרָה, אֶשְׁמְרָה Ps 39,2².59,10.

וְאֶשְׁמְרָה Ps 119,17.44.88.134.146.

וְאֶשְׁמְרָה Ps 119,55.

וְאֶשְׁמְרֶנָּה *suff.* Ps 119,34.

תִּשְׁמָר־, תִּשְׁמוֹר (3), תִּשְׁמֹר *2 impf.* Gn 17,9 ‖ Ex 23,15.*34,18* ‖ Dt 19,9.23,24.28,9.58 ‖ Jos 1,8 ‖ 1R 9,4 ‖ Jes 42,20 ‖ Zach 3,7² ‖ Ps 130,3 ‖ Prv 2,20 ‖ Job 14,16.22,15.39,1 ‖ 1Ch 22,13(12) ‖ 2Ch 7,17.

הֲתִשְׁמֹר *interrog.* Dt 8,2.

וְתִשְׁמוֹר Job 13,27.

וַתִּשְׁמָר־ 1R 3,6.

תִּשְׁמְרֵנִי *suff.* 2S 22,44.

imperator (Ez 38,7), statio excubiarum.

Gn 42,17 ‖ Prv 4,23 ‖ Job 7,12 ‖ Neh 4,3.16.12,24².25 ‖ 2Ch 26,16².

הַמִּשְׁמָר Jer 51,12 ‖ Neh 4,17.

בְּמִשְׁמָר Gn 40,4.

בַּמִּשְׁמָר Lev 24,12 ‖ Nu 15,34.

לְמִשְׁמָר Ez 38,7.

בְּמִשְׁמַר *cs.* Gn 40,3.7.41,10.

מִשְׁמַרְכֶם *suff.* Gn 42,19.

בְּמִשְׁמָרוֹ Neh 3,7.

וּבְמִשְׁמָרָיו [מִשְׁמָרִים] *pl. suff.* Neh 13,14.

מִשְׁמֶרֶת

custodia, custodiendi actus; statio, specula, excubitores; observatio officii, muneris; quod observatur: lex, ritus; partes alicuius servare, constanter sequi.

השבעים קורין במדבר ד׳ כ״ז בְּשֵׁמוֹת ת׳ בְּמִשְׁמֶרֶת.

Lev 8,35 ‖ Nu 1,53. 3,7.8.28.*32*. 36.38. 4,31.32. 8,26. 9,19.23. 18,4. 5².8.31,30.*47* ‖ Jes 22,3 ‖ 1S 22, 23 ‖ 2S 20,3 ‖ 1R 2,3 ‖ 2R 11,5.6. 7 ‖ Ez 40,45.*44,14*.46.8.15 ‖ Neh 12,45 ‖ 1Ch 9,27. 12,29 (30). 23, 32².25,8 ‖ 2Ch 13,11.23,6.

וּמִשְׁמֶרֶת Nu 3,25.18,3 ‖ Neh 12, 45 ‖ 1Ch 23,32.

בְּמִשְׁמֶרֶת Nu 4,27.

לְמִשְׁמֶרֶת, לְמִשְׁמֶרֶת Ex 12,6. 16,23.32.*33*.34 ‖ Nu 3,38. 17,25. 19,9.

מִשְׁמַרְתִּי *suff.* Gn 26,5 ‖ Lev 18, 30.22,9 ‖ Jes 21,8 ‖ Ez 44,8.16.48, 11 ‖ Hab 2,1 ‖ Zach 3,7.

מִשְׁמַרְתְּךָ Nu 18,3.

מִשְׁמַרְתּוֹ Nu 3,7 ‖ Dt 11,1 ‖ Mal 3, 14.

וּמִשְׁמַרְתָּם Nu 3,31.4,28.

מִשְׁמָרוֹת *pl.* Neh 13,30 ‖ 1Ch 26, 12.

לְמִשְׁמָרוֹת Neh 12,9 ‖ 1Ch 9,23.

מִשְׁמְרוֹת *cs.* Neh 7,3.

מִשְׁמְרוֹתָם *suff.* 2Ch 7,6. 8,14. 35,2.

בְּמִשְׁמְרוֹתָם, בְּמִשְׁמְרֹתָם (Ch) Nu 8,26 ‖ 2Ch 31,16.

בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם 2Ch 31,17.

שְׁמָרִים *pl. t.* [שֶׁמֶר vel שֶׁ׳]

sedimenta, faeces (vini).

ע״ש שנקפאים ונקרשים (ע׳ הערה אל שָׁמַר); י״פ מזה הַשֹּׁמֵר והשקט דישעיה ז׳ ד׳.

Jes 25,6.

שְׁמָרָיו *suff.* Jer 48,11.

שְׁמָרֶיהָ Ps 75,9.

שִׁמְרֵיהֶם Zeph 1,12.

שָׁמִיר

spina; *adamas.

כמוהו בערבית, וע״ש קשיותו, והָשאל אל החלמיש ואבן טובה העשויה לחריתה ולחקיקה.

Jes 5,6.7,24.25.9,17. 27,4. 32,13 ‖ *Jer 17,1 ‖ *Zach 7,12.

כְּשָׁמִיר* Ez 3,9.

לַשָּׁמִיר Jes 7,23.

וּשְׁמִירוֹ *suff.* Jes 10,17.

——v. chald. et n. pr.——

שֶׁמֶשׁ, שָׁמֶשׁ

sol; *pl.* pinnae vel fenestra, LXX ἐπάλξεις.

כמוהו בצורית, ארמית, סורית ואשורית; בשבאית וערבית השי״ן השנית בשמאל. בישעיה ל״ח ח׳ יש לסרס ולקרוא: אשר ירדה הַשֶּׁמֶשׁ במעלות אחז.

Dt 4,41.47.33,14 ‖ Jos 10,12 ‖ Jud 11,18.20,43 ‖ 2S 23,4 ‖ Jes 41,25. 45,6.59,19 ‖ Jer 31,35(34).43,13 ‖ Ez 32,7 ‖ Joel 2,10.*4,15* ‖ Nah 3, 17 ‖ Hab 3,11 ‖ Mal 1,11.3,20 ‖ Ps 50,1. 58,9. 72,5.17. 84,12. 104,19. 113,3.148,3 ‖ Job 8,16 ‖ Eccl 6,5.

וָשֶׁמֶשׁ Jes 49,10 ‖ Ps 74,16.

הַשֶּׁמֶשׁ, הַשָּׁמֶשׁ Gn 15,12.17.19, 23.28,11.32,32.37,9 ‖ Ex 16,21.17, 12.22,2.25 ‖ Lev 22,7 ‖ Nu 21,11.25, 4 ‖ Dt 4,19.11,30.16,6.23,12.24,13. 15 ‖ Jos 1,4.15. 8,29.10,13². 27.12, 1.13,5.19,12.27.34.23,4 ‖ Jud 5,31. 9,33.19,14.21,19 ‖ 1S 11,9 ‖ 2S 3, 35.12,11.12 ‖ 1R 22,36 ‖ 2R 10,33. 23,11 ‖ Jes 13,10.38,8.60,19 ‖ Joel 3,4 ‖ Am 8,9 ‖ Jon 4,8² ‖ Mich 3,6 ‖ Zach 8,7 ‖ Ps 104,22. 121,6. 136, 8 ‖ Cant 1,6 ‖ Eccl 1,3.5.9.14.2,11. 17.18.12.20.22.3,16.*5,12.6,1.10*, *5*.4,1.3.*8,9.9,6*.7.15.5,17.6,12.7, 11.8,15².17.*9,3*.9,9².11.13.11,7. 12,2 ‖ Neh 7,3 ‖ 2Ch 18,34.

וְהַשֶּׁמֶשׁ 2S 2,24 ‖ 2R 3,22.

בַּשֶּׁמֶשׁ Jes 38,8.

כַּשֶּׁמֶשׁ Ps 89,37.

לַשֶּׁמֶשׁ, לַשָּׁמֶשׁ 2R 23,5.11 ‖ Jer 8,2 ‖ Ez 8,16 ‖ Ps 19,5.

וְלַשֶּׁמֶשׁ Dt 17,3.

שִׁמְשֵׁךְ *suff.* Jes 60,20.

שִׁמְשָׁהּ Jer 15,9.

שִׁמְשֹׁתַיִךְ [שְׁמָשׁוֹת] *pl. suff.* Jes 54,12.

——v. ch. et n. pr.——

שַׁנְאָ v. **שָׁנָא**; **שָׁנָה** v. **שָׁנַן** v. **שֵׁן**; v. **יָשֵׁן**.

שִׁנְאָן

iteratio.

להראב״ע שרשו שָׁנָה וכמו שְׁנַיִן, וכטעם אלף אלפים דדניאל ז׳ י׳, וי״ג שַׁאֲנָן, שָׁאוֹן, שִׁיאוֹן (הר) או יִשְׂרָאֵל, ולפי שלא נתברר כל צרכו יחדנו לו מדור בסדר הא״ב.

Ps 68,18.

——**אַשְׁנָב** v. p. 74b——

°שָׁנָא, שָׁנָה [שָׁנָה (נס״א)]

duplicare, iterum facere; alium, diversum esse; mutari; *Pi.* mutare, violare (ius), variare; dissimulare.

יש לו אחים וקרובים בשאר לשונות בני שם; יש מחלקים אותו לשתי הוראות שונות (כמו שנבדלו בערבית), אבל שתיהן אינן יוצאות מעיקר מובן שֵׁנִי, שכל שני יתחלף מן הראשון בענין מה. וי״ג במשלי ל״א ה׳ וִישַׁנֶּה דין, ומקביל אל וְיִשְׁכַּח; בקהלת ח׳ א׳: וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא, וכענין זה תרגמו השבעים.

2S 20,10.

שָׁנִיתִי *1 perf.* Mal 3,6.

שׁוֹנֶה *pt.* Prv 26,11.

וְשֹׁנֶה Prv 17,9.

שׁוֹנִים *pl.* Prv 24,21 ‖ Esth 1,7.

שֹׁנוֹת [שֹׁנָה] *pl. f.* Esth 3,8.

שְׁנוֹת (?) *inf. cs.* Ps 77,11.

שָׁנָה] **שְׁנוּ** *imper. pl.* 1R 18,34.

אֶשְׁנֶה *1 impf.* 1S 26,8.

תִּשְׁנוּ *2 impf. pl.* Neh 13,21.

יִשְׁנֶא *3 impf.* Thr 4,1.

יִשְׁנוּ *3 impf. pl.* Job 29,12.

וַיִּשְׁנוּ 1R 18,34.

נִשְׁנָה] **הִשָּׁנוֹת** *Ni. inf. cs.* Gn 41,32.

שִׁנָּה] **וְשִׁנָּא, וְשִׁנָּה** (R) *Pi. 3 perf.* 2R 25,29 ‖ Jes 52,33.

מְשַׁנֶּה *pt.* Job 14,20.

לְשַׁנּוֹת *inf. cs.* Jer 2,36.

בְּשַׁנּוֹתוֹ *suff.* Ps 34,1.

אֲשַׁנֶּה *1 impf.* Ps 89,35.

וִישַׁנֶּה *3 impf.* Prv 31,5.

וַיְשַׁנּוֹ *suff.* 1S 21,14.

וַיְשַׁנֶּהָ Esth 2,9.

שֻׁנָּה] **יְשֻׁנֶּא** *Pu. 3 impf.* Eccl 8,1.

הִשְׁתַּנָּה] **וְהִשְׁתַּנִּית** *Hith. 2 perf. f.* 1R 14,2.

שְׁנַיִם, *du.* **שְׁנָיִם**

duo, duplum, alterum tantum, secundum, iterum.

בא ע״מ רבוי זוגי, וע״ד שְׁתַּיִם, ע׳ באור רש״פ ליסוד מספר הערה מ״ב.

Gn 6,19.20.7,2.9.15.44,27.46,27 ‖ Ex 22,3.6.8. 25,18. 29,1.38 ‖ Lev 23,18 ‖ Nu 1,35.*2,21.26,37*.39.*2,26*.3,39.43.*26,14* ‖ Nu 7,17.*23.29.35.41.47.53.59.65.71.77.83*. 26,34. 28,3.11.*19.27*. 29,13.*17.20.23.26.29.32*.31,33.35.38.40 ‖ Dt 17,6. 21,17 ‖ Jos 2,1 ‖ Jud 11,37.39. 20,21 ‖ 1S 11,11 ‖ 2S 1,1 ‖ 1R 5,28.7,41.17,12.18,23.20,15. 21,10 ‖ 2R 2,9.9,32.25,16 ‖ Jes 17,6 ‖ Jer 52,20 ‖ Ez 21,24.40,39.40² ‖ Am 3,3 ‖ Zach 13,8 ‖ Eccl 4,11 ‖ Dan 12,5 ‖ Esr 8,27 ‖ 1Ch 19,7.24,17.26,17.18 ‖ 2Ch 3,10.15.4,3.12.13.21,19.

וּשְׁנַיִם, וּשְׁנָיִם Dt 32,30 ‖ Jud 7,3.12,6 ‖ 1S 25,18 ‖ 2S 8,5 ‖ 1R 8,63. 10,19.20,1.16.22,31 ‖ 2R 10,14 ‖ Jer 3,14.52,29 ‖ Ez 40,39.41,18 ‖ Zach 4,3 ‖ Dan 9,25.26 ‖ Esr 2,3.4.10.12.24. 27.29.37.58.60 ‖ Neh 6,15. 7,8.9.10.17.28. 31.33.40.60. 62.11,12.13.19 ‖ 1Ch 7,2.*7*.12,28 (29).18,5.26,8 ‖ 2Ch 7,5. 9,18.13,21.

הַשְּׁנָיִם Eccl 4,9.12.

בִּשְׁנַיִם, בִּשְׁנָיִם Nu 13,23 ‖ Jud 15,13.

בַּשְּׁנָיִם 1Ch 11,21.

לִשְׁנַיִם, לִשְׁנָיִם 1R 3,25 ‖ 2R 2,12 ‖ Jer 34,18 ‖ Esr 10,13 ‖ 1Ch 25,29.

וְלִשְׁנָיִם Jos 6,22.

שְׁנֵים, K. *cs. I.* Gn 17,20.25, 16.35,22. 42,13. 32. 49,28 ‖ Nu 1,44.7.78.84.87⁴.17,17.*21*.29,17.31,5 ‖ Dt 1,23 ‖ Jos 4,2. 4. 8,25 ‖ Jud 21,10 ‖ 2S 2,15.10,6.*17,1* ‖ 1R 4,7.7,44.11,30.19,19 ‖ 2R 17,16k ‖ Jer 52,20 ‖ Ps 60,2 ‖ Esth 2,12.3,7.*13.8,12* ‖ Esr 8,24.35² ‖ Neh 7,24 ‖ 1Ch 24,12.25,9.10—31 ‖ 2Ch 4,4.15.

וּשְׁנֵים 2S 2,15 ‖ 1R 5,6.*10,26*.10,20 ‖ Esr 2,6.18 ‖ 1Ch 9,22.15,10 ‖ 2Ch 1,14.*9,25*.9,19.

הַשְּׁנֵים 1Ch 25,19.27,15.

בִּשְׁנֵים 1R 19,19 ‖ 2R 25,27 ‖ Jer 52.31 ‖ Ez 29,1 ‖ Esr 8,31.

וּבִשְׁנֵים Esth 9,1.

לִשְׁנֵים Ex 24,4. 39,14 ‖ Jud 19,29 ‖ 1Ch 27,15.

שְׁנֵי, Q. *cs. II.* Gn 1,16. 10,25. 19,1.22,3. 25,23.27,9. 34,25. 40,2.41,50.42,37.48,1.5 ‖ Ex 2,13.16,22.18,3.25,19.22.35³.*37,21*.26,19.*21.25.36,24.26*. 28,7.23.*26.39,16.19*.29,3.30,4.*37,27*.31,18.34,1.4².36.30².37,7.39,4 ‖ Lev 5,7.*12,8.14.22.15,14.29*.8,2. 14,10. 16,1.5.7.8. 23,13.*17*.20.24,5 ‖ Nu 6,10.7,3.89.11,26.15,6.28,9.28.*29,9.14*.29,3.34,15 ‖ Dt 3,8.*4,47*. 4,13.5,19. 9,10.11.10,1.3.19,15.17 ‖ Jos 2,4.23.3,12.14,3.4.21,16.24,12 ‖ Jud 3,16. 7,25.8,12.11,38.15,4.16,29 ‖ 1S 1,3.*4.4*.2,34.4,17.10,2 ‖ 2S 8,2.12,1.14,6.15,27.36.18,24.21,8.23,20 ‖ 1R 2,39.6,23.34. 7,15.20.24. 25.42. 8,9. 9,10.12,28.21,13 ‖ 2R 1,14.4,1.5,22.23.7,14.10,4.8.17,16q ‖ Jes 7,16 ‖ Jer 24,1 ‖ Ez 15,4.21,26.35,10 ‖ Zach 4,11.12. 14.6,1.11,7 ‖ Cant 4,5.*7,4* ‖ Ruth 1,2 ‖ Esth 2,21.*6.2*.9,27 ‖ 1Ch 1,19.11,22 ‖ 2Ch 5,10.

וּשְׁנֵי Gn 24,22.25,23 ‖ Ex 18,6.26,19.*21.25. 36,24.26*. 23. 32,15.*34,29*.36,28 ‖ Lev 23,19 ‖ Nu 7,3.22.22.28,9.*12*.20 ‖ Dt 9,15.10,3 ‖ Jud 9,44 ‖ 1S 4,11.28,8.30,12 ‖ 2S 4,2 ‖ 1R 6,34.7,18 ‖ 2R 2,24 ‖ Ruth 1,1.3.

בִּשְׁנֵי Dt 9,17 ‖ 1R 2,32 ‖ 2R 5,23 ‖ Ez 32,1.

וּבִשְׁנֵי Job 42,7.

כִּשְׁנֵי 1R 20,27 ‖ Cant 4,5.*7,4*.

לִשְׁנֵי Gn 9,22.32,8.11 ‖ Ex 4,9.26,24.*36,29*.28,21 ‖ Lev 5,11 ‖ Nu 29,14 ‖ Dt 3,21 ‖ Jos 2,10.*9,10* ‖ 1R 2,5.6,25 ‖ Jes 8,14 ‖ Ez 37,22. 47,13.

מִשְּׁנֵי Ex 25,18.*37,7*.32,15.37,8 ‖ Jes 7,4 ‖ Ruth 1,5.

שְׁנֵינוּ *suff.* Gn 31,37 ‖ 1S 20,42 ‖ Job 9,33.

שְׁנֵיכֶם Gn 27,45.

שְׁנֵיהֶם Gn 2,25. 3,7. 9,23. 21,27. 31.22,6.*8*. 40,5.48,13 ‖ Ex 22,8. 10 ‖ Lev 20,11.*12*.13.18 ‖ Nu 7,13.*19.25.31.37.43.49.55.61.67.73.79*.12,5.25,8 ‖ Dt 22,22.24.23,19 ‖ Jud 19,6.8 ‖ 1S 2,34. 9,26. 14,11.20,11.23,18 ‖ 2S 14,6.17,18 ‖ 1R 5,26 ‖ 2R 2,6.8.11.4,33 ‖ Jes 1,31 ‖ Jer 46,12 ‖ Ez 21,24 ‖ Zach 6,13 ‖ Prv 17,15.*20,10*. 20,12. 24,22.29,13 ‖ Ruth 1,5 ‖ Eccl 11,6 ‖ Esth 2,23.

וּשְׁנֵיהֶם 1R 11,29 ‖ 2R 2,7 ‖ Dan 11,27.

לִשְׁנֵיהֶם Ex 26,24.36,29.

מִשְּׁנֵיהֶם Prv 27,3 ‖ Eccl 4,3.

שְׁתַּיִם, שְׁתָּיִם *f.* Gn 5,18.*20*.26.

28.11,20 || Lev 23,17. 34,6 || Jos 15,60.21,25.*27* || 1R 3,16.18.7,41^2. 15,25 || 2R 1,17.2,24.6,10.14,1.15, 32 || Jes 51,19 || Jer 2,13 || Ez 1,11. 23^2.23,2.40,9.41,3.22.24^2.43,14 || Am 4,8 || Hag 1,1.*15.2,10* || Zach 1,1.*7*.5,9 || Ps 62,12 || Prv 30,7 || Job 13,20 || Dan 2,1 || 2Ch 4,12^2. 24,3.

וּשְׁתַּיִם, וּשְׁתָּיִם Nu 35,6 || Jos 19,30 || Jud 10,3 || 2S 14,20.*16,29* || 2R 8,17.26.*21,19*.15,2.27.21,19 || Ez 1,11.41,23.24 || Job 40,5 || Neh 5,14.13,6.20 || 2Ch 21,5.*20*.22,2.26,3.33,21^2.

בִּשְׁתַּיִם 1S 18,21 || Jes 6,2.

וּבִשְׁתַּיִם Jes 6,2 || Job 33,14.

שְׁתַּיִם *cs. I* Gn 5,8.*14,4* || Ex 15,27.28,21.*39,14* || Lev 24,5 || Nu 7,84^2.*86*.33,9 || Jos 4,3.20.18,24.*19,15.21,7.38* || 1R 7,*15*.16,23.18,31 || 2R 3,1. 8. 25. 17,1.21,1 || Jer 52,21 || Ez 43,16 || Esth 3,7 || Neh 5,14 || 1Ch 6,48 || 2Ch 33,1.

וּשְׁתַּיִם Ex 24,4 || Jos 4,9.

בִּשְׁתַּיִם Ez 43,16.

וּבִשְׁתַּיִם 2Ch 34,3.

מִשְּׁתַּיִם־ (שׁ׳ רפה) Jon 4,11.

שְׁתֵּי *cs. II* Gn 4,19. 19,8.15.16. 36.29,16.31,33. 32,23^2. 33,1 || Ex 12,7.22.23. 26,17. 27,7. 28,7.9.11. 12^2. 23^2. 24^2. 25^2. 26. *27*. 27.29,13. *22*. 30,4. *37,27*. 36,22. 39,16^2. 17^2. 18^2.19.*20*.20 || Lev 3,4.*10.15.4,9. 7,4*.5,7.*12,8. 15,14.29*. 8,16.*25*. 14,4.49.16,21 || Nu 6,10. 7,7.10,2 || Dt 9,15.17.14,6.21,15 || Jos 4,8 || 1S 1,2.3,11.6,10.10,4.14,49. 30,18 || 2S 2,2.9,13.13,6 || 1R 7,41.42.18,21 || 2R 21,12 || Jes 47,9 || Jer 33,24 || Ez 35,10 || Am 3,12 || Zach 4,12 || Prv 30,15 || Dan 8,7 || Neh 7,71. 72.12,31.40 || 1Ch 4,5 || 2Ch 4,12. *13*.

וּשְׁתֵּי Gn 19,30^2 || Ex 25,12.*37,3*^{2}. 28,14.30,4. *37,27.39,16* || Lev 14,22 || 1S 2,21.5,4.6,7.13,1.27,3.30,5 || 1R 6,32.34.7,16 || 2R 5,22.*23*. 11,7 || Jes 7,21 || Ez 41,24 || Ruth 1,7.

בִּשְׁתֵּי Gn 31,41 || 2R 21,5.*23,12* || Ex 32,1.*17.33,21* || 2Ch 33,5.

וּבִשְׁתֵּי Jud 16,3.

לִשְׁתֵּי Ex 26,19^2. *36,24*^{2} || Lev 5,11 || 1R 7,42 || Ez 37,22 || Hos 10,10 || Ruth 1,8 || 2Ch 4,13.

מִשְּׁתֵּי Jud 16,28.

שְׁתֵּיהֶם (al. שְׁתֵּיהֶן) *suff.* Ruth 1,19.4,11.

שְׁתֵּיהֶן 1S 25,43.

לִשְׁתֵּיהֶן Ez 23,13.

שֵׁנִי

alter, secundus; שֵׁנִית *adv.* secundum, iterum, secundo loco, porro; secundarius, secundum locum tenens; *cubicula secundi tabulati.*

באסתר ב׳ י״ד ובנחמיה ג׳ ל׳ שני סבירין שנית. בַּשֵּׁנִי דדהי״ב ג׳ ב׳ הכונה בשני לחדש, מפני חג ר״ח, לרד״ק בשני בשבוע, ופי׳ רז״ל ידוע, אמנם השבעים והירונימוס לא תרגמוהו כלל (ואולי שתי נוסחאות יש כאן).

Gn 1,3.30,7,*12* || Nu 8,8 || 2R 9,19 || Eccl 4,8.10 || Esth 2,14 || Neh 3,30 || 1Ch 3,1.

הַשֵּׁנִי Gn 2,13.7,11.8,14.32,20.41,52 || Ex 2,13.16,1.25,32.*37,18*. 28,18.*39,11*.29,19.39.*41* || Lev 5,10. 8,22 || Nu 1,1.*18*.7,18.9,11.10,11. 11,26. 28,4.*8*. 29,17 || Jos 6,14.10,32. 19,1 || Jud 6,25. 26. 28. 20,24. 25 || 1S 20,27.34 || 2S 4,2 || 1R 6,1. 25.26.27^2.7,15 || 2R 25,17 || Jer 41,4.52,22 || Ez 10,14.43,22 || Zach 11,14 || Eccl 4,15 || Esth 7,2 || Esr 3,8 || Neh 8,13 || 1Ch 2,13. 3,15. 7,15. 8,1. 39. 12,9 (10). 23,11. 19. 20. 24,7. 23,20. 24,7. 23. 25,9. 26,2.4.11. 27,4 || 2Ch 3,2. 30,2. 13. 15.

בַּשֵּׁנִי 2Ch 3,2.

שְׁנַיִם *pl.* Gn 6,16.

וּשְׁנַיִם Nu 2,16.

שֵׁנִית (adv.) *f.* Gn 22,15.41,5 || Lev 13,5.*33.54*.6.7.58 || Nu 10,6 || Jos 5,2 || 2S 14,29 || 1R 9,2.19,7 || 2R 10,6 || Jes 11,11 || Jer 1,13.*13,3*.33,1 || Ez 4,6 || Jon 3,1 || Hag 2,20 || Zach 4,12 || Mal 2,13 || Esth 2,19 || Neh 3,11.*19.20.21.24.27* || 1Ch 29,22.

הַשֵּׁנִית Gn 4,19.47,18 || Ex 1,15. 25,12.*37,3*.26,4.*5.36,11.12*.10.*36,17*.20.*36,25*.27.*36,32*. 27,15.*38,15*.28,10. 40.17 || Nu 1,1.*9,1*.10,11 || 1S 1,2 || 1R 6,24.34.7,16.*20*. 17.*18* || 2R 19,29 || Jes 37,30 || Zach 6,2 || Job 42,14 || Ruth 1,4 || Esth 9,29 || Dan 8,3 || Esr 3,8 || Neh 12,38 || 2Ch 27,5.

וְהַשֵּׁנִית 2S 16,19.

שָׁנָה, K. (2R 8,17)

annus.

ע״ש החליפה והתמורה או בעבור הִשָּׁנוֹת ארבע התקופות. בן שנה שאול במלכו וגו׳ מקרא חסר (הכרון שלא יוכל להמנות), ומלבי״ם מחברו עם ויתר העם שלח איש לאהליו, שהיה נקי לביתו שנה אחת אחר שעלה לשררה, והיא השערה תלויה בשערה; י״ג במ״ב י״ג כ׳: יבאו בארץ שָׁנָה בְּשָׁנָה, או בְּוֹאת (הַ)שנה, כלומר שמת בה אלישע, או בָּאוּ שָׁמָּה (ביחזקאל ל״ח י״ז שָׁנִים נוסחא אחרת ת׳ בימים, וכן בדניאל י״א י״א).

Gn 5,3.4.5^2.6.7.8^2.9.10^2.11.12.13^2. 14.15.16^2.17^2. 18^2. 19. 20^2. 21.22. 23^2. 25^2. 26^2. 27^2. 28^2. 30^2. 31^2. 32.6, 3.7,6.11.8,13. 9,28^2. 29^2. 11,10.11. 12.13.*15*.14.16.17^2. 18. 19. 20. 21. 22.23. 24. 25^2. 26. 32. 12,4.14,4^2. 5. 15,13.16,16.17,1.17^2. 24. 25. 21,5. 23,1^2. 7.17.20.26.26,34. 31,38. 41^2. 35,28.37,2.41,46.47,9.28^2 || Ex 6,16.*20*.18.7,7^2. 12,5.40.*41*^{2}.16,35. 29,38.30,14. 38,26 || Lev 9,3.23, 18.19.25,8.10.11.30.27,3^2.5.7 || Nu 1,3.*18.20.22.24.26.28.30.32.34. 36.38.40.42.45.26,2.32,11*.4,3.*23*. 3.23.*30.35.39.43.47*. 7,17.*23.29. 35.41.47.53.59.65.71.77.83.87. 88.28,3.9.11.19.27.29.2.8.13.17. 20.23.26.29.32.36*.8,24. 25.14,29. *26,4*.33,34.32,13.33,29 || Dt 1,3.2,7.*8,2.4*.14.11,12.14,22^2. 24,5.29,4. 31,2.*34,7* || Jos 5,6.14,7.10^2 || Jud 3,11.*5,31.8,28*.14.30.4.3,10.2.3.8.

11,26.13,1.15,20.16,31 ‖ 1S 4,15. 18.7,2.13,1 ‖ 2S 2,10. 5,4².5.15,7. 19,33.36.21,1 ‖ 1R 2,11.*11,42*.6, 1².7,1.9,10.14,20.*16,29*.21².15,10. 33.16,8.15.23².29.22,42² ‖ 2R 3,1. 8,17².25.26.*21,19*. 9,29.10,36.12, 2.7.*13,1*.13,1.10².20. 14,2.*15,33*. *18,2.23,36*.2.*18,2*.17.21.23².15,1. 2².8.13.*17*.23.27².33. *16,2*.16,1.2. 18,13. 20,6. 21,1².19. 22,1².3. 23, 23.31.36. *24,18*. 24,8.18. 25,2.8. 27 ‖ Jes 7,8.21,16.23,15².25,17. 29,1.32,10.36,1.38,5.65,20² ‖ Jer 1,2.3.25,3².11.12.29.10. 32,1.39,2. 52,1².5.12.31 ‖ Ez 1,1.26,1.29,11. 12.13.17.30,20.*31,1*. 32,1.*17.33*, *21*.40,1² ‖ Am 2,10.5,25 ‖ Mich 6, 6 ‖ Zach 1,12.7,5 ‖ Ps 90,10².95, 10 ‖ Job 3,6.42,16 ‖ Esth 9,21.*27* ‖ Dan 9,2 ‖ Esr 3,8 ‖ Neh 9,21 ‖ 1Ch 2,21.3,4.23,3.24.27.27,23.29.27 ‖ 2Ch 8,1.9,30.12,13². 20,31².21,5. 22,2.24,1.15.25,1.*27,1.8.29,1.36*, *5.1.29,1.5*.25.26,1.3².27,1.*8.28,1*. 28,1.31,17.33,1².21. 34,1.3. 35,19. 36,2.5.*14*.11.21.

שָׁנָה בְּשָׁנָה Lev 25,53 ‖ Dt 15, 20 ‖ 1S 1,7.7,16 ‖ 1R 5,25.10,25 ‖ Zach 14,16 ‖ Neh 10,35.36 ‖ 2Ch 9,24.24,5.

וְשָׁנָה 2R 8,26 ‖ Esth 9,21.*27* ‖ 2Ch 22,2.

הַשָּׁנָה Gn 47,18 ‖ Ex 12,2.23,16. 34,22 ‖ Lev 25,22² ‖ Nu 28,14 ‖ Dt 11,12 ‖ 2S 11,1 ‖ 1R 20,22.26 ‖ 2R 18,9. 19,29 ‖ Jes 37,30 ‖ Jer 25,1. 28,16.32,1 ‖ Ez 1,2.40,1 ‖ Neh 10, 32 ‖ 1Ch 20,1. 27,1 ‖ 2Ch 24,23. 36,10.

בְּשָׁנָה Ex 23,29 ‖ 1R 10,14 ‖ 2Ch 9,13.

בַּשָּׁנָה, Q. Gn 17,21.26,12.47,17. 18 ‖ Ex 23,14.17.*34,23*.30,10².34, 24.40,17 ‖ Lev 16,34.23,41.25,20. 21 ‖ Nu 1,1.*9,1*.10,11 ‖ Dt 14,28. 16,16.26,12 ‖ Jos 5,12 ‖ Jud 10,8. 11,40 ‖ 1R 4,7.6,1.37. 9,25.14,25. 18,1.22,2 ‖ 2R 18,9 ‖ Jer 25,1.*45*, *1*. 28,1².17. 32,1. 36,1.9. 39,1. 51, 46².52,4 ‖ Ez 8,1.20,1.24,1.29,1 ‖ Neh 10,33 ‖ 2Ch 8,13.12,2.27,5. 29,3.

וּבַשָּׁנָה Lev 19,24.25.25,4 ‖ Dt 15, 12 ‖ 1R 6,38 ‖ 2R 11,4.19,29² ‖ Jes 37,30² ‖ Esr 3,8 ‖ 2Ch 23,1.27,5.

כְּשָׁנָה בְשָׁנָה 2R 17,4.

לַשָּׁנָה Nu 14,34² ‖ Ez 4,6².

שְׁנַת *cs.* Gn 41,50 ‖ Lev 25,4.10. *11*.28.29.40.*50.52.27,18.23* ‖ Dt 15,9².26,12. 31,10 ‖ 2R 18,10.25, 8 ‖ Jes 34,8.61,2 ‖ Jer 11,23.*23,12*. *48,44* ‖ Ez 52,12. 46,17 ‖ Ps 65, 12 ‖ Dan 1,21 ‖ Esr 7,8 ‖ Neh 1,1. 2,1.5,14 ‖ 2Ch 15,19.

וּשְׁנַת Jer 63,4.

בִּשְׁנַת, K. Gn 7,11 ‖ Lev 25,13. 54.25,13.54.27,24 ‖ Nu 33,38 ‖ 1R 15,25.28.*33*.16,8.10.15.23.29.22, 41.52 ‖ 2R 1,17. 3,1.8,25.12,2.7. 13,1.10.14,1.23. 15,1.8.13.*17*.23. 27.30.32. 16,1.17,1.6.18,1.10.24, 12. 25,1. 27 ‖ Jes 6,1. 14,28.20, 1 ‖ Jer 28,1. 32,1. 46,2.51,59.52, 28.29.30.31 ‖ Hag 1,1.*15.2,10* ‖ Zach 1,1.*7*.7,1 ‖ Esth 1,3.2,16.3, 7 ‖ Dan 1,1.8,1.9,1.2.10,1.11,1 ‖ Esr 7,7 ‖ Neh 13,6 ‖ 1Ch 26,31 ‖ 2Ch 3,2.13,1.16,1.12.13.

וּבִשְׁנַת 1R 15,1.9 ‖ 2R 8,16.9,29 ‖ Jer 17,8 ‖ Dan 2,1 ‖ Esr 1,1 ‖ 2Ch 17,7.34,8.36,22.

לִשְׁנַת 2Ch 15,10.

מִשְּׁנַת Lev 25,50.27,17 ‖ Neh 5,14.

שְׁנָתוֹ *suff.* Lev 12,6.23,12 ‖ Nu 6,12. 14. 7,15.*21.27.33.39.45.51. 57.63.69.75.81* ‖ Ez 46,13.

שְׁנָתָהּ Lev 14,10 ‖ Nu 6,14.15,27.

שְׁנָתַיִם, שְׁנָתָיִם *du.* Gn 11,10. 41,1.45,6 ‖ 2S 14,28 ‖ 1R 15,25.*22*, *52*.16,8 ‖ 2R 15,23 ‖ Jer 28,3.*11* ‖ Am 1,1.

לִשְׁנָתַיִם 2S 13,23.

שָׁנִים *pl. I* Gn 5,6. 7.11. 14.15. 11,13.*15*. 19.21.32. 12,4. 16,3. 16. 17,1.23,1. 25,7.17.29,18.20.27.*30*. 31,41.41,26².*27*.29.48. 45,6.11.47, 28.50,22.26 ‖ Ex 21,2.23,10 ‖ Lev 19,23. 25,3².8².15.50. 27,5.6 ‖ Nu 13,22 ‖ Dt 14,28. 15,1.*31,10*.12. 18 ‖ Jos 24,29 ‖ Jud 2,8.3,8.6,1.25. 9,22.12,7.9.11.14 ‖ 1S 13,1.29,3 ‖ 2S 2,10.11.*5,5*.4,4.13,38.21,1.24, 13 ‖ 1R 2,11².39.6,38.10,22.15,2. 16,23.22,1 ‖ 2R 8,1.2.3.11,3.12,1. 15,17. 17,1.5. 18,10. 21,19.24,1 ‖ Jes 16,14.20,3 ‖ Jer 34,14² ‖ Ez 38,17.39,9 ‖ Hab 3,2² ‖ Zach 7,3 ‖ Ps 90,4 ‖ Job 15,20.32,7 ‖ Ruth 1, 4 ‖ Eccl 6,6.11,8.12,1 ‖ Dan 1,5. 11,6.8.13 ‖ Neh 5,14.9,30 ‖ 1Ch 3, 4.21,12.29,27 ‖ 2Ch 9,21.13,2.23. 18,2.21,5.*20*.22,12.24,1. 31,16.33, 31.34,1.3.36,9.

וְשָׁנִים Gn 1,14 ‖ Eccl 6,3.

הַשָּׁנִים Gn 41,35 ‖ Lev 25,8.16². 21.27,18 ‖ 1R 17,1 ‖ Ez 38,8 ‖ Joel 2,25 ‖ Dan 9,2.

בְּשָׁנִים Lev 25,51.52 ‖ 2Ch 14,5.

וּכְשָׁנִים Mal 3,4.

לְשָׁנִים 2Ch 11,17².

שְׁנֵי *cs.* Gn 23,1. 25,7.17.41,27. 30.34.36.47.53.47.53.54.47,8.9³ ‖ Lev 25,15.27 ‖ 2S 19,35 ‖ Ez 4,5 ‖ Joel 2,2.

וּשְׁנֵי Ex 6,16.18.20.

כִּשְׁנֵי Jes 16,14.21,16.

שָׁנֵינוּ *suff.* Ps 90,9.

שָׁנָיו Lev 25,52 ‖ Job 36,26 ‖ Eccl 6,3.

וּשְׁנֵיהֶם Job 36,11.

שְׁנוֹת [שְׁנוֹת *pl. II cs.* Dt 32, 7 ‖ Ps 77,6.11. 90,15 ‖ Prv 4,10.9, 11 ‖ Job 16,22.

וּשְׁנוֹת Prv 3,2.10,27.

שְׁנוֹתַי, שְׁנוֹתָי *suff.* Jes 38,10. 15.

וּשְׁנוֹתַי Ps 31,11.

שְׁנוֹתֵינוּ Ps 90,10.

שְׁנוֹתֶיךָ Ps 102,25 ‖ Job 10,5.

וּשְׁנוֹתֶיךָ Ps 102,28 ‖ Prv 5,9.

שְׁנוֹתַיִךְ [תָ Ez 22,4.

שְׁנוֹתָיו Ps 61,7.

וּשְׁנוֹתָם Ps 78,33.

ו׳ י״ב, והשבעים קורין הַיְשָׁנָה (ע׳ דה״ב י״ג י״ט).

Ex 21,24². 27² ‖ Lev 24,20² ‖ Dt 19,21 ‖ 1S 14,4 ‖ 1R 10,18 ‖ Ez 27, 6.15 ‖ Am 6,4 ‖ Ps 45,9 ‖ Prv 25, 19 ‖ Job 39,28 ‖ Cant 5,14 ‖ Thr 2, 16 ‖ 2Ch 9,17.

וָשֵׁן, וְשֵׁן (Dt) Dt 32,24 ‖ 1S 14,4.

הַשֵּׁן 1S 14,5 ‖ 1R 22,39 ‖ Am 3, 15 ‖ Cant 7,5.

בְּשֵׁן Dt 19,21.

שִׁנּוֹ *suff.* Ex 21,27.

שִׁנַּיִם *du.* Gn 49,12 ‖ Am 4,6.

הַשִּׁנַּיִם 2S 2,13.

לַשִּׁנַּיִם Prv 10,26.

שִׁנֵּי *cs.* Joel 1,6 ‖ Ps 3,8.

וְשִׁנֵּי Jer 31,29(23) ‖ Ez 18,2 ‖ Job 4,10.

שִׁנַּי [שִׁנַּי *suff.* Job 19,20 ‖ Thr 3,16.

בְּשִׁנָּי Job 13,14.

שִׁנַּיִךְ Cant 4,2.6,6.

שִׁנָּיו Jer 31,30 (29) ‖ Joel 1,6 ‖ Zach 9,7 ‖ Ps 37,12.112,10 ‖ Prv 30,14 ‖ Job 41,6.

בְּשִׁנָּיו Job 16,9.

וּמִשִּׁנָּיו Job 29,17.

שִׁנֵּיהֶם Nu 11,33 ‖ Ps 57,5.

בְּשִׁנֵּיהֶם Mich 3,5.

לְשִׁנֵּיהֶם Ps 124,6.

שִׁנֵּימוֹ Ps 35,16.58,7.

שֶׁנְהַב] שֶׁנְהַבִּים *pl.*

ebur, LXX ὀδόντες ἐλεφάντινοι.

שן הפילים, לרד״ק כמו שן הַבְּנִים (ע׳ יחזקאל כ״ז ט״ו).

1R 10,22 ‖ 2Ch 9,21.

——v. ch. et n. pr.——

שָׁנַס

accingere.

קרוב לו בדרז״ל שנץ של סנדל, כים של שנצות (יש מאחין אותו עם אנס, והשי״ן לבנין שפעל).

וַיְשַׁנֵּס [שִׁנֵּס *Pi. 3 impf.* 1R 18,46.

——(יָשֵׁן (rad. שֵׁנָה v. שְׁנַת——

וּשְׁנִי Lev 14,4.49 ‖ Nu 19,6.

וּבִשְׁנִי Lev 14,52.

שָׁנִים (?) *pl.* Prv 31,21.

כַּשָּׁנִים Jes 1,18.

——(שָׁנַן (rad. שֵׁן v. שֶׁנְהַבִּים——

שִׁטָּה [rad. שנט

acacia, spina aegyptiaca vel mimosa nilotica.

הדגש בט׳ בא לתשלום נו״ן, ובערבית בא במלואו سَنْط, ומקור מוצא השם משפת מצרים. (ואולי מורה הדגש על כפל הט׳, וכטעם ולשוטט בצדיכם הנרדף לצנינים, לפי שהוא ממין בעלי הקוצים?).

Jes 41,19.

שִׁטִּים *pl.* Ex 25,5.35,7.10.13.27, 6.37,4.23.28.30,5.26,15.36,20.26. 32.37.36,36.27,1.30,1.35,24.36, 31.37,1.10.15.28.38,6.25.38,1 ‖ Dt Dt 10,3.

——v. n. pr.——

שָׁנַן] שַׁנּוֹתִי *1 perf.*

acuere; inculcare alicui aliquid. *Hithpo.* confodi.

כמוהו בסורית וערבית (וע׳ הערה אל שני).

Dt 32,41.

שָׁנְנוּ (al. נָ) *3 perf. pl.* Ps 64, 4.140,4.

שָׁנוּן [שָׁנֵן *pt. pass.* Prv 25,18.

שְׁנוּנִים *pl.* Jes 5,28 ‖ Ps 45,6. 120,4.

וְשִׁנַּנְתָּם [שִׁנֵּן *Pi. 2 perf. suff.* 6,7.

אֶשְׁתּוֹנָן [הִשְׁתּוֹנֵן *Hithpo. 1 impf.* Ps 73,21.

שְׁנִינָה] לִשְׁנִינָה

acriter dictum, ludibrium.

כדברי הדודין בדרז״ל.

Jer 24,9.

וְלִשְׁנִינָה Dt 28,37 ‖ 1R 9,7 ‖ 2Ch 7,20.

שֵׁן, שֶׁן־, שֵׁן (Job)

dens, dens elephanti, ebur; cuspis; caspulus acutus.

ע״ש הדודו (או גם זהרו ולבנוניתו?), וכמוהו בסורית, ערבית ואשורית; בא כשעצ״ם בש״א

מִשְׁנֶה

duplum; repetitio, exemplar, apographum libri; ordo secundus, locus secundarius; secundus, secundarius.

לרש״פ (באור יסוד מספר. הערה נ״ו) יש למשנה גם הוראת חלף ותמורה (ערזאטץ, עקוויוואלענט); יונתן קורא בש״א ט״ו ט׳: הַשְּׁמֵנִים ת׳ והמשנים; השבעים קורין הַמַּטְעַמִּים(?) ועל הַכְּרָמִים, ולפי נ״א הַבְּקָרִים!

Gn 43,12 ‖ Ex 16,5.22 ‖ Dt 15,18 ‖ 2R 25,18 ‖ Jes 61,7² ‖ Zach 9,12 ‖ Esth 10,3 ‖ Neh 11,9.17 ‖ 2Ch 31, 12.

וּמִשְׁנֶה Gn 43,15 ‖ Jer 17,18.

הַמִּשְׁנֶה Gn 41,43 ‖ 2R 23,4 ‖ Jer 52,24 ‖ Zeph 1,10 ‖ 1Ch 5,12 ‖ 2Ch 35,24.

בַּמִּשְׁנֶה 2R 22,14 ‖ 2Ch 34,22.

לְמִשְׁנֶה 1S 23,17 ‖ Job 42,10.

מִשְׁנֵה *cs.* Dt 17,18 ‖ Jos 8,32 ‖ Jer 16,18 ‖ 2Ch 28,7.

מִשְׁנֵהוּ *suff.* 1S 8,2.

וּמִשְׁנֵהוּ 1S 17,13 ‖ 2S 3,3 ‖ 1Ch 16,5.

מִשְׁנִים *pl.* Esr 1,10.

הַמִּשְׁנִים 1Ch 15,18.

וְהַמִּשְׁנִים 1S 15,9.

——תִּנְיָן v. ch. שְׁנָא et——

שָׁנִי [rad. שנה

coccum, ὁ κόκκος, color coccineus.

י״פ מן הפעל הערבית בהוראת צהיבה והתנוצצות (וכטעם השם זָהָב לאשר על ידו הַשָּׁנִי), וגם באשורית נמצא במובן צביעה (ואולי יש לו אחוה עם שנן, שכל השנון מֹרָט ונוצץ). שָׁנִים דמשלי ל״א כ״א להשבעים והירונימוס כמו שְׁנַיִם, וכ״פ הריק״ם, ולרד״ק כמו שונים, או הכונה לפי עתות השנה.

Gn 38,28 ‖ Ex 25,4.35,6.36,8.39, 29.26,1.31.36.27,16.28,8.15.33. 35,23.36,35.37.38,18.39,2.5.8.24. 28,6 ‖ Nu 4,8 ‖ 2S 1,24 ‖ Jer 4,30.

הַשָּׁנִי Gn 38,30 ‖ Ex 28,5.35,25. 35.38,23.39,1.3 ‖ Jos 2,18.21 ‖ Cant 4,3.

שְׁנִי *cs.* Lev 14,6.51.

וְנִשְׁתָּעָה] וְנִשְׁתָּעָה 1 impf. pl. Jer 41,23.

—cf. שָׁעַע—

שְׁעָטָה] שַׁעֲטַת cs.

pulsatus, conculcatio.

בערבית הוראת הפעל (בתי״ו רפויה ת׳ שי״ן) דקיקה וכתיתה.

Jer 47,3.

שַׁעַטְנֵז

panni s. vestimenti genus e duobus filorum generibus, lino et lana, contextum; LXX κίβδηλον.

פירז״ל ידוע, וי״פ מן הנפטית כתרין מלין שעט ונוז — אֶרֶג שָׁוְא (פעולות הצמר והפשתים על התנדפות עור הבשר הפוכות הן ומתנגדות, לא ראי זה כראי זה, כל אחד לעצמו יפה בשעתו, ושניהם ביחד קשין לבריאות).

Lev 19,19‖Dt 22,11.

שֹׁעַל] בְּשָׁעֳלוֹ suff.

vola, cava palma; manipulus.

קומץ הכף החלולה, והשאל אל מדה קטנה ודבר מועט.

Jes 40,12.

לִשְׁעָלִים pl. 1R 20,10.

בְּשַׁעֲלֵי (=בְּשָׁעֳלֵי) cs. Ez 13,19.

מִשְׁעוֹל] בְּמִשְׁעוֹל

via cava, angustiae viarum.

ע״ש שנראה כתעלה וכחלול.

Nu 22,24.

שׁוּעָל

vulpes.

לד״ק מפני שמתהלך במשעולי הכרמים, ולד״א בעבור שנוקר ונוקב. בערבית בהוספת ב׳ כבשעצ״פ שעלבים ושעלבין.

Neh 3,35.

שׁוּעָלִים, שֻׁעָלִים pl. Jud 15,4 ‖ Ps 63,11‖Cant 2,15[2]‖Thr 5,18.

כְּשֻׁעָלִים Ez 13,4.

—v. n. pr.—

שָׁעַן°] וְנִשְׁעַן Ni. 3 perf.

incubare, inniti, fiduciam po-

שָׁסוּעַ] הַשְּׁסוּעָה pass. f. Dt 14,6.

וְשִׁסַּע Pi. 3 perf. Lev 1,17.

כְּשַׁסַּע inf. cs. Jud 14,6.

וַיְשַׁסַּע 3 impf. 1S 24,8.

וַיְשַׁסְּעֵהוּ suff. Jud 14,6.

שֶׁסַע

fissura.

ע״מ בֶּקַע, צֶלַע ודומיהם.

Lev 11,3.7‖Dt 14,6.

וְשֶׁסַע Lev 11,26.

שָׁסַף°

in frusta concidere, LXX σφάζειν.

קרוב לשלפניו, וכקורבת גלה, גלח, גלב, גלף.

שִׁסֵּף] וַיְשַׁסֵּף Pi. 3 impf. 1S 15,33.

שָׁעָה

circumspicere, respicere; avertere oculos; Hith. circumspicere (auxilium); se invicem aspicere.

ענינו פניה לדבר והשגיון והתעסקות בו, וכמוהו באשורית במובן פניה לעזרה. יש מחברין לו ושוע אל ההר דישעיה כ״ב ה׳; ולא תשעינה עיני רואים לד״ק משרש שעע, וכמו תְּשְׁעינה או תִשָּׁעינה. השבעים קורין בש״ב כ״ב מ״ה יִשַׁוְּעוּ כבתהלים, ויונתן תרגם שניהם בְּעַן סַעִיד.

Gn 4,5.

שָׁעוּ 3 perf. pl. Jes 31,1.

שְׁעֵה imper. Job 14,6.

שְׁעוּ pl. Jes 22,4.

וְאֶשְׁעָה 1 impf. Ps 119,117.

תִשְׁעֶה 2 impf. Job 7,19.

יִשְׁעֶה 3 impf. Jes 17,7.8.

וַיִּשַׁע Gn 4,4.

יִשְׁעוּ 3 impf. pl. Ex 5,9 ‖ 2S 22,42.

תִשְׁעֶינָה 3 impf. pl. f. Jes 32,3(?).

הָשַׁע Hi. imper. Ps 39,14.

הִשְׁתָּעָה] תִּשְׁתָּע (al. תַּ) Hith. 2 impf. Jes 41,10.

שָׁסָה°] (נס״א) 3 perf. pl. שָׁסוּ

diripere, expilare.

אח אל שסס, וקרוב אל שסע ושסף כקורבת בזז אל בזע בארמית.

Ps 44,11.

שֹׁסֶה] שֹׁסֵהוּ pt. suff. 1S 14,48.

שֹׁסִים pl. Jud 2,14‖1S 23,1‖2R 17,20.

שֹׁסֵי cs. Jer 50,11.

שׁוֹסֵינוּ suff. Jes 17,14.

שֹׁסֵיהֶם Jud 2,16.

וְשָׁסוּי pass. sg. Jes 42,22.

יִשְׁסֶה 3 impf. Hos 13,15.

שׁוֹשֵׂתִי (=שׁוֹסַתִי) Pol. 1 perf. Jes 10,13.

שָׁסַס°] שַׁסֻּהוּ 3 perf. pl. suff.

idem.

לדעת האחרונים שֹׁאסַיִךְ = שֹׁאֲסַיִךְ, ובא כמנהג הארמי ת׳ שֹׁסַיִךְ, וע״ד ימאסו כמו מים, ולפי המסורה שמסרה עליו מלא א׳ הרי הוא כמו שֹׁסַיִךְ מן שסה.

Ps 89,42.

שֹׁסֵס] שֹׁאסַיִךְ pt. pl. suff. Jer 30,16.

וַיָּשֹׁסּוּ 3 impf. pl. Jud 2,14 ‖ 1S 17,53.

נָשַׁס] וְנָשַׁסּוּ Ni. 3 perf. pl. Zach 14,2.

יִשַּׁסּוּ 3 impf. pl. Jes 13,16.

מְשִׁסָּה

direptio.

ע״מ מְגִלָּה, מְזִמָּה, מְכִתָּה וכדומה.

Jes 42,22.

לִמְשִׁסָּה, Q. Jes 42,24 ‖ Jer 30,16‖Zeph 1,13.

וְלִמְשִׁסָּה 2R 21,14.

לִמְשִׁסּוֹת pl. Hab 2,7.

שָׁסַע°

scindere, discindere, lacerare; trop. verbis dilacerare.

קרוב לשלפניו ולשלאחריו (ואולי גם אל הצה).

שֹׁסֵעַ] וְשֹׁסַע pt. cs. Lev 11,7.

שֹׁסַעַת f. Lev 11,26.

וְשֹׁסַעַת Lev 11,3‖Dt 14,6.

nere in aliquo; acclinare se; recubare.

מענין סעד וסמך (יש מאחין אותו עם שכן!). בקצת נוסחאות במ״ב נִשְׁעַן, אמנם הנוסחא נִשְׁעָן היא הנכונה והמדויקת.

Nu 21,15 ‖ Jes 10,20.

נִשְׁעַנְתָּ *2 perf.* 2Ch 16,7.
נִשְׁעַנְוּ *3 perf. pl.* 2Ch 13,18.
נִשְׁעַנּוּ *1 perf. pl.* 2Ch 14,10.
נִשְׁעָן *pt.* 2S 1,6 ‖ 2R 5,18.7,2.17.
לְהִשָּׁעֵן *inf. cs.* Jes 10,20.
בְּהִשָּׁעֶנְךָ *suff.* 2Ch 16,7.
וּבְהִשָּׁעֶנְךָ 2Ch 16,8.
וּבְהִשָּׁעֲנָם Ez 29,7.
וְהִשָּׁעֲנוּ *imper. pl.* Gn 18,4.
וְאֶשָּׁעֵן *1 impf.* Jud 16,26.
תִּשָּׁעֵן *2 impf.* Prv 3,5.
יִשָּׁעֵן *3 impf.* Job 8,15.
וְיִשָּׁעֵן Jes 50,10 ‖ Job 24,23.
וַתִּשָּׁעֲנוּ *2 impf. pl.* Jes 30,12.
יִשָּׁעֲנוּ [יִשָּׁעֵנוּ *3 impf. pl.* Jes 31,10 ‖ Mich 3,11.

מִשְׁעָן

fulcrum, adminiculum.

2S 22,19.

לְמִשְׁעָן Ps 18,19.
מִשְׁעַן־ *cs.* Jes 3,1.
מַשְׁעֵן Jes 3,1.
וּמַשְׁעֵנָה [מַשְׁעֵנָה Jes 3,1.

מִשְׁעֶנֶת

fulcrum, scipio, baculus; sceptrum.

2R 18,21 ‖ Jes 36,6 ‖ Ez 29,6.

הַמִּשְׁעֶנֶת Jud 6,21 ‖ 2R 4,31.
מִשְׁעַנְתִּי *suff.* 2R 4,29^{2}.
וּמִשְׁעַנְתֶּךָ [וּמִשְׁעַנְתְּךָ Ps 23,4.
מִשְׁעַנְתּוֹ Ex 21,19 ‖ Zach 8,4.
בְּמִשְׁעֲנֹתָם [מִשְׁעָנוֹת *pl. suff.* Nu 21,19.

——v. n. pr. אֶשְׁעָן——

°שָׁעַע] וָשֹׁעוּ *imper. pl.*

oblitis oculis, excaecatum esse; *Pilp.* oblectare, se oblectare, ludere; *Pulp.* permulgeri, blanditias experiri; *Hithpalp.* se oblectare, *al.* caecum agere.

יש מחלקין אותו לשתי הוראות, הא׳ במובן הַחֲלָקָה ושעיעות (כטעם השם שעוה לדונג), ובא על העינים הסגורות, שנעשות חלקות או כאלו דבוקות בשעוה (ומחברין לו תִּשְׁעֶינָה דישעיה ל״ב ג׳), והב׳ בענין שעשועים והצהלה; ויש מעמידין אותו על אחת, ומאחין אותו עם שָׁעָה.

Jes 29,9.

הָשַׁע [הֵשַׁע *Hi. imper.* Jes 6,10.
וְשִׁעֲשַׁע *Pilp. 3 perf.* Jes 11,8.
שִׁעֲשָׁעְתִּי [שִׁ *1 perf.* Ps 119,70.
יְשַׁעַשְׁעוּ *3 impf. pl.* Ps 94,19.
שֻׁעֲשַׁע] תְּשֳׁעֳשָׁעוּ (תְּשֳׁעֳשְׁעוּ) *Pulp. 2 impf. pl.* Jes 66,12.
הִשְׁתַּעַשְׁעוּ [הִשְׁתַּעֲשַׁע *Hithpalp. imper. pl.* Jes 29,9.
אֶשְׁתַּעֲשָׁע [שִׁ *1 impf.* Ps 119,16.
וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע Ps 119,47.

שַׁעֲשׁוּעַ] שַׁעֲשׁוּעִים *pl. t.*

deliciae, oblectatio.

Jer 31,20(19) ‖ Prv 8,30.

שַׁעֲשֻׁעָי [עֻ *suff.* Ps 119,24.77.92.143.174.
וְשַׁעֲשֻׁעַי Prv 8,31.
שַׁעֲשׁוּעָיו Jes 5,7.

מִשְׁעִי] לְמִשְׁעִי

nitor; *al.* purgatio, mundatio (al. rad. מָשַׁע).

נראה ששרשו שעע, ונאמר על צחצוח הבשר וההלקתו (הלקת צוארו ת״א שעיעות צוארוהי), והמ״ם כמ״ם של למרבה ולמכביר.

Ez 16,4.

——cf. שָׁעָה——

שָׁעַר

aestimare, pretium constituere, animo cogitare.

לרב המפרשים מענין שעור וערך בדרז״ל, כלומר שוקל בנפשו, חושב ואומד, ואין בפיהו נכונה (ואפשר לחברו עם שַׁעַר בהוראת סדק, כטעם חָלַק לבם, וכל שעור חרוץ, חלוק ונפרד); לרש״י כמו התאנים השוערים (השבעים קורין שֵׂעָר, כאלו נתקע שער בגרונו?).

Prv 23,7.

I שַׁעַר] שְׁעָרִים *pl.*

mensura.

שִׁעורים ומדות, והשבעים קורין שְׂעֹרִים!

Gn 26,12.

שַׁעַר II, שָׁעַר

porta; *urbs, forum, iudicium, concio populi.*

כמודו בצורית ובמואבית, ובא־מית וסורית בת׳ ובהפך אתון, ובערבית בת׳ רפויה ובמובן סדק ופתח. י״ג בשופטים ה׳ ח׳: אז יִבְחַר אלהים להם שְׂעָרִים, ור״י הלוי גורס אָזַל לָחֶם מִשְׂעָרִים; השבעים קורין בש״א ט׳ י״ד: המה באו בתוך הַשַּׁעַר; בש״ב הַשַּׁעַר ת׳ הַשֹּׁעֵר; במ״ב י״ד י״ג מִשְׁעור אפרים; בכ״ג ה׳ גורס גיינר במות הַשְּׂעִירִים; ביחזקאל מ׳ מ״ח מוסיפין השבעים וקורין: ורחב השער אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אַמָּה וְכִתְפוֹת הַשַּׁעַר שלש אמות מפה וגו׳; באיוב כ״ט ז׳: בצאתי שַׁחַר עלי קרת (ע׳ הערה אל שחר).

Gn 22,17.23,10.18. 24,60. 28,17. 34,20.24^{2} ‖ Ex 35,17.*40,8.33*. 38,18.31 ‖ Nu 4,26 ‖ Dt 21,19.22,24 ‖ Jos 8,29.*20,4* ‖ Jud 9,35.*44*.16,3 ‖ 1R 22,10 ‖ 2R 11,19.14,13.15,15. 23,8.25,4 ‖ Jes 14,31.24,12 ‖ Jer 19,2.26,10.31,38(37).40(39).36,10.52,7 ‖ Ez 8,3.14.9,2.10,19.11,1.40,6.23.24.35.44^{2}.43,1.4.44,1.4.45,19.*46,1*. 46,9^{4}. 47,2^{2}.48,31^{3}.32^{2}.33^{3}.34^{3} ‖ Mich 1,9.2,13 ‖ Zach 14,10^{2} ‖ Ps 69,13 ‖ Job 29,7 ‖ Cant 7,5 ‖ Ruth 3,11 ‖ Esth 4,2^{2}.6.6,12 ‖ Neh 2,13.14.3,1.3.6.13^{2}.14.15.26.28.29.31.8,1.3.16^{2}.12,37^{2}.39^{3} ‖ 1Ch 26,16 ‖ 2Ch 18,9.23,15.20.25,23.26,9^{2}.27,3.32,6.

וְשַׁעַר, וָשָׁעַר Ez 40,23.*27*.48,32 ‖ 1Ch 26,13 ‖ 2Ch 8,14.35,15.

הַשַּׁעַר, הַשָּׁעַר Jos 2,5.7,5 ‖ Jud 9,40.18,16.17 ‖ 1S 4,18.9,18.21,14 ‖ 2S 3,27.10,8.11,23.15,2.18,4.24.19,1 ‖ 2R 7,3.17.10,8 ‖ Ez 11,1.40,6.7.8.*9*.9.10.11^{2}.13.14.15^{2}.19.21.22.23.27.28.32.39.40^{2}.41.48.42,15.43,1.44,2.3.46,2^{3}.3.8.9.12^{2}.19 ‖ Ps 118,20 ‖ Ruth 4,1.

יש מחברין אותו עם שָׂעַר (סער), שמעוררין פחד וגעול, ונראה יותר שענינו מְבֻקָּעִים וסדוקים, כלומר מקולקלים.

Jer 29,17.

שַׁעֲרוּר] *f.* שַׁעֲרוּרָה

horrendus, *f.* res horrenda.

גם זה יתכן לפרש מענין שַׁעַר, פרצה ופריצות.

Jer 23,14.

וְשַׁעֲרוּרָה Jer 5,30.

שַׁעֲרוּרִי] שַׁעֲרוּרִיָּה Q. שַׁעֲרִי׳ K. Hos 6,10.

שַׁעֲרֻרִת Jer 18,3.

—שָׁעַע v. שעשע—

שָׁפָה°

laevem esse; *Ni. pt.* laevis; nudus arboribus, planus, *LXX* πεδινόν.

כמוהו בסורית וערבית, וענינו חלוק וקרח, וקרוב אל שוף, ושפשוף בדרז״ל („ששפין בה את הצפרן״).

נִשְׁפֶּה] נִשְׁפֶּה *Ni. pt.* Jes 13,2.

שְׁפֶה] וְשֻׁפּוּ *Pu. 3 perf. pl.* Job 33,21.

שְׁפִי] שֶׁפִי

nudatio; clivus, collis nudus vel planus.

לראב״ע וילך שפי, על הר נשפה.

Nu 23,3.

וּשְׁפִי K. Job 33,21.

שְׁפָיִים, שְׁפָיִם *pl.* Jes 41,18.49, 9 ‖ Jer 3,2. 21. 4,11. 7,29.12,12. 14,6.

—v. n. pr.; cf. שוּף—

שָׁפָה] *pl. cs.* (al. וּשְׁ׳) וּשְׁפוֹת

caseus, *al.* flos lactis; pinguis.

כתרגומו גובנין דחלב תורין. (לד״ק ע״ש שנעשים ע״י שפשוף, ויתכן ששרשו שפת, וכענין מעמידין חלב).

2S 17,29.

—cf. אַשְׁפָּה ;שָׁפַת v. p. 74c—

שִׁפְחָה

famula, ancilla, serva.

נראה דעת הפותרים מענין ספח, שנספחה על הבית ועל המשפחה.

Gn 16,1. 29,24 ‖ Lev 19,20 ‖ Ps 123,2.

לְשַׁעֲרֵי Jer 22,19.

מִשַּׁעֲרֵי Ps 9,14.

שְׁעָרֶיךָ *suff.* Dt 12,15. 15,7. 16,5. 18.17,2.5.18,6.23,17.28,52².55.

בִּשְׁעָרֶיךָ Ex 20,10 ‖ Dt 5,14.*31*, *12*.12,17.18. *14*,*27*.*16*,*11*.21.14, 21.28.29.*16*,*14*.15,22.17,8.24,14. 26,12.28,57.

וּבִשְׁעָרֶיךָ Dt 6,9.11,20.

שְׁעָרָיִךְ, שְׁעָרַיִךְ Jes 60,11 ‖ Ps 147,13.

וּשְׁעָרַיִךְ Jes 54,12.60,18.

בִּשְׁעָרַיִךְ Ez 26,10 ‖ Ps 122,2.

בְּשַׁעֲרֵיכֶם Dt 12,12 ‖ Zach 8,16.

שְׁעָרָו Q.(Ob), שְׁעָרָיו 1R 8,37 ‖ Ob 11 ‖ Ps 100,4 ‖ 2Ch 6,28.

שְׁעָרֶיהָ Thr 1,4.2,9.

וּשְׁעָרֶיהָ Jer 14,2.51,58 ‖ Neh 1,3. *2*,*17*.2,3.*13*.

בִּשְׁעָרֶיהָ Jer 17,27.

שַׁעֲרֵיהֶם Ez 21,20.48,34.

שֹׁעֵר

custos portae, ianitor.

שומר השער. בקצת נוסחאות בדה״א ט׳ כ״ גבורי הַשְּׁעָרִים.

2R 7,10 ‖ 1Ch 9,21.

הַשּׁוֹעֵר, הַשֹּׁעֵר 2S 18,26 ‖ 2Ch 31,14.

שׁוֹעֲרִים, שֹׁעֲרִים *pl.* Neh 12, 25 ‖ 1Ch 15,23.*24*.23,5.

וְשׁוֹעֲרִים 2Ch 34,13.

הַשּׁוֹעֲרִים, הַשֹּׁעֲרִים 2R 7,11 ‖ Esr 2,42. 10,24 ‖ Neh 7,1. 45.10, 29 ‖ 1Ch 9,18.24.26.15,18.26,12. 19 ‖ 2Ch 23,19.

וְהַשּׁוֹעֲרִים, וְהַשֹּׁעֲרִים Esr 2,70. 7,7 ‖ Neh 7,73.*10*,*40*.11,19.12,45. 47.13,5 ‖ 1Ch 9,17 ‖ 2Ch 8,14.35, 15.

לַשֹּׁעֲרִים 1Ch 9,22.16,38.26,1.

לְשֹׁעֲרֵי *cs.* 2Ch 23,4.

—v. ch. תְּרַע et n. pr.—

שֹׁעָר] *pl.* הַשֹּׁעָרִים

horrendus, foedus, abominandus.

וְהַשַּׁעַר Jos 2,7 ‖ Ez 40,20.46,2.

בְּשַׁעַר Gn 19,1 ‖ Ex 32,26 ‖ Jud 16,2 ‖ 2R 7,1.18.11,6.13.23,8 ‖ Jer 7,2.19,19.20,2.37,13.38,7.39,3.4 ‖ Ez 40,28 ‖ Ob 13 ‖ Esth 2,19.21.3, 2.*3*.5,9.13.6,10 ‖ Neh 2,13.15.12, 39 ‖ 1Ch 9,18 ‖ 2Ch 23,5. 24,8.33, 14.

בַּשַּׁעַר, בַּשָּׁעַר 2S 19,9². 23,15. 16 ‖ 2R 7,17.20.9,31.11,6 ‖ Jes 29, 21 ‖ Ez 40,3 ‖ Am 5,10.12.15 ‖ Ps 127,5 ‖ Prv 22,22.24,7 ‖ Job 5,4. 31,21 ‖ Ruth 4,11 ‖ 1Ch 11,17.18.

לְשַׁעַר Ex 38,15.39,40 ‖ Ez 8,5 ‖ Mich 1,12 ‖ Neh 3,32.12,31.39 ‖ 1Ch 26,13 ‖ 2Ch 8,14.35,15.

לַשַּׁעַר, לַשָּׁעַר Ez 40,16.44 ‖ 1Ch 16,42.

לָשַּׁעַר Ex 32,27.

וּלְשַׁעַר Ex 27,16.

מִשַּׁעַר Ex 32,27 ‖ Ez 40,23.27 ‖ Zeph 1,10 ‖ Thr 5,14 ‖ 2Ch 25,23.

וּמִשַּׁעַר Ruth 4,10.

לְמִשַּׁעַר Zach 14,10.

שַׁעְרָה] שֶׁעָרָה Jes 28,6.

הַשַּׁעְרָה, הַשָּׁעְרָה Dt 22,15.25,7 ‖ Jes 22,7.

שְׁעָרִים *pl.* Jud 5,8 ‖ Jes 26,2 ‖ Ez 21,28.48,31 ‖ Ps 24,7.*9* ‖ Prv 1,21. 8,3.

וּשְׁעָרִים Jes 45,1 ‖ Ez 48,32.*33*.

הַשְּׁעָרִים 2S 18,24 ‖ 2R 23,8 ‖ Ez 40,18². 38 ‖ Neh 12,25.30.13,19. 22 ‖ 1Ch 9,23.22,3(2).

בַּשְּׁעָרִים Jes 62,10 ‖ Jer 7,2.*17*, *20*.*22*,*2* ‖ Prv 31,23.31 ‖ Neh 6,1. 11,19.

לַשְּׁעָרִים Jud 5,11.

שַׁעֲרֵי *cs.* 1S 17,52 ‖ Jer 1,15.17, 19.44,11 ‖ Ez 44,17 ‖ Nah 2,7.3, 13 ‖ Ps 87,2.107,18.118,19 ‖ Prv 14,19 ‖ Job 38,17 ‖ Neh 2,8.7,3. 13,19 ‖ 2Ch 23,19.

וְשַׁעֲרֵי Ez 48,31 ‖ Job 38,17.

בְּשַׁעֲרֵי Jes 38,10 ‖ Jer 15,7.17, 21.24.*25*.27.22,4 ‖ Ez 44,17 ‖ Ps 9, 15 ‖ Thr 4,12 ‖ 2Ch 31,2.

וְשִׁפְחָה Gn 32,6‖Prv 30,23.
הַשִּׁפְחָה Ex 11,5‖2S 17,17.
כַּשִּׁפְחָה Jes 24,2.
לְשִׁפְחָה Gn 29,29‖1S 25,41.
שִׁפְחַת *cs.* Gn 16,8. 25,12. 30,7. 10.*12*.35,25.26.
שִׁפְחָתִי *suff.* Gn 16,2.5.30,18.
שִׁפְחָתֶךָ, שִׁפְחָתְךָ 1S 1,18.25, 27.28,21.22 ‖ 2S 14,7.12.15.*17*. 19‖Ruth 2,3.
בְּשִׁפְחָתֶךָ 2R 4,16.
לְשִׁפְחָתְךָ 2R 4,2.
וּלְשִׁפְחָתְךָ 2S 14,6.
שִׁפְחָתֵךְ Gn 16,6.
שִׁפְחָתוֹ Gn 29,24.29‖Jer 34,9.*10*. 16.
שִׁפְחָתָהּ Gn 16,3.30,4.9.
וּשְׁפָחוֹת, וּשְׁפָחֹת *pl.* Gn 12,16. 20,14.24,35.30,43‖2R 5,26‖Eccl 2,7.
הַשְּׁפָחוֹת Gn 33,1.2.6‖Jer 34,11‖Joel 3,2.
וְלִשְׁפָחוֹת Dt 28,68‖Jes 14,2‖Jer 34,11.16‖Esth 7,4‖2Ch 28,10.
שִׁפְחֹתֶיךָ *suff.* Ruth 2,13.
שִׁפְחוֹתֵיכֶם 1S 8,16.
שִׁפְחֹתָיו Gn 32,23.

מִשְׁפָּחָה

gens, universa familia, tribus; genus.

חבורת אנשים קרובים ושארי בשר. למשפחות דיהושע כ"א כ"ו לסוראי הסר; י"ג בדהי"א ו' כ"ה למשפחת בני קהת (ע' יהושע כ"א כ').

Dt 29,17‖1S 20,29.
מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה Esth 9,28.
הַמִּשְׁפָּחָה 1S 20,6 ‖ 2S 14,7 ‖ Jer 8,3‖Am 3,1‖Mich 2,3.
וְהַמִּשְׁפָּחָה Jos 7,14.
וּלְמִשְׁפָּחָה Jud 18,19.
מִמִּשְׁפָּחָה Jer 3,14.
מִשְׁפַּחַת *cs.* Lev 25,47 ‖ Nu 26, 5^{2}.6^{2}.12^{3}.13^{2}.15^{3}.16^{2}. 17^{2}. 20^{3}.21^{2}. 23^{2}. 24^{2}. 26^{3}. 29^{2}.30^{2}. 31^{2}. 32^{2}. 35^{3}. 36.38^{3}.39^{2}.40^{2}.42.44^{3}.45^{2}.48^{2}. 49^{2}. 57^{3}.58^{5}.36,12‖Jos 7,17^{3} ‖ Jud 9, 1 ‖ 1S 10,21.18,18 ‖ Zach 12,12^{2}. 13^{2}.14,18.
מִשְׁפַּחַת ... וּמִשְׁפַּחַת Nu 3,21. 27^{4}.33.
לְמִשְׁפַּחַת Nu 36,1.6 ‖ 1Ch 6,39. 55.
מִמִּשְׁפַּחַת Nu 36,8‖Jud 13,2.*18*, *11*.17,7‖2S 16,5‖Job 32,2‖Ruth 2,1.*3*‖1Ch 6,46.56.
מִשְׁפַּחְתִּי *suff.* Gn 24,38.41.
וּמִשְׁפַּחְתִּי 1S 9,21.
מִמִּשְׁפַּחְתִּי Gn 24,40.
מִשְׁפַּחְתּוֹ Lev 25,10.41 ‖ Nu 27, 4‖Jud 1,25.
וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ Lev 20,5.
לְמִשְׁפַּחְתּוֹ K. 1S 10,21.
וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ Jud 21,24.
מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ Lev 25,49‖Nu 27,11.
מִשְׁפַּחְתָּם 1R 4,27.
מִמִּשְׁפַּחְתָּם Jud 18,2.
וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם Lev 25,45.
מִשְׁפָּחוֹת, מִשְׁפָּחֹת *pl.* Jer 10, 25. 15,3 ‖ Zach 12,12^{2}. 14^{2} ‖ Ps 107,41‖Job 31,34.
וּמִשְׁפָּחוֹת Nah 3,4.
הַמִּשְׁפָּחוֹת Jer 33,24 ‖ Zach 12, 14.
לַמִּשְׁפָּחוֹת Jos 7,14.
לְמִשְׁפָּחוֹת Neh 4,7.
מִשְׁפְּחוֹת, מִשְׁפְּחֹת *cs.* Gn 10, 18.32.12,3.28,14 ‖ Ex 6,14.15.19. 24 ‖ Nu 3,20.21.23.27.29.33.4,18. 24.28.33.37.41.42.45. 26,7. 14. 18. 22.25.27.34.37.42.43.47. 50. 58 ‖ 1S 9,21 ‖ Jer 1,15. 2,4. 25,9. 31,1 (30,25)‖Am 3,2‖Zach 14,17‖Ps 22,28.96,7 ‖ 1Ch 4,2. 6,4. 7,5.16, 28.
וּמִשְׁפְּחוֹת, וּמִשְׁפְּחֹת 1Ch 2,53. 55.4,8.21.
כְּמִשְׁפְּחוֹת Ez 20,32.
לְמִשְׁפְּחוֹת, לְמִשְׁפְּחֹת Nu 3,30. 35.27,1‖Jos 21,4.26.
וּלְמִשְׁפְּחוֹת Jos 21,20.34.
מִמִּשְׁפְּחוֹת, מִמִּשְׁפְּחֹת Nu 36,1. 12‖Jos 21,5.6.10.27.38.
וּמִמִּשְׁפְּחוֹת 1Ch 6,51.
לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם *suff.* Ex 12,21 ‖ Nu 33,54.
לְמִשְׁפְּחֹתָיו K.(S), לְמִשְׁפְּחֹתָו Nu 2,34.11,10‖1S 10,21‖1Ch 5,7.
מִשְׁפְּחוֹתֶיהָ Jos 6,23.
בְּמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם 1Ch 6,45.
לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם, לְמִשְׁפְּחֹו' Gn 8, 19‖Jos 18,21.
מִשְׁפְּחֹתָם Nu 1,18.
בְּמִשְׁפְּחוֹתָם 1Ch 4,38.
לְמִשְׁפְּחֹתָם, לְמִשְׁפְּחוֹתָם Gn 10, 5.20.31.36,40‖Ex 6,17.25‖Nu 1, 2.*20.22.24.26.28.30.32.34.36.38. 40.42.4,2.29.40.42.*3,15. *4,22.* 18. 19.20.39.4,34.*46*.36.*44*.38. 26,12. 15.20.23.26.28. 35.37.38. 41. 42^{2}. 44.48.50.57 ‖ Jos 13,15.23. 24.28. 29.31. 15,1.12.20. 16,5.8. 17,2^{2}.18, 11.20.28. 19,1.8.10.16.17.23. 24. 31.32.39.40.48.21,7.*38*.33 ‖ 1Ch 6,47.48.

שָׁפַט, שָׁפָט (1S 7,17)

iudicare, iudicem agere; *pt.* iudex, princeps; *Ni.* iudicari; litigari.

כמוהו בצורית ואשורית (יש מחברין אותו עם שבט מושלים, וע"כ בא כלנע"ל: מיכה ד' י"ד); בקצת נוסחאות בדה"ב כ"ב ח' בְּהִשפט. ע' הערה אל שבט.

Jud 16,31 ‖ 1S 4,18.7,17 ‖ 1R 3, 28.
וְשָׁפַט 1S 7,16.24,16 ‖ Jes 2,4.11, 4‖Mich 4,3.
וּשְׁפָטָנוּ *suff.* 1S 8,20.
שָׁפְטְךָ 2S 18,31.
שָׁפְטוֹ 2S 18,19.
וְשָׁפַטְתָּ *2 perf.* 1R 8,32‖2Ch 6, 23.
וְשָׁפַטְתִּי *1 perf.* Ex 18,16 ‖ Ez 34,20.22.
וּשְׁפַטְתִּיךְ *suff.* Ez 7,3.8.16,38.
שְׁפַטְתִּים Ez 36,19.
שָׁפְטוּ, שָׁפָטוּ *3 perf. pl.* 2R 23,22‖Jer 5,28.

וְשָׁפְטוּ Ex 18,22.*26* ‖ Nu 53,24‖ Dt 16,18.

שְׁפָטוּנוּ *suff.* Dan 9,12.

שְׁפָטוּךְ Ez 24,14.

וּשְׁפָטוּךְ Ex 23,24.

וּשְׁפָטֻהוּ K. Ez 44,24.

וּשְׁפָטוּם Dt 25,1.

וּשְׁפַטְתֶּם *2 perf. pl.* Dt 1,16.

שׁוֹפֵט, שֹׁפֵט *pt.* 1S 3,13 ‖2S 15, 4‖2R 15,5‖ Jes 3,2.16,5 ‖ Jer 11, 20‖ Ez 34,17 ‖ Am 2,3 ‖ Mich 4, 14 ‖ Ps 7,12.9,5.40,6. 75,8.94,2 ‖ Prv 29,14‖2Ch 26,21.

הֲשֹׁפֵט *interrog.* Gn 18,25.

וְשֹׁפֵט Ex 2,14.

הַשּׁוֹפֵט, הַשֹּׁפֵט Dt 17,9.12.25,2‖ Jud 2,18^2.19.11,27.

וְהַשֹּׁפֵט Mich 7,3.

מְשֹׁפְטִי *suff.* Job 23,7.

שֹׁפְטֵנוּ Jes 33,22.

שֹׁפְטָה *f.* Jud 4,4.

שֹׁפְטִים *pl. m.* Dt 16,18‖Jud 2, 16.18‖1S 8,1.2 ‖ 2S 7,11 ‖ Ps 58, 12‖1Ch 17,10‖2Ch 19,5.

וְשֹׁפְטִים Job 12,17‖1Ch 23,4.

הַשֹּׁפְטִים Dt 19,18 ‖ 2R 23,22 ‖ Ruth 1,1‖2Ch 19,6.

וְהַשֹּׁפְטִים Dt 19,17.

וּלְשֹׁפְטִים 1Ch 26,29.

וְלַשֹּׁפְטִים 2Ch 1,2.

שֹׁפְטֵי *cs.* Nu 25,5 ‖ Jes 40,23 ‖ Ps 2,10.148,11 ‖ Prv 8,16 ‖ 1Ch 17,6.

מִשֹּׁפְטֵי Ps 109,31.

שֹׁפְטֵינוּ *suff.* Dan 9,12.

וְשֹׁפְטֶיךָ Dt 21,2‖Hos 13,10.

שֹׁפְטַיִךְ Jes 1,26.

שֹׁפְטֵיכֶם Dt 1,16.

וְשֹׁפְטָיו Jos 8,33.

וּלְשֹׁפְטָיו Jos 23,2.*24,1.*

שֹׁפְטֶיהָ Zeph 3,3‖Job 9,24.

וְשֹׁפְטֶיהָ Esr 10,14.

שֹׁפְטֵיהֶם Jud 2,17 ‖ Hos 7,7 ‖ Ps 141,6.

שָׁפוֹט *inf. abs.* Gn 19,9.

שְׁפֹט *cs.* Ruth 1,1.

לִשְׁפֹּט, K. (Ez), **לִשְׁפּוֹט** (Ch) Ex 18,13‖1R 3,9^2‖ Ez 44,24‖Joel 4, 12‖Ob 21 ‖ Ps 10,18.96,13.98,9 ‖ 1Ch 16,33.

לְשָׁפְטֵנוּ *suff.* 1S 8,5.6.

בְּשָׁפְטֶךָ [**בְּשָׁפְטְךָ**] Ps 51,6.

שְׁפָט־ [**שְׁפֹט**] *imper.* Prv 31,9.

שָׁפְטָה Ps 82,8‖Thr 3,59.

שָׁפְטֵנִי *suff.* Ps 7,9. 26,1.35,24. 43,1.

שִׁפְטוּ, שִׁפְטוּ *pl.* Jes 1,17.5,3‖ Zach 7,9.8,16‖Ps 82,3.

אֶשְׁפּוֹט, אֶשְׁפֹּט *1 impf.* Ez 11, 10.11.18,30.21,35.33,20‖Ps 75,3.

אֶשְׁפָּטֶךָ [**אֶשְׁפָּטְךָ**] *suff.* Ez 35, 11.

אֶשְׁפְּטֵם Ez 7,27.

תִּשְׁפָּט־, תִּשְׁפּוֹט, תִּשְׁפֹּט *2 impf.* Lev 19,15‖Ps 67,5‖2Ch 1,11.20, 12.

הֲתִשְׁפּוֹט, הֲתִשְׁפֹּט *interrog.* Ez 20,4^2.22,2^2.23,36.

יִשְׁפָּט־, יִשְׁפּוֹט, יִשְׁפֹּט(־) *3 impf.* Gn 16,5 ‖ Jud 11,27 ‖ 1S 24,13 ‖ 1R 7,7‖Jes 11,3 ‖ Ps 9,9.72,4.82, 1.96,13.*98,9* ‖ Job 21,22.22,13 ‖ Eccl 3,17‖2Ch 1,10.

וְיִשְׁפֹּט Ex 5,21.

וַיִּשְׁפֹּט Gn 19,9‖ Jud 3,10.*10,2.3. 12,9.11.14.15,20.* 12,7.8.*11.13* ‖ 1S 7,6.15.

וְיִשְׁפְּטֵנִי *suff.* 1S 24,16.

תִּשְׁפְּטוּ *2 impf. pl.* Ps 58,2.82, 2‖2Ch 19,6.

יִשְׁפֹּטוּ, יִשְׁפְּטוּ *3 impf. pl.* Gn 31,53‖Ex 18,22‖Jes 1,23.51, 5‖Ez 23,45‖Mich 3,11.

יִשְׁפּוּטוּ Ex 18,26.

יִשְׁפְּטֻהוּ Q. *suff.* Ez 44,24.

נִשְׁפַּטְתִּי [**נִשְׁפַּט**] *Ni. 1 perf.* Ez 20,36.

וְנִשְׁפַּטְתִּי Ez 17,20.20,35.38,22 ‖ Joel 4,2.

נִשְׁפָּט *pt.* Jes 59,4.66,16 ‖ Jer 2, 35.25,31‖Prv 29,9.

כְּהִשָּׁפֵט (al. **בְּ**) *inf. cs.* 2Ch 22,8.

בְּהִשָּׁפְטוֹ *suff.* Ps 37,33.109,7.

אִשָּׁפֵט *1 impf.* Ez 20,36.

וְאִשָּׁפְטָה 1S 12,7.

נִשָּׁפְטָה *1 impf. pl.* Jes 43,26.

יִשָּׁפְטוּ *3 impf. pl.* Ps 9,20.

לִמְשֹׁפְטִי *Po. pt. suff.* Job 9, 15.

שֶׁפֶט vel **שְׁפָט** [**שְׁפָטִים** *pl.*

iudicium, poena.

Ex 12,12 ‖ Nu 33,4 ‖ Ez 5,10.15. 11,9.16,41.25,11. 28,22.26. 30,14. 19‖Prv 19,29‖2Ch 24,24.

בִּשְׁפָטִים Ex 7,4.

וּבִשְׁפָטִים Ex 6,6.

שְׁפָטַי *suff.* Ez 14,21.

שְׁפוּט

י״נ שְׁטוֹף, כלומר שֶׁטֶף וסחיפת מים (איבערשוועמונג).

2Ch 20,9.

וּשְׁפוּטִים *pl.* Ez 23,10.

מִשְׁפָּט

iudicium; causa forensis; sententia iudicis; culpa, crimen; ius, quod iustum est; lex, statutum; mos, consuetudo.

י״נ בהושע ו׳ ה׳ ומשפטיך כאור יצא, מטעם עולה ויורד; בצפניה ג׳ ט״ו: הסיר י״י מִשְׁפָּטַיִךְ.

Gn 18,25 ‖ Ex 28,15 ‖ Nu 27,11. 35,29.16,19.32,4 ‖ 1S 8,3 ‖ 2S 8, 15‖ 1R 3,11.28. 10,9. 25,6 ‖ Jes 1, 17.21.4,4. 16,5. 28,6.17. 30,18.32, 7.16.33,5.40,14. 42,1.3.4. 56,1. 59, 8.9.14.15.61,8 ‖ Jer 5,1.7,5.9,23. 21,12.22,3.13.15. 23,5.*33,15* ‖ Ez 18,5.*21.33,14.19.*19.*33,16.*27. 22, 29.23,24‖Hos 5,11.10,4‖Am 5,7. 15.24.6,12‖Mich 3,9.6,8 ‖ Hab 1, 4^2 ‖ Ps 7,7.9,17.37,28.30.81,5.94, 15.99,4^2.106,3.119,84.121. 146,7. 149,9 ‖ Prv 2,8.8,20. 12,5. 13,23. 16,8. 11. 17,23. 19,28. 21,7. 15. 28, 5 ‖ Job 8,3.13.18.19,7. 23,4.32,9.

34,4.12.17 ‖ Eccl 5,7 ‖ 1Ch 18, 14‖2Ch 9,8.19,6.

וּמִשְׁפָּט Gn 18,19 ‖ Ex 15,25‖Nu 15,16‖Jos 24,25 ‖ 2S 15,4 ‖ Jer 48,21‖Ez 45,9‖ Hos 12,7 ‖ Mich 3,8 ‖ Ps 33,5. 89,15. 97,2. 101,1. 111,7 ‖ Prv 1,3.2,9.21.3 ‖ Job 36, 17.37,23‖Eccl 8,5.6‖Esr 7,10.

הַמִּשְׁפָּט Ex 28,29.30 ‖ Dt 1,17. 17,9.11.25,1‖1R 3,28.7,7‖Jes 28, 6‖Ez 21,32‖Hos 5,1 ‖ Mich 3,1‖ Mal 2,17‖Eccl 3,16.

בְּמִשְׁפָּט Dt 32,41‖ Jes 1,27.3,14. 9,6 ‖ Jer 4,2.10,24.17,11 ‖ Ez 34, 16‖Ps 72,2.112,5.143,2 ‖ Prv 16, 10.24,23 ‖ Prv 29,4 ‖ Job 14,3 ‖ Eccl 12,14.

בַּמִּשְׁפָּט Lev 19,15.*35* ‖ Dt 1,17‖ Jes 5,16‖Ps 1,5.25,9‖ Prv 18,5 ‖ Job 9,32.22,4.34,23‖Eccl 11,9.

וּבְמִשְׁפָּט Hos 2,21.

כְּמִשְׁפָּט Ps 119,132 ‖ (Esr 3,4) ‖ 1Ch 23,31.

כַּמִּשְׁפָּט Gn 40,13 ‖ Ex 21,31 ‖ Lev 5,10.9,16 ‖ Nu 15,24.29,18. *21.24.27.30.37*‖Jos 6,15‖ 2R 11, 14‖Neh 8,18‖1Ch 15,13‖ 2Ch 4, 20.35,13.

לְמִשְׁפָּט, Q. Jes 5,7.32,1.34,5 ‖ Ez 44,24 ‖ Hab 1,12 ‖ Ps 122,5 ‖ Job 9,19.35,2.

לַמִּשְׁפָּט Nu 35,12 ‖ Dt 17,8 ‖ Jos 20,6‖Jud 5,4‖ 2S 15,2.6 ‖ Jes 28, 26.41,1.54,17. 59,11 ‖ Jer 30,11. *46,28*‖Mal 3,5‖Ps 9,8.76,10.

וְלַמִּשְׁפָּט 1S 30,25.

וּמִמִּשְׁפָּט Jes 53,8.

מִשְׁפַּט *cs.* Ex 23,6. 28,30 ‖ Lev 24,22‖ Dt 10,18.16,18. 18,3.19,6. 21,17.22.24,17.27,19 ‖ Jud 13, 12‖1S 8,9.11.10,25‖1R 8,59‖2R 1,7.17,26².27‖Jes 10,2‖Jer 5,4.5. 8,7.26,11.16.32,7.8.48,47 ‖ Ez 7, 23.18,8.23,45‖Zach 7,9 ‖ Ps 119, 160.140,13 ‖ Prv 29,26 ‖ Job 31, 13‖Thr 3,35.

וּמִשְׁפַּט 1S 2,13‖1R 8,59‖Jes 58, 2‖ Jer 5,28 ‖ Ez 23,45 ‖ Zach 8, 16‖Job 36,6.

בְּמִשְׁפַּט Nu 27,21.

כְּמִשְׁפַּט Ex 21,9 ‖ Jud 18,7 ‖ 2R 17,33‖Esr 3,4‖2Ch 8,14.

לְמִשְׁפַּט 2Ch 19,8.

מִשְׁפָּטִי *suff.* Jes 40,27.49,4.50, 8‖Ez 39,21 ‖ Mich 7,9 ‖ Zeph 3, 8 ‖ Ps 9,5.17,2 ‖ Job 27,2.29,14. 34,5.6‖Job 40,8‖Thr 3,59.

וּמִשְׁפָּטִי Jes 51,4.

לְמִשְׁפָּטִי Ps 35,23.

מִשְׁפָּטֶךָ [מִשְׁפָּטְךָ 1R 20,40.

וּמִשְׁפָּטֶךָ Ps 37,6.

מִשְׁפָּטוֹ, K. (2S, R) 1S 27,11 ‖ 2S 22,23 ‖ 1R 6,38 ‖ Jer 30,18 ‖ Hab 1,7‖Zeph 2,3.3,5‖Prv 16,33.

כְּמִשְׁפָּטוֹ Ex 26,30‖1R 5,8.

וּכְמִשְׁפָּטוֹ Nu 9,14.

מִשְׁפָּטָהּ Jer 51,9.

מִשְׁפָּטָם 1R 8,45.*49* ‖ Jer 49,12‖ 2Ch 6,35.*39*.

כְּמִשְׁפָּטָם Nu 29,6.33‖1R 18,28‖ 2R 17,40 ‖ 1Ch 6,17.24,19 ‖ 2Ch 4,7.30,16.

וּכְמִשְׁפָּטָם 2R 17,34.

מִשְׁפָּטָן Nu 27,5 (נו"ן רבתא).

מִשְׁפָּטִים *pl.* Jer 4,12. 12,1. 39,5 *52,9*‖Ez 5,8‖Neh 9,13.

וּמִשְׁפָּטִים Dt 4,5.8.14‖Ez 20,25‖ Mal 3,22‖Ps 103,6.147,20.

הַמִּשְׁפָּטִים Ex 21,1.24,3 ‖ Nu 35, 24 ‖ Dt 4,1.5,1.7,11.12. 11,32. 26, 16‖2R 17,37 ‖ Neh 1,7 ‖ 1Ch 22, 13(12).

וְהַמִּשְׁפָּטִים Lev 26,46 ‖ Nu 36, 13 ‖ Dt 4,45. 5,28. 6,1. 20. 12,1 ‖ 2Ch 33,8.

כַּמִּשְׁפָּטִים 2R 17,34.

וְלַמִּשְׁפָּטִים 2Ch 19,10.

מִשְׁפְּטֵי *cs.* Jes 58,2 ‖ Ez 16,38 ‖ Ps 19,10.119,7.13.62.106.164.

וּמִשְׁפְּטֵי־ Ps 105,5‖1Ch 16,12.

וּכְמִשְׁפְּטֵי Ez 5,7.11,12.

מִשְׁפָּטַי *suff.* Lev 18,4.5.*26.25*, *18*.19,37.*20,22*.26,15 ‖ 1R 6,12 ‖ Jer 1,16 ‖ Ez 5,6.7.11,20. 18,17. 20,11.13.19.21.24.

וּמִשְׁפָּטַי 1R 9,4.11,33 ‖ Ez 11,12. 18,9.36,27‖1Ch 28,7‖2Ch 7,17.

בְּמִשְׁפָּטַי Lev 26,43 ‖ Ez 5,6.20, 16.44,24.

וּבְמִשְׁפָּטַי Ez 37,24‖Ps 89,31.

מִשְׁפָּטֶיךָ Dt 33,10‖Jes 26,8.9‖Ps 10,5.36,7.48,12.72,1.97,8.119,20. 30.39.52.75.137.

וּמִשְׁפָּטֶיךָ, וּמִשְׁפָּטֶךָ Hos 6,5‖Ps 119,108.175.

וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ Neh 9,29.

כְּמִשְׁפָּטֶיךָ, כְּמִשְׁפָּטֶךָ Ps 119, 149.156.

לְמִשְׁפָּטֶיךָ, לְמִשְׁפָּטֶךָ Ps 119,43. 91.

מִמִּשְׁפָּטֶיךָ Ps 119,102.

וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ Ps 119,120‖Dan 9,5.

מִשְׁפָּטָיִךְ Zeph 3,15.

מִשְׁפָּטָו Q., מִשְׁפָּטָיו Nu 9,3‖2S 22,23‖1R 6,38 ‖ Ps 18,23.105,7 ‖ 1Ch 16,14.

וּמִשְׁפָּטָיו Dt 8,11.11,1. 26,17. 30, 16.33,21 ‖ 1R 2,3.8.58 ‖ Ps 147, 19‖Neh 10,30.

מִשְׁפְּטֵיהֶם Ez 20,18.

בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם Ez 23,24.

וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶם Ez 7,27.

וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן Ez 42,11.

———v. ch. et n. pr.———

שָׁפָה v. שְׁפָיִם, שְׁפִי.

שָׁפַךְ, שָׁפֵךְ

fundere, effundere; *prosternere*; aggerere (aggerem).

כמוהו בסורית, ערבית (בשמאל) ואשורית (ויתכן שיתאחה עם פכה, והשי"ן מבנין שפעל).

י"ג ביחזקאל ט"ו ל"א: יען הָשָׁפֵךְ שַׁתֵּךְ.

Lev 17,4‖1R 2,31 ‖ 2R 21,16.24, 4‖Thr 2,4.4,11.

וְשָׁפַךְ Lev 17,13‖Ez 26,8.

שָׁפְכָה K. *3 perf. f.* Dt 21,7.

שְׁפָכַתְהוּ *suff.* Ez 24,7.

שָׁפַכְתְּ, שָׁפַכְתָּ *2 perf.* 1Ch 22,8(7)².28,3.

וְשָׁפַכְתָּ Ex 4,9‖Ez 4,2.
שָׁפַכְתְּ *2 perf. f.* Jes 57,6 ‖ Ez 22,4.
שָׁפַכְתִּי *1 perf.* Ez 22,22.39,29.
וְשָׁפַכְתִּי Jer 14,16‖Ez 14,19.21, 36.30,15‖Zach 12,10.
שָׁפְכוּ, Q. (Dt) *3 perf. pl.* Dt 22, 7‖Ez 36,18‖Joel 4,19‖Ps 79,3.
וְשָׁפְכוּ Lev 24,41.
שֹׁפֵךְ *pt.* Gn 9,6 ‖ Ez 18,10 ‖ Ps 107,40‖Job 12,21.
שֹׁפְכוֹ *suff.* Nu 35,53.
הַשֹּׁפְכִים *pl.* Thr 4,13.
שֹׁפֶכֶת *f. sg.* Ez 22,3.
שֹׁפְכוֹת *pl.* Ez 23,45 ‖ Prv 6,17.
וְשֹׁפְכֹת Ez 16,38.
הַשָּׁפוּךְ *pass. sg.* Ps 79,10.
שְׁפוּכָה *f.* Ez 20,33.*34*.
שְׁפֹךְ־ [שְׁפֹךְ] *inf. cs.* 1R 18,28 ‖ Ez 22,6.*9.12*.
בִּשְׁפֹּךְ (al פְּ) Ez 17,17.
לִשְׁפֹּךְ־, לִשְׁפּוֹךְ, לִשְׁפֹּךְ Jes 59, 7 ‖ Jer 22,17 ‖ Ez 20,8.*13.21*.21, 27.22,27‖Zeph 3,8‖Prv 1,16.
וְלִשְׁפָּוֹךְ־ (יתיר ו׳) 1S 25,31.
בְּשָׁפְכְךָ *suff.* Ez 9,8.
שְׁפָךְ־, שְׁפוֹךְ, שְׁפֹךְ *imper.* Jud 6,20‖Jer 6,11.10,25 ‖ Ps 69, 25.79,6.
שִׁפְכִי *f.* Thr 2,19.
שִׁפְכוּ *pl. m.* Ps 62,9.
וְשִׁפְכוּ Jer 6,6.
אֶשְׁפּוֹךְ, אֶשְׁפֹּךְ *1 impf.* Ez 7, 8‖Hos 5,10‖Joel 3,1.2‖Ps 142,3.
וָאֶשְׁפֹּךְ 1S 1,15 ‖ Ez 22,31.36,18.
וְאֶשְׁפְּכָה Ps 42,5.
תִּשְׁפֹּךְ *2 impf.* Ex 29,12.
תִּשְׁפְּכֶנּוּ *suff.* Dt 12,16.*24.15*, *23*.
וַתִּשְׁפְּכִי *2 impf. f.* Ez 16,15.
יִשְׁפֹּךְ *3 impf.* Lev 4,7.*18.25*.30. *34*‖2R 19,32‖Jes 37,33‖Ps 102, 1‖Job 16,13.
וְיִשְׁפֹּךְ Dan 11,15.

וַיִּשְׁפֹּךְ 1S 20,10‖Jes 42,25.
וַיִּשְׁפְּכֵם *suff.* Am 5,8.*9,6*.
תִּשְׁפְּכוּ, תִּשְׁפָּכוּ *2 impf. pl.* Gn 37,22 ‖ Jer 7,6.*22,3* ‖ Ez 33, 25.
וַיִּשְׁפְּכוּ *3 impf. pl.* 1S 7,6‖2S 20,15‖Ez 23,8‖Ps 106,38.
נִשְׁפַּךְ *Ni. 3 perf.* Thr 2,11.
וְנִשְׁפַּךְ 1R 13,3.
נִשְׁפַּכְתִּי *1 perf.* Ps 22,15.
הִשָּׁפֵךְ *inf. cs.* Ez 16,36.
יִשָּׁפֵךְ *3 impf.* Gn 9,6 ‖ Dt 12, 27.19,10.
וַיִּשָּׁפֵךְ 1R 13,5.
שֻׁפַּךְ־ *Pu. 3 perf.* Nu 35,33.
וְשֻׁפַּךְ Zeph 1,17.
שֻׁפְּכָה K., שֻׁפְּכוּ Q. *3 perf. f. pl.* Ps 73,2.
בְּהִשְׁתַּפֵּךְ [הִשְׁתַּפֵּךְ] *Hith. inf. cs.* Thr 2,12.
תִּשְׁתַּפֵּךְ *3 impf. f.* Job 30,16.
תִּשְׁתַּפֵּכְנָה (al. פֶּ) *pl.* Thr 4,1.

שֶׁפֶךְ

locus quo effunditur.

כתרגומו בית מישד קיטמא.

Lev 4,12.

שָׁפְכָה

fistula urinalis, *Vulg.* veretrum.

אבר ההולדה (כדרז״ל יש עוד שמות מן הפעל שפך: שפיכה, משפך וכדומה).

Dt 23,2.

v. n. pr.

שָׁפֵל

depressum, humilem esse, deici, humilem fieri; *Hi.* deprimere, humilem reddere, deicere, affligere; descendere, abicere se.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית ואשורית. י״נ בש״ב כ״ב כ״ח ועיני בלרמים תשפיל, והשבעים קורין כבתהלים.

Jes 2,11.

וְשָׁפֵל Jes 2,12.17.
וְשָׁפַלְתְּ *2 perf. f.* Jes 29,4.
וַיִּשְׁפַּל־ *3 impf.* Jes 2,9.*5,15*.

תִּשְׁפַּל *3 impf. f.* Jes 32,19.
יִשְׁפָּלוּ [יִשְׁפְּלוּ] *3 impf. pl.* Jes 10,33.40,4.
תִּשְׁפַּלְנָה *3 impf. pl. f.* Jes 5, 15.
הִשְׁפִּיל *Hi. 3 perf.* Jes 25,12.
וְהִשְׁפִּיל Jes 25,11.
הִשְׁפַּלְתִּי *1 perf.* Ez 17,24.
הִשְׁפִּילוּ *3 perf. pl.* Job 22,29.
מַשְׁפִּיל *pt.* 1S 2,7‖Ps 147,6.
הַמַּשְׁפִּילִי Ps 113,6.
הַשְׁפִּיל *inf.* Ez 21,31.
מֵהַשְׁפִּילְךָ *suff.* Prv 25,7.
וְהַשְׁפִּילֵהוּ [הַשְׁפֵּל] *imper. suff.* Job 40,11.
הַשְׁפִּילוּ *pl.* Jer 13,18.
אַשְׁפִּיל *1 impf.* Jes 13,11.
תַּשְׁפִּיל *2 impf.* 2S 22,28 ‖ Ps 18,28.
וַתַּשְׁפִּילִי *2 impf. f.* Jes 57,9.
יַשְׁפִּיל *3 impf.* Ps 75,8.
יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ *suff.* Jes 26,5.
תַּשְׁפִּילֶנּוּ *3 impf. f. suff.* Prv 29,23.

שָׁפָל

humilis, depressus; ignobilis, vilis.

Lev 13,20.14,37‖2S 6,22‖Ez 17, 24.

וְשָׁפָל Ps 138,6.
הַשָּׁפָלָה Ez 21,31.
שְׁפַל־ *cs.* Prv 16,19.
וּשְׁפַל־ Jes 57,15‖Prv 29,23.
בְּשָׁפָל Eccl 12,4.
שְׁפָלִים *pl. m.* Jes 57,15‖Job 5, 11.
וּשְׁפָלִים Mal 2,9.
שְׁפָלָה *f. sg.* Ez 17,14.29,14.15.
וּשְׁפָלָה Lev 13,21.*26*.
שִׁפְלַת *cs.* Ez 17,6.

שֵׁפֶל [בַּשֵּׁפֶל]

humilitas, conditio ignobilis et misera.

Am 2,2.3,6 ‖ Zeph 1,16 ‖ Ps 47,6. 81,4.98,6.150,3 ‖ Job 39,24.25 ‖ 1Ch 15,28.

הַשֹּׁפָר, הַשּׁוֹפָר Ex 19,19.20,18 ‖ Jos 6,5.20 ‖ 2S 15,10 ‖ 1R 1,41 ‖ Ez 33,4.5 ‖ Neh 4,14.

בְּשׁוֹפָר Jes 27,13.

בַּשֹּׁפָר, בַּשּׁוֹפָר Jud 3,27.6,34.7,18 ‖ 1S 13,3 ‖ 2S 2,28.18,16.20,1.22 ‖ 1R 1,34.39 ‖ 2R 9,13 ‖ Ez 33,3.6 ‖ Zach 9,14 ‖ Neh 4,12.

כַּשּׁוֹפָר Jes 58,1.

שׁוֹפַר *cs.* Lev 25,9.

שׁוֹפָרוֹת *pl.* Jud 7,16.

הַשּׁוֹפָרוֹת Jos 6,9 ‖ Jud 7,20.22.

בַּשֹּׁפָרוֹת (1), בַּשּׁוֹפָרוֹת Jos 6,4.8.9 ‖ Jud 6,13².16.20.7,18.19.20.

וּבְשׁוֹפָרוֹת 2Ch 15,14.

שׁוֹפְרוֹת *cs.* Jos 6,4.8.6.13.

שׁוֹפְרֹתֵיהֶם *suff.* Jud 7,8.

——v. ch. et n. pr.——

אֶשְׁפָּר v. p. 74c.

°שָׁפַת] שְׁפֹת *imper.*

ponere, reponere; constituere, dare.

עניני עריכה והשכנה. הסורי קורא בישעיה תִּשְׁפֹּת שלום לנו (ואולי הוא כמו תִּשְׁפְּטֵנוּ?); וי"נ בתהלים ולעפר מות תִּשְׁפְּתֵנִי.

2R 4,38 ‖ Ez 24,3².

תִּשְׁפֹּת *2 impf.* Jes 26,12.

תִּשְׁפְּתֵנִי *suff.* Ps 22,16.

?שָׁפָת] (תָ) שְׁפַתַּיִם *du.*

paxillus bifidus, bifurcus.

כמו מִשְׁפְּתַיִם. הסורי קורא ביחזקאל וּשְׁפָתָם.

Ps 68,14.

וְהַשְׁפַתַּיִם Ez 40,43.

מִשְׁפָּת] תָ, *du.* הַמִּשְׁפְּתַיִם

caulae pecorum palis septae.

Gn 49,14 ‖ Jud 5,16.

—cf. אַשְׁפֹּת ; שָׁפָה v. p. 74c—

שֶׁצֶף] בְּשֶׁצֶף

effusio, *al.* durities, vehementia.

כמו שטף, וכדי לזוגו עם קצף.

Jes 54,8.

—cf. שֶׁטֶף ; שֹׁקַיִם v. שׁוּק—

וְשִׁפְעַת־ Job 22,11.*38,34*.

מִשְׁפַּעַת Ez 26,10.

——v. n. pr.——

שְׁפִיפֹן

serpentis species, cerastes vel haemorrhous.

מעין דונמתו בערבית; לר"ק שפף קרוב אל נשף (נשב, נשם) ע"ש לחישתו (צישען), ואולי הוא מן שף בדרז"ל שקופץ על העוברים.

Gn 49,17.

——v. n. pr.——

°שָׁפַר] שָׁפְרָה *3 perf. f.*

splendere, pulchrum esse.

כמוהו בארמית ובערבית, ובסורית מורה על הזהר וההברקה.

Ps 16,7.

שֶׁפֶר] שָׁפֶר

pulchritudo, elegantia.

ע' הערה אל אַיָּלָה.

Gn 49,21.

שִׁפְרָה

splendor, pulchritudo.

להאחרונים שֵׁם, לראב"ע פעל וכמו שָׁפַר, או כמו שִׁפְרָה ובי"ת של ברוחו מיותרת; ליונתן כמו שְׁפָרוּ.

Job 26,13.

שַׁפְרִיר] שַׁפְרִירוֹ Q. *suff.* שַׁפְרוּרוֹ K.

splendor, de aulaeis et stragulis.

ע"מ סַנְוִיר, י"ת אפדניה, וי"פ מן האשורית בהוראת שטיחה, כלומר מרבדים, או בהוראת שבט מושלים (סצעפטער), וכן משמע מתרגום השבעים. ע' לקמן.

Jer 43,10.

שׁוֹפָר, שֹׁפָר

tuba, litus, LXX *σάλπιγξ, κερατίνη*.

מעין דונמתו בערבית (לר"ק ע"ש קולו הצליל והבהיר, ויותר נראה לפתרו מן שפיר ושפופרת בדרז"ל, ואולי מזה גם שַׁפְרִירוֹ, ולר"ק גם שמים שִׁפְרָה, כטעם וימתחם כאהל).

Ex 19,16 ‖ Lev 25,9 ‖ 2S 6,15 ‖ Jes 18,3 ‖ Jer 4,5.19.21.6,1.17.42,14.51,27 ‖ Hos 5,8.8,1 ‖ Joel 2,1.*15* ‖

לפי עדות רד"ק בשרשיו ובעט סופר בחמש נקודות.

Eccl 10,6.

שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ *suff.* Ps 136,23.

שִׁפְלָה] וּבַשִּׁפְלָה Jes 32,19.

שְׁפֵלָה] הַשְּׁפֵלָה

regio humilis et depressa, non montuosa.

לרוב מורה על מקום ידוע שנקרא כן, ויש בו מעין שעצ"פ.

Jos 11,16 ‖ Jer 17,26.32,44.33,13 ‖ 2Ch 28,18.

וְהַשְּׁפֵלָה Jos 10,40 ‖ Jud 1,9 ‖ Ob 19 ‖ Zach 7,7.

בַּשְּׁפֵלָה Jos 15,33 ‖ 1R 10,27 ‖ 1Ch 27,28 ‖ 2Ch 1,15.*9,27*.

וּבַשְּׁפֵלָה Dt 1,7 ‖ Jos 9,1.11,2.12,8 ‖ 2Ch 26,10.

וּשְׁפֵלָתֹה (תוֹ =) *suff.* Jos 11,16.

שִׁפְלוּת] וּבְשִׁפְלוּת

remissio, lassitudo, LXX *ἀργία*.

שם המפשט ע"מ סכלות.

Eccl 10,18.

——v. chald.——

שָׁפָן] הַשָּׁפָן

hyrax syriacus.

כמוהו בערבית (בתי"ו רפויה ת' שי"ן). לאונקלוס שתרגמו טַפְזָא (שפרינגהאזע) עיקר שרשו שף, הקרוב אל נשף, כבדרז"ל בוקא דאטמא דשף מדוכתיה.

Lev 11,5 ‖ Dt 14,7.

שְׁפַנִּים *pl.* Prv 30,26.

לַשְׁפַנִּים Ps 104,18.

——v. n. pr.——

שֶׁפַע

affluentia, abundantia, LXX *πλοῦτος*.

הפעל נמצא בסורית, ובדרז"ל גם בהפעיל.

Dt 33,19.

שִׁפְעָה] שִׁפְעַת *cs.*

copia, agmen.

במ"ב ט' י"ז בא שפעת השני ת' שִׁפְעָה, מפני פגישת שלש אותיות הגרון, או שחסר הסומך; וי"נ שפעת אֲנָשִׁים בָּאָה.

2R 9,17² ‖ Jes 60,6.

יַשְׁקוּ 3 *impf. pl.* Gn 29,2 ‖ Jer 16,7 ‖ Ps 104,11.
יַשְׁקוּנִי *suff.* Ps 69,22.
וַיַּשְׁקֻהוּ 1S 30,11.
וַיַּשְׁקוּם 2Ch 28,15.
וַתַּשְׁקֶיןָ 3 *impf. pl. f.* Gn 19,33.35.
[שָׁקָה] יְשֻׁקֶּה *Pu.* 3 *impf.* Job 21,24.

שִׁקּוּ, [שִׁקּוּי] וְשִׁקּוּי

potatio.
Prv 3,8.
וְשִׁקּוּיָי, וְשִׁקּוּיַי *pl. suff.* Hos 2,7 ‖ Ps 102,10.

[שֹׁקֶת] הַשֹּׁקֶת

aquarium, canalis potatorius.
Gn 24,20.
[שֹׁקֶת] בְּשִׁקְתוֹת *pl. cs.* Gn 30,38.

מַשְׁקֶה

potus, potatio; regio irrigua.
מַשְׁקֶה דיהוק׳ ליונתן מן המפוטמים (ע׳ רש״י), השבעים קורין מִשְׁפָּחוֹת(?), וי״ג מִקְנֶה.
Gn 13,10 ‖ Lev 11,34.
מַשְׁקֵה *cs.* 1R 10,21 ‖ 2Ch 9,20.
וּמַשְׁקֶה Jes 32,6.
מִמַּשְׁקֵה Ez 45,15.
מַשְׁקֵהוּ *suff.* Gn 40,21.
v. n. pr רַבְשָׁקֵה; cf. שׁוּק I et שָׁקַק.

[שָׁקַט] וְשָׁקַט

quiescere, quietum esse, nihil facere; *Hi.* sedare, tranquillum facere, tutum praestare; quietum se tenere.
הוראתו ידועה, ויש מאחין אותו עם שָׁקַע.
Jer 30,10.*46*,*27*.
שָׁקְטָה, שָׁקָטָה 3 *perf. f.* Jos 11,23.*14*,*15* ‖ 2R 11,20 ‖ Jes 14,7 ‖ 2Ch 13,23.14,5.23,21.
וְשָׁקָטָה Ps 76,9.
שָׁקַטְתִּי 1 *perf.* Job 3,26.
וְשָׁקַטְתִּי Ez 16,42.
שֹׁקֵט *pt.* Jud 18,7.27.

וְהִשְׁקִית (Dt), וְהִשְׁקִיתָ 2 *perf.* Nu 20,8 ‖ Dt 11,10 ‖ Jer 35,2.
וְהִשְׁקִיתָה Jer 25,15.
הִשְׁקִיתָנוּ *suff.* Ps 60,5.
וְהִשְׁקֵיתִי 1 *perf.* Ez 32,6.
וְהִשְׁקִיתִים, וְהִשְׁקִתִים *suff.* Jer 9,14.23,15.
וְהִשְׁקוּ 3 *perf. pl.* Gn 29,3.
וְהִשְׁקִינוּ 1 *perf. pl.* Gn 29,8.
וְהַשְׁקוֹת *inf.* Esth 1,7.
לְהַשְׁקוֹת Gn 2,10 ‖ Ex 2,16 ‖ Jes 43,20 ‖ Ez 17,7 ‖ Eccl 2,6.
לְהַשְׁקֹתוֹ *suff.* Gn 24,19.
הַשְׁקֵהוּ *imper. suff.* Prv 26,21.
הַשְׁקִינִי *f.* Gn 24,43.45 ‖ Jud 4,19.
הַשְׁקוּ *pl. m.* Gn 29,7.
מַשְׁקֶה *pt.* Ps 104,13 ‖ Neh 1,11.
הַמַּשְׁקֶה Gn 40,5.
מַשְׁקֵה *cs.* Gn 40,1 ‖ Hab 2,15.
מַשְׁקֵהוּ *suff.* Gn 40,13.
הַמַּשְׁקִים *pl.* Gn 40,2.9.20.21.23. 41,9.
וּמַשְׁקָיו *suff.* 1R 10,5 ‖ 2Ch 9,4.
אַשְׁקֶה 1 *impf.* Gn 24,14.*46*.
וָאַשְׁקֶה Jer 25,17.
אַשְׁקְךָ *suff.* Cant 8,2.
אַשְׁקֶנָּה Jes 27,3.
תַּשְׁקֶה 2 *impf.* Job 22,7.
תַּשְׁקֵם *suff.* Ps 36,9.
וַתַּשְׁקֵמוֹ Ps 80,6.
יַשְׁקֶה 3 *impf.* Nu 5,26.
וַיַּשְׁקְ Gn 29,10 ‖ Ex 2,17.19.32,20 ‖ Ps 78,15.
יַשְׁקֵנִי *suff.* 2S 23,15 ‖ 1Ch 11,17.
וַיַּשְׁקֵנוּ Jer 8,14.
וַתַּשְׁקְ 3 *impf. f.* Gn 21,19.
וַתַּשְׁקֵהוּ *suff.* Gn 24,18 ‖ Jud 4,19.
נַשְׁקֶה 1 *impf. pl.* Gn 19,32.
נַשְׁקֶנּוּ *suff.* Gn 19,34.
וַתַּשְׁקוּ 2 *impf. pl.* Am 2,12.

שָׁקַד

insidiari; vigilare, invigilare; *Pu. pt.* (den. a שָׁקֵד) amygdalutus, ad formam floris amygdalae factus.
ענינו מהירות וזריזות, ושגור בדרז״ל (הוי שקוד ללמוד תורה, בטלו השקדנים), ובא נרדף אל שמר כהוראתו בצורית. יש מחברין לו נשקד על פשעי דאיכה.
Ps 127,1.
שָׁקַדְתִּי 1 *perf.* Jer 41,28(27) ‖ Ps 102,8.
שֹׁקֵד *pt.* Jer 1,12.5,6.44,27.
[שֹׁקְדִים] שֹׁקְדֵי (נס״א) *pl. cs.* Jes 29,20.
לִשְׁקֹד *inf. cs.* Prv 8,34.
[שְׁקֹד] שִׁקְדוּ *imper. pl.* Esr 8,29.
אֶשְׁקֹד 1 *impf.* Jer 31,28(27).
יִשְׁקוֹד 3 *impf.* Job 21,32.
וַיִּשְׁקֹד Dan 9,14.
[שֻׁקַּד] מְשֻׁקָּדִים *Pu. pt. pl.* Ex 25,33.*37*,*19²*.34.*37*,*20*.

שָׁקֵד

amygdala arbor, amygdalum, nux amygdala.
אחרי ימות החרף ממהרים השקדים לציץ ולפרוח לפני שאר פרי העץ.
Jer 1,11.
הַשָּׁקֵד Eccl 12,5.
שְׁקֵדִים *pl.* Nu 17,23.
וּשְׁקֵדִים Gn 43,11.
——conf. שָׁקַד——

[שָׁקָה] וְהִשְׁקָה *Hi.* 3 *perf.*

rigare; potum praebere, bibendum dare; adaquare (pecus); *pt.* pincerna, pocillator [*Qal* v. שָׁתָה].
כמוהו בערבית (בשמאל), שבאית, כושית ואשורית. אח אל שָׁתָה (חלוף ת׳ בק׳ נמצא בשרשי פקח ופתח, דקה ורתח).
Gn 2,6 ‖ Nu 5,24 ‖ Joel 4,18.
וְהִשְׁקָהּ *suff.* Nu 5,27.
[הִשְׁקְתָה] הִשְׁקָתָה 3 *perf. f.* Gn 24,46.

וְשָׁקֵט Jer 48,11.
הַשֹּׁקְטִים *pl.* Ez 38,11.
וְשֹׁקֶטֶת, וְשֹׁקָטֶת *f. sg.* Zach 1,11‖1Ch 4,40.
אֶשְׁקוֹט *1 impf.* Jes 62,1.
וְאֶשְׁקוֹט Job 3,13.
אֶשְׁקוֹטָה (יתיר ו׳) Jes 18,4.
תִּשְׁקֹט *2 impf.* Ps 83,2.
תִּשְׁקֹטִי] תִּשְׁקְטִי *2 impf. f.* Jer 47,6.7.
יִשְׁקֹט *3 impf.* Ruth 3,18.
וַתִּשְׁקֹט *3 impf. f.* Jud 3,11.*5*,*31*.*8*,*28*.30‖2Ch 14,4.20,30.
הַשְׁקֵט] הַשְׁקִיט *Hi. inf. abs.* Jes 57,20‖Jer 49,23.
בְּהַשְׁקִט *cs.* Job 37,17.
לְהַשְׁקִיט Ps 94,13.
וְהַשְׁקֵט *imper.* Jes 7,4.
יַשְׁקִט, יַשְׁקִיט *3 impf.* Prv 15,18‖Job 34,29.

שֶׁקֶט] וָשֶׁקֶט

quies.

1Ch 22,9(8).

הַשְׁקֵט

שֵׁם ע״מ דעה וְהַשְׂכֵּל.

Jes 32,17‖Ez 16,49.

בְּהַשְׁקֵט Jes 30,15.

שָׁקַל] וְשָׁקַל

librare, ponderare; appendere; *examinare.*

כדונמתו בארמית וסורית (בתי״ו ת׳ שי״ן), בערבית (בתי״ו רפויה), בכושית (בסמ״ך) ובאשורית.

2S 14,26‖Jes 40,12.

שֹׁקֵל *pt.* 2S 18,12‖Jes 33,18.
שָׁקוֹל *inf. abs.* Job 6,2.
לִשְׁקוֹל *cs.* Esth 4,7.
אֶשְׁקוֹל *1 impf.* Esth 3,9.
וָאֶשְׁקֹל Jer 32,10.
וָאֶשְׁקֳלָה, וָאֶשְׁקוֹלָה (יתיר ו׳) Jer 32,9‖Esr 8,25.26.
תִּשְׁקוֹל *2 impf.* 1R 20,39.
יִשְׁקֹל *3 impf.* Ex 22,16.
וַיִּשְׁקֹל Gn 23,16.
יִשְׁקְלֵנִי *suff.* Job 31,6.
תִּשְׁקְלוּ *2 impf. pl.* Jes 55,2‖Esr 8,29.
יִשְׁקֹלוּ] יִשְׁקְלוּ *3 impf. pl.* Jes 46,6.
וַיִּשְׁקְלוּ Zach 11,12.
נִשְׁקַל *Ni. 3 perf.* Esr 8,33.
יִשָּׁקֵל *3 impf.* Job 6,2.28,15.

שֶׁקֶל, שֶׁקֶל

siclus (certum pondus).

Gn 23,15.16 ‖ Ex 38,24. 25.29 ‖ Lev 27,3.4.7.16 ‖ Nu 7,13.*19.25.31.37.43.49.55.61.67.73.79*. 31,52‖1S 9,8‖Ez 4,10.45,12‖Am 8,5.

הַשָּׁקֶל, הַשֶּׁקֶל Ex 27,25.30,13[3]. 15.38,26 ‖ Lev 27,25 ‖ Nu 3,47 ‖ Neh 10,33.
וְהַשֶּׁקֶל Ez 45,12.
בְּשֶׁקֶל Ex 30,13.*24.38*,*24.25.26* ‖ Lev 5,15.*27*,*3.25* ‖ Nu 3,47.*50.7*,*13.19.25.31. 37.43.49. 55.61.67. 73.79.85.86.18,16* ‖ 2R 7,1.*16*[2]. *18*[2].
שְׁקָלִים *pl.* Ex 21,32 ‖ Lev 5,15. 27,5[2].6[2].7‖Nu 3,47.18,16 ‖ Jos 7,21[2] ‖ 1S 17,5.7 ‖ 2S 14,26.24,24‖ 2R 15,20‖Jer 32,9 ‖ Ez 45,12[2] ‖ Neh 5,15.
לִשְׁקָלִים 2Ch 3,9.
שִׁקְלֵי (al. קֶ) *cs.* 1Ch 21,25.

מִשְׁקָל

ponderatio; pondus.

2R 25,16‖Jer 52,20‖Ez 5,1‖Job 28,25‖ 1Ch 22,3(2).14(13).28,16.

וּמִשְׁקָל 1Ch 28,15‖2Ch 3,9.
הַמִּשְׁקָל Esr 8,34.
בַּמִּשְׁקָל Lev 19,35.26,26 ‖ 1Ch 28,14.18.
בְּמִשְׁקָל Ez 4,16‖Esr 8,34 ‖ 1Ch 28,14.15.17[2].
מִשְׁקַל *cs.* Jud 8,26‖2S 21,16‖1R 7,47.10,14 ‖ Esr 8,30 ‖ 1Ch 20,2. 21,25‖2Ch 4,18.9,13.
וּמִשְׁקַל 1S 17,5‖2S 21,16.
בְּמִשְׁקַל 1Ch 28,15.
מִשְׁקָלוֹ *suff.* Gn 24,22 ‖ Jos 7,21.
בְּמִשְׁקָלוֹ Gn 43,21.
מִשְׁקָלָהּ Nu 7,13.*19.25.31.37.43.49.55.61.67.73.79*.
וּמִשְׁקָלָהּ 2S 12,30.
מִשְׁקָלָם Gn 24,22.
מִשְׁקוֹל] בְּמִשְׁקוֹל Ez 4,10.

מִשְׁקֶלֶת] לְמִשְׁקָלֶת

perpendiculum, norma, LXX στάθμιον, σταθμός.

Jes 28,17.

מִשְׁקֹלֶת 2R 21,13.

v. ch. תְּקֵל et. n. pr. אַשְׁקְלוֹן.

שִׁקְמָה] שִׁקְמִים *pl. I*

sycomorus.

עץ פרי תאנים גרועים.

Jes 9,9‖Am 7,14.

וְהַשִּׁקְמִים 1Ch 27,28.
כַּשִּׁקְמִים 1R 10,17 ‖ 2Ch 1,15.*9*,*27*.
וְשִׁקְמוֹתָם *pl. II suff.* Ps 78,47.

שָׁקַע] וְשָׁקְעָה *3 perf. f.*

sidere, residere, demergi, submergi.

קרוב לו בערבית, ושגור בדרז״ל גם בפִעל ובהתפעל עם השם שְׁקִיָעה; קרוב אל שקט (אולי הוא קרוב אל תָּקַע); לד״ק מזה שקערורת.

Am 9,5.

תִּשְׁקַע *3 impf. f.* Jer 51,64.
וַתִּשְׁקַע Nu 11,2.
נִשְׁקַע] וְנִשְׁקְעָה K. וְנִשְׁקְעָה Q. *Ni. 3 perf. f.* Am 8,8.
אַשְׁקִיעַ *Hi. 1 impf.* Ez 32,14.
תַּשְׁקִיעַ *2 impf.* Job 40,25.

מִשְׁקָע] וּמִשְׁקַע *cs.*

מים צלולים שנשקע הטיט שלהם.

Ez 34,18.

שְׁקַעֲרוּרֹת rad. קער v. p. 647[a].

שָׁקַף] (קָ) נִשְׁקָף *Ni. 3 perf.*

se proclinare, prospicere, prominere, imminere.

עיקר הוראתו בליטה, ונאמר על ההבטה (בעניין נמרץ) כטעם מֵצִיץ, או ע״ש הרכנת הראש לפנים.

Ps 85,12.

נִשְׁקְפָה 3 *perf. f.* Jud 5,28 ‖ 2S 6,16 ‖ Jer 6,1 ‖ 1Ch 15,29.

וְנִשְׁקָפָה Nu 21,20.

קַ] נִשְׁקַפְתִּי 1 *perf.* Prv 7,6.

הַנִּשְׁקָף *pt.* Nu 23,28 ‖ 1S 13,18.

הַנִּשְׁקָפָה *f.* Cant 6,10.

הִשְׁקִיף *Hi. 3 perf.* Ps 14,2.53, 3.102,20.

הַשְׁקִיפָה *imper.* Dt 26,15.

יַשְׁקִיף 3 *impf.* Thr 3,50.

וַיַּשְׁקֵף Gn 19,28.26,8 ‖ Ex 14,24 ‖ 2S 24,20.

וַתַּשְׁקֵף 3 *impf. f.* 2R 9,30.

וַיַּשְׁקִפוּ, וַיַּשְׁקִיפוּ 3 *impf. pl.* Gn 18,16 ‖ 2R 9,32.

שֶׁקֶף] שָׁקֶף

contignatio.

ע״ש הבליטה, וי״פ את זה ושלאחריו מן הערבית והסורית בהוראת הבאה וקשקוש, ע״ש שהפתח או החלון מכה ומקשקש בכ.

1R 7,5.

שְׁקֻפִים *pl.* [שָׁקוּף

trabes superstratae.

1R 6,4.

וּשְׁקֻפִים 1R 7,4.

הַמַּשְׁקוֹף [מַשְׁקוֹף

superlimenare, limen superius.

Ex 12,7.22.23.

שִׁקֵּץ *Pi. 3 perf.* [שָׁקַץ°

abiectum, turpem, impurum, abominandum esse; *Pi.* reicere, contemnere, abominari; contaminari.

כמוהו באשורית, ויש מאחין אותו עם קוץ, והשי״ן לבנין שפעל.

Ps 22,25.

שַׁקֵּץ *inf. abs.* Dt 7,26.

תְּשַׁקְּצֶנּוּ 2 *impf. suff.* Dt 7,26.

תְּשַׁקְּצוּ, תְּשַׁקְּצוּ 2 *impf. pl.* Lev 11,11.13.43.20,25.

שֶׁקֶץ

abominatio, res abominanda, LXX βδέλυγμα.

Lev 7,21. 11,10.12.*20.23*.13.41. 42 ‖ Ez 8,10.

וְשֶׁקֶץ Lev 11,11.

וְהַשֶּׁקֶץ Jes 66,17.

שִׁקֻּץ, שִׁקּוּץ (Dan)

abominandum, res abominanda; idolum.

Jes 11,5.7² ‖ 2R 23,13² ‖ Dan 12, 11.

הַשִּׁקּוּץ Dan 11,31.

שִׁקֻּצִים, שִׁקּוּצִים *pl.* Hos 9,10 ‖ Nah 3,6 ‖ Dan 9,27.

הַשִּׁקֻּצִים, הַשִּׁקּוּצִים (Ch) 2R 23, 24 ‖ 2Ch 15,8.

שִׁקּוּצֵי *cs.* Ez 20,7.8.

שִׁקּוּצֶיךָ *suff.* Jer 4,1.

שִׁקּוּצַיִךְ, שִׁקּוּצַיִךְ Jer 13,27 ‖ Ez 5,11.

וְשִׁקֻּצָיו Zach 9,7.

שִׁקּוּצֶיהָ Ez 11,18.

שִׁקּוּצֵיהֶם Dt 29,16 ‖ Jer 7,30.16, 18.32,34 ‖ Ez 7,20.11,21.20,30.

וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם Jes 66,3 ‖ Ez 37,23.

שֹׁקֵק, שׁוֹקֵק *pt.* [שָׁקַק

discurrere, incurrere; avidum esse.

י״מ מענין ריצה והשתערות, ולד״א מענין השמעות קול והמיה, (קרוב אל קשקוש בדרז״ל בהפך אתון).

Jer 33,4 ‖ Prv 28,15.

יָשֹׁקּוּ 3 *impf. pl.* Joel 2,9.

הִשְׁתַּקְשֵׁק] יִשְׁתַּקְשְׁקוּן *Hith.* 3 *impf. pl.* Nah 2,5.

כְּמַשַּׁק *cs.* [מַשָּׁק

discursitatio, incursio.

ע׳ לעיל.

Jes 33,4.

— cf. שוק II —

תְּשַׁקֵּר 2 *impf.* [שָׁקַר°

fidem fallere; *Pi.* mentiri, perfide agere, fallere.

כמוהו בארמית, סורית, ערבית ואשורית (אולי יש לחברו עם שקר, צביעה, במובן המוסרי).

Gn 21,23.

שִׁקֵּר] שִׁקַּרְנוּ *Pi. 1 perf. pl.* Ps 44,18.

אֲשַׁקֵּר 1 *impf.* Ps 89,34.

יְשַׁקֵּר 3 *impf.* 1S 15,29.

תְּשַׁקְּרוּ 2 *impf. pl.* Lev 19,11.

יְשַׁקְּרוּ] יְשַׁקֵּרוּ 3 *impf. pl.* Jes 63,8.

שֶׁקֶר, שֶׁ׳ (Ps 35,10.120,2), שָׁקֶר

mendacium; *poët.* mendax; fallacia, fraudulentia; vanitas.

י״נ במיכה ב׳ י״א וָשֶׁקֶר כִּזֵּב; השבעים קורין במשלי ו׳ י״א שפתי אֱמֶת!

Ex 5,9.20,16.23,7 ‖ Lev 5,22 ‖ Dt 19,18² ‖ 2S 18,13 ‖ 1R 22,22.23 ‖ 2R 9,12 ‖ Jes 9,14.32,7.44,20.57, 4.59,3.13 ‖ Jer 6,13.8,8.10.9,2.4 ‖ Jer 10,14.*51,17*.14,14². 16,19. 23, 25.32. 27,10.*14*.16. 28,15. 29,21. 23.31.37,14.40,16.43,2 ‖ Ez 13,22 ‖ Hos 7,1 ‖ Mich 6,12 ‖ Hab 2,18 ‖ Zach 8,17.10,2.13,3 ‖ Ps 7,15.27, 12.31,19.33,17.35,19.38,20.52,5. 63,12. 69,5. 109,2. 119,29. 69. 78. 86.104.118.128.163. 120,2. 144,8. *11* ‖ Prv 6,17.19.10,18. 11,18. 12, 19.22.13,5.14,5.17,4.7.20,17.21,6. 25,14.18.26,28.29,12.31,30 ‖ Job 13,4.36,4 ‖ 2Ch 18,21.22.

וָשֶׁקֶר Mich 2,11.

הַשֶּׁקֶר, הַשָּׁקֶר Jer 7,4.8.23,26.

בַּשֶּׁקֶר Jer 3,10.29,9.

בַּשֶּׁקֶר, בַּשָּׁקֶר Jer 5,31.13,25.20, 6.23,14.

וּבַשֶּׁקֶר Jes 28,15.

לַשֶּׁקֶר, לַשָּׁקֶר Lev 5,24. 19,12 ‖ 1S 25,21 ‖ Jer 3,23.5,2.7,9.8,8.27, 15 ‖ Zach 5,4 ‖ Mal 3,5.

שְׁקָרִים *pl.* Ps 101,7 ‖ Prv 12,17. 19,5.*9*.

בְּשִׁקְרֵיהֶם *suff.* Jer 23,32.

שָׁרָב

ardor, aestus aëris, desertum.

וַיִּשְׁרֹק Jer 19,8.49,17.50,13 || Job 27,23.

שְׁרֵקָה] וּשְׁרֵקָה

irrisio, ludibrium.

Jer 51,37.

לִשְׁרֵקָה Jer 25,18 || Mich 6,16.

וְלִשְׁרֵקָה Jer 19,8. 25,9. 29,18 || 2Ch 29,8.

שְׁרִיקֹת ,שְׁרִקוֹת [שְׁרִקָה Q. *pl.* Jud 5,16 || Jer 18,16.

שְׁרוּקָה] שְׁרוּקֹת K. *pl.*

יתכן שלפי הכתיב הוא שְׁרוּקַת יחיד נסמך.

Jer 18,16.

—v. ch. מַשְׁרוֹקִיתָא—

שֹׁר שֹׁרֶר] vel שָׁרְרֵךְ *suff.*

umbilicus, nervus umbilicaris.

טבור, וכמוהו בערבית, ובסורית בלי הכפלת הרי"ש, מענין שריר וקים, לשרוּרי מנא בדרז"ל; יש מאחין אותו עם צרה, כמובן קשירה בחוקה, ופותרין מזה כל שוררי דתהלים; השבעים קורין במשלי לִשְׁאֵרֶךָ או לִבְשָׂרֶךָ.

Cant 7,3.

שָׁרֵּךְ Ez 16,4.

לְשָׁרֶּךָ Prv 3,8.

שָׁרִיר] בִּשְׁרִירֵי *pl. cs.*

partes firmae, *musculi.*

עורקי בטנו ומיתריה החזקים.

Job 40,16.

שְׁרִרוּת

durities, pervicacia.

לרב הפותרים קשיות הלב. ולרס"ג מן שוּר, מראית הלב, מבטו והפצו, וכת"א הרהור, וע"כ נרדף אל מועצות.

Jer 3,17. 9,13. 16,12. 18,12.

בִּשְׁרִירוּת ,בִּשְׁרִרוּת (2) Dt 29,18 || Jer 7,24. 11,8. 13,10. 23,17 || Ps 81,13.

שַׁרָה] וְהַשֵּׁרוֹת *pl.*

catenae.

כטעם צמיד וקשורים, או כמו שרשות ושרשרות.

Jes 3,19.

—שׁוּר II v. שׁוֹרֵר—

שִׁרְיֹן 1S 17,38.

וְשִׁרְיוֹן 1S 17,5.

הַשִּׁרְיוֹן 1S 17,5.

וְשִׁרְיֹנוֹת *pl. I* 2Ch 26,14.

וְהַשִּׁרְיֹנִים *pl. II* Neh 4,10.

—cf. סִרְיוֹן ;שְׁאֵרִית=שֵׁרִית—

הַשְּׁרֵמוֹת K. Jer 31,40(39) v. שְׁדֵמָה.

שָׁרַץ

repere, reptare, scatere; multiplicare se.

הוראתו ידועה, וכמוהו בארמית ואשורית, לרש"י הוא אח אל רוץ (והשי"ן לבנין שפעל).

Ps 105,30.

וְשָׁרַץ Ex 7,28.

שָׁרְצוּ *3 perf. pl.* Gn 1,21.

וְשָׁרְצוּ Gn 8,17.

הַשֹּׁרֵץ [שֹׁרֵץ *pt.* Gn 7,21 || Lev 11,29.*41.42.*43.

הַשֹּׁרֶצֶת *f.* Lev 11,46.

שִׁרְצוּ [שְׁרֹץ *imper. pl.* Gn 9,7.

יִשְׁרֹץ *3 impf.* Ez 47,9.

יִשְׁרְצוּ *3 impf. pl.* Gn 1,20.

וַיִּשְׁרְצוּ Ex 1,7.

שֶׁרֶץ

reptilia; aquatilia minora.

בדרז"ל בא גם ברבים שרצים.

Gn 1,20 || Lev 5,2. 11,10.20.*21*.23. 22,5 || Dt 14,19.

הַשֶּׁרֶץ ,הַשָּׁרֶץ Gn 7,21 || Lev 11,31.41.*42*.43.44.

בַּשָּׁרֶץ Lev 11,29.

שָׁרַק] וְשָׁרַק ,(נס"א) וְשָׁרֵק

sibilare, sibilando arcessere; exsibilare, *συρίζειν.*

אחים לו בארמית, סורית ואשורית, והוא חקוי קול ההברה הטבעית.

1R 9,8 || Jes 5,26.

שָׁרְקוּ *3 perf. pl.* Ez 27,36 || Thr 2,15.16.

אֶשְׁרְקָה *1 impf.* Zach 10,8.

יִשְׁרֹק *3 impf.* Jes 7,18 || Zeph 2,15.

אח אל זרב, צרב, שרף וצרף, ונאמר על החם ועל ארץ צחיחה ויבשה; י"ג בישעיה ל"ה ז': והיה הַשָּׁרָב לנוה צאן, וכן בת"י כ"י רייכלין שרבא.

Jes 49,10.

הַשָּׁרָב Jes 35,7.

—v. n. pr.—

שַׁרְבִיט ,שַׁרְבִט (al. בּ)

sceptrum.

אח אל שבט בתוספת רי"ש. בקצת ספרים כל שרביט בי"ת דגוש, לבד מן שרביט ד' י"א.

Esth 4,11. 5,2. 8,4.

הַשַּׁרְבִיט (al. בּ) Esth 5,2.

—cf. שֵׁבֶט—

שָׁרָה°

solvere, *dimittere.*

לר"ק שני אלו הוראתם פתיחה והתרה כבארמית, סורית, כושית ואשורית, וכבדרז"ל, וטעם ישרהו פותח קשרי הרעם, הצרור בעבים, ושולחו להתהלך תחת רקיע השמים (לאַזלאססען); ושריתך לטוב התרתי מאסריך לטוב לך, וכבר הובא הא' בשרש שָׁאַר, והב' בשרש שִׁיר, ע' הערות שם.

יִשְׁרֵהוּ [יִשְׁרֶה *3 impf. suff.* Job 37,3.

שֵׁרִיתִךָ [שֵׁרָה Q. *Pi. 1 perf. suff.* Jer 15,11.

—cf. שָׁאַר et שִׁיר—

מִשְׁרָה] מִשְׁרַת *cs.*

solutio, maceratio.

הפעל שגור בדרז"ל אין שורין דיו וכדומה, ואח לשלפניו, שע"י השריה הענבים מתרככין ומתפתחין.

Nu 6,3.

—v. ch.; שָׁרוֹת v. שׁוּר I et II—

שָׁרוֹן v. n. pr.; שָׁרוֹת v. שָׁרַר.

שִׁרְיָה] וְשִׁרְיָה

lorica, thorax.

כמו שריון, וי"ם מן הערבית בהוראת שלח (וואורפשפיעס).

Job 41,18.

שִׁרְיָן] הַשִּׁרְיָן

כמוהו בסורית ובאשורית, וקרוב לו בשפת מצרים. לר"ק הוא שריון באס"ף, אמנם שריון דש"א י"ז ל"ח בס"פ יוכיח שזה להוד וזה לחוד.

1R 22,34 || 2Ch 18,33.

כַּשִּׁרְיָן Jes 59,17.

לְשָׁרְתוֹ Dt 10,8.21,5 ‖ Jes 56,6 ‖ Ez 40,46 ‖ 2Ch 23,13.29,11.

וּלְשָׁרְתוֹ 1Ch 15,2.

בְּשָׁרְתָם Ez 44,17.

לְשָׁרְתָם Nu 16,9 ‖ Ez 44,11.

יְשָׁרֵת] וַיְשָׁרֶת 3 *impf.* Gn 39,4.40,4.

יְשָׁרְתֵנִי *suff.* Ps 101,6.

וַיְשָׁרְתֵהוּ 1R 19,21.

וַתְּשָׁרְתֵהוּ 3 *impf. f. suff.* 1R 1,4.

יְשָׁרְתוּ 3 *impf. pl.* Nu 3,31.4,9.12.14 ‖ 2R 25,14 ‖ Jer 52,18 ‖ Ez 42,14.44,12.

וִישָׁרְתוּךָ *suff.* Nu 18,2.

יְשָׁרְתוּנֶךְ Jes 60,7.10.

יְשָׁרְתֻהוּ Nu 1,50.

שָׁרֵת

ministratio, LXX λειτουργία.

2Ch 24,14.

הַשָּׁרֵת Nu 4,12.

—— **שָׁרָה** v. **מִשְׁרַת** ——

שָׂסָה v. **שָׁסָה**.

שֵׁשׁ I

byssus.

מעין דוגמתו בשפת מצרים, והוא הבוץ, המצטין בלבנוניתו, ועש"כ נקרא המרמור הלבן שַׁיִשׁ או שֵׁשׁ. למדנחאי ביחזקאל ט"ז י"ג גם הכתיב שֵׁשׁ.

Gn 41,42 ‖ Ex 26,1.*27,9.18.36,8.38,9.16.39,28.29.* 28,39². 39,27.28² ‖ Ez 27,7 ‖ Prv 31,22.

שֶׁשִׁי (יתיר י') Ez 16,13.

וָשֵׁשׁ Ex 25,4.*35,6.23.* 26,31.*36.27,16.28,6.8.15.36,35.37.38,18.39,2.5.8.*

הַשֵּׁשׁ Ex 28,5.35,25.39,3.

בַּשֵּׁשׁ Ez 16,10.

וּבַשֵּׁשׁ Ex 35,35.38,23.

—— **שַׁיִשׁ** marmor v. **שֵׁשׁ** ——

שֵׁשׁ, שֵׁשׁ־, שֶׁשׁ *f.* (Pr 6,16)

sex; *pl.* **שִׁשִּׁים** sexaginta.

מעין דוגמתו בכל לשונות בני שם, ושרשו שדש, אמנם הד' נבלעה ונשלמה ע"י דגש בששה,

°שַׁרְשָׁה] שַׁרְשׁוֹת *pl.*

catenula.

קרוב אל שרר ואח אל שרש (בדרו"ל בהלוף למ"ד שלשלת).

Ex 28,22.

שַׁרְשְׁרָה] שַׁרְשְׁרֹת, שַׁרְשְׁרוֹת *pl.* Ex 28,14².39,15 ‖ 1R 7,17 ‖ 2Ch 3,16.

וְשַׁרְשְׁרֹת 2Ch 3,5.

בַּשַּׁרְשְׁרוֹת 2Ch 3,16.

—— v. chald. ——

°שָׁרַת] וְשֵׁרֵת *Pi. 3 perf.*

ministrare, famulari.

הוראתו ידועה. י"ג במ"א א' ט"ו מְשָׁרֶתֶת המלך.

Nu 8,26 ‖ Dt 18,7.

וְשֵׁרְתוּ 3 *perf. pl.* Nu 3,6.

מְשָׁרֵת *pt.* Nu 11,28 ‖ Jos 1,1 ‖ 1S 2,11.18.3,1 ‖ 2R 6,15.

מְשָׁרְתוֹ, K. *suff.* Ex 24,13 ‖ 2S 13,17.18 ‖ 1R 10,5 ‖ 2R 4,43.

וּמְשָׁרְתוֹ Ex 33,11.

מְשָׁרְתִים, מְשָׁרְתָם (Ez 44,19) *pl.* Ez 44,11.19 ‖ Esr 8,17 ‖ 1Ch 6,17.16,4 ‖ 2Ch 13,10.22,8.29,11.

וּמְשָׁרְתִים Ez 44,11.

הַמְשָׁרְתִים Esth 1,10 ‖ Neh 10,37.40 ‖ 1Ch 27,1.*28,1* ‖ 2Ch 17,19.

וְהַמְשָׁרְתִים 2Ch 23,6.

מְשָׁרְתֵי *cs.* Jes 61,6 ‖ Jer 23,22 ‖ Ez 45,4.5.46,24 ‖ Joel 1,9.13².2,17.

תַ] מְשָׁרְתַי *suff.* Jer 33,21.

מְשָׁרְתָיו, מְשָׁרְתוֹ Q., 1R 10,5 ‖ Ps 103,21.104,4 ‖ Prv 29,12 ‖ Esth 2,2.*6,3* ‖ 2Ch 29,4.

מְשָׁרַת (=**מְשָׁרֶתֶת**) *f. sg.* 1R 1,15.

לְשָׁרֵת, לְשָׁרֶת (נס"א) *inf. cs.* Ex 28,35.43.29,30. 30,20. 35,19. *39,41.*39,1.26 ‖ Dt 17,12.18,5 ‖ 1R 8,11 ‖ Ez 20,32.44,27.45,4 ‖ 1Ch 16,37.26,12 ‖ 2Ch 5,14.31,2.

וּלְשָׁרֵת 2Ch 8,14.

לְשָׁרְתֵנִי *suff.* Ez 43,19.44,15.16.

°שָׁרַשׁ

denom. a **שֹׁרֶשׁ**. *Pi.* eradicare, extirpare; *Poel* et *Hi.* radices agere; *Poal* radicari.

השם נמצא בצורית, שבאית, אמית, סורית, ואשורית; יש מאחין אותו עם שרר ע"ש החזק, או עם שרשרות ע"ש תמונת השרשים הסבוכים ועבותים כשלשלאות.

שֵׁרֵשׁ] וְשֵׁרֶשְׁךָ *Pi. 3 perf. suff.* Ps 52,7.

תְּשָׁרֵשׁ 3 *impf. f.* Job 31,12.

שֹׁרַשׁ] יְשֹׁרָשׁוּ (יְשֹׁרְשׁוּ) *Pu.* 3 *impf. pl.* Job 31,8.

שֹׁרֵשׁ *Poel.* 3 *perf.* Jes 40,24.

שֹׁרְשׁוּ] שֹׁרָשׁוּ *Poel.* 3 *perf. pl.* Jer 12,2.

הִשְׁרִישׁ] מַשְׁרִישׁ *Hi. pt.* Job 5,2.

יַשְׁרֵשׁ 3 *impf.* Jes 27,6.

וַתַּשְׁרֵשׁ 3 *impf. f.* Ps 80,10.

שֹׁרֶשׁ

radix; surculus.

להשבעים במשלי י"ב י"ב ושרש צדיקים אֵיתָן.

Dt 29,17 ‖ 2R 19,30 ‖ Jes 11,10.37,31 ‖ Mal 3,19.

וְשֹׁרֶשׁ Prv 12,3.12 ‖ Job 19,28.30,4.

וְכַשֹּׁרֶשׁ Jes 53,2.

מִשֹּׁרֶשׁ Jes 14,29 ‖ Job 28,9.

שָׁרְשִׁי *suff.* Job 29,19.

שָׁרְשֵׁךְ Jes 14,30.

שָׁרְשׁוֹ Ez 31,7 ‖ Job 14,8.

שָׁרְשָׁם Jud 5,14 ‖ Jes 5,24 ‖ Hos 9,16.

שָׁרָשִׁים] שָׁרְשֵׁי *pl. cs.* Job 33,27.

וְשָׁרְשֵׁי Job 36,30.

שָׁרָשָׁיו *suff.* Jer 17,8 ‖ Hos 14,6 ‖ Job 8,17.18,16.

וְשָׁרָשָׁיו Ez 17,6 ‖ Am 2,9.

מִשָּׁרָשָׁיו Jes 11,1.

שָׁרָשֶׁיהָ Ez 17,7.9 ‖ Ps 80,10 ‖ Dan 11,7.

מִשָּׁרָשֶׁיהָ Ez 17,9.

ששי וששים. י״ג ברות ג׳ ט״ו סְאַת־שְׂעֹרִים, וכן בפסוק י״ז סְאַת־הַשְּׂעֹרִים.

Gn 7,6.11.46,18 ‖ Ex 14,7.21,2.26,9.*36,16* ‖ Lev 24,6 ‖ Nu 1,46.*2,32.11,21.31,32*.7,3.26,51.31,37.35,6.13.15 ‖ Dt 15,12.18 ‖ Jos 15,41.*19,22*.59.*62* ‖ Jud 3,31.*18,11.20,47*.12,7 ‖ 1S 17,4.7 ‖ 2S 15,18 ‖ 1R 6,6.10,14.16.19.20.16,23 ‖ 2R 11,3.13,10.19.14,21.*15,2*.18,10 ‖ Jes 6,2 ‖ Jer 34,14 ‖ Ez 40,5.41,3.5.8 ‖ Prv 6,16 ‖ Ruth 3,15.17 ‖ Esr 2,10.11.13.26.60.69.8,26 ‖ Neh 5,18.7,10.15.16.18.20.30.62 ‖ 1Ch 4,27.9,6.21,25 ‖ 2Ch 3,8.9,13.15.19.22,12.26,1.*3*.29,33.

שֵׁשׁ(־)...וְשֵׁשׁ Lev 25,3 ‖ Ez 40,12.41,1.

וְשֵׁשׁ־, וְשֵׁשׁ Gn 8,13.16,16.31,41 ‖ Ex 23,10 ‖ Nu 1,25.*2,15*.27.*2,4.31.26,41*.3,28.4,40 ‖ Jud 18,16.17 ‖ 1S 27,2.30,9 ‖ 2R 15,33.*16,2* ‖ Jer 52,30 ‖ Esr 2,35 ‖ 1Ch 7,2.12,26(27).35(36) ‖ 2Ch 2,1.16.*17*.9,18.13,21.26,12.*35,8*.27,1.*8.28,1*.

שֵׁשׁ(־) וָשֵׁשׁ 2S 21,20 ‖ 2Ch 20,6.

וָשֵׁשׁ Gn 46,26 ‖ 1R 10,14.16,8 ‖ 2Ch 9,13.16,1.

בְּשֵׁשׁ(־) 1R 10,29 ‖ Job 5,19 ‖ 2Ch 1,17.

כְּשֵׁשׁ(־) Ex 12,37 ‖ 1S 13,15.*14,2.23,13*.

לְשֵׁשׁ־ Ex 38,26.

שִׁשָּׁה *m.* Gn 30,20 ‖ Ex 26,22.*36,27*.25.*36,30*.28,10 ‖ Nu 1,21.*2,11*.26,22.31,38.*44*.40.*46*.52 ‖ 2S 6,13 ‖ 2R 15,8 ‖ Ez 9,2.46,4 ‖ Esth 2,12 ‖ 1Ch 3,4.22.4,27.8,38.*9,44*.24,4.14.25,3.26,17 ‖ 2Ch 29,17.

וְשִׁשָּׁה Ex 25,32.*37,18* ‖ Jos 7,5 ‖ Jud 20.15 ‖ 2S 2,11.*5,5* ‖ Jer 52,23 ‖ Esth 2,12 ‖ Esr 2,13.*22,30*.66.8,35 ‖ Neh 7,68 ‖ 1Ch 3,4.7,4.40.9,9.

הַשִּׁשָּׁה Ex 28,10.

לְשִׁשָּׁה 1Ch 25,23.

שֵׁשֶׁת *cs.* Ex 16,26.20,9.*34.21*.11.*31,17*.23,12.24,16.31,15.35,2 ‖ Lev 23,3 ‖ Nu 3,34 ‖ Dt 5,13.16,8 ‖ Jos 6,3.14 ‖ 1R 11,16 ‖ Ez 46,1 ‖ Esr 2,67 ‖ Neh 7,69 ‖ 1Ch 12,24(25).23,4.

וְשֵׁשֶׁת Lev 12,5 ‖ Nu 2,9 ‖ 1S 13,5 ‖ 2R 5,5 ‖ Ez 46,6 ‖ Job 42,12.

לְשֵׁשֶׁת Ex 25,33.*35.37,19.21*.

שִׁשִּׁים *pl.* Gn 25,26.46,26 ‖ Lev 27,3.7 ‖ Nu 7,88².26,27 ‖ Dt 3,4 ‖ Jos 13,30 ‖ 1R 4,13.6,2.10,14 ‖ Jes 7,8 ‖ Ez 40,14 ‖ Cant 3,7.6,8 ‖ Dan 9,25.26 ‖ Esr 2,13.64.8,13 ‖ Neh 7,18.19.72.11,6 ‖ 1Ch 2,21.23.16,38.26,8 ‖ 2Ch 3,3.11,21.

וְשִׁשִּׁים Gn 5,15.18.*20.21.23*.27 ‖ Lev 12,5 ‖ Nu 1,39.*2,26*.3,50.26,25.*43*.31,34.39 ‖ 2S 2,31 ‖ 1R 5,2 ‖ 2R 25,19 ‖ Jer 52,25 ‖ Esr 2,9.8,10 ‖ Neh 7,14.66 ‖ 1Ch 5,18.*9,13* ‖ 2Ch 9,13.11,21.

וּבְשִׁשִּׁים 2Ch 12,3.

שִׁשִּׁי

sextus; *f.* sexta, pars sexta.

ששית בנסמך מורה על חלק אחד מששה.

Gn 30,19.

הַשִּׁשִּׁי Gn 1,31 ‖ Ex 16,5.22.29 ‖ Nu 7,42.29,29 ‖ Jos 19,32 ‖ Hag 1,1 ‖ Neh 3,30 ‖ 1Ch 2,15.3,3.12,11(12).24,9.25,13.26,3.5.27,9.

וְהַשִּׁשִּׁי 2S 3,5.

בַּשִּׁשִּׁי Ez 8,1 ‖ Hag 1,15.

שִׁשִּׁית *f.* Ez 4,11.45,13.*46,14*.

הַשִּׁשִּׁית Ex 26,9 ‖ Lev 25,21 ‖ Ez 8,1.

שִׁשָּׁה] וְשִׁשִּׁיתֶם *Pi. 2 perf. pl.*

sextam partem dare, vel: in sex partes dividere.

פעל נגזר מן שֵׁשׁ. י״ג וששית מהאיפה.

Ez 45,13.

——v. ch. **שֵׁת** et n. pr.——

שָׁשָׁא°

incedere, ambulare; *Pi.* ducere, adducere.

לד״ק הוא מבנין המְרֻבע שאשא, ופותרין מן הכושית בהוראת נחִיה והובלה, ולד״א מן נָשָׂא במובן פתוי, שסוי וגרוי.

שִׁשֵּׁא] וְשִׁשֵּׁאתִיךָ *Pi. 1 perf. suff.* Ez 39,2.

שׁוֹשַׁן

rosa (*al.* lilium); instrumentum musicum.

כמוהו בערבית, ומבני שם בא לשפת יון; שעצ״פ שֹׁשָׁן מורה שהוא״ו אינה שרשית, והכתוב שפתותיו שושנים מורה על צבע אדום (אולי קרוב אל ששר?). לד״ק פרח בעל שש עלים, ושושן ושושנים דתהלים כלי זמר בעל ששה נימין.

1R 7,19 ‖ Ps 60,1.

שׁוֹשָׁן 1R 7,22.26.

שׁוֹשַׁנִּים, שֹׁשַׁנִּים *pl.* Ps 45,1.69,1.80,5 ‖ Cant 5,13.6,2.

בַּשּׁוֹשַׁנִּים Cant 2,16.4,5.6,3.7,3.

שׁוֹשַׁנָּה 2Ch 4,5.

כְּשׁוֹשַׁנָּה Cant 2,2.

כַּשּׁוֹשַׁנָּה Hos 14,6.

שׁוֹשַׁנַּת *cs.* Cant 2,1.

——v. n. pr.——

שָׁשַׁר] בַּשָּׁשַׁר ?

pigmentum rubrum, cinnabaris; *Vulg.* sinopis, *LXX* μίλτος.

בערבית מורה על הצבע האדום.

Jer 22,14 ‖ Ez 23,14.

——**שִׁית** v. **שֵׁת** II——

שְׁאֵת Nu 24,17 = **שֵׁת** [**שָׁאָה** rad. vel = **שְׁאֵת**]

שָׁתָה

bibere; convivari; *trop.* delectari; studiose alqd. facere; impleri [*Hi.* v. **שָׁקָה**].

כמוהו בארמית, סורית, כושית ואשורית (ע׳ הערה אל נשת ואל שתת).

Ex 34,28 ‖ 1S 30,12 ‖ Jes 44,12 ‖ Esr 10,6.

וְשָׁתָה Ex 17,6 ‖ Jer 22,15 ‖ Eccl 2,24.3,13.

שָׁתִית [שָׁתִית (al **תְ**) *2 perf. f.* Jes 51,17².

וְשָׁתִית (al **תְ**) Ez 23,34 ‖ Ruth 2,9.

שָׁתִיתִי *1 perf.* Dt 9,9.*18* ‖ 1S 1,15 ‖ Cant 5,1.

יִשָּׁתֶה [נִשְׁתָּה *Ni. 3 impf.* Lev 11,34.

I שְׁתִי] בַּשְּׁתִי

potatio, compotatio.

Eccl 10,17.

וְהַשְּׁתִיָּה [שְׁתִיָּה Esth 1,8.

מִשְׁתֶּה

potio, potus; convivium, epulum, *συμπόσιον*.

Gn 19,3.*26*,*30*.21,8.29,22.40,20 || Jud 14,10 || 1S 25,36 || 2S 3,20 || 1R 3,15 || Jer 16,8 || Prv 15,15 || Job 1,4 || Eccl 7,2 || Esth 1,3.5.2,18.8,17.9,17.*18*.22.

וּמִשְׁתֶּה Esth 9,19 || Esr 3,7.

הַמִּשְׁתֶּה Jud 14,12.17 || Job 1,5 || Esth 5,4.5.*6*,*14*.8.12.14.

מִשְׁתֵּה *cs.* Jes 25,6 || Esth 1,9.2,18.7,8.

בְּמִשְׁתֵּה Esth 5,6.*7*,*2*.

כְּמִשְׁתֵּה 1S 25,36.

מִמִּשְׁתֵּה Esth 7,7.

מִשְׁתֵּיכֶם [מִשְׁתִּים *pl. suff.* Dan 1,10.

מִשְׁתָּיו Dan 1,5.8.

מִשְׁתֵּיהֶם Jes 5,12 || Jer 51,39 || Dan 1,16.

—v. chald.—

II שְׁתִי] הַשְּׁתִי

stamen telae, *στήμων*.

אח אל שית ושתות, ונקראו כן חוטי הארג שנמתחים ומסודרים לארך, והם כיסוד אל המסכת (וכן ברוסית осно́ва), ובינידם מכניסין חוטי הערב, ואלו יחד נקראים בשם הכולל מַסֶּכֶת; כמוהו בערבית, ובסורית נמצא גם הפעל.

Lev 13,52.56.58.*59*.

בִּשְׁתִי Lev 13,48.

בַּשְּׁתִי Lev 13,49.*51*.*53*.*57*.

—cf. I שִׁית—

שָׁתַל] וְשָׁתַלְתִּי *1 perf.*

plantare.

כמוהו בסורית, ערבית ואשורית; יש מאחין אותו עם שית, כאחוַת נטע עם נטה, ויצב או נצב בעברית עם הוראתו הארמית במובן שתילה ונטיעה.

Ez 17,22.

וּשְׁתוּ 2R 18,31 || Jes 36,16 || Prv 9,5 || Neh 8,10.

אֶשְׁתֶּה *1 impf.* 2S 19,36 || 1R 13,8.16 || Ps 50,13 || 1Ch 11,19.

וְאֶשְׁתֶּה Gn 24,14 || 1R 17,10.

וָאֵשְׁתְּ Gn 24,46.

תִּשְׁתֶּה *2 impf.* Dt 28,39.32,14 || 1R 13,9.17.17,4 || Jer 49,12 || Ez 4,11².12,18 || Mich 6,15.

תֵּשְׁתְּ Lev 10,9 || 1R 13,22.

וַתֵּשְׁתְּ 1R 13,22.

תִּשְׁתִּי *2 impf. f.* Jud 13,4.7 || Ez 23,32.

יִשְׁתֶּה *3 impf.* Gn 44,5 || Nu 6,3².20.23,24 || 1R 17,6 || Jer 25,26 || Ps 110,7 || Prv 31,5.7 || Job 21,20.34,7.

וְיִשְׁתֶּה 1R 19,8.

וְיֵשְׁתְּ 1R 13,18.

וַיֵּשְׁתְּ Gn 9,21.25,34.27,25 || Jud 15,19 || 2S 11,13 || 1R 13,19.19,6 || 2R 9,34 || Ruth 3,7.

תִּשְׁתֶּה *3 impf. f.* Dt 11,11 || 2S 13,3.

תֵּשְׁתְּ Jud 13,14.

וַתֵּשְׁתְּ Nu 20,11.

נִשְׁתֶּה *1 impf. pl.* Ex 15,24 || Nu 20,17.19.21,22 || Jer 35,6.

וְנִשְׁתֶּה Ex 17,2 || Am 4,1 || Dan 1,12.

תִּשְׁתּוּ *2 impf. pl.* Jer 25,28.35,6 || Ez 34,18.39,18 || Am 5,11 || Zach 7,6 || Esth 4,16.

יִשְׁתּוּ *3impf.pl.* Dt 32,38 || Jes 24,9.62,8.65,13 || Jer 49,12 || Ez 4,16.12,19.25,4.44,21 || Am 2,8 || Ob 16 || Jon 3,7 || Zeph 1,13 || Ps 75,9 || Prv 4,17.

וְיִשְׁתּוּ 2Ch 6,22.

וַיִּשְׁתּוּ Gn 24,54.*26*,*30*.43,34 || Ex 24,11 || Jud 9,27.*19*,*4*.21.19,6 || 2R 6,23.*7*,*8* || Joel 4,3 || 1Ch 29,22.

יִשְׁתָּיוּן [יִשְׁתָּיוּן Ps 78,44.

יִשְׁתֻּהוּ *suff.* Jes 62,9.

תִּשְׁתֶּינָה *3 impf. pl. f.* Ez 34,19.

וְשָׁתִיתִי Dt 2,28 || 2R 19,24 || Jes 37,25.

שָׁתוּ *3 perf. pl.* Jer 35,14.51,7.

וְשָׁתוּ Jer 25,16 || Am 9,14 || Ob 16 || Zach 9,15.

שְׁתִיתֶם *2 perf. pl.* Dt 29,5 || Ob 16.

וּשְׁתִיתֶם Dt 2,6 || 2R 3,17 || Ez 39,17,19.

שָׁתִינוּ *1 perf. pl.* Thr 5,4.

שֹׁתֶה *pt.* 1R 16,9.20,12.16 || Jes 29,8 || Prv 26,6 || Job 16,16.

שֹׁתָה *f.* Job 6,4.

וְשׁוֹתִים, וְשֹׁתִים *pl. m.* 1S 30,16 || 1R 1,25.4,20 || Job 1,13.*18* || 1Ch 12,39(40).

הַשֹּׁתִים Am 6,6 || Zach 7,6.

שֹׁתֵי, שׁוֹתֵי (נס"א) *cs.* Ez 31,14.*16* || Joel 1,5 || Ps 69,13.

לְשֹׁתָיו *suff.* Jes 24,9.

שָׁתֹה *inf. abs.* 1S 1,9 || Jes 21,5 || Jer 49,12.

שָׁתוֹ Jer 25,28.49,12 || Hag 1,6.

וְשָׁתוֹ Ex 32,6 || Jes 22,13.

וְשָׁתוֹת Jes 22,13.

שְׁתוֹ־ *cs.* Prv 31,4.

שְׁתוֹת Jer 25,8.*14*.

לִשְׁתּוֹת, לִשְׁתֹּת Gn 24,19.22.30,38² || Ex 7,18.21.24².15,23.17,1 || Nu 20,5.33,14 || Jud 7,5.6 || 2S 16,2 || Jes 5,22 || Jer 2,18².25,28.49,12 || Am 4,8 || Esth 3,15.7,1.

וְלִשְׁתּוֹת 2S 11,11 || 1R 18,42 || 2R 18,27 || Jes 36,12 || Jer 16,8 || Job 1,4 || Ruth 3,3 || Eccl 5,17.8,15 || Neh 8,12.

שְׁתוֹתוֹ *suff.* 1R 13,23.

לִשְׁתּוֹתָהּ Jes 51,22.

לִשְׁתּוֹתָם 2S 23,16.*17* || 1Ch 11,18.19.

שְׁתֵה *imper.* Gn 24,14.*46*.18.44. Hab 2,16 || Prv 5,15.

וּשְׁתֵה 1R 18,41 || Prv 23,7 || Eccl 9,7.

שְׁתוּ *pl.* Jer 25,27.35,5 || Cant 5,1.

[שָׁתַל שָׁתוּל *pt. pass.* Jer 17,8 ‖ Ps 1,3.

שְׁתוּלָה *f.* Ez 17,8.10.19,10.13 ‖ Hos 9,13.

שְׁתוּלִים *pl. m.* Ps 92,14.

[אֶשְׁתֹּל אֶשְׁתֳּלֶנּוּ *1 impf. suff.* Ez 17,23.

[שָׁתִיל כִּשְׁתִלֵי *pl. cs.* Ps 128,3.

שָׁתַם°

obturare, occludere; *al.* aperire.

כטעם גלוי עינים, וכבדרז״ל כדי שישתום ויסתום, ולד״ק כמו שתם תפלתי, שהנבואה היתה בעצימת עיני בשר.

[שָׁתוּם שְׁתֻם *pt. pass. cs.* Nu 24,3.*15*.

שָׁתַן°

Hi. mingere (*al. Hith.* a rad. שין).

לד״ק התפעל מן שין, וכמו מִשְׁתַּיֵּן. לפי הקדמונים משתין בקיר כלב, ולהאחרונים זכר, בנגוד אל נקבה.

[הִשְׁתִּין מַשְׁתִּין *Hi. pt.* 1S 25,22.34 ‖ 1R 14,10.16,11.21,21 ‖ 2R 9,8.

——conf. שִׁין——

[שָׁתַק° יִשְׁתֹּק *3 impf.*

considere, quiescere; silere.

כמוהו בסורית, ושגור בדרז״ל גם בפִעל ובנתפעל עם השם שְׁתִיקָה (קרוב אל שדך בארמית, וישכו המים ת״א ושדיכו מיא).

Prv 26,20.

וַיִּשְׁתֹּק Jon 1,11.12.

[יִשְׁתְּקוּ יִשְׁתֹּקוּ *3 impf. pl.* Ps 107,30.

——I שִׁית v. שָׁתוֹת——

[שָׁתַת° שַׁתּוּ *3 perf. pl.*

ponere.

אח אל שית, וכבר הובאו שני הכתובים שם. י״נ במ״ט ט״ו שָׁתוּ. יש מוסיפין שָׁתַת ב׳ בהוראת נזילה כבדרז״ל (דמו שותת, מים שותתין על ברכיו, וכדומה), ופותרין מזה קרתי וּשְׁתִיתִי מים (= וְשָׁתִיתִי), והיו שָׁתֹתֶיהָ מדכאים, שַׁת, שְׁתוֹתֵיהֶם. ע׳ הערות אל שית א׳ וב׳.

Ps 49,15.73,9.

——cnf. I שִׁית——

שַׁדַּי! לִבְנוֹת מִקְדַּשׁ הַהֵיכָל לִכְבוֹד שְׁמֶךָ
שֵׁם שְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ קָרָאתָ,
שְׁלַח לוֹ מֵאוֹצָרְךָ הַצָּפוּן לִירֵאֶיךָ
שַׁלְוַת הַשְׁקֵט וִישׁוּעָתָהּ!

ת

תָּא

conclave.

הדר; חבריו בארמית, סורית וערבית מעידין שהוא אח אל תָּוָה, כלומר מקום רשום ומוגבל.

1R 14,28 ‖ 2Ch 12,11.

הַתָּא Ez 40,13.

וְהַתָּא Ez 40,7.12.

הַתָּאִים *pl. I.* Ez 40,7.16.

וְתָאֵי *cs.* Ez 40,10.

תָּאוֹ (= תָּאָיו) Q. *suff.* Ez 40,36.

וְתָאָו Q. Ez 40,21.29.*33*.

הַתָּאוֹת *pl. II.* Ez 40,12.

——cf. תָּאָה et תָּוָה——

[תָּאַב° I תָּאַבְתִּי *1 perf.*

desiderare, expetere.

אח אל אבה ואוה, וע״ד תרם בדרז״ל.

Ps 119,40.174.

[תַּאֲבָה לְתַאֲבָה

desiderium.

יתכן שהוא מקור בפלס לאהבה.

Ps 119,20.

——cf. יָאַב, אָוָה, אָבָה——

II תָּאַב

abominari.

כמו תעב (כאהות גָּאַל עם געל, פתע עם פתאם), וכת״י והשבעים, ורעו שֶׁנֵאתִי מוכיח.

[תֵּאֵב מְתָאֵב *Pi. pt.* Am 6,8.

——cf. תָּעַב——

תָּאָה°

designare, delineare, determinare.

אח אל תָּוָה (ואולי מזה אות בהפך אתון).

[תֵּאָה תְּתָאוּ *Pi. 2 impf. pl.* Nu 34,7.8.

[תַּאֲוָה תַּאֲוַת *cs.*

terminus.

Gn 49,26.

——cf. תָּא et תָּוָה——

תַּאֲוָה desiderium v. אָוָה.

תּוֹא et [תְּאוֹ וּתְאוֹ

dorcadis species, oryx; *al.* bos silvestris.

ת״א תורבלא, שור הבר (השבעים שתרגמו בישעיה ὡς σευτλέον ἡμίεφθον כקשוא שלא נתבשל כל צרכו, נראה שפתרו תוא מן הַתְּיאָה והחלתית [טבול יום א׳ ה׳], וּמִכְמָר כמו מִכְמָר!!).

Dt 14,5.

כְּתוֹא Jes 51,20.

——אָלָה v. תַּאֲלָה——

תָּאַם°

geminum, duplicem esse; *Hi.* gemellos parere.

אח אל תָּמַם. לד״ק תְּאֻמִים דשמות בינוני.

[הִתְאִים מַתְאִימוֹת *Hi. pt. pl. f.* Cant 4,2.6,6.

[תְּאֹם תְּאוֹמִם, תְּאֹמִם *pl. t.*

gemelli.

כמוהו בסורית וערבית, ומעין דוגמתו באשורית.

Ex 26,24.36,29.

תְּאוֹמִים Gn 38,27.

תוֹמִם Gn 25,24.

תַּמִּים (= תְּאֹמִים, תֹמִים) Ex 26,24.36,29.

תְּאוֹמֵי *cs.* Cant 4,5.

תָּאֳמֵי Cant 7,4.

—cf. תָּמַם; תַּאֲנָה v. II אָנָה—

תְּאֵנָה

ficus, (arbor et fructus).

קרובים לה בצורית, ארמית, סורית ואשורית.

Gn 3,7 ‖ Joel 2,22 ‖ Hab 3,17 ‖ Zach 3,10 ‖ Prv 27,18.

וּתְאֵנָה Nu 20,5 ‖ Dt 8,8.

הַתְּאֵנָה Jud 9,11 ‖ Cant 2,13.

וְהַתְּאֵנָה Joel 1,12 ‖ Hag 2,19.

בִּתְאֵנָה Hos 9,10.

בַּתְּאֵנָה Jer 8,13.

לַתְּאֵנָה Jud 9,10.
מִתְּאֵנָה Jes 34,4.
וּתְאֵנָתִי *suff.* Joel 1,7.
[תְּאֵנָתְךָ] וּתְאֵנָתֶךָ Jer 5,17.
תְּאֵנָתוֹ 1R 5,5‖2R 18,31‖Jes 36,16‖Mich 4,4.
וּתְאֵנָתָהּ Hos 2,14.
וּתְאֵנָתָם Ps 105,33.
תְּאֵנִים *pl.* 2R 20,7 ‖ Jes 38,21 ‖ Jer 8,13.24,1.2².3‖Nah 3,12.
וּתְאֵנִים Neh 13,15.
הַתְּאֵנִים Nu 23,23‖Jer 24,3.
כַּתְּאֵנִים Jer 24,5.29,17.
וְכַתְּאֵנִים Jer 24,8.
כִּתְאֵנֵי *cs.* Jer 24,2.
וּתְאֵנֵיכֶם *suff.* Am 4,9.
תַּאֲנָה v. אָנָה II; תֹּאֲנִים v. אנן..

תָּאַר] וְתָאַר

pertinere, porrigere; *al.* designare.

יתכן לחברו עם תָּאָה, שכן מצינו בהרבה פעלים קורבת ה"א ורי"ש (בעה, בער; ברה, ברר; גבה ,גבר; נעה, נער; פעה, פער), וי"נ בידהושע י"ט י"ג: ויצא רִמּוֹנָה וְתָאַר הַנֵּעָה.

Jos 15,9.11.18,14.17.

יְתָאֳרֵהוּ [תֵּאֵר *Pi. 3 impf. suff.* Jes 44,13².
הַמְתֹאָר [תֹּאַר *Pu. pt.* Jos 19,13.

תֹּאַר

forma; forma pulchra.

Gn 29,17.39,6.41,18.19 ‖ Dt 21,11 ‖ 1S 16,18.25,3 ‖ 1R 1,6 ‖ Jes 53,2‖Jer 11,16‖Esth 2,7.
כְּתֹאַר Jud 8,18.
תָּאֳרוֹ *suff.* 1S 28,14.
וְתֹאֲרוֹ Jes 52,14.
תָּאֳרָם Thr 4,8.

——— תְּאַשּׁוּר v. p. 75b

תֵּבָה] הַתֵּבָה

cista, arca, *κιβωτός*.

ארגז, ושגור הרבה בדרז"ל. לד"ק מקורו בשפת מצרים.

Gn 6,14.15.16.18.19.7,1.7.9.13.15.17.18.8,4.6.9².10.13.16.19.9,10.18‖Ex 2,5.
בַּתֵּבָה Gn 7,23.8,1.
לַתֵּבָה Gn 6,16.
תֵּבַת *cs.* Gn 6,14‖Ex 2,3 (נס"א).

—תְּבוּנָה v. בִּין; תָּבָל v. בָּלַל—

תֵּבֵל

orbis terrarum; incolae terrae; terrae tractus.

לד"ק שרשו יבל, מענין יבול ותבואה, וי"פ מן האשורית נבלו, ארץ, אדמה, ע"כ הובא בסדר הא"ב.

1S 2,8 ‖ 2S 22,16 ‖ Jes 13,11.14,17.21.18,3.24,4.26,9.18.27,6.34,1‖Jer 10,12.*51,15*‖ Ps 9,9.18,16.19,5.24,1.*98,7*.33,8.50,12.77,19.89,12.93,1.*96,10*.96,13.*98,9*.97,4 ‖ Prv 8,26 ‖ Job 34,13.37,12 ‖ Thr 4,12 ‖ 1Ch 16,30.
וְתֵבֵל Nah 1,5‖Ps 90,2.
בְּתֵבֵל Prv 8,21.
וּמִתֵּבֵל Job 18,18.
תַּבְלִית v. בָּלָה; תֶּבֶל v. בָּלַל

תֶּבֶן

stramen, stramenta minutim concisa; palea.

כמוהו בארמית, סורית ערבית ואשורית, וטעם השם לא הוברר כל צרכו.

Gn 24,25.32‖Ex 5,7².10.11.16 ‖ Jud 19,19‖Jes 11,7.*65,25*.
וְתֶבֶן Ex 5,18.
הַתֶּבֶן Ex 5,13.
וְהַתֶּבֶן 1R 5,8.
כְּתֶבֶן Job 21,18.
לְתֶבֶן Ex 5,12‖Jer 23,28.
לְתֶבֶן Job 41,19.

מַתְבֵּן

acervus straminis.

עֲרֵמַת תבן.

Jes 25,10.

—— תַּבְנִית v. בָּנָה ——

תָּהָה rad.] תֹּהוּ

vastitas, vastum, vacuum; vastum desertum; vastatim; inanitas, vanitas, res inanis; frustra.

לרש"י מענין השתוממות ושממון, כהוראת תְּוַהּ בארמית וסורית, ובערבית تِيه מדבר ושממה בלי עובר, וכת"א צַדְיָא. השבעים קורין בישעיה כ"ט י"ב וְתֹהוּ ת' נַתְהִי, ובמ"ה י"ט: תהו בַּקְשׁוּ, אֲנִי אֲנִי י"י.

Gn 1,2 ‖ 1S 12,21 ‖ Jes 24,10.34,11.44,9.45,18.19.59,4 ‖ Jer 4,23‖ Job 26,7.
וָתֹהוּ Jes 40,17.41,29.
הַתֹּהוּ 1S 12,21.
בְּתֹהוּ Ps 107,40‖Job 12,24.
בַּתֹּהוּ Jes 29,21‖Job 6,18.
וּבְתֹהוּ Dt 32,10.
כְּתֹהוּ Jes 40,23.
לְתֹהוּ Jes 49,4.

תָּהֳלָה

error, *al.* stultitia, *Vulg.* pravum quid, LXX *σκολόν*.

לד"ק התי"ו שרשית ע"מ טהרה, וי"פ מן הערבית وَهِلَ תעה, כלומר טעות וחטא, ולד"א מן הוללות, או ההפך מן תְּהִלָּה (ע"ד חסד וקלס), וי"ג תִּפְלָה.

Job 4,18.

——תְּהִלָּה v. הָלַל——

תְּהוֹם

magna vis aquarum, mare oceanum, fluctus et aestus aquarum; abyssus, vorago.

אח לו בערבית ואשורית, לרוב הפותרים שרשו הום (נהם), ולהקל החפוש הובא בסדר הא"ב. ר"י רייפמאנן גורס בתהלים קמ"ח ז': וכל דְּגֵי תהמות, הפרט של תנינים, וכדרך שבא כלל ופרט בשאר המנויים שם.

Gn 1,2.7,11.8,2.49,25‖Jes 51,10‖ Ez 26,19.31,4.15 ‖ Am 7,4 ‖ Jon 2,6‖Hab 3,10 ‖ Ps 36,7.42,8.104,6‖Prv 8,27.28‖ Job 28,14.38,16.30.41,24.
וּמִתְּהוֹם Dt 33,13.
תְּהֹמֹת ,תְּהֹמוֹת ,תְּהוֹמוֹת *pl.* Ex 15,5.8 ‖ Ps 33,7.77,17.107,26.135,6.148,7‖Prv 3,20.8,24.
וּתְהֹמֹת Dt 8,7.
בַּתְּהֹמוֹת Jes 63,13‖Ps 106,9.
כִּתְהֹמוֹת Ps 78,15.
וּמִתְּהוֹמוֹת Ps 71,20.

—— cf. הוּם et הָמָה ——

תָּוָה I

signa pingere, facere.

אח אל תאה. השבעים קורין בשמואל וַיְתָף או וַיְתוֹפֵף.

[תִּוָּה] וַיְתָו *Pi. 3 impf.* 1S 21,14.

[הִתְוָה] וְהִתְוִיתָ *Hi. 2 perf.* Ez 9,4.

תָּו

signum; subscriptio.

סימן ורושם.

Ez 9,4.

הַתָּו Ez 9,6.

תָּוִי *suff.* Job 31,35.

——cf. **תָּאָה**——

תּוּגָה v. **יָגָה**; **תּוֹדָה** v. **יָדָה**.

תָּוָה II

Hi. affligere, irritare; LXX *παροξύνειν*.

האחרונים מיחדין לו מדור בפני עצמו, ופותרין מן הארמית והסורית העציבו, הכעיסו (כמו הִדְוּוּ?), לרש"י מן תָּו, שאלו אות ומופת, לר"ק חרפו, כהוראת notare ברומית, וי"מ הגבילו כח יכלתו.

[הִתְוָה] הִתְווּ *Hi. 3 perf. pl.* Ps 78,41.

——cf. ch. **תְּוַה**——

תּוּז v. **תָּזַז**; **תּוֹחֶלֶת** v. **יָחַל**.

[תָּוֶךְ] הַתָּוֶךְ

interior pars; medium.

הוראתו ידועה וברורה, ויש מחברים לו והם תכו לרגליך, ובדגש ת' נח. המתרגם הירושלמי קורא בבראשית ויבתר אתם בָּתוֹר, והשבעים קורין בש"ב ג' כ"ז: אל יֶרֶךְ (או ירכתי) השער.

Jud 16,29 ‖ Jer 39,3.

בַּתָּוֶךְ Gn 15,10 ‖ Nu 35,5 ‖ Jos 8,22 ‖ Jud 15,4 ‖ Jes 66,17.

תּוֹךְ *cs.* Ex 14,23 ‖ Nu 17,12. 19,6 ‖ Dt 3,16. 13,17.21,12. 22,2. 23,11.12 ‖ Jos 4,5 ‖ 2S 3,27.4,6 ‖ 1R 6,27.8,64 ‖ Jer 21,4.41,7^2.51,63 ‖ Ez 5,4.11,23. 22,19.20 ‖ Zach 5,8 ‖ Neh 6,10 ‖ 2Ch 7,7.

וְתוֹךְ Jos 12,2.

בְּתוֹךְ Gn 1,6.2,9.3,3.8. 9,21. 18,24.*26*.23,10.37,7.40,20. 42,5 ‖ Ex 2,5.9,24.11,4. 14,16.22.27. 29.*15*,*19*.24,18. 26,28.29,45. 36,33.39,3. 25^2 ‖ Lev 16,16. 22,32. 24,10. 25,33 ‖ Nu 1,49.2,17.33.*26*,*62*.5,21.9,7.17,21. 18,20.24. 26,62. 27,3.4. 7. 33,8.35,34 ‖ Dt 11,3.19,2.32,51^2 ‖ Jos 3,17.4,9.10. 7,21. 8,9.13. 13,9. *16*.15,13.*19*,*1*.16,9.17,4^2.6.9.19,9. 21,39 ‖ Jud 7,16.9,51.12,4^2.18,1 ‖ 1S 9,14.18.10,23. 11,11.18,10. 25,29 ‖ 2S 1,25.6,17.7,2. 20,12. 23,12. 20.24,5 ‖ 1R 3,8.20.6,13.19.27.11, 20^2 ‖ 2R 4,13.6,20.23,9 ‖ Jes 16,3. 19,19.24,13. 61,9 ‖ Jer 9,5.12,16. 29,32. 37,4.12. 39,14. 40,1.5. 6. 41,8.52,25 ‖ Ez 1,1.16.*10*,*10*.3,24. 5,2.5. 6,13. 9,4. 12,2.24. 17,16. 18, 18.19,2.6.20,8. 21,37.22,18.22.23, 39. 26,5. 12.27,32. 28,14. 29,3.12^2. 30,7^2.31,14. 17. 18. 32,20. 25^2. 28. 32.34,12. 37,1. 39,7. 43,7. 44,9. 47, 22.48,22 ‖ Mich 2,12. 3,3. 7,14 ‖ Zach 5,4.7.8,3.8 ‖ Ps 22,15.23.40, 9.11.57,5.68,26 ‖ Prv 4,21.5,14.8, 20.22,13.27,22 ‖ Job 2,8.20,13.42, 15 ‖ Esth 4,1 ‖ Neh 4,16.9,11 ‖ 1Ch 11,14.22.16,1 ‖ 2Ch 6,13.20, 14.23,20.32,4.

וּבְתוֹךְ Ex 39,3^3 ‖ Nu 18,23 ‖ Jes 6,5.41,18 ‖ Ps 109,30 ‖ Prv 17,2.

מִתּוֹךְ Gn 19,29 ‖ Ex 3,2.4.12,31. 24,16.28,1.33,11 ‖ Nu 3,12.4,2.18. 8,6.14.16.19.16,21.33.17,10. 18,6. 19,20.25,7.27,4 ‖ Dt 4,12.15.33.*5*, *23*.36.5,4.*19*.*9*,*10*.*10*,*4*.20.21 ‖ Jos 4,3.8.18.7,23 ‖ 1S 15,6^2 ‖ 1R 8,51. 14,7 ‖ 2R 9,2.11,2 ‖ Jes 24,18 ‖ Jer 44,7.50,8.51,6 ‖ Ez 1,4.14,8.9.28, 16.29,4.32,21 ‖ Am 6,4 ‖ Prv 5,15 ‖ Esth 9,28 ‖ 2Ch 22,11.

בְּתוֹכִי *suff.* Ps 143,4.

בְּתוֹכֵנוּ Gn 23,6 ‖ Jos 22,19.31 ‖ Prv 1,14.

תּוֹכֵךְ (al. כְ) Ez 28,16.

מִתּוֹכֵךְ (al. כְ) Jes 58,9 ‖ Ez 28,18.

בְּתוֹכֵךְ Ez 5,8.10.12.7,4.*9*.22,7.9. 13.26,15.27,27.34.28,22 ‖ Zach 2,14.*15*.

בְּתוֹכֵכִי Ps 116,19.135,9.

בְּתֹכְכֶם, בְּתוֹכְכֶם (al. כְ) Gn 23,9.35,2 ‖ Ex 12,49 ‖ Lev 16,29. *17*,*12*.*18*,*26*.20,14.26,11.12.25 ‖ Nu 15,14.32,30 ‖ Ez 6,7.47,22^2 ‖ Hag 2,5.

מִתּוֹכְכֶם (al. כְ) 1S 7,3.

תּוֹכוֹ Lev 11,33 ‖ Cant 3,10.

וְתוֹכוֹ Ez 15,4.

בְּתוֹכוֹ, בְּתוֹכֹה Q. (2) Ex 28,32. 39,23 ‖ Lev 11,33 ‖ Jud 20,42 ‖ Jes 5,2 ‖ Ez 48,8.10.15.21 ‖ Ps 136,14.

בְּתוֹכָהּ Gn 41,48 ‖ Nu 13,32.35, 34 ‖ Jes 7,6 ‖ Jer 50,37.51,47 ‖ Ez 9,4.11,7.11.13,14. 14,14.16.18.20. 22,3.21.22.25^2. 24,5.7.11. 28,23 ‖ Am 3,9 ‖ Zeph 2,14 ‖ Zach 2,8.9 ‖ Ps 57,7.137,2 ‖ Neh 7,4.

מִתּוֹכָהּ Jes 52,11 ‖ Jer 51,45 ‖ Ez 11,7.9.

וּמִתּוֹכָהּ Ez 1,4.5.

תּוֹכָם Neh 4,5.

בְּתֹכָם (Job 2,1), **בְּתוֹכָם** Ex 25,8.28,33.29,46 ‖ Lev 15,31.17, 8.10.*13* ‖ Nu 1,47.5,3.15,26.*29*. *19*,*10*.18,20.25,11.35,15 ‖ Jos 14, 3.19,49.20,9 ‖ 1R 10,10 ‖ Ez 2,5. *33*,*33*.3,15.25. 8,11. 9,2.11,1. 12, 10.12.20,9.22,26.29,21.34,24.36, 23.37,26.28.43,9.46,10 ‖ Job 1,6. 2,1.15,19 ‖ 1Ch 21,6.

וּבְתוֹכָם Nu 16,3.

מִתּוֹכָם Ex 7,5 ‖ Jer 12,14 ‖ Ps 136,11.

בְּתוֹכְהֶנָה Ez 16,53.

[תִּיכוֹן] הַתִּיכוֹן, הַתִּיכֹן (Ez)

medius, medianus, interior.

על משקל הִיצוֹן מן חוץ. י"ג ביחזקאל מ"ז ט"ז הצר עינן כבפסוק שלאחריו, וכן להשבעים שעצ"פ.

Ex 26,28.36,33 ‖ Ez 47,16.

הַתִּיכוֹנָה, הַתִּיכֹנָה (Jud) *f.* Jud 7,19 ‖ 1R 6,8^3 ‖ 2R 20,4.

וְהַתִּיכֹנָה 1R 6,6.

לַתִּיכוֹנָה Ez 41,7.

וּמֵהַתִּיכוֹנוֹת , וּמֵהַתִּיכֹנוֹת *pl.* Ez 42,5.6.

—תָּכַךְ. oppressio rad. תּוֹךְ, תֹּךְ— תּוּכִּיִּים; יָכַח v. תּוֹכַחַת , תּוֹכֵחָה תּוֹלָל; יָלַד v. תּוֹלְדוֹת; תֻּכִּיִּים v. תֹּאָם v. תּוֹמִים; תָּלַל et יָלַל v. יָעֵף v. תּוֹעָפוֹת.

תּוּף rad. [תֹּפֶת] וְתֹפֶת

sputum, qui vel quod conspuitur.

לדעת האחרונים שרשו תוף (ע״מ בֹּשֶׁת), ופותרים מן הסורית והכושית בהוראת רקיקה (נעשפייא), כלומר הכל רוקקין בפניו (ע׳ ל׳ י׳); לרש״י כמו תֹּף, שהכל מכין לחייו, ולרלב״ג אדון, כתפתיא דדניאל, וטעם לפנים מלפנים; י״ג וּמוֹפֵת לִפְנֵיהֶם אהיה (ע׳ הערה אל תפת דלקמן).

Job 17,6.

cf. ch.; תּוּפִינֵי (recte תֻּפִינֵי) v. יָצָא v. תּוֹצָאוֹת; אָפָה.

[תּוּר] תַּרְתִּי *1 perf.*

circuire, obire (negotiandi causa); explorare, exquirere, investigare, indagare; sequi, sectari.

בערבית ואשורית הוראתו הליכה וסביבה, והשאל אל הדרישה והחפוש (ואולי יתאחה עם תאר). י״ג במשלי י״ב כ״ו יָתֵר (או יָתֵר = יָתוּר) מֵרֵעֵהוּ צדיק, כלומר יבקש לו טרף ביתו (יש מחברין לו ראה ויתר גוים, ויתר תמים דרכי).

Ez 20,6 ‖ Eccl 2,3.

תָּרוּ *3 perf. pl.* Nu 13,32.

תַּרְתֶּם *2 perf. pl.* Nu 14,34.

[תָּר] הַתָּרִים *pt. pl.* Nu 14,6 ‖ 1R 10,15 ‖ 2Ch 9,14.

הָאֲתָרִים (al. n. pr.) Nu 21,1.

לָתוּר *inf. cs.* Nu 10,33. 13,16. *14,36*.17.32.*14,7*.14,38 ‖ Dt 1,33.

וְלָתוּר Eccl 1,13.7,25.

מִתּוּר Nu 13,25.

יָתוּר (al. nom.) *3 impf.* Job 39,8.

תָּתוּרוּ *2 impf. pl.* Nu 15,39.

וְיָתֻרוּ *3 impf. pl.* Nu 13,2.

וַיָּתֻרוּ Nu 13,21.

[הֵתִיר] יָתֵר (= תֵּ) *Hi. 3 impf.* Prv 12,26.

וַיָּתִירוּ *3 impf. pl.* Jud 1,23.

יָתוּר

pervestigatio (al. = יָתִיר vel יָתוּר).

לד״ק שֵׁם ע״מ יְבוּל, יְקוּם.

Job 39,8.

[תּוֹר] I תֹּר

ordo; *pl.* linea margaritarum vel globulorum (torques).

אח אל טור ואל שׁוּרָה, כלומר סדר ומערכה. י״ג בדה״י כְּתֹאַר אדם המעלה (תּוֹר = באר), כתוֹרַת או כֶּתֶר, וכבר הובא בשרש ירה, ע״ש.

Esth 2,12.15.

כְּתוֹר (?) 1Ch 17,17.

בַּתֹּרִים *pl.* Cant 1,10.

תּוֹרֵי *cs.* Cant 1,11.

[תּוֹר] II תֹּר

turtur.

חקוי קול הברה הטבעית. השבעים קורין בתהלים נפש תּוֹדֶךָ!

Lev 12,6.

וְתֹר Gn 15,9 ‖ Jer 8,7.

הַתּוֹר Cant 2,12.

[תּוֹרְךָ] תּוֹרֶךָ *suff.* Ps 74,19.

תֹּרִים *pl.* Lev 5,7.*12,8*.*15,14*.*29*. 11.14,22 ‖ Nu 6,10.

הַתֹּרִים Lev 1,14.*14,30*.

—רוּק v. תּוֹרֵק; יָרָה v. תּוֹרָה— יֵשׁ v. תּוּשִׁיָּה; יָשַׁב v. תּוֹשָׁב.

תּוֹתָח

clava.

כבר הובא בשרש יָתַח (ע״ש בהערה), ומפני החשש לד״ק שפותרין אותו מן האשורית תַּרְתַּחוּ, בהוראת כשיל וכילף, והתי״ו שרשית, וגם להקל החפוש הובא שוב שנית.

Job 42,21.

—conf. יָתַח—

[תָּזַז] (תֵּ) *Hi. 3 perf.* הֵתַז

resecare, *al.* deicere, removere.

כבדרז״ל מתיזין ראשו, לד״ק שרשו נתז או תוז, אמנם ממה שנמצא בדרז״ל רוח תזזית (רוח פסקנית) נראה שהוא מבעלי הכפל.

Jes 18,5.

חָנַן v. תְּחִנָּה; IV חָלַל v. תְּחִלָּה.

תַּחְרָא

lorica, θώραξ.

מענין צנה וסחרה.

Ex 28,32.39,23.

—cf. סֹחֵרָה—

תַּחַשׁ ,תָּחַשׁ

taxus, LXX ὑάκινθος.

פירושי הקדמונים ידועים, ואחד החכמים השתדל להוכיח (בכוכבי יצחק, חוברת ט״ז) שהוא גמל הנמר (גיראפֿף, camelopardalis), וע״ש מרוצתו הנפלאה היש מהרה קל, או ע״ש שמחשה ולא ישא קולו גם אם יפצעוהו בכלי נשק; ולפי שעורו מנומר בצבעים שונים ת״א ססגונה, ופי׳ הז״ל שש ומתפאר בגונין שלו.

Nu 4,6.*14*.8.*11*.*12*.10 ‖ Ez 16,10.

הַתַּחַשׁ Nu 4,25.

תְּחָשִׁים *pl.* Ex 25,5.*35,7*.*23*.26, 14.*36,19*.

הַתְּחָשִׁים Ex 39,34.

—v. n. pr.—

(2) תָּחַת , K., תַּחַת

id quod infra est, locus, in quo alqs stat s. est; *adv.* ὑπὸ, sub; pro, loco alcis; *c. inf.* pro eo quod; תַּחַת אֲשֶׁר eo quod, quia; מִתַּחַת ὑπ᾽ ἐκ.

כמוהו בארמית, סורית (תחות), ערבית, ובכושית מורה על השפלות ונמיכות (משרש הות או נחת). י״ג הדברים ד׳ ל״ז וַתָּחִי ת׳ וְתַחַת, ומחברין אותו לפסוק שלפניו; השבעים קורין בש״ב ג׳ י״ב הֶבְרֹנָה ת׳ תחתיו; י״ג בישעיה י׳ ד׳: בלתי (האלילה בֵּלְתְּ) כָּרַעָה, חַת אַסִּיר (האליל אָזִירִים), וכענין כרע בל קורס נבו.

Gn 4,25. 7,19. 16,9. 18,4.8. 21,15. 22,13.24,2.*47*,*29*.9. 30,15.35,8.44, 4.33.49,25 ‖ Ex 21,20.23.24^{4}.25^{3}. 26.27.36.37^{2}.23,5.24,4.25,35^{3}.*37*, *21*^{3}.26,19^{2}.*21*^{2}.*25*^{2}.*36*,*24*^{2}.*26*^{2}.*30*. 19.33.27,5.32,19.36,24.38,4 ‖ Lev 14,42.16,32.22,27. 24,18.20^{3}.27, 32 ‖ Nu 3,12.41^{2}.45.*8*,*18*.45. 5,19. 20.29. 6,18. 8,16. 22,27. 25,13.32, 14 ‖ Dt 2,25.3,17.*4*,*49*.4,11.19.21, 14.22,29.28,47.62.33,13 ‖ Jos 4,9. 11,3.17.*13*,*5*.12,3.24,26 ‖ Jud 1,7. 3,30.4,5.6,11.19 ‖ 1S 2,20.14,2.21, 4.5.9. 22,6.24,20.25,21. 26,21. 31, 13 ‖ 2S 16,12.17,25.18,9. 19,14.22, 10.39 ‖ 1R 2,35.3,7.5,15.17.7,44.

בְּתַחְתִּית Ex 19,17.

תַּחְתִּיּוֹת *pl.* Jos 15,19 ‖ Jes 44,23 ‖ Ez 26,20. 32,18.24 ‖ Ps 88,7 ‖ Thr 3,55.

בְּתַחְתִּיּוֹת Ps 63,10.139,15.

מִתַּחְתִּיּוֹת Neh 4,7.

תַּחְתּוֹן Jos 18,13.

הַתַּחְתּוֹן 1Ch 7,24.

הַתַּחְתּוֹנָה (מלעיל) Ez 40,19.

הַתַּחְתֹּנָה, (R) **הַתַּחְתּוֹנָה** *f.* 1R 6,6 ‖ Jes 22,9 ‖ Ez 40,18. 41,7. 43,14.

מֵהַתַּחְתֹּנוֹת *pl.* Ez 42,5.6.

——v. ch. et n. pr.——

יָרַשׁ v. **תִּירוֹשׁ** ; **יָמַן** v. **תֵּימָן**.

תַּיִשׁ] תַּיִשׁ

caper, hircus.

כדוגמתו בארמית, סורית וערבית.

Prv 30,31.

וּתְיָשִׁים *pl.* Gn 32,15 ‖ Ch 17,11.

הַתְּיָשִׁים Gn 30,35.

תָּכָה°

procumbere (al. rad. תָּכַךְ).

י"פ מן הערבית במובן השענה והניה (תכא בארמית כסא להשען עליו), ולד"א קרוב אל דכך, או משרש תוך.

תֻּכּוּ [תָּכָה] *Pu. 3 perf. pl.* Dt 33,3.

תֻּכִּי] וְתֻכִּיִּים *pl.*

(al. Ch. **וְתוּכִּיִּים**)

pavo.

עוף הטווס, וקרוב לו בסנסקריט ומאלאברית. בקצת ספרים האי דדה"י מלא וא"ו, אמנם המסורה לא פליגא.

1R 10,22 ‖ 2Ch 9,21.

תָּכַךְ [rad. תּוֹךְ

oppressio, vexatio, foeneratio.

בסורית וערבית הוראתו כתיתה ושבירה, ונאמר על העשק והמרוצה; ולד"ק ערמה ומרמה, שמסתיר הערום בתוכו ובקרב לבו, וזה שרשו.

Ps 55,12.

וָתוֹךְ Ps 10,7.

מִתּוֹךְ Ps 72,14.

תַּחְתָּנִי 2S 22,37.40.48.

תַּחְתֵּינוּ 1S 14,9 ‖ Ps 47,4.

תַּחְתֶּיךָ Dt 28.23 ‖ 2S 19,1 ‖ 1R 5,19.19,16 ‖ Jes 14,11.43,3.4 ‖ Ob 7 ‖ Ps 45,6.

מִתַּחְתֶּיךָ Prv 22,27.

תַּחְתֵּיכֶם Jos 2,14 ‖ Am 2,13.

תַּחְתּוֹ K., **תַּחְתָּיו** Q. 2S 2,13.3,12.16,8 ‖ Job 9,13.

תַּחְתָּיו Gn 36,33—39 ‖ Ex 16,29. 17,12.29,20 ‖ Lev 6,15.15,10 ‖ Dt 10,6 ‖ Jud 7,21 ‖ 2S 7,10.10,1.18. 9 ‖ 1R 2,35.11,43.*14,20.31.15,8. 24.16,6.28.22,40.51.* 15,28. 16,10. 21,2.6 ‖ 2R 1,17.3,27.8,15.24.*12, 22.13,9.24.14,16.29.15,7.22.38. 16,20.19,37.20,21.21,18.26.24,6.* 9,13.15,10.*14.30.* 25.21,24 ‖ Jes 25,10.37,38.46,7 ‖ Jer 38,9 ‖ Ez 17,6.23 ‖ Prv 11,8 ‖ Job 41,22 ‖ Eccl 4,15 ‖ 1Ch 1,45—50.17,9. 19,1.29,28 ‖ 2Ch 1,8.4,15. 9,31.*12, 16.13,23.17,1.21,1.24,27.26,23. 27,9.28,27.32,33.33,20.36,8.* 22, 1.33,25.

מִתַּחְתָּיו Ex 10,23.

וּמִתַּחְתָּיו Zach 6,12.

תַּחְתֶּיהָ Lev 13,23. *28* ‖ Jos 6,5. 20.7,21 ‖ Jud 15,2 ‖ 2R 16,17 ‖ Ez 24,5 ‖ Jon 4,5 ‖ Zach 12,6. 14,10 ‖ Job 28,15.36,15 ‖ Dan 8,8. 22.

וְתַחְתֶּיהָ Job 28,5.

תַּחְתֶּנָּה Gn 2,21.

תַּחְתָּם Dt 2,12.*21.22.23* ‖ Jos 5,7. 8 ‖ 1R 14,27 ‖ Job 26,8.34,24.36, 20.40,12.

תַּחְתֵּיהֶם Nu 16,31 ‖ 1R 20,24 ‖ 1Ch 4,41.5,22 ‖ 2Ch 12,10.

תַּחְתֵּיהֶן Jer 28,23.

תַּחְתִּי] תַּחְתִּיִּם *pl.*

inferior, infimus.

Gn 6,16.

תַּחְתִּיָּה *f. sg.* Ps 86,13.

תַּחְתִּית Dt 32,22 ‖ Jud 1,15 ‖ Ez 31,14.16.18 ‖ Job 41,16.

8,6.20.13,14. 19,4.5.20,39.*42*.42 ‖ 2R 10,24. 14,21. 17,24. 22,17. 23, 30.34 ‖ Jes 3,6.24.24,5.43,4.53,12. 55,13^2.57,5^2.60,15.61,3^3.7 ‖ Jer 3, 6.13. 5,19. 18,20. 22,11. 29,19.26. 37,1.38,11.12. 50,7. 52,20 ‖ Ez 4, 15.10,2.8. 20. 21. 16,32. 20,37. 32, 27.36,34 ‖ Hos 4,13 ‖ Joel 1,17 ‖ Hab 3,7 ‖ Zeph 2,10 ‖ Zach 3,10 ‖ Mal 3,21 ‖ Ps 8,7. 10,7. 18,10.39. 35,12. 38,21^2. 45,17. 47,4. 65,17. 106,42.109,4.5^2.140,4 ‖ Prv 1,29. 17,13.30,22.23 ‖ Job 16,4. 20,12. 28,24. 30,7. 14. 34,26. 37,3. 40,21. 41,3 ‖ Cant 2,6.4,11.8,3.5 ‖ Ruth 2,12 ‖ Thr 3,34 ‖ Eccl 1,3.*9.11.14. 2,11.17.18.19.20.22.3,16.4,1.3.7. 15.5,12.6,1.12.8,9.15.9,6.9.13.10, 5*.13.2,3.3,1.5,17.*8,15.17.9,3.9.11.* 7,6 ‖ Esth 2,4.17 ‖ Dan 9,12 ‖ 1Ch 10,12.17,1. 29,23. 24 ‖ 2Ch 4,3.6, 10.21,12.26,1.34,25.36,1.

תַּחַת...וְתַחַת 1R 5,5 ‖ Jos 3,24^2. 10,4.60,17^2 ‖ Mich 4,4 ‖ Prv 30, 21 ‖ Job 31,40.

וְתַחַת, Q. Ex 24,10 ‖ Dt 4,37.12, 2 ‖ 1R 16,4.*17,10* ‖ Jes 10,16.55, 13q ‖ Jer 2,20 ‖ Ez 1,23. 6,13^2.31, 6 ‖ Ps 91,4 ‖ Prv 21,18.

הֲתַחַת *interrog.* Gn 30,2. 50, 19 ‖ 2S 19,22.

מִתַּחַת, **מִתָּחַת** Gn 1,7.9.6,17.35, 8 ‖ Ex 6,6.7. 18,10.14. 20,4^2.30,4. *37,27* ‖ Dt 4,18.39. 5,8^2.7,24.9,14. 25,19.29,19 ‖ Jos 2,11 ‖ Jud 3,16. 7,8 ‖ 1S 7,11 ‖ 1R 4,12.7,24.30.8, 23 ‖ 2R 8,20.22.13,5.14,27.17,7 ‖ Jes 14,9.51,6 ‖ Jer 38,12 ‖ Ez 1,8. 46,23.47,1^2 ‖ Hos 4,12 ‖ Am 2,9 ‖ Job 18,16.26,5 ‖ Thr 3,66 ‖ 2Ch 21,8.10^2.

וּמִתַּחַת, Q. Dt 33,27 ‖ 1R 7,29 ‖ Ez 42,9q.

לְמִתַּחַת 1R 7,32.

תַּחְתַּי [תַּחְתִּי] *suff.* 1R 1,30.35 ‖ Ez 23,5 ‖ Ps 18,37.40.48.144,2 ‖ Neh 2,14.

וְתַחְתַּי Hab 3,16.

תְּכָכִים *pl.* [תָּכַךְ?

Vulg. creditor, *LXX* δανειστής.

עשוק ומדכא (י״ת גברא מצעיא, מענין תוך וקרב!).

Prv 29,13.

——כָּלָה v. תַּכְלִית, תִּכְלָה——

תְּכֵלֶת

conchylium, color hyacintinus (violoceus).

צבע החלזון, וכן באשורית.

Ex 26,4. *36,11*.31. *36*.27,*16*.28,6. *8*.15.33.35,*23*.36,*35*.37.38,*18*.39, *2*.5.8.*24*.28,28.*39*,*21*.31.*39*,*22*.37. *39*,*31* ‖ Nu 4,6.7.*9*.*11*.*12*.15,38 ‖ Jer 10,9 ‖ Ez 23,6.27,7.24 ‖ Esth 8,15 ‖ 2Ch 3,14.

וּתְכֵלֶת Ex 25,4. *26*,*1*.*35*,*6*.*36*,*8*. *39*,*29* ‖ Esth 1,6 ‖ 2Ch 2,6.

הַתְּכֵלֶת Ex 28,5.35,25.39,1.3.

בַּתְּכֵלֶת Ex 35,35.*38*,*23* ‖ 2Ch 2,13.

תֹּכֵן *pt.* [תָּכַן

aequare, complanare; librare, pendere; *metaph.* examinare; metiri, statuere.

קרוב אל כון ואל תקן. י״נ בתהלים צ״ג א׳ ובדה״א ט״ז ל׳ תִּכּוֹן תבל (ע׳ הערה אל כּוּן).

Prv 24,12.

וְתֹכֵן Prv 16,2.21,2.

נִתְכְּנוּ [נִתְכַּן *Ni. 3 perf. pl.* 1S 2,3.

יִתָּכֵן *3 impf.* Ez 18,25.*29*.*33*, *17*.*20*.25.29.33,17.

יִתָּכְנוּ, יִתָּכֵנוּ *3 impf. pl.* Ez 18,25.29.

תִּכֵּן *Pi. 3 perf.* Jes 40,12.13 ‖ Job 28,25.

תִּכַּנְתִּי *1 perf.* Ps 75,4.

הַמְתֻכָּן [תֻּכַּן *Pu. pt.* 2R 12,12.

תֹּכֶן

pensum, mensura.

Ez 45,11.

וְתֹכֶן Ex 5,18.

תָּכְנִית

mensura, structura, dispositio; forma perfecta, partibus suis apte disposita.

יש מחברין לו צורת הבית ותכונתו, והובא בשרש כון כראוי לו.

Ez 28,12.43,10.

מַתְכֹּנֶת

mensura, proportio; pensum (cotidianum).

Ex 5,8.

מַתְכֻּנְתּוֹ *suff.* Ez 45,11 ‖ 2Ch 24, 13.

וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ Ex 30,32.

בְּמַתְכֻּנְתָּהּ Ex 30,37.

——v. n. pr.; cf. כּוּן——

תָּלָה v. תָּלָא; תָּלַל v. תֵּל.

[תָּלָא], תָּלָה

suspendere, adhaerere, indulgere.

כמוהו בארמית, סורית וכושית, אח אל תלל א׳ (ואל סלל?) וקרוב אל דלה.

Gn 40,22.41,13 ‖ Jos 8,29.

וְתָלָה Gn 40,19.

וְתָלִיתָ *2 perf.* Dt 21,22.

תָּלוּ *3 perf. pl.* Esth 8,7.9,14.

וְתָלוּ Jes 22,24 ‖ Esth 9,25.

תְּלָאוּם Q., תְּלוּם K. *suff.* 1S 21, 12.

תָּלִינוּ *1 perf. pl.* Ps 137,2.

תֹּלֶה *pt.* Job 26,7.

תָּלוּי *pass.* Dt 21,23 ‖ 2S 18,10 ‖ Cant 4,4.

תְּלוּאִים, תְּלֻאִים *pl.* Dt 28,66 ‖ Hos 11,7.

תְּלוּיִם Jos 10,26.

לִתְלוֹת *inf. cs.* Ez 15,3 ‖ Esth 6,4.

תְּלֻהוּ [תְּלֵה *imper. pl. suff.* Esth 7,9.

וַיִּתְלֵם *3 impf. suff.* Jos 10,26.

יִתְלוּ *3 impf. pl.* Esth 9,13.

וְיִתְלוּ Esth 5,14.

וַיִּתְלוּ [נִתְלָה] 2S 4,12 ‖ Esth 7,10.

נִתְלוּ [נִתְלָה *Ni. 3 perf. pl.* Thr 5,12.

וַיִּתָּלוּ *3 impf. pl.* Esth 2,23.

תִּלּוּ [תִּלָּה *Pi. 3 perf. pl.* Ez 27,10.11.

תְּלִי] תֶּלְיְךָ, *suff.*

pharetra.

ע״מ מְרִי מֶרְיְךָ, פְּרִי פֶּרְיְךָ; א״ת סיפך. להשבעים והירונימוס האשפה והחצים (ואולי הוא ילקוט הצידים).

Gn 27,3.

——v. n. pr. יִתְלָה——

I תָּלַל] וְתָלוּל *pt. pass.*

aggerere, cumulare; *pt. pass.* elatus.

אח אל תלה וקרוב אל דלה.

Ez 17,22.

תֵּל

collis, acervus ruderum.

כדוגמתו בערבית, ואחים לו בסורית ואשורית; בדרז״ל ע״ד ההשאלה תלי תלים של הלכות.

Dt 13,17 ‖ Jos 8,28.

לְתֵל Jer 49,2.

תִּלָּהּ *suff.* Jer 30,18.

תִּלָּם Jos 11,13.

תַּלְתַּל] תַּלְתַּלִּים *pl.*

Vulg. elatha palmarum, *LXX* ἐλάται.

שער המסולסל (געקרויזט) הנראה כתלי תלים, ולהמתרגמים כמו זלזלים.

Cant 5,11.

——v. n. pr.——

תָּלַל II

pt. derisor, deridens, cavillator, irrisor petulans; *Hi.* fallere, decipere, dolo ludere; illudere, ludibrio habere.

כמוהו בערבית (בדלי״ת, ויתכן שמוה השם דלילה), ואח אל התל, י״פ תוללינו כמו שֹׁלְלֵנוּ, וכ״ת הסורי ובזונא, ור״י הלוי נורם ומהוללינו, כלומר ששאלו לשיר ולרקד לפניהם (ע׳ שרש ילל).

תּוֹלָל] וְתוֹלָלֵינוּ (?) (=וְתוֹלְלֵינוּ) *pt. pl. suff.* Ps 137,3.

[הֵתַל] הֵתֶל (נס״א) *Hi. 3 perf.* Gn 31,7.

הֵתַלְתָּ *2 perf.* Jud 16,10.*13*.15.

הָתֵל *inf. cs.* Ex 8,25.
כְּהָתֵל Job 13,9.
תְּהָתֵלּוּ *2 impf. pl.* Job 13,9.
יְהָתֵלּוּ *3 impf. pl.* Jer 9,4.
הוּתַל *Ho. 3 perf.* Jes 44,20.

[מַהֲתַלָּה] מַהֲתַלּוֹת *pl.*

illusiones, falsa, ludibrium, *LXX πλάνησις.*

לד״ק שרשו התל, וכן נראה עיקר.

Jes 30,10.

—cf. הָתַל—

[תֶּלֶם] בְּתֶלֶם

sulcus.

כמוהו בערבית וכושית; רד״ק כתב בשרשיו: „בקעי החרישה יקראו גדודים והגבוה תלם״, וא״כ עיקר שרשו תַּל (תלל א׳), והמ״ם נוספת למשקל.

Job 39,10.

[תְּלָמִים] תַּלְמֵי *pl. cs.* Hos 10,4. 12,12.
תְּלָמֶיהָ *suff.* Ps 65,11 ‖ Job 31,38.

—v. n. pr.—

לוּן v. תְּלֻנֹּת

תָּלַע

Pu. pt. coccinatus, cocco indutus (denom. a תּוֹלָע).

פעל נגזר מן השם תולע, כלומר לבושי שני.

[תֻּלָּע] מְתֻלָּעִים *Pu. pt. pl.* Nah 2,4.

תּוֹלָע

vermis; *spec.* vermis coccifer, coccus, color coccineus et panni coccinei (al. rad. יָלַע = וָלַע).

נאמר על התולעת שמוציאין ממנו הצבע, ולרמה בכלל, ועל המטוה בעלת הצבע האדום (שארלאך). ולד״ק עיקר שרשו ילע, מעני בליעה.

Thr 4,5.

כַּתּוֹלָע Jes 1,18.
תּוֹלָעִים *pl.* Ex 16,20.
תּוֹלֵעָה Jes 14,11 ‖ Job 25,6.
תּוֹלַעַת, תֹּלַעַת Ex 28,5. *35,* *25.39,3.*6 ‖ Lev 14,4.*49* ‖ Nu 4,8. 19,6 ‖ Jes 41,14 ‖ Jon 4,7 ‖ Ps 22,7.

וְתוֹלַעַת, וְתֹלַעַת Ex 25,4.*26,31.* *36.27,16.28,8.15.33.35,6.23.36,8.* *35.37.38,18.39,2.5.8.24.29.*26,1. 39,1.
הַתֹּלַעַת, הַתּוֹלַעַת Lev 14,6.51. 52 ‖ Dt 28,39.
בְּתוֹלַעַת Ex 35,35.
וּבְתוֹלַעַת Ex 38,23.
תּוֹלַעְתָּם *suff.* Jes 66,24.

[מְתַלְּעָה] מְתַלְּעוֹת *pl.*

dentes.

בתהלים נ״ה ז׳ בא בהפך אתון מלתעות כפירים, והובא בשרש לתע (ע״ש).

Job 29,17.

וּמְתַלְּעוֹת Joel 1,6.
מְתַלְּעֹתָיו *suff.* Prv 30,14.

—cf. ch. עֲלַע; v. לתע p. 385[a]—

לְתַלְפִּיּוֹת *pl.*

[תַּלְפִּיָּה] vel תַּלְפִּית

exitialia (poët. pro *armis*). Vulg. propugnacula.

לרד״ק מרכב מן תֵּל ופיות, מגדל שעשוי פיות פיות, י״מ מן הערבית ثلب, וכטעם מהי קבלו, לד״א שרשו אלף וכמו תאלפיות, מקום להתלמד בו אנשי החיל, או משרש לפה בהוראת הבור, ולדעת רצ״ג מלה יונית היא τηλωπίς, מגדול לצפיה למרחק (פֿערנזיכט).

Cant 4,4.

—II תָּלַל v. תַּלְתַּלִּים—

תָּמַם v. תֹּם, תָּם, תַּם.

תָּמִיד

perpetuitas; sacrificium perpetuum, cotidianum (sc. עֹלַת ת׳); perpetuo (al. rad. מוּד).

לד״ק שרשו מוּד, אח אל מָדַד, ונאמר על המשך העת (וכדרך שבא בארמית תְּדִיר מן דּוּר), וכדי להקל החפוש הובא בסדר הא״ב. השבעים קורין בעובדיה ט״ו חָמֶר (יין) ת׳ תָּמִיד (אי אפשר לומר שפתרו מן תמד שבמשנה [מעשרות ה׳ ו׳, ערלה א׳ ח׳], שלשון רומית הוא); בתהלים ע״א ג׳ לבית מצודות להושיעני; בדניאל ח׳ י״ג מוסיפין וקורין התמיד הַמּוּרָם.

Ex 25,30. 27,20. 28,29. 30. 38. 29, 38.42.30,8 ‖ Lev 6,6. 13. 24,2.3.*4.* 24,8 ‖ Nu 9,16.28,3.6 ‖ Dt 11,12 ‖ 2S 9,7.10.13 ‖ 1R 10,8 ‖ 2R 4,9.25, 29.30 ‖ Jes 21,8.49,16.51,13.58, 11.60,11.62,6.65,3 ‖ Jer 6,7.52,33. 34 ‖ Ez 38,8.39,14.46,14.15 ‖ Hos 12,7 ‖ Ob 16 ‖ Nah 3,19 ‖ Ps 16,8. 25,15.34,2.35,27.38,18.40,12.17. 50,8.51,5.69,24.70,5.71,3.6.14.72, 15.73,23.74,23.105,4.109,15.19. 119,44.109.117 ‖ Prv 5,19.6,21. 15,15.28,14 ‖ Esr 3,5 ‖ 1Ch 16,6. 11.37.40.23,31 ‖ 2Ch 2,3.9,7.24, 14.

וְתָמִיד Jes 52,5 ‖ Hab 1,17.
הַתָּמִיד Nu 4,7.16.28,10.15.*24.*23. 31.*29,16.19.22.25.28.31.34.38.* 29,6.*11* ‖ Dan 8,11.12.13.11,31. 12,11 ‖ Neh 10,34.

—תָּמַם v. תָּמָה—

[תָּמַהּ] תָּמְהוּ *3 perf. pl.*
(תָּמְהוּ)

mirari, stupere.

כמוהו בארמית, ושגור בדרז״ל גם בהפעיל (אינו אלא מן המתמיהין) עם השם תמיהה.

Ps 48,6.

[תְּמָהוּ] תְּמָהוּ *imper. pl.* Hab 1,5.
וּתְמָהוּ Jes 29,9.
תִּתְמַהּ *2 impf.* Eccl 5,7.
[יִתְמְהוּ] יִתְמָהוּ *3 impf. pl.* Jes 13,8 ‖ Jer 4,9.
וְיִתְמְהוּ Job 26,11.
וַיִּתְמְהוּ Gn 43,33.
[הִתַּמְּהוּ] וְהִתַּמְּהוּ *Hith. imper. pl.* Hab 1,5.

[תִּמָּהוֹן] בְּתִמָּהוֹן

stupor, terror, pavor.

Zach 12,4.

וּבְתִמְהוֹן *cs.* Dt 28,28.

—v. chald.—

מִין v. תְּמוּנָה; תַּמּוּז v. n. pr.

[תָּמַךְ] תָּמְכָה *3 perf. f.*

prehendere, capere; assequi, accipere; prehensum tenere, sustentare.

קרוב אל סָמַךְ, י״ג בתהלים ט״ז ה׳ אתה תָּמִיד (או תוֹסִיף) גורלי; ר׳ יוסף הלוי גורס במשלי י״א ט״ז וְהָרוּצִים יתמכו עשר. (הבחור כס׳

זכרונות מביא כאן ותומך צדיקים יי׳, תהלים ל״ז י״ז, ובכל הספרים כתוב וסומך!).
Ps 63,9.

תָּמַכְתָּ 2 *perf.* Ps 41,13.

תְּמַכְתִּיךָ 1 *perf. suff.* Jes 41,10.

תָּמְכוּ 3 *perf. pl.* Ex 17,12‖Prv 31,19.

תּוֹמִיךְ (=תּוֹמֵךְ) *pt.* Ps 16,5.

וְתוֹמֵךְ Am 1,5.8.

וְתֹמְכֶיהָ [תֹּמְכִים *pl. suff.* Prv 3,18.

תָּמֹךְ *inf. abs.* Ps 17,5.

מִתְּמֹךְ *cs.* Jes 33,15.

אֶתְמָךְ־ [אֶתְמֹךְ 1 *impf.* Jes 42,1.

יִתְמָךְ־ ,יִתְמֹךְ 3 *impf.* Prv 4,4.29,23.

וַיִּתְמֹךְ Gn 48,17.

תִּתְמֹךְ 3 *impf. f.* Prv 11,16.

יִתְמְכוּ־ ,יִתְמֹכוּ 3 *impf. pl.* Prv 5,5.11,16.28,17‖Job 36,17.

יִתָּמֵךְ [נִתְמַךְ *Ni.* 3 *impf.* Prv 5,22.

——— cf. סָמַךְ ———

תְּמוֹל

heri.

כמוהו בארמית, סורית, כושית ואשורית; י״פ מן הערבית تمل במובן יום האחרון, או מן מול, וכטעם לפנים. השבעים, עקילוס והירונימוס קורין בזכריה ב׳ ח׳ וְאַל מול עמי, וי״ג וְאֶתֶּם עַל עמי. תמול אנחנו דאיוב כמו מתמול או אנשי תמול, כלומר הדשים מקרוב באו.

Ex 5,8.14‖1S 20,27 ‖ 2S 3,17.15,20 ‖ Job 8,9 ‖ Ruth 2,11 ‖ 1Ch 11,2.

כִּתְמֹל ,כִּתְמוֹל Gn 31,2.5‖Ex 5,7.14‖Jos 4,18‖1S 21,6‖ 2R 13,5.

מִתְּמֹל ,מִתְּמוֹל Ex 4,10.21,29.36‖Dt 4,42.*19*,*4*.19,6‖Jos 3,4.20,50.

אֶתְמוֹל

heri; antea, pridem.

1S 4,7‖2S 5,2‖Ps 90,4.

וְאֶתְמוֹל (?) Mich 2,8.

כְּאֶתְמוֹל 1S 14,21‖2S 19,7.

מֵאֶתְמוֹל 1S 10,11.

מֵאֶתְמוּל Jes 30,33.

תַּם [תָּמַם

perficere, absolvere; finire, desinere; peragi, finem habere, cessare; consumi, exhauriri; integrum esse numero (=cuncti): animo insontem esse; *Hith.* integre agere cum aliquo.

כמוהו בצורית, ארמית, סורית וערבית, ויש מחברין לו יתום. השבעים בש״ב כ׳ י״ח: שאל ישאלו באבל וּבְדָן הֲתַמּוּ אשר שָׂמוּ אמוני ישראל (וי״ג שאל יש׳ בא׳ כֵּן: הֲתַמּוּ אַנְשֵׁי שלום מְנֵי ישראל); במ״ב כ״ב ד׳: וְיַתֵּם הכסף, ולפי נ״א ויתך, כאמור בפסוק ט׳, והסורי נורס גם כאן התימו; בירמיה כ״ז ח׳ עַד־תֻּמִּם בלא אֹתָם, וי״ג תֻּמִּי אֹתָם (ואולי יש לשרש תמם גם הוראת מסירה שנכללה גם בשרש שלם).

Gn 47,18 ‖ Jos 4,11 ‖ Jer 6,29 ‖ Thr 4,22.

וְתַם Lev 26,20.

תַּמּוּ ,תָּמּוּ 3 *perf. pl.* Dt 2,16‖Jos 3,16.17.4,1.5,8‖2R 7,13‖ Jes 16,4‖Ps 9,7.73,19‖Job 31,40.

תַּמְנוּ ,תָּמְנוּ (=תַּמּוּ ,תָּמּוּ) Ps 64,7‖Thr 3,22.

וְתַמּוּ Jer 44,12.27.

הֲתַמּוּ *interrog.* 1S 16,11.

תַּמְנוּ ,תַּ׳ (=תַּמּוֹנוּ) 1 *perf. pl.* Nu 17,28‖Jer 44,18.

תֹּם *inf.* Lev 25,29‖Nu 14,33.22,13‖Dt 2,14‖Jos 4,10.5,6 ‖ 2S 15,24‖1R 6,22‖Jer 1,3.36,23.37,21.

כְּתֹם [כְּתָם־ Jes 18,5.

תֻּמִּי *suff.* Jer 27,8.

תֻּמּוֹ 1R 14,10.

תֻּמָּם Dt 2,15.31,24.30 ‖ Jos 8,24.10,20‖Jer 24,10.

אֵיתָם [אֵיתָם 1 *impf.* Ps 19,14.

יִתָּם 3 *impf.* Ez 47,12.

וַיִּתֹּם Gn 47,15.

תִּתֹּם (=תִּתַּם) 3 *impf. f.* Ez 24,11.

וַתִּתֹּם Gn 47,18‖1R 7,22.

יִתַּמּוּ ,יִתַּמּוּ 3 *impf. pl.* Nu 14,35‖Jer 14,15.44,12 ‖ Ps 102,28.104,35.

וַיִּתְּמוּ Dt 34,8.

הֲתִמֹּתִי [הֵתֵם *Hi.* 1 *perf.* Ez 22,15.

הֵתַמּוּ 3 *perf. pl.* 2S 20,18.

הָתֵם (al. *imper.*) *inf. cs.* Ez 24,10.

כְּהָתֵם Dan 8,23.

וּלְהָתֵם Q. (וְלַחְתֹּם K.) Dan 9,24.

כַּהֲתִימְךָ (=כַּהֲתִמְּךָ .al ;מְּ) *suff.* Jes 33,1.

תַּתֵּם 2 *impf.* Job 22,3.

וְיַתֵּם 3 *impf.* 2R 22,4.

תִּתַּמָּם [הִתַּמֵּם *Hith.* 2 *impf.* 2S 22,26‖Ps 18,26.

תָּם

integer (*spec.* sensu ethico); integritas.

השבעים קורין בישעיה נ״ז ב׳: ינוח על מִשְׁכָּבוֹ תָּם (תרין מלין).

Gn 25,27‖Ps 37,37.64,5‖Prv 29,10‖Job 1,1.8.*2*,*3*.8,20.9,20.21.22.

תַּמִּים (al.=תְּאֹמִים ,תֹּמִים) *pl.* Ex 26,24.36,29.

תַּמָּתִי [תַּמָּה *f. sg. suff.* Cant 5,2.*6*,*9*.

תֹּם ,תָּם־

integritas, plenitudo, incolumitas, prosperitas, innocentia; תֻּמִּים veritas, LXX ἀλήθεια.

לפי המסורה כל לישנא חסר. השבעים קורין במשלי ב׳ ז׳: מגן לְהֹלְכֵיהֶם (הדא מלה)!

Ps 25,21‖Prv 2,7.13,6.

וְתֹם Job 4,6.

בְּתָם־ [בְּתֹם Gn 20,5.6 ‖ 1R 9,4‖Ps 101,2.

בַּתֹּם Prv 10,9.

כְּתֹם Ps 78,72.

לַתֹּם Prv 10,29.

בְּתֻמִּי *suff.* Ps 26,1.11.41,13.

וּכְתֻמִּי Ps 7,9.

תֻּמּוֹ Job 21,23.

בְּתֻמּוֹ Prv 19,1.*28*,*6*.20,7.

לְתֻמּוֹ 1R 22,34‖2Ch 18,33.
כְּתֻמָּם Jes 47,9.
לְתֻמָּם 2S 15,11.
וְתֻמִּים *pl.* Neh 7,65.
הַתֻּמִּים Ex 28,30‖Lev 8,8.
וּלְתֻמִּים Esr 2,63.
תֻּמֶּיךָ *suff.* Dt 33,8.

תֻּמָּה] תֻּמַּת *cs.*

integritas, sinceritas.
Prv 11,3.
תֻּמָּתִי *suff.* Job 27,5.31,6.
בְּתֻמָּתֶךָ [בְּתֻמָּתְךָ Job 2,9.
בְּתֻמָּתוֹ Job 2,3.

תָּמִים

perfectus, absolutus: integer, totus; integer, labis expers; integer moribus, innocens, probus; verus, verum, veritas.
Gn 6,9.17,1 ‖ Ex 12,5 ‖ Lev 1,3. *10*.3,1.6.4,3.23.5,15.*18*,*25*.22,19. 21.23,12‖Nu 6,14²‖ Dt 18,13.32, 4‖Jos 10,13‖1S 14,41‖2S 22,24. 26.31.33 ‖ Ez 15,5. 28,15.43,22. 23.*45*,*18*.23.46,4.13 ‖ Am 5,10 ‖ Ps 15,2. 18,24.26.31.33. 101,2.6. 119,80‖Prv 11,5.28,18‖Job 12,4.
תְּמִים *cs.* Job 36,4.37,16.
בְּתָמִים Jos 24,14‖Ps 84,12.
וּבְתָמִים Jud 9,16.19.
תְּמִימִים, תְּמִימִם *pl.* Ex 29,1 ‖ Lev 9,2.3.14,10.23,18 ‖ Nu 28,3. *9*.*19*.11.*29*,*2*.*36*.31.*29*,*8*.29,13.17. *20*.*23*.*26*.*29*.*32*.43,25. 45,23. 46,4. 6²‖Ps 37,18.
וּתְמִימִים Prv 1,12.2,21.28,10.
תְּמִימֵי (נס"א) *cs.* Ps 119,1‖Prv 11, 20.
תְּמִימָה *f. sg.* Lev 3,9.4,28.32. 14,10.25,30 ‖ Nu 6,14. 19,2 ‖ Ps 19,8.
תְּמִימֹת *pl.* Lev 23,15.

מְתֹם

integritas, incolumitas.
לרד"ק מתם דשופטים כמו מְתִים, יונתן תרגם גמרינין, והשבעים קורין מְהוּץ!
Jud 20,48‖Jes 1,6‖Ps 38,4.8.
—cf. יָתוֹם—
מָסַס v. תָּמֵס; יָמַן v. תֵּימָן.

תָּמָר

palma, phoenix dactylifera.
כמוהו בארמית, סורית, ערבית וכושית. בדרז"ל הפרי תמרה, וגזרו ממנו פעל מִתַּמֵּר ועולה (ואולי יש לו אחוה עם סמר?).
Joel 1,12.
בְּתָמָר Cant 7,9.
כַּתָּמָר Ps 92,13.
לְתָמָר Cant 7,8.
תְּמָרִים *pl.* Ex 15,27 ‖ Lev 23, 40‖Nu 33,9‖Neh 8,15.
הַתְּמָרִים (n. pr.?) Dt 34,3 ‖ Jud 1,16.3,13‖2Ch 28,15.
תָּמָר (n. pr.?) Jud 4,5.
כְּתֹמֶר Jer 10,5.

תֹּמֶר] תִּמֹּרִים *pl.*

palma artefacta, figura palmae sculpta vel *columna*.
נאמרו רק במעשה חרש, ליפוי הבנין.
Ez 40,16‖2Ch 3,5.
וְתִמֹּרִים Ez 40,26.31.*34*.*37*.41,18. 25.26.
וְהַתִּמֹּרִים Ez 41,20.
וְתִמֹּרָיו Q. (וְתִמֹּרוֹ K.) *suff.* Ez 40,22.
וְתִמֹּרָה [תִּמֹּרָה Ez 41,18.
הַתִּמֹּרָה Ez 41,19².
וְתִמֹּרוֹת, וְתִמֹּרֹת *pl.* 1R 6,29. *32*.35.7,36.
הַתִּמֹּרוֹת 1R 6,32.

תִּימָרָה] וְתִימְרוֹת *pl. cs.* (al. מְ)

columna, velut fumi adscedentis.
ר' יוסף הלוי גורס בבראשית ט"ו י"ז: והנה תִּמֹר עשן.
Joel 3,3.
כְּתִימְרוֹת (al. מְ) Cant 3,6.

תַּמְרוּר] תַּמְרוּרִים *pl. t.*

columnae erectae, itineris indices.
תמרים קטנים לסמן את הדרך, והשבעים קורין: הציבי לךְ צִיֻּנִים (שעצ"ם) שמר, ותמרורים מתרגמין משרש מרר, כבכי תמרורים.
Jer 30,21(20).
—v. n. pr.—
[מָרַר v. תַּמְרוּרִים amaritudines v.

I **תָּנָה]** יִתְנוּ 3 *impf. pl.*

dona distribuere, mercede conducere.
אח אל נתן. י"מ התְנוּ אהבים מן תנאי בדרז"ל. השבעים קורין אֶתְנַנִּים אָהֵבוּ, ולהלן כי יִתְּנוּ בגוים, ול"נ יִתְעוּ, ולריה"ל יְחַנּוּ.
Hos 8,10.
הִתְנוּ [הִתְנָה *Hi. 3 perf. pl.* Hos 8,9.

אֶתְנָה

donum, merces meretricia.
Hos 2,14.
אֶתְנַן, אֶתְנָן Dt 23,19‖Ez 16, 31.34.41‖Hos 9,1‖Mich 1,7.
וְאֶתְנָן Ez 16,34.
מֵאֶתְנַן Mich 1,7.
וְאֶתְנַנָּהּ *suff.* Jes 23,18.
לְאֶתְנַנָּה (ה' רפה) Jes 23,17.
אֶתְנַנֶּיהָ [אֶתְנַנִּים *pl. suff.* Mich 1,7.
—v.n.pr. אֶתְנַן, אֶתְנִי; cf. נָתַן—

II **תָּנָה**

commemorare, laudare, celebrare; deplorare, deflere.
ענינו דבור וספור, ואבותינו ספרו לנו ת"ר תנאי לנא, וכתנו רבנן (וקרוב אל שנה ושנן); וטעם לתנות לבת יפתח לספר על דבר המקרה, או לדבר על לבה, וליונתן והשבעים לקונן עליה (ואולי גם זה קרוב אל נתן, דמורה לפעמים על הרמת קול גם בלי קול).
לְתַנּוֹת [תַּנָּה *Pi. inf. cs.* Jud 11,40.
יְתַנּוּ 3 *impf. pl.* Jud 5,11.
—cf. verb. שָׁנָה—

תְּנוּךְ?] תְּנוּךְ *cs.*

extremitas (auris), auricula.

הַתּוֹעֵבוֹת, הַתֹּעֲבוֹת, הַתּוֹעֵבֹת Lev 18,26.27.29.30 ‖ Dt 18,12 ‖ 2R 21,11 ‖ Jer 7,10.44,22 ‖ Ez 8,9. 17.9,4.18,13.24 ‖ Esr 9,14 ‖ 2Ch 34,33.

בְּתוֹעֵבֹת Dt 32,16.

תּוֹעֲבֹת, תּוֹעֲבוֹת, K. (Prv) *cs.* Ez 6,11.20,4 ‖ Prv 6,16 ‖ 2Ch 36,14.

הַתּוֹעֲבֹת 1R 14,24.

כְּתוֹעֲבֹת, כְּתֹעֲבוֹת, כְּתוֹעֲבוֹת Dt 18,9 ‖ 2R 16,3.21,2 ‖ 2Ch 28,3. 33,2.

תֶ֫, תּוֹעֲבוֹתַיִךְ, תּוֹעֲבֹתַיִךְ *suff.* Ez 5,9.11.7,3.*8*.16,22.36.43.51^{2}.58.

וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ Ex 7,4.*9*.

תּוֹעֲבֹתֵיכֶם Ez 14,6.36,31.44,6.7.

וְתֹעֲבֹתָיו 2Ch 36,8.

תּוֹעֲבוֹתֶיהָ, תּוֹעֲבֹתֶיהָ Ez 11,18. 16,2.22,2.

תּוֹעֲבֹתָם Dt 20,18 ‖ Ez 7,20.33,29.

תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם, תּוֹעֲבֹתֵיהֶם Ez 6,9. 12,16.

וְתוֹעֲבוֹתָם Ez 44,13.

וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם Jer 16,18 ‖ Ez 11,21.

בְּתוֹעֲבוֹתָם Ez 43,8.

בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם Esr 9,11.

כְּתֹעֲבוֹתֵיהֶם Esr 9,1.

תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן Ez 23,26.

וּכְתוֹעֲבוֹתֵיהֶן Ez 16,47.

——cf. **תָּאַב** II——

תָּעָה

errare, oberrare; *Ni.* titubante pede ferri, oberrare, decipi, errare (sensu ethico); *Hi.* errare, oberrare iubere; errare.

אח אל טעה; י״ג בישעיה ל״ה ח׳ וֶאֱוִילִים לא יתעו; השבעים קורין בירמיה מ״ב כ׳: הֲרֵעֹתֶם בנפשותיכם; יש מחברין לו נִתְּעוּ דאיוב ד׳ י׳, וגורסין וּבְנֵי כפירים.

Jes 21,4.

תָּעִיתִי *1 perf.* Ps 119,110.176.

תָּעוּ, תָּעוּ (Jes 16,8) *3 perf. pl.*

לִמְתָעֵב (*al. Pu.* = **לִמְתֹעָב**) *pt.* (נס״א) Jes 49,7.

הַמְתַעֲבִים *pl.* Mich 3,9.

וְתַעֵב *inf. abs.* Dt 7,26.

וָאֲתַעֵבָה [אֲתַעֵבָה *1 impf.* Ps 119,163.

תְּתַעֵב *2 impf.* Dt 23,8^{2}.

תְּתַעֲבֶנּוּ *suff.* Dt 7,26.

וַתְּתַעֲבִי *2 impf. f.* Ez 16,25.

יְתָעֵב *3 impf.* Ps 5,7.

וַיְתָעֵב Ps 106,40.

תְּתַעֵב *3 impf. f.* Ps 107,18.

יְתָעֵבוּ [יְתַעֵבוּ *3 impf. pl.* Am 5,10.

נִתְעַב *Ni. 3 perf.* 1Ch 21,6.

נִתְעָב *pt.* Jes 14,19 ‖ Job 15,16.

הִתְעִיב [הִתְעַבְתְּ *Hi. 2 perf. f.* Ez 16,52.

הִתְעִיבוּ *3 perf. pl.* Ps 14,1.

וְהִתְעִיבוּ Ps 53,2.

יַתְעִיב [וַיַּתְעֵב *3 impf.* 1R 21,26.

תּוֹעֵבָה

res abominanda, detestabilis, foeda et nefaria, horrenda, horror, abominatio; idolum (al. rad. **יָעַב = עוּב**).

Gn 43,32 ‖ Lev 18,22.20,13 ‖ Dt 7,26.14,3.24,4 ‖ Jes 1,13.41,24 ‖ Jer 6,15.*8,12* ‖ Ez 16,50.18,12.22,11. 33,26 ‖ Prv 21,27.28,9.

וְתוֹעֵבָה Mal 2,11.

הַתּוֹעֵבָה, הַתֹּעֵבָה Dt 13,15.17,4 ‖ Jer 32,35.44,4.

לְתוֹעֵבָה Jes 44,19 ‖ Jer 2,7.

תּוֹעֲבַת, Q. *cs.* Gn 46,34 ‖ Ex 8,22^{2} ‖ Dt 7,25.*17,1*.12,31.18,12.22, 5.*25,16*.23,19.27,15 ‖ 2R 23,13 ‖ Prv 3,32.6,16.11,1.20.12,22.15,8. 9.26.16,5.12.17,15.*20,10*.20,23. 29,27.

וְתוֹעֲבַת Prv 8,7.13,19.24,5.29,27.

תּוֹעֵבוֹת *pl.* Ez 8,6^{2}.*13*.15 ‖ Ps 88,9 ‖ Prv 26,25.

בדל און; לד״ק שרשו אנך ושעורו תאנוך, לפי שתלוי ושקול כאנך ומשקלת.

Ex 29,20^{2} ‖ Lev 8,23.24.14,14.*17*, *25.28*.

——**תַּנּוּר** v. p. 439^{a}——

תַּנִּים, [תַּנִּין] *pl. I* [rad. **תנן**?

canis aureus (Schakal).

לד״ק ע״ש קול יללתם בלילה, וזה טעם אעשה מספד כתנים

Jes 34,13.35,7.43,20 ‖ Jer 9,10. *51,37*.10,22.49,33 ‖ Ps 44,20.

תַּנִּין (= **תַּנִּים**) Thr 4,3.

וְתַנִּים Jes 13,22.

כַּתַּנִּים Jer 14,6(?) ‖ Mich 1,8.

לְתַנִּים Job 30,29.

לְתַנּוֹת *pl. II* Mal 1,3.

[תַּנִּים], תַּנִּין

cete vel serpens magna, draco, crocodilus; *pl.* belluna marina, κῆτος.

כמוהו בסורית וכושית (ואולי יש לחברו עם נון, דג, בארמית).

Jes 51,9 ‖ Job 7,12.

וְתַנִּין Ps 91,13.

הַתַּנִּין Jes 27,1.

הַתַּנִּים (= **הַתַּנִּין**) Ez 29,3.

כַּתַּנִּין Jer 51,34.

לְתַנִּין Ex 7,9.10.

כַּתַּנִּים (= **כַּתַּנִּין**) Ez 32,2.

תַּנִּינִם, תַּנִּינִים *pl.* Dt 32,33 ‖ Ps 74,13.148,7.

הַתַּנִּינִם Gn 1,21.

לְתַנִּינִם Ex 7,12.

——v. n. pr. **עֵין הַתַּנִּין**——

תָּעַב°

Pi. abominari; horrorem incutere alicui; detestabilem facere; *Ni.* abominationi esse; *Hi.* detestabile, turpe facere.

הוראתו ידועה; י״ג בישעיה מ״ט ז׳ לִמְתָעֵב גּוֹי, ומקביל אל נפש, ובמיכה ג׳ ט׳ הַמְתַעֲבִים משפט.

תִּעֵב [תִּעֲבוּנִי *Pi. 3 perf. pl. suff.* Job 19,19.30,10.

וְתִעֲבוּנִי Job 9,31.